﴿ خراباتك اشبو بزم ثانیسنده مندرج آثار منتخبه واسامیٔ شعرایی حاوی جدولدر ﴾

ترکجه

﴿ ترکیبات وترجیعات وتسدیسات وتخمیسات وقطعات ورباعیات وغزلیات وابیات ﴾

ابو السعود افندی شیخ الاسلام
سلطان احمد ثالث
ابن کمال احمد افندی
احمد پاشا
آذری دفتردار
اسرار دده
اسحق افندی شیخ الاسلام
اسحق چلبی
اسعد
اسعد افندی شیخ الاسلام
اسعد بغدادی
اسعد موصلی
اسعد مخلص پاشا
یوزغادلی
اشرف پاشا بروسوی
اصولی
آگاه بروسه لی
آگهی
الهامی سلطان سلیم ثالث
امری
امنی
امنی آمدی
امیدی
امین بروسه لی
امینی
انوری مداد فروش

آنی فاطمه خاتون
انیس دده
اهلی
آهی
سلطان بایزید ثانی
شیخ بایزید خلیفه
بختی سلطان احمد اول
پرتو قدیم
پرتو پاشا
پرتو پاشا ارضروملی
بصیر بغدادی
بقایی ازنیق
بقایی استانبولی
درویش بلندی
بلیغ
بلیغی
بهایی شیخ الاسلام
بهشتی وزه لی
بیانی استانبولی
بیانی روسجقلی
بیداری
ثالی
توفیق
تیغی
ثابت
ثاقب
جازم
جامی
جعفر چلبی
جلال چلبی

جلیلی
شهزاده سلطان جم
جنانی
جودت قدیم
جودت پاشا
جوری
حاذق
حازم
حاسم اسعد پاشا
کوپریلی زاده
حافظ پاشا
حافظ سیروزلی
حافظ عجم
حاکم وقعه نویس
حالت افندی
حالتی
درویش حالتی
حامد اندرونی
حامی آمدی
حبابی
صبی خاتون
حریری بروسه لی
حسن چلبی اخی زاده
حسن چلبی معید
سلطان حسین بیقرا
کفوی حسین چلبی
حشمت
حفظی ادرنه لی
حکمت بك هرسکلی
حلمی ازنیق

حلمی موره لی
حلیمکرای
حلیمی بروسه لی
حمدی سیواسلی
حنیف
حیرتی
خانم خانمی ادرنه لی
خاقانی
خاکی
خالصی
خدائی
خرم پاشا
خسرو
خصالی
خلدی
خلیلی
خیری رئیس الکتاب
خیلی
دانش
دانش بك
درونی
درویش قدیم
درویش پاشا بوسنه لی
دری
ذاتی
ذکائی
ذهنی ارضروملی
ذهنی دفتردار
رائف بك ملاجق زاده
رابط
راتب پاشا

راتب بك
راجی
رازی
راسخ اندرونی
راسخ قدیم
راسم عتیق
راشد قدیم
راشد مورخ
راغب افندی
راغب پاشا
رامز پاشا
رامی پاشا
رحمی
رخشانی
رخصت
رزمی بهادر کرای
رسیم
رشدی
رشکی
رشید
رشید وقعه نویس
علی رضا پاشا
علی رضا بك
رضایی
رفعت قریملی
رفقی
رمزی پیری پاشا
رمزی بروسه لی
روانی
روحی بغدادی
روحی بکیجری
رهایی
ریاضی

ذاتی
ذکریا افندی شیخ الاسلام
زلالی زینب خاتون
سالك
سالم
ساعی
ساعی نقاش
سامهی
سامی
سانح
سحابی
سرمد شکر زاده
سروری بوردرلی
سروری مورخ
سری اسکدارلی
سری خانم دیاربکرلی
سری طربزونلی
سعودی
خواجه سعد الدین شیخ الاسلام
سعدی تاج زاده
سعید
سعید بك خضر اغازاده
سعید سری بك
سمبی
سلطان سلیم اول
سلطان سلیم ثانی
سلمان
سابق
سوزی
سهایی

سهیلی
سیاهپوش ایرانی
سید چلبی
سیرتی
سیفی دفتردار
شاکر بك
شامی مصطفی بك
شانی بوسنه لی
شانی بکیجه لی
شاهی اوقجی زاده
شاهی شهزاده بایزید
شهید
شرف افندی
شریف
شغلی
عثمان شمس افندی
شمسی پاشا
شمعی
درویش شناسی
شهری
شیخی حمیدی
شیری
صائب اصفهانی
صابری
صاحب افندی پیری زاده
شیخ صادق ارضروملی
صادق چلبی
صبحی حکیم زاده
صبری
سید صبری
صبوحی
صفایی
صفوت افندی

صنعی قسطمونیلی
صنعی کلیبولیلی
ضعفی
ضمیری
ضیا بك
ضیائی
طالب
طالب بروسه لی
طالب سلطان سلیم ثانی
طالعی
ظریف
ظهوری
عارف
عارف حکمت بك شیخ الاسلام
عارف سلیمان بك
عارف قدیم
عازم
عاشق چلبی
عاصم
عاصم افندی چلبی زاده شیخ الاسلام
عاصم افندی مترجم
عاطف
عالی اورله لی
عالی مورخ
عبد الرحمن افندی
امام سلطانی
عبد الله وصاف افندی
عبد الله افندی
خیرالدین زادة
عبدی همت زاده

عبید خان
عبیدی
عدلی سلطان محمد ثالث
عدنی محمود پاشا وزیر فاتح
عذاری ادرنه‌لی
عرشی
عزت
مصطفی عزت افندی رئیس العلما
عزت بك بكلكجی
عزت منلا
عزتی وشنه زاده
عزی
عزیزی
عصمتی
عطا ادرنه‌لی
عطا اسكوبلی
عطایی
عفت بروسه‌لی
علمی ادرنه‌لی
علمی رمزی زاده
علی افندی قنالی زاده
علی افندی ماما زاده
عنقا بك
عونی بك
عهدی
عینی قدیم
غالب بك پلاسلی
غالب دده
غباری
غربی اربیلی
غزالی دلی برادر

غمی
غنایی
غوثی دده
فائضی قافزاده
فائق قدیم
فائق بك مناسترلی
فائق ممدوح بك
فاضل
فامی
فانی
فتحی
فراغی
فراقی
فروغی
فصیح دده
فضلی
فضولی
فطنت خانم
فغانی مصاوب
فنی قدیم
فنی جزبه‌دار
فوری
فهیم
قادری
قبولی كوتاهیه‌لی
قدری
قدسی
قورقود شهزاده
كاتبی
كاظم پاشا
یوسف كامل پاشا
كامی

كانی
كبوتری
كرامی
كشفی
كلیم ایوبی
كمال زرد
كمالی
لبیب افندی
لبیبی
لسانی
لطفی
ملا لطفی شهید
لعلی
لمعی
لیلا خانم
مالكی
مانی
ماهر بابا
مثالی
محبی سلطان سلیمان اول
محبی نیكده‌لی
محرمی
مختاری
مخنومی
مخلص شهزاده سلطان
مصطفی شهید
مدحی
مذاقی
سلطان مراد ثالث
سلطان مراد ثانی
سلطان مراد رابع
مشامی

مشفق
مصری نیازی
مصطفی چلبی نشانجی
معیدی
مقالی
مكی
ملیحی
منیف
مهری خاتون
میلی
نائلی
نابی
ناظم
نامی
نامق كمال بك
نجاتی
نجیب
نحیفی
ندیم
محمود ندیم پاشا
نركسی
نزهت
نسیب دده
خواجه نشأت
نشاطی
نظامی قرامانلی
نظیم
نظمی چلبی
نوابی
نورس قدیم
نورس افندی

نوعی
نهاد بك
نهانی
نیلی
واثق
واصف رئیس الكتاب
واصف اندرونی
واقف

والهی
والی یكی بازارلی
وجدی
وجودی
وحدتی
وحید
خواجه وحی
وصاف

وصولی
سلطان ولد
سید وهبی
وهبی سنبلزاده
ویسی
هادی ماما زاده
هدایی مؤذن
هلالی

همدمی
یتیم علی چلبی
یحیی افندی شیخ الاسلام
یحیی بك طاشلیجه‌لی
یسری
یقینی
یوسف مولوی
منلا یوسف

﴿ فارسی ﴾

﴿ تركیبات وترجیعات ومخمس وغزلیات وابیات ﴾

ابن حسام
ابن یمین
ابو اسماعیل
شیخ ابو الحسن بسطامی
ابو السعود شیخ الاسلام
ابو العلا كنجوی
ابو الفرج رونی
شیخ ابو القاسم
ابو تراب
ابو سعید ابو الخیر
ابو طالب
ابو علی سینا
ابو محمد بن سلطان محمود
سلطان ابو یزید آل مظفر
ابو یزید بسطامی
آتسز خوارزمشاه
اثیر الدین اخسیكتی
علی احمد
احمد استانبولی
احمد ابن كمال پاشا
شیخ احمد جامی

سلطان احمد جلایر
میرزا احمد قزوینی
اخذی
آذر
آذری
ارشد كازرونی
ازرقی
ازل
قاضی اسد
اسیر همایون
اسیری
اشرف استانبولی
اشرفی سمرقندی
اشهری
آصفی
میر اصلی
آفتابی
آفرین اصفهانی
بابا افضل كاشانی
اقدسی
آگاه

اكبر شاه
آگهی یزدی
الف ابدال
میرزا شریف الهام
امام هروی
امیدی طهرانی
امین طهرانی
امینای نجفی
انوری ابیوردی
انیس
انیسی شاملو
اوحد الدین كرمانی
شیخ اوحدی
اهلی شیرازی
آهی
آیتی
میر حسن ایجاد
باقر خرده
باذل
بدر الدین جاجرمی
بنائی

پور بهای جامی
پیامی آملی
بهائی
درویش بهشتی
بیانی
بیخود
بیدار قهستانی
بیدل
بینش جعفر بك
تأثیر
تاج الدین شنوی
تجلی
تسلیمی
میر تشبیهی
تفته
تلوك چند
تنها
توفیق
ثنائی خواجه حسین
جامی
جانی

جدائی
جذبه
جذبی اصفهانی
جسمی همدانی
میرزا جعفر
جعفری
جلال بن عضد
جلال الدین جعفرقی
مولانا جلال الدین رومی
جلال دوانی
خواجه جمال منشی
جمال الدین اصفهانی
جنونی قندهاری
جوهری
حاجی میرزا اغاسی
حافظ شیرازی
حافظ عجم
حالتی تبریزی
حالتی طهرانی
حالی
حریفی
حزنی
حزین اصفهانی
میرحزینی
حسابی
حسرت
حسن اردشیر
حسن بیك
حسن خان
حسن دهلوی
حقیری تبریزی
حقیقی شیرازی

حلمی
حیدای همدانی
حیدر دهلوی
حیدر معمائی
حیرتی قزوینی
خاطری
خاقانی شروانی
خراب
خسرو دهلوی
خضری قزوینی
خضری لاری
خطائی شاه اسماعیل
صفری
خواجوی کرمانی
خواجه زاده
خیالی
عمر خیام
داعی
دانش
دردی سمرقندی
درکی قمی
دری ذوالقدر
دقیقی سمرقندی
درویش دهکی
دیری
ذوقی کاشانی
ذهنی دفتردار
فخر الدین رازی
رازی
راسخ
راضی فصاحت خان
راقب اردبیلی

راقب پاشا
راقم
راهب
رحیمی
رشکی
خواجه رشید الدین
همدانی
رشید الدین وطواط
رشیدی سمرقندی
رضا
آقا رضا
محمد رضا
رضائی
رضا پاشا
رضی الدین نیشابوری
رفیع حسن بیك
رفیعی
رفیق اصفهانی
رکن الدین سمنانی
رکن الدین سنجری
رندی
روحانی سمرقندی
رودکی
رونق
رهی
ریاضی سمرقندی
زبانی
زکی همدانی
زمانی
زیانی
زین العابدین
زینت

سالك یزدی
سالم تبریزی
میرزا سامی
سحابی
سراج اصفهانی
سراج حکاك
سرمد
سرور
شیخ سعد الدین حوی
شیخ سعدی شیرازی
سعد بن زنگی
حکیم سعید خان
سلطان قزوینی
سلمان ساوجی
سلطان سلیم اول
سلیم طهرانی
محمد قولی سلیم
شاه سلیمان
حکیم سنائی
شاه سنجان
سنجر کاشانی
سوزی ساوجی
سهیلی
شاپور طهرانی
شاکرای طهرانی
شاکی
شانی تکلو
شاهی سبزواری
شاه شجاع
شجاع الدین محمود
شیخ شطاح
سید شرف استانبولی
شرف زرد تبریزی

شرف قزوینی
شرف الدین علی مانقی
شرف هندی
شرفی
شعیب جوشقانی
شفائی
شفای اصفهانی
شکوهی
شکیب شیرازی
ملك شمس الدین
قاضی شمس الدین
شمس الدین حدادی
شمس بدخشی
شمیم اصفهانی
شوقی تبریزی
شوکت بخاری
شیخ شهاب الدین
سهروردی
شهودی رمال
شهیدی قمی
ادیب صابر
صاحب
صادق بیك نقاش
آقا محمد صادق
امیر محمد صالح
صالحی
صایب اصفهانی
صاین الدین شیرازی
صباحی
ملا صبحی
صبری روزبهان
صبوری تبریزی

حکیم صدر الدین
ضمیری اصفهانی
ضیای اصفهانی
ضیای قزوینی
ضیاء الدین کاشانی
طالب آملی
طالع
بابا طاهر
شاه طاهر قمی
طبعی
طغرا
طوقی تبریزی
طهماسب شاه
ظاهر
ظهیر فاریابی
عادل خان
عاشق اصفهانی
عالی
عایشه سمرقندی
عبدالله انصاری
عبدالله سلطان
عبد المجید
عبد النبی
عبد الواسع جبلی
عبید زاکانی
عجزی تبریزی
عذری
بابا عراقی
عرفی شیرازی
عز الدین محمود
عزیزی
عسجدی

عصمت بخاری
عصمتی بیکم
عطاء الملك
عطار نیشابوری
عفتی بیکم
علائی اشنیانی
علی نایب
علی نقی
عماد الدین حروفی
فقیه عماد کرمانی
عمادی
عمق
عنصری
عنوانی
قاضی عیسی
غازی مشهدی
غازی قلندر
غزالی مشهدی
غنی کشمیری
غیرتی
فاخر مکین
فاخری
فارغ تبریزی
فارغی
فاروق احمد
فایض
فخری کاشانی
فدای نوربخش
فرج الله
فرخی
فردوسی طوسی
قراری کرمانی

قصاب
قطران احلی
قمر الدین
قمری
قوسی
قیدی
کاتبی نیشابوری
کاظم قمی
کاکای قزوینی
کامل
کرامی
کسائی کرمانی
کلخنی
ککوی کشمیری
کلیم ابوطالب
کلیم کاشی
کمال الدین اسماعیل
کمال خجندی
کمالی سبزواری
کوکبی
کوهر بیکم آذربایجانی
لاله خاتون لامعی حاکمه
کرمان
لسان تبریزی
لسانی شیرازی
لطف الله نیشابوری
مادهورام هندی
مایل
قاضی مجد الدین
مجرم شاملو
محب علی تته
محیی سلطان سلیمان
محیی لاری

محتشم كاشانی
میرزا محمد بیك
محرم
خواجه حاجی محمد
محمد بن عبد الرزاق
محمد قولی قزوینی
محمود
محوی
مختاری غزنوی
زیب النسا مخفی بیكم
مخلص كاشانی
مخلص هندی
مخلصی
مدهوش
ملا مراد قزوینی
مرشد خان
مسروری قزوینی
خواجه مسعود
وسعد سلمان
مسیح كاشانی
مسیح الدین قاضی
مشتاق اصفهانی
مشرب
مشرقی
مشفق بخاری
مشفق كاشانی
مطربه بیكم
مظفر حسین
مظهر خوئی
مظهر كشمیری
معارف
امیر معزی

معصوم حسینی
میر معصوم
معلوم تبریزی
معین الدین
معینی جوینی
مغربی
میر مغفور
مفلح اصفهانی
مقصود كاشی
مقصود هروی
ملك قمی
ملهمی
منصف
منوچهر شصت كله
مولی اصفهانی
مؤمن حسین
مؤید زاده
مهری بیكم
مهستی بیكم
میری استانبولی
میلی
نابی رومی
نادم
ناصر الدین شاه ایران
ناصر بخاری
ناصر خسرو
ناصر علی
ناظم هروی
نافع قمی
میر نجات
نجاتی رومی
نجم الدین كبری
نجیب

نجیب الدین
ندائی
نزاری قهستانی
نسبتی
نسیمی حسینی
نشاط
نشانی هندی
نصرت
بابا نصیبی
خواجه نصیر
نطقی نیشابوری
سید نظام الدین
نظام دست غیب
میرزا نظام شیرازی
شیخ نظامی گنجوی
شاه نظر اصفهانی
نظری
نظیم جوهری
نظیری نیشابوری
نعمة الله قهستانی
نفعی ارضرومی
نوائی
نورجهان بیكم
نورس افندی
نوری اصفهانی
نوعی اصفهانی
نوعی خبوشانی
نیاز اصفهانی
نیازی
نیكی اصفهانی
واثق
واحد اصفهانی

ملا وارسته
واصل
واعظ قزوینی
واقف خلخالی
والهی قمی
واهب اصفهانی
خواجه وجدی
وحشی مانقی
وحید طاهر
خواجه وحی
وصاف
وصال
وصالی
وفای اصفهانی
وقوعی
سلطان ولد
ملا ولی
ولی دشت بیاضی
هاتف
هاشمی بخاری
هلاكی همدانی
هلالی خراسانی
خواجه همام
امیر همایون
یارك قزوینی
یتیم همدانی
یحیی لاهجر
یغما
یقینا
یقینی
یوسف

المقطعات العربية والغزليات والادبيات

ابراهيم ادهم
ابراهيم الخواص
ابراهيم بن ابو محمد
ابراهيم الموصلي
ابراهيم بن المدبر
ابراهيم بن المهدي
ابو ابراهيم بن شاشي
ابو اسحق الحساوي
ابو اسحق الشيرازي
ابو اسحق الصابي
ابو اسماعيل
ابو الاسود الدؤلي
ابو البقاء الاندلسي
ابو الحسن التجاني
ابو الحسن الخشاب
ابو الحسن العلوي
ابو الحسن صاحب البريد
ابو الحسين الفليك
ابو الحسين بن فارس
ابو الحسين بن لنكك
ابو الخير
ابو الشمقمق
ابو الطمحان القيني
ابو الطيب المتنبي
ابو العباس الاندلسي
ابو العباس النامي
ابو العبر
ابو العتاهيه
ابو العلا المعري
ابو العيص
ابو الفتح البستي

ابو الفتح ذو الكفايتين
ابو الفرج الببغا
ابو الفرج الواواء الدمشقي
ابو الفضل
ابو القاسم الدمشقي
ابو القاسم السهيلي
ابو القاسم الاعمى
ابو القاسم بن ابي العلا
ابو الوليد الشاطبي
ابو ايوب المرزباني
ابو بشر الاندلسي
ابو بكر الخالدي
ابو بكر الخباز
ابو بكر الخوارزمي
ابو بكر بن عمار الاندلسي
ابو بكر قهستاني
ابو تمام الطائي
ابو جعفر المنصور
ابو حامد الانطاكي
ابو حسين الهمداني
ابو حنيفة الامام
ابو حيان الاندلسي
ابو دلف
ابو دهبل
ابو ذؤيب الهذلي
ابو ركوة الاندلسي
ابو رزيق بغدادي
ابو سعيد الرستمي
ابو سعيد بن نوقه
ابو سليمان الخطابي
ابو شجاع
ابو صخر الهذلي

ابو طالب
ابو طاهر
ابو عامر الوزير
ابو عبد الله
ابو عبد الله الحميدي
ابو عبد الله المعافري
ابو عثمان الخالدي
ابو عطاء الاندلسي
ابو عكرمة الضبي
ابو علي الحسين
ابو علي سينا
ابو عيينه
ابو عمارة الصوري
ابو فراس الحمداني
ابو كلثوم بن عمرو العتابي
ابو مالك بن الصمة
ابو محجن
ابو محلم السعدي
ابو محمد التيمي
ابو محمد الفقيه
ابو محمد عبد الله بن الخازن
ابو مسلم خراساني
ابو نصر بن نباته
ابو نواس
ابو هريره
ابو يحيى بن المعتصم
ابو يعلى بن الهبارية
ابن ابي الرعد
ابن ابي مليكة
ابن الرقاق الاندلسي
ابن الرومي
ابن الفارض

ابن الفاض
ابن المحال
ابن المرزبان
ابن المعتز
ابن المعشر
ابن المولى
ابن النقيب
ابن برج الاندلسي
ابن بسام
ابن بشار
ابن جبير الاندلسي
ابن حيوس
ابن حزم الظاهري
ابن خياط الدمشقي
ابن رشيق القيرواني
ابن سكرة الاندلسي
ابن شاطر السرقسطي
ابن صاحب تكريت
ابن صارة الاندلسي
ابن طباطبا
ابن ظريف
ابن عطية الاندلسي
ابن عنين
ابن محارب القمي
ابن مرج الاندلسي
ابن مقلة
ابن مندويه
ابن منقذ
ابن وهيب
ابن هندو
ابن هيثم
احمد بن ابي فتن
احمد بن الجابل

احمد بن الخطيب
احمد بن علويه
احمد بن ليون الاندلسى
احمد بن محمد التلسانى
احمد بن يوسف
احنف العكبرى
احوص
اخطل
اسحق الموصلى
اسدى
اشجع السلمى
اشهب
اصبحى
اصمعى
اعشى
امرؤ القيس
امين الدين ابى الوفاء
بدر الدين بن حبيب
بدر الدين دماميني
بديهى
بديع الهمدانى
برهان الدين القيراطى
بريدى
بسامى
بشار بن ورد
بكر بن النطاح
بها زهير مصرى
بيهس بن المهيب
تأبط شرا
تميم بن حذيمه
تهامى
تعبى الامام

ثعلبه بن عمير
جاحظ
جبلة بن الايهم
جحظة البرمكى
جرير
جعفر بن الفراء
جعيفران
جميل
حاتم الطائى
حاجز بن عوف
حارثى
حزين
حسان بن ثابت
امام حسين بن على
حسين بن انكك
حسين بن مطير
حصرى
حصنكى
حطيئه
حكيم بن عبدك
حماد عجرد
حمدونى
خبز ارزى
امام خليل
خياط المدنى
داود پاشا
دعامه
دعبل
ذوالرمة
ربيعة الرائى
رياشى
ربطه

زبان بن سيار
زبير الاسدى
زبدنا النصرانى
زهير بن ابى سلمى
امام زين العابدين
سابق البربرى
سالم الانبارى
سالم بن وابضة
سحيم
سرى الموصلى
سعدى چلبى
سعدى شيرازى
سعيد الوراق
سعيد بن حميد
سعيد بن عبد الرحمن
سلامى
سموال بن عاديا
امام الشافعى
شريف الرضى
شطنى
شماخ
شهاب الدين سهروردى
صاحب بن عباد
صالح بن القدوسى
صباح
صفدى
صفى الدين حلى
صنوبرى
طاهر بن حسين
طريح
طرشوشى الامام
طغرائى
ظهير الدين الوزير

عباس بن الاحنف
عباس بن مرداس
عبد الباقى
عبد الرحمن بن حسان
عبد الصمد بن بابك
عبد العزيز الدرينى
عبد الغنى نابلسى
عبد القدوسى
عبد الكريم جبلى
عبد الله پاشا كوپريلى زاده
عبد الله بن عبد الله
عبد الله بن محمد العطار
عبد الملك الجريرى
عبدان
عبد الوهاب المالقى
عبدة بن الطبيب
عبدى بن زيد
عتاب بن الورقاء
عتبه بن الحباب
عتبى
عرجى
عروة بن الورد
عروة بن حزام
عضد الدولة
عطوى
عكاشة العمى
علم الدين بغدادى
على افندى ضالى زاده
على القيروانى
على بن ابى طالب
على بن الجهم

على بن ابى طالب
على بن عبد الله
على بن عيسى
على بن محمد الكاتب
على بن هشام
عماد اشرف
عماد الكاتب
عمرو بن معدى كرب
عمرو بن قميئه
غزى
غنوى
فاطمه بنت النبى
فخر الدين الامام
فرزدق
فضل بن يحيى
فضولى
قابوس شمس المعالى
قاضى التنوخى
قس بن ساعدة
قطرى بن الفجاءة
قيس بن ذريح
قيس بن زهير
قيس بن عاصم
اكثير

كشاجم
كمال الدين بن النبيه
كميت بن الخالد
لبيد
لسان الدين الخطيب
مالك بن الحارث
مامية
مانى
ماوردى
مبرد
متلمس
متوكل بن عبد الله
متوكل على الله
مجنون العامرى
مجير الدين بن تميم
محمد بن ابى حكيم
محمد بن امية
محمد بن بشير
محمد بن جابر
محمد بن جعفر
محمد بن حازم
محمد بن عبد الملك
محمد بن عمران
محمد بن وهب

محمود الوراق
محمود زمخشرى
محى الدين العربى
مروان الاندلسى
مروان بن ابى الجبوب
مروان بن ابى حفصه
مساور الوراق
مستعصم بالله
مسلم بن الوليد
مسعود
مسكين الدارمى
مصحفى الحاجب الاندلسى
مضاض بن عمرو
مظفر بن عمرو العامرى
معافى
معتمد على الله
معزى
معن بن زائده
مغيره
منجك
منخل بن حارث اليشكر
منصور الحلاج
منصور النميرى
موسوى

مهذب
نابغة الذبيانى
ناشى
ناصح الدين
ملك الناصر
ناصر الدين بن حسن الكنانى
نصيب
واثق بالله
والبة
ورقه بن نوفل
وليد بن يزيد
هدبة
هشام بن ابراهيم المصرى
يحيى البرمكى
يحيى بن ابى طالب
يحيى بن سعيد
يحيى بن صاعد
يزيد بن الطثريه
يزيد بن المهلب
يزيد بن معاوية

خرابات

اسمیله جمع وترتیب قلنان مجموعهٔ منتخباتك اشبو بزم ثانیسنده ترکیبات وترجیعات
وتخمیسات وتسدیسات وقطعات ورباعیات وغزلیات وابیات مندرجدر

بسم الله الرحمن الرحیم

ترکی اشعار

ترکیبات وترجیعات وتخمیسات وتسدیسات

سلطان سلیمان مرحوم ایچون مرثیه

باقی

ای پای بند دامکه قیدنام ونک ‖ تا کی هوای مشغلهٔ دهر بی درنک
آك اول کونی که آخر اولوب نو بهار عمر ‖ برك خزانه دونسه کرك روی لاله رنك
آخرمکانك اولسه کرك جرعه کبی خاك ‖ دوران الندن ایرسه کرك جام عیشه سنك
انسان اودر که آینه وش قلبی صاف اوله ‖ سینه کده نیلر آدم ایسك کینهٔ پلنك
عبرت کوزنده نیجه بەدك غفلت او یخوسی ‖ یتمزمی سا کە واقعهٔ شاه شیر جنك
اول شهسوار ملك سعادت که رخشنه ‖ جولان دمنده عرصهٔ عالم کلوردی تنك
باش اکدی آب تیغنه کفار انکروس ‖ شمشیری کوهرینی پسند ایلدی فرنك

یوزیره قویدی لطف ایله کلبرك ترکبی
صندوقه صالدی خازن دوران کهر کبی

حقاکه زیب وزینت اقبال وجاه ایدی ‖ شاه سکندر افسر ودارا سپاه ایدی
کردون ایاغی توزینه ایلردی سرفرو ‖ دنیایه خاك بارکهی سجده کاه ایدی
کمتر کدایی آز عطاسی قیلوردی بای ‖ براطفی چوق مروتی چوق پادشاه ایدی
خاك جناب حضرتی درکاه دولتی ‖ فضل وبلاغت اهلنه امیدکاه ایدی
حکم قضایه ویردی رضایی اکرچه کیم ‖ شاه قضا توان وقدر دستکاه ایدی
کردون دونه زار وزبون اولدی صانمیك ‖ مقصودی ترك جاه ایله قرب اله ایدی
جان وجهانی کوزلرمز کورمسه نوله ‖ روشن جمالی عالمه خورشید وماه ایدی

خورشیده باقسه کوزلری خلقك طولا کلور
زیرا کورنجه خاطره اول مهلقا کلور

دوکسون سحاب قدینی اکوب قطره قطره قان ‖ ایتسون نهال نارونی نخل ارغوان
بو آجیلرله چشم نجوم اولسون اشکبار ‖ آفاقی طوتسون آتش دلدن چیقان دخان
قیلسون کبود جامه‌لرین آسمان سیاه ‖ کیسون لباس ماتم شاهی بتون جهان

باقی

یاقسون درون سینهٔ انس وپریده داغ ‖ نار فراق شاه سلیمان کامران
قیلدی فراز کنکرهٔ عرشی جلوه کاه ‖ لایق دکلدی شانته حقا بوخاکدان
مرغ روانی کوکلره ایردی هما کبی ‖ قالدی حضیض خاکده برایکی استخوان
چابك سوار عرصهٔ کون ومکان ایدی ‖ اقبال وعزت اولمش ایدی یار وهمعنان

سرکشلك ایتدی توسن بخت ستیزه کار
دوشدی زمینه سایهٔ الطاف کردکار

اولسون غمکده بنجلین زار وبیقرار ‖ آفاقی کزسون اغلایه رق ابر نو بهار
طوتسون جهانی نالهٔ مرغان صبحدم ‖ کللر بولنسون آه وفغان ایلسون هزار
سنبللر بنی ماتم ایدوب چوزسون اغلاسون ‖ دامانه دوکسون اشك فراوانی کوهسار
آکدقجه بوی خلقکی دردکله لاله وش ‖ اولسون درون نافهٔ مشك تتار تار
کل حسرتکله یوللره طوتسون قولاغنی ‖ نرکس کبی قبامته دك چکسون انتظار
دریار اینده عالمی چشم کهرفشان ‖ کلمز وجوده سنجلین درشاهوار
ای دل بودمده سنسن اولان یاکه همنفس ‖ کل نای کبی ایکلیه لم باری زار زار

آهنك آه وناله لری ایده لم بلند
اصحاب دردی جوشه کتورسون بوهفت بند

کون طوغدی شاه عالم اویانمزمی خوابدن ‖ قیلمزمی جلوه خیمهٔ کردون طنابدن
یوللرده قالدی کوزلرمز کلمدی خبر ‖ خاك جناب سدهٔ دولت مآبدن
رنك عذاری کندی یاتور کندو خشك لب ‖ شول کل کبی که آیرو دوشو بدر کلابدن
کاهی بحجاب ابره کیرر خسرو افلاك ‖ یاد ایلەنجه لطفکی درلر حجابدن
طفل سرشکی یرلره کیرسون دعام اودر ‖ هرکیم غمکدن اغلامیه شیخ وشابدن
یانسون یاقلسون آتش هجرکله آفتاب ‖ دردکله قاره چوللره کیرسون سحابدن
یاد ایلسون هزار یکی قانلر اغلاسون ‖ تیغك بونیجه قاره‌یه باتسون قرابدن

دردوغمکله چاك کریبان ایدوب قلم
پیراهنینی پاره‌لسون غصه‌دن علم

تیغك ایچوردی دشمنه زخم زبانلری ‖ بحث ایتمز اولدی کیمسه کسلدی لسانلری
کوردی نهال سرو سر افراز نیزه‌کی ‖ سرکشلك آدین آکدی برداخی بانلری
هرقنده باصدی پای سمندك نثار ایچون ‖ خانلر یولکده جمله روان ایتدی جانلری
دشت فناده مرغ هوا طورمیوب قونار ‖ تیغك خدا یولنده سبیل ایتدی جانلری
شمشیر کبی روی زمینه طرف طرف ‖ صالدك دمور قوشاقلو جهان پهلوانلری
آلدك هزار بتکده‌یی مسجد ایلدك ‖ ناقوس یرلرنده اوقوتدك اذانلری
آخر چالندی کوس رحیل ایتدك ارتحال ‖ اول قوناغك اولدی جنان بوستانلری

منت خدایه ایکی جهانده قلوب سعید
نام شریفك ایلدی هم غازی هم شهید

باقی

باقی جمال پادشه دلپذیری کور
مرآت صنع حضرت حی قدیری کور
پیرعزیز مصر وجود ایتدی انتقال
مهرجوان چالاك یوسف نظیری کور
کون طوغدی شمعی غایته ایردی سپیده دم
رخسار خوب خسرو روشن ضمیری کور
بهرام وقتی کوره یتوردی بو صید کاه
وارایشکینه خدمت شاه اردشیری کور
برباد قیلدی تخت سلیمانی روزکار
سلطان سلیم خان سکندر سریری کور
واردی پلنك کوه وغا خواب راحته
کهسار کبر باده طوران نره شیری کور
جولانه کتدی روضه یه طاوس باغ قدس
فرهمای اوج سعادت مسیری کور

اقبال و بخت خسرو آفاقه مستدام
روح وروان شاهه تحیات والسلام

قیلدی قیجه شاه عالمه حق فضل ورحمتی
و یرسون جهانده حضرت پاشایه دولتی
صاحبقران عرصهٔ اقلیم سلطنت
اولدم که قیلدی ملك بقایه عزیمتی
اول جسم پاکی جانی کبی ایلدی نهان
آسوده قیلدی حال سپاه ورعیتی
خلق جهانه فرق سکز کون طویورمیوب
بر هفته ایچره قیلدیلر انجق بو حالتی
تدبیری کور که ایرمدی کیمسه خیالنه
آصف جهانه کلسه کوریدی وزارتی
غیرت کرلرینی قوشاندی قلیچ کبی
آلدی حصاری ویردی خدا فتح ونصرتی
راحت یوزینی کورمدی چالشدی جان ایله
چکدی افندی بوله بودکلو زحمتی

یارب چراغ دولت و بختن منور ایت
ایکی جهانده کوکلی مرادین میسر ایت

غزل رشید پاشا مرحومکدر

جودت پاشا

جسم الفاظه روان بخش ادادر خامه‌م
مهد خلیایه صورزای صفادر خامه‌م
درداشکال معانی‌یه دوادر خامه‌م
خستهٔ ناطقه‌یه روح فزادر خامه‌م
ذات عیسی کبی اعجاز نمادر خامه‌م

نقشنه شیشه خیالان ظرافت تشنه
نقطه وخطنه هر صاحب حکمت تشنه
قطرهٔ رشحه‌سنه اهل بلاغت تشنه
رشحهٔ فیضنه ارباب فصاحت تشنه
کویا چشمهٔ الهام خدادر خامه‌م

سعیی مشکور اوله کیم ایتدی بوجه آداب
مروهٔ قلبی صفای رقمیله سیراب
رشعنی حرم جانه وپروب آب ایله تاب
اولدی اجرای سخن ایتمکه زرین میزاب
کعبهٔ معنی‌یه آچلسه سزادر خامه‌م

صانمه کیم یازدیغی نظمك نه بن ونه سری وار
ملهمیت کبی باشنده هما افسری وار
چرخ ایچره قدر آچمغه بال وپری وار
سرشاهنشه اندیشه‌یه قونسه یری وار
اوج اعلای معارفده همادر خامه‌م

جودت پاشا

کزرك منهج باریك خیالی هر بار
طونارم طورتجلیء معانیده قرار
هرسوزم سحر حلال اولدیغی چونکیم درکار
بی محابا ره نارفته‌یه کتسه‌ده نه‌وار
قهر خصم ایلمکه الده عصادر خامه‌م

فیض نیل سخنه نصب ایله مقیاس جدید
ایلدم راه مجاریء خیالی تجدید
لذت شیروشکر نظم ایله نثرمده پدید
نیشکرمی عجبا مصر معانیده رشید
باغ حلاوتده طبع بلغادر خامه‌م

حضرت آصف عالی همم جم خصلت
یوروب شعره تنزل اوفلاطون فکرت
ایلمش بو غزلك نظمنه چونکیم همت
طرز تخمیسی وسیله ایدرك ای جودت
منقبت خوان رشید الوزرادر خامه‌م

ترکیب بند

روحی

صانمه‌لر بزی کیم شیرهٔ انکورله مستز
بز اهل خراباتدنز مست الستز
تردامن اولانلر بزی آلوده صانور ایك
بزمائل بوس لب جام وکف دستز
صدر بن کوزه‌دوب نیایه‌لم بزم جهانك
پای خم میده‌در یرمز بادهٔ پرستز
مائل دکلز کمسه‌نك آزارینه اما
خاطرشکن زاهد پیمانه شکستز
ارباب غرض بزدن ایراغ اولدیغی یکدر
دوشمنز بره زیرا اوقز صاحب شستز
بوعالم فانیده نه میر ونه کدابز
اعلاره اعلا لنورز پست ایله پستز
همکاسه‌ئا ارباب دلز عربده مزیوق
میخانه‌ده بزکرچه ولی عشقله مستز

بزمست می میکدهٔ عالم جانز
سرحلقهٔ جمعیت پیمانه کشانز

ساقی کتور اول باده‌یی کیم دافع غمدر
صیقل اور اومرآته که پرژنك الم در
دلبسته‌لرز بزدن ایراغ ایلمه بردم
اول باده‌یی کیم نوردل ودیدهٔ جمدر
ای خواجه فنا اهلنه زنهار اولولنمه
درویشی بو ملکك شه بی خیل وحشمدر
خاك اولکه خدا مرتبه‌کی ایلیه عالی
تاج سرعالمدر اوکیم خاك قدمدر
کل طوغریله‌لم میکده‌یه رغمنه آنك
کیم باریادن قد برکشته‌سی خمدر
می صون بزه ساقی بزاول قوم که دیرلر
رندان صبوحی زدهٔ بزم قدمدر
بونظمی بیامیدن ایشت حاله مناسب
کیم زبدهٔ یاران سخندان عجمدر

مارند صبوحی زدهٔ بزم الستیم
پیش ازهمه ساغرکش وپیش ازهمه مستیم

خوش کوشهٔ ذوق ایدی صفا اهلنه عالم
برحال ایله سورسیدی اکرعمربنی آدم
صحبت صوکی درد اولمسه وصلت صوکی هجران
نوش آخری نیش اولمسه سور آخری ماتم
بوعالم فانیده صفایی اول ایدر کیم
یکسان اوله یانندهٔ اکر ذوق واکر غم
دائم اوله همصحبت رندان قدح نوش
واربن قویه میدانه اکر بیش واکر کم

صوفی که صفاده کچور مالك دینار بر درهمی آسك اولور خاطری درهم
ظاهر بوکه آخر بری خاك اولسه کرکدر کردر همه محتاج اوله کر مالك درهم
می صونایزه ساقی ایچه لم رغمنه آنك کیم جهلی ایله بیلمدیکی یردن اورردم

هر منکر کیفیت ارباب خرابات
اوزعقلی ایله حق دیلر کیم بوله هیهات

کورزاهدی کیم صاحب ارشاد اوله یم دیر دون مکتبه واردی بوکون استاد اوله یم دیر
میخانه ده استریقلوب اولمغی ویران بیچاره خراباتده آباد اوله یم دیر
الدن قومسون کل کبی جام میی یردم هر کیمکه بوغمخانه ده دلشاد اوله یم دیر
برسروقدك بنده افکنده سی اولسون عالمده اوکیم غصه دن آزاد اوله یم دیر
عمری یکچروب کوه بلاده دل شیدا برهمزن هنکامه فرهاد اوله یم دیر
وصل ایستیوب هجرله خوش کچدیکی بوکیم مسکین غم جانانه به معتاد اوله یم دیر
کزدی یوریدی بولمدی براکانه جك ير من بعد ینه عازم بغداد اوله یم دیر

بغداد صدفدر کهری در نجفدر
یانده آنك درو کهر سنك وخزفدر

اول کوهر یکتا که بولنمز آکا همتا کلمز صدف کونه براویله در یکتا
اول ذات شریفه یاراشور دعوی همت کیم اولدی نه دنیا اکا مقصود نه عقبا
کیم درك ایدر آنی که اوله ذاتنه معلوم رمز کتب مدرسه عالم بالا
اول زاهدك آغلریر وکوك حالنه یاربن کیم ایچمیه دستندن آنك جام مصفا
برنقطه ده درسری دیدی چار کتابك اول چارده در سر کتبخانه اشیا
اول نقطه بنم دیدی دونوب رمزینی سیرایت یعنی که بنم جمله اسمایه مسما
چون حصه ایمش قصه دن اهل دله مقصود مقصود ندر آکاه بیل ای عارف ودانا

هپ مغلطه ولقلقه در باطن وظاهر
برنقطه ایمش اصل سخن اول وآخر

واردم سحری طاعت ایچون مسجده ناکاه کوردم اوتورر حلقه اولوب برنیچه کمراه
کیرمش کروحدته آلمش اله تسبیح هر بیریسنك ورد زبانی چل وپنجاه
دیدم نه صیارسز نه آلورسز نه ویررسز کاصلا دلکزده نه نبی وارنه خود الله
دیدی بریکیم شهرمزك حاکم وقتی خیرایتمك ایچون خلقه کاور مسجده هرکاه
احساننده پنجاه وچهالدر فقرایه صبرایله که دمدر کله اول میرفلکجاه
کلدکارینی مسجده بیلدم نه ایچوندر یوزدوندروب اندن دیدم ای قوم اولك آکاه
سزدن کیم ایراغ اولدی ایسه حقه یقیندر زیراکه ضلالت یولیدر کتدیکز راه

تحقیق بوکیم هپ ایشکز زرق وریادر
تقلیده سز طاعتکز جمله هبادر

دنیاده دیلردن ایدرسك طلب کام ای خام طمع نیجه یه دك بوطمع خام

برناخلقی جبه ودستارله کورسك ایلرسك آنك جبه ودستارینه اکرام
نقشن چیقاروب ایلمه دن ذاتنی معلوم باشلارسك آکا ایلمکه فقرکی اعلام
جرار دیو ویرمز اولور تکری سلامن شرمنده ایدر ایلسه برحبه جه انعام
وای اراوله سك خرقه ده نامك اوله درویش ملحد دیو باندرمغه ایلرسنی اقدام
یازق سکاکیم ایلیه سك حرص وطمعدن برحبه ایچون کندوکی عالمده بدنام
یوق سنده قناعت کوزك آج اولدیغی اولدر رزقك ایریشور یوقسه اکرصبح واکرشام

ات لقمه سی لازمی طیورمزمی سنی نان
زهر اولسون اولقمه کا اوله پشمانده دونان

ابناء زمانك طلبی نام ونشاندر هر بیری تصورده فلان ابن فلاندر
کفتاره کلوب سویلسه لر جهل مرکب زعمنجه ولی هر بری برقطب زماندر
ارباب خرد ذره قدر معتقد اولمز اول مرشده کیم معتقد بی خرداندر
تقلیدله سجاده نشین اولمش اوتورمش تحقیقده اما خر بکسته عناندر
دیرمش بکا کشف اولدی رموزات حقیقت والله یلاندر سوزی بالله یلاندر
کندندن ایراغ اول دوشوب اردینه یورلمه اول بی خبرك کندیکی یول ظن وکماندر
ای طالب تحقیق اکر وار ایسه درکك کوش ایت بوسوزی کیم خبر بی خبراندر

زنهار اویدوب بیلدیککی دوشمه عناده
بر پیره یاپش کیم ایره سین سر معاده

کریه ك قوپرای خواجه مکرکیم جکرکدن کیم چقدی جکر پاره لری چشم ترکدن
بیك کریه ایدرسك سنی آخر آیررلر فرزند وزن وطنطنه سیم وزرکدن
بوملك فنایه که عدمدن سفر ایتدك سودك ندر انجق آنی بیلسن سفرکدن
یوق چیقمغه کوکاك دردنیای دنیدن بالله دی خشنود میسك یوخسه یرکدن
بومزبله دن شویله کذار ایلیه کورکم برذره غبار ایرمیه تا رهکذرکدن
سیم ایله زری کندیکه قت قت سپرایتدك مرك اوقنی چکمزمی صانورسك سپرکدن
عقل آدین آکوب کندیکی تکلیفه براقمه دیوانه اولوب رفع قلم قیل اوزرکدن

ای خواجه اکر کیم سن ایسك عاقل ودانا
شیدالغی یك عقله دکشمز دل شیدا

ای صاحب قدرت قنی انصاف ومروت رندان می آشامه نیچون اولمیه رغبت
قسمتلری درسك ازلی جور وجفادر جور اوله نیچون ذوق وصفا اولمیه قسمت
درسك که بوکون ایلمین یارنی ایدر ذوق چوقمی ایکی کون بنده لرك ایلمه عشرت
حاجتلریمز قادر ایکن قیلمغه حاصل صالمق کرمکدن بزی فردایه نه حاجت
ناچار جکر خلق بوزجنلری یوخسه آدم قره طاغ اولسه کتورمز بوکا طاقت
حالك کیمه آچسك سکا دیر حکمتی واردر اولدر دی بزی آه بیلمزمی بو حکمت
بیهوده دونوب نیلر اوله باشمز اوزره خلقك بوفلك دیدیکی دولاب مشقت

بیهوده یتر دوندی همان ترکنی قیلسه
کیم عکسنه دور ایلمدن یکدی بقلسه

روحی

چرخك كه نه سعدنده نه نحسنده بقاوار ‖ دهرك كه نه خاصنده نه عامنده وفاوار
آلدانمه آنك سعدینه نحسندن آلنمه ‖ نحسنده دیمه محنت وسعدنده صفاوار
میل ایتمه آنك خاصنه عامندن اوشنمه ‖ عامنده دیمه خست وخاصنده عطاوار
جهدایله همان غیرالله باقیه كوركیم ‖ بندن نه سكا فائده سندن نه بكا وار
اكننده كوروب غیرلرك اطلس ودیبا ‖ غم چكمه كه اكنمده بنم كهنه عبا وار
كچ جمله بوافكارلری عارف وقت اول ‖ سركشته نه یل آنی كه سرنده بوهوا وار
فردا المن چكمه می ایچ بق رخ خوبه ‖ عاشقلره فردادده دخی وعد لقا وار

ال ویوسه صفا فرصتی فوت ایله بردم
دنیا آكا دكمز كه جفاسن چكه آدم

صورتده نوله ذره ایسه ك معنیده یوحز ‖ روح القدسك مریمه نفخ ایتدیكی روحز
پیمانهٔ خورشیدله هرصبح ایدرز عیش ‖ عیسی كبی پیمانه كش لای صبوحز
ایتدكسه شراب ایچمامكه توبه كوزلسز ‖ ثابت قدمز توبه مز اوستنده نصوحز
مارایسه عدو بز ید بیضای كلیمز ‖ طوفان ایسه دنیاغمی بز كشتئ نوحز
ملا اوقوسون مدرسه ده شرح معانی ‖ متن قدحی صون بزه بز اهل شروحز
صوفی بزی سن جسم كوزیله كوره مزسك ‖ آچ جان كوزیكی ایله نظر كور كه نه روحز
پركوره لب بسته كورنمكده یز اما ‖ رندان مسیحا دمه مفتاح فتوحز

عیسی دم وروحی لقب وخضر حیاتز
دریای صفت ایچره نهان كوهر ذاتز

آیا نیجه بر دور ایده بوچار عناصر ‖ كیم آكانه اول اوله معلوم نه آخر
كه ساه ایلیه لر عالم تفریدده سیران ‖ كاهی اوله لر عالم تركیبده سایر
تفریدده چار اوله وناچار اوله دوری ‖ تركیبه كلنجه سه موالید اوله ظاهر
بوجمله مظاهرده اوله معتبر انسان ‖ انسانه اوله جمله طفیلی بومظاهر
نفسینی بیلنلر كتوره خالقه ایمان ‖ بیلمزلره ایمان كتورنلر اوله كافر
كافر كه یرین دوزخ ایدر جهلله ایلر ‖ چون جهل حقیقتده اوله كفر عجب سر
دنیا ویره جاهلره ال كامل اولنلر ‖ آیاقده قالوب اولمیه لر حبه یه قادر

چون جهلده در ذوق كمالی نیده لم بز
قال اهلی صفا ایلیه حالی نیده لم بز

صوفی كه ریا ایله ایدر كندینی موصوف ‖ اوقات شریفی اوله تقلید ایله مصروف
منبرده خطیب اوله ومحفلده معرف ‖ عار ایلیه اولدیغنه جهلله معروف
آیینهٔ قلبینی كدورت ایده تیره ‖ روشنكر فیض حق ایله اولمیه مكشوف
جان ودلنك مهر ومهی اولمیه پرنور ‖ دائم بری مخسوف اوله آنك بری مكسوف
جمع كتب ایتمكله نه ممكن اوله واقف ‖ اسرار خدایه كاوله اول مرشده موقوف
ذاتنده كه آثار كمال اولمیه خردر ‖ باشال سیه اكننه كیمش یه بشل صوف

روحی

عالمده كه كامل چكه غم ذوق ایده جاهل ‖ یردن كوكه دك یوف بكا كردیمز ایسه م یوف

چون حق دینی ایلدیلر ظالمه بردار
باطل سوزه آغاز ایده لم بز دخی ناچار

یوف خار ینه دهرك كل وكلزارینه هم یوف ‖ اغیار ینه یوف یار جفاكارینه هم یوف
هرعیش كه موقوف اوله كیفیت خمره ‖ عیاشنه یوف خمرینه خمارینه هم یوف
چون اهل وجودك یری صحرای عدمدر ‖ یوف قافله وقافله سالارینه هم یوف
ذی قیمت اولنجه نیده لم جاه وجلالی ‖ یوف آنی صاتان دونه خریدارینه هم یوف
عالمده كه بنكیلر اوله واقف اسرار ‖ سیرا ننه یوف انلرك اسرارینه هم یوف
عارف كه اوله مدبر ونادان اوله مقبل ‖ اقبالنه یوف عالمك ادبارینه هم یوف
چرخ فلكك سعدینه ونحسنه صد حیف ‖ كوكبلرینك ثابت وسیارینه هم یوف

چون اوله حرام اهل دله دنیی وعقبا
جهد ایله نه دنیا اوله خاطرده نه عقبا

دنیا طلبیله كیمسه ی خلقك امكده ‖ كیمی اوتوروب ذوقله دنیایی یكده
یوق درد كه برچاره ایدر میروكداده ‖ سن چكدیكك آلامی كرك صاقلا كركده
اعیان جهاندن كرم اومه آنی صانمه ‖ آثار عطا اوله یا پاشاده یا بكده
مطبخلرینه آچ واراننلر دكنك یر ‖ دربانلری وار كوز قپوده ال دكنكده
بردورده كلدك بوفنا عالمه بز كیم ‖ آثار عطا یوق نه بشرده نه ملكده
اغیار وفادن دم اورور یار جفادن ‖ آدمده وفا اولمه یه وار اوله كوپكده
اوج فلكه باصدی قدم جاه ایله جاهل ‖ ارباب كمالك یری یوق زیر فلكده

یارب بزه برار بولنوب همت ایدرمی
یوخسه كونمز بو له فلاكتله بچرمی

ویردك دل وجانیله رضا حكم قضایه ‖ غم چكمیز اوغرارسق اكر درد وبلایه
قویدق وطنی غربته بوفكرله چیقدق ‖ كیم رنج سفر باعث اوله عز وعلایه
دور ایلدك برقومدق بر نیجه یلدر ‖ اویدق دل دیوانه یه دل اویدی هوایه
اولدق زه یه واردق ایسه عشقه كرفتار ‖ آلندی كوكل برصنم ماه لقایه
بغدادده بولك دوشسه كر ای باد سحرخیز ‖ آداب ایله وار خدمت یاران صفایه
(روحی) بی اكر برصوررایسه بولنورسه ‖ دیرلرسه بولشد كمی او بی برك ونوایه
بومطلع غرابی اوقو واسم اول انده ‖ معلوم اوله ور احوالمز ارباب وفایه

حالا كه بز افتادهٔ خوبان دمشقز
سرحلقهٔ رندان ملامت كش عشقز

مسدس

رهایی

دلا صانكه كیاه ایدم زمین غمده بتدم بن ‖ بهاری عمرمك كچدی خزانه شمدی یتدم بن

رهایی

نه کوادم کل کبی بردم نه کوکلم خرم ایتدم بن　　نه کلدم جهانه نه بلدم بیلم نه ایتدم بن
همان آغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

بو باغ روزکار ایچره نه بردم شادمان اولدم　　نیچه بیل اول هواده کرچه بل کبی دوان اولدم
بکنلك وقتی کچدی کیندی پیرناتوان اولدم　　اجل راهینه کوز یاشی ایله آخر روان اولدم
همان آغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

ضعیفم دردمندم دل شکسته جانمله　　شب وروز ایکارم همراز اولوب آه وفغانمله
یانوب بوسینهٔ پرسوز ایله داغ نهانمله　　دمادم روی زردمله بواشك خون فشانمله
همان اغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

بقا یوق اکلادم بیلدم جهاندر برفنا کارار　　کوزندم هر کنارین عین عبرت ایله نرکس وار
کیم انده شادمان اولوب کولر کل بلبل ایلرزار　　بورمزی کوردم اولدم کولمدن اوینامدن بیزار
همان اغلابی کلدم عالمه آغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

اکرچه آغلامق کولمك اولور البت هرآدمده　　بن اغلادم بوریدم کولمدم هرکز بوعالمده
نیچه اغلادم ایسه بن انادن طوغدیغم دمده　　(رهایی) کریه دن فورتام آخر بینه اولسعده
همان اغلابی کلدم عالمه اغلابی کتدم بن
صان اول نیلوفرم کیم صوده بتدم صوده یتدم بن

عریش فتحی ایچون مخمس طرزنده تواریخ

سروری

قاهره اقلیمنه کلمشدی افرنج لعین　　قیلدی سرحد رهکذرده بولدی برحصن حصین
فتح اولندی شمدی یازدم ایکی تاریخ متین　　پاد شاهم مژده کیم آلدی عریشی اهل دین
کسدی اعدانك امانن بوجهاد بهترین

آتشی اوزره صاچوب آتش اوجاقلی غازیان　　کافره حصنی جحیم اندرجحیم ایتدی همان
خلق ایدر هرآن ایکی تاریخی ورد زبان　　حق اولوب یاور عریشی آلدی سلطان جهان
جان اعدا یاندی یزدان ایلدی دوزخ رهین

زیروبالاده مکر سوزیلندی عدل وداد شاه　　کیم اینوب اردوسنه ایتدی سروش امداد شاه
چون اکلسون ایکی تاریخمده قیلدم یاد شاه　　ایلیه الله سعید آلدی عریشی پادشاه
ایتدی کفاری هلاك ارباب دین اولدی امین

کوندروب جنکه اوصدر کاملی سلطان سلیم　　حق بوکیم قیردی عدوی باطلی سلطان سلیم
شوایکی تاریخك اولدی مائلی سلطان سلیم　　نزع ایدوب آلدی عریشی حاصلی سلطان سلیم
اولدی دشمن مندفع مردان ایدوب سعی بهین

سروری

مکر دشمندن اوله دائم شه دوران سلیم　　ایلمش قلبی کبی اسمن دخی یزدان سلیم
ذکر اولندی ایکی تاریخمده فتح خان سلیم　　جنکله الدق عریشی حکم ایدوب سلطان سلیم
محو ایچون اعداسنی مردان دین ایتدی یمین

مصری استیلایه راضی اولمیوب روح کلیم　　اولدی افرنج لئیم افکندهٔ رنج الیم
ایتدی ملهم ایکی تاریخه بنی رب علیم　　جبرایله الدی عریشی اولا سلطان سلیم
قهر اعدا ایچون آصف ایلدی رأی رزین

شدت نار وغادن کیم اولوردی آهن آب　　خون دشمن تیره ایتمزمی نه دکلو اولسه ناب
بر برینه ایکی تاریخم اولور نائب مناب　　جهد ایدوب آلدی عریشی شه سلیم جم جناب
دم دمادم آقدی اعدادن ترابی قیلدی طین

قدسیان ایتدی ورود آلدی عریشی شه سلیم　　ایلدی حقه درود آلدی عریشی شه سلیم
باقی ایکی تاریخه زود آلدی عریشی شه سلیم　　کلدی امداد ودود آلدی عریشی شه سلیم
لشکر افرنجی دائم حق ایده اندوهکین

قلعه ده چکدی قپاندقده عدو قحط وغلا　　حبه یوق اماکه موجود ایدی انواع بلا
ایکیدر تاریخ تامم وار ایسه مثلی صلا　　قیلدی عزم ارباب دین آلدی عریشی اولا
قردی جهور سپاه شه سلیم کامبین

زلزله ویردی زمینه طوب ایدوب قلعه کشاد　　باشنه بقدی فرنکك جان اوبن رب العباد
کوش ایدوب یازدم ایکی تاریخ بی نقص وزیاد　　آلدی جدا اوسون عریشك قلعه سن اهل جهاد
منهزمدر جیش ملعون قاچدی کلز بعد زبن

حرصی باعثدر که اردی دشمن طماعه ریش　　یعنی سیف غازیان آچدی او بدا وضاعه ریش
شوایکی تاریخی ایتدردی بکا پیدا عریش　　اولدی ملعون ناپدید آلندی بی پروا عریش
دوکدی قان جیش عدودن شاه عالم آلدی کین

ایلدی الله کرم آلدی عریشی اهل دین　　قنده درلوح ای قلم آلدی عریشی اهل دین
ایکی تاریخ ایت رقم آلدی عریشی اهل دین　　هم فرنکی بوزدی هم آلدی عریشی اهل دین
شد بلطف حق شه عالم مؤید اینچنین

عسکر شاهینك آلایی واروب سرهنکاه　　سبر ایدنجه قاچدی اعدا حصنه عذرلنکله
خلق اوقور هردم ایکی تاریخی آهنکله　　عزم ایدوب جنك آوران آلدی عریشی جنکله
پادشاه جم جناب اولسون سریر نده مکین

بحث اوصافنده اطرا ایتسون اهل اجتهاد　　نامداران مغازی قویدی عالمده براد
ایکی تاریخم بکندی آصف یوسف نهاد　　قلعه یی آلدی عریشه کیردی اصحاب جهاد
پادشاهك کوردی جندین قاچدی کفار مهین

هردم افرنجك قلج باشن ایکی شق ایلیوب　　سوی بحره آقیدردی قانن ایرمق ایلیوب
باقی ایکی تاریخه شکر نصرت حق ایلیوب　　اهل سیف آلدی عریشی حق موفق ایلیوب
کافری قهر ایلدی سلطان جم جاه آفرین

سروری

بو بله حونپالا کر کدر دست مرداندہ قلج   دشمنك عرقی کسلمز اولمسه قانده قلج
مدح اولنسون ایکی تاریخمله هر آنده قلج   مؤمنین آلدی عریشی صالدی میدانده قلج
دشمنی قیلدی هراسان جنکاه صاحب مکین

اهل سیف اوردقجه هردم دشمن دونه قلج   رنك آلوب قاندن اولوردی بشقه برکونه قلج
ایکی تاریخمدن آکاه کیردیکن خونه قلج   مؤمنین آلدی عریشی چالدی ملعونه قلج
اولدی سیف صدر عالی بادئ فتح مبین

منهزم جند عدودن تند خویان سفر   اولدی پامال غزات راهپویان سفر
شوایکی تاریخی سویلر نکته کویان سفر   جنك ایدوب آلدی عریشی جنکجویان سفه
ایلدی اعدایی لرزان داور مسند نشین

غازیان صالدقجه هردم سینهٔ کفاره شیش   مردکانن دعوت ایلردی جهنمده کشیش
بنده عمرمده ایکی تاریخ ایله کوردم برابش   چقمدی میدانه حربی طوپله آلندی عریش
بوزدی کین آلدی عدودن داور دانشقرین

دهریان رسوای عالم اولدی آلندی عریش   فاتحی سردار اکرم اولدی آلندی عریش
ایکی تاریخم مسلم اولدی آلندی عریش   مسکن حربی جهنم اولدی آلندی عریش
کافری قیلدی مدمر حملهٔ صدر کزین

بحث ایدوب کیفیت فتح وظفردن مردمان   کیمی دیردی شبهه یوقدر کیمی ایلردی کمان
ایکی تاریخمله ایتدم شو یله تحقیق و بیان   مژده اهل سیف آلوب حصن عریشی دوکدی قان
عزمله مصر یده صاحب مهرایدر زیرنکین

عسکر سردار اکرم اولدی رهیاب ظفر   باشنه قوپدی قیامت کافرك این المفر
شوایکی تاریخدر خاطرنشان هرنفر   اهل دین آلدی عریشی ایلیوب میل سفر
قردی کفاری سپاه آصف داد آفرین

تنکنای قلعه ده دشمن سموم صیفله   درلیوب قان ناله ایلردی صدای حیفله
ایکی تاریخه صاواشدم جوش جیش کیفله   سعی ایدوب صاحب نکین آلدی عریشی سیفله
دیش بیلر بیدین ایچون اسلامیان سیفندہ سین

طال قلجلقله حصاره طالدی ارباب صلاح   جیش محصوری جحیمه صالدی ارباب صلاح
بوایکی تاریخه حیران قالدی ارباب صلاح   حکم آصفله عریشی آلدی ارباب صلاح
ایشیدوب کلبانك اسلامی عدو ایتدی انین

باصدی مهرین نامه به احکامله صاحب نکین   دعوت ایتدی لشکری اقدامله صاحب نکین
ایکی تاریخم آلور اکرامله صاحب نکین   قیلدی حکم آلدی عریشی نامله صاحب نکین
مؤمنینه باب مصری آچدی فتاح معین

قلعه نك قردی قپوسن کله کیم طونمز کشاد   درکه جنت شهادت سمتنه اولدی کشاد
ایکی تاریخمده معلوم اشته مفهوم جهاد   طوپلیوب آلدی عریشی صدر صاحب عدل وداد
جنکله روح شهیدان بولدی وصل حورعین

سروری

غازیان درجنك اول آچدی در بند عسیر   عنقریب ایتسون خدا مصرك دخی فتحن یسیر
شوایکی تاریخم اولدی داپسند ودلپذیر   ایلدی حمله عریشك حصننی آلدی وزیر
بلدی دشمن عجزینی کلدی یره سوردی جبین

حصن مزبوری که واردی ابتدا آلدی وزیر   جمله سندن اهل اسلامك دعا آلدی وزیر
شوایکی تاریخمه ویردی بها الدی وزیر   حقه حمد اولسون عریشی اولا آلدی وزیر
قهر حق ایردی فرانجه اولدی بالجمله حزین

تیغی کیم جیش عدونك باشنه چالدی جنود   کسدی سرتاپا فرنکه ولوله صالدی جنود
شو ایکی تاریخمه حیران اولوب قالدی جنود   قلدی حکم آصف عریشی بوسنه آلدی جنود
دفع جمهور ایتمکه اولدی ملائك منزلین

دشمنانك بیم جان مانندهٔ بردالعجوز   دترردی تنلرین مشتدایکن تاب تموز
دکله کیم واردر ایکی تاریخ تامده رموز   سیف یوسفله عریشی آلدی اعدادن هنوز
حصنی آلدی اهل اسلام اولدی حقدن مستعین

خصمی یاقدی شعلهٔ شمشیر ایله کرمی صیف   هم خدانك هم قوللك کوردکجه خشمن دیردی حیف
ایکی تاریخ ایلدم انشا غلو ایتدکده کیف   سیف ایله قیلدی هجوم آلدی عریشی اهل سیف
کافرك دفع ایت وجودین یا مجیب السائلین

قلعه یه کیردی چکوب سیفن همان اصحاب دین   اهل کفره آچدی زخم خونچکان اصحاب دین
شوایکی تاریخم ایتسون حرزجان اصحاب دین   حصننی آلدی عریشك دوکدی قان اصحاب دین
قیلدی طوپك نعره سیله کوش عالم چین چین

قصد ایدنجه اهل ایماندن جیوش بی کران   اولدی کفرنده مصر طوادی جحیمه دیکران
ایکی تاریخمله تبشیر ایلیم ناسی هران   مژده باد آلدی عریشی سیفله جنك آوران
عزم جنك ایتدکجه حالا کچدی پیشینی پسین

هر تفنك انداز کیم اعداسی دائم اور بله   اوردی آتدوغی یری جنك ایلیوب جمهور ایله
ایکی تاریخ ایتدم انشا انشراح سور ایله   قیلدی عزم اهل جهاد آلدی عریشی زور ایله
لابد قرشون یدی حربی که اولدی دانه چین

طوب صداسی قیلدی سرسم صانکه اعدا بوندی سم   غازیان واردی قلجله خونفشا نلق ایتدی هم
ایکی تاریخ ایتدم انشا کیم دکلدر بیش وکم   قیلدی جنك اسلامیان آلدی عریشی آقدی دم
مشت کله ایلدی بی دینی مانند عجین

فرقهٔ دهری که هیچ ایتمزدی استصحاب دین   قتلنه ایمانسزك ایتدی هجوم ارباب دین
شوایکی تاریخی ایجاب ایلدی آداب دین   قیلدی قصد آلدی عریشی طوپلیوب اصحاب دین
اولسون جمهور اعدا هرکز آسایش کزین

مسلمین افرنجه طور یکنسقله قصد ایدوب   قردی جیشن نصرت رب الفلقله قصد ایدوب
ازبر ایتدم بوایکی تاریخی نقله قصد ایدوب   اهل دین آلدی عریشی لطف حقله قصد ایدوب
قاچدی حربیلر آلندی حربله حصن حصین

سروری

راه نبرنکه سلوك ایتمکله سرهنك فرنك　　قالدی میری به کتورمشدی برازطوب وتفنك
کلدی قاصد ایکی تاریخ ایتدی انشایی درنك　　مصره طوپدن آچدی یول آلدی عریشی اهل جنك
محو اولوب اعدای دین قلمزمی ترك آن واین

شکرلله دشمنانی طوبجیان محصور ایدوب　　آلدیلر حصنی النـدن نابکاری دور ایدوب
باق ایکی تاریخ یازدم عالمه مشهور ایدوب　　آلدی حمداولسون عریشی اهل ایمان زور ایدوب
بوزدی مردان هجوم اولمشدی ملعون در کمین

نامداران بونده کفاری قیروب آلدقجه نام　　خواب راحت اولدی خصمه ام دنیاده حرام
کثرتی قلت بولوب یازدم ایکی تاریخ نام　　اهل دین آلدی عریشی سعدایده رب الانام
اولدی عسکر شادکام جود رب العالمین

قصد جان دشمن منفور ایدوب اصحاب دین　　قوت اسلامله مقهور ایدوب اصحاب دین
شو ایکی تاریخی یازدم سور ایدوب اصحاب دین　　چکدی سیف آلدی عریشی زور ایدوب اصحاب دین
بوزدی میدان شجاعتده عدوبی مؤمنین

ام دنیا به آیاق باصدقده اعدا رنکله　　یاردیلر باشن او اولاد زنانك سنكله
سویلدم بر بیت ایکی تاریخ دنکا دنکله　　ایلدی الله کرم آلدق عریشی جنکله
مادر کافر کدر له قیلدی القای جنین

جیش دشمندن قرلدی پیر و برنا قالمیوب　　کتدی مصره حوادث شخص یکتا قالمیوب
ایکی تاریخ ایتدم انشا شمدی غوغا قالمیوب　　مژده کیم حصن عریش آلندی اعدا قالمیوب
قوم ملعونی قبول ایتمز بوملك نازنین

پیشکاه قلعه ده آچلدی ابواب جهاد　　کیردی قردی دشمن محصوری اصحاب جهاد
شو ایکی تاریخی ایتدم زیور باب جهاد　　ویردی جان اعدا عریشی آلدی ارباب جهاد
هم بنای قوت اهل جهاد اولدی متین

برکورلدی قوپدی دشمن حصنی ایتمشکن پناه　　صاندی رعد و برق اوصیتی قیلدی افلا که نکاه
ایکی تاریخمده آفاق ایتدی کسب انتباه　　مژده اعدادن عریشك قلعه سن آلدی سپاه
صالدی سقف آسمانه طوب شاهیلر طنین

قبضهٔ تیغه ایدوب شمشیر بازان وضع ید　　فرط رشکندن فلکده دیردی مریخ الحسد
هردو تاریخم اولور قطع زبان ایچون سند　　اهل سیف آلدی عریشی ایردی اللهدن مدد
قبهٔ عرشه قلج آصدی جنود مسلمین

قلعه دیوار ین غزات ایتدیکجه ویران طوب ایله　　دشمن دینك اولوردی جسمی لرزان طوب ایله
صیتی هرتاریخمك اولمقده یکسان طوب ایله　　آلدیلر حصن عریشی اهل ایمان طوب ایله
قهر معبود ایله نار اولدی محل کافرین

خوف له دونمشدی رنك روی اعدا سوسنه　　ارلکی دوشمکله یازدی کنار و بوسه نه
ایکی تاریخ استرمی بوظفرله شوسنه　　اولدی باریدن مدد آلدق عریشی بوسنه
مات اهل الکفر مجروحا وکنا فائزین

سروری

قورقوسندن دشمنه جای کریز اولدی خلا　　قنده قالدی بوندن اولکی تجبر اعتلا
ایکی تاریخم ایدر کفاری درده مبتلا　　قیلدی قصد اسلامیان آلدی عریشی اولا
آکلدی جیش عدو مقدار ینی علم الیقین

اهل کفران اهل نار واهل ایمان اهل سیف　　طوب اعدانك صداسن کسدی الآن اهل سیف
ذوالفقار اولدی دوتاریخ آلدی میدان اهل سیف　　اهل عدوانه عریشی قیلدی زندان اهل سیف
هول جان ایتدی عدونك مسکنن زیر زمین

کلدی میدان جهاده ربع مسکوندن سپاه　　خصم دلخونی سیه روز ایتدی شبخوندن سپاه
خوشلنور بویله ایکی تاریخ موزوندن سپاه　　قالمدی اعدا عریشی آلدی ملعوندن سپاه
سك ایدی نامرد ایدی مرد اولدی افرنج لعین

جیش سردار دلیر اقدام ایدنجه یکنسق　　جسم منحوس عدوده قالمدی جاندن رمق
دیمکله قیلدم ایکی تاریخمده ذکر ماسبق　　عون ربانی ایله آلدی عریشی اهل حق
کافری محو ایلدی حقا دعای متقین

طور افرنج دغلباز ایلدی ایجاب سیف　　قیقزل قیلسون دمادم قلبنی تیزاب سیف
ایکی تاریخمده وصف ایتدی قلم ارباب سیف　　آلدی بی پروا عریشی جنك ایدوب اصحاب سیف
اولدی لرزان اهل ایماندن جنود مشرکین

تیغ ارباب غزادن جانته یتدکده ریش　　کتدی کافر جایکاه ایتدی جحیمی یدی ایش
یك دوتاریخ ایلدم احصا که نه کمدر نه بیش　　آقدی دم آلندی حربیٔ فدایدن عریش
هر شهیدی ایلدی حق ساکن عدن برین

دشمنان حصنه قپانمشدی قپوسن بر کیدوب　　دود باروت ایله کورمزدی یری برین یدوب
ویر سروری ایکی تاریخك درشاهه کیدوب　　جند اسلام آلدی کافردن عریشی جهد ایدوب
مصره نیل آسا روان اولدی جیوش اهل دین　　١٢١٤

هرایکی مصرعده کی آحاد وعشرات ومآت　　کندی جنسیله مساوات اوزره بولمشدر ثبات
نقل یکدیکرله ایت بوالتی قسمه التفات　　هشت اولور هر بیت یکتاده تواریخ غزات
قبل حساب اولکی ایکی اوزره ای اهل یقین

مسدس

سهیلی

جهان بیوفا باقی دکلدر کیمسه یه ای یار　　دکلدر برقراره چون بیلورسین چرخ ناهموار
دیلرسك اوله سین باغ جهان ایچنده برخوردار　　بوقولی جان ایله کوش ایت سکا پندم بودر هربار
الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسه نه دیمه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

بودار غمده ویران اولمیوب آباد اولم دیرسك　　یانده خاص وعامك حرمت ایله یاد اولم دیرسك
بلا ودرد وهجر وغصه دن آزاد اولم دیرسك　　بو محنتخانه ایچره برایکی کون شاد اولم دیرسك
الی آلتنده اولمه کیمسه نك خاتم کبی زنهار
کیمسه نه دیمه تاکیم کوزك اوستنده قاشك وار

سهیلی

بلاودرد وهجری سن چکرسین اول صفا ایلر　　رادنی جرم صادر اولسه سندن بیك جفا ایلر

نه دکلو جان ودلدن خدمت ایتسك هب هبا ایلر　　وجود نازنینك بار محنتله دوتا ایلر

الی آلتنده اولمه کیمسه‌نك خاتم کبی زنهار

کسنه دیمه‌یه تا کیم کوزك اوستنده قاشك وار

بودشنك بر سحر کشت ایلر ایکن لاله زارنده　　کوروندی چشمه بر قصر عالی کوهسارنده

اوقصرك یوق قصوری زینت ونقش ونکارنده　　یازلمش آب زرله کوردم اول قصرك کنارنده

الی آلتنده اولمه کیمسه‌نك خاتم کبی زنهار

کیمسه دیمه‌یه تا کیم کوزك اوستنده قاشك وار

دلا بزم بلاده نی کبی نالان اولور سکده　　بیابانه دوشوب مجنون کبی عریان اولور سکده

الك کنج مراده ایرمیوب ویران اولور سکده　　سهیلی کبی دائم بی سروسامان اولور سکده

الی آلتنده اولمه کیمسه‌نك خاتم کبی زنهار

کیمسه دیمه‌یه تا کیم کوزك اوستنده قاشك وار

ترجیع بند

جامع الحروف ضبابك

بوکارکاه صنع عجب درسخانه در　　هر نقش بر کتاب لدندن نشانه در

کردون بر آسیاب فلا کمدار در　　کویا ایچنده آدم آواره دانه در

ماننده دیو بچه‌لرین التقام ایدر　　کهنه رباط دهر عجب آشیانه در

تحقیق اولنسه نقش تماثیل کائنات　　یا خواب و یا خیال و یاخود بر فسانه در

منجر اولور امور جهان بر نهایته　　صیفك شتایه میلی بهارك خزانه در

کسب یقینه آدم ایچون یوقدر احتمال　　هر اعتقاد عقله کوره غائبانه در

یارب ندر بو کشمکش درد احتیاج　　انسانك احتیاجی که بر لقمه نانه در

یوقدر سپهر بو قبهٔ فیروزه فائده　　ذرات جمله تیر قضایه نشانه در

اصل مراد حکم ازل بولمه در وجود　　ظاهرده‌کی صواب وخطا هب بهانه در

بر فاعلك مآثیدر جمله حادثات　　نه اقتضای چرخ ونه حکم زمانه در

سبحان من تحیر فی صنعه العقول

سبحان من بقدرته یعجز الفحول

اجرام بی نهایه ایله پردر آسمان　　ثبت اولنسه ذره دکلدر بو خاکدان

بیك شمس تابدار وهزاران مه منیر　　یوز بیك ثوابت ونیجه سیارهٔ عیان

هر شمس ایدر توابع مخصوصه سبله سیر　　هر تابعه توابع اخری ایدر قران

هر شمس ایدر لواحقنه نشر فیض خاص　　هر لاحقك طبیعتی امثالنه نهان

هر جمله مرکزنده ایدر سیر بی وقوف　　هر قطعه محورنده بولور فیض جاودان

هر جملهٔ وسیعه‌ده مبسوط بیك وجود　　هر قطعهٔ فسیحه‌ده مشهود بیك جهان

هر بر وجوده مصدر اولور بیك وجود ایچون　　هر بر جهان هزار جهاندن و بر نشان

ضبابك

هر ذره‌ده طریقهٔ مخصوصه اوزره فیض　　هر جسمده طبیعت مخصوصه اوزره جان

هر عالمك سنین وتواریخی مختلف　　هر بر زمینده بشقه حساب اوزره در زمان

پیوسته در سواحلی کرداب حیرته　　بر بحر درکه حاصلی بو بحر بیکران

سبحان من تحیر فی صنعه العقول

سبحان من بقدرته یعجز الفحول

بر ذره درکه ذرهٔ نامنتهای خاك　　بر ذره خارجه ایده‌مز اندن انفکاك

لبی لهیب نار ایله بر کوی آتشین　　قشری بحاری یم ونهر ایله چاك چاك

نسبتله قشری جسمنه اول لب آتشك　　شول قبه درکه فرش اولنه انده برك تاك

بوقشر درکه جملهٔ حیوانه روز شب　　احضار رزق وتوشه ایچون ایلر اهتمام

کاهی تنفس ایلیجك اژدر زمین　　کوه شرر فشانلر ایدر ارضی لرزناك

اول ذرهٔ جسیمه بی فانوس شمع وار　　اولمش محیط توده بتوده نسیم پاك

کیم روز شب اوسفرهٔ عالمشمولدن　　هر نفس رزقن آلمده بر وجه اشتراك

بونقطه دریمین وشمالی بیان ایدن　　ایلر جهانه عقل بومی کزدن افلاك

ذرات کون بونده بولور نشوهٔ حیات　　افراد خلق بونده چکر جرعهٔ هلاك

خسبیدهٔ فراش امانذر نفوس هب　　بر طوب شعله ناکده بی قید وهم وباك

سبحان من تحیر فی صنعه العقول

سبحان من بقدرته یعجز الفحول

دندان شیره لقمه اولور آهوان زار　　بر کوسفندی طعمه قیلار کرك جانشکار

بی جرم ایکن غذای عناکب اولور مکس　　معصوم ایکن کبوتری شاهین ایدر شکار

عاجز ایکن عقابه کرفتار اولور کشف　　غوك ضعیفی قوت ایدینور بی وسیله مار

بی جنحه ماکیان بچه بی چاك ایدر زغن　　بی سابقه دو پاره ایدر موشی موشخوار

کنجشك زاری باشهٔ پران هلاك ایدر　　ایلر تذروی پنجهٔ غدرنده باز خوار

مار زمینه لقمه اولور مرغ تیز پر　　مرغ هوایه طعمه اولور ماهئ بحار

غواصی حرص کوهر ایدر لقمهٔ نهنك　　کبکی امید دانه ایدر تله به شکار

دردانهٔ درونی ایچون چاك اولور صدف　　آواز یدر قفسده ایدن بلبلی نزار

بید سترك هلا کنه خایه اولور سبب　　قتل سمور زاره اولور پوستی مدار

غالب زبونی قاعده در ایلك تلاف　　برده هواده بحرده جاری بو کیرودار

سبحان من تحیر فی صنعه العقول

سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کاه آفتاب وکاه کواکب کهی جماد　　اولدی اله معتقد زمرهٔ عباد

که عجل وکاه آتش و یزدان واهرمن　　که نور وظلمت اولدی قضایای اعتقاد

عقل وجمال وعشق اله اولدی بر زمان　　بتلرله طولدی بر نیجه بیل جملهٔ بلاد

انجام ایردی نوبت توحید ذات حق　　کلدی ظهوره بونده‌ده بیك فتنه بیك فساد

که عین وکاه غیر صانوب خلق وخالق   که جمعه کاه فرقه عقول ایتدی اعتماد
اولدی هزارذات دینوب که صفاته عین   براصلده کهی نیجه اصل ایتدی اتحاد
هرشخص نفس عنصر ینه نسبت ایلیوب   عقلنجه براله مشخص ایدر مراد
بکدیکره نه رتبه مخالفسه شخص وعقل   عالمده اولقدر متخالفدر اعتقاد
حکمت بودر که آخرینه خصم اولور یلوب   هرقوم کندی مسلکنی منهج سداد
اما بو اختلاف ایله مقصودی جمله نك   برخالقه خلوص ایله ایتمکدر انقیاد

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کاهل کولر فغانله بکرعمر عندلیب   بیمار احتضارده اجرت دیلر طبیب
مانند لاشه نعش تو انکر ذلیل وخوار   کرکس مثال وارث وغسال ناشکیب
بالین نازه خواجهٔ شهر ایلر اتکا   خاك مذلت اوزره یاتور آج برغریب
پرتو فروز بزم طرب شمع خنده ریز   پروانهٔ شکسته پر افتادهٔ لهیب
نوم وبصل چو نرکس ولاله کشاده لب   محبوس کنج محفظهٔ تنکناده طیب
پستر نوازعز وصفا احمق خسیس   کلخن نشین ذل وهوان عاقل حسیب
که دولت جهاندن ایدر جهل بهره یاب   که لقمهٔ عشادن ایدر عقل بی نصیب
مقبول بزم صحبت اولور مفسد لئیم   منفور طبع عالم اولور ناصح مصیب
کاهی محقر جهلا شاعر بلیغ   کاهی مسخر حمقا فاضل ادیب
برعاجزك معیشتی نقصان پذیر اولور   برظالمك اموری ایدر کسب فروزیب

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

یارب ندر بو دهرده هرمرد ذوفنون   اولمش بلای عقل ایله آرامدن مصون
یارب نیچون بو عرصه ده هرشخص عارفك   مقدار فضلنه کوره دردی اولور فزون
هرفننی سویه عطف نکاه ایتسه بحضور   هرفننی شبئه صرف خیال ایتسه عقلی دون
ممکنمیدر حقیقت اشیایی وزن ودرك   میزان عقله درهم تعدیل ایکن ظنون
کنجیدهٔ بصیرت اولورمی بو عجز ایله   حیثیت حوادث وکیفیت شئون
کو یاکه بونجه محنت وغم آزکلوب اولور   پرده تحکم جهلا ایله بغری خون
بیلم که مقتضای نظام جهان میدر   دائم جهانده جاهل اولور مسعدت نمون
جاری جهان جهان اولهلیدر بو قاعده   براحمق دنی یه اولور اهل دل زبون
نادان فراز عز وسعادتده سرفراز   دانا حضیض عجز ومذلتده سرنکون
نادانی کام پرور ایدر طالع بلند   اهل دلی محقر ایدر بخت واژکون

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

دوشدی جدا نعیم صفادن ابو البشر   اولدی حلیله تجربه که کردن پسر
یعقوبی قیلدی فرقت فرزند اشکبار   اولدی جناب یوسفه چاه بلا مقر
ایوبی علت بدن ابکلتدی زار زار   منشاره ایلدی زکریا فدای سر
باشی کسیلدی غدر ایله یحیای مرسلك   چیقدی سمایه ظلم ایله عیسی بی پدر
طائفده نعلی لعله دونوب اولدی هم شکست   یوم احدده درهٔ ناب پیامبر
طاش باغلدی مجاعه ایله بطن پاکنه   دنیایه رغبت ایلمدی سید البشر
تأثیر سمله ایلدی صدیق ارتحال   اولدی شهید تیغ قضا عاقبت عمر
انجام ایردی جامع قرآن شهادته   آخر جناب حیدره ده ایتدی تیغ اثر
مسموما ایتدی ذات حسن عدنه انتقال   مظلوما اولدی شاه شهیدان بریده سر
هرکیمده عشق غالب ایسه قرب حضرته   اول دکلو انده درالم ودرد بیشتر

سبحان من تحیر فی صنعة العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

کیمدر بو عجزی خاص قیلان نوع آدمه   کیمدر بو نوعی اشرف ایدن جمله عالمه
شیطان ونفسی کیمدر ایدن آلت شرور   کیمدر قویان زبون هوای جهنمه
منصوری کیم دوشوردی انا الحق دیارینه   کیم ویردی حکم قتلی ایچون شرع اکرمه
کیمدر شرابی حرمت ایله تلخکام ایدن   اعمال جام وبادهیی کیم اوکردن جمه
کیمدر یهودی منکر اعجاز حق ایدن   کیمدر مسیحی نفخ قیلان ذات مریمه
کیمدر ویرن جسارت شر وفضاحتی   سفیانه جعدیه شمره ابن ملجمه
کیمدر نصیر طوسی هلاکویه سوق ایدن   مستعصمی کیم ایتدی قرین ابن علقمه
کیمدر ویرن علیله تداوی یه احتیاج   کیمدر قویان مزیت اصلاحی مرهمه
زنبور کیمدن ایلدی تحصیل هندسه   بلبلاره کیم ایلدی تعلیم زمزمه
کیمدر بو کارگاهه چکن پردهٔ خفا   کیمدر ویرن تصور تفتیش آدمه

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایتمش کیمیسی راحتی اقبال ایچون فدا   اولمش کیمی بلیهٔ ادباره مبتلا
اولمش کیمی توانکر دوران ایکن ذلیل   اولمش کیمینه ثروتی سرمایهٔ عنا
طوپلر کیمیسی وارث وحادث ایچون نقود   ایلر کیمیسی ثروت ایچون عمرینی هبا
دوشمش کیمی تجسس کبریت احمره   اولمش کیمینه موجب افلاس کیمیا
ایتمش کیمی حریص قتال آرزوی شان   قیلمش طمع کیمیسنی جان دادهٔ وغا
اولمش کیمی مسخر افسون چشم یار   اولمش کیمی مقید کیسوی دلربا
ایتمش هوای لاله کیمی داغدار غم   اولمش کیمینه درد کل وپاسمن بلا
تفریق ایچون کیمیسی اوقور رقیهٔ فسون   تسخیر ایچون کیمیسی بازار نسخهٔ دعا

ضیابك

اولمش کیمی صفا ایله رند پیاله کش ‖ اولمش کیمیسی حرص ایله افتادهٔ ریا
ایتمش خلاصه بر امل خاص یلزوم ‖ هر شخص حری قید اسارتله مبتلا

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

مظلومه ظالم ایلر ایکن ظلم وغدر وآل ‖ کارنده آثم اولدیغنی ایلمز خیال
اموال خلقی سارق الوب سارقم دیمز ‖ قاتل وبال قتله دخی و یرمز احتمال
بر وجهه حق بیان ایدر البته فعلنه ‖ هر فعلیندن ایلر ایسك ایر وجه سؤال
بر مملکتده صلب اولنور قاطع طریق ‖ بر یرده موجب شرف وفخر اولور بو حال
بر بلدهده حجاب زنان عیب اولوب بنه ‖ بر شهرده بو حالت اولور باعث جمال
مشرب اولور شرابی ایچر حرمتن بلور ‖ مذهب اولور حقوق عبادی کورر حلال
بر عاقل مسلم الاطواره محرم اول ‖ مشوار وطور بنی نظر اعتباره آل
سیر ایت نه دکلو وضع غریبی ایدر ظهور ‖ کیم هر بری جنونه اولور بشقه بشقه دال
وابسته در خیالنه افعالی هر کسك ‖ کیمسه امور بنه ایدهمز نسبت ضلال
عقل وجنونی باطل وحق بیان ایچون ‖ بو قدر جهانده حیف که میزان اعتدال

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ایلر صباح شامی ولیلی نهار ایدر ‖ صیفی قیلر شتا وخزانی بهار ایدر
نزع حیات حی ایدر امواته جان و یرر ‖ ایلر غباری آدم وجسمی غبار ایدر
جسم خلیله ناری ایدر نور قدرتی ‖ نوری کلیمه حکمتی همرنك نار ایدر
لیلیٔ حسنی چشمنه شیرین ایدوب مدام ‖ فرهادی درد عشق ایله مجنون وزار ایدر
دملرجه بر طمعله قیلر قلبی بی حضور ‖ ییللرجه بر املله دلی بی قرار ایدر
بر ملکی بر حریص ستمکار ایچون یقار ‖ بر قومی بر منافق ایله تارمار ایدر
بر جسمی عز وناز ایله صد سال بسلیوب ‖ انجام کار پنجهٔ مرکه شکار ایدر
یوز بیلده بر وجودی قیلوب کنج معرفت ‖ آخر یرین نشیمن خاك مزار ایدر
عارف اودر که معترف عجز اولوب ضیا ‖ بو حادثات جاریه دن اعتبار ایدر
ملکنده حق تصرف ایدر کیف مایشاء ‖ استرسه کونی یوق ایدر استرسه وار ایدر

سبحان من تحیر فی صنعه العقول
سبحان من بقدرته یعجز الفحول

ترکیب بند

وله

ساقی کتور اول باده یی کیم مایهٔ جاندر ‖ آرام ده عقل ملامت زدکاندر
اول می که اولور صیقل دل اهل کماله ‖ ناپخته لرك عقلنه بادیٔ زیاندر
برجام ایله یاپ خاطری زیرا دل ویران ‖ مهجور خرابات اوله لی خیلی زماندر

ضیابك

ساقی ایچه لم عشقنه رندان خدانك ‖ رندان خدا واقف اسرار نهاندر
ساقی ایچه لم رغمنه صوفیٔ حریصك ‖ کیم مقصدی کوثر املی حور جناندر
عشق اولسون او پیرمی پروردهٔ عشقه ‖ کیم باده سی صد ساله و ساقیسی جواندر
پیر مبه صور مسئله ده وار ایسه شبهه ك ‖ واعظلرك افسانه لری هب هذیاندر
بن اکلاد یغم چرخ ایسه بو چرخ چپ انداز ‖ بخشی کورینور صورتی اما که بماندر
بکزر فلك اول چنبر فانوس خیاله ‖ کیم نقش تماثیلی سریع الجریاندر
ساقی بزه می صون که دل تجربت آموز ‖ اندیشهٔ انجام ایله وقف خلجاندر

ایچ باده کوزل سو وار ایسه عقل وشعورك
دنیا وار ایمش باکه یوغ اولمش نه امورك

بتمزمی بو قصری روش اغرب عالم ‖ بر منزله ایرمزمی عجب کوکب عالم
شمدی او بو یانلر اوزمانده اویانورلر ‖ بر صبحه رسیده اولور آخر شب عالم
پامال ایدر انجام کیمك او ستنه دونسه ‖ آغاز ایده لی دوره بو در مشرب عالم
بیك بو یله جهان زر وسیم اولسه یتشمز ‖ ممکنمی که اسعاف اولنه مطلب عالم
خارجدن اکر اولسه تماشاسنه امکان ‖ مدهش کورینور هیکل مستعجب عالم
آلمش یوکنی شویله که سیرنده خلاصمز ‖ بر ذره دخی قالدیره مازمرکب عالم
ابنای بشرده قاله جقمی بو معادات ‖ بیلم نه زمان طوغریله جق مذهب عالم
هر صفحهده بر شکل حقیقت ایدر ابراز ‖ هر کون چویریر بورقه مقلب عالم
بیك درس معارف اوقنور هر ورقنده ‖ یارب نه کوزل مکتب اولور مکتب عالم
بو جسم کثیفك نه سی مرکز قوت ‖ یا رب نه مطیه ایله کزر قالب عالم

سبحانك یا من خلق الخلق وسوی
سبحانك سبحانك سبحانك الفا

ای قدرتکه اولمیان آغاز وتناهی ‖ ممکن دکل اوصافکی ادراك کماهی
هر نسنه قیلار وارلغکه حسن شهادت ‖ هر ذره ایدر وحدتکه عرض کواهی
حکمتك قیلار اظهار بو آثار ایله مهری ‖ امرك ایدر ابراز بو انوار ایله ماهی
دلسیر بساط نعمتك مرغ هوایی ‖ سیراب زلال کرمکدر صوده ماهی
ایلر کرمك آتشی کلزار خلیله ‖ مغلوب اولور پشه یه نمرود مباهی
ظالملری عدلك نه زمان خاك ایده جکدر ‖ مظلوملرك چیقمده در کوکاره آهی
بیکانه ره منحصر انواع حظوظات ‖ محنت زدهٔ عشقکه مخصوص دواهی
سنسین ایدن اضلال نیجه اهل طریقی ‖ سنسین ایدن اهدا نیجه کمکشتهٔ راهی
حکمتك که اوله موجب خیر وشر افعال ‖ یارب نه ایچوندر بو اوامر بو نواهی
سندندر الهی بنه بو مکر و بو فتنه ‖ بو مکر و بو فتنه بنه سندندر الهی

کفتی بکن وباز زنی سنك ملامت
دست من ودامان تو در روز قیامت

ضیابك

بر قطره ایچن چشمهٔ پرخون فسادن باشن آله ماز بردخی باران بلادن
آسوده اولمز دیرسك اگر كلمه جهانه میدانه دوشن قورتیله مز سنك قضادن
ثابت قدم اول مركز مأمون رضاده وارسته اولوب دائرهٔ خوف ورجادن
طورسون كف حكمكده ترازوی عدالت خوفك وار ایسه محكمهٔ روزجزادن
هركیم كه آرار بوی وفا طبع بشرده بكزر اكا كیم دولت اومار ظل همادن
بی بخت اولانك باغنه برقطره سی دوشمز باران برینه در وكهر یاغسه سمادن
ارباب كمالی چكه مز ناقص اولنلر رنجیده اولور دیدهٔ خفاش ضیادن
هر عاقله بردرد بو عالمده مقرر راحت بشاش وارمی كروه عقلادن
حل ایتدیلر بو لغزك سرینی كیمسه بك قافله كچدی حكمادن فضلادن
قیل صنعت استادی تحیرله تماشا دم اورمه اگر عارف ایسك چون وچرادن

ادراك معالی بو كوچك عقله كركمز
زیرا بو ترازو او قدر ثقلی چكمز

دهرك نه صفاوار عجبا سیم وززنده انسان براغور هپسنی حین سفرنده
بررنك وفاوارمی نظر قیل شو سپهرك نه لیل ونهارنده نه شمس وقمرنده
سیرایتدی هوا اوزره دینور تخت سلیمان اول سلطنتك بللر اسر شمدی یرنده
حر اولمق اگر ایستر ایسك اولمه جهانك ذوقنده صفاسنده غمنده كدرنده
جانان كیده زندان طاغیله می اوله ریزان بوله كیجه نك خبر اولورمی سحرنده
خیر اومه اگر صدر جهان اولسه ده بالفرض هر كیمكه خساست اوله عرق وكهرنده
یلدز آرایوب كوكده نیجه طرفه منجم غفلت ایله كورمز قویوبی رهكذرنده
انلاركه ویررلاف ایله دنیایه نظامات بك درلو تسیب بولنور خانه لرنده
آیینه سی ایشدر كشینك لافه باقلماز شخصك كورینور رتبهٔ عقلی اثرنده
بن هر نقدر كوردم ایسه بعض مضرت ثابت قدمم ینه بو رأیك اوزرنده

انسانه صداقت یاقیشور كورسه ده اكراه
یارد مجیبدر طوغریلرك حضرت الله

غدر ایده رعایاسنه والئ ایالت دنیاده وعقباده نه ذات نه رذالت
لایقمیدر انسان اولانه وقت قضاده حق ظاهر ایكن باطل ایچون حكمی امالت
قاضی اوله دعواجی ومحضر دخی شاهد اول محكمه نك حكمنه دیرلرمی عدالت
ای مرتكب خر بونه ذات كه چكرسین برقاچ غروشه مدت عمرنجه خجالت
لعنت اوله اول ماله كه تحصیلنه انك یادین اوله یا عرض ویا ناموس اوله آلت
آدم اولانك خیر اولور آدملره قصدی انسانلغه انسانده بودر اشته دلالت
انسان اكا دیرلركه ایده قلب رقیقی آلام بنی نوعی ایله كسب ملالات
آدم اكا دیرلركه غرضدن اوله سالم نفسنده دخی ایلیه اجرای عدالت

ضیابك

صادق كوریور كسوه ده ارباب خیانت مرشد صانیلور وهله ده اصحاب ضلالت
اكثر كشینك صورتنه سیرتی اویماز یارب بو نه حكمتدر الهی بو نه حالت

امید وفا ایلمه هرشخص دغلده
چوق حاجیلرك چیقدی خاچی زیربغلده

برعبد حبش دهره اولور بخت ایله سلطان ضحاك كك ایدر ملكنی بركاوه پریشان
اقبالنه ادبارینه بل باغلامه دهرك بردائره ده دور ایده مز چنبر دوران
ظالم ینه برظلمه كرفتار اولور آخر البته اولور او یقانك خانه سی ویران
اكثر كوریلور چونكه جزا جنس عملدن انجامده آهندن اولور رخنهٔ سوهان
تذكیر اولنور لعن ایله حجاج ایله جنكیز تبجیل ایدیلور نوشروان ایله سلیمان
قابلمیدر الفاظ ایله تغییر حقیقت ممكنمی كه تفریق اولنه كفر ایله ایمان
برخاكدن انشا اولنور دیر ایله مسجد بردر نظر حقده مجوس ایله مسلمان
هر دردك اولور چاره سی هر ایكلین اولمز هر محنتك برآخر اولور هر غمه پایان
كه چاك اولنور دامن پاكیزهٔ عصمت كه عفت ایدر آدمی آرایش زندان
صبر ایت ستمه استر ایسك حسن مكافات فكر ایله نه ظلم ایلدیلر یوسفه اخوان

ظالملره بر كون دیدیرر قدرت مولی
تالله لقد آثرك الله علینا

هر شخصی حریم حقه محرم می صانورسین هر تاج كیین چولسزی ادهم می صانورسین
دهری آره سك یكده برآدم بوله مازسین آدم كورینان خرلری آدم می صانورسین
چوق مقبلی كوردمكه كوكل ایچی قان اغلار خندان كورینان هركسی خرم می صانورسین
بیل علتی قیل صكره مداوانه تصدی هر مرهمی هر یاره یه مرهم می صانورسین
كبرونه سبب یوقسه وزیرم دیو كرچك سن كندیكی دستور مكرم می صانورسین
ای مفتخر دولت یك روزهٔ دنیا دنیا سكا مخصوص ومسلم می صانورسین
خالی نه زمان قالدی جهان اهل طمعدن سن ذاتكی بو عالمه لازم می صانورسین
الك او مدینك كشف ایدر اسرار درونك سن هر كسی كور عالمی محرم می صانورسین
بركون كله جك سنده پریشان اوله جقسین ای غنچه بو جمعیتی هر دم می صانورسین
نامرد اوله یم چرخه اگر منت ایدرسم جور كله سنك بن كدر ایتسم می صانورسین

اللهه توكل ایدنك یاوری حقدر
ناشاد كوكلر كون اولور شاد اوله جقدر

بك رنكنه آلدانمه فلك اسكی فلكدر زیرا فلكك مشرب ناسازی دونكدر
پابستر كمخاده یا ویرانه ده جان ویر چون پای وكدا خاكه برابر كیره جكدر
اللهه صغین شخص حلیمك غضبندن زیرا بو مثل خوبلی آتك چفته سی پكدر
یاقدی نیجه جانلر او نازكله تبسم شیرك دخی قصد ایتمسی جانه كولركدر
برداصله نجابتمی ویر هیچ اونیفورمه زردوز پالان اورسك اشك ینه اشكدر

ضبابك

بدمایه اولان اکلاشیلو رمجلس میده
نصح ایله بوله کلمیانی ایتملی تدکدر
نادانلر ایدر صحبت نادانله تلذذ
عفو ایله مبشرمیدر اصحاب مراتب
ملیونله چالان مسند غزنده سرافراز

عشرت کهر آدمی تمییزه محککدر
تکدیر ایله اوصلا تمیانك حقی کوتکدر
دیوانه‌لرك همدمی دیوانه کرکدر
قانون جزا عاجزه‌می خاص دیمکدر
برقاچ غروشی مرتکبك جانی کورکدر

ایمان ایله دینی اقچه‌در ارباب غناده
ناموس وحمیت سوزی قالدی فقراده

اقبال ایچون احبابی سعایت یکی چیقدی
سرقت چوغالوب لفظ صداقت مودالندی
دشمنلره احبابنی ذم اولدی ظرافت
صادقلری تحقیر ایله رد قاعده اولدی
حق سویلین اول دخی منفور ایدی کرچه
اوراق ایله اعلان اولنور جمله نظامات
عاجزاولانك کتم اولنور حق صریحی
اسناد تعصب اولنور مرد غیوره
اسلام ایمش دولته پابند ترقی
ملیتی نسیان ایدرك هر ایشمزده

بیلمز ایدك اول بودرایت یکی چیقدی
ناموس تمام اولدی حمیت یکی چیقدی
دلداردن اغیاره شکایت یکی چیقدی
خرسزلره اکرام وعنایت یکی چیقدی
خائنلره اماکه رعایت یکی چیقدی
الفاظ ایله ترفیه رعیت یکی چیقدی
مجبلری هرپرده حمایت یکی چیقدی
دینسزلره توجیه رویت یکی چیقدی
اول بوغدی اشبو روایت یکی چیقدی
افکار فرنکه تبعیت یکی چیقدی

ایواه بو بازیچه‌ده بزلرینه یاندق
زیرا که زیان اورته‌ده بیلم نه قزاندق

ظاهرده کوروب بزلری صانمه عقلایز
عاقل دینلورمی بزه کیم حالی بیلورکن
یاران وطندن بزی اوزلر بولنورسه
ترکیب عجیبز ایکی خاصیتمز وار
کنجینه‌ده طورر خرقه مزالتده کنوزات
عقبایه یرار برایشمز یوق ایسه باری
دوانلوله بزلری تحقیر دوشرمی
برآفت خونخواره اسیر اولدی کوکل کیم
خاطرده طورر صحبتنك لذتی حالا
هرجور یکه راضیلرز ای شاه ملاحت

بز برسوری عاقل صفتنده بدلایز
دلدا دهٔ آلایش نیرنك هوایز
دوشدك سفر غربته محتاج دعایز
احبابمزك دولتیوز خصمه بلایز
درویشلرز کرچه نظرده فقرایز
آزاده دل شائبهٔ زرق وریایز
بزعاجز ایسکده یینه مخلوق خدایز
هر نازینه هرلحظه ده بیك کره فدایز
کرچه اوشرفدن نیجه بیلدرکه جدایز
بزلرکه قولز معتصم باب رضایز

استرزه لطف ایله دیلر بزدن ایراغ اول
دنیاده همان سن شرف وشان ایله صاغ اول

هرملت ایچون بردوزی یه عدلیکی عام ایت
بوال چوزمزمی لطفله آشکار خلاق

فکر غضب حضرت معبود انام ایت
سن کعبه کبی کندیکی حرمتله بنام ایت

ضبابك

انجمامك استرسك اکر ملك فناده
بر پرده که بوق نغمه‌کی تقدیر ایده‌جك کوش
صورت کبی مغلوب هوا اولمه اراول ار
مانند شجر ثابت اولور ثابت اولنلر
نقصانکی بیل رابشه یاباشلامه اول
اوغرارسه صبا راهك اکرسمت عراقه
مردان سخندانی زیارت ایدوب اندن
تحسینی عرض ایلیوب اولجه ضبانك

برکیسه‌یی انجمامکه حصر مرام ایت
تضییع نفس ایلمه تبدیل مقام ایت
نفسك سنی رام ایتمه سن نفسکی رام ایت
هرفنی ایشك اهلی ایسك انده دوام ایت
یاباشلادیغك کاری پذیرای ختام ایت
بغداد ایلنه طوغری دخی عزم وخرام ایت
اداب ایله کیت روضهٔ روحیه سلام ایت
بو بیتی حضورنده اوقی ختم کلام ایت

میدان سخنده یوغیکن سن کبی برار
برشاعر روم اولدی سکا شمدی برابر

فضولی یه تقلید

وله

عزم ایلینده باغه دون اول نخل پرغرور | ازهار کلستانه ویروب تازه پرسرور
ایتدی کنار حوضی نشیمنکه حضور | صو ایچره عکسنی کوریجك همچوسرونور

بوقدمی یوخسه سرو چماندر دیدم دیدی
تازه نهال کلشن جانکدرر سنك

کوردم کیدردی ناز آننه بنش اول جوان | زلفی نقابك آچدی کورنجه بنی همان
براود براخدی بغرم اوبن یاخدی ناکهان | صوردم طونوب عنانی ای بی امان امان

بوحسن یا که مهر جهاندر دیدم دیدی
سوز افکن اوجاغ روانکدر سنك

اول خونی چکدی قتله نازی بچاغنی | ویردی فسان خشم وتغافله زاغنی
بند ایتدی دست وپایمه کیسوسی باغنی | باحدم یورینه قرمزی کوردم بکاغنی

وجهکده رنك غازه عیاندر دیدم دیدی
بالله عکس موجهٔ قانکدرر سنك

پیمانه صوندی دون کیجه مجلسده باکابار | صاندم اوزنده وصل کبی برخیال وار
آغزین آرامق استدم ایتدم فدای عار | دامن تنك آیاغینه دوشدم شویله زارزار

فکر وصال بخشی کماندر دیدم دیدی
بوسوز خیال ذهن یمانکدرر سنك

برچشمه‌نك باشنده اوتورمش او کلبدن | کوردم التده وارایدی بردسته یاسمن
قارشدرردی کوزلری بنی آنده کورون | حیرتله کندی کندمی اونوتدم غیری بن

بو برلطیف شادرواندر دیدم دیدی
یوخ بوخ صبا سرشك روانکدرر سنك

صدراسبق محمود نديم پاشا حضرتلری خارجيه مستشاری ايكن سويلدكلری مطلعك تسديسيدر

ضيابك

كوكل كوكل نه بو حزن والم بو غم تا كی　　خرابه زار جهانده بولور فنا هر شی
نه اولدی دولت جمشيد قنده خسرو و كی　　قاچورمه فرصتی قبل التزام ساغرومی
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

كركسه خسرو وجم رستم ونريماندر　　كرك كدا وكرك كافر ومسلماندر
رباط دهره كلان بك دوروزه مهماندر　　بو وقتی خوش كچورش مقتضای عرفاندر
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

باقلسه چشم حقيقتله ذره راحتی يوق　　[illegible] جهانی اوبله خيال ايتملی كه محنتی يوق
كلنجه كتمامنك باخصوص صورتی يوق　　بو بر كدبش كه آنك احتمال عودتی يوق
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

شؤن مظهر سر تجلیٔ حقدر　　وجود آينهٔ ذات حی مطلقدر
بيلن بو حكمتی هر كارده موفقدر　　كه عالمه كلانك كتمسی محققدر
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

وجوده بيهوده غمله عذاب ويرمكدن　　تدارك ايتملی اسباب عيشی مامكن
صفا ايدن ايله بردر كيدشده دردی چكن　　كچورمه عاقل ايسك وقتی فرصت الده ايكن
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

نظامبند شهود اوله لی بو بزم جهان　　نه رندلر نه قدحكشلر ايتديلر كذران
كوروب بو حالی برای نصيحت رندان　　كنار ساغره يازمش بو بيتی پيرمغان
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

نشاط آخر اولور غم بولور ضيا پايان　　فقط بو مجلس دورانه بر كلمور انسان
بو رازی حضرت محمود بكدن ايت اذعان　　كه ايتدی حكمتی بو مطلعنده درج وبيان
تفكر ايتمليده بو جهانه بر كلشی
كيدرملی كدری باقلی صفايه كشی

ترجيع بندك مطلعنی شرح يولنده تسديسدر

وله

عالم خيا لخانهٔ حكمت نشانه‌در　　كون وفساد شيوهٔ حكم زمانه‌در

ضيابك

هستی و نيستیٔ جهان هب بهانه‌در　　مجموعهٔ دو كون سراسر فسانه‌در
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

قونمش بو چار سويه بر آينهٔ حيات　　صورنور اولمش انده تماثيل كائنات
طوتمش جهانی پرتو مشكات نور ذات　　جوهر قديم رنك تصاوير بی ثبات
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

ايتمش وجود مختلفات ايله امتزاج　　هر صورتی قبول ايدر آينهٔ مزاج
علت علاجه لازمه‌در علت علاج　　هر شيده آشكار مسلسل بو احتياج
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

دورانكه صدهزار جمی ايليوب زبون　　قيلمش نيجه پيالهٔ سرشاری سرنكون
اولور ينه بو بزمده عجب آرزو فزون　　بوندن زياده عقله كوره اولمماز جنون
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

ميزان حقده بودخی براوزكه معدلت　　منفور اولور هنر ور وجهال ملتفت
مغلوب زمرهٔ جهلا اهل معرفت　　پامالدر كمال وهنر خار وخس صفت
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

سعی ايله كشفه مقنعهٔ راز مبهمی　　آكله ندر خميرهٔ اجزای عالمی
ادراك ايله جوهر نفس مقدمی　　فهم ايت مآل نسخهٔ كبرای آدمی
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

آثار ظاهر اولمده‌در كرچه نيك وبد　　بردر باقلسه چشم حقيقتله كالبد
اولسه فزون نمرتبه تعدادده عدد　　هر بر عدده ينه جلی معنیٔ احد
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

كه جنك وكاه صلح وكهی حب وكه نفاق　　كه فرق واختلاف وكهی جمع واتفاق
ادبار ايچون تأسف واقباله اشتياق　　بر عمر يك دو روزه ايچون جمله بو مشاق
بو كاركاه صنع عجب درسخانه‌در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه‌در

سطح زمين وكنكرهٔ آسماندر　　فصل بهار وصيف شتا وخزاندر

ضيابك

آثار داشكارىٔ هر نوجوان ندر　　شوق شراب وشورش ناى وكمان ندر
بو كارگاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه در
بر مقتضاى شيوهٔ احكام روزكار　　هر نوع وجنس برجريان اوزره بى قرار
مبدأ ضيا عيان ومعاد ايسه آشكار　　بوقدر دريغ كامده كمكده اختيار
بو كارگاه صنع عجب درسخانه در
هر نقش بر كتاب لدندن نشانه در

مسدس

عزت ملا

ايلم تهمتم انكار اودكل فريادم　　دست وسعمده ميدر خلقت مادر زادم
حاش لله كه بنم رأيم اوله ايجادم　　يازمغه بوزمغه قابلى دكلسدر آدم
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم
كيمسه نك مذهبى بركيمسه يه مذهب اوله ماز　　اينسه بعضيسنه تقليد دخى هب اوله ماز
آرايان قدرت جزئيه مؤدب اوله ماز　　حقه تفويض امور اينسه معاتب اوله ماز
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم
اينسه مخلوق احاطه ازلى علم خدا　　ندن ايلر عجبا آنده تعدد قدما
كاشكى بحثى ترك اينسه كروه علما　　بن قولم قوللغمه لايق اولاندر بورجا
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم
قدم ذاتكه برآن اوله ماز عهد كهن　　ازلى سين ابدى سن وار ايكن بو قدم بن
خالق لا يتجزا وهيولاسين سن　　نه چيقار دست مشيتده اولان عاجزدن
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم
كرمك مجرمه در معترف تقصيرم　　ايده مم جرمى انكار اودكل تزويرم
يد تقديرده در وار ايسه ده تدبيرم　　براغوب عقلى كلدم سوريوب زنجيرم
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم
سن بيلورسين كه دكل جرمى حاشا انكار　　عقل جزئى دخى كراولسه تكليفه مدار
فرضدر ايتمه عبوديتكى ليل ونهار　　عجزدن بشقه نه ويردك بكا دستمده نه وار
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى وار اى شاه كرم معتادم
بيلورز عقل ايله بطلانمزى حق سنسين　　حد ذاتنده عبوديته اليق سنسين

عزت ملا

اختيارك دخى معطيسى محقق سنسين　　عبد عاجزنه يا پار قادر مطلق سنسين
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم
بحث جبر وقدردن اوقدر بيزارم　　شوقدر فهم ايدرم بن كه معاصى كارم
قدرتم يوقسه دخى جرمه وار اقرارم　　رب عزت نه ديكدر بيلورم خنكارم
مستعد قيل بوغيسه لطفكه استعدادم
سكا كوجلكمى واراى شاه كرم معتادم

مخمس

وله

نقش ايدر نوك علوله قلب سوزانم على　　چاغرير جوى سرشكم چشم كريانم على
كل يتش امداديمه اى شاه مردانم على　　دوزخ فرقتده قويمه ياندم ايمانم على
كوثرك ساقيسيسين قاندر بنى جانم على
آل بيتك عشقنه سوندر بونار حسرتى　　تشنكان سندن اميد ايلر شراب وصلتى
كولمسون احوالمه شاهم محمد امتى　　دوزخ فرقتده قويمه ياندم ايمانم على
كوثرك ساقيسيسين قاندر بنى جانم على
آل بيتكدن دريغ ايتدى فلك ماء الحيات　　چشمهٔ آب بقايى كورسم ايتم التفات
بو دل سوزانمه سندن اولور سندن نجات　　دوزخ فرقتده قويمه ياندم ايمانم على
كوثرك ساقيسيسين قاندر بنى جانم على
نورچشم فاطمه مخدوم اعظم عشقنه　　شاه تخت كربلا سبط مكرم عشقنه
مست صهباى شهادتدن آقان دم عشقنه　　دوزخ فرقتده قويمه ياندم ايمانم على
كوثرك ساقيسيسين قاندر بنى جانم على
كسمز اميدين يازوب عزت قولك بو مقطعى　　چشمه بردركه امنيه درهر مصرعى
عرض حالدر سكا خيرىٔ زارك مطلعى　　دوزخ فرقتده قويمه ياندم ايمانم على
كوثرك ساقيسيسين قاندر بنى جانم على

مسدس

عطايى

آه كيم بغرم يته پيمانه كبى طولدى خون　　بزم هجر يارده دوشدم يقلدم سرنكون
غالب اولدى بو دل شيدايه سوداى جنون　　وادىٔ حيرتده قالدم بولمدم بر رهنمون
يا ربى پروا فلك بى رحم دوران بى سكون
دردچوق همدرد يوق دشمن قوى طالع زبون
طالع غربتده اولدى شام محنت بر بكا　　اوستمه طوغمز اوماه برج دولت بر بكا
اولدى طالع ساكن برج نحوست بر بكا　　كندى دولت بر بكا باشدن سعادت بر بكا
يا ربى پروا فلك بى رحم دوران بى سكون
دردچوق همدرد يوق دشمن قوى طالع زبون

عطایی

بلبل دل طاقمیدر ایلرسه فریاد هزار   بر یوزی کل غنچه دلبردن آیردی روزکار
بن بلاخانده دشمنلرله عیش ایتمکده یار   یردکلدر دوستلر دردم نصل ایدەم شمار
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

دمی واردرکیم بلا بزمنده نالان اولمیم   بادهٔ اشکم دوکوب آلوده دامان اولمیم
برنفس ایمکنمیدر نی کبی نالان اولمیم   بن نیجه صحبت صوکی کبی پریشان اولمیم
یاربی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون

خذمتندە ایکن بنی ردایلدی اول پادشاه   سوردی شهرندن کیدردی درکهندن بی کناه
کاکلی هجریله اولدی چشممه عالم سیاه   بی مدد قالدم عطایی وش فراکوزده آه
یاربی پروافلك بی رحم دوران بی سکون
دردچوق همدردیوق دشمن قوی طالع زبون

ساقی نامه

غالب دده

ساقی ویر اول پیالهٔ الماسه فروتاب   الماس ایچنده موج اوره اماکه لعل ناب
ویرسون فروغ بزمه اوحلکرده آفتاب   اولسون حریم میکده صبح وشفق شراب
شبر عرق بنات ملی ایده فیضیاب   بر بحر ایچنده برق اوره خورشید وماهتاب
دریا دلان عشقکه ایثار کوهر ایت
صهبای سرخی چشمه یاقوت احمر ایت

ساقی کتور اول آبی که آتش فروش اوله   هر برحبابی قلزم دوزخ بدوش اوله
موج صفاسی شعلهٔ کوثر خروش اوله   نقشی کل ویپالەسی محو نقوش اوله
سرمست عندلیبی کروه سروش اوله   بو بحر خونکه دلدر اکا جرعه نوش اوله
کشف ایدەم اول فرحله غم دلستانمی
دستور اولورسه سویلیەیم داستانمی

ساقی کتور او جامی که مخموری مست اولور   حور بهشتك ایرسه کوزی می پرست اولور
ساغر کش تحستی خراب الست اولور   بانده قدر زهد وکرامات پست اولور
پیمانهٔ حیات که توبه شکست اولور   مستانه رنك روی رجا زیب دست اولور
اما خردتادب ایدوب اختصاصنه
ناز ونیاز خدمت ایدر بزم خاصنه

ساقی کتور شرابی که مخمور بی دلم   عقل ایله آشنا دکلم کرچهٔ عاقلم
مانند موج جوش ایله دلکیر ساحلم   دور المده کاسهٔ کرداب قازلم

غالب دده

عمان ایچنده پنجهٔ مهره نمائم   اولدم غریق بحر فنا مردکاملم
واررسك ای کوکل بم عشقك وراسنه
بندن سلام ایت اول طرفك آشناسنه

ساقی کتور میی که سکادر خطاب عشق   هر یوزدن اولدی کرچه سؤال وجواب عشق
آچلدی آفتاب ظهور ایتدی خواب عشق   زلفکله ویرمش عارضکه پیچتاب عشق
خطکالدی ناسخ اولدی او حکمی کتاب عشق   رداخی فتنه ایلیەمز انتساب عشق
یارب اوقاره کون نه بلای سیاه ایدی
کرآه شعله ویرمسه حالم تباه ایدی

ساقی روان ایت آتش کافور پارەدن   برقاج قدح پیاله اوموج شرارەدن
سیر ایت هلال ساغری نور ستارەدن   کتم ایله حبابی دل هیچکارەدن
قالدرمه یعنی شیشه یی پیش نظارەدن   منع ایتمه موجه یی لب خشك کنارەدن
برکون اولور که مست کوزك هوشیار اولور
غالبده بوخماری صاوار نشهٔ دار اولور

مسدس

وله

صانمك بزی کیم بستەدل نفس غوی یز   خاك قدم آل عبا مصطفوی یز
نه خوف امیران بیلورز نه بدوی یز   راضی شدهٔ حکم قضا مرتضوی یز
اقرارمزه سروروز عهده قوی یز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

عالملره اثنی عشر ابراج دکلمی   هر بیری سرمهر ومهه تاج دکلمی
تیر ستمه جمله سی آماج دکلمی   دعوای محبت بوکا محتاج دکلمی
اقرارمزه سر ویروز عهده قوی یز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

نقش هوسی صفحهٔ دلدن سله کلدك   تادعوی مهرنسب پاکله کلدك
قربان آلهی اولوب اسماعله کلدك   چون بزم قدمدن دیله کلدك بله کلدك
اقرارمزه سر ویروز عهده قوی یز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

اعوان یزیدك هله خصمانیوز الحق   لعنت کن ایمان دل وجانیوز الحق
بومعرکەنك سام ونرعانیوز الحق   اولاد حسینك قولی قربانیوز الحق
اقرارمزه سر ویروز عهده قوی یز
بزشاه ولایت قولی یز هم علوی یز

یوقدر بزی تکدیره خوارجده لیاقت   ادنامز ایدر عالمی برلرزهٔ دهشت

غالب دده

اما نیدهلم بویله ایمش حکم مشیت   جان باش فدا ایلسك اسعد نه سعادت
اقرارمزه سر ویرز عهدده قویز
بزشاه ولایت قولی بزهم علویاز

مسدس

وله

تدبیرکی ترك ایله تقدیر خدانکدر   سن بوقسین او بناکارهب وهم وکمانکدر
بردن بره بول عشق بوتحفه بولانکدر   دوران اوله‌لی دوران ارباب صفانکدر
عاشقده کدر نیلر غم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

میخانه بی سیراندم عشاقه مطاف اولمش   تکلیف وتکلفدن سکانی معاف اولمش
برنشه کاوب مجلس بی خوف وخلاف اولمش   غم صحبتی باداولمز مشربلری صاف اولمش
عاشقده کدر نیلر غم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

ای دل سن اودلداره لایقمی دکلسین یا   دعوای محبنده صادقمی دکلسین یا
عذری نوله عذرانك وامقمی دکلسین یا   بوغم نه کزرسنده عاشقمی دکلسین یا
عاشقده کدر نیلر غم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

محزون ایدی برکون دل میخانهٔ معناده   انکاره دوشمشدم افکار دوشوب یاده
بر پیر کاوب ناکاه پند ایتدی علی العاده   ال دستکه برباده درد وغمی و برباده
عاشقده کدر نیلر غم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

برباده جك افزون قاب مجلسده زبردست اول   آتمه اباغك طشره میخانه ده پابست اول
آلچاغه آقارصولر پای خمه دوش مست اول   پرجوش اوله بم دیرسك غالب کبی سرمست اول
عاشقده کدر نیلر غم خلق جهانکدر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر

مسدس

وله

کفر زلفك یاد ایدن مؤمن مسلمان اولسون   نور وجهك سیر ایدن کافر صنم خوان اولسون
ابروانك فکر ایدن زاهد دە ایمان اولسون   عشقکه دل باغلایان عالمده شادان اولسون
استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

قتل عامه مائل اولسون غمزهٔ جلادلر   دمبدم افلاکه چیقسون آهلر فریادلر

غالب دده

طاقتی طاق ایلسون عاشقلرك بیدادلر   هب کیرو قالسون بتون مجنونلر فرهادلر
استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

کج کلاه اول زمی تشریف ایت می نخوتله مست   حملهٔ صف شهیدان ایت اولوب خنجر بدست
ایله مرآت دل عشاقی بیك کره شکست   ظاهر اولسون خودپرست ایله بکم دلبرپرست
استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

کاذب وصادق بیلنسون امتحان ایت امتحان   اتمه هرخواهشکر احسانه لطفك رایکان
بویله مبذول اولسون بخششلرك شاهم امان   تا بیچاسون نوهوسلردن کروه عاشقان
استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

یوز ویروب اهل نیازه ترك ناز اتمك ندن   بویله حسنك وار ایکن بیدادی آز اتمك ندن
زلفك آسا مداحسانی دراز اتمك ندن   هرکدایه درکه امیدی باز اتمك ندن
استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

حسنك اولسون بهای رایکانی جان وباش   طالبان وصل اولان بی دردلر قیلسون تلاش
هب چکلسونلر بوبازاری کوروب اهل معاش   غالب محنتکشك دستنده قالسون اول قماش
استرم حسنك کبی جوربکه پایان اولسون
تك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولسون

مسدس

فضولی

دون سایه صالدی باشمه برسروسربلند   کیم قدی دلربا ایدی رفتاری دلپسند
کفتاره کلدی ناکه آچوب لعل نوشخند   بر پسته کوردم انده دوکر ریزه ریزه قند
صوردم مکر بودرج دهندر دیدم دیدی
یوخ یوخ دوای درد نهانکدرر سنك

اکمش هلالی اوستنه طرف کلاهنی   چوق دلشکسته‌نك کوکه یتورمش آهنی
زلفن طاغتدی کیزلدی ابر ایچره ماهنی   کوردم یوزنده حلقهٔ زلف سیاهنی
اول پیچ وتابی چوق نه‌رسندر دیدم دیدی
دور رخمده رشتهٔ جانکدرر سنك

ویرمش فروغ شمع رخی کون چراغنه   صالمش شکست سرو قدی کل بوداغنه
دون سرونك باصانده قدم کوز بلاغنه   برنجه خاردن المم ایرمش اباغنه
کل برکنه باتان نه دیکندر دیدم دیدی
مژکان چشم اشك فشانكدرر سنك

فضولی

سبزایله صالدی باغه کذر اول سمن عذار انواع زیب وزینت ایله فصل نو بهار
دوکش کل اوزره سنبل کیسوی مشکبار یاقش ایاغنه بنه کلبرک تك نکار

نسرینه رنك لاله ندندر دیدم دیدی
غمزه‌م خدنکی دوکدیکی قانکدر رسنك

سیل سرشکم اولدی روان خاك کوینه جان واله اولدی لعل لب وکفتکوینه
دل دوشدی دام سلسلهٔ مشکبوینه اول لحظه کیم صاتاشدی کوزم زلف ورویته

عقرب مه منیره وطندر دیدم دیدی
وهم ایله کیم خطرلو قرانکدر رسنك

دوشمش عذاری اوزره معنبر سلاسلی آشفته حال ایدوب نیجه بی صبر وبی دلی
عقلیمی واله ایلدی شکل وشمائلی کوز کوردی قامتك دل وجان اولدی مائلی

وه بونه طرفه سرو چمندر دیدم دیدی
منظور دیدهٔ نکر انکدر سنك

دون صبحدم که لاله ونسرین صالوب نقاب کل چهره سندن آلدی صبا پردهٔ حجاب
کلزاره چیقدی سیرایچون اول رشك آفتاب شبنم نثار ایتدی کونش لؤلؤ خوشاب

لؤلؤمی یوخسه درعدندر دیدم دیدی
اپسم فضولی اشك روانکدرر سنك

مخمس

وله

ای حریر ایجره تنك مطاق بلور ایجره کلاب کوکدك آب روشن اول آب اوزره تکمه کدر حباب
اوبله زیباسین که یوق نظاره که عالمده تاب وای اکر ترچك چیقوب سرپوب لیجك صالسك نقاب
هیچ شك یوق کیم سنی کورکج اولور عالم خراب

دل چکوب زرین اوناغك وبردی لعلکدن سراغ طوندی اول کفتار ایچون لعل بنا کوشك قولاغ
زلفکه همدم طراغ آشفته بن اندن ایراغ دایش صالوب هرپیچ وتاب آجد قبجه زلفکدن طراغ
رشتهٔ جانمده رشکمدن دوشر یوز پیچ وتاب

ای یوزی کل کوملکی کلکون طونیدر قرمزی آتشین کسوت کیوب اودلاره یاندردك بزی
آدم اوغلندن سنك تك طوغمزای کافرقزی آی وکوندر دور حسنکده جمالك عاجزی
کوییا آناك مه تاباندر آتاك آفتاب

آل صاچ باغنده مشکین صاچ پریشان حالیم سیم ساق اوزره قزل خلخاللر پامالیم
صانمه صاچ باغك کبی مهر کدن ای بدخالیم عارضك دورنده زرین سلسلهك تمثالیم
غمزه‌ك اوقندن حزین جانمده یوز بیك اضطراب

سرمه دن کوزلر قرا اللر حنادن لاله رنك هیچ شاهد یوق بورنکیله که سنسین شوخ وشنك
وسمه اوقاشك یشل توزلوکمان غمزه‌ك خدنك غمزه وقاشکه میل ایلر فضولی بید رنك
قوش عجبدر اتمامك تیر وکماندن اجتناب

مربع

فضولی

حاصلم برق حوادثدن ملامت چاغیدر
زار کوکلم غمده زندان بلا طوتساغیدر
مسندم کوی ملامتده فنا طپراغیدر
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

دور جورندن تن وجانمده راحت قالدی
محنت وغم چکمکه من بعد طاقت قالدی
صورت حالمده آثار فراغت قالدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

کوکلمك ملکن جفا سیلابی ویران ایلدی
بغرمی اندیشهٔ جور فلك قان ایلدی
بخمك حالن هجوم غم پریشان ایلدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

انتهاسز جورلر اودلاره یاندردی بنی
خلقدن بیهوده افغانم اوتاندردی بنی
آجی سوزلر طاتلی جانمدن اوصاندردی بنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

استدم برچاره چوق بلدم بو کوردم هر یکا
چاره سز قالدم مروت استبو کلدم سکا
رحم ایدوب بر کیمسه امداد ایتمدی مطلق بکا
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

داده کلدم عدل دیوانکه فریادم ایشیت
شرح حالم صور مرادم ویرالم طوت فکرم ایت
سنکه عادلسن کور افغانم ندندر غوره بیت
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

کور فضولینك رخ زردنده اشك آلنی
درد منده کدر عنایتلر ایدوب صور حالنی
پردهٔ ادبار طوتمش صورت اقبالنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

مسدس

نائلی

فراشم سنك خارا پوششم شوك قتاد اولسون یرم بیت الحزن کارم ففغان کریه زار اولسون
تن مجروحه طعن عدو زخم زیاد اولسون ایدنلر کوکلمی آزرده مسرور الفؤاد اولسون
یقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

سپهر کینه جودن بیوفالق رسم عادیدر فلکدن بی نیاز اولمق دخی بر آوزکه وادیدر
ورای کام جویان محبت نامرادیدر کوکل بو مطلعك ممنون معنای معادیدر
یقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

مروردهر ایله داشاد اولوب احباب کارمدن عدو پردرد وداغ اولسون جفای اختیارمدن
بو بیتی استماع ایتسون کچنلر رهکذارمدن بو آکلسون زبان سبزهٔ خاك مزارمدن
یقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

مسافرخانهٔ دنیاده خوان غصه زادمدر لباس عافیت مردود چشم شعله زادمدر

نائلی

ملالت راحت جانم سنم روح فؤاده‌سدر   بنم خود تا ازلدن نامراد اولمق مرادمدر

بیقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون

بنمچون نامراد اولسون دنیلر برمراد اولسون

نه ممکندر بوله ای نائلی حکم قضا تغییر   بوزلمق مقعدر سرنوشت خامهٔ تقدیر

بومعنادن درون شادم کدردم ایتموب تأخیر   ایده‌سر تیز و بران تیشهٔ آزاری بی تغییر

بیقانلر خاطر ناشادمی یارب شاد اولسون

بنمچون نامراد اولسون دنیلر برمراد اولسون

مخمس

نابی

بوکلستانده بنمچون نه کل نه شبنم وار   بو چارسوده نه داد وستد نه درهم وار

نه قدرت ونه تصرف نه بیش ونه کم وار   نه قوت ونه تعین نه زخم مرهم وار

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

وجود جود الهی حیات بخش کریم   نفس عطیهٔ رحمت کلام فضل قدیم

بدن بنای خدا روح نفخهٔ تکریم   قوا ودیعهٔ قدرت حواس وضع حکیم

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

بوکارخانه ده برنشقه کار وبارم یوق   نه وارسه جمله انکدر براوزکه وارم یوق

جهانه کلمده کتمکده اختیارم یوق   بنم بنم دیه جک الده برمدارم یوق

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

زمین بساط قدر چرخ خیمهٔ عظمت   نجوم ثابت وسیاره مشعل قدرت

جهان نتیجهٔ جود خزائن رحمت   صحایف صور کون نسخهٔ حکمت

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

وجود عاریتدر حیات امانتدر   عباده دعوی ملك ادعای شرکتدر

قولك وظیفه‌سی تسلیمدر اطاعتدر   بکا قولم دیدیکی اطفدر عنایتدر

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

بنم فقیر وتهی دست جود حقکدر   عدم بنم صفتمدر وجود حقکدر

ظهور هستیٔ بود ونبود حقکدر   تموج یم غیب وشهود حقکدر

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

تعیشم کرم سفرهٔ عطاندندر   تنفسم نفس رحمت خدا دندر

وظایفم در انعام کبریا دندر   روا تبم نعم مطبخ قضا دندر

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

نصیبمز آلدمم رزقی خشك ایله تردن   نه آسمان وزمیندن نه بحر ایله بردن

کلور مقدراولان دکلو نقرهٔ زردن   زیاده قبض ایدمم رزقی مقدردن

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

سطور موج حوادث رسوم خامهٔ صنع   جریدهٔ دوجهان نقش کار خامهٔ صنع

نابی

اباس ارض وسما تار و پود جامهٔ صنع   شخوص ناس تماثیل شاهنامهٔ صنع

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

صباحی شام وشب تیره بی نهار ایده مم   هوایی آتش وآب آبی خاکسار ایده مم

سپهری ساکن وکهساری بی قرار ایده مم   خزانی کندی مرادمجه نوبهار ایده مم

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

عدمدن ایتدی بنی قدرتی برآورده   غذامی ایلدی آماده رحم مادرده

نوال ظاهر وباطنله ایتدی پرورده   بنمله چکدی ظهور جمالنه پرده

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

تجلیات خدادر آچلسه چشم شعور   تصورات عوالم تجددات امور

بروز کنج خفیدر بولجهٔ پرشور   بوکار وبار الهی بوطمطراق ظهور

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

کهی تهی وکهی پرخزاین امکان   صورنمای نوین شیشهٔ خانهٔ دوران

غریب میوه فشانلقده نابیا هرآن   بوکهنه باغ پریشان هوای روی خزان

بوکارخانه ده بیلسم نیم بنم نم وار

تخمیس غزل فضولی

نابی

ایدوب میل ستم اشك ایله آه آلمه کدالردن   صاقن ای تونهالم ناسزا آب وهوالردن

بازقدر دورطوتمه جام اطفك مبتلالردن   کرم قیل کسمه ساقی التفاتك بی نوالردن

الکدن کلدیکی خیری دریغ ایتمه کدالردن

هله کام سپهر اوزره بز اولدق قصه پامالی   چکلدك غربته اولدق وصال یاردن خالی

عجب حاصلیدر هم صحبتان عشقك آمالی   صباکوینده دلدارك ندر افتاده لر حالی

بزم یردن کلورسك برخبر وير آشنالردن

فلك سداولسه ویرمز دیدهٔ خونپاشه تمکینی   ندکلو توتیا ویرسك قورتمز چشم غمکینی

کل آغلاتمه علاج ایتپسندکله بومسکینی   طبیبا خاك کوی یاردندر اشك تسکینی

بکا آرتورمه زحمت کوز یاشارر توتیالردن

تهی دستان کنج غربتز برك ونوامز یوق   نوال وصلدن غیری نواله اشتهامز یوق

خیال خال مشك آکیندن غیری غذامز یوق   اسیر غربتز سندن اوزکه آشنامز یوق

ایاغك کسمه باشکچون بزم محنت سرالردن

درونك نابیا آیینهٔ رخسار راز ایله   دلك تنور آتشخانهٔ سوز وکداز ایله

ابك تکرار حرف وصلدن خواهش طراز ایله   فضولی نازنیلر کورسك اظهار نیاز ایله

ترحم اومسه عیب اولمز کدالر پادشالردن

مسدس

نظیم

دون واله ایلدی بنی برشوخ شهلوند　　کیم چشمی ساحرایدی نکاهی فسون پسند
رخساری اوزره زلفك ایدوب دسته دسته بند　　هرتارین ایتدی جان ودله حلقهٔ کمند

باغلاندی دل کوروب نه رسندر دیدم دیدی
زنجیر بند شبر ژبانکدرر سنك

مستانه بزم میده ایدوب کج کلاهنی　　سوزمش شراب ناز ایله چشم سیاهنی
کوستردی کیسوانی دلك دامکاهنی　　عرض ایتدی جان زاره زنخدانی چاهنی

ای شاه حسن بونه ذقندر دیدم دیدی
آرامکاه روح روانکدرر سنك

اول دمکه اولدی خط رخ پاکی آشکار　　کلزار حسنك ایتدی سراسر بنفشه زار
تکرار ایلدی بنی مجنون اونو بهار　　آخر شال جوری اواوب زار و بیقرار

باغ رخکده بونه چندر دیدم دیدی
محصول چشم اشك فشانکدرر سنك

اول ماه عرض ایدوب بنه مهرجمالنی　　ذرات عشقك ایتدی پریشان حالنی
بولمش تمام حسن وملاحت کمالنی　　سیر ایلدکده حلقهٔ زلفکده خالنی

بونافه ایچره مشك ختندر دیدم دیدی
دام جنونده دانهٔ جانکدرر سنك

دمساز اولوب اودابر حاضر جواب ایله　　اولدم ندیم مجلسی صد پیچ وتاب ایله
مستانه بزم بادهده کیف شراب ایله　　اول مست ناز پروره شرم وحجاب ایله

حرف وصل نه کونه سخندر دیدم دیدی
شام وسحرده ورد زبانکدرر سنك

بیلدم اکرچه رشتهٔ جاندر میانی　　برنسنه یوق که بکزدم اما دهانی
چین عتاب ایله کوربجك ابروانی　　اوح دلك مقدم ایدوب امتحانی

ابرولرکده بونه شکندر دیدم دیدی
مشق جنونده ایکی کمانکدرر سنك

وصف خط عذارین ایدوب بشقه برکتاب　　هرصفحه اولدی برصنم عنبرین نقاب
دندانی مدحنده وبروب نظمه آب وتاب　　ایتدم نثار لعلنه برجه درناب

طبع مکرکه در عدندر دیدم دیدی
حقا نظیم کنج انهانکدرر سنك

ساقی نامه

نفعی

مرحبا ای جام مینای می یاقوت رنك　　دوری کلسون سندن اوکرنسون سپهر بی درنك
مرحبا ای یادکار مجلس دوران جم　　آبروی دولت جمشید وآیین پشنك
مرحبا ای شاهد عشرت سرای میکده　　دختر پیر مغان همشیرهٔ ساقئ شنك
سنسین اول روح وروان مردهٔ اندوه وغم　　ساکه نسبت چشمهٔ آب خضرعین شرنك

نفعی

سنسین اول سرمایهٔ بازار سوق اهل عشق　　دوشدی فیضکله کساده جوهر ناموس وننك
سنسین اول پیرایهٔ حکمت که فیض کاملك　　قیلدی مرآت ضمیر اهل دادن دفع زنك
جرعه کدورمزدی جان هرعاشق افسرده دل　　اولمسك تاب افکن هرخاطر بی تاب وتنك

می دکل روح وروان مردهٔ غمسین هله
عالمك جانی دکلسین روح عالمسین هله

راحسین راحتفزای خاطر مستانه سین　　روحسین نقدروان عاشق دیوانه سین
جرعهٔ جانبخشکه اب تشنه بیك خضر ومسیح　　آب حیواندین یاخود لعل لب جانانه سین
آبسین معنیده اما آب آتشپاره سین　　لعلسین صورتده رنك رو یله امانه سین
باشلاسك مجلسده دوره ساغر مینا ایله　　لالهٔ سیراب باغ بزم عشرتخانه سین
پرصفا درتاب دیدارکله بزم و بزمکاه　　روشنایی بخش قلب ساغر وپیمانه سین
بی سروسامان ایدرسین نیجه سام ورستمی　　دختر رزسین ولی عقل آلمده مردانه سین
ذوقه دائر درصفای حالت کیفیتك　　مجلس رندانه محرم غیری یه بیکانه سین

بکزه مز برکیفه هیچ کیفکده عالم وار سنك
روحسین القصه راح اولماکده شبهه م وار سنك

بادئ ذوق وصفاسین کرچه نامك باده در　　جرعه کی نوش ایلینلر غصه دن آزاده در
جان ودلدن کیمسه یوق کم ساکه مفتون اولیه　　شاه ودرویش وکداهب فیضکه دلداده در
هرقچن لطف ایلیوب بزمی مشرف ایلسك　　اهل دل آیاغکه یوز سورمکه آماده در
شاه اورنك صفاسین لطف وقهرکدر سبب　　کیمسی صلح اوزره مستانك کیمی غوغاده در
اهل عشقه ساکه بکزر همدم اولمز کیم دلك　　هم کدورتدن بری هم غل وغشدن ساده در
سنده نیلر غل وغش برصاف وپاك آینه سین　　وارایسه آز چوق کدروت ساغرمیناده در
نتسون اول اسبابی عاشق کیم سکا رهن اولیه　　آتشه یانسون کرك خرقه کرك سجاده در

مجلس ارباب دل برلحظه سنسز اولسون
حرمتك انکار ایدن عالمده حرمت بولمسون

بن هله برساکه بکزر یار وهمدم بولدم　　هم سنك بزمك کبی بر بزم خرم بولمدم
نیجه مسرور اولمسون اول مجلسك اربابی کیم　　قطره کی نوش ایلیانده ذره جه غم بولمدم
ساکه حاشا بکزدم افیون و بنکك نشئه سن　　انلرك داخی خصوصا کیفنی کم بولمدم
بربره جمع اولسه عاشق شمع ایله محبوب ایله　　هیچ اوبزم خاصه سندن غیری محرم بولمدم
ایده لی سیل هجومك خانهٔ زهدی خراب　　توبه نك بنیادینی خاطرده محکم بولمدم
ذوقکه واصل اولنجه توبه سن بوزمق دکل　　توبه‌یی هیچ اختیار ایتمش برآدم بولمدم

دلکشادر مجلسك غایتده هم رندانه در
هرنه دیرلرسه سنك حقکده هب افسانه در

کیف جان بخشك که چشم جانه راحت بونده در　　حکمنی انکار ایدر واعظ جهالت بونده در
اولدرد رنج خمارك دربکورر فیضك بنه　　عاشق بیماری برآنده غرابت بونده در

نفعی

مرده‌ٔ اندوه‌ه سوز یوق جان باعشلار صحبتنك
جان ویرر چوق ذوقکه اولداخی صحبت بونده‌در

کرچه وارك صرف ایدرسین سن کوکللر آلمغه
خرج ایدروار ینده هرکس ساکه حکمت بونده‌در

اهل حکمت بیلامش بوآنه‌دك کیفیتك
یوخسه هر بیمارایچون دیرلردی صحت بونده‌در

سکری شربندن اعلا سین هله اهل دله
تلخکام ایتسك نوله غیری حلاوت بونده‌در

حاصلی هم مشرب اولسك یاره شور رندان ایله
نزد کل طبعك عرق کبی لطافت بونده‌در

نفعی‌ٔ بیماری کل کیفکله احیا قیل بنه
خاطر محزوننی غمدن مبرا قیل بنه

ترجیع بند

نوایی

کینور ساقی اول می که صبح الست
آینك نشأه سیدین کونکول ایردی مست

می کیم قبلور قویسالار جام آرا
اوزی مست وکیفینی می پرست

ایشیت سرکذشتی که بوکون منکا
نیجه می پرست اولدیلار هم نشست

می الماقفه پیرمغان جذبه سی
مینی چیکتی آنداق که ماهینی شست

قیلیب خرقه‌می رهن وظرفی نینك
ایتیب آغزینی موم ایله سنك بست

کیلور ایردم ایکینم دا می‌لیق سبو
بولوب توفوز افلاك آلیده پست

که آکاه اولوب توش توشومدین قباب
منکا تاپتی‌لار احتساب اهلی دست

شکستیم منبنك آنچه ایرماس ایدی
که می ظرفی تاپتی آراده شکست

چوسیندی سبو چاره‌ٔ تاپمادیم
مین مفلس زار عریان مست

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

کینور ساقیا مژده‌ٔ جام دین
که پژمرده بولمیش مین انجام دین

بوکلشن کلیکا چو یوقدر وفا
نی پرهیز ایتسای جام کلفام دین

چو یوق شام هجران خمارغه صبح
ایچیب آنکلا مای صبح نی شام دین

خلاص ایلای اوزنی می ونقل نینك
سو ودانه سی بیرله بودام دین

بولای ویر پیریغه انداق مرید
که یاد ایتماین شیخ الاسلام دین

کیرای دیرآرا ایله مجنون ومست
که کینسون خرد خاص ایله عام دین

سالای برعلالا خرابات آرا
که چیقسون فغان اهل ایام دین

خرابانی اولماغلیغیم زاهدا
سؤال ایتمه مین زار بدنام دین

کیرو قیلغالی می‌غه چون قالمادی
نی تسبیح ونی خرقه ناکام دین

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

سفال ایچره بیرجرعه لایی منکا
ایرور جام کیتی نمایی منکا

کیتورما کیکا خودبینلغ رنجی دین
قانی باده پانکلیغ دوایی منکا

نوایی

چومین دیر پیری وفا سیدا مین
فلك دین یتیشماس جفایی منکا

فلك دین جفا یتسه ای مغبچه
نی غم سیندین اولسا وفایی منکا

طریقت سلوکی نی کسب ایتکالی
همول کون که بولدی هوایی منکا

بورون زهد وتقوی نی ایلاب شعار
دیدم کیم بنیشکای صفایی منکا

یاریب خانقاه ایچره قیلدم مقام
بومعنی خود اولدی بلایی منکا

یاقیب خلوت وذکر وسجاده نی
ظهور ایتی هردم ریایی منکا

بولاردین اوزومنی خلاص ایلادیم
که تا حاصل اولغای فنایی منکا

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

تیلار مین بودیر ایچره کاشانه‌ٔ
که بولغای جوار بده خمخانه‌ٔ

بوخمخانه صحنی داغی می فروش
سخا شیوه‌ٔ پیر فرزانه‌ٔ

آینك قرة العینی کوپ آلیدا
ایلیکیده پیمانه جانانه‌ٔ

سمنبرلار ایچره پری چهره‌ٔ
پری چهره‌لر ایچره دیوانه‌ٔ

منکا کاهی اول بیرسه می بیرله جان
بوقیلسا کهی قتل مستانه‌ٔ

ایرور تیلبه لیك دین ایشیم تون وکون
خیال ایلاماك بیله افسانه‌ٔ

نیجه مفلس ایستاب دیدیم می اوچون
قیلالی ایچین آرا دنکانه‌ٔ

ایشیتیم که قیلمیش بنا پیردیر
خرابات اهلیغه میخانه‌ٔ

بوکون آچیب اول میکده ایشیکین
بیرور هر کدایغه پیمانه‌ٔ

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ینه بولمیشام عاشق وزار هم
خراباتی ورند وخمار هم

مباهات ایتیب دردکش لیك بیلا
قیلیب تقوی وزهد دین عار هم

صراحینی بت ایلابان آغریده
قیلیبدین ایشیب بیلکا زنار هم

بولوب می‌غه سجاده وخرقه رهن
یاریب نقل اوچون کفش ودستار هم

فنادیری ایچره قلندر صفت
کیزیب بلکه دیوانه کردار هم

پری چهره اطفال نینك ناشی دین
بولوب سر بسر جسمیم افکار هم

مینی عشقدین اورتاکان مغبچه
که دیوانه‌وش دور پری‌وار هم

چو بیلدم که بونوع بیرله ایرور
خرابات کوییدا می خوار هم

ایرور چونکه یکرنك لیك شرط عشق
بو تقریب بیرله مین زار هم

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

قنی ساقی کلعزارم مینینك
که جان قصدی ایتمیش خماریم مینینك

فراق ایچره کوپ محنت ودرد دورنج
چیکیب تورنی خاکساریم مینینك

نوائی

خمار ایکا کیدیك ولی کورمامیش ، تن غم کش وجان زاریم مینینك
بوخیل بلا دفعی غمه اولی اول ، که میخانه بولغای حصاریم مینینك
کوب وآزدین تونسه می پیردیر ، فداسی آنینك یوق وباریم مینینك
بیتورسه قدم باشیمه مغبچه ، ایرور جوهر جان نثاریم مینینك
خرابات آرا کیرکانیم ای فقیه ، وبین بول دمی راز داریم مینینك
کیجه خانقاه ایچره سرمست ایدیم ، بوکون می سیز ایبی قراریم مینینك
خمار ایلاب اول نوع آشفته کیم ، ایلیکدین باریب اختیاریم مینینك

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می استارکا ایلکیمدا سینغان سفال

منی می بس آشفته حال ایلادی ، بو وادیده مجنون مثال ایلادی
باشیمنی کوب اطرافیدا می فروش ، اوزوم جسمی دیك پایمال ایلادی
چاغیر کیتردی می بطی دیك منکا ، خرد بابلین کنك ولال ایلادی
سبو کش لبیکیم عیین ادبار دین ، قدیمنی یوك آستیدا دال ایلادی
می لعل الثون قدح شکلی دیك ، یوزوم سارایغ اشکیم نی آل ایلادی
قدیم دین فلك عافیت خرقه سین ، چیکیب رهن جام زلال ایلادی
سپهر اطلسی دیرکوبی آرا ، مینینك کسوتیم ایکی شال ایلادی
می ایستاردا ادبار وآشفته لیق ، منکا جام سینغان سفال ایلادی
خرابات پیری چو رجام اوچون ، مینی موندا آشفته حال ایلادی

خرابات آرا کیردم آشفته حال
می ایستارکام ایلکیمدا سینغان سفال

ینه دردکش مین مباهات اوچون ، بیریب جان هوای خرابات اوچون
کیتور ساقیا باده آغز یمغه قوی ، دمی کیم اولوب مین بومرأت اوچون
نی مرأت بلکیم قوباشی که فیض ، آنکا عام ایرور بارچه ذرات اوچون
منکا زاهدایتی بسی سرزنش ، می ایچماککا صرف اولغان اوقات اوچون
دیدم یخشیراق باده اول زهد دین ، که قیلغای کیشی شهرت وآت اوچون
منکا باده دن بولدی نفی وجود ، سنکا زهدنی قیلماق اثبات اوچون
بولوب تند مسجد ساری قیلدی عزم ، مینی قارغابین دیب مناجات اوچون
مناجات ایتیب کیردی خلوت آرا ، یاسالغان ریایی کرامات اوچون
کرامات مین قیلدیم اولحظه کیم ، ریاییمی دین دفع آفات اوچون

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ینه باشلامیش باده ایچماك حبیب ، منکا ایچمای اولغایمو صبر وشکیب
ایچارمین دیلی قان نیدین کیم ایچار ، حبیبیم بیله باده هردم رقیب

نوائی

نصیبی رقیبی نینك ارمی بولوب ، نصیبیم منینك بولسه قان بانصیب
نی ظلمی که کلشن داکل محرمی ، بولوب زاغ ومحرم ایرور عندلیب
نی نانك باغلامق کافرعشق اولوب ، کیشی بیلکا زنار وآسماق صلیب
یاقام چاك ایتیب کوکسوما تاش اوروب ، سالیب رستخیز ایل آرا مین غریب
بولار نفع چون قیلمادی کونکلوما ، ایلاب قدح بیرله بیردیم فریب
چو بیلدیم که بیخود اوغوم دور علاج ، خرابات بولیدا بولدوم نشیب
نیچوك کیم یتیب رسمی کوبی غه ، کیرار ایردی سرمست محمود حبیب

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیم دا سینغان سفال

نیچون می بیله بولماسون الفتیم ، که جان قصدی ایلار غم ومحنتیم
نظر ایله بوکار که وضعی غه ، که آرتار تماشا سیدا حیرتیم
قویاش یوق که بر ذره ماهیتین ، تاپا آلمادی سعی ایله فکرتیم
نی کیلماك عیان بولدی نی کیتماکیم ، نی مبدأ یقین بولدی نه رجعتیم
نی کسب علوم ایتی حل مشکلم ، نی نوتتی ایلیك تقوی وطاعتیم
تاپای دیب خبر اوشبو مقصود دین ، نوتاشتی بسی قوم ایله صحبتیم
نی قیلدی بوردیم علاجی حکیم ، نی شیخ ایلادی دفع بوعلتیم
نی قیلماقفه پیرامردین حاصلیم ، نی کیچماککا بو فکردین جرأتیم
مینینك باشیمه بس قاتیق توشتی ایش ، چوطاق اولدی بو درد ایله طاقتیم

خرابات آرا کیردیم آشفته حال
می ایستارکا ایلکیمدا سینغان سفال

ترکیب بند

واصف

ای نهال چمن حسن خرامنده ناز ، وی عذاری کل نسرین هزار اهل نیاز
روی کلبوی عرقناککه سوز یوق ممتاز ، بیوفالق کور ینور چشم سیاهکده براز
غمزه ك افسانه یه مائل اودخی پرغماز ، بوکا طاقتمی کلورغیری یه اولدك همراز
نیجه صبر ایلیم ای آفت بیکانه نواز ، بنی پامال جفا غیری ایدرسین اعزاز

نظر ایت حال پریشانمه برکره بنم
یانیور نار فراقکله سراپا بدنم

بنشورغیری امان ای کل کلزار جفا ، خار آزار غمك جانمه چکدی زیرا
خنده ساز اولمه ده درحالمه هردم اعدا ، آه عجب تولسه کرك بوستم نابرجا
بنی برسمت مخالفده می کوردك آیا ، نه صوچم وارسه افندم کرم ایت قیل انها
آه وفریاد ونیازم اثر ایتزمی سکا ، کوشکه کیرمدی هیچ ایلدیکم واویلا

نافله ایلشم صدق خلوصم ابراز
بونه بیهوده ایمش ایلدیکم عرض نیاز

واصف

نیجه آه ایلیم قلبمی جای ایتدی کدر   دل دیوانه‌ده اسباب مسرت نه کزر
بیلمز آیین ترحم نکهتك ذره قدر   دل نالانمه هردم نه بو خصمانه نظر
دمبدم کاری همان جور ایله اندیشهٔ شر   کورمامش سنجلین ظالمی بر چشم بشر
کوسترر هر نکهمده بکا بر نقش دکر   کدرمدن الم حزن ایله شب تا بسحر

طاس پرخونه دونر آغلامه‌دن چشمانم
سنسز ای نور بصر قاندم یانور مژکانم

الامان ایله ترحم شه اقلیم فتن   بنده برباد ایدیور ملك دلی جیش محن
حسرتك نیلیم آه اولمده درسوز افکن   کوربنور چشممه کلخن کبی صحن کلشن
غمدن انجندك افندم بکا بیلدر غمدن   عاقبت غمز و نفاق ایلدیلرمی دشمن
سبن سوبله نه کوسدك دل بیچاره به سن   سوز هجران غمکله بنشور یاندم بن

سن طورر کن کیمه بن جاك کریبان ایده‌یم
کیمه دردم دیه‌یم کیملره افغان ایده‌یم

دیعدکمی که سکا یار اوله‌م ای عاشق زار   وصلتمله سنی مسرور ایده‌یم بن هربار
حسدندن کوروب آتشلره یانسون اغیار   صکره اولدك بنه اعدا ایله هم‌ایل ونهار
وعد که طورمدك اما بنه ای کل رخسار   ایلمدك نیلیم آخر بنی رنجیدهٔ خار
بستر غمده یاتور کن نیجه دملر بیمار   ایتمدك حالمی برکره بنم استفسار

بومیدر سودیککم عاشقه آیین وفا
غیر ایله همدم اولوب بنده که بیك درلو جفا

بارك‌الله کوزه‌لم لطفکه شایان ایتدك   لطف ایسه انجق اولور طوغریسی احسان ایتدك
برزمان پازدهٔ لشکر هجران ایتدك   برزمان آغلامه‌دن دیده‌لرم قان ایتدك
یرمی حسرت ایله آتش سوزان ایتدك   جکرم نار فراقك ایله بریان ایتدك
بیلمزم نیلدیکم شویله که کریان ایتدك   تیشهٔ غمله دلی حاصلی ویران ایتدك

نلر ایتدك نلر ای عالم حسنك شاهی
کافر ایتمز بکا سن ایلدیکك واللهی

طالعمده بکا بیلدم که عدودر الآن   هله بختمدن امید ایلمزم بن درمان
چرخ ایسه ایتدی بنی کندی کبی سرکردان   دخی نیلر عجبا عکس دونوب بودوران
باری سن ایله کهی شفقت ایادشمن جان   کوشهٔ غمده براقه بنی زار و نالان
ایلرم حزن ایله بو مصرعی اوراد زبان   بنی کریه ایدرسکده بنه اول خندان

دیرزم واصف نالنده کبی زار اوله سین
بددعا ایلمزم صاغ اوله سین وار اوله سین

مسدس

وله

باره مجبور اولان عاشق اوله مز بی اغیار   باغ عالمده اولور کل دیکن آزردهٔ خار

واصف

هیچ ممکنمی خزان کورمیه برك اشجار   که بهار فرح وکاه خزان اکدار

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

نشئه بواسه کشی کر کیفه اولوب بر تقریب   شحنهٔ رنج خمار ایلر او ساعت تأدیب
بزم عالمده بو وادیده قورلمش ترتیب   ذوق وغم شوق ومحن بر برینی ایلر تعقیب

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

عالمك بر بوله دکز قوری خیل وحشمی   ایتمه اقباله هوس کندینه خوش کوربودمی
آتك وکلدن املی کورمیه سین ناالمی   نه نوای نغمی دکله جهانده نه غمی

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

فلکك مزدی بودر خلقه برسم عادی   کاه قیدغم اندوه کهی آزادی
اوله مز هردم وآن نغمهٔ شوق وشادی   نی کبی داغ دروندن قوبهی فریادی

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

فکر آلام کذشته ایله اولوب دل افکار   ویرمه نك وجهی ندر آینهٔ قلبه غبار
غم مستقبل وماضی یی عبثدر تذکار   کارفردایی بوکوندن نیه لازم افکار

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

جمع ایدر وارمیدر اقبال ورفاه وجاهی   ایتمه عالمده عبث بیره بوآه وواهی
مشرب نیجه کیم اولور نائل خاطر خواهی   بولنور هر کشینك برالم جانکاهی

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

واصف عالم دیدیکك دائرهٔ محنتدر   خلقك الفت دیوانه دیدیکی عبث کلفتدر
مشرب اهل مروتده وفا ذمتدر   ذوق ارباب محبتده الم عادتدر

قنی اول ذوق وصفا کاولمیه انجامی خمار
نه‌می شوق ایله شاد اول نه المدن بیزار

مسدس

وله

کیم اولور زور ایله مقصودینه رهیاب ظفر   کاور البته ظهوره نه ایسه حکم قدر
حقه تفویض امور ایت نه المك چك نه کدر   قیل سوزم عارف ایسك کوش قبولیکه کهر

محنتی کندینه ذوق ایتمه‌در عالمده هنر
غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

ره عرفان حقیقتده بودر دأب واصول   مطلبی ترك ایله درمنزل مقصوده وصول

واصف

نه ایلش کامه نه اول قطع امید ایله ملول — یارابسه باشکه نقلك سوزمی ایله قبول
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادی فلك بویله کلور بویله کیدر

ظاهر حاله باقوب ایتمه دخل بردردی — چکیلور چله دکل چله سردمی دی
کندی حالنجه اولور هر کشینك بر دردی — تو کنورمی فلكك محنت کرم وسردی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادی فلك بویله کلور بویله کیدر

بنی واصل ایده مز شهر مراده بو کیدش — مجلس عشق ومحبتده ادب اوکرن آلش
قو بو بیکانه لکی مرشد راه اله بیلش — باردن خاطر اهل دله شکوا دکل ایش
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادی فلك بویله کلور بویله کیدر

برزمان نغمهٔ نی ناله مه نسبت بردی — نالش مهر محبت ایله یاغم اربدی
ذوقی فهم ایلامك غمدن اودملرده ایدی — کیمه غمدن بوکلاوب دردمی یاندمسه دیدی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادی فلك بویله کلور بویله کیدر

دکلمه بر بنی نالهك عبثدر فصلی — قالمسون ژنك ندامتله دروبك پاصلی
المك عن اصل عالمده املدر اصلی — واصفا ذوقکه باقی یوق غمك اصلی فصلی
محنتی کندینه ذوق ایتمه در عالمده هنر
غم وشادی فلك بویله کلور بویله کیدر

مخمس

وله

یارا دوب حق بکا بر راهبر آکاهی — بندهٔ حلقه بکوش ایتدی دل کراهی
جان ودلدن بو یوله اولدم آنکله راهی — عابد وفاسقه مولانك آچیق درکاهی
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

نشکل آغلامیم ایکلمیم ایتمیم آه — بیلورم کیمسه ده یوق بنده اولان جرم وکناه
صانورم عالم ایدر دخل وطعن واه بکا واه — کوروب آلوده بنی ایتمه حقارتله نکاه
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

دردی اولان اولور البته طبیبه محتاج — خسته دللر ویرر اجزای اطبایه رواج
دردمه دردم اولور اولور ایسه بنده علاج — مرد عشقم نه لازم بکا بوخرقه وتاج
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

اوله مادام ارنلر قپوسی جلوه کهم — باب مولایه چیقار طوغری بنم شاهرهم
طوغری بدرحقه اوزم دکه کج اولسون کلهم — اورمه اورمه یوزمه کثرت جرم وکنهم
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

ایلیوب محض کرم بندهٔ بیچاره سنه — فیض همتله مدد قیلدی بوآواره سنه
مرهم شفقت ولطف اوردی دلك یاره سنه — باقوب حاصلی واصف یوزمك قاره سنه
بنی ده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

ترکی قطعه‌لر

مؤیدزاده خانم

صاقله مك دختر رزی کوره لم — سزك ایچون اوبالکز دکل آ
نوله همشیره مز دکلمه بزم — باسزك ده حلال اکرد دکل آ

ادرنه‌لی والهی

کیردیلر بربرینه کبرولر — کردنکده طولاشمه دن جانا
قیلدی اصلاح آرالارین شانه — اصلح الله شانه ابدا

لادری

بن دکل مفتون حسنك مبتلا عالم سکا — بر پری روسین تحمل ایده مز آدم سکا
مقتضای طالعمدر دور ایدن سندن بنی — بوقسه ای سرو روانم بیوفا دیمم سکا

خاکی

کرم مقاطعه‌سی تازمان حاتمدن — قالوب مزادده برکیمسه اولمدی طالب
کیمك نقود عطایاسی وارانی اله جق — مکر جناب صدارتپناه اوله راغب

ضیابك

فرق اولنمز خرطاحونه دن اهل دنیا — ایل ایچون چونکه ایدر هر بری نفسن اتعاب
شوقدر وار که او یورهر کیجه راحت بربیسی — بربنك فکر والمله کوزینه کیرمز خواب

ابن کمال

سزه بندن نصیحت اولسون کیم — غم ابرشد بکجه ایتمیك فریاد
ایکی درلو ضرر مقرر در — دیدی بو ایش ایچنده براستاد
اولا بوکه دوست غمدن اولور — ثانیا بوکه دشمن اولور شاد

حافظ پاشا

آلدی اطرافی عدو امداده عسکر یوقیدر — دین بولنده باش ویرر بر مرد مسرور یوقیدر
خصم بدکیشی اوبونده رخ رخ شهمات ایدر — جنکده آت اوینادر فرزانه بر ار یوقیدر
برعجب کردابه دوشدك چاره‌سز قالدق مدد — آشنالر زمره سنده برشناور یوقیدر
جنکده همپامز اولوب باش وروب باش آلمغه — عرصهٔ عالمده بر مرد هنرور یوقیدر
رفع بیداده تکاسلدن غرض نه بیلیوز — درد مظلومان سؤال اولمزمی محشر یوقیدر
آتش سوزان اعدایه زبله کیرمکه — دهر ایچنده امتحان اولمش سمندر یوقیدر
درکه سلطان مراده نامه‌مز ایصاله — باد صرصر کبی برچابك کبوتر یوقیدر

جواب سلطان مراد

حافظا بغداده امداد ایتمکه ار یوقمیدر — بزدن استمداد ایدرسین سنده عسکر یوقمیدر
دشمنی مات ایتمکه فرزانه‌یم بن دیر ایدك — خصمه قارشو شمدی آت اویناتمغه بر یوقمیدر
کرچه لاف اورمقده بوقدر ساکاهمپا بیلورز — لیك سندن داد آلور برداد کستر یوقمیدر

سلطان مراد

مردلك دعوی ایدرسین بو مخنثلك ندن
خوف ایدرسین یاری یانكده دلاور بوقمیدر
رافضیلر آلدی بغدادی تكاسل ایلدك
ساكه خصم اولمزمی حضرت روز محشر بوقمیدر
بوحنیفه شهرین اهمالكله ویران ایتدیلر
سنده آیا غیرت دین و پیمبر بوقمیدر
بیخبركی سلطنت احسان ایدن پروردكار
یینه بغدادی ایدر احسان مقدر بوقمیدر
رشوت ایله جند اسلامی پریشان ایلدك
ایشیدلزمی صانورسین بو خبرلر بوقمیدر
دون حقله انتقام آلمغه اعدادن مكر
بندۀ دیرین وزیر دین پرور یوقمیدر
برعلی سیرت وزیری شمدی سردار ایلدم
خضر و پیغمبر دلیل اولمزمی رهبر یوقمیدر
شمدی خالیمی قیاس ایلرسین آیا عالمی
ای مرادی پادشاه هفت كشور یوقمیدر

سلطان سلیم اولك فوتنده سویلمشدر

ابن كمال

آز مدتده چوق ایش ایتمش ایدی
سایه‌سی اولمش ایدی عالمكیر
شمس عصر ایدی عصرده شمسك
ظلی ممدود اولور زمانی قصیر

وله

معرفت كرچه كه بكزاده‌لره لازمدر
اهل علم اولمز ایسه بینه‌بك اوغلی بكدر
اهل علم اوغلی اولوب مدرسۀ عالمده
جاهل اولمقدن ایسه طوغمدن اولمك یكدر

احمد پاشا

خاطر شاعر آبكینه كبی
صنمدن پرصفا كهر كورینور
صنیجق غافل اولمه‌اندن كیم
باشدن ایاغه نیشتر كور ینور

لادری

ای سهی سرو كرم باغ جهان طوردقجه طور
كلشن پر زینت كون و مكان طوردقجه طور
ذاتكی قیلمش ستون خیمۀ اقبال حق
بارگاه نه قباب آسمان طوردقجه طور

روحی

بغداده دوشسه رهكذرك ای نسیم صبح
كور اولا كه زمرۀ اعیان نه دمده‌در
كشفی افندی شمدی امیر كلامدر
اول مفخر اماثل واقران نه دمده‌در
عالیدرر طبیعتی طبعی افندینك
دولتده‌می اول صاحب دیوان نه دمده‌در
فیضی افندینكده مقررمی كلدیكی
اول ذوق بخش فیض رسانان نه دمده‌در
داعی افندی اهل كمالك ظهیریدر
خوشمی كور اول مقرئ قرآن نه دمده‌در
واررمی یانده شعرا دفتری بكك
رفعتده‌می او صاحب دیوان نه دمده‌در
اندن یكچوب تجسس یاران سابق ایت
كور شاعران قافیه‌سنجان نه دمده‌در
وار احمد حریری‌یه بزدن دعا ایت
خوشمی كور اول معاون حسان نه دمده‌در
فرس قدیمی بیلده اقرانی اولیسان
عبد الرحیم او ثانئ سلمان نه دمده‌در
ساكنمی كربلاده كلامئ خوش ادا
اول عارف یكانۀ دوران نه دمده‌در
كل كبی عهدی تازه غزللر ایدرمی طرح
اول عندلیب كلشن عرفان نه دمده‌در
تاریخمی دیدكاری هب یینه فضلینك
كویامی اول مورخ دوران نه دمده‌در
رندی فنون شعرده استادمی یینه
اول سرفراز نكته كذاران نه دمده‌در

حالی بكلك نه حالی عجب جور دور ایله
لایق دكلدر آغا بوزندان نه دمده‌در
كل نامی كیدردی‌می فی الجمله كندیدن
طرزی باشنه ایندی‌می درمان نه دمده‌در
دملر اوررمی یینه ولایتدن اول منقبه
یانینه جمع ولورمی مریدان نه دمده‌در
ملا شریف حق بو كه ذات شریفدر
ایلرمی خوش نویسلك الآن نه دمده‌در
ایدوب امینی یینه تتبع فغانی‌یه
دیرمی نظیره‌لر او سخندان نه دمده‌در
آغلارمی كوزی یینه بو جور دهردن
اول باغری خون و دیده‌سی كریان نه دمده‌در
تركیبی خوب شعر دیوب نصرتی یینه
ایلرمی ایشیدنلری حیران نه دمده‌در
اشعار سوزناك ایله حسادی آتشی
یاقمقده‌می اول آتش سوزان نه دمده‌در
علی كمالدن یینه دائم اوررمی دم
دیرمی غزل او بی سروسامان نه دمده‌در
كل كبی نقدی مادح آل رسولی
اول دردمند زار و پریشان نه دمده‌در
كاهی مقام خضره واررمی جدید هیچ
اول طبعی رشك چشمۀ حیوان نه دمده‌در
صنعت صاتارمی شعرده فهمی دردمند
صحنده‌می او صاحب دكان نه دمده‌در
آهنك ایله اوقورمی ندائی غزل دیوب
بلبلانورمی كاه او خوش الحان نه دمده‌در
درویش شیخی حضرت جومرد عشقنه
ایلرمی كونده جانی قربان نه دمده‌در
اكلنجه‌سی‌می اور نالفك یینه خرمی
اوقورمی بولدیغن او غزلخوان نه دمده‌در
كیملرله اكلنور اوله یار عزیزمز
خوش حالمی او شاه فقیران نه دمده‌در
مجنون اولوب كزرمی دخی دشت عشقده
بولدی‌می لیلیسنی او عریان نه دمده‌در
غم بوته‌سنده اولدی‌می یانمدن خلاص
ملا حسن او مخلص خوبان نه دمده‌در
قاسم كورن علی یچوررمی صفا ایله
ایلرمی اهل ذوق ایله سیران نه دمده‌در
مجمع‌می اهل ذوقه یینه قهوه خانه‌لر
واررمی جسر سیرینه یاران نه دمده‌در
یاران باصفا ایله عشرتده‌می یینه
پزنده‌سن آغامی علی خان نه دمده‌در
پروانه ایله كلدی ایشیدك محمدی
روشنمیدر او شمع شبستان نه دمده‌در
رهان یترسوز اكلادیغنه سكونتی
واررمی قهوه‌خانه‌یه عثمان نه دمده‌در
استاد احمدك سفره واررمی نیتی
اولسون آغا سلام فراوان نه دمده‌در
طرزی مر بدیم دیونك ایتدی صنعتی
حاجی قومشدر آدین او شیطان نه دمده‌در
ساقیمی قهوه‌خانه‌سنده یینه كل كبی نجف
زمن ملیوب ورمی كه فنجان نه دمده‌در
صانی یچرمی كوشه‌سنه قهوه‌خانه‌نك
یانینه جمع اولورمی ظریفان نه دمده‌در
واصل ایدوب بو رقعه‌یی بزدن دعا ایت
كور جملۀ صفاده‌می خلان نه دمده‌در
یارانه سویله جان و كوكلدن دعاده‌در
دیرلرسه ساكه روحئ بیجان نه دمده‌در

ضیا بك

هر نسنه بو عالمده مادامكه زائلدر
دائم صاتان احوالی مجنونه نه مائلدر
یارب نه عجبدر بو دار شفانك هب
عاقللری مجنوندر مجنونلری عاقلدر

فضولی

ای كوكل آه ایله كیم آه ایلمك هنكامیدر
ای كوزم قان آغله كیم قان آغلمق ایامیدر
آه بلور بندن بو كون حالم پریشان ایلموب
اولكه كوز نوری كوكل مطلوبی جان آرامیدر

فضولی

راحت اسمز طبع محنتدر عبادت سربسر
ترك راحت رغبت محنت قیلان ممتاز اولور

بوسبیدندر که کفر آسان اولوب اسلام صعب
عرصهٔ عالمده ملحد چوق موحد آز اولور

وله

خدمت اهلینه سیم وزر ویرمك
شاه ملك مجسازه عادتدر

حاصل خدمت نبی وولی
شرف رتبهٔ شهادتدر

نسیب

داستان اسخیادن سوءظن کلدی بکا
بیلمزم یحیی یالانمی یوقسه حاتم یوقمیدر

طوتکه بونلر وارایمش اما فلك محو ایلمش
ایچلرندن بر تناسل ایتمش آدم یوقمیدر

نوابی

چون غرض سوزدین ایرور معنی آنکا
ناقل اولسا خواه خواتون خواه ایر

سوزنجی حالین باقه باق سوز حالینی
کورما کیم دیر آنی کورکیل کیم نی دیر

وله

لعلیدین جانیمغه اوتلار یاقیلور
قاشی قدیمنی جفادین یاقیلور

مین وفاسی وعده سیدین شادمین
اول وفا بیلمسان که قیلماس یاقیلور

نورس افندی

چوق ریاکار وار ولی کورینور
ابن ملجم ایکن علی کورینور

شکل بیچاره دن قیاس ایله
منجمد قلبی منجلی کورینور

شمدی عاقل اودر زمانه ده کیم
کتم عرفان ایدوب دلی کورینور

لا

کیمسه یی داغك آزار ایتمه سلطانلق بودر
قلب موری تختگاه ایله سلیمانلق بودر

گرچه هر بردرده واردر بر طبیب چاره ساز
نبضگیر قلب محزون اول که لقمانلق بودر

لا

ارزان متاع فضل وهنر تا اورتبه کیم
بیك معرفت زمانه ده بر آفرینه در

ابنای وقت هرهنره آفرین ویرر
یارب بو آفرینه نه توکنمز خزینه در

لا

ملجأ بحر امل هرجاهله کردابدر
عارفه آلایش دنیا خیال وخوابدر

برقاپویی بند ایدرسه بیك قپو ایلر کشاد
حضرت الله افندی فاتح الابوابدر

لا

پیاله لرکه اورخسار آله درکتورر
دیار حسنه کلور بارجم کهر کتورر

خطابه توبه اورقاص عشوه پردازك
خرام وشیوه لری خاطره نلر کتورر

(سکهٔ نحاسیه ظهورنده سویلنمشدر)

لا

اشك حرماندر عقاری هرکسك
حیف کیم اولدی خزینه طام طاقر

یکمده زر یرینه شمدی نحاس
دولتك آلتون ایشی اولدی باقر

لا

خیلی زمان مروحه جنبان ایدم
اوبخویه وارمش ایدی اول شیوه کار

ملك دله بنده سلیمان ایدم
قبضهٔ دستمده ایدی روزکار

لا

چین کیسوسنه زنجیر تسلسل دیدیلر
دوندیلر صکره خطادر دیو کاکل دیدیلر

غنچهٔ لعل شکر خنده سنه کل دیرایکن
پاکیلوب ذائقهٔ سنجان هوس مل دیدیلر

ضیابك

احکام قدر تخلف ایتمز
بو حالی بیلن تکلف ایتمز

چون چرخ فلك توقف ایتمز
عاقل حاله تأسف ایتمز

ابن کمال

منصبده بر اولسه دخی کر عالم وجاهل
ظاهرده مساوی ایسه حقیقتده بر اولمز

آلتون ایله فرضا که برابر چکیله سنك
وزن ایچره بر اولمق ایله قیمتده بر اولمز

عزت منلا

دست کوتاهمزی ایتمامش الله رسا
منع لطفنی یوقسه المزله قاپارز

بزه ویرسونمی خدا آب حیات توفیق
خضری بولسق ره ظلمتده کلاهن قاپارز

غباری قدیم

ای غباری سنك اشعارکه هیچ
کیمسه بر ذره جه توزقوندورمز

مکر اول کاتب مستعجل کیم
خط شعرم قورینجه طورمز

غزالی دلی برادر

صانمه کز کیم دیار غربتده
کشی مسرور اولوب صفا سورمز

دور اولور کرچه کیم احبادن
هله اعدا یوزین دخی کورمز

فضولی

هر کیمك وار ایسه ذاتنده شرارت کفری
اصطلاحات علوم ایله مسلمان اولمز

کرقاره طاشی قزل قان ایله رنکین ایتسك
طبعه تغییر ویروب لعل بدخشان اولمز

ایلسك طوطی یه تعلیم ادای کلمات
سوزی انسان اولور اما اوزی انسان اولمز

هر اوزون بویلی شجاعت ایده بیلمز دعوی
هر آغاج کیم بوی آتار سرو خرامان اولمز

منیف

نیجه بر اشك فراقکله پر اولسون کوزمز
نیجه بر خاك تمناده سورونسون یوزمز

کاکلك آچ رخ رنابکی کوستر جانا
بیله لم بزده جهانده کیجه مز کوندزمز

لا

منع ایتمکه تیغ ستم کردش چرخی
عالمده تحمل کبی هرکز هنر اولمز

دفع ایلمکه ناوکنی قوس قضانك
اللهه توکل کبی محکم سپر اولمز

ادرنه لی علی

علیا حالی رجال دولتك
جمع مال ودل پریشان ایلمك

دیلرندن سیم وزر اکسك دکل
الرندن کلمز احسان ایلمك

لا

اوماهرویی عجب کوسترمی باکه فلك
قالورمی حسرتمز یوقسه تاقیامته دك

فنی اوعهد حقیقت فنی اوناز ونیاز
هبامی اولدی سنکله بودکلو نان ونمك

لا

عزیمتك نه دن بویله بی نقاب سنك
که ماهتاب رخك یاقش آفتاب سنك

کهی میانکی قوچدر کهی لبك امدر
وبالی وار ایسه جانا بنم ثواب سنك

لا

شیدا ترایلدی بنی خوبکرده کردنك
ایکی یاقاقی کورمیه بر پرده کردنك

اولسون وبالی بوینکه برداخی سویلم
جوزنکمه یی که اولمیه آزرده کردنك

عارف سلیمان بك

الله بردر ایکی جهان وحدت اوزره در
عبرت کوزیله باق هله بر کره یکتن اول

ترك ایله ماسوایی کوزت سر وحدتی
بنلك خیالن ایله زنهار سن سن اول

لا

ای غمزه سویله زخم دلمدن زبانم اول
ای چاك سینه نسخهٔ شرح بیانم اول

ای اشك دیده دن دمم یاره دردمی
سوز روی زردم اوزره کلوب ترجمانم اول

لا

خیر و شر جمله حقه راجعدر
الده کی اختیار جز ئیدر
اولور اولماز ایشه قارشمه دیو
جاه فتوی قارشدیروب جبرا

... ف حکمت بك
شیخ الاسلام

ممکن ایسه سلوك راه خلاص

...یدزاده عبد
الرحمن چلبی

ایچه لم ایچه لم شراب ایچه لم
آخر نده اولور شرابه حساب

نجاتی

صورارسه سر کذشتمدن بنم شهر مده یارانم
قدیمی آشنالردن کوروب بیکانه لك رسمن

بن کمال

محبت قصدی هر بر آدم ایله
محبت قصدین ایتدکده کر کدر
تحمل ایتمز ایسه ترك ایده سین
وکرنه صبر ایدرسه قیمت اولمز

وله

محو اولوب کتمز مرور دهر ایله باقی قالور
صفحهٔ عالم نه آچق کاغد اولور آتشـه

ابوالسعود

ای کوکل صحن چنده لب دریا سبزین
بو فسه بر دیشلری اینجو بوبی سرو اولمجق

ضیابك

در آل عبا در ملجائی ارباب ایمانك
آکوب احوال سبط احمدی عشر محرمده

وله

نور محراب هلالی اول مهك
سجده ایلرسم بوعیده وار بری

پلاسلی
غالب بك

تجلی برق اورر بر سواد داغ جانمدن
بن اول فیض بهار کلشن نور شهودم کیم
نوله هم فیض عیسی اولسه خاك پاك اندیشه م
صفای جان ودل بر شمه در بوی نسیمدن
بنم اول بلبل قدسی صفیر باغ فطرت کیم
بنم اول باغبان شعله تخم و برق حاصل کیم
آلور کرو بیان بوی وفا کانخل طبعمدن
بن اول وحی افکن نظمم که صیت شهپر جبریل
بن اول اسرار کوی نسخهٔ ام الکتابم کیم
سواد مشربم اول عالم جود و غنادر کیم

کیسه نك اختیاری الده دکل
لیکن اول داخی هر محلده دکل
نصح و پند ایلمشدی اسلافم
شورشه دوشدی جمله اوصافم
کیرمسون بو طریقه اخلافم

نیجه بر کاو کبی آب ایچه لم
بزآنی بونده بیحساب ایچه لم

بویاد ایللرده قالدم نیجه درده مبتلا اولدم
وفا امیدینه بیکانه لرله آشنا اولدم

دکلدر رعافله حسن ادبدن
طارلدوب صینه سین برسببدن
محبت زائل اولور چون غضبدن
اکا یوز بیك ثمن سیم و ذهبدن

خامه ایله صفحهٔ اوراقده مزبور اولان
بر نفسده نشف ایدرهب اوستنده مسطور اولان

بر صنعـله ایده کورکام آلـه سین دنیادن
نه بتر صحن چنـدن نه چیقار دریادن

فو صوفی غیرت سفیا نیاله مستفید اولسون
یزید وقومنه کیم لعنت ایتمزسه یزید اولسون

منجلی اولدی بوشب بدر اولمدن
قدری کوردم لیلهٔ قدر اولمدن

جهانده طور عشقم نور آثار هر کلستانمدن
شعاع لن ترانی جوش ایدر باد وزانمدن
سراپا روح اولور ساری هوای داستانمدن
حیات جاودان برشحه در آب روانمدن
کلور پروازه مرغ عقل اول آشیانمدن
مه و خورشید ایکی کنز کدودر بوستانمدن
اولور روحانیان کلچین عصمت باغ جانمدن
اولور پیدا صریر خامهٔ معجز بیانمدن
چیقار تفسیر بسم الله هر حرف بیانمدن
سیمانلر ایدر دریوزه مور ناتوانمدن

عجب برجان فدای راه استغنای عشقم کیم
وجود آزرده در حیرتله سرالسر غیبمدن
صفای اتساع قلب ایله اول جوهر فردم
دلم اول کوهر کنجینهٔ مهر خدادر کیم
دل پرداغ ایله اول کوکب افروز آسمانم کیم
عجب بر عالم آرا آفتاب عقل وادراکم
ایشیدنلر کلام فاخرم فرط لطافتدن
عجبمی عاشقانه برغزلده ایلیوب انشاد
ابد پرجوش اولور خون شهادت جسم وجانمدن
بلا اندر بلادر اول قدر جسم نزارم کیم
دکلدر برق اوران داغ درونم موبموتندن
سپند نار عشقم مهر وانجم صانمه کردونك

غالب بك

ابدر پرورشه عنقالر همایی استخوانمدن
عدم معدوم در خجلتله جسم بی نشانمدن
که ملك لامکان برنقطه در کون ومکانمدن
فروزاندر نجوم انوار شمع پاسبانمدن
بولور جبریل راه عرشی شوق کهکشانمدن
که پیدادر سراپا نجم حکمت آسمانمدن
صانورلر سلسبیل فیض اولور جاری زبانمدن
آقتسم جوی حسرت دشت طبع مهربانمدن
آچار بیك لاله دشت کربلا هر قطره قانمدن
اجل ترسان اولور حیرتله مرك ناکهانمدن
صاندر شعلهٔ مهتاب هر نار کتانمدن
طوتشمش اطلسی پربانار برق جهانمدن

بن اول آلوده دامان می عشقم که ای غالب
اولور شخص قضا سرمست حیرت بجسه یانمدن

بن اول صحرا نورد یوسف آمالم عالمده
بن اول علوی نژادهمتم اعمای مادرزاد
عجب بر شبچراغ دودمان ملك قدسم کیم
بتر دنیایی اعجاز ایلدك نظم ایله ای خامه
نوله باغ جهانده اولسه مهر وماهدن مشهور

که کحل چشم آلور یعقوب کردکار یانمدن
بولور نور بصیرت دود شمع خاندانمدن
خلیل الله اومار خوان شفاعت میزبانمدن
بتر مست اولدی عالم جام فیض جاودانمدن
بو قطعه م تازه بر کلدر کلستان بیانمدن

اولمش نشان تیر محبت جوان ایکن
آهك تمام ایتمش اثر دانش اولمه

دانش

قاشی کمان وچشمی جهان پهلوان ایکن
اولمش هلال حسن ایله مهر جهان ایکن

ظالم بر کشته حاله ششدر اقبالده
اولسون وارسته پیچ وتاب غمدن کینه جو

شهری

بخت زار حیله بازی بر دوشش کوسترمسون
مار سرما دیده یه الله کونش کوسترسون

دیده ده عینك بلای ضعف ایله الده قدح
صورسه لر عقباده دیردم عالمك کیفیتی

ضیابك

صبحدن اقشامه دك تا صبحه دك اقشامدن
عالمی کوردم بلی لکن ورای جامدن

بو طاق لاجوردی زربفت اوتاغك اولسون
سلطان بحر وبرسین دولت سریری اوزره
چرخ برینه همسر اولوب لوای عدلك
لطف ایت عبیدینك کل اوبارمی دیشمك

عبیدی

مهر ایله مه یانکجه ایکی صولاغك اولسون
هردم نسیم همت چابك اولاغك اولسون
سر منزل سعادت دائم قوناغك اولسون
بو تکیهٔ جهانده یانار چراغك اولسون

سینوق سفال ایله می دردین ایچکالی تاپسانك
ایلینك کاکبرسه قوو وق نان معاش اوچون جیکه

نوابی

قبول ایله کیل جام سلطنت جم دین
نشاط نعمتی نیك منتبی حاتم دن

وجدی
بو حسن ایله کناره کیره اول بت ترسا
مالك اوله جفسن اوکهر پاره یه آخر

وحدتی
چارده معصوم پاکك اسمنی نظم ایلدم
مصطفی هم اوچ محمد مرتضی هم اوچ علی

لا
عشوه طرز شیوه که مفتون حیران سن نسین
عکس رویکدر نظیرك وار ایسه آینه ده

احمد پاشا
کوردم کنارنامه ده نامن نکارمك
کوردمکه اشك چشم ایله قانه غرق اولور

پرتو
کتمده عمر کذارن مرککك استقبالنه
وقت ماضیدن قیاس ایت پرتوا مستقبلن

خاقانی
قانلمیوز بهارده میدن فراغکه
نوش ایلدکجه باده یی چین اولدی قاشلرك

خاکی
ابا ولی نعم پادشاه باشی ایچون
خلاف موقعنه وضع اولنسه بر جوهر

سالم
تنزل ایتمدی بوی وفا دماغ غمزه
کوکل درازی دست رجادن ایله حذر

شغلی
بنه دیش یاره سی وار سیب زنخدانکده
کیجه اغیار ایله می ایچدیککه شاهددر

عاشق
سکا دل ویردم ایسه ای بت چین
بنی اغیاره نسبت ایلرسین

ضیابك
پادشاهم صانمه کیم اور مز نشانی قورشونك
سطوت شاهانه دن بیچاره دستی خوف ایدوب

طفلی
اوله هر کزا مین شرندن
تیغ باطن دیدیکی صوفینك

عارف
بزه دیرلر دی وقت ماضیده
شمدی عکس قضیه در عالم

مصطفی عزت افندی
وار اولان حق وار لغیدر بندن ایلرسك سؤال
من عرفه حق عرفده رمزی بیلدکسه اکر

دوزخده اولان اهل هوا بی کدر اولسون
ای نار جهنم سکا صدمژده لر اولسون

ناپریشان کوکلی جمع ایلم اغیاردن
جعفر وموسی وزهرا برحسین ایکی حسن

فتنه تیغ غمزه که صدچاك قربان سن نسین
حسن نسین بیلمه کی ای غمازه دوران سن نسین

سوردم آنی بو دیده ٔ کریانم اوستنه
آلدم کوزمدن آنی قودم جانم اوستنه

غمله امرار ایلسین دللرده استجالنه
بو بله دنیای دنی غم خوارینك وای حالنه

بالله صاقیا دوشرز هب ایاغکه
بیلم نه دیدی زلفك اکیلدی قولاغکه

نهاده ایله هنرمند اولانلری پرینه
نقیصه جوهر می وقسه وضع ایدنلرینه

سبب بو اولدی جهاندن بزم فر غمزه
نصیب اولان کلور البت بزم ایا غمزه

صولو شفتالو یمشلر کبی بستانکده
او یفوسزاق اثری نرکس مستانکده

وحدت حقی منکر اولمدمه
عاشق اولدمسه کافر اولمدمه

ماهی چاك ایلر تفنکك کیرسه مهرك قوینه
بلکه قورشون ایشله مز برنسخه طاقش بوینه

شیخ دهری کوروب عبا ایچره
شیخ افرنجیدر عصا ایچره

سندن ادنا یه باقده شکر ایله
سندن اعلایه باقده شکر ایله

بو فلکك عرفانی کافیدر سلوك اربابنه
حرز جان ایت سویله ظن وشکوك اربابنه

اومارم باقیه دیم بوزمك قاره سنه
کرمندن نقدر مجرم ایسم کسم امید

یا حبیب خداسز کورمیسن لایق
شفاعت ایتسك اکر عاصیان کفاری

ایکی عالمده تصرف اهلیدر روح ولی
روح شمشیر خدادر تن غلاف اولمش آکا

شست وشوایلرایدی ساغری کوردم ساقی
پیر می برزده دامن ایکی دستی طولومی

الدم خیال برچك ای ماه دیده مه
بن ماجرامی کندم آکار کندم آغلارم

رغبت اولمز جهانده طوغری به هیچ
اوقچی زاده کبی وجودی آنوب

یزدن ای باد صبا برخبر آزاده لره
نه دکر کوهر وصلك دیسم اول طفل عرب

ال ویرمدی مکاره ٔ دنیا دیو ای دل
جمع ایلامش مجلس عالم فورو للدن

سکا ای نور مجسم نیجه تشبیه ایدهیم
او بولور جامه ٔ سبز بن ورقله رونق

رباعیدن قاشکدر بیت اول
انك اثماسی ایچون خط لعلك

باغلودر حالنجه برقید املده هر کشی
براسارتکاه عبرتدر بو عالم حاصلی

یارب نه اکسیلوردی در بای عزتکدن
آزاده سر اولوردم آسیب درد وغمدن

قیلدی خان عبدالعزیز اقبال ایله تخته جلوس
برکاور بیك پیاده بو بله شاه عادل عالمه

دردن وه که نصیبم غم هجران اولدی
داغمه راحت ایچون پنبه ٔ راحت اوردم

لا
مرهم رحمت اوره معصیتم یاره سنه
کیره مز کیمسه افندیله قولك آره سنه

لا
که امتك دم حشر اولمیه سلامتده
برنده یللر اسر دوزخك قیامتده

لا
دیمه کیم بوی دهدر بوندن نیجه درمان اوله
داخی اعلا کار ایدر برتیغ کیم عریان اوله

لا
انجمنساز اولهرق نقلن ایدر آماده
کیده بور کندی ایاغیله مبارك باده

لا
کوررسه کیجه خواب بوزینی واه دیده مه
که آسیاب آبه باقار کساه دیده مه

لا
اکر بدر دهردن آلان بهره
چکد یلر بابجی زاده بی صدره

لا
مبتلا اولدی کوکل بونده عرب زاده لره
روح دیر روح ایشیدر عنف ایله افتاده لره

ابن کمال
آواره اولوب ایله اظهار تلاشی
عرفان ایله بر پرده خدا عقل معاشی

وله
بو غیکن وجه شبه تازه نهال چنی
سن ایسه احسن اولورسن چیقاروب پیرهنی

خرم پاشا قدیم
جلی خط ایله یازمش کاتب آنی
غبار ایله یازلمش بیت ثانی

ضیابك
جمع مال ایلر کیمی امسز کیمی ذریتی
طویمدی کیمسه جهانده لذت حریتی

وله
پیمانه ٔ وجوده زهراب طولماسیدی
بادهره کلمسیدم یا عقلم اولماسیدی

وله
ایلدی بر نجم کیسودار درخشان هر بری
طوغدی انکچون جلوسیله برابر اختری

فضولی
کل باغ املم غنچه ٔ حرمان اولدی
طوتشوب اولدخی برآتش سوزان اولدی

سلطان مراد ثانی

ساقی لنور کتور بنه دنك وشرابمی
بن وار ایکن کرك بکا بوذوق و بوصفا
سو بله دبله کتور بنه چنك ور بابمی
رکون کله که کورمیه کیمسه ترابمی

نهادبك

مأیوس صحت اولمه ندکلو مریض ایسك
اکثر بولور دواسنی چوق کیمسه دردینك
حقدن امید کسمه درکار آکهی
هرایکلین اولیدی قالوردی جهان تهی

سید وهبی

رمز آکها مفاد حدیث شریفدر
ایمانمك کمانه ایکی کواهدر
مؤمنلرك باعلتی اولور باقلبی
حق بنده جمع ایلدی قلتله علتی

لا

میل ایدر بو حسن ایله کیم کورسه ای کافر سنی
بیچل برحسنه مالکسین که ای قاشی هلال
تازه سنبلزاره دوندرمش سیه پرچم سنی
برینه کوسترر چون ماه نوعالم سنی

لا

اسیر یدر کشینك کندو سری
کشی کیم صاقلامیه کندو سرینی
اکر کشف ایلسه اولور اسیری
ایدر لابد اوزین غیرك اسیری

لا

کندوسن کورمکه بوقدر حاجت
زادهٔ طبعی ایله ظاهر اولور
بیلکه عارف ایله نادانی
هرکسك مرتبهٔ عرفانی

ترکجه رباعیلر

نوابی

جانمده داغی جیم ایکی دالینکه فدا
نونی داغی عنبرین هلالینکه فدا
آندین سونك الف تازه نهالینکه فدا
قالغسان ایکی نقطه ایکی خالینکه فدا

وله

احباب دینکیز که خان ومانـدین طمع اوز
نی کون ومکان جان وجهاندین طمع اوز
نی خان ونی مان کون ومکاندین طمع اوز
لیکن دیمانکیز مونی که آندن طمع اوز

وله

جاندین سینی کوپ سیوارمین ای عمر عزیز
هرنیکه سیوماك اندین آرتوق بولماس
ساندین سینی کوپ سیوارمین ای عمر عزیز
آندین سینی کوپ سوارمین ای عمر عزیز

ضیابك

عالمده حضور ایتمکه بردم بوغیمش
یاهب وارایمش آکلامدق بزیاخود
آزادهٔ غم عجب برآدم بوغیمش
آدم بوغیمش دم بوغیمش غم بوغیمش

نوابی

غربتدا غریب شادمان بولماس ایمیش
آلتون قفس ایچره کرقیزیل کل بولسا
ایل آنکا شفیق ومهربان بولماس ایمیش
بلبل غه تیکن دیك آشیان بولماس ایمیش

درویش بلندی

کاشانهٔ شاه دهره مهمان اولمم
افتادهٔ قعر چاه بابل اولسم
مخلوق مروتیله شادان اولمم
منتکش ریسمان نادان اولمم

حافظ

هرکاه وصال یاری جویان اولمم
خون آور اولورسه‌ده اکر دیده‌لرم
مانمزدهٔ بلای هجران اولمم
منتکش تو تبای نادان اولمم

عازم

صهبای نشاط دهری جویان اولمم
پیژن وش اولورسمده اسیرچه غم
شرمندهٔ داروی لئیمان اولمم
منتکش بازوی نریمان اولمم

عزتی

مانند فلك همیشه کردان اولمم
کردرد سرخمار اولدرسه بنی
اوضاع کذشته‌یه پشیمان اولمم
منتکش جام خضر نادان اولمم

عزمی

هردرده وپروب وجود کریان اولمم
چاق ذروهٔ بام آسماندن دوشسم
اطفال صفت بهانه جویان اولمم
منتکش مومیای نادان اولمم

کلیم ایونی

دلخواهم ایچون شوق ایله پویان اولمم
اولسمده اکر دفع خمار غم ایچون
دریوزه کردرکه نادان اولمم
منتکش صهبای لئیمان اولمم

نوابی

غربتده توشوب ضعیف وبیمار اولدم
سرتا بمراجل تاشیدین افکار اولدم
درد وغم ومحنت ایلکیدا آزار اولدم
سین سیزنی بلالرغه کرفتار اولدم

یمنی

روی دل نادان ایله خندان اولمم
اولسمده فضای غمده اب تشنه هلاك
بروجه ایله ممنون لئیمان اولمم
منتکش آب چاه نادان اولمم

ضمیری

بر مغبچه‌نك عشقنه دوشدم ناكاه
اصلاح پذیر اولمدی كیتدی بو دل

عارف

ای رخلری آیینه كر روی نكاه
كورسم سنی بدمست تغافل اوقورم

عاطف

دل كشت ایدرك دشت امامده ایواه
نه قوت رهیابی ونه تاب رجوع

فامی

ای دل یم عصیانه غریق اولدك آه
قورتلمغه كرداب خط ردن ذكر ایت

كبوتری

ایتمز بزه اول شوخ ستم پیشه نكاه
یوق بارغمی چكمكه هیچ طاقتمز

لبیب افندی

بر كیسه دكل سر قدردن آكاه
لازمسه ده اسبابه كوكل ربط ایتم

نحیفی

آلوده اولوب جرم وكنهله هر كاه
صد بار ندامتله دیرم شام وسحر

نبلی

فریاد او شوخ دزدیده نكاه
بیلمم نیجه اولور حال دل آواره

یوسف مولوی

قربانك اولهم ندر بو دزدیده نكاه
اول خوف ایله ارواح مجرد دیرلر

وحید

بارستمن چكمكدن اول ماهك آه
هب بن چكرم سبحهٔ جور یاری

لا

اولسه نه عجب معتزلی روی سیاه
هر عاجزه حول وقوت اثبات ایلر

لا

حاضر می ایدی بیلم او بد اختر آه
جانم كاه دیركن بانمه جن كلدی

لا

همجنس اولوب دیو رقیبه اول ماه
شیطانله ملك یعنی بر اولمش شمدی

لا

بیمار كوزك هلاك ایدوبدر بزی آه
بو ضعف ایله دنیایی خراب ایتدی كوزك

نوابی

دیدیم ذقننك توتوب شفاغینك نی او پای
كل دیك بوزونك ایلابان دوداغینك نی او پای

منلا یوسف

حق رحمتنه كرچه جهاندر راجی
عاصیلره توبه در قیامتده شفیع

زنار سر زلفنه بند اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

وی سینهٔ سیمینی توجدكه ماه
لا حول ولا قوة الا بالله

شهراه سدادی قویوب اولدی كمراه
لا حول ولا قوة الا بالله

امواج بلازاردن اولغل آكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

حال دلمز اولمده كندكجه تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

مانعده ومعطیده جناب الله
لا حول ولا قوة الا بالله

بیهوده كذار ایتده عمرم ایواه
لا حول ولا قوة الا بالله

سرمایهٔ صبرم ایلدی جمله تباه
لا حول ولا قوة الا بالله

دنیایی هلاك ایلدی اول چشم سیاه
لا حول ولا قوة الا بالله

اولدی قد خمكشتهٔ زارم كوتاه
لا حول ولا قوة الا بالله

كیم ایلیوب خالقی هر لحظه پناه
لا حول ولا قوة الا بالله

بردنمی ظهور ایلدی یوقسه ناكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

بن محنت غیرتله هلاك اولدم آه
لا حول ولا قوة الا بالله

كیم صاغ قالور ایلسه بر كره نكاه
لا حول ولا قوة الا بالله

كوز قاشینكا سورتوبان قباغینك نی او پای
یوق یوق اكر دیسانك اباغینك نی او پای

بو فعل ایله حاشا كه اولهم بن ناجی
بن روسیهه توبه لرم دعواجی

ترکی غزلیات وابیات

اسعد پاشا

وار بر زمان كه نازه پشیمان ایدر سنی
بن شمدی سویلیم او زمان سویلرم سكا

اصولی

شو سرورلر كه طاغلر كبی باش اكزدی افلاكه
یا نورلر شمدی پست اولمش نه تاج ونه كر پیدا

جامی

مهرم كه اولدی عالمه روشن كونش كبی
بر ذره كلمز ای مه نامهربان سكا

شهزاده جم

اولدی زلفین دام ظل هما
شانه اوردقجه زلفنه جان در
كورن ایدور كه دام ظلهما
اصلح الله شانه ابدا

جودت قدیم

بخت بد مانع تحصیل كمال اولدی بكا
طوغمدن مهر امل وقت زوال اولدی بكا

حاذق

بودر سوزم سكا ای رشك آفتاب سكا
حرام اوله دل مستانه مز شراب سكا
كتوردی لب نمك وغمزه سیخ ورح آتش
پشوردی لخت جكرما حضر كباب سكا

حمدی سیواسی

هم جفادن انجنور همده جفاكاری سورلر
مشربم اولدی بلا اندر بلا یارب بكا

راشد قدیم

بر دیده ده كیم عینك ادراك اوله ایلر
آیینهٔ امروزده فردایی تماشا

راغب پاشا

سواد رو عرق شرم ایله اولور شسته
لسان حال حیا اعتذاردر كویا

رشكی

دهنك نسخهٔ رویكده چونون تنوین
سوزده پیدا و تكلمده نهاندر جانا

روحی

قوفكر باطلی ال چك صلاح عالمدن
سكا می اولدی مفوض حكومت اشیا

سالك

التفات چرخی كوردم ناجا بیكانه یه
دشمن عرفان اولور البته نادان آشنا

سنیح افندی

چرخده بلذر قدر مهپاره وار اما كه سن
مهر اوج حسن وآنسین بكزمز انلر سكا
دیده‌لر دیدار كه ایتمز كفایت شوقدن
داغلردر سینه ده كوز كوزنكهبانلر سكا

خضر اغازاده

ایتمدی كیتدی اثر نالهٔ جانكاه سكا
مرحمت ویرمدیمی حضرت الله سكا

بلنه طاش باصوب المش اله آهن عصا
كوی جانانی آرار ذره بذرك قبله نما

سوزی

نیجه ایتسون آینه مهر رخكله عكسنی فرق
سن آفتابه مشابهسین آفتاب سكا

شهری

نه احتیاج كه ساقی ویره شراب سكا
كه اوز پیاله سنی ویردی آفتاب سكا

صائب اصفهانی

شراب اعلی ایچون دوكه آب روز نهار
كه دمبدم لب لعلن ویرر سراب سكا
شرابدن نه عجب اولمسك اكر سرخوش
بو طوزلی ایلرایله نیلسون شراب سكا
قاچار عنانی الندن شكوه حسنكدن
اكر سپهر برین اولسه هم ركاب سكا
سنك صحیفهٔ حسنك كلام صائبدر
كه داغ عیب اولور خال انتخاب سكا

صفوت

هرزمان بر وامق وعذرا اولور عالم بوبا
آبرو بك دوكمه هر نخل پلیدك بابنه

ضابك

رنج خاطر ویرمسون فریاد وافغانلر سكا
چوقیدر سردر هوای زلفك اولمق روزكار
سن خرام ایتسك كاورجوشه ملكار شوقدن
هی نه سنكین دلسین ای كافر كه تأثیر ایلمز

وله

نه آل ایتدی عجب نشئهٔ شراب سكا

وله

مرغ لاهوتم كه ناسوت آشیان اولماز بكا
منعكس آینهٔ طبعمده نقش كائنات
رند عالی مشربم خمخانهٔ اندیشه ده

وله

بن دیلردم ایده یم جان ودلی یاره فدا
بو بله در قاعدهٔ ورد هزار آشفته
رند عشق اول نه روا اطلس چرخه منت
اب جانبخشكه صد خسته دل اولسون قربان

طالب

دریاده ایدن اول دریكتایی تماشا
بردیده ده كیم نور حقیقت اوله ایلر
آینه صفت سیر اوله مز سین بو صوردن

عزت بك

لقمهٔ غم كه كلوكیر ملال اولدی بكا

عونی بك

بویله عكس انداز اولورسه صورتك آینه یه
اولسون جبریل نقد روح در كف مشتری

قانعی

هیچ جمعیت خاطردن اثر كوردكمی

فضولی

زهی ذاتك نهانی اول نهاندن ماسوا پیدا
بلند و پست عالم شاهد فیض وجود كدر
كهی طبراغه ایلر حكمتك بیك مهلقا پنهان
دمادم عكس آور مرآت عالم قهر والطفكدن

وله

ای اولوب معراج برهان علوشان سكا
ماه نودر یوخسه سن ایتدكده سیر آسمان

وله

ای ملك سیما كه سندن اوزكه حیراندر سكا
ویرمیان جانن سكا بولماز حیات جاودان
عالمی پروانهٔ شمع جمالك قیلدی عشق
چیقمه بارم كیجه‌لر اغیار طعندن صاقن

نو بنو افسانه لر پیدا اولور عالم بو یا
میوهٔ مطلب یا اولمز یا اولور عالم بو یا

كلعذارم سن همان صاغ اول فدا جانلر سكا
بر پریسین كیم مسخردر سلیمانلر سكا
یا نصل صبر ایتسون انصاف ایله انسانلر سكا
آهلر فریادلر چاك كریبانلر سكا

كه سرخیٔ می اولور پردهٔ حجاب سكا

طائر قدسم زمین وآسمان اولماز بكا
صورت ومعنیده بر سر نهان اولماز بكا
طاس معكوس فلك بر جرعه دان اولماز بكا

یار ظن ایتدیكم ایتدی بنی اغیاره فدا
بلبل دلشدهٔ زاری ایدر خاره فدا
خرقهٔ عصمتی قیل خانهٔ خماره فدا
بیك غزال ختن اول دیدهٔ بیماره فدا

بی پردهٔ الفاظ ایلدی معنایی تماشا
آیینهٔ یوسفده زلیخایی تماشا
ایتسك نقدر عالم دنیایی تماشا

شیر مادر كبی می شمدی حلال اولدی بكا
سیف غیرتله مقرر دردونیم اولمق بكا
یوسف دورانسین احرار در غلام اولمق سكا

بوقدر مجلسه اوغرار یولك ای باد صبا

بحار صنعكه امواج پیدا قعر ناپیدا
دكل بیهوده اولمق بو غیكن ارض وسما پیدا
كهی صنعك قبلور طبراغدن بیك مهلقا پیدا
آنكیچون كه كدورت ظاهر ایلر كه صفا پیدا

بیره اینمش كوكدن استقبال ایدوب قرآن سكا
قالدروب پارمق كتورمش آسمان ایمان سكا

حق بیلور انسان دیمز هر كیمكه انساندر سكا
زندهٔ جاوید آكا دیرلر كه قرباندر سكا
جان عالمسین فدا هر لحظه بیك جاندر سكا
سن مه اوج ملاحتسین بونقصاندر سكا

جانك جوهری اول لعل شكر باره فدا
كوز لرمدن دوكیلان قطرهٔ اشكم كهری
چاك سینمده اولان قانلو جكر پاره‌لری
جان ودل قیدینی چكمكدن اوزم قورتاردم
ای فضولی نوله كر صاقلار ایسم جانی عزیز

دوستم عالم سنكیچون كر اولور دشمن بكا
عشقه صالدم بنی بنده المیوب بر دوستدن
ایتم سنك ملامتدن كیم آلوب چوره می

هرزمان منظور بر شوخ ستمكردر بكا
زخملردن بیك آغز آچدم ادای شكره كیم
اختر بختم وبالن كور كه اول مهدن كلن

كرچه ای دل یار ایچون یوز ویردی یوز محنت سكا
اهل عشق آتش هجرانه ایلرسین كباب
سنده دون كوردم فضولی میل محراب نماز

غمزه‌سن سودك كوكل جانك كركزمی سكا
آتشین آهمله ایلرسین بكا تكلیف باغ

عشقدر اول نشئهٔ كامل كه اندندر مدام
ایلمز خلوتسرای سر وحدت محرمی

دوستلر قان یاش دوكوب قالدی بنی رسوای خلق
اولمازم هر قنده كیم اولسم كرفتار اولمدن
بیك جان اولیدی كاشكی بن دلشكسته‌ده

درلش رخسار ایله خوبان آچارلر كوكلی
شراب ناز كوردكه نیمخواب سكا
جهانی ایتمكه بر لحظه‌ده خراب سكا
هزار پاره دله لبلركدن ایت ساقی
دوشردی منظرهٔ چار طاق نخوتدن
سلام نائلی زاردن می انجندك
بو عالم پای تاسر كوه كوه محنت وغمدر
نیچون مقید تار بلای زلف اولدك
بوله مادیلر آرایوب شیوهٔ رفتاركی

فضولی

عمرك حاصلی اول شیوهٔ رفتاره فدا
لبلركدن صاچیلان لؤلؤ شهواره فدا
مست چشمكده اولان غمزهٔ خونخواره فدا
جانی جانانه یه ایتدم دلی دلداره فدا
وقت اوله كیم اوله بر شوخ ستمكاره فدا

وله

غم دكل زیرا بترسین دوست انجق سن بكا
هیچ دشمن ایلمز آنی كه ایتدم بن بكا
اولدی زنجیر جنون بر قلعهٔ آهن بكا

وله

قنده اولسم بر بلا حقدن مقرردر بكا
هر اوقك بر نعمت غیر مكرردر بكا
مهرلردر اوزكه یه جور وجفالردر بكا

وله

ذره جه قطع محبت ایتدك رحمت سكا
دونه دونه امتحان ایتدك بودر عادت سكا
ترك عشق ایتمكمی استرسین ندر نیت سكا

وله

تیغه اوردك جسم عریانك كركزمی سكا
باغبان كلبرك خندانك كركزمی سكا

وله

میده نشو ور حرارت نبده تأثیر صدا
عاشقی معشوقدن معشوقی عاشقدن جدا

وله

وه كه دشمن چیقدی آخر دیدهٔ پرخون بكا
بربلادر كوز بر آفتدر دل محزون بكا

وله

تا هر بر بله بر كز اولیدم فدا سكا

وله

كورنه كاشندر كه آتشدن ویررلر آب آكا

نائلی قدیم

طوتار الده قدح ماه وآفتاب سكا
بتر اوزكس مخمور نیمخواب سكا
اكر دوشرسه نمكریزیٔ كباب سكا
بو حسن ایله نظر ایتسیدی آفتاب سكا
ندندر ای خم ابرو بو پیچ وتاب سكا

وله

ایدر هر تیشه كار آرزو بر بیستون پیدا

نامی

سزادر ای دل سرگشته اضطراب سكا

نجاتی

كندی طوبی بر بكا سرو دلارا بر بكا

نجیبی: سر کویکده بردم سنسز آرام ایتمین کوکلم — غریب ایلارده شمدی درد ایله آواره درجانا

وله: بخت غدارك بوجور ووضع بیدادی بکا — فورقرم ترك ایتدرر بو محنت آبادی بکا

ندیم: نکاه ممتنع ای رشك آفتاب سکا — فروغ دیده دن اولسه اكر نقاب سکا

مرادی عکس رخك سینه سینه چکمکدر — بو یوزدن ایلدی آیینه انتساب سکا

وله: بن شاعرم اوقات موزونی طوغریسی — سوزم دیسه مده بلکه یالان سویلرم سکا

نورس قدیم: لا یقمیدر که سا که کسوب ویردیکم قلم — فتوای خون ناحقیمی یازه ابتدا

نوابی: حق نانو قدر کیم تیریکلیك دین منکا سین مراد — بولمسا عالم نینك یوغ وباری برابر دور منکا

وله: کورکالی حسنونکی زار ومبتلا بوالدوم سنکا — نی بلالیغ کون ایدی کیم آشنا بوالدوم سنکا

نهادبك: رؤیا کورز کبی کوردرم جمله عالمی — سنسین مراد دل بو جهان خوابدر بکا

واصف: سیرایدوب رقص وخرامك نیجه آزماز صوفی — کورن ای مه سنی اونار بیله آزمق دکل آ

نه قرارسین ایکیده برده بنم خاطرمی — کوکلم ای طفل زبانکار او بونجق دکل آ

وله: برکیجه تشریف ایدوب تخفیجه چاکرخانه می — صارمشم تنها سنی ای مهلقا رؤیا بو یا

خانمانسوز تحملدر جفای دائمك — یوقسه کاهی جور و کاه ایتسك وفا اعلا بویا

واقف: رحم ایدردك دل ناشادمه بیلسك دردم — حالمی عرض ایده مم نیلیه‌یم آه سکا

هدایی مؤذن: امیدم بووفادن اوله کوکلنده اثر پیدا — خدا قادردر ایلر سنك خارادن کهر پیدا

یحیی افندی: نه معنیلرنه سوزلر مندرجدر صفحهٔ دلده — اکرچه صورت ظاهرده خاموشم کتاب آسا

ابن کمال: بو سرو بلمدم نیجه بیل باغبان اولوب — سرکشلك ایتدی اولدخی دامنکشان اولوب

شهزاده جم: اولدی غنچه یوزیکه زلفك نقاب — صان نهان اولدی بولنده آفتاب

دل جفادن قاچدی واردی کویکه — جنت ایجره بیلدی کیم اولماز عذاب

جان ویروب سر دهانك رمزینی — ایلرکدن صورارم ویرمز جواب

قاپوکه یوز سوردیکم کورن دیدی — لوحهٔ زرله نه زین اولمش بو باب

جان جم یولیکه اولمشدر فدا — سوز بودر والله اعلم بالصواب

وله: چون غریب حسندر جم حالنی خالو که صور — حالنی بیلمز غریب اولنلرك الا غریب

انوری مداد فروش: زلفکله خطك علم وفا بحثن ایدر هب — بیری قره جاهل بریسی جهل مرکب

ثابت: بو عشرتکهده ساقی هرکسه مشربجه لطف ایله — جناب رنده طوشان قانی می صون زاهده ثعلب

راغب پاشا: الندن چکدیکم ساقیٔ دهرك نیش همدر هب — بنم صهبا دیو نوش ایتدیکم زهراب غمدر هب

رشدی: ای مه عجمی اولسق اکر شهرهٔ جهان — عشقم غریب وحسنك ایده اغرب غریب

سبزی: اوشیوه زله تبسم اوناز زله عتاب — اوخنده لرله تکلم اوعشوه لرله خطاب

اومه جبین منور او کجرو ابرولر — او جعد زلف معنبر او کاکل پرتاب

اوجلوه لر اوروشلر مدد اوجنبشلر — اوغمزه لر اوباقشلر اونرکس پرخواب

اوخال مشك فشان او خط عبیرافشان — اولعل ابلر او دندان او کوهر نایاب

ضیابك: آچ یوزکدن زلفکی کنسون حجاب — سودیکم یا طوغ یا طوغسون آفتاب

لا: بنم برلیلیٔ شیرین ابم اولسونده عالمده — جهانك کوه ودشتی قیس ایله فرهادك اولسون هب

عزت علی پاشا: هیچ کورمدك نکار نه عالمده در عجب — برخسته یز اویار نه عالمده در عجب

بر بستهٔ کمند خم زلف دلبرز — بیلم دل نزارنه عالمده در عجب

بر ناله سنج کهنه بهاران حسرتز — کلزارده هزارنه عالمده در عجب

خمیازهٔ خمار بزی ایتدی دلشکست — ساقیٔ شیوه کارنه عالمده در عجب

عزت مکدرز هله برناشناق ایله — بیلمم ندیم زار نه عالمده در عجب

عزت منلا: مشهوردر که ظلمدن اولماز جهان خراب — ایلر آنی مداهنهٔ عالمان خراب

بر موسم بهارینه کلدك که عالمك — بلبل خموش حوض تهی کلستان خراب

عونی بك: دیمش منصور انا الحق کوی اولوب بالای دار اوزره — اکثی ناحق یره عالمده بردار اولسون یارب

مناسترلی فائق بك: بابکه یوز سوره‌مك امیدیله ای مه آفتاب — رو بخاك اولدی دیدی یا لیتنی کنت تراب

فانی: دور لعلکده سنك میخواره برین برحباب — باش آچیق یالین ایاق آواره برین برحباب

صافدل صافی دروغ ایلرز آیینه وار — پاك چشم ایله نظر دیداره برین برحباب

زخت وبختن اصویه صالمش باده ویرمش واریمی — بی دل وبی خانمان بیچاره برین برحباب

کاشانی هیچه صاتمز دهری آلماز عینه — وارمیدر دیرلرسه فانی زاره برین برحباب

فضولی: منم تك هیچ کیم زار وپریشان اولمسون یارب — اسیر درد عشق وداغ هجران اولمسون یارب

دمادم جورلر در چکدیکم بیرحم بتلردن — بو کافرلر اسیری برمسلمان اولمسون یارب

دیمم کیم عدلی یوق یا ظلمی چوق هر حال ایله اولسه — کوکل ملکینه اندن غیری سلطان اولمسون یارب

چیقارمق ایسه‌لر تندن چکوب پیکانك اوجانك — چیقان اولسون دل مجروح پیکان اولسون یارب

فضولی بو ادی کنج عافیت میخانه کنجنده — مبارك ملکدر اول ملك ویران اولمسون یارب

وله: صبح صالوب ماه رخکدن نقاب — چیق که تماشایه چیقه آفتاب

مست چیقوب صالمه نظر هر یکا — کورمه روا کیم اوله عالم خراب

کیجه‌لر انجم صایارم صبحه دك — ای شب هجرك بکا یوم الحساب

دوزخه کیرمز ستمکدن یانان — قابل جنت دکل اهل عذاب

صالدی ایاقدن غم عالم بنی — ویر بکا غم دفعنه ساقی شراب

وله: غالبا براهل دل طپراغیدر درد شراب — کیم قیلوب حرمت بنالر طوتمش اوستنده حباب

برق وباران صانمه کیم کوردیکجه آه واشکمی — بیلمزم نمدر بنم آغلار بکا یانار سحاب

فضولی

عکس رویك صویه صالش سایه زلفك طپراغه
عنبر ایتمش طپراغك اسمن صویك آدین کلاب

بلده بولمش بوی زلفك صوده عکس عارضك
کیم بلی باغرینه باصوب صویه کوزدیکمش حباب

کلك قدرت اوح سینه‌مده سنی ایلر رقم
ایلیوب محبوبلر مجموعه سندن انتخاب

اولدی اولماهه روشن یاندیغم هجران کونی
یاندیغن شب تا سحر شمعك نه بیلسون آفتاب

وله

کوهکن شیرینه اوز نقشن چکوب ویرمش فریب
کور نه جاهلدر بو نار طاشدن اوزینه بر رقیب

قاشلرك یایی براوق اطلف ایلمش هر عاشقه
بن هم اندن ایلرم براوق تمنی یانصیب

سلطان مراد ثالث

دل دردیاره دوشدی برچاره وارمی یارب
برن کبی جهانده آواره وارمی یارب

نائلی

کل خاره دوشدی سینه فکار اولدی عندلیب
برخاره براقدی برکله زار اولدی عندلیب

نابی

مراد اید نجه مسبب برآدمك کارین
یدنشینی جستجو ایدر اسباب

ناظم

سپهرك جنبش دوری خلاف مدعادر هب
دریغا طالع ارباب دل نحس آشنادر هب

نوله هرکس بووادیده کرفتار اولسه بردرده
بوعالم پای تاسر دامگاه ابتلادر هب

ندیم

عشقه دوشدم جان ودل مفت جوانان اولدی هب
صبر وطاقت مصرف چاك کریبان اولدی هب

آچش اولدم سینه سن برکره آرام وسکون
سینه دن بیلم نه حالتدر کریزان اولدی هب

خال کافر زلف کافر چشم کافر الامان
هر بسر اقلیم حسنك کافرستان اولدی هب

سن دیمشسین کیم کیمك دردیله کریاندر ندیم
هب مروتسز سنك دردکله کریان اولدی هب

نسیب

اورند باده پرستم که کاسهٔ سرمه
طوقنسه لر کلور آوازهٔ شراب شراب

نعیم

قبرمه غمکین کلن احباب اولور هب نشئه یاب
ریزه ریزه استخوانمدن کلور بوی شراب

نوابی

قاش ویوز ونکی منجم چونکه کوردی بی نقاب
دیدی کور کیم قوس برجیدن طوغوبتور آفتاب

بیرلبینك جان آلدی آنداق کیم بیر ایسی بیلمادی
ایمدی بیلدیم کیم آرالارنده باردور شکرآب

کرفلك قاشینك یله بحثی هلالیدن قیلاور
بیر دیسه پیوسته جانا ایشیتور ایکی جواب

کل کبی یوز ونکدا ایتر فرد ایتی هوشومدن مینی
کرچه بیهوش ایلکا هوش اوچون مقوی دور کلاب

کیم سرشکیم کوردی معلوم ایتی عشقیم حاصلین
دانه بیرله ایله کیم ایل نقدینی ایلار حساب

نی چمن دور بوکه حسرت سوبی ودرد او تیدین
پرورش تاپمش قایو بیرکل داکیم بار آب وتاب

کرنوابی تیدنك کوبوك باغرید اقان دورنی عجب
خام سوز اولور بالین داتوشکان وکویکان کباب

وجدی

دلك صبر وسکون ناله وفریاده ویردم هب
وجسم آتشینك آب وخاکن باده ویردم هب

نوله کرمست آچیلسه غنچه سی اول کابن نازك
اکا بن صو یرینه خون دلدن باده ویردم هب

واصف

ضمیرت قومیور دیرده ایدر غیبته آغاز
افشای عیوب ایتمه میدر غیرت احباب

وهبی

وهبی مطابق اولدی تعبیر واقعه
چوق کره کرچه ایتدی بزی کامیاب خواب

یقینی

کیمك قولنده در اول چشم شاهباز عجب
کیمکله صالنور اول سرو سرفراز عجب

لا

بردلی قانلو حرامیدر دیو حبس ایتدیلر
قورتلنجه آصمه دن خیلی صیقلشدر شراب

ابن کمال

قوای دل چوق سوزی زلف پریشانده دلدارك
پریشان سوزلری جمع ایله دفتر باغله دیوان ایت

ثابت

ایکیسی بردر معذب ایلمکده آدمی
کوکبی مسعود دشمن طالعی منحوس دوست

شهزاده جم

جفالرك بکا بیلدم وفا ایمش ای دوست
بوفکری کیم بن ایدردم خطا ایمش ای دوست

امیدی زلفکه طوتمش ایدم ولی بیلدم
اوداخی عمر بکی بیوفا ایمش ای دوست

ایرشمك اسمز ایدی خوان وصلکه لیکن
همان نصیب جم آخر دعا ایمش ای دوست

وله

یانی اول دهنی تنکه ایرشدر ای بخت
یا وجودیمی دیار عدم آباده ایلت

جوری

عتاب غمزه آفت خشم چشم بی امان آفت
جهانه حسن ایله صالدی او شوخ دلستان آفت

اوصیادکیکاه بلادر غمزهٔ مستی
که اولمش دست بازوسنده تیر آفت کمان آفت

نیجه آسوده اولسون جوریٔ آواره عالمده
محبت آفت ودل آفت وحسن بتان آفت

حاذق قدیم

کاسه لیسان بری بیربنی ایدر استقبال
جمله دن اولسه ده ممنون ولی نعمت

حالتی

دمبستهٔ حیرتدر اولان واصل مقصود
هر لال اولیمز محرم سلطان محبت

درویش قدیم

یار سرکش سینه پرآتش کوکل سودا پرست
بخت ناهموار طالع سرنکون خاطر شکست

شهر غم آباد بهجت خانهٔ شادی خراب
رتبهٔ ادبار عالی پایهٔ اقبال پست

کیسهٔ امید خالی دست استغنا تهی
منزل فرصت بعید وپای استدعا شکست

راشد قدیم

وجودك پردهٔ دیدار معنی اولدیغن آکاه
نهان اول دیده دن چون نغمه وار سیر مقامات ایت

راغب پاشا

ساعد کدده قالمدی تیر وتفنکه اقتدار
وار ایسه نیروی جنبش کردن خوبانه آت

رضایی

رند ایسك دستکده زرین ساغر بلاور طوت
ساغر اولمازسه سفال کهنه یی معذور طوت

زینب خاتون

کشف ایت نقابکی یوزی کوکی منور ایت
بوعالم عناصری فردوس انور ایت

آب حیات اولمجق قسمت ای کوکل
بیك ییل کرکسه خضر ایله سیر سکندر ایت

زینب قومیلی زینت دنیایه زن کبی
مردانه وار ساده اول وترك زیور ایت

سلطان سلیمان

تاج وتخت سلطنت برباد اولور چون عاقبت
کندوکی عالم سرینده سلیمان اولدی طوت

قالدر سین چون ایاغی بزم دنیادن کوکل
ایچدوکك جام شرابی آب حیوان اولدی طوت

ضیا بك

دهری طوتمش پرتو خورشید عالمگیر بخت
منجلیدر جملهٔ ذرانده تأثیر بخت

جاهلید تحصیل ایچون البت ایدردك اهتمام
ممکن اولسیدی فدای فضل ایله تغییر بخت

فرق ایچون تمیز اهاینده کی نقصانی
صورت اعماده اسلاف ایتدیلر تصویر بخت

عزت جهله هوان علمه بوقدر پرسبب
مقتضای عقل وحکمتسه اکر تدبیر بخت

رموزدن ظهور ایلر ضیا آثار هب
حرف تعریض وتلمیدر بزه تعبیر بخت

عارف

حال دلی اول آفته تقریره نه حاجت
بر واقعه کیم خبر اوله تعبیره نه حاجت

عبید خان

بتی کوکا آهیم ای خورشید تابانیم ایشت
کاه کاهی رحم ایتیب فریاد وافغانیم ایشت

مناستر لی فائق بك — کیدرسك ای دل اکر کوی یاره جانك ایلت

فاضل — دولت ایچون مجاهده جنت ایچون دعا

فضولی — ای اسیر داغ غم برکوشهٔ میخانه طوت
دیشلدمسه لعلك ای قانم دوکن قهر ایلمه
طوتمازم زنجیر زلفی ترککن ای ناصح بنی

وله — صبا اغیاردن پنهان غم داداره اظهار ایت
کتور یادم انك یانده کر کورسك که قهر ایلر
کرفتار غم عشق اوله لی آزادهٔ دهرم

کاظم پاشا — جام لعلك ایله همرنك اولهمز ساغرمی
قان اوطوردی دانه رشك لبکله لعلك

مصری — مسجد و بتخانه ده کعبه ده بتخانه ده

ندیم — خطك نظر عاشقه البته کراندر

نسیب دده — تاکیم بیله سین لطفنی سروك اب جوده

نوایی — کوبدوم اول دم کیم یوزا چتیك خلقینی کوبدورکالی

نورس افندی — خواه صونسون باده ساقی خواه امدرسون لبن

نورس قدیم — بیدردم ای فلك بکا برغم تدارك ایت

لا — ای طفل دل امیدی قوآزاد اوله مازسین

لا — صونیچق اباغنی دستکه برکوزلری مست

لا — کیدن استفسار ایدم کیفیت عشق عجب

لا — ویرمید شمه حلاوت اکا مانند پیاز

لا — شب یلدایی موفقله منجم نه بیلور

اوشاه مملکت حسنه ارمغانك ایلت
دکمز بورنج ومحنته دنیا وآخرت

طوتمه زهادك مخالف پندینی پیمانه طوت
طوتکه قان ایتدم عداوت ایله قنی قانه طوت
خواه برعاقل خیال ایت خواه بردیوانه طوت

خبرسز یارمی حال خرابمدن خبردار ایت
خوش اولمه یه دشنام نفریدله تکرار ایت
غم عشقه بنی بوندن بتر یارب کرفتار ایت

بکزمز مهر سلیمانه نکین یاقوت
طوکدی حسنك کوریجك نور جبین یاقوت

خانه ده ویرانه ده چاغریرم دوست دوست

قیلدن آغاز ای شوخ ترازوی محبت

ای دیدهٔ تر اول قد موزونی خیال ایت

ایلکارت سالدینك ولی مین تاترانغه نوشتی اوت

بزم بکر نکیده تلخ وشوره ایتمم التفات

براوز که ذوق بشقه برعالم تدارك ایت

برجمعه سی یوق هفته در ایام محبت

توبه باشك دخی اولورسه اودم ایله شکست

عارف آکاه سرخوش واقف اسرار مست

کیسه زر بغلری جاهل نادان قت قت

مبتلای غمه صورکیم کیجه‌لر قاچ ساعت

پرتو پاشا — رونمادر جهت جامعهٔ خط وکف

توفیق — اغماض وتغافل کرك آسایشه یوقسه

هرسکلی عارف حکمت بك — نور وحدتدن اولوب شعله پذیرای حدوث
اصله نسبتله ترتب ایدر اثبات قدم
ایلمش اهل حکم موج ایله بحری تمثیل

نابی — ترخیص دخول ایتمیجك صاحب دیوان
لطف عقلا صاحب ظادن ایدر امداد

ماه دیرلر کوزله وجه شبهدر باعث
بی غایه در آمد شد امواج حوادث

ویردی فرعالم تکوینده مرابای حدوث
طور فرعیت وصورتده درانشای حدوث
تاکه معلوم اوله ماهیت معنای حدوث

بی فائده دروعدهٔ دربانه تشبث
اداندر ایدن سایهٔ بیجانه تشبث

باده عرق تو کندی ساقی کتور مثلث

ندن بو منزل خاکیده آرام اختیار ایتدك

زن مرده جوان پیره کمان تیر بنه محتاج

توکوب قانیم ترحم قیلا دینك هیچ
تبسم قیلا دینك جانیمی آلدینك

نسخه‌ك مرض عشقه علاج ایلمدی هیچ

ظاهر ایدنجه سرخیٔ رخسار یار موج
قو بساز خیال یاری کوزمده هجوم اشك
که زلف یاری کاه رخنی آکوب آغلارم

سردر هوای محنت عشق اولمسیدی کر
سر کشلك ایتمسیدی او یوبده هواسنه
ساحلده طوکدی قالدی مکر خون چشم تر

کامز تغیر اصالته بردر حقیقتی
مجذوب شرق وصلی اولوب راتب اول مهك

یاره عشق انکاری مشکل غیری یه اقرار کوج

ایمز کنار مطلبه کوهر نثار موج
وضع خلاف اهل کرم حکمت اوزره در
ویرمز بنای فقره خلل جوش حادثات

نوله سردن کچرسه پیرهن سرده کچر اندن

هر قطرهٔ سرشکم ایدر آشکار موج
تسکین جوشش دل ایدن اشك دیده در

باب حقدن غیری هردر کاهدن مردود اولور

لا — الشیٔ لا یثنی الا وقد یثلث

باقی — سنك جاندر رکك ای نیردلبر کل بدندن کچ

بصیر بغدادی — اجزای جهان جمله بری بیرینه محتاج

سلطان حسین — کوروب حالیم تبسم قیلا دینك هیچ
آلیب جانیم ترحم قیلا دینك هیچ

ثابت — ای شیخ کرامات فروش ازده صوین ایچ

راتب بك — دیده‌م چو بحر احمر ایدر آشکار موج
چون عکس ماهی یمده ایدر بیقرار موج
بحر سرشکم اورمده لبلی ونهار موج
اورمازدی طاشه باشنی دیوانه وار موج
اولمازدی پایمال غم روزکار موج
مرجانلر ایتدی صانمه کناره نثار موج
دریاده کرچه ظاهر اولور صد هزار موج
که جزر وکاه مد ایدر ایتمز قرار موج

روحی — بر بلاکش بلسون اقرار کوج انکار کوج

سامی — تا اولمینجه ذلت ایله خاکسار موج
که جزر وکاه مدی ایدر آشکار موج
غرق ایده‌مز کمینه خسی صد هزار موج

صاحب پیری زاده — کچندن کچ دیمشلر سنده سردن پیرهندن کچ

عزت علی پاشا — اظهار ایدر بیلی کهر آبدار موج
باران اولنجه اولمازایمش پایدار موج

عزت منلا — برقباحت ایلمش بیچاره عرض احتیاج

وله — (ایلم برجان ایچون جانانه عرض احتیاج)

منحرف در ساقیا اندوه دنیادن مزاج
چکمه تخت وتاج قیدین بی‌سرو پاق کوزت
بر پری زلفن طوتوب خالندن آلسك کام دل
کوکام آچیلور زلف پریشانکی کورکج
باقسم رخکه قان صاچیلور دیده‌لرمدن
رعنالق ایله قامت شمشادی قیلان یاد
کافر که دکل معترف نار جهنم

فضولی — باده طوت کیم علت اندوهه غفلتدر علاج
کیم ایاغه بندر تخت وبلادر باشه تاج
طوتکه چین ملکنی طوتدك هندن آلدك خراج

وله — نطقم طوتیلور غنچهٔ خندانکی کورکج
باغرم دانور ناوك مژکانکی کورکج
اولمازمی خجل سرو خرامانکی کورکج
ایمانه کلور آتش هجرانکی کورکج

فضولی

اولور قدم دوتا عشقك یولنده بربلا كوركج   طریق اهلنه عادتدر تواضع آشنا كوركج
بن درویشه ایل هم جور ایدرسن جور قیلدقجه   كیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا كوركج

نابی

آسوده اول محیطده تا اولمغه خلاص   رد وقبول كشمكشندن مثال موج

نوایی

حسنی آرتار یوزدا زلفین عنبر افشان ایلاكاج
شمع روشن راق بولور تارین پریشان ایلاكاج
یوزنكی كل لاردین بیراب موبیرنی قربان ایلادینك
یا یوزونك كا تیكدی قانلار بیرنی قربان ایلاكاج
آشكار ایلاب یوزینك كوزومنی حیران ایلادی
باشورون آلدی كونكول كوزومنی حیران ایلاكاج
جانداقو یغاج نقد عشقین قیلدی كونكلومنی هلاك
اولتورور محرمنی سلطان كنج پنهان ایلاكاج
ای نوایی عشق اكر كونكلو نكنی مجروح ایتمادی
پس نیدور كیم قان كیلور آغزینكدن افغان ایلاكاج

وله

كونكول لار ناله سی زلفونك كندین ناكهان كوركاج
ایروراندا ق كه قوشلار قیچقر یشغای لار یلان كوركاج
كونكول چاكین كوزومدا اشك رنكین ایلكافاش ایتی
بالغ زخمینی فهم ایلار لار ایل دریاده قان كوركاج
كونكول لار نقدینی تاراج ایتاركا تاپماغینك برقع
آیك دیك دوركه یوز باغلار رقرافچی كاروان كوركاج

نورس افندی

كل ای دل ترك رندی ایله بو دیر كهندن كچ   اباغ میدن ال چك آرزوی انجمندن كچ
شب تاریك شام غربتی صبح ایتمك استرسك   سواد شام ایله انس ایله سودای وطندن كچ
ندرای اشك دیده الفتك تا بویله مردمله   جكر كوشه مسین آخرسن بنم كل پیرهندن كچ
دوشوردك آخر اول خال سیه سوداسنه كندك   هله بن كچدم ای دل غیری سندن سنده بندن كچ
ایرشمز طرهٔ جانانه جاندن كچمین نورس   یا جاندن كچ یا جانا ندن یا زلف پرشكندن كچ

واصف

دله مژكانی اول شهلا نكاهك ایشلر ایشلر كیم   اولور هر نقش سوزنكار كاهی راست كاهی كج
كاوب اكنت زبان عاشقده وصلت تلاشندن   دهانندن چیقار كفتار كاهی راست كاهی كج
آرانماز نشئهٔ تمكین رندلا ابالیده   كهی مست و كهی هشیار كاهی راست كاهی كج

موصلی اسعد

ایام انبساط ایله در لذت حیات   طوفان غمده آدمه لازمی عمر نوح

سلطان جم

چون او پرهنفس اول لعل شكرباری قدح   روزكار ایلسه طبراغمزی باری قدح

حلیم كرای

اولماز ایسه بنله او مه همدم صباح   همرنك شام غربت اولور عالم صباح
اشك سحر دوكرسم اوشوخك یوزی كول   شاداب اولور دوشنجه كله شبنم صباح

كفوی حسین چلبی

شرحه لرله ایده لم جسمی سراپا مجروح   عرض حال ایلیه لم یاره مفصل مشروح

شریف

علاقه بر اولنجق دللر اتحاد ایلر   دلیلدر اكا تار یكانهٔ تسبیح

ضیا بك

دوكر چشمم كبی برماهرو هجریله قان ای صبح   دكلدر هر شفق بیهوده پرخون آسمان ای صبح
اریتدی جسم زارم آتش حسرت مثال شمع   چراغ بزم ایدم جانانه بنده برزمان ای صبح
انیس وغمكسارم سنسین انجق شام غربتده   بتر هجران بتر الله ایچون اولسون امان ای صبح
بو اولورلر نسبت سندن غریبان شب حسرت   بو خصلت صدقكه تمزمی هر كونده نشان ای صبح
ضیای ناشكیبه كتم راز ایتمكده بكزرسین   كریبان چاك اولورسین چیقماز آغزكدن فغان ای صبح

غالب دده

زكانی یوق ضرر ایتمز نو كنمز اكسیلمز   اولورمی آدمه خوابا كبی نصاب فرح

فضولی

كردكل برماه مهریله بنم تك زار صبح   باشن آچوب نیجه هر كون یاقه سن یرتار صبح
كوندكل هر كون برای مهریله كوكسن چاك ایدوب   تازه تازه داغلردر كیم قیلور اظهار صبح
عشقده صادقلق اظهار ایتدی داغن كوستروب   غالبا دیرلردی كاذب قیلدی اندن عار صبح

كاظم پاشا

اداره ایتمدی دولاب چرخی آب فرح   فلك پیاله سنه قومدی شراب فرح
امید عفو ایله اولمه حریص عصیان كیم   زبان رسیده ایدر آدمی حساب فرح
توكندی درد ایله عمرم كون آخر اولدی هنوز   كورنمدی كوزمه كتدی آفتاب فرح
كلادن عالمه سركشتهٔ غم ای چرخ   نه اولور باشمده چویرده آسیاب فرح

نوایی

روزه وكل بیتی وایچماس اول كلكون قدح   نی كونكول خوشلوغ بله تارتای من محزون قدح
روزه آیین كورمای ایلكینك دین قدحنی سالماغیل   لیك آل بیرام هلالی هم كورونكان تون قدح
جام ایرورمین تیلبه كا قالیغ كوزم نینك كاسه سی   لاله لار صحراده بس كر ایستاسا مجنون قدح

یسری

داخلم سلكنه سركشته دعاجیلرینك   بنی ترك ایلمه مانند نشان تسبیح

سهایی

طاتلی سوزینه عروس دهرك الدانمه ار اول   عیش فرهادی صاقن حلوای شیرین ایتدی تلخ

صادق چلبی

خون عاشقله دلا انكشت جانان شاخ شاخ   كوستر بحر كف قدرنده مرجان شاخ شاخ
زلف مشك افشان ایله قد نكاره بكزمز   فرقنه سنبل طاقنسه نخل بستان شاخ شاخ
او یكنوب آهوی چین سنبل خوشبو ینه   فرقنه طاقندیلر مشكین غزالان شاخ شاخ
برج میزان اولدی صانورلر مقام سنبله   خرمن مهده صاچك اولسه پریشان شاخ شاخ
خد كلكونك كبی رعنا شكوفه كورمدی   باغده كزدی درختی كرچه مرغان شاخ شاخ

عینی قدیم

طاوس وش خرام ایدرك كلدی كاشنه   كیمش اوشیوه كار سفید وسیاه وسرخ

غالب دده

روز ولیال وخون شفق جمله بی دوام   ایمكده هب كذار سفید وسیاه وسرخ

فائق ممدوح بك

شوق دیدار كله جسمدن ایدر جان انسلاخ   ایلدی پیراهنندن ماه كنعان انسلاخ

فائق محمد بك
ایلرز بر بحر طوفان جوشده عشق شنا / ساحلنده نوح ایدر خشیتله کریان انسلاخ
برعجب فیض مجرد وار که تیغ غمزه ده / ثقلات تکفیندن اعمش شهیدان انسلاخ
اکتسای ثوب وصلتدر تجرددن مراد / صانمه کیم بیهوده قیلدی قیس نالان انسلاخ

نظیم
ریش سفید وروی سیه سرخی حجاب / هب ایتدك اختیار سفید وسیاه وسرخ

نوابی
اغزیدن آچیغ سوز آیتب ظاهر ایلسا زهر چشم / عیب ایماس نور پسته شور وتاتلغ ایماس بادام تلخ
عمر شهدی بس جوجوك دور لیکن آخر قیلماسا / مرك زهری بیرله آنی دهر نافرجام تلخ

واثق
یازدقجه یاره نامه ورق شرمدن اولور / چون روی اعتذار سفید وسیاه وسرخ

احمد بغدادی
سنبل زلفنی یارك نه كوزل دسته لدك / قوت پنجهٔ اقبالكله ای شانه حسد

باقی
نادان الندن الـه اكر ایرسه دستكه / شهباز آشیانهٔ دولت یدا بید

وله
ضمیر بن شكست ایتمه ارباب عشقك / بنه ساكا راجع بنه ساكا عائد

وله
فراغت كوزل سومه دن توبه میدن / زهی رأی باطل زهی فكر فاسد

حالتی درویش
دستارك ایله رخلرك ای كلبن امید / اوچ دانه كلدر ایكی سرخ وبری سفید

علی رضا پاشا
حرمتندن می دوشر كاهی اباغه دوشسه ده / كلمده بنت العنب تا دور جمدن یدبید

عثمان شمس افندی
اولور فقر وفنا اهلنده قید بیش وكم نابود / امید لطف ناپیدا هراس قهر وغم نابود
وصال صبح دیدار ایله اثبات وجود ایلر / مثال شمع اولنلر عشق ایله سرتا قدم نابود
عجب بر بزمك اولدم جم نشاط جام كلفامی / كه صهبا وسبو وبزم وساقی جام وجم نابود

ضیا بك
طوپلامش بردسته سنبل یار پرچم قویمش آد / قطره قالمش باده دن آغزنده كلفم قویمش آد
پرده پرده صنعت اظهار ایتمكه استاد صنع / رتبا توخانه یایمش صكره عالم قویمش آد
هی نه قدرت هی نه صنعتدر كه خلاق ازل / براوچ طپراغی تخمیر ایتمش آدم قویمش آد

وله
دكل عكس صدانك یاد ایدوب كهسار شیرینی / ایدر صوردقجه زخم تیشهٔ فرهاددن فریاد
نه آه ایتدی اثر نه ناله دن بار اولدی آسوده / فغان افغان بی تأثیردن فریاددن فریاد
یانن بیهوش عشقم یا او سرمست محبتدر / ایشتم نیجه دملردر دل ناشاددن فریاد

وله
حیف كیم كشتی راه حیرت اولمشمز / برصدا كوش ایلرز اماكه قائل ناپدید
كشتیٔ عقله اولور هر موجی بر كرداب یأس / عشق بر دریای عماندر كه ساحل ناپدید

نابی
لب ذكرده اماكه كوكل فكر جهانده / قالدی ارده سبحهٔ مرجان مترددد

لا
زنجیر جنون كردنمی ایلدی معتاد / مجنون الهینك اولور سبحه سی فولاد

…جیری رئیس الكتاب
عجبمی غفلتی افزون ایدرسه ریش سفید / كه وقت صبح اولور دیده لرده خواب لذیذ
وصال یاری قیلور حسن خلق شیرین تر / دخی زیاده ایدر شربتی كلاب لذیذ
سنم كرم ریزنه قائم اولدیغی واردر / شتاده لابد اولور تاب آفتاب لذیذ

فضولی
ای مذاق جانه جورك شهد وشكرنك لذیذ / دمبدم زهر غمك قند مكررنك لذیذ
شرح احوالم سن مستنه نصیحت كبی تلخ / تلخ كفتارك بن مخموره ساغرنك لذیذ

لا
رقیبه اولدی میسر الهی زهر اولسون / عتاب تلخ لبك كبی بر شراب لذیذ

ابن كمال
بوله چیقسه شاهلر عادتدر باران یاغار / سن نه شهسین بو الكه خلقك كوزندن قان یاغار
كوزلرم یاشی امید وصل وبیم هجر ایله / بكزر اول بارانه كیم بر آن دیكر بر آن یاغار

وله
غمزه كان خنجرلری زخمن دهانم صاندیلر / شعله چیقدی آتش دلدن زبانم صاندیلر

سلطان احمد ثالث
بزصفا ایله نشاط آبادی ایتدك چون مقر / ساكاده ای غم عدم آباده لازمدر سفر

احمد پاشا
مشكل بودركه هركیمه كیم حالم اغلاسم / عشقك بولنده اول دخی بندن بتر چیقر
احمد عجبمی جنت كوبكن اولسه دور / بیلمزلك ایله آدم الندن نلر چیقر

وله
حلقهٔ زلفك كه رخسار كده سركردان یانور / یاصدانوب كنج اوزره صانیك باشلو ثعبان یانور
كورنیجه هندو بچه در كل یوزنده بكاری / كیم كل تردو شنوب مهتابده عریان یانور

وله
قیلدم بلای عشق ایله بن مبتلا سفر / مشهور دركه عاشقه یا صبر ویا سفر
حیرتده یم كه بو بله هوادار ایكن سكا / چون ایردی كویكه نیچون ایلر صبا سفر
كیتمز قپودن اول كه كوره زلف خدكی / عقربده اولسه ماه دكلدر روا سفر

وله
آه كیم غمزه لرله دلبرلر / طاقنور صاغلی صوللی خنجرلر
عارضك لطفن اوكدكه بلبل / برك كلدن لطافتٔ ازبرلر

وله
شمع مجلس كرم اولوب اوبكندیكیچون یوزكه / آصدیلر بازارده صكره زبانن باقدیلر

وله
دوشمش یوزینه زلفی پریشان وبی قرار / یارب كیم اولده بنجلین مبتلا میدر

وله
كل یتما غنده خط یار اوقنور / یولج اللیل فی النهار اوقنور

اسحاق
ایردی بهار موسمی آچیلدی لاله لر / بزم چمنده دور ایدر اولدی پیاله لر

وله
كوندن كونه اول غنچه دهن خوب اوله جقدر / دوران كبی پرفتنه وآشوب اوله جقدر
اول لعل مسیحا دمی كوردكی كه آنك / بر بوسه سی بیك جان كبی مرغوب اوله جقدر
بر وار ایمش دلبری عاشق كش اولورمش / اسحاق مكر وار ایسه اسكوب اوله جقدر

وله
فرقته دوشدی كوكل درد وبلایه جان ویرر / جانته كار ایتدی غربت آشنایه جان ویرر
رحمت اول آشفته وشیدایه كیم دلداردن / بركوز اوجیله ایراقدن مرحبایه جان ویرر
توبه ایتدم دیرایمش اسحاق دلبر سومكه / های ایناتمك تكری حق مصطفایه جان ویرر

وله
درد هجر ایله نلر چكدیكیمی آه بیلور / كر اولورسم دیمزم كیمسه یه الله بیلور
آه شاهم دیو یازدق در ودیواره دله / اوته سن یازمغه وارماز دیلز شاه بیلور
فرقتكه نه بردرده دوشوبدر اسحاق / كاه بیلمز اونودر كندوسنی كاه بیلور

اسحاق

اولكه حسن وخلق ایله خلق جهانك جانیدر
برمه نامهربانك زار وسرگردانیدر
بو جمال بی نظیر وحسن بی همتا ایله
بن انك حیرانیم یا اول كیمك حیرانیدر

وله

پاره پالواره میوب قاسه حباب التنده
برقدح می كشینك جمله جهانی كورور

خواجه‌زاده اسعد

هوای سنبلیده سیر سنبلزار اعلادر
زمینی آسمانی كوسترر اوزكه تماشادر

اسعد

مسلمانم دین بویله قیارمی اهل ایمانه
نه ملتسین نه آیینك پرستشكار یسین كافر

مخلص اسعد پاشا

هر جاه وسعادتده بر بشقه صفا واردر
هر عزت ودولتده بر بشقه صفا واردر
غربتده وطن یادی قلبه كتورر شادی
بیكمش كونی صحبتده بر بشقه صفا واردر
اغیاره كوجنمش یار عفوینه چاش یالوار
اعدایه مروتده بر بشقه صفا واردر
می دافع غم دیرلر عالم بونی سویلرلر
جانان ایله عشرتده بر بشقه صفا واردر

وله

قیسی یكتا صانمه دنیانك نیجه مجنونی وار
مملكت عشقك كمال وسعت هامونی وار
زلفی سنبل خالی فل رخساری كل اول آفتك
كلستان حسننك ازهار كونا كونی وار
لاف دعوای انانیت نه لایق عاقله
هر كسك عالمده بك مافوقی بیك مادونی وار
نازنینلر نظممی سرزیب عقد ایلر بنم
طبعمك مخلص نیجه بویله در مكنونی وار

وله

هر كسك حالنجه واردر بر تجلیگاه عشق
بیستون فرهاده كوه طور شكان كوسترر
یانغه مجبور ایدن بیلمم ندر پروانه‌یی
وار ایسه نار اهل عشقه نور شكان كوسترر

وله

دلده آتش سرده دود واشكم دودیده چرخ
جسم عاشق صورتا واپور شكان كوسترر
بكزر ارباب ریانك حالی اول كاشانه‌یه
ایچ یوزی ویران طشی معمور شكان كوسترر

وله

برخوش تكلم ایلر او آفت چتر پتر
بك طاتلی سویلر ایتسه ده الكنت چتر پتر
فندقلی ذوقن ایتشه بكزر او مست ناز
اغزنده طرز صحبت عشرت چتر پتر
جانلر دكر دقیقهٔ وصلم دیر ایدی یار
قو بنومه كیجه كبردیكی ساعت چتر پتر
مخلص سپند آتش عشق اولمسه دلك
نظمكده اولماز ایدی بوحالت چتر پتر

وله

بیخ نخل عشق خاك پاك ادراكده در
سرصهبای محبت تاك ادراكده در
عاله پرتو نثار همت اولسم چوق دكل
مهر وماه فیض چونا فلاك ادراكده در

اسعد بغدادی

قارم باكا جور وغیره لطفك فرق ایدیدك تك
سنی جان وكوكلدن سومین كیدرسون كیدر

آكاه

اینجنمه جور ینه دخی اول ماه تازه در
بیلمز نوازش دلی بالله تازه در
بیكانه ژاله جنبش اول نخل نورسك
آهه حواله ایلرایدم آه تازه در

وله

حضور یارده یز قیل وقالمز خوشدر
زمانه حالمزه قورسهٔ حالمز خوشدر

وله

كوكانده آه پیاپی كدر علامتیدر
بوند بادینه برخبر علامتیدر

آكاه

هیچ صورمه مبتلالرك احوالی بلاودر
سن بی‌وفایه دل ویرنك حالی بلاودر

وله

دل خیالكده خیالك دل بیتابده در
گاه می شیشه‌ده كه شیشه می نابده در

وله

لایق دكل وداع ایله آزار دوستان
مانند نامه كیزلو سفر مشربجه در

وله

(نامبارك قدمی نهر فراتی قورودر)

وله

(دخی ای شمع بزم آرا فروزانلق نه كونچوندر)

امری

كهسار بیستونده كوروب لاله صاندیغك
فرهاد قانلر ایچدیكی خونین پیاله در

امانی

وصف دندانكی كه كه دل محزون سویلر
سو بیلمز سوبیلمز اما در مكنون سویلر

آنی فاطمه خاتون

خیال عارضكله دیده صحن كلستانمدر
آچلمش شرحه لر سینه‌مده نخل ارغوانمدر

باقی

هر قنچی كوكلومه فكر عارض دلبر دوشر
كوییامر آینه عكس پرتو خاور دوشر
كراولورسم حسرت قدیله اول سروك بنی
بر یره دفن ایلیك كیم سایهٔ عرعر دوشر
انك ایچون وارمزم كوبكه كیم كریان اولوب
خاك راهك قورقارم جانا كوزمدن تر دوشر

وله

زخم دلدن قان آقار بوچشم كریان بی خبر
غرقه ویردی عالمی برقطره عمان بی خبر
یار بی پروا جلالی كبی خط قالدردی باش
مملكتده فتنه پیدا اولدی سلطان بی خبر
مست اولوب اویوركن اوپمش لعل دلداری رقیب
اهرمنلر آلدیلر مهری سلیمان بی خبر

وله

كوبك كداسی اولدی دل مبتلایی كور
سودای ملك سلطنت ایلر گدایی كور

وله

دل دردینی غمكله دلفكار اولان بیلور
بیمار حالنی ینه بیمار اولان بیلور

وله

كسب ایدر درد وغمك دل چشم كریان خرجنور
جمع ایدر دریای عمان ابر باران خرجنور

وله

قپوكده سائل اولمق غیره مهمان اولمدن یكدر
كدای كوبك اولمق دهره سلطان اولمدن یكدر

وله

نهال قامتك جانا عجب سرو دلارادر
اكرچه قدك اعلا قامتك اعلادن اعلادر

وله

زلفكدن آبرو باقی پرحال ایله یورر كیم
زنجیردن بوشانمش دیوانه‌در صانورلر

وله

برطالب توجه اقبال روزكار
كلبرك باغ عمر ایسه برباد اولوب كیدر

وله

خشك وتر ایله قانع اولان عیش ونوش ایدر
دنیا غنی پادشه بحر وبر چكر

وله

كوزلر مهربان اولماز دیدك یا كلشدرای باقی
اولور والله بالله همان یالواری كور سونلر

وله

جان املن ایلر آرزو یارایچمك استرقانمی
یارب نه وادیدر بوكیم جان تشنه جانان تشنه در

وله

طویلماز خوان احسانه قناعت كلمز انسانه
كرم كوردكجه ای باقی گدالردن رجا آرتار

(گوزل سوز كهردر كهر آز اولور)

پرتو پاشا

خنده‌سی آواز قلقل كبی تعطیرمی
ماجرای مجلسه ساغر هم آغلار هم كولر
ژاله‌سی كریان اولور خندان اولنجه غنچه‌سی
كلشن عبرتده وردتر هم آغلار هم كولر
اهل سوزش كواسه ده وارسته اولماز كریه دن
باقسه‌كا شمع ضیا كستر هم آغلار هم كولر

ارضروملی بتو پاشا
برخانه یه مالك دكلم بن شو جهانده
قطاع طریقك دخی ششخانه سی واردر

بقایی ازنیقی
نوله هردم نقاب ایله چیقارسه یوللره زنلر
كه باغلار یوزلر بنی قصد غارت ایتسه رهزنلر

بهایی
یارك تجلیاتنی صد كونه ایلین
آیینهٔ دلمده اولان انكسار در

بخشی ویزلی
خنكار شهره كلدی دیو سیره چیقدیلر
هر كوشه مهلقا طولو خنكاره كیم باقار

وله
بلبل كلشن قدسم بو جهان دامیدر
بنی بونده طوتان اول سروكل اندامیدر

توفیق
نه كونه الدادر بك شبولرله شاهد تقدیر
نوكادن كچوب دابستهٔ تدبیر اولاندن صور

تیغی
بیقرار برابا غیله عالمی بیلم نه حكمتدر
شراب تلخ ایله ساقیده بكزر آجی قوت وار

وله
آهمه میل ایلدی اول سروی ایتدم دركنار
عالم ایچره كورمدم بویله موافق روزكار

جنانی
نه عزم ترك دیار ایتمكه مجالم وار
نه قادرم كه طورم بر غریب حالم وار

جودت عتیق
نقد وقتی عیش ونوشه صرف ایدر
اهل ذوقك اكثری مدیوندر

مائل خوبان اولور ارباب عشق
لیلی یه میل ایلین مجنوندر

جودت پاشا
كوچوب كچمشده اهل صفانك نامی قالمشدر
اكر كندیسه جم بزم جهانده جامی قالمشدر

وله
تنزل عین رفعت اولدیغن سیرایت كه صنع حق
سركا كللری بالای چشم عزت ایتمشدر

وله
تجلی خانهٔ خلیاده قالدی جودتا انجق
باقوب مرآت رخساره بنه حیران اولدیغم یرلر

جوری
چرخه قیتله سرفرو واقبال ایچون غیرت بودر
هم كداهم پادشاه عالم اول دولت بودر

هرنه دكلوهمته اندازه اولمازسه بته
مشتری اولمه متاع دولته همت بودر

حاذق
تنزل ایلمز عالی همم چرخ كاب دنیایه
انكچون ذروهٔ جاهه چیقان اكثر ادانیدر

وله
كیدر بو روزكارده آسوده حال اولان
تاریخ سركذشت سلف از برمده در

حالت افندی
بریسین بی بداسین طرز وطورك هب مسلمدر
نه چاره بی وفاسین آه انسانیتك یوقدر

سن ای تیغ تغافل غمزه دن غدار كافرسین
نیچون بك ظلم وبیداد ایله بیلمم شهرتك یوقدر

نیچون ترك ایلیوب زار و پریشان ایلدك بویله
سنك حالنله ای بیكانه خو آز الفتك یوقدر

حالتی درویش
آه ایدرسم یله آه ایتمكه باشلار كهسار
آه دیر آه ایشیدر كوه بلاده دل زار

كفوی حسین چلبی
مذاق اهلی لبك یاد ایتسه طوطی قندی وصف ایلر
بیلن سویلر عجبدر حال عالم بیلین سویلر

حكمت
كل خزانه منتظر بلبل فغانه منحصر
چشم صبرله كلستان عین شیونكاهدر

هرسكلی حكمت بك
ایلمشدر عالمك بود ونبودندن فراغ
دل نه عقباسن خیال ایلر نه دنیاسن بیلور

ایلمز حكمت تنزل یوقسه كیم ارباب عشق
جلب وتسخیر وصالك وفق اعلاسن بیلور

وله
ادراك ایدن نتایج احوال عالمی
وارستهٔ علائق بود ونبود اولور

وله
بیتاب وطاقت ایتدی بنی رنجش خمار
برباده صون فقیر كه ساقی ثوابدر

بیهوده دركمال ودرایت زمانه ده
باب كبار عصره هنر انتسابدر

حكمت نظام عالم كون وفسادی هب
اخلال ایدن مداهنه وارتكابدر

هرسكلی حكمت بك
نادانده كیم اشعهٔ اقبال ایدر ظهور
كویا سحاب فتنه ده ایلر قمر ظهور

یارب یاقدر دانشه فیض رواج ویر
یاخود جهانده ایتمسون اهل هنر ظهور

طوتكیم زمانه خرده شناس امور ایمش
ایلرنه چاره حكم قضا وقدر ظهور

چونكیم عقال دست مشیتده در جهان
بیلمم نیچوندر ایلدی عقل بشر ظهور

حكمت تقابل اوزره در احكام حادثات
البت ایدر وراء صفادن كدر ظهور

وله
بوالعجب مجموعهٔ كثرتنما در كائنات
جمله نك شیرازهٔ جمعیت اجزاسی بر

رونمادر نشئه سنده هب تفاوت عالمك
ساقیٔ صنعك ولی جام جهان پیراسی بر

ترك آمال دو كون ایت حكمتا حقجوی ایسه‌ك
سالك عشق الهینك اولور سوداسی بر

وله
هضم ایدر امید رفعتله شكرپرور جاه
هرنه وضع هرزه آمیز ایتسه مقبلدن ظهور

حلیم كرای
چشم حق بینده اغیار ایله یار ایكیسی بر
باغ توحیده زیرا كل وخار ایكیسی بر

كاه رخساره كهی زلفه باقار نوهوسان
اهل تحقیقه كوره لیل ونهار ایكیسی بر

شاهلر خاك سیاه ایچره فقیرانه یاتور
دركه حقده صغار ایله كبار ایكیسی بر

وله
خزان آلوده در رشك بهاران كوردیكك یرلر
مقر زاغدر شمدی كلستان كوردیكك یرلر

حنیف
عزلی نصبندن معنوندر رجال دولتك
قیمت كوهر نكیندن دخی افزوندر

حیرتی
اغلامقدن دوندی بر كردابه دوشمش موبه تن
كوره یم شمدنكرو نار محبت نم باقار

خامی ادرنه لی
ابر بشور منزل مقصود یته آهسته كیدن
تیز رفتار اولانك پایته دامن طولاشور

وله
شیوه سندن طوره ماز بردم ایاغ اوسته یار
تازه شاخك یته كندویه اولور میوه سی بار

خلیلی
عاشقه دلربامی اكسیك اولور
اهل درده بلامی اكسیك اولور

نه صورارسین خلیلی اغلادیغم
یار ایله ماجرامی اكسیك اولور

خیالی
جهان آرا جهان ایچنده در آرانی بیلمزلر
شو ماهیلر كه دریا ایچره در دریایی بیلمزلر

وله
ندر جان كیم آنی سن نازنین جانانه ویرمزلر
سكا عاشق اولانلر بولكه جانا نه ویرمزلر

خیری رئیس الكتاب
وحدته نسبت ایله كثرت اشیا بردر
موجلر هرنقدر چوق ایسه دریا بردر

دقت اصحابی كرك اكلامغه مفهومن
نسخهٔ جامعهٔ كونده معنی بردر

معنیٔ وحدت حق كثرت ایله ثابت اولور
كرچه شاهد ایكیدر شرعده دعوی بردر

اختلافات شئونات جداول كبیدر
بحر توحیده آقار جملهٔ مجرا بردر

وله
اول نالهلر كه ایتمش ایدم دركهنده بن
بر كون اولور كه خاطر یاره خطور ایدر

سیلاب اشكم اوسته یوقدر خشده
بر جسر در كه اشكر محنت مرور ایدر

درویش پاشا
تحمل جور یاره طعنهٔ اغیاره مشكلدر
بیلور درداهلی آنی یاره اوزره یاره مشكلدر

دری
اوشب كه ساقیٔ رعنا یورر طورر اوطورر
ایاغ وشمع واحبا یورر طورر اوطورر

نه حالدر بوكه سیاره وثوابت وخاك
هوای عشق ایله حالا یورر طورر اوطورر

دری
بهار شوقی ایله جوی وسرو وسبزهٔ تر
بیلورمی کور حرکات وسکون وحیرتنی

ذاتی
نوالدك ابكارسین فلك هرجائی جانانکمی وار
بکزکی ای بوستان فصل خزانمی ایتدی زرد

وله
سکندر کبی برار یوغیسکن ای نوجوان آبی

وله
شمعاعندن کیجه‌م کرندردخاندن کونم دوندر

ذکائی
آدته باقه‌م خاطرمه یار کلور
الم هجرك ایله کوشهٔ وحدت یکدر

وله
همای همتم باد هوایه رغبتم یوقدر

ذهنی دفتردار
یار جاه ذوقنم عین وفادر دیرایسه

ذهنی ارضرومی
ابکیوب دولاب‌وش دوکدم کوزمدن آبلر

رائف منلا
عکسکك آینه سی سینه کدر

رازی
خدا دیوار دولتخانهٔ ارباب اقبالی

راشد مورخ
جداکارانه خاموشی قدر رنکین جواب اولماز

وله
خلوص عالمی نقش برآبدر دیرلر
جهانده دولت ایدر عین آدمك مستور
چیقیجه نامی می آشنا ماسقله برندك
امید وصلت ایدرکن فراق جانانی

وله
مآل غفلت ارباب دنیاهب ندامتدر

راغب پاشا
خراباتی کورنلر هر بری برحالتن سویلر
تجلی نشئه‌سن اهل شکم ادراك قابلی
نه ضبط حاکم شرعی نه حکم ضابط عقلی
میان کفتکوده بدمنش ایهام ایدر قبحن
موافقدر بنه البت مزاجه شیوهٔ حکمت
پریشانئ خاطر نکتهٔ سربسته‌وش قالدی

وله
هم سینه سی پرداغ هم آوازه سی محرف

وله
ناقص اولماز فیض ذاتی تلخیٔ ایامدن
لال اولور البت زبان خامهٔ پیچیده موی
کاسهٔ ابریز ففغور اولسه‌ده ویرمز صدا

بوکلشن ایچره نه زیبا یورر طورر اوطورر
اکرچه دریٔ شیدا یورر طورر اوطورر

هرمقامی سیر ایدر برماه نابانکمی وار
بوقسه باشی طشره برسرو خرامانکمی وار
صویه ایلتوب بودهر پیره‌زن صوسز کتورمشدر
نه کیجه‌م کیجه‌در آهم اودندن نه کونم کوندر

ماهه نقصان ایرر اول کیجه که دلدار کلور
هله اغیاره مدارا بیله نه عار کلور

قناعت کوشه‌سنده روزکاره منتم یوقدر

صاقن ای عاشق بیچاره اینانمه چکه‌در

دوندرنجه اول مهی قوردم نیجه دولابلر

عکسکك سینه سی آینه کدر

کهی برلانهٔ کنجشك بی آرام ایچون صاقلر
سکوتن مرد دانا خصمنی الزام ایچون صاقلر

وفازمانه ده عین سرابدر دیرلر
کناه ایدرسه ده فرضا ثوابدر دیرلر
النده آب کورسه شرابدر دیرلر
اکرچه چکمدك اما عذابدر دیرلر

بورؤیا خوابدن اول دخی تعبیر اولنمشدر

صفاسن نقل ایدر رندان زاهد ثقلتن سویلر
بهشت آکدقجه زاهد اکل وشربن لذتن سویلر
جنون اقلیمنی سیر ایلینلر راحتن سویلر
شجاعت عرض ایدرکن مرد قطی سرقتن سویلر
طبیبك اولسه ده کذبی مریضك صحتن سویلر
نه کیمسه حکمتن آکلار نه راغب علتن سویلر

نیدن بیلینور سوز محبت نیه دیرلر
باده تلخ اولدقجه آرتر نشئه سی قوتلنور
قیلجه غمدن طبع ارباب سخن علتلنور
ثروت افزایش بولنجه اغنیا خستلنور

صائبه منشور خرد باعفت تقوی یورر
بیستونی زورفرهاد ایلدی سا زمثل
امتیاز ثابت وسیاری مشکلدر خیال
هرمتاعك برروایجی وار بو بندرکاهده

صائبه کیم دائرهٔ شیخی کرامتله دونر
اولدی روشن بکاهم صورت فانوس خیال
آب وخاکنده وار آثار فرح میکده‌نك

اضطراب نابهنکام استمز تحصیل کام
بویله‌در راغب مکافات عمل کیم فی المثل

اوچوردم مرغ خوابی حسرتکله چوق زمانلردر
جهانده قطره زرزهر حرمان اولمه‌در کاری

کوی فنایه شوق ایله پویان اولوب کیدر
قالدق اسیر مرکز خاك تن ثقیل

املدن اولدیغمز بوبله دور بزدندر
نه دکلور ذره کبی بو جود ایسکده بنه

بخت اولمینجه حسن طبیعت نه‌یی مفید
که دیر وکاه کعبه کهی سومناتده

چیقارمی نابعشر لذت زخمی دروغدن

منافیٔ ادبدر هرطلبده شیوهٔ ابرام
سو بسو سوق ایلین هب سائق تقدیردر
بی وجود اولمق کبی بوقدر جهانك راحتی
افندی طعن ایدنك عقلی وارمی مجنونه

مکدر در سراسر مشرب اجزای عالم هب

ضعفدن کنج عناده کیم دل شیدا یاتور
جوشده کاسه کم حبابدر رسوم کائنات
وارفنادشتن تماشا ایت آچوب عبرت کوزین
شاه عالم کلسه چکمز پابنی داماننه

شب محو اولور همیشه که نجم سحر طوغار
آبستن صفا وکدردر لیال هب

راغب پاشا
بزم جمدر بونده حکم جام غمفرسا یورر
همت عشاق اولنجه کوه پابرجا یورر
ظن ایدر کشتی نشینان ساحل دریا یورز
که تحمل که نیازو کاه استغنا یورر

وله
اهل جود ایلدیکی فیض وسماحتله دونر
چرخ سرکشته دخی تاب محبتله دونر
کیمکه اندوه ایله عزم ایتسه مسرتله دونر

وله
موقعنده بی تکلف کارکندین کوستر
صورسه‌لر مغدوربنی غدارکندین کوستر

وله
دوچشم خونفشانم شمدی خالی آشیانلردر
بونیلی کاسهٔ معکوسی کیم آسمانلردر

وله
کو یا کلان بودهره پشیمان اولوب کیدر
جولر سوی محیطه شتابان اولوب کیدر

وله
دکل فلکده رخاوت قصور بزدندر
شوکارخانه ده نقش ظهور بزدندر

وله
صائبده اولسه خلق خطاسن آرار بولور
حق جوی قنده اولسه خداسن آرار بولور

وله
اولطفی کیم خدنکك ایتدی هب خاطر نشانمدر

وله
آنکه چون جلوه کردر صورت نهی اوزره مطلبلر

وله
کیمسه نك دستنده یوق راغب زمام اختیار

وله
کورکه سیمرغك نه دامی وارنه‌ده صیادی‌وار

وله
کروه اهل هوا ایچره برمی بیك دلی وار

رامی پاشا
صفای خاطرانجق باده‌ده ساغرده قالمشدر

رحمی
کراجل کالسیدی کورمز شو یله ناپیدا یاتور
عشقدر نامی فضای دلده بردریا یاتور
نیجه اسکندر تراب اولمش نیجه دارا یاتور
کنج استغناده رحمی شویله بی پروا یاتور

وله
انجام انهزامده مهر ظفر طوغار
کون طوغمزن مشیمهٔ شبدن نلر طوغار

رحمی
بلا درشا حساری برك وباری محنت وغمدر / درخت عشق دیرلر باغ دلده بر نهال وار

وله
دل عشاق باره باره ایسه اغیاره مائلدر / نه حالتدر بو کیم بلبل کله کل خاره مائلدر

رخصت
سنکچون ای مه تابنده هاله داغ بردلدر / عذار خالدار کده بو حاله داغ بردلدر
سویدای درون لاله نارجا دکلدر هب / دوشوب عشقکله صحرا وجباله داغ بردلدر
کهی مهر و کهی ماه منوردن اولور مهجور / فلك آمد شد صبح ولیاله داغ بردلدر
دکل سوراخی نی رخصتا آثاردن خالی / دم عشاق بی صبر ومجاله داغ بردلدر

رشدی قدیم
برنیم جام نازه دخی یوق تحمل / معذور چشم مستك اوله طاقتم یودر

وله
ایرر بر ساحل مقصوده آخر فلك دل قالماز / اولور بر کون سعادروزکار امازمان استر

وله
(اياغندن بو بزمك ال چكوب دور اولمامز يكدر)

رفعی
چوقدن اولوردم یولکده شهسوارم خاکسار / قو قارم کیم جوق کورآنی کونورمز روزکار

رمزی پیری پاشا
شب زلفنده قالانلر ظلمات ایله یورر / ابر بشن لبلری آبینه حیات ایله یورر
زهدی حسرت می شویله ضعیف ایلدی کیم / الده تسبیح وعصاسی صلوات ایله یورر

بروسه‌لی رمزی
جانی بوقدر بربنك اوله مشابه قدکه / بونجه صورتلر که تصویر ایتدیلر نقاشلر

روحی
کیمی غمناك بوخلقك کیمی عیاش ندر / کیمك باشی اطلس کیمنك طاش ندر
باعث خنده ندر غنچهٔ نوخاسته ده / بلبل زارده کی دیدهٔ خونباش ندر
طالب نعمت وصل ایلر ایکن لیلادن / کاسهٔ کلهٔ مجنونی قبران طاش ندر
هله کل درد وبلا سفره سنه مهمان اول / سنده کور اهل محبت یدیکی آش ندر
اولدیرندن نه اثر ظاهر اولندن نه نشان / راه عشقکده یپاپی کسیلن باش ندر

وله
جان دریغ ایتدیکم بوانه اول ماه بیلور / قولنه صادق اولان بنده سنی شاه بیلور
نقدر حسنی زیاد اولدیغی استر ایسك / بنه اول شوخ جفاجو بزی بدخواه بیلور
شول قدر یاره‌لدی تیغ فراقك بنی کیم / نه بلا چکدیکمی یاره‌دن الله بیلور
طوندی شمشیرکه یوز کیتمکه راه عدمه / دل شیدا نقدر طفل ایسه ده راه بیلور

وله
کیمی مستانه سحر یار ایله کلشنده یاتور / کیمی درد وغم هجران ایله کلخنده یاتور
کنج محنتده رقیبا بنی تنها صانمه / یار اکر سنده یاتورسه المی بنده یاتور
کین عشاق بلاکش دل سنکینکده / بکزر اول آتش سوزانه که آهنده یاتور
خانه‌دن طشره خرام ایله کورای سرو سهی / هرقدم خاك رهکده نیجه افکنده یاتور
خاك وخون ایچره یاتور درد وغمکله روحی / یاد ایدوب آنی دیرسین که عجب قنده یاتور

وله
کیمه جزئی بو جهان کیمه کلی کورینور / جزء وکل عالم معنیده مساوی کورینور
اولیسان پیر و پیران کتب خانهٔ عشق / نه بیلور عالم صورتده نه معنی کورینور
پیروه آدمه دنیاده کز کدر یوقسه / برقدم طشره که چیقدکده عقبی کورینور
کرد باد ره پروحشت صحرای عدم / قیس سرکشته دله قامت لیلی کورینور

روحی
لبك آکدقجه کوکل دیدهٔ کریان آغلار / بری ابکار غم عشق ایله بری قان آغلار
بنم آغلادیغمه کولسه عجبمی جانان / رسمدر غنچه کولر بلبل نالان آغلار
هم رقیب آغلار الندن او پرینك هم بن / کافر آغلار غم عشقیله مسلمان آغلار

وله
مست اولوب کل کل آچلشسین بو فنالقندر / عالمی قبرمقده سین آشوب دورانلقندر
دل فراقکده پریشاندر دیسم دیرسین ندن / بر پریشانسین که بیلمزسین پریشانلقندر
معرفتدر فصل ایدن عالمده جنسکدن سنی / ای دیان انسانم اول بیل که انسانلقندر

وله
دنیایه کلن طورمز دنیا نه عجب یردر / عقبایه کیدن کلمز عقبی نه عجب یردر

وله
کندنده مروت یوق خلقنده فتوت یوق / دقتله نظر قیل کور دنیا نه عجب یردر

وله
دلکه جام عشق ایله مست خراب اولمش یاتور / پای بوسك آرزوسیله تراب اولمش یاتور
کیمسه بیلمز روحیٔ آشفته حال خاکسار / راه غمده نیجه ییللر در تراب اولمش یاتور
آیاق چك بزم عالمدن که عالم مخزن غمدر / فراغت عالمندن ایچمه کیم عالم بو عالمدر

وله
ساز عشقك ایده مز کیمسه هواسن تشخیص / اولقدر وار که همان ایشیدیلور بر سسدر

وله
دل جوش عشقده تن صد چاك بی خبر / دریا تموج ایتمده خاشاك بی خبر

ریاضی
ستم کرم صاییلور جور ایله جفا براولور / طریق عشق ومحبتده مدعا بر اولور

وله
سنکله سویلشورز ای خدیوجم مسند / اوبار کاهده کیم شاه ایله کدا براولور
ایلمش بکرنکیٔ عشقیله شویله اتحاد / بیلمزم سینه مده جانم می یا جانانم میدر

وله
پروانه نك که سوز دلن نقل ایدر صبا / بی اختیار شمع شبستانی آغلادر

وله
سنك حسنك بنم عشقم سنك جورك بنم صبرم / افندم دمبدم آرتار نوکنمز بی نهایتدر

زینب خاتون
بزم کلده یافه مز شوق ایله دامانه یتر / کوچز لاله صفت چاك کریبانه یتر

ساعی
کورمك یوزکی خیلی زمان ملتمسمدر / طوت آینهٔ رویکی آخر نفسمدر

ساعیٔ نقاش
هله انجندیکم برلر کوکل اول یاره پك چوقدر / بیلمز داغ سینه‌م کرچه اما یاره پك چوقدر

سالم
کاذبان نائل جاه اولسه ده عزت می دینور / قصه خوان جایی رفع ایتمکه رفعت می دینور

سرمد شکرزاده
شول عرق کیم اول کل اندامك بناغندن چیقر / سلسبیلك عینیدر فردوس باغندن چیقر

سروری بوردورلی
هرنفس اوبوق دیلرنی ناله وفریادمه / بو هوایی مطربا آنك دماغندن چیقار
دهن تنکنه برسوزمی بولنماز اما / هنز اول نکتهٔ سربسته بی تعبیرده در

سری
اونهال باغ عشوه سکاده ایدر تمایل / آکوکل نه آه ایدرسین بوکا روزکار دیرلر

وله
قنی خاك رهك آهمله برباد ایتدیکم دملر / آکلزمی سر کوینکده فریاد ایتدیکم دملر

سری طربزونلی
آقار جوی سرشکم قامت دلجویك آکدقجه / طولارقان ایله چشمم لعلکی یاد ایتدیکم دملر
آستان غیره یوز سوردم قابوکدن سورسه‌لر / دونمزم یولکده اولمکدن اکر اولدرسه‌لر

وله
بیلدك اسیر رنجش هجرانك اولدیغم / جور ایله ایتمه بویله تغافل کناهدر

سعید
ای نور دیده سندن امید سعید زار / آنجق امید شفقت اوده کاه کاهدر

سعید بك خضر اغازاده

مسلمان صورتنده کیم بیلور کافرسه ده زلفی

سعی

صاغ اسن اول قو بنی ای دل بیمارم وار
اعله دوانده کوزمك یاشی نواله عکسندن
غم بنی شویله ضعیف ایلدی کیم دلداره
نیجه خوشدل اوله یم سعیی بلا کنجنده

سابق

آنکچون مرغ مجنون باشی اوستنده مکان ایلر

سلطان سلیم ثالث

روز وشب دیده لرم دردك ایله قان آغلار
کوردی چون درد دل زارمی رحم ایتدی طبیب
درد ایله رویکه باقدقجه سنك الهامی

سلطان سلیم ثانی

نوای نیده روح افزا اولور عشاقه بردم وار

وله

طالبا سعی بلیغ ایت کوی یاره واری کور

سیاهپوش ایرانی

بنی دیرم نکهت زلفن کتور ای باد صبا

شرف افندی

برك کاله عندلیب زاری تکفین ایتدیلر

شمعی

کچدی عمرم صو کبی اشك روانم چاغلر
کون طوغار صانمك شفقدن هر سحر فرهاد ایچون

درویش شناسی

درونی آشنا اول طشره دن بیکانه صانسونلر

شهری

طالعمدن شویله مأیوسم که ایتمم اعتماد

شیخی حمیدی

دیمك عشاقی که کردان ایدوب باقی اویار کدر

صادق چلبی

باشنده آشیان مرغ محنتدر قیاس ایتمك

سید صبری

هرسوزم عرض حضوره سخن خاص ایله در

وله

آدم بو بزم دور دلارایه بر کاور

وله

شمع کریان لاله سوزان غنچه خون آلوده در

وله

کیمکله لب باب زانو بزانو سین صفالرده

صفوت

کهنه مضمون سمار خورنق آسا

ضیا بك

کورمه دن آثار نیسانی بهار الدن کیدر
نوجوان سومکده بن پیرانی تعییب ایلم
رزق مقسومه قناعتدر مآلی حکمتك
ساربان عصر ایسك حزم ایله زیرا وقت اولور
ذات ادرا کدن صائمه ضیانك غیرتی

کناهی سو بیلنلر بو بنده زجه فراندندر
کر اولورسم بکا چشمم کبی آغلارم وار
دیده ده چونکه خیال لب دیدارم وار
طاقتم یوق دیمکه برابکی کفتارم وار
بستر غمده یاتور بر دل بیمارم وار
که کوی لیلی خاشاکندن آنده آشیان ایلر
واقف اولان بنم اسرارمه هر آن آغلار
دیدی ای خستهٔ هجران سکا درمان آغلار
یوزی خندان اولور اما جکری قان آغلار
دلانی کبی نالان اولمده براوز که عالم وار
جانی جانانه ویروب ترك ایله یوغی واری کور
او کیدر باشمه سودای پریشان کتورر
بر کلستانك یتیمی اوستنده تلقین ایتدیلر
آچیوب در یار آغلار حالمه ارماغلر
باشنه اودلر یاقوب فریاد ایدرلر طاغلر
بو براوز که روشندر عاقل اول دیوانه صانسونلر
کوکب بختم کر ایام غمدن ایلرسه ظهور
کنه شمعك دکل پروانهٔ بی اختیار کیدر
جنون اربابینك مجنون امیر تاجدار یدر
حق بیلورسا که معبودیتم اخلاص ایله در
بیل قدر غم کی کشی دنیایه بر کاور
وارمی بر دل کیم بلای دهردن آسوده در
سبووش همنشینك جام وش همصحبتك کیمدر
بیتدن بیته کیروب چیقمدن اولدم بیزار
کاللر آخر رام اولور اما هزار الدن کیدر
حسن اولور کیم سبر ایدرکن اختیار الدن کیدر
کاه حرص نوشکار ایله شکار الدن کیدر
بر طوپال مرکب بلاسیله قطار الدن کیدر
نیاسون کیم برکاور صبر وقرار الدن کیدر

صائمه کردون چنبر دور زمانی دوندرر
جرهٔ خورشیدر ذراتی کرچه دوندیرن
بونه آتشدر که یارب عشق دیرلر نامنه
هی نه در یادر او دریای ازل کیم قطره‌سی
خسته در دل شویله کیم دست تردد له اجل
عالم نظم وبلاغتده سلیماندر ضیا
چشم نکاره باغرك پرسوز وتاب کوستر
رسمنده ای مصور دقتلر ایت میانه
باق جامه عکسك آلسون تاخشب زنخدان
واقف ایسك جهانك انجامنه المدن
هر خطوه چاه غمدر دشت امل خیال ایت
نه قانونه نه جبر وزوره نه خنکاره تابعدر
فلك برماهرو عشقیله دور ایتدردی دنیایی
سحاب آسا یورر لر برده جامد کوردیکك طاغلر
کیدن کلمز کلان مجهولدر بیل قدرینی حالك
اهالی تابع متبوعدر شاهه حقیقتده
بر پیتردی طوبسه کوشم آغزمه جانم کاور
دامنن طوتمق ایچون دوشدکجه یارك پاینه
قنده سین ای صبر طاقتسوز طرف باغدن
ای ضیا البته قورتلماز زبانمدن فلك
کاه ایدر بر نشتر مسموم مرهمدن ظهور
هب مآثر برموثردن بولور فیض وجود
بار خاطردر بلا جویان عشقه آشتی
نامنی حرمتله حالا یاد ایدر رندان عشق
هوای کاکلکله جسم بیمارمده جان دترر
مکر خورشیدی حسنك خستهٔ جای عشق ایتمش
یاضندن بیلور قرب صباح لیلهٔ عمری
یاره شفقدر چالار ساعت بنی آکاه ایدر
برکون اولور جفادن اوشوخ جهان کچر
بی تاب کوردی عاشقنه سینه طوندی یار
بر نظر ایت چیچکاره بر صوو بر جوانی کور
طرفه برك کاشانهٔ غمدر ضیا ملك فنا

ضیا بك

بر ید قدرت بو دولاب جهانی دوندرر
کیم عجب اول جرهٔ آتش فشانی دوندرر
هر شراری بیك زمین وآسمانی دوندرر
آسیای عالم کون ومکانی دوندرر
بر یانندن بر یانه اول ناتوانی دوندرر
پارماغنده خاتم سحر وبیانی دوندرر

وله

شاهین ناز الشسون لخت کباب کوستر
چشمن اومست نازك آزنیم خواب کوستر
صنعتله صکره آندن برماهتاب کوستر
نه اضطراب عرض ایت نه پیچ وتاب کوستر
یادوش چه بلایه یا اجتناب کوستر

وله

بو بندر کهده هر کس درهم ودیناره تابعدر
بنم بختم عجب بر کوکب سیاره تابعدر
بتون ذرات برقانون استمراره تابعدر
بو دهرك محنت وذوقی بتون افکاره تابعدر
یکونك حکمی بالاسنده کی مقداره تابعدر

وله

صانورم غمخانه‌می تشریفه جانانم کاور
رهکذار دستمه کندی کبی بانم کاور
شهلو ندم سودیکم سرو خرامانم کاور
بن کیدرسم مجلس دورانه دیوانم کلور

وله

کاه ایلر نوشدارو کاسهٔ سمدن ظهور
کرچه ایلر صورتا آثار آدمدن ظهور
لذت اول شادیده در کیم ایلیه غمدن ظهور
خیلی دمدر کرچه صهبا ایدلی جدن ظهور

وله

وزان اولدقجه صرصر باغده برك خزان دترر
آنکچون آسمانده هم یاتار هم هرزمان دترر
دم پیریده اندن دست وپای مردمان دترر

وله

عمرمك هر ساعتی کچدکجه بر کز آه ایدر

وله

ای دل دیدکلرك اولور اما زمان کچر

وله

آخر نفسده خسته یه آینه طوتدی یار

وله

باغ وجوده قیل نظر صنعت باغبانی کور

وله

هر کیرن اول خانه یه کریان کیرر کریان چیقر

طالب
آلان اوراقنی باد خزان ایتدی نثار آخر — طاغتدی آشیان عندلیبی روزکار آخر

وله
نه دلده تاب صداع خمار حسرت وار — نه خواستکارئ جام وصاله جرأت وار
دریغ وقت عزیز محبت اولدی هبا — نه سنده رحم نه بنده نیازه طاقت وار
اکرچه چوق نکه آشناده لطف اما — تغافلنده دخی بشقه بر لطافت وار

طهماس شاه
یوللرکده شبنم اشکم پانور افتاده در — آفتابم خاکدن قالدر که مردم زاده در

عارف حکمت بك
مجبور ایدن مقاله ارکان دولتی — اسراف بی‌لزوم سفاهت دکلمیدر

شیخ الاسلام
ای محتشم افندی وقارت بشاه ایکن — صرافه سرفروده رذالت دکلمیدر
چشم ذوی البصائره هرسنك مقبره — مرآت صاف چهرهٔ عبرت دکلمیدر

وله
بزم امید نشئهٔ عالمده دمبدم — هرکس بر خیال ایله مست شرابدر
چشمم کورردی عالمی برکلستان اودم — عمرك بهار موسمی عهد شبابدر

وله
اقتضای حکمت اوزره سلب عقل ایلر قضا — یوقسه کیم پابستهٔ دارالشفا اولمق دیلر

وله
کریه اظهار ایدرك مستی بو بزم دهرك — ایتدیکی ذوق غم انجامه پشیمان کورینور

وله
غنای قلبمز ایتدم زکاتنی مال دنیایی — زر خورشیدینی عرض ایتسه کردون رغبتم یوقدر

وله
بهیمت چراکاه صفادر — غم عالم بنی آدم ایچوندر

عاشق
لبانمن صانمکوز اوکلعذارك چشم بابلدر — هزاران چشم بلبلدن تجلی ایتدی برکلدر

عاصم چلبی زاده
بزم طربده ساقیا باکا نه کل نه لاله ویر — درد غمه دوا ایچون نیمچه بر پیاله ویر
سبزهٔ پایمالیم بنده بو کلشنك فلك — دکز ایسم صوو یرمکده برابکی قطره ژاله ویر

وله
تماشای جمال یاره پرده دود آهمدر — فلکده باکه کرن کوسترمین بخت سیاهمدر

وله
پیرالکده آتش فقرك اولور تأثیری سخت — کور چنار کهنه‌نك حالن نیجه سوزان اولور

وله
قابلیتدر حصول مطلبك سرمایه سی — الده استعداد اولنجه کار کندین کوستر

عاصم مترجم
دم اولمازکیم وجودم خون غمله اولمیه آلود — بو جسمك آب وخاکی خون دشت کربلادندر

عاصم
قدك یانده سرو دلارایه کیم باقار — اعلا کلنجه بر یره ادنایه کیم باقار

عاطف
فهم ایتمین دقایق نقش صنایعی — عبرتستان عالمه اعمی کاور کیدر

وله
حلقهٔ سبحه دکل چشم تجلی زاهد — سیر ایلئ بقادیدهٔ زنجیر ایله در

عالی قدیم
تمده شرحه لرم سیل اشك یوللر بدر — او یوللرك اونه‌سی بحر بیکرانه چیقر

عالی اورله لی
خورشید کبی کرچه که حسنك کالده — ای آفتاب چهره زوالکده اوبله در

عبدی همت زاده
کیمی بلبل دیدی نامنه کیمی مرغ سحر — عندلیبك آدی کلشنده هزار اولدی مکر

عدنی محمود پاشا
اول سرو ماه چهره که کلدن یکاغی وار — جان وکرکاده لاله کبی مهر داغی وار

وزیر سلطان محمد فاتح
دل مرغی خالی دانه‌سی صیدنده در ولی — بیلمز آنی که زلف سیاهنده آغی وار

محمود پاشا
بکزعمه مهر وماهی فلکده جمالنه — تا که کسنه ایشیده بیرك قولاغی وار

عرشی
اوپدیلر بر برینك کوزلرینی دلبرلر — یشه بادامـلره قاپلادیلر شکرلر

عزت بك بکلکجی
سوق تقدیرده اندازه ومیزان اولماز — فیض مولایه کوره ناقص وکامل بردر
قوت طالعه باق استمز استعدادی — منصب دولتنه ناقابل وقابل بردر
براولور عدل الهیده سلیمان ایله مور — درکه حقده همان شاه ایله سائل بردر
عزتا رحمت حق نیك وبده یکساندر — باغـه باران کرم بحر ایله ساحل بردر

وله
عشق جهانی بودل نالانه وبردیلر — بر عشقه دار اله طولی پیمانه وبردیلر

عزت علی پاشا
ای خوش اول شب کیم بکا عرض جمال ایلردی یار — بی مجال ایدم بن ابرام وصال ایلردی یار
شاهد مقصود آغوشمده بن محروم کام — صبحه دك تکلیف وصلیله جدال ایلردی یار
پیچ وتابندن کریز اینك مراد ایتدکجه بن — حلقهٔ زلفن کمند مکر وآل ایلردی یار
نار غیرتله عرق ریز حجاب اولدقجه بن — دیده سن مجرای اشك انفعال ایلردی یار
سستئ طالعله بن بیتاب ایکن حیف ودریغ — کندوسن آزردهٔ فکر محال ایلردی یار
قویدی استیلای بیتابی بنی بر حاله کیم — حیرتمدن صورت بی جان خیال ایلردی یار

وله
ایلدك آواره موج چین زلفکدن بنی — جوشش سودا دل مجنونه صحرا استدر
بزم میده دلبر اولدفعه تبسم ریز شوق — فکر فاسد آدمه برجای تنها استدر

وله
صورت پذیر معرفت اولمقده در هنر — یوقسه بودهره نیجه هیولا کاور کیدر
بولدفعه اشك دیدهٔ زجوشش وسکون — کویا که جزر ومد ایله دریا کاور کیدر

وله
بنی ناکام ایدن اقبال هنزدر یوقسه — اثر کوکب بختمده شآمت یوقدر
لذت لعل لبی تلخئ آزار ایله در — اولماز اول میده حلاوت که مرارت یوقدر

وله
بیغولهٔ مشیمه‌ده طفل امیدمه — مهد وجوده کلمدن اول هرم کلور

وله
کیمکاه همقدح بزم عیش ایدك کافر — که حقهٔ دهنك قوقلادم شراب قوقار

عزت منلا
هزار سوبه نکاه ایتسم آرزو بردر — ایکی کوز اولسه دخی رسم هاده‌هو بردر
تعدد ایلمز ایجاب منبع فیضه — پیاله اولسه هزاران بشه سبو بردر
بو اورتهانینی قیل وقال وحدتده — دوابهٔ نغمه جادهٔ کلو بردر
نه کوشه کیرلری نائل امل کوردك — جهانده ترك مطالبله جستجو بردر
بو کلستان فناده جمال عاشقیز — نظاره مزده خط آورله ساده رو بردر

وله
ایچ باده کوزل سوده نه دیرلرسه دیسونلر — میخانه ده قال اوده نه دیرلرسه دیسونلر

وله
عندلیبی ورد صدرك ایله تکفین ایتدیلر — برکلستان ییتنی قبرنده تلقین ایتدیلر
بویله دامنکش دکلدی دست وصلتدن اوشوخ — برطاقم عاشق تکابورله خودبین ایتدیلر

وله
ادبار بخت عاقلی دیوانه کوستر — اجبار بخت جاهلی فرزانه کوستر
مرآت دولتك بوده بر سر مبهمی — منصبده اشنالری بیکانه کوستر

عزت منلا

(حقه حق باطله باطل کورنور کاملار)

وله

(کیمسه کام آلمش دکل باکام عالم کیمده در)

عزتی وشنه زاده

فرقتده قالنلر آغلارز امید وصل ایله

عزمی قدیم

خلیل سوز عشقی آتش عشقه دوشندن صور

عصمتی

هم یاقار پروانه سن هم سوز دل اظهار ایدر

عطا ادرنه لی

غمزه‌ك خدنکی تیر بلادن خبر ویرر
بیك جان ویرن فتاده بکاوارمیدر دیمش

عطا اسکوبلی

بغرم فراق اودیله یانمش کبابه بکزر
بوقاره قاره اسکی کوینکارله سینه‌م

علی رمزی زاده

قدم باصماز بساط قربه علی کچمین سردن

علوی

کاملك کنسه وجودی نیجه ایجادی قالور

وله

نه خوش جمالکه یاراشور خط مشکبار

عونی بك

حکمت ندر که اکثرار باب فنونك

وله

آبلر دولابلر بکدیکرندن آه ایدر

وله

عونی نیجه ابراز کمال ایلسون آدم

غالب دده

عاشقده کدر نیلر غم خلق جها نکدر

غزالی

بزم چنده ژاله ایله طولدی لاله لر

فائضی قافزاده

اهل دردك برك سبزندن مزاری بللودر

وله

عاقل ایسك بوروزکار بزم صفادن ال مراد

فائق بك مناسترلی

پیمانه‌ك اوزره بر پرسافی حباب کوستر
برقطره میله سرآده‌دن ایت خبردار

وله

جبهه‌ك اوزره وضع انکشت تأملدن مراد

وله

کچدی برشوخ خط آورده نك آخرالنه

فائق ممدوح بك

رخکده اول خم کیسو بوکم بوکم بوکیلور
بوپیچنا یه عجب آه مزمی اولدی سبب
بونظم دلکشی فائق کورنجه رشکندن

وله

دیده‌م اولمشدر غم کردخطکله اشکبار
دردایله چیقدی کوزمدن کاه آتش کاه اشك
سینه‌می عشقیله یارك داغ برداغ ایلدم

(هرعلی حیدردکل هرسیفه دیمز ذوالفقار)
(کیمکه خدمتکار آلور معنیده خدمتکار اولور)

یاد ایلرز بودملرده برزمان اولور
براوددن پرهندر آنی باشندن کچندن صور
مقتضای مشرب شمع شب آرا بویله در
قاشك کانی قوس قضادن خبر ویرر
برجان بوغمزه‌یی عطادن خبر ویرر
کیفیتیله شعرم رنککین شرابه بکزر
بر بر اوجاغی قالمش شهرخرابه بکزر
اکر بیلمك دیلرسك آنی باشندن کچندن صور
سن دخی آکلایی کورکیم اراولور آدی قالور
آمنت بالذی خلق اللیل والنهار
موجود افندلری دل آزارلقده در
بربرندن مشتکی مغدورلر غدارلر
بریرده که حق سویلینی داره چکرلر
قویمه قدحی الدن سوز پیرمغانکدر
عشرت زمانی کلدی پراولسون پیاله‌لر
بیك بهار اولسه نه غم سبزه زاری بللودر
مجلس عیشی تلخ ایدر فائضیا زمان کاور
کون ومکانی یکسر نقش برآب کوستر
ابلیسی سجده سنده پرپیچ وتاب کوستر
ماهه اعجاز رسول اللهی سویلتمکیدر
شمدی کویا دل صد چاك صقال شانه سیدر
که آتش اوزره اولان موبوکم بوکم بوکیلور
ندن اوزلف سمنبو بوکم بوکم بوکیلور
بلی میان سخنکوبوکم بوکم بوکیلور
نم ظهور ایلر اپرسه چشمه البته غبار
کوییا تنوردرکیم اولدی طوفان آشکار
سایه سنده اول شهك آلدم نشان افتخار

دوشدی کیسوی سیه تابی لب شیرینته
جسمی میزان الهوا درصانکه فائق آدمك

بن درد عشقی سویلسم بشقه درد اولور
خوش برزمانده ویردی امانات عشقی یار

عاشقه ناز ایلمز دلبر اکرچه آز اولور
حسنك اولدقجه فزون عشق اهلی ارتق زار اولور
جنت ایچون منع ایدن عاشقلری دیداردن
عشق دردندن اولور عاشق مزاجی مستقیم
زاهد بیخود نه بیلسون ذوقنی عشق اهلنك

جلوهٔ عکس رخك آینه‌ده ای رشك حور
برق آهم کوك یوزین طوتمش سرشکم یر یوزین
داغ دلسوز فراقك اولدی کون کوندن فزون

که کوزده که کوکده خدنکك مکان طوتار
دل چکسه وله جان ونتی خاك کوی یکه
ذکر ایلکه زلفکه دل اولدی دسترس

آه ایلدیکم سرو خرامانك ایچوندر
سرکشته لکم کاکل مشکینك اوجوندن

اویله سرمستم که ادراك ایتمزم دنیا ندر
کرچه جانادن دل شیدا ایچون کام استرم
حکمت دنیا ومافیها بیلن عارف دکل

اول پریوش کیم ملاحت ملکنك سلطانیدر
سوردی مجنون نوبتی شمدی بنم رسوای عشق

بنده مجنوندن فزون عاشقلق استعدادی وار
قیل تفاخر کیم سنك هم وار بنم تك عاشقك

پریشان خلق عالم آه وافغان ایتدیکمدندر
مقوس قاشلرك کیم وسمه‌لر ژنك طوتمشلر

روحه بکزر دلبرم بیلم مکانی قنده در
محنتی کندویه ذوق ایتمه‌در انسانه هنر
کله کوش ایتسه‌دره مزبلبل آنکچون ایکلر

ممدوح بك

شیرصادك نوشته عارض اولور البته مار
هرنفسده کورمده برکرم وسرد روزکار

وله

هجران بلا وصبر بلالر بلاسیدر
عشاقك آه اول دم قالو بلاسیدر

فراقی

ای بنم چوق سودیکم بونه تو کنمز ناز اولور

فضولی

حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
بیلمامش کیم جنتی عاشقلرك دیدار اولور
عاشقك دردینه درمان ایتسه لر بیمار اولور
برعجب میدر محبت کیم ایچن هشیار اولور

وله

روشن ایتمش آنی کیم خورشیدندر آیه نور
صبحدمدن هم وحوش ایلر تنفر هم طیور
نور ماه افزون اولور خورشیددن اولدقجه دور

وله

هرقانده اولسه قانلویی البته قان طوتار
خاروخس ایلترآنده که قوش آشیان طوتار
آنك کبی که اوقیوب افسون یلان طوتار

وله

قان اغلادیغم غنچهٔ خندانك ایچوندر
آشفته لکم زلف پریشانك ایچوندر

وله

من کیم ساقی اولان کیدر می صهبا ندر
صورسه جانان بیلمزم کام دل شیدا ندر
عارف اولدر بیلمیه دنیا ومافیها ندر

فضولی

حکم آنك حکمیدر فرمان آنك فرمانیدر
طوغری دیرلر هرزمان برعاشقك دورانیدر

وله

عاشق صادق منم مجنونك انجق آدی وار
لیلینك مجنونی شیرینك اکر فرهادی وار

وله

پریشان اولدیغم خلقی پریشان ایتدیکمدندر

وله

قلیجلردر که قانلر توکمك ایله رنك طوتمشلر

وله

کیم بیلور عالمده عنقا آشیانی قنده در

وله

غم وشادیٔ فلك بویله کلور بویله کیدر

وله

ورق مهر ووفانی کیم اوقور کیم دیکلر

فضولی

بندن فضولی استمه اشعار مدح وذم

وله

مژكانی اوقی سینه‌مه تا پر طاقلو بدر

فضیلی

لیلینك مجنونی شیرینك دخی فرهادی وار

فغانی

بوسه كه قانع دكل دل وصلكك شیداسیدر

وله

مردم دیده كنار ایتمكه اول سروقدی

كوناهیدلی قبولی

بوقدر كناه او غمزه‌سی خونیده بنده در

وله

كواوب آچل دیدكه كولمه‌نك ده وقتی وار دیرسین

شهزاده قورقود

توتیای خاكپا یكدن ایدن قطع نظر

وله

حسرت ورد رخكله لاله نعمانی كور

كامل پاشا

حكومت حكمت ایله مشتركدر

كامی

یوزنده فتنه خط قیل وقالی روشندر

وله

قاتلر دوكرسه غمزه‌ی بیدادی وقتیدر

كانی

ارباب حسد هرنقدر اولسه مزاحم

لبیبی

عشق دلبردن جدا صانمه بدنده جان یاتور
عارضنده حلقه حلقه اولمش اول زلف دوتا
مهر رخساری ضیا ویرمش جهانه كون كبی
باده عشقی ایچوب چكمش لبیبی كندودن

لسانی

لباسنده دكلدر نقش كمخا پنجه رسمنده

لعلی

ازهدك كوكلنده جنت عاشقك دیدار یار

لیلاخانم

قبل مجلسی آماده نه دیرلرسه دیسونلر
عالمده ندر فرق بكا مدح ایله ذمك

والها

اچ باده‌یی كاشنده نه دیرلرسه دیسونلر

محرمی

عاشق اولمزدن مقدم دوشدم دوشدم آتشه

مختاری

زلفن آچوب نسیم ایده‌می رویك آشكار

مخنومی

دولت رجالی راحتی هیچ بیلمكده در

مدحی

الحمد ای مروحه اولمش مقامك دست یار

سلطان مراد ثالث

الطاف رحمانه استنادم وار
چون درست ایتمشم خدایه كوكل

بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه در

صبر ایله كوكل چوغی كیدوب آزی قالو بدر

كار عشق یا كاصور هر صنعتك استادی وار

دلبرا معذور طوت دنیا طمع دنیاسیدر

یتمش ایكی دره دن صو كتوروب آل ایلر

شاهم صوچ اولدرنده دكلدر اولنده در

آچل ای غنچه باغ لطافت كه كل زمانیدر

ایكی كوزم سه كركز چیقسون ای نور بصر

باش آچیق ابدال اولوب بیابه یاپراق باغلانور

وزیر اولان حكیم اولمق كركدر

كوزللك كچدی غالبا بو بوزندر

بودملری اوبر كون اولور چوق زمان آرار

بر كره فلك باكاده نوبت ویره‌جكدر

غافل اولمه هر كسك كوكلنده بر ارسلان یاتور
كنج حسنك حفظ ایچون كویا ایكی ثعبان یاتور
جامه خوابنده سحر كه كوردم اول جانان یاتور
میكده كنجنده شویله مست وسركردان یاتور

بنم دست امیدمدر كه دامانكده قالمشدر

هر كشینك لاجرم باشنده بر سوداسی وار

اچ دلبر ایله باده نه دیرلرسه دیسونلر
صاغ اولسون احباده نه دیرلرسه دیسونلر
عالمده سن اكلنده نه دیرلرسه دیسونلر

مبتلای عشق اولورسین دیو تعبیر ایتدیلر

اول كونی كوستررمی عجب باكا روزكار

راحت رجال دولتی هیچ بیلمكده در

الویررسه بویله الویرسون كیشی‌یه روزكار

فضل حقدن نیجه مرادم وار
مدد حقده اعتمادم وار

لشكر وماله اتكا ایتمم
جالشك ای مجاهدان غزا
اومارمكه دعام اوله مقبول

بنی عالمده فرهاد ایلین شیرین زبانكدر

همدم اولسه نوله درد وبلا محنت وغم

كولسه كلدر سویلسه بلبل نه بیلسون آدمی

قید وقفیه انساب جنونی كوردم

ساقی فروغ رو یكده آب وتاب كوستر
دیرسك كه اولمسون راز آكاه نشئه ناز
پرجوش عكس لعل تبخاله دارك اولسون
كور سجده نیازی سن باكا حوبلرده
ای شحنه كار پرهیز اول فی زهده میریز
ال صومعه خوان لطف چرخیه كلیه

تار تار طره پرپیچ جانانمیدر
كوی یاره رو براه اولدم سرشك وداغ ایله
ایدهلر بر پرده ده آغازه بیلمز كوش ایدن

سوزهمان عشقنده دریارك مكانی كیم بیلور
وار ایسه سنك سیاه قلب عاشقدر محك
ذاتی اشراف زمانك نائلی معلومدر

كوسترسین جانه مرآت رخك قندیلك
دیره‌وار مقدن مراد احیای اموات ایلیوب
كتم راز عشق ممكندر دیمكدن نائلی

كیمك قوینده سین شب زنده‌دار وصلنك كیمدر
نه دیرك بت نكار آفتاب افروزیدر حسنك

صلاح عالم كون اولسه كرفسادی قدر
براقمه دامنن الدن محبتك كه اولور

شخصك استعدادی لطف پیكرندن بللودر

نه غمزه‌دن نه غم یار پرجفادندر

جیقاران عالمی باشدن سنك ای خلعت جاه

بیك مبتلاسی وار سر راهنده جان بكف

سلطان مراد

عسكر غیبه استنادم وار
دین یولنده بنم جهادم وار
كه قبولنه اعتقادم وار

وله

بنی بلبل كبی زار ایلین غنچه دهانكدر

مشفقی

عالمك عشرتی جمعیت یاران ایله در

معیدی

یارب اول شوخ دلارا كلمیدر بلبلیدر

منیف

قیسی اول سلسله ده ارشد اولاد یازار

نائلی

كرمیت حیادن خورشیدی آب كوستر
جبر ایله چشم مستك مخمور خواب كوستر
هر صوندیغك قدحده ساقی حباب كوستر
شایسته پرستش بر آفتاب كوستر
دستنده بایزیدك جام شراب كوستر
بخت اشیمه كندك عالی جناب كوستر

وله

حرف حرف نسخه حال پریشانم میدر
بیلمزین یارب چكن آهم می یا نالم میدر
ناله بلبل میدر كاشنده افغانم میدر

وله

كوهرنده آب وتاب اولسونده كانی كیم بیلور
بوقدر اول شوخك عیار حسن وآنی كیم بیلور
اهل علمك كیم صورار ذاتی زمانی كیم بیلور

وله

قصدك اول طوطی شكرخواهی سویلتمكمیدر
یالره اعجاز روح اللهی سویلتمك میدر
خواهشك طفل دل آكاهی سویلتمكمیدر

وله

عزیمت خوان برجیس اقتدار دعونك كیمدر
نه برجك ماه بین پرتو پرست طلعتك كیمدر

وله

اولوردی كامروا هر كشی مرادی قدر
قولك تقربی مولاسنه ودادی قدر

وله

كیمیای قابلیت جوهرندن بللودر

وله

بزم شكایتمز بخت بی وفادندر

وله

وقت بوشنده اولار بوس كریبانكدر

وله

اول طفل نوظهور هزار آشنایی كور

نائلی
سعی ایله نیجه‌لر اولوب مالك کیمیای فقر
وله
تفرج ایتسه که دل بیخودانه نائلیا
نابی
دوکونسه مشت تأسفله نوله سینهٔ عمر
بیلنسه قدر حیات عزیز راحجدر
تهی قالور کهر زندکیدن آخر کار
بزآرمیدهٔ کشتیٔ غفلتز اما
وله
موج مراد بادهٔ جان پرورمده در
بندن صورك حقایق اسرار عالمی
باز شکار کبر چراکاه همتم
وله
دم وصال ظهور خط نکاره دوشر
همان بزه دوشه جك وقت کالده عشرتدر
دکل زمینه دوشن برف خانهٔ چرخك
وله
دست نازکدن اوردان که شراب استرلر
دردسردن نیجه آزاد اولور اول طائفه کیم
سن همان دلده کی نقش هوسی دفع ایله
وله
حیات دولت پادر هوادکلده ندر
سپاه مملکتنه احتیاج ثابت ایکن
اسیر کشمکش اضطراب ایکن اهلی
وله
خطك که کرد چهرهٔ زردن ظهور ایدر
کوردم النده خنجر عریانن اول مهك
بو سوز عشقه مردمك دیده در سبب
وله
نه سندندر نه بندندر نه چرخ کینه وردندر
دهان آلوده اولماز نعمت الوان عالمدن
وله
سنکچون خواب راحت چشم کریانله دشمندر
کیدلدن سوزن مژکان وتار کاکلك الدن
وله
شکایتم ستم شوخ سرکشمدندر
بوزخم عشقمه بادی نکاهم اولمشدر
وله
دیدهٔ عاشق مفلس که خط وخالده در
دوشمز آلوده لره داعیهٔ استغفار

خاك بدست دولت وجاهه زكات ویردیلر
ورای عالم حیرتده بردیار استر
که ضایع اولمده در یوق یره خزینهٔ عمر
هزار سلطنته بکدم کنجینهٔ عمر
بونیشه کاویٔ انفاس ایله دفینهٔ عمر
نفس نفس جریان اوزره در سفینهٔ عمر
حرف نشاط زیر لب ساغرمده در
تألیف راز نامهٔ دهر از برمده در
کام دوکون جنبش بال و پرمده در
ایرشدررسه خدا عیدمز بهاره دوشر
فغان نابجل مشرب هزاره دوشر
بیاض صورت دیواری پاره پاره دوشر
کو یا چشمهٔ خورشید دن آب استرلر
باده نوش ایلیه جك پرده کلاب استرلر
سندن ای خواجه نه دفتر نه کتاب استرلر
وجود موج بقادر فنا دکلده ندر
ملوك عالم صورت کدا دکلده ندر
بقای جاهه دعا بد دعا دکلده ندر
برفتنه درکه دورقردن ظهور ایدر
برآب صافدرکه کردن ظهور ایدر
هرآتش ابتداده شرردن ظهور ایدر
بودرد سرخمار نشئهٔ جام قدردندر
دماغ دلده لذت خوان یغمای سحردندر
بساط استراحت جسم سوزانله دشمندر
رفوی عافیت چاك کریبانله دشمندر
ظهور دود درونم هب آتشمدندر
بنده بوتیر بکاکندی ترکشمدندر
چشم نکبت زده درصفحهٔ رمالده در
چیقماز اول چرك که پیراهن بقالده در

نامه یازسم یاره دستمده قلم نابود اولور
ایلسم داغ درونم شرحنه وضع قلم
کل ای نسیم صبا کوی یاردن نه خبر
شمیم لطفنه آماده در مشام امید
یارك کذر کهیدر عشاقه جای راحت
نقشك کبر نیجه جانه محو اولدی آرزولر
سبوی میله ابریق وضو برخاکدر اما
دخی کیمدن امید صدق ایدرسین نابیا بیلم
رك تاك خفادن جوشه کل ای بادهٔ تحقیق
سزادر ساعد سیمینك ایتسم هیکل کردن
بن ایتدیکم نیازی ایدرسین رقیبه فاش
هب سنی کامیاب اوله جقسین زمانه ده
اکرچه کهنه متاعز رواجمز یوقدر
اوجاه کیم اوله همدوش احتمال زوال
نقش ایله ای مصور حسن جمال یاری
چون حل عقدهٔ دل مشکلز اولدی سنده
چنبر اولورسه نوله دائرهٔ جانه کمر
شکسته‌لك دله کیسوی یارمزدندر
سزای تیغ اولور حدین تجاوز ایلین مولر
بوله باقیدن آغاردی صمنا دیدهٔ تر
کاسه میزان کمال اورته یه ای یوسف حسن
اکلادم آینه نك راز دلندن بونی کیم
سندن ادنایی کوروب شکر ایله دمساز اولمق
کیمکه مکر زن دنیایه زبون اولماز ایسه
توبهٔ میده ثبات قدممدن صورمه
قنده برفتنهٔ ذر دیده ظهور ایلر ایسه
اولدی سرمایهٔ حسرت بکا بیم وامید
درخت یأسدن اظهار برك وبار امید
برآفر یده دن ایتمه اب شکایتی باز

نابی
حرف آتش نامه خاکسترمی کب دود اولور
سینهٔ حرف اوزره داغ نقطه خون آلود اولور
وله
کلورمی قافلهٔ مشکباردن نه خبر
نه کونه جنبشی وار روزکاردن نه خبر
وله
زندان خانه بردوش دار ودیاری نیلر
دیوار کنج کلخن نقش ونکاری نیلر
وله
نه حکمندر بیلمز بیری صالح بیری فاسقدر
صباحك برنفسدن نصفی کاذب نصفی صادقدر
وله
قدحلر شیشه‌لر خملر سبولر هب سنکچوندر
بکاپرخشم وکین اولمق عدولر هب سنکچوندر
وله
ای سست عهد مجلس امانت دکلمیدر
ای تنك چشم کاربنوبت دکلمیدر
وله
رواجه ده اوقدر احتیاجمز یوقدر
توجه ایتسه بیله ابتهاجمز یوقدر
وله
آهوی چشم شوخن امارمیده کوستر
انکشت آرزو بی ناخن بریده کوستر
وله
بسته درنقش میانخانهٔ جانانه کمر
وله
بزه بوشیوه بنه روزکارمزدندر
وله
آنکچون تیغدن آزاده درمژکان وابرولر
وله
آغله هی کوزلرم آغله نه کلور وارنه کیدر
وله
فنی چوق کیمه ترك ایلکی بازاره چیقر
وله
طینتی صاف اولانك اهل نظر یاوریدر
وله
سندن اعلاره رشك ایلمك محرمیدر
وله
رزمکاه فلکه مرد کلور مرد کیدر
وله
اوراسن ساقیٔ کلچهره نك ایرامی بیلور
وله
بنه باعث براوجی غمزهٔ دلداره چیقر
وله
بیله‌م ایلیه جك کریه میدر خنده میدر
وله
تصرفات الهیه دن بعید میدر
وله
که نقشدن کله نقاشدن شکایتدر

نابی: همان نتیجه‌سی برفرقت اولسون یوقسه / وصلی در پس اولان انتظار ممکندر
وله: باطل همیشه باطل و بیهوده در ولی / مشکل بودر که صورت حقدن ظهور ایدر
وله: اهل ماتم کریه‌ده کتّاب قسمت خنده‌ده / جانسنالك ویردیکی معجون دوخاصیتلیدر
وله: یکسبو یکبزم و یکپیمانه یکمی یکنشاط / میکشان بزم انسك اتحادی بویله در
وله: کیمدر بزی منع ایلیه جك باغ جناندن / موروث پدردر کبرزخانه بزمدر
وله: اولماز ینه مریض محبت شفا پذیر / روی زمینه یردخی عیسا کلورکیدر
وله: روی زردم پسته‌ٔ لب بسته‌سن خندان ایدر / زعفران نوع بنانك خواجه نصرالدینیدر
وله: برمهره ذره بزکه فروغ جمالدن / کوبنده مهر سایه‌ٔ دیواردن کچر
وله: اولدی بیاض صبح کبی موی سرسفید / ای خفته چشم اویان که عبادت زمانیدر
وله: کوسترمسون اوقحط سخن مجلسن خدا / کاآوده‌ٔ تنغیخ اوله لفظ نسته‌لر
وله: دله رسم ایتمدن نقش خیالن کوردیکی شوخك / درون پرهوس مجموعه‌ٔ حکاکه دونمشدر
وله: کهی بی اختیار افتاده اولکار پای دلداره / دکل کستاخلقدر ایك درمانسزلغمندر
وله: که بلندی پست ایدر کاهی ایدر پستی بلند / مقتضای کردش دولاب عالم بویله در
وله: اولمه ای طبع حریص انبانکشای اضطراب / کار و باری اسباب عالمك نوبتله در
وله: حسن جوان نسایه نه ممکن اوله نصیب / هر حصه‌دن ذکوره نسادن فزون دوشر
وله: افزونئ حیات کم آزارلقده در / سرمایه‌ٔ نجات سبکبارلقده در
وله: اسافل اولمسه اولماز اعالی نائل سامان / ویرن زیرا که صورت جامه‌ٔ زرتاره سوزندر
وله: جهان ایچنده مرادم نه ایسه ویردی قضا / همان برالمدیغم انتقام قالمشدر
وله: برکون کلور که صدره چیقار سرفراز اولور / اول کوردیکك کمینه که نامی پیاده در
م: عرض ایله بیهوده یره زخمکی ای دل / یوق حقه‌ٔ ایامده مرهم نه ویرلر
وله: زبون جواوب بزی پامال جور ایدنلردن / برای غیرت حق انتقام آلور بولنور
نجاتی: خط ریحان ایله اول زیبا عذار / صانه سین مصحفدر آیت برکنار
وله: ایکی اوج میل یردن بن اباغك طوپراغن کوردم / چکاسه سرمه‌دن اکسیك دکلدر کوزترازودر
وله: زلفکه نسبت یا آلنك جنت اولور یارخك / چونکه شانك باغ خلد آلتنده یا اوستنده در
وله: تك پرده کوکده ذره قدر منت اولسون / اورتی دوشك نجاتی یه بربوریا یتر
تحقیقی: قنده وارسه عاشق بیچاره جانانن آرار / درد ایله بیمار اولان البته درمانن آرار
صانمه رخندن صونار دستن دل مجروحه / اول کمان ابرو جکرده تیر مژکانن آرار
ورد کلزاره طوقنقدن صبانك قصدی وار / عندلیب بی نوانك راز پنهانن آرار
وله: شیخ عبد ایلدیکك مرشد خلوتکارك / اکثری معتکف بزم اکابر بولنور

تحقیقی: مرآته باقه برایکی کون ایله تجربه / صبر ایلك فراقکه مشکل دکلیدر
وله: تراش اولدقجه خط یار روینده جلا آرتار / فتیل شمعه بکزر کیم کسلدکجه ضیا آرتار
ندیم: تحمل ملکنی یقدك هلاکو خانمیسین کافر / امان دنیایی یاقدك آتش سوزانمیسین کافر
قیز اوغلان نازی نازك شهلوند آوازی آوازك / بلاسین سنده بیلم قیزمیسین اوغلانمیسین کافر
ندر بو کیزلی آهلر چاك کریبانلر / عجب برشوخه سنده عاشق نالانمیسین کافر
نیچون صیق صیق باقارسین بویله مرآت مجلایه / مکرسن داخی کندی حسنکه حیرانمیسین کافر
ندیم زاری بر کافر اسیر ایتمش ایشتمشدم / سن اول جلاد دین و دشمن ایمانمیسین کافر
وله: نه برك کلدر او لب چکنمم شکر صانوردم / نه غنچه‌در او دهن قوقلاسم شراب قوقر
عجب نه بزمده شب زنده دار صحبت ایدك / هنوز نرکس مستکده بوی خواب قوقر
اوتن که خاك اوله عشقك کداز و سوزندن / بتن کیاهی دم حشره دك کباب قوقر
وله: هر طره سنده بیك شکن دلربای وار / هر برشکنج طره‌ده بیك مبتلاسی وار
برچشمی وار که برنیجه وزبیك لسان بیلور / بیك همزبانی همدمی بیك آشناسی وار
زکی: بدره دکل نکاهی جهانك هلاله در / نقصانه در نظرلری صانمه کماله در
نزهت قدیم: برکره ده صورمادی کلوب خسته‌کی ظالم / انصاف ننك آدی مروت نیه دیرلر
نسیبی شهید: کافر کورنجه زلف و رخك دیدی ای نکار / آمنت بالذی خلق اللیل والنهار
نشأت: زن کبی شیوه‌ٔ شهوتله آلان دنیایی / وضع حمل ایتمه کبی و رمه‌ده فریاد ایلر
وله: کوندز چیقار ذوقنی رندان رمضانك / افطار صفاسن دخی اهل شکم ایلر
نشاطی: رخسارك اوزره زلفك بر پیچ و تاب کوستر / چون هاله هرچنده برماهتاب کوستر
عرض ایلدکجه عاشق لعل مذاب چشمن / آچ حقه‌ٔ دهانك سن درناب کوستر
اولسون اول ابکی خنجر جوهر نمای بهجت / ابرولرکده کاهی چین عتاب کوستر
مستانه رنکهله برشور صال که دهره / زهدی تمام رسوا عقلی خراب کوستر
رسم ایله بزم عشق ای مانئ محبت / اول بزمه جان زاری تار رباب کوستر
پرتو نمای شوق ایت اول نار آب پوشی / بزم صفایی ساقی پرآب و تاب کوستر
وصف رخنده طرح ایت برنوغزل نشاطی / یارانه نقش سحری برروی آب کوستر
وله: جلوه‌کاه نازه کیم اول آفت مهرو چیقر / هرطرفدن اوج چرخه شوق ایله بیك هو چیقر
جان آنار بیچاره دل کاهی نیام نازدن / قصد زخم جان ایله اول خنجر ابرو چیقر
رمزدن خالی دکل نقش جمال دلربا / خط لعلی برمعمادر که شفتالو چیقر
یاسمندن سرزده سنبل صانور سیر ایلین / کوشه‌ٔ دستاردن کیم زلف عنبربو چیقر
وله: فریاد دلکه سینه‌ٔ غمخواردن کلور / برناله درکه اول پس دیواردن کلور
فتنه صلای الحذر ایلر شتاب ایله / اول شه که مست خانه‌ٔ خماردن کلور
خمیازه ریز باده سیدر جام آفتاب / اول نشئه کیم دله نکه یاردن کلور
کلکونه‌ٔ جماله اولور زیب بخش رنك / هر قطره خونکه چشم کهرباردن کلور

نشاطی

مثال چشم بتان نرکس چمن مخمور
عجمی ملك دله صالسه غمزه لر آشوب
بهار عالم جاهك خزانی در پیدر
خوشا فزونی کیف می محبت کیم

ولە
بینی پاکینه الف آن دیدیم نوله

ولە
مو بدن اینجه میان شوخ فتانم میدر

ولە
چشم مهره تو بیا ایلر فلك هرد بزه سن

ولە
کور صفای عشقی کیم دل کلهٔ احزان ایکن

ولە
چشممده عکس خنجری مستور کریه دن

ولە
سلب ایدوب عقلی کچن نام ونشان قیدندن

نظیم
بیك پاره اولسه ذره دکل اول دهان قدر

ولە
جان ویردی غم عشقدن آیرلدی مجنون

نفعی
ناز ایدرسه غمزه سی عشاق زاره نازایدر

ولە
چکدیکم دزدی نه همخانه نه همراه بیلور

ولە
بنم عاشق کهرسو الفده طوندی شهرتم شهری

نورس قدیم
حجله کاه خسروی اول شب که تزیین ایتدیلر
چیقمدی برتیتن قد باشند همتنه

ولە
شب هجرانده نلر چکدیکمی هیچ صورمه

ولە
کرم شبتاب کیجه کاه بانار کاه چیقر

ولە
بو مضمون ایله انجق قصدی تزیین ایتمه در نظمن

ولە
بختنکی بزجا ایدرسه تختنکی برباد ایدر

ولە
فدای غیرت پروانه یم که عالمده

ولە
نه رنك دلق صوفیدن نه نقش بوریادندر

نورس افندی
سپهرك عکسنه دورنده ده مقصود حاصلدر
ایدر هرساله کی تعریض مخمور ذهول آخر
کلی بلبل یاقارشمعی دخی پروانه زار ایلر
تعاکس ایتمسه شوق تجلی ایکله مز دللر
صفات وذات یکدیکردن اولماز برزمان منفك

ایچسن بو باده یی مخمور ایچمین مخمور
خراب عشوه نکه چشم پرفتن مخمور
اولور بو مجلسه البته هرکلن مخمور
خراب عشق یا نور قیس وکوهکن مخمور

ابروی دلکشی آکا مد کشیده در
رشتهٔ باریك دلی بارك جانم میدر
آرزوی سایهٔ قدکله هرکیم خاك اولور
کاه اولور کیم یادر خسارکله یوسف زار اولور
کویا درون آبده ماهی نهان اولور
دفتر عشقده مجنون کبی نام آور اولور
یانده جزء لایتجزی جهان قدر
میدان محبنده قدم بوبله کیرکدر
زلفی برآشفته در کیم روزکاره نازایدر
عاشقم حال دل زارمی الله بیلور
یازانلر قصهٔ مجنونی هپ یابانه یازمشلر
خون فرهادی حنای پای شیرین ایتدیلر
اطلس کردونی برقاج کره تخمین ایتدیلر
آنی برین بیلورم بردخی الله بیلور
عجبا قنغی فلککتزده نك یلدزیدر
اینانمه داستان رستمه طوسی یلان سویلر
ساکاده اولماز هوادار ای سلیمان روزکار
نه برعلامتی وار نه مزاری قالمشدی

تغییر نشئهٔ عرفانده هپ بوی ریادندر
حقیقتده ظهوری آتشك قلب شتادندر
سیه مستیٔ غفلت نشئهٔ چون وچرادندر
کیمی کوردمسه شاکی اشتکاسی آشنادندر
خروشی هپ جبالك عکس تأثیر صدادندر
ضیانك انکشافی شمسدن شمسك ضیادندر

سرکشته ایلین بنی زلفك هواسیدر
ویردکجه پند پرچنه بند اولوردی دل
نورس بنی دوشوردی دله آرزوی دل
ایلسم آغلایه رق آه اکر افلاك یانار
قیلمه لوم ایتمدك آثارمی ادراك دیو
مه یکی صاقلایه جق یر بوله مم کاهدن
جوهر صهبا که ایلر جام میناذن ظهور
نشئهٔ صهبایه قائدم کرچه اما بیلمدم
عشق یولشدرمش اسباب جنونی شوبله کیم
قنی یاد ایلکله خون دل نوش ایتدیکم دملر
کاورمی خاطره صهبا صونوب پیمانه پیمانه
یانار آتشلره آرام وصبرم باده کلدکجه
حالی بر بد اصلك اقباله تحول ایتسون
وقتیدر نیك وبده تحویل ایدن هرصورتی
بوللری صدفك نجانه منتهیدر مطلقا
کریه یی اول دم که اهل عشقه آیین ایتدیلر
صورت آیینه یه میل ایتدیروب رخسار یبی
ایتدکلریکل قنغی برین نقل ایدهیم بن
هرشیوه که بیك عاشق سودا زده مفتون
سنك محزونك اولمق باکا شادان اولمدن یکدر
جهانك عز وجاهن شوبله اذعان ایلدم بن کیم
دوشوب کوی خرابات ایچره صوفی کاسه لیس اولمق
اول صنم رفتار ایله بسرو بالادر کیدر
ناز ایدر کلمز کنار عاشقه اول دلربا
بلا دلدندر اول دلدارالندن دادمز بوقدر
قنده برغم یارسز قالسه بنمله یار اولور
کلدمسه نوله بن شعرا دورینه آخر
جکرده طورماز آقار خون زخم تیرنکار
سرخدا مظاهر اشیاده مستتر
کلشنده کونه کونه ندر بو شکوفه لر

نورس افندی
بای بوانقلابه محبت بلاسیدر
چکسون بلای قیدینی شمعدی جزاسیدر
هپ چکدیکم جهانده بنم دل بلاسیدر

ولە
صو یانار نار یانار باد یانار خاك یانار
بن یرآتشده یم ای عشق که ادراك یانار
هم دل سوخته هم سینهٔ صد چاك یانار

ولە
روحدر کویا ایدر جیب مسیحادن ظهور
ایتدی صهبا نشئه دن یا نشئه صهبادن ظهور
دوشمه آتش قیسه ایلردودلیلادن ظهور

ولە
هزاران بلبلی نالەلە خاموش ایتدیکم دملر
سنی بزم وفاده مست مدهوش ایتدیکم دملر
سنی مست ایلیوب بی کل دراغوش ایتدیکم دملر

ولە
چونکه مستقبلده یافرعون ویانمرود اولور
وقت اولور کیم اقبح شی احسن موجود اولور
فعل مذمومی فلك قلب ایتسه ده محمود اولور

ولە
دیدهٔ کریانمی سرچشمه تعیین ایتدیلر
عاقبت اول خودنمای حسنی خودبین ایتدیلر

ولە
ای عشق سنك آه دیلمز نلرك وار
یارب نه مصیبت نه بلا شیوه لرك وار

نوعی
غمکله آغلامق ایلرله خندان اولمدن یکدر
ایشیککده قول اولمق دهره سلطان اولمدن یکدر
سریر دولتنه فغفور وخاقان اولمدن یکدر

ولە
پاینه افتاده لر دوشمش تماشادر کیدر
سو یلنور دیللرده اما یردلادر کیدر

ولە
کوکلدندر شکایت کیمسه دن فریادمز یوقدر

ولە
بربلا کیم صاحبن بولماز بکا غمخوار اولور

ولە
عادت بودر الك صکره کلور بزمه اکابر

ولە
اور یحك آغیدراوستنده صانکه جسم نزار

ولە
بروجله ناظر کورەلم حق نه که وستر
آب وهواسی برقونك باغبانی بر

نهادبك — خیال بوس پایه دست امیدم صارلمدن / کوکلده حلقه حلقه آه حسرتله دونمشدر

وله — جهانده شمدی ظرافت مداهنه ایله اولور / حماقت اولمازه اولماز دیمکدن اولمشدر

نبلی — کیمك همبزمیسین یاران عیش وعشرتك کیمدر / ندیمك غمکسارك همدمك همصحبتك کیمدر

وائق — ای چشم بخت میل شکر خواب نابکی / بیدار اول که رؤیت دیدار وقتیدر

واصف — نه بیان حاله جرأت نه قفا نه طاقتم وار / نه رجای وصله غیرت نه فراقه قدرتم وار
دوشدی او یادکاره کوکل اولدی پاره پاره / چکرم کوکل نه چاره چکدیم محبتم وار

وله — (آتش کناری قیش کوننك لاله زاریدر)

واقف — نه یاردن نه کوکلدن شکایتم واردر / فراق دلبر ایله شمدی راحتم واردر
نیاز وصلت ایله زرم اوله مکر یوقسه / اوتندخویه بنم غیری نیتم واردر

وجدی — لعلك تبسم ایله پرآب وتاب کوستر / یاقوت سرخ ایچنده در خوشاب کوستر
می ایچ که روی آلك اولسون ینه خوی افشان / آب ایچره آتشی کور آتشده آب کوستر
عکس رخکله آینه‌یی منور / آغوش مهده رخشان برآفتاب کوستر
ایتمه لبك کشاده اهل نیازه اما / هر بر سؤاله غمزه‌ك حاضر جواب کوستر
آب حیات وصلك خوابنده جانه عرض ایت / دلتشنهٔ امیده باری سراب کوستر
کستاخ چشمه ایتمه روی دلی نمایان / آیینهٔ رخکده رنك حجاب کوستر
سرمست داشکسته دوش پای چشم مستنه / معمار لطفه کندك خانه خراب کوستر
صوندقجه نرکس جام اول مست تازه ساقی / صد چشم مبتلایی انده حباب کوستر
وارمی جواب سویلر بو نوزمینه وجدی / شعرکده اهل نظمه تازه خطاب کوستر

وله — اکر مستلزم احسان ایسه فریاد قابلدر / کرم مبذول اولورسه عرض استمداد قابلدر
نکاهك منع ایدردی استسه هب غمزه‌نك جورین / همان حکمت مراد ایتدکده یوقسه داد قابلدر
بن ایتسم بیستونه همت ایتمم تیشه‌یی محرم / آنی نوك مژه ایله ییقمق ای فرهاد قابلدر
دل درد آشنا جام نشاط ایلمز منت / غبار غمله ده برلحظه اولمق شاد قابلدر
رضا یوق انتقامه مذهب عشاقده یوقسه / برآه ایله جهانی ایلمك برباد قابلدر
دوشرسین غیری کاکل قیدینه یوقسه سنی ای دل / شکنج طره سندن ایلمك آزاد قابلدر
بو فیض ایله سوزك سحر ایلمك مشکل دکل وجدی / خصوصا طبع چالاکك ایده امداد قابلدر

وله — طوفان سرشکم دیده جوش یمه بکزر / باق چشممه داماغمه دریامه بکزر
زنجیر محبت چکه‌رك کلدی جهانه / مجنون ایله دیوانه کوکل توأمه بکزر
میخانه‌ده بی قید سفال ایله می ایچمك / نه مجلس دارایه نه جام جمه بکزر
هب عشق ایله هم مجلس اولان اهل جنوندر / عقل اول حرم انسده نامحرمه بکزر

وله — شبستان غم بزمده شمع انورم یوقدر / فنا دنیاده یعنی بر مسلم دلبرم یوقدر
سرنده هر کسك برغنچهٔ سیراب وارشمدی / بنم باغ جهان ایچنده بر برك ترم یوقدر
ستانبوله شودکاو آرزو وار دلده ای وجدی / اوچردم بولسم امانیلیم بال و پرم یوقدر

وجدی — غمزه بی رحم اولدیغی مژکانلرندن بللودر / تیغ خون آشام نقش جوهرندن بللودر
کعبه جویان محبت خضری رهبر ایلمز / سجده کاه اهل دل خاك درندن بللودر
کلاهٔ پرداغه زلفی سایه بخش اولسه نوله / لایق تاج شهنشاهی سرندن بللودر
خال رخسارندن آکاه حالمی ایتمه سؤال / عاشقك بخت سیاهی اخترندن بللودر

وله — نوله کلزار عالم سربسر بیت الحزن اولسه / او یوسف طلعتان دنیایی یعقوب ایلمشلردر

وله — کوکل سوزان ایدن جسم زارك تازه داغکدر / سنی پروانهٔ عشق ایلین کندی چراغکدر

خواجه وحی — بهانه جوی وصلت اولدیغم یاره طیورمشلر / نفاق ایتمشلر اما معنوی همت بیورمشلر

سلطان واد — ای که هزار آفرین بونجه سلطان اولور / قولی اولان کیشیلر خسرو وخاقان اولور
خالقی امینن ناخلف اولمش دکل / خلقه کوکل باغلایان صکره پشیمان اولور

وله — (اللهی سورسك بنی سویلتمه غم وار)

سیدوهبی — تیغ نکاهه بادهٔ ناز ایله آب ویرد / بن اولمك استرم بکا قطعی جواب ویرد

وله — بیوفایی زن دهری کوروب اهل فنا / حیرتندن دم موتنده دهن باز قالور

ویسی — امید خاکبوس آجنابك کر اولمسه / بو خاکدانه کلمکی ایتمزدم اختیار

وله — سکا فرهاد اوله لی ای شه شیرین کفتار / آه دیر آه ایشیدر کوه بلاده دل زار

ماما زاده هادی — ایتمسونمی آه دلسوزم علولر آشکار / عشق دیرلر نامنه دلده برآتشپاره وار

هلالی — دل ایکدن شراب ناب استر / خسته درد دینه جواب استر
چشم مستی شراب ناب ایچمش / دل بریاندن کباب استر
جان ویرر دل کورنجه پیکانن / خستهٔ تشنه دلدر آب استر
ای هلالی یتشدی بزم بهار / دورکلدر کوکل شراب استر

ندیم علی چلبی — سری پاپای سرابلر جهان بی سروپادر / حضیضی اوج ایدوب اوجی حضیض ایلر بو دنیادر

یحیی افندی — کون یوزك ماهیت حسنی کماهی کوسترر / نور حق ینه اول شمع الهی کوسترر
برالای اولسه کوزلر هب توجه یاره در / خلق عالم بر برینه پادشاهی کوسترر
ای هلال ابرو جمالك حق باق آیینه یه / بر مصفی آبدر کیم عکس ماهی کوسترر

وله — اسدی کویندن صبا شاد اولغه بادی بودر / آیاغی توز بله کلدی باعث شادی بودر
شیوهٔ محبوب ذوقندن خبردار اولمدك / بیلمدك ای قیس عالم بونده در وادی بودر

وله — خاطر پاکینه قونمش باد آهمدن غبار / خاکپایینه یتش ای اشك ایله اعتذار
ایشیکده کوزی یاشلی عاشقك بیك وار ایکن / نوجوانم بیك یاشا بحیایی ایتدك اختیار

وله — سوزکیم زبانه کلمه کویا زبانه در / بن عاشقم سوزمده بنم عاشقانه در
عاشق اودرکه یاری ایشیکنده جان ویره / مجنون غافلك حرکاتی بهانه در

یحیی افندی: بکا قان آغلادر هجران دمنده چکدیکم غملر / کاور بر خیاله روز وصالکده چکن دملر

کورلر او یناردی دل بازیچه ظن ایلردی دنیایی / قنی اول شوقلر اول انس وحالتلر او عالملر

وله: چشم خونبنم خیالك شاهنی اعزاز ایدر / هر کانده برقماش سرخ پای انداز ایدر

وله: همیشه مردم چشمم عذار یاره باقار / کوزم اوپنجره در صحن لاله زاره باقار

وله: کوه محنتدر باشم هر سو باشم ارماغلر / فرقتکده چکدیکم آلامی چکمز طاغلر

وله: راحت کادم یاره برسرو دلارادر کیدر / پاینه عشاق دوشمش برتماشا در کیدر

وله: بربرینه کیردیلر دولابلرله آبلر / آبلر غالب کلنجه دوندیلر دولابلر

وله: خانمان زهدی ویران ایلسون سیلاب می / باده آفسون کلسون ای ساقی بوجم وادیسیدر

وله: قورقرم جنتده ده عشاق راحت بولمیه / اوکرنورسه شیوهٔ خوبان استانبولی حور

وله: مائلم برکل رعنایه که او یکك دیله سم / آلمدن بوسه سن ایکی یناغی کل کل اولور

وله: زوالی غصه‌سن چکسون دیو نعمت ویربوقسه / فلك اهل دلك صانمك که مسرور اولدیغن استر

یسری: کاسهٔ متروك می رنك لبندن بللودر / مفاسك اولسکی حالی مشربندن بللودر

وله: رجانك ده اوجنده رشوت استر اولمغه نافذ / هدفدن تیرکا ترجاعی هب تمرنسز الکدندر

بفیی: غمزه‌ك جفاسی عاشقه عین وفا کلور / بیچاره النفانی طبیبك دوا کلور

لا ادری: آلور رقیبی اومهپاره بزمکاهه کلور / کاه رسده بزه دولت مع الکراهه کلور

لا: النده کی اول زخم ملاحت اثری کور / کل عارف ایسك نکتهٔ شق القمری کور

لا: رؤیته حائل اولان دیدهٔ خونابدر / بکا دشمنلك ایدنلر بنسه احبابدر

لا: عاقل نه شاد اولور بو جهانده نه غم چکر / جاهل همیشه شاد اولهجق دیر الم چکر

لا: نسکه کاچینن حسرت دامنم پرخار محنتدر / کل ای بلبل بنمچون ناله قیل کیم وقت فرقتدر

لا: یارب مددایت دردمه درمانی کوستر / یا جانمی آل یا بکا جانانمی کوستر

لا: کردون فضای عشقده برکوبجه لاله در / بحر محیط اولاله ده برقطره ژاله در

لا: چشم امید حضرت حاجتروایه در / دائم توجهم طرف کبریایه در

لا: امیدك کسمه حقدن ای کوکل ویرمك خدانکدر / مدد جویان مردان اول که همت اولیانکدر

لا: فراق یاب دولتدر جکرکاهمده کی داغلر / سرابك حالیدر جاناکیرن آغلار چیقان آغلار

لا: شهر عشق آیینی اول دمکه درکار ایتدیلر / هر سر بازاره بیك منصور بردار ایتدیلر

لا: اکر برشمعه بیك آینه طوتسك انعکاس ایلر / بو وجه وحدتی اعمی اولان کثرت قیاس ایلر

لا: ای کل رعنا صبانك جنبشی آهسته در / که یورر که دکانور بکزر غمکدن خسته در

لا: یوری دریا دل اواوب ایله تحمل یوقسه / روز کارك اوکنده دوشمین آدم یوریلور

لا: نه همت کار کردر نه طلب نه حسن استعداد / سزای وصل یار اولماغه ده آدمه بخت استر

لا: خلقه غدر ایلینك عاقبتی خبر اولماز / کندی بولمازسه نه بر کون اولور اولادی بولور

لا: سرمست اولورم قنده نشانی کورورسم / نقش قدم یار ایاغ ایلمدر

لا: هم سینه‌سی پرداغ هم آوازه‌سی محرق / نیدن بیلنور سوز محبت نیجه دیرلر

لا: یار ایچون اغیاره منت ایتدیکم عیب ایله / باغبان برکل ایچون بیك خاره خدمتکار اولور

لا: طوتشمش ساحهٔ کلشن شرار آه بلبلدن / نهال ارغوان ظن ایتدیکك طغیان آتشدر

لا: جور دهر ایله اولور بلبل غرابه همنشین / بنسه شکوایی غراب ایلر غرابت بونده در

لا: هر زمان صانمه قپوکده آه ایدر افتاده لر / ای شه ملك ملاحت بویله قالماز روزکار

لا: خورشیدی نه حاجت ایدملم نور ایله تعریف / آثاری نمایندهٔ ارباب نظردر

لا: ملامت ایتمه بنم سرو سربلندمی کور / بیل اولا کیمه قول اولدیغم افندمی کور

لا: کورینن آسمانده صانمه کیم ماه محرمدر / فلك برشرحه چکدی سینه سینه روزماتمدر

لا (هب چکدیکم کندی جزای عملمدر)

لا (ماجرامزبزم ای دل دخی چوق صوکتورر)

لا (آب زلال ایچنده یاتور لعل پاره در)

لا (کچمش زمان اولور که خیالی جهان دکر)

لا (جو یلرچون اردیلر دریایه خاموش اولدیلر)

لا (خصمك سنت اکلامامق خصمه سنتدر)

احمد پاشا: دل قاشك راسنه میل ایتدیکی پیوسته بو کیم / کچدی هر نسنه دن الا که بورادن کچمز

آگاه: عشرت کوشهٔ میخانه‌یی هر کس بیلمز / مست چوق شیوهٔ مستانه‌یی هر کس بیلمز

وله: مثل شبنم نرکس نشین کوزمده اوچار / اودکلو جام می خوشکواری او کسمشوز

اسحق: موی سیاه باشلادی پر برآغارمغه / فصل خزانده آچیاور اولدی بهارمز

وله: برزمان سن آفتاب ایدی بزم همسایه مز / دولتکده عرش اعلادن یوجه ایدی پایه مز

امنی: آینه سکا اولسه مقابل عجب اولماز / کیم یوزی آچلشده حیا وادب اولماز

امنی آمدی: منکسردر دیدی احباب بزه مینایی / حرمت باده ده آیا نه قصور ایلمشوز

بروسه‌لی امین: ریاضتسز جهانده کیمسه عرفان آشنا اولماز / کدوخشك اولمینجه ماهر فن شنا اولماز

دینلمز دل یادن کچمینجه ماجرای عشق / پیاله تاکه خالی اولمیه انده صدا اولماز

دکل تار تعلق کامله سد سفرسازی / ساوك سوزنه پیوند رشته بندپا اولماز

امینا نوله ایتسم زخم تیر جور ایله فریاد / قلمشق اولسه انده صبر واشکا اولماز

امینی: کورمسك ساغر صهبایی آچلماز کوزمز / کل کبی الده قدح اولمسه کولمز یوزمز

شیخ الاسلام بهائی: یقلمز دل پی اندر پی چکرکن جام آزارك / بو بزمك باده نوشی مست اولور اما خراب اولماز

نائلی: ار اینسه اکر زلفکه نسبت عجب اولماز / کیم یوزی صوین یره دوکنده ادب اولماز

توفیق
دهشت ویررز لاف وکذاف ایله عدو یه
ثابت
میدانه کلدی نعش رقیب نمیمه ساز
حازم
هم خواهش علاقه ایدر هم غم استمز
حاسم کوپریلی زاده
سپر انداز عجزه خصمی تیغ خونفشان چکمز
اسعد پاشا
فرزوندر داشکنده منکسر دن غدرك آزاری
کاوکیر اولسه خصم غالبك شمشیر سرتیزی
دل عالمبهایی ویرمه دست خرده سالانه
چکن مردانه دررطل کران خون شهادتدن
خم چین جبینه بسته بار منته حاسم
حافظ سیروزلی
عاشقلرز بلازده لر مبتلالرز
حاکم وقعه نویس
کل ای آرام جانم نور چشمم درده درمانم
حامد اندرونی
دکان کشای سرچارسوی عشق اولدق
حشمت
رخصت بولنور دامن جانان اله کیرمز
قوینکدن آیرمه یل انك قدرینی ای شوخ
حلمی بروسه لی
بنم دردم درونم عاشق زار اولمیان بیلمز
بری رئیس الکتاب
دوا جوی اولمازانفاس مسیحادن دلك زخمی
مداوات علل نسبتله دراحوال معلوله
دانش
فیض استعداد مادرزاد اقدام استمز
راتب پاشا
خلاف جنس ایله انسیت استوار اولماز
رازی
سرمایهٔ شاعران توکنمز
راشد قدیم
خود فروشانه هنر مایهٔ اقبال اولماز
خاکساریٔ هنرپیشه یی ذات صانعه
راغب پاشا
مظفر وقت فرصتده عدودن انتقام الماز
وله
محرك دل اولور دلربایه محتاجز
دم مسیحدن اینك رجای همت دیر
وله
فرو زاندر چراغ شهرت پروانه تامحشر
زمان اولمازمساعد یاتکان یاساقیٔ دوران
وله
برتجلی ایدی موسایه ده کیم ال ویردی
وله
رضایه حکم قضاده موافقز اما

چون نقش اسد بی ضرر زلیك مهیبز
قبلدم حضور قلب ایله عمرمده برنماز
کوکام بلای عشق هم استر هم استمز
خموشان ادب اندیشهٔ زخم زبان چکمز
کمانك پیچش خمیازه سن طبل نشان چکمز
جکر جاندن سپر غیرتکشان حرف امان چکمز
شکست ایلربا غائب طفل بی پرواضمان چکمز
اوجام تلخکام ناگواری هرجبان چکمز
تحمل ایلمز کردون کمندکهکشان چکمز
عالمده برمحبته قالمش کدالرز
بدن بیمار وجان بیزار ودل غمخوار درسنسز
نتیجه سی یازیان ایلرز باکار ایدرز
جانان بولنور گوشهٔ دامان اله کیرمز
حشمت کبی برنسخهٔ عرفان اله کیرمز
محبت بر بلادر که کرفتار اولمیان بیلمز
بوکلزارك کلی منتکش باد صبا اولماز
عصادن اوز که چشم کوره میل توتیا اولماز
قابلیت عشقه برجوهر درایرام استمز
غراب طوطی یه طوطی غرابه میل ایتمز
دنیا توکنور یالان توکنمز
جامهٔ زر سبب عزت دلال اولماز
پرتو مهر یره دوشسه ده پامال اولماز
مرؤتمند اولان ناکامیٔ دشمنله کام الماز
زمان ضعف قوادر عصایه محتاجز
بودیر کهنه ده بز ده دعایه محتاجز
زبان شعلهٔ آواز خاموشان خموش اولماز
بوعشرتکهده دلخواه اوزره راغب عیش نوش اولماز
شجر طور همیشه ید بیضا ویرمز
برازده مذهب انصافده مساغ آرارز

مثال حشو مصرع فیضی بوقدر هر تنك طرفك
بز اول عاشقلرز کیم داغمزه مرهم قبول ایتمز
نوله بن چکدیکم جور وجفایی یار بیلمزسه
سفال کهنه دن نوش میه معتاد اولان رندان
سرشك چشمی نیل مصره ممکنمی قیاس ایتمك
کل رنکین رخساری اونخل کلشن حسنك
بی نصیبز قسمت روز ازلدن کویا
چوقدر اکرچه درد وبلاسی محبتك
صفای خاطرم آشفتهٔ اکدار در سنسز
اولالدن جای آرام خیالك خانهٔ خاطر
لباس آتش تن آتش استخوان آتش نفس آتش
ضیای پرتو رخسار آل دلکشا یکله
مژهم پای نکاه انتظاره خار در سنسز
عجبمی اولسه نامهم داغدار شعلهٔ حسرت
تلاش حرص بیجا آدمی محروم کام ایلر
هرکارده عاقل کوزه درسمت سهولت
جنونم مبتلای زلف جانان اولمیان بیلمز
نظر قیلدقجه حسنو که نیچون خشم ایله چشمك
تیرغمزه کدن بنی صاقنمه ایدهم جاناکریز
که جام باده نوش ایدرز کاه خون دل
بنم ضعفم کبی عالمده ضعف بردوام اولماز
پیرمغانی میکده ده کورمدم بوکون
وطن مألوف اولانلر بی سبب ترك دیار ایتمز
دوز سیاهه فکر ایتدکجه حسنك اضطرابندن
نه غم رسوای اولورسه زلفکه دل باغلایان مجنون
یقاردی کوهکن آهیله طاغلر طوبعدی شیرین
بزه خون بشر سرمایهٔ نصر وشجاعتدر
نظام خلق عالم محترمدر عند بارده

راغب پاشا
طوتار برکچسه صدره راغبك امار بن طوتماز
رامی پاشا
اوکلزارك که آتشدر کلی شبنم قبول ایتمز
دل ذوق آشنا بارکران غم قبول ایتمز
بجوهر جانی بك کره صونسه جم قبول ایتمز
بو بردریای پرخوندرکه بیش وکم قبول ایتمز
اودکل ونازك وتردرکه رامی شم قبول ایتمز
رضایی
هب سراب وخرمن مهد ندرآب ودانه مز
روحی
امانه چاره الده دکل اختیارمز
زاری
تن بی تاب وبی طاقتده صحت باردر سنسز
حقیقتده وجودم کوییا اغیاردر سنسز
سمندروش وجودم مرغ آتشخوار در سنسز
شعاع شمس جانا چشمده مسماردر سنسز
سامی
ره آمدشد نظاره نشترزار در سنسز
قلم دستمده مرغ آتشین منقار در سنسز
وله
که دست رعشه دار ایله طولی پیمانه جمع اولماز
وله
انکشت خرد عقدهٔ دشواره یاپشماز
سحابی
پریشان خاطرك حالن پریشان اولمیان بیلمز
سعدی
بوروشندر که عالمده کوزه هرکز بساغ اولماز
شانی قره مانلی
براوق آتم یاراکا قارشو چیقر جان عزیز
صبری
بز رخصت زمانه کوره عشرت ایلرز
وله
بوکوندن باشلاسم برناله یه یاربن تمام اولماز
صنعی کلیبولیلی
ایتمك تعجب اغلادیغم اختیار سز
ضیا بك
ضرورتسز جهانده کیمسه غربت اختیار ایتمز
کوکل بر پرده ای آرام جان سنسز قرار ایتمز
کرفتاران زنجیر محبت قید عار ایتمز
عجبدر کاه سوز طاشه کچر انسانه کار ایتمز
سباع دشت وهامون کندی جنسندن شکار ایتمز
خدا قادر در اما سیمی زرلیلی نهار ایتمز

ضیا بك
عالم اولدر که بیله رتبهٔ جهل وعجزین / عاقل اولدر که ایده کندی جنونن تمییز

طالب قدیم
چشم انصاف قدر کامله میزان اولماز / کشی نقصانني بیلمك کبی عرفان اولماز
ظلمت جرمی توله نور کرم محو ایتسه / زلف شب پردهٔ روی مه تابان اولماز
قید زنجیر غم دهردن آزاد اولمیز / موج دریای می اول مسته که سوهان اولماز
شویله نادم اوله کیم زهد ینه زاهد دم عفو / بی ریا جرم ایدن اول دکلو پشیمان اولماز
اکا تردامنئ گریهٔ مستانه کرك / زهد خشك آدمه سرمایهٔ غفران اولماز
غنچهٔ کام آچلمقه زمان وار طالب / لب امید بویا مدده خندان اولماز

ظهوری
المده ساقیا بوقدر ایاغم صحت الویرمز / تهی دست صفایم باکا شمدی عشرت الویرمز

قالی مورخ
ییقلدی خاطرم کوکلم خراب اولدی او کل بیلمز / نه جور ایتمك استر تازه در خاطر کوکل بیلمز

وله
کیجه ایله خواب کوندز عشرت اولدی باعث حیرت / بزه بو کارك انکاری کبی حاضر جواب اولماز

عدلی سلطان محمد ثالث
بوقدر ظلمه رضامز عدله بز مائللرز / کوزلرز حقك رضاسن امرینه قائللرز
عار فز آیینهٔ عالم نمادر کوکلمز / روزکارك جنبشندن صاحبك غافللرز
حکم مولایه مطیعوز فارغوز تدبیردن / زتوکل اهلیوز تقدیرینه قائللرز
کوکلمز کحل صفاهانی اورمی عینته / توتیای کرد راه دلبره مائللرز
پوتهٔ عشق ایچره عدلی قال ایدلدن قلبمز / غل وغشدن خالیوز عالمده صافی دللرز

عزت ملا
مجنون ایله بحث ایتمکه کندی عقلامز / وار آکا قیاس ایله نه سویلر بدلامز

عونی بك
کیمسه بیرون اولهماز دائرهٔ عبرتدن / بو شفاخانه ده قانون کبی زنجیر اولماز

وله
خبث اغراض ایله اندیشه سی مردار اولانه / کونده بش کره وضو ایله طهارت کلمز

وله
احکام قضا موقع تحقیقه کلنجه / هیچ کیمسه حقیقتده کنهکار بولنماز

وله
توله سروش حضور اوغرامازسه یانمزه / هزار کلب ملوثله برقرارده یز

وله
ضروریدر بتون بیع وشراسی سوق ایجادك / بو بازار فناده شرط ایجاب وقبول اولماز

غباری
ای غباری اله کیرمزسه شراب اشته غبار / صو بولنمازسه ضرورتده تیمم جائز

غوثی دده
آسیاب چرخه کندم کلدیکم عیب ایله / بزده معنی خرمندن صیچرامش بردانه یوز

فائز
فریادمز اول یارده اغیارده قالماز / آه دل بلبل کلده خاره ده قالماز

فائق بك
خطی کلمش غمزه اما آفت جاندر هنوز / ملکی غارت اولمش اما کندی سلطاندر هنوز

مناسترلی
کافرستان ایلدی اقلیم عشقی سرتسر / الله الله اول بت نورس مسلماندر هنوز
کربلای عشقده امعان ایله ایلرسك نظر / سو بسو سیرابهٔ خون شهیداندر هنوز

وله
دیر عشقك او برهمنلریوز کیم الحق / بانك یارب ایله ناقوسنی کویا ایدرز

فائق ممدوح بك
ایتمز طلوع کوکب رخشان بختمز / کرچرخ اطلس اولسه کریبان بختمز

وله
دل پرزخمیدر هر عاشقك فریادینه بادی / اکر سوراخ سوراخ اولسه نیدن صدا کلمز

فضولی
عالم اولدی شاد سندن بن اسیر غم هنوز / قیلدی عالم ترك غم بنده غم عالم هنوز

وله
جان باغشلاردی لبك اظهار گفتار ایلیوب / اورمدن عیسی لب جانبخشلقدن دم هنوز
سجده گاه ایتمشلر اهل عشق محراب قاشك / قیلمدن خیل ملائك سجدهٔ آدم هنوز

وله
جان ایله بزدن اگر خشنود اوله جانانمز / جانه منتدر آنك قربانی اولسون جانمز

وله
سعادت ازلی قابل زوال اولماز / کونش پراوسته دوشمکله پایمال اولماز

فنی قدیم
هر صبح کونش قاپوکه کلسه عجب اولماز / معذور طوت ای شه که کداده ادب اولماز

فنی کاتب جزیه
سکندر سیرایدکده سد نطق ایت پیشگاهده / فلاطون حقیقت بینه نقل ماجرا اولماز

کامی
بر کون کاورمی رخنه بو دور تسلسله / دولاب چرخی خاك ایله یکسان کورورمیز

لامعی
سوزش عشق ایله آتشخانه در میخانه مز / شعلهٔ جواله دندر کردش پیمانه مز

ماهر بابا
قنی اول کل کوله رك کلدیکی دملر شمدی / اغلارم عقلمه کلدکجه کوالشدکلریمز

محبی سلطان سلیمان
اختیار فقر ایدن درکاه وایوان استمز / زادغمدن اوزکه هرکز کندویه نان استمز
شولکه استغنا سرینده اوتوردی شاه وار / سرتسر اولماغه هفت اقلیمه سلطان استمز
سینه سینه هر که کسدی نعل یاقدی تازه داغ / ایلمز باغه نظر سیر گلستان استمز
شولکه عشق اهلیدر اولور کوی دلبرده مقیم / ایلیوب دیوانه لك طاغ وبیابان استمز
ای محبی یارلندن برقدح نوش ایلین / خضر الندن کراولورسه آب حیوان استمز

مذاقی
بکادور باش غمزه دله چین ابروی ناز / بوشکنجه وعتابه بوقدردن سزابز

وله
کهی سنك ستم اکسیك دکل که دور باش غم / غریبك باشنه غربت دیارنده نه لر کلمز

معیدی
جام می او پرسه لبکی کر عجب اولماز / الندن اله دوشمشده حیا وادب اولماز

منیف
بزمان رومده درباکش ایدك ای ساقی / شمدی ایرانده قناعت ایدرز چای ایله بز

میلی
صبح صادق کچر اول مهر درخشان کلمز / قاره اقشاملر اولور اول مه تابان کلمز

نائلی
هوای عشقه اویوب کوی یاره دك کیدرز / نسیم صبحه رفیقز بهاره دك کیدرز
بلا سپارهٔ رندی بدوش وکاسه بکف / زکات می ویریلور بردیاره دك کیدرز
طریق فاقه ده همکفش اولوب سنائی یه / جناب گلخنئ لاتخواره دك کیدرز
ویروب تزلزل منصوری ساق عرشه تمام / خدا خدا دیه رك پای داره دك کیدرز
ایدرسه قند ابك خاطر مذاقه خطور / دیار مصره دکل قندهاره دك کیدرز
فلك کیررسه کف نائلی یه دامانك / شکسته محکمهٔ کردکاره دك کیدرز

وله
شعله بار ایتمش ایدی عشق نهال آهم / اولمدن سرزدهٔ تخم شجر طور هنوز
وقف قربانکه عشق ایدی کوکل بیلمز ایکن / دست قصاب اجل قبضهٔ ساطور هنوز

نابی
بو آب وتاب قندن میخانه لرده بیلمز / صهباده نشئه کیمدن مستانه لرده بیلمز
عاقل کتاب عقلی حل ایلیکده غافل / کیفیت جنونی دیوانه لرده بیلمز
برشمعدر جهانه سرمایه بخش سوزش / اما بو سوزك اصلن پروانه لرده بیلمز

نابی
باغ دهرك هم خزانی هم بهارین كورمشز / بز نشاطك ده غمك ده روزكارین كورمشز
چوقده مغرور اوله كیم میخانهٔ اقبالده / بز هزاران مست مغرورك خمارین كورمشز

وله
دنیا پرستك اكلامشز سجده كاهنی / بر نقش سیم وزر ایله سجاده كورمشز
كنامه لق صفا سنه لب تشنه جان ویرر / بو عرصه ده هزار فلانزاده كورمشز

وله
خیالندن كلور غم خاطره جانانه دن كلز / ستم هب آشنالردن كلور بیكانه دن كلز
مثال حلقه طوتدم كوشهٔ ابواب آفاقه / صدای نغمهٔ عیش وطرب برخانه دن كلز

وله
بركونه ذوقیاب غم فرقت اولمشز / كیم یاره حسرتز دیمكه حسرت اولمشز

وله
هر تیره منش قدر شناس سخن اولماز / هر سفله خریدار لآل عدن اولماز

وله
تك اولسون قواعد اخلاص برطرف / مانع دكل مراسمه دائر قصورمز

وله
باغ كونك نه اصولنه فروعن بیلورز / كرچه كیم تخم كبی جمله بی حاو بیوز بز

وله
بیلن خاك سنا نبولدر رسوم شیوه ونازی / كنارك دلبری نازكده اولسه نازنین اولماز

وله
رخ مهر منیر اولماز مكدر صبح كاذبدن / اوبر آیینهٔ عالمنمادر نم قبول ایتمز

وله
نه مقصوده شروع ایلرسه برعكس اولمه دركاری / اسیر محنت طول امل موتابدن قالماز

وله
امید دولت ایچون اكلادمكه رابكی كون / اذیت فلككی ارتكابه محتاجز

وله
بز اوخاكزكه بن تاكده آسوده ایدك / شمدی درد نه ساغرده ظهور ایلمشز

وله
نه بزمدر نه دكلدر كوربنی جنبشلر / نا پیدا صورت مختارده مجبورز بز

نسب دده
خلق ایدر داد وستد بز پرتلاش و بی نصاب / چارسوی عالمك بزاوكه مدق دلالیوز

خواجه نشأت
صد هزارانی كلور كلشن نظمك اما / نشئه كاه سخنه بردخی نشأت كلز

قرامانلی نظامی
كل عارضكه اولسه معارض عجب اولماز / كیم یوزی آچلشده حیا وادب اولماز

نورس قدیم
تمناسیدر سكوت متاع معارفك / بركون بزم دخی اولور البت رواجمز

وله
(محبت تشنه سی دریاری نوش ایتسه سیراولماز) / (كورنلر جم بساط مائل نقش حصیر اولماز)

نورس افندی
حالم ای خامهٔ حسرت زده جانانه یاز / درد مندئ دل خستهٔ بی درمانه یاز
ابلدك هر كمی شاداب نولور ای كل تر / برصودن نامه دخی دیدهٔ كریانه یاز

نوعی
تیغدن چكدی تیغن یار زخم خونفشان كیتمز / چكلده صویی وادینك نشانی برزمان كیتمز
بیلورلر بربرین داغ غمكدن روز محشرده / سنك عاشقلرك دار جهاندن بی نشان كیتمز
كوكل یولكده شول بی بال وپر رتبه بكزكیم / بیانه آنسك آنی بیك كز ای قاشی كمان كیتمز

وله
عارفك كوكلن خدا غمكین ایدر شاد ایلمز / بندهٔ مقبولنی مولاسی آزاد ایلمز

اكر جان كورمك استرسك بدنسز / كور اول روح روانی پیرهنسز
چمنده نامحرملر ایله اوشوخك / حرام اولسون خرام نازی بنسز
كوكل اغیار ایچون انجنمه یاره / كل اولماز باغ عالمده دیكنسز
اكر هر ذره بر مهر اولسه دنیا / كوزم نوری كورنمز باكا سنسز

وله
هنكام وصال عاقبت اغیاره ده قالماز / انجامده ابر موسم كل خاره ده قالماز
برشوخك اولور اول دخی درماندهٔ عشقی / ایتدكلری اول شوخ ستمكاره ده قالماز

سنبلزاده وهبی
ایدن هر كاربنی میزان انصاف ایله سنجیده / بو بازار بلاده سود كورمز سه زیان چكمز

وله
باقوب نقش نكینه شویله فهم ایتدمكه عالمده / درونی شرحه شرحه ایتمینلر نامدار اولماز

هلالی
شكست اولسه صراحی جام مجلس برقرار اولماز / مثلدر ساقیا باش كتسه ایاق پایدار اولماز

هوایی
كر بكاری اوزوندر یارك خیاله صیغماز / بوالهوسكی برملدر مزراق چواله صیغماز

یحیی افندی
اوراق بهاری كوره لم صحن چمنده / كل صو سمیدر دفتر ودیوانه باقلماز
تنها كیده لم سیره دیمش امری اوشاهك / یحیی بوراده خاطر یارانه باقلماز

وله
درس عشقك مشكلن یحیی نجه حل ایلیون / سو یلینلر كندوسن بیلمز بیلنلر سو یلمز

یحیی بك
سنی سودوكی جانم سكا اظهار ایده مز / دكه درد ایله كناهن كشی اقرار ایده مز

یسری
نطق جانبخش خیالن حبس ایدالدن دیده ده / تل قفسلرده جكر لختیله بلبل بسلرز

وله
هب باشمزده در غم سودای زلف یار / مجنون دشت محنتی تعقیب ایدرسوز

لا
آیینه سكا اولسه مقابل عجب اولماز / اللرده كزنلرده حیا وادب اولماز

لا
سرو اولسه قدیاره معادل عجب اولماز / كیم بالدری چپلاقده حیا وادب اولماز

لا
ای ایله كون او یكنسه یوزوكه عجب اولماز / هر جائی كوزلرده حیا وادب اولماز

لا
عجبمیدر جنان اهل دل رشك جنان اولسه / كیرن كوكلنه ارباب وفانك ردخی چیقماز

لا
ایدرز رخشكه كالای دلی پای انداز / شهسوارم سنی بیك ناز ایله توقیر ایدرز

لا
سرمو فرق یوقدر بیزده زلف دلبرله / سیه بختز پریشان روزكارز خانه بردوشز

لا
نه حاجت انتخاب جای بوسه روی دلبرده / درون كعبه ده تعیین محراب اقتضا ایتمز

لا
بوكا كیم عالم امكان دیرلر / اولماز اولماز دیمه اولماز اولماز

لا
(اغیارلر خاطره كلدكجه كواشدكلرمز) / (سرو برمك اولور سری عیان ایلك اولماز)

لا
(میوهٔ باغ امل كاه اولور كاه اولماز) / (یهود اعانه كلز مرد ملحد توبه كار اولماز)

لا
(هرزمان دست دله دامن فرصت كیرمز) / (كلی تعریفنه حاجت نه چیچكدر بیلورز)

باقی
عاقل اولادر كلیه دنیا متاعندن غرور / مدت دور فلك بردم در آدم برنفس

سروری	آشیان ایتسه عجبمی تپه سنده مرغان	شجر باغچهٔ عالم عرفان ایدی قیس
شیخی کرمیانی	کبریالك کاربانندن خبر و رمز عقول	ایرمز اندن جان قولاغنه مکر بانك جرس
عزت ملا	سوزش عشق ایله ایتمشدی سمندر پیدا	اوسببدن که دینورلانهٔ مرغان ایدی قیس
غالب دده	نوحه‌سولر نجب ایتسه آنکا دعوی	کندی عصرنده بازیچهٔ طفلان ایدی قیس
وله	کم مایه لرك جوری آچار جوهر ذاتی	امبرله تراشیده اولور پیکر الماس
فائق ممدوح بك	کوه فریادینه سس ویرسه دوردی دشته	هی مدد کلیه جك سمته شتابان ایدی قیس
	بواسن یاپمش ایدی محنت لیلی آنك	ظن ایدر اهل هوا لانهٔ مرغان ایدی قیس
فصیح دده	مژه سن هول قیامت ایده‌مزدی تحریك	فکرلیلی ایله اول مرتبه حیران ایدی قیس
نشاطی	بال مرغان بلا پرکلاهیدی انك	عالم عشقده بر پادشه سلطان ایدی قیس
نوعی	نه قاره قوللغك اولسه افندی باش اوزره	قلم مثال دیلرسك بنی کتابته کس
نهادبك	صدای آه توکندی کسلدی آه نفس	کوکلدن آه ایدرم آه آهه قالمدی سس
نوابی	لبینکدین آیرو باغیر لخت لخت قان مواماس	بوقان نظر بولیدین دم بدم روان مواماس
	جهان وجان حذرایتسه نی عیب غمزه نکدین	بلای جان مواماس آفت جهان مواماس
	کونکولکا کوبونك آرار حم نیوجون ایلامادینك	غریب تیلبه مو یا زار ناتوان مواماس
	قدحنی بخشی تولا ایلامای سین ای ساقی	خمار محنتی دین حالتیم یامان مواماس
	قدم نوابیٔ محزون باشی غه قویماس یار	غبار ره مواماس خاك آستان مواماس

احمد پاشا	اول صنم کیم لیلیٔ زلفن گره‌گیر ایلمش	رحم ایدوب مجنونه تدبیر زنجیر ایلمش
	حاجبك دورنده خط کتورمش قاعده	ایکی اکری شاهد ایله کورنه تزویر ایلمش
وله	صان اسماعیلدر چشمك که یاتور خنجر التنده	یا ابراهیمدر زلفك که اولمش گلستان آتش
امری	درخشان اولدی کوردم بش هلال اوستنده بر خورشید	مگر کیم پنجهٔ سیمینه اول مهپاره یاصلانمش
امیری	عالمده کوکل براکی کوچ یارایله یوقسه	اغیار ستمکاره مدارا اوله کلمش
باقی	پاکیزه دل صفادن رخسار یاره دوشمش	بر قطره شبنم اولمش برلاله زاره دوشمش
	اشکم کوتوردی کندی کوینه جسم زارم	برك خزانه بکزر برجویباره دوشمش
	بوس وکنارك اوزلر عشقك غمنده دللر	زورقلری بو بحرك هپ اول کناره دوشمش
	خاك حریم کویك برلاله زاره دونمش	خون ایتدیکك جگرلر هپ پاره پاره دوشمش
	بوندن زیاده عاشق فرخنده فال اولورمی	روز ازلده قرعه نقش نکاره دوشمش
	قسمنده تیر عشقك باقی یه اولدی روزی	سهم سعادت اول کون اول دلفکاره دوشمش
پرتو قدیم	فراموش ایتدی ظن ایتدمدی بورفتاردن اما	تغافل کونه برواد یجك ایتمك اقتضا ایتمش
بهشتی ویزه‌لی	بنسه کاشنده بو کون بلبله بر حال اولمش	کلی خار ایله کوروب منکسر البال اولمش

جنانی	قنی برمردم چشمم کبی دملر سورمش	شوق مهرکله سنك باش یاشامش کون کورمش
حلیمگرای	ایام جهده میکده دار الامان ایمش	شمعی دکل افندی اوده بر زمان ایمش
خبری رئیس الکتاب	شمت وشوی اشك ایله کتمز کوزمدن عکس رخ	آب ایله کیم شعلهٔ یاقوتی تسکین ایلمش
وله	مه نوصانه کردون جنبش ابروکه رشك ایتمش	قان اویناتمش جهانه برنکارنیم کوسترمش
رابط	سبو پامال وپیمانه شکست آلوده می نوشان	بوبزم ایچره مگر کیم ساقیا بر باد ایاق باصمش
رخشانی	قرارمش درلیوب رخسارك ای مه تاب کوسترمش	خلیل آسا جمالك آتش ایچره آب کوسترمش
رفعت قریملی	عشاقه خیالنده دلارا کورینورمش	مجنونه جهان طوبطلو لیلی کورینورمش
سعی	فنا کلزاربدر عالم بهارندن خزان قالمش	مه نوصانه اوچمش عندلیبی آشیان قالمش
سلطان سلیم ثانی	خالك ایله زلفك ال بیر ایلمش	دلبری دامیله تسخیر ایلمش
	خلق ایله سن برملکسین کیم خدا	صورت انسانده تصویر ایلمش
	خوان وصلك خلقه قسمت ایدیجك	هجرکی حق باکا تقدیر ایلمش
	صانه سین نقاش قدرت قاشکی	نوندر نور اوزره تحریر ایلمش
	عارض دلبرده کی خط ای سلیم	دود آهمدر که تأثیر ایلمش
صنعی	قنغی عاشق که غبار ره جانان اولمش	تختنی یل کوتورر کندی سلیمان اولمش
طفلی	بولجه کشتیٔ نوحه نجات ورمش ایتندك	اوده زمان ایله برکره روزگارینه دوشمش
عاصم چلبی زاده	درستکوی اولانك کیمسه یاری اولمازایمش	نفاق بیلینك اعتباری اولماز ایمش
عزیزی	کوزك قان دوکدیکی اول غمزهٔ بیداددن کورمش	زهی خونی که مردم کشلکی استاددن کورمش
عطایی	خراباتی مگر بز کورمیلدن چوق زمان اولمش	بتشمش تازه لر مغبچه لر پیرمغان اولمش
عونی بك	غلام مشرب عرفانیم اول رند عشقك کیم	نه صونمش دستنی تسبیحه نه زناره باغلانمش
فائق بك مناسترلی	نظر در جمله اشیاده تفاوت کوسترن یوقسه	ترازوی محبت حسن وعشقی رنك کوسترمش
	دکلدر جای آرام اولمغه ملك سوا قابل	خدا عاشقلره کون ومکانی تنك کوسترمش
فضولی	بت نورسم نمازه شب وروز راغب اولمش	بونه مذهب الله الله نه سجده واجب اولمش
وله	ای خوش اول مست که بیلمز غم عالم نه ایمش	نه جکر عالم ایچون غم نه بیلور غم نه ایمش
فطنت خانم	بنه بوکون عجبا قاچ جهان خراب اولمش	که کوشهٔ نگهك محشر عتاب اولمش
	مرادی فتنه نك ایچق براندابیکه در	باکاکلکده شکن باخطکده تاب اولمش
	میان خیال کبی اینجه قامتی موزون	عجب نشانلایه جق بیت انتخاب اولمش
	رخی کچن آیه دك برهلال ایدی یارك	بوکون صباح ایله کوردم که آفتاب اولمش
ولها	سو بدایه خیال طلعتك جانا صیغشدرمش	کوکل بر ذره یه مهر جهان آرا صیغشدرمش
کاظم پاشا	شب هجران کورن خونین مژه‌له چشم گریانم	صانور بر حوضدر اطرافی صف صف ارغوان آچمش
	قاشك برفلکه دردورلمش ای مه موج حسنکدن	جبینك لجه سنده کاکلکدن بادبان آچمش
نشانجی مصطفی چلبی	سمنسا کاکلك کیم صفحهٔ رخساره یاصدانمش	ایکی هندو بکزر کیم یاتوب گلزاره یاصدانمش

نائلی
میانك فكر ایدن دللر كه زلفك آشیان ایتمش

نابی
كلستان دهره كلدك رنك یوق بو قالمامش
ایلمش دربسته دكانن طبیب روزكار
تشنكانك چاكچاك اولمش لب خواهشلری
قدرین آكلار یوق بیلور یوق مردم سنجیده نك
جیبش غمدن قنده ایتسون النجا اهل نیاز

وله
نقش صفا صحیفهٔ عالمده قالمامش

وله
عشقه دوشدك بكا دركن غم و محنت نه ایمش

وله
رشك رخ آلكله كل آتشلره دوشمش

وله
سیر ایدك كوكبهٔ نیم كذشت یاری

وله
نو ایدی دشمن اولیدم او مهپاره ایله

نشاطی
نكارك زلف پرتابی رخ كلناره یاصدانمش
شو عاشق كیم نكارك آستانی یاصدانور یانور
برابكی دردمند كدرمه ومهرای شه دوران
طبیانسه ساعد پرداغنه كنج محبنده

پرستو بچه لردر كو بیا برمو یه باغلانمش
سایه انداز كرم برنخل دلجو قالمامش
حقهٔ پیروزهٔ كردونده دارو قالمامش
چشمسار مرحمتده براججم صو قالمامش
چار سوی قابلیتده ترازو قالمامش
قلعهٔ همتده نابی برج و بارو قالمامش

بوی وفا خمیرهٔ آدمده قالمامش

سنده كور چاشنیٔ جام محبت نه ایمش

می حسرت لعلكله كنا كشلره دوشمش

دوات حسنی كالنده ایكن بو نه ایمش

كه وصله مانع اولان پردهٔ محبت ایمش

صنامین ایكی اژدر دریا نور كلزاره یاصدانمش
باشی كو كه ایرشمش كنبد دواره یاصدانمش
طوررلر آستانكده در و دیواره یاصدانمش
نشاطی بی كورن دربالش زركاره یاصدانمش

نوابی
مین سركشته جسمین داغ ایله قان لاله زار ایتمش
قو یون یاخود توكولكان لاله زار ایچره كذار ایتمش
تنیمدین قان چیقار غان هر طرف پیكانلرینك كویا
ابرور یاغور كه توفر غمدین چیچاك لار آشكار ایتمش

شیخ مصری نیازی
درمان آرارم دردمه دردم بكا درمان ایمش
صاغم صولم كوزلر ایدم دوست یوزینی كررسم دیو
ایشت نیازینك سوزین برنسنه اورتمز حق یوزین

نیلی
آخر اولمش مجلس جم جام عشرت قالمامش

واصف
ارباب لطف وهمت اوده برزمان ایمش
یار قدیمن ایتمز ایمش دوستان فدا
شمدی منافقانه در الفت زمانه ده
خواهش نه یرده قالدی نه یاران وفا رده
كیم شمدی نظم ونثره ایدر واصف اعتبار

یسری
دردمز جانانه سویلنمش دوا سویلنماش

وله
دكل خالی سیه اول نورسك كرد دهاننده

لاادری
دنیاده كوزم كیبی بكا اولمیه یولداش

برهان آرارم اصلمه اصلم بكا برهان ایمش
بن طشره ده آرار ایدم اول جسم ایچنده جان ایمش
حقدن عیان برنسنه یوق كوزسزلره پنهان ایمش

دوری دونمش ساغرك صهباده حالت قالمامش

بزكورمدك عنایت اوده برزمان ایمش
یارانده مروت اوده برزمان ایمش
احباب ایله محبت اوده برزمان ایمش
جنبش محبت الفت اوده برزمان ایمش
انشا وشعره رغبت اوده برزمان ایمش

ماجرا سویلنمش اما مدعا سویلنماش

دل آزار اولدیغیچون دایهٔ قدرت بیرقو ایمش

كیم ایله یاتور ایله طورر ایله دوكر باش

لا
رخنه خوابه وارمش خال هندو كاكل اورتمش
داری غم ومداری بلا واساسی درد
(باقی قالان بو قبه ده برخوش صدا ایمش)

كوكل مرادك ایسه ایتمك امتحان خلوص
صوچن یاوب دوشور ایاغه زلف فتانك

بیلسون ای دل چشمكك باشی ندن اولور روان
سرچكسون سمایه قدینی قیلسون عرض
قیل صبا كوكلم پریشان اولدیغن جانانه عرض

لعلك كه ظاهر ایلدی ای كلعذار خط
مهر رخی ایرشدی زواله كوروب خطن
قنفیسینك ارتكابندن كوكل حیرتده در
خلق زمان هب آنده مقیم اولسه لر سزا

نوله كلسه دل مجروحه درد دلربادن حظ
غم عشقك جهان ملكنده بولدم شادمان اولدم
لله ایسه وعظنده اكر نیت واعظ

بحث ایتسون عذارك ایله انجمنده شمع
زهری تریاق ایلیوب تریاقی زهر ایلردی خلق
اكلاشلماز هو نیا رمز حروف كائنات
نو بنو رونق پذیر صنع ایكن كلزار صنع
عارفانك دانه وسوسه ایتمز تأثیر
هجرا و تیدین شام اكر مین دیك ایماس بی خواب شمع
بر قوباش هجرینداكر كو عماس نیدین بس مین كبی

لاادری
شه ملك حبشدر كل دوشمش سنبل اورتمش

لا
چرخ برین دیدكلری برآسیا ایمش

لا
(عشاق ملامت زده رسوا اوله كلمش)

نجاتی
خو شلق قدر اولماز سكا نشان خلوص
عزیز باشك ایچون ایلك ایله فتنه بی باص

روحی
ماجرا كی ایله كاهی خاكپای یاره عرض

شانی بوسنوی
فرقی بو بكله سروك بین السماء والارض

فضولی
صورت حالنی بو ویران ملكك ایت سلطانه عرض

عزمی
یافوتدر كه مشك ایله یازدی غبار خط
اولدی فلكده صانكه خط نصف نهار خط

نابی
هم كنه هم كریهٔ خجلتدر استغفاره شرط

وله
تنك اولدیغی مبانیٔ دار الشفا غلط

باقی
ایدرخسته نه دكلو نا امید اولسه دوادن حظ
كشی غربت دیارنده ایدرمش آشنادن حظ

نابی
كرسیٔ سما وانه چیقر شهرت واعظ

باقی
فنده چراغ ماه شب افروز فنده شمع

عونی بك
اولمسه تغییر ماهیات اشیا ممتنع
نسخهٔ عالمدن استخراج معنی ممتنع

نابی
غفلت ایتمك عیبدر خواهشكر اسرار صنع

وله
دیو بسیار ایسه دیوان سلیمان واسع

نوابی
رشتهٔ جانیغه نیوچون سالدی پیچ وتاب شمع
كوكب اشكین توكار انداق كه درتاب شمع

نابی
مهوشیم دیك دیعا کیم بولمیش لباس لعلکون / مین کبی قان یاشتین اولدی غرقهٔ خوناب شمع
کیجهٔ کیم تیره کابم نی یار وتقای اول قویاش / تانك ایماس انجم دیك اوسا اول کیجه نایاب شمع

احمد پاشا
اول سرو ناز نازه دخی ناز ایدر دریغ / اهل نیازه مرحمتك آز ایدر دریغ

شمسی پاشا
قرمزی کللر درر سینه مده داغ / کیم دیمشلر عاشقه طاغ اوستی باغ

نسیب
موج اوران رنك اثر برق تجلیدر هب / کلده ماننده شرر لاله ده ماننده داغ
هنر طفله وبر سبلیٔ استاد رواج / اثر دستی اولور کاله ده ماننده داغ

نوابی
بوزونك هجر بدا کیم چیکتی فغان زار مین یانکلغ / کیم آچتی بوزدا کلکون اشکیدین کلزار مین یانکلغ
اکر عشاقنی بیر تیغ ایله حسن اهلی قتل ایتی / کیشی هجرانه قایل اولمادی دشوار مین یانکلغ
فراق اهلی اکرچه اولماك ایستار ای اجل کیل کیم / ایماس سیندین کیشی بو ایش منتدار مین یانکلغ
مجانین بولدیلار اطفال ناشی دین کوپ آزرده / ولی باشدین ایاق بیر بولمادی افکار مین یانکلغ
بیراونی ای که سیوماك آرزو قلدینك هواسیندا / ایلینك دین اختیارینك بیرما کیل زنهار مین یانکلغ
کیشی بدخوی لار عشقیدین ایتماك احتراز اولی / یوق ایرسه کورکوسی هر لحظه یوز آزار مین یانکلغ
نوابی کر خرد ملکیدا سوداین تنك اولسا نك / قدم اورغیل فنا دشتی غه مجنون وار مین یانکلغ

باقی
مژه خیلن دوزر اول غمزهٔ فتان صف صف / کویا جنککه طورر نیزه کذاران صف صف
سنی سیر ایتمك ایچون رهکذر کلشنده / ایکی جانبده طورر سرو خرامان صف صف
کوکده افغان ایدرك صاعقه بکر خیل کلنك / چکیلور کویکه مرغان دل وجان صف صف
کویك اطرافنه عشاق دیزلمش کویا / حرم کعبه ده هر جانبه ارکان صف صف
وصف قدکله خرام ایتسه علم کبی قلم / لشکر سطری چکر دفتر دیوان صف صف
لشکر اشك فراوان ایله جنك ایتمك ایچون / کوندرر موجلرین لجهٔ عمان صف صف
جامع ایچره کوره تا کیلوه همزانوسین / شکل سقاده کزر دیدهٔ کریان صف صف
قدرکی سنك مصلاده بیلوب ای باقی / طورور ال باغلایه‌لر قارشو کباران صف صف

سلطان سلیمان
قد دلداره کیمیسی سرو اوقور کیمی الف / جمله‌نك مقصودی بر اما روایت مختلف

ضیابك
بزم نوشانوشده غم برطرف می برطرف / ساقیا غم قنده عالم برطرف می برطرف
ذوق فیض عشق آیرلماز دل آکاهدن / اوله ماز پیمانهٔ جم برطرف می برطرف
می آغار مرهمدن اول خاطر مجروحه / قونسه بر میزانه مرهم برطرف می برطرف
قنقیسن بیلم دل شوریده ایتسون اختیار / بوس لعل یار کلفم برطرف می برطرف
مرحمت وبردی ضیا مجلسده باره مست ایکن / کر بهٔ چشم دمادم برطرف می برطرف

عزت منلا
(مرد میدان هنر علوم اولور روز مصاف) / (بلاودر زیور افسر اوله جق کوهر صاف)

باقی
حال عالم ازلی بویله پریشان انجق / کیمی خندان کیمی کریان کیمی نالان انجق
کیمیسی بلبل نالان کل عارض یار / کیمی پروانهٔ شمع رخ جانان انجق
بو جهان کیمنه قصر طرب عیش وصفا / کیمنك باشنه محنت ایله زندان انجق
پایمال اولمده آخر شتر دورانه / پادشاه ایله کداسی هله یکسان انجق

وله
دهر بی بنیاد ایچون رنج طلبدن فارغ اول / باری برقاچ کون حضور قلب ایله دنیایه باق
جام وش کیمدر بو بزم ایچره جکر خون اولمیان / غنچهٔ کلزاری سیر ایت لالهٔ حمرایه باق

توفیق
رنك تبسم لب دلبر نه وار نه یوق / چون موج آب لجهٔ کوهر نه وار نه یوق
شوق وصال وبیم فراقیله دلبرك / صبر وشکیب عاشق مضطر نه وار نه یوق
امعان اولنسه عالم خلیاده نقش کام / موج سراب کبی مصور نه وار نه یوق
بوی عبیر زلف دلاویز یاردن / کل ای نسیم صبح خبرور نه وار نه یوق
اقبال وجاه تودهٔ ریك روان کبی / بود ونبودی اولدی برابر نه وار نه یوق

رمزی
مبتلار کرچه چوقدر یاره اما یاره یوق / بنم کبی بلا او عاشق بیچاره یوق
قندن آچه یاره اول خونی عجب شمدن کرو / سینه‌م اوزره قالمدی بر یر که آنده یاره یوق
اولدی رمزی بر طبیب بی وفایه مبتلا / نبضی طوندم آکا اولکدن اوزکه چاره یوق

ریاضی
هر جامده بر باده وهر باده ده بر شوق / هر شوقده بر نشوه وهر نشوه ده بر ذوق

شانی یکیجه لی
فروغ عارضك اولسونمی هر کاشانه یه لایق / او بر شمع صفادر مجلس شاهانه یه لایق

ضیابك
ایلدی بی تاب حیرت کوکلی درد فراق / اولدی مانع عرض اخلاصه کمال اشتیاق

عزت علی پاشا
بلادر دلبر بیکانه طوره آشنا اولمق / تحمل سوزدر یاد آشنایه مبتلا اولمق
هنر خلوت نشین انجمن اولمقده در یوقسه / کینکاریادر کوشه کبر انزوا اولمق
اولورسه خونبهاسی وعدهٔ وصل روانبخشك / سکا ای بی مروت جانه منتدر فدا اولمق

عزت منلا
اردی خزان کشایش دلدن نشانه یوق / وارسه نسیم فیض بزم کلستانه یوق
چوق سرو قد کشیده‌سی وار باغ دولتك / شاخنده مرغ بیکسه بر آشیانه یوق
کندی ایاغمزله طوتلدق چه فائده / بیلدك بود امکهده بزه آب ودانه یوق

وله
یوزمز یوق خدایه یالواره جق / بیله‌م حالمز نیه واره جق

وله
می ترك ایلدك اداره ایچون / شمدی عزت اداره سز قالدق

فضولی
لبلرك تك لعل ولفظك تك در شهوار یوق / لعل وکوهر چوق لبك تك لعل کوهربار یوق
دور سرمست شراب غفلت ایتمش عالمی / بونجه سرمستك تماشاسینه بر هشیار یوق

وله
اولور رخسار که کون لعلکه کلبرك تر عاشق / سکا کیمسه دکل کوکدن ایبزردن بتر عاشق

فغانی مصلوب
حبس ایدرمش زنخك زلفکه بردار اولانی / نه قلبسر عجبا بن دخی بردار اولجق

نابی
حقیقی صانعه هر سیرا ایتدیکك پرهیز کارانی / فساده دردمندك بیلسون دستنده آلت یوق
سبب هب بنده کی بو وضع بی صبر نه در بوقسه / اوشوخك قطع چشم التفاتنده قباحت یوق
سراسر چشم عبرتدن کچوردم نسخهٔ دهری / ایچنده معنی آرامه دائر بر عبارت یوق

وله
بر بحر غمده اورمده یز دست و پای کیم / کشتیسی یوق کناره سی یوق ناخداسی یوق
کون و فسادك اکلادم ایراد و مصرفن / دلخواهنه مضایقه دن ماعداسی یوق

وله
بر دولت ایچون چرخه تمنادن اوصاندق / بر وصل ایچون اغیاره مدارادن اوصاندق

وله
اجرنه کمده کسب ایتدیکمز نقد نفس / سهوا ایمش سوق تعینده دکان کبر اولمق

خواجه نشأت
نه هوا ونه کمان ونه کمانکش انجق / ایردرن منزلنه تیری ندای یا حق

وله
تلاش وعد وصاله سبب ندر بیلم / یالانمی یوق کوزلم عذر عارفانه می یوق

نورس افندی
چوق سوز ولی تکلمه نطقك مجالی یوق / درد درونی سویلهنك احتمالی یوق

وله
طوتشسون اول چمن کیم لاله سنده داغ حسرت یوق / کلنده بوی الفت نرکسنده چشم عبرت یوق
کسیلسون اوسربی قید کیم بر زلفه باغلانماز / پرایشسون طاشلر اول دلده کیم نقش محبت یوق

واصف
طاغدوب زلفنی سودای حجابی اندق / فلك صهبا ایله باشدن قره یاره چاتدق
بوشب آغلار کوروب اغیاری غم رشکندن / بز دخی یار ایله کاشنده کولشدك یاتدق
کریهٔ بلبلی کاشنده آلوب مسخره یه / کولدره کولدره اول غنچه کلی لی چاتلاندق
عالمك چشمنه بر غنچه ایچون خار اولدق / سوه لی اول کل زیبایی جهانه باتدق

وله
بیا رنکاهك املیله دل عاشق / ویرمز دل آغز خسته یانور اوسنکه صاغلق

هدایی مؤذن
مثال کعبه ایاز دیده عشاق / کورن جمالکی مشتاق کورمین مشتاق

لادری
یوسف کبی انواع محن چکمکه موقوف / آسان دکل اخوانه ولی النعم اولمق

اسحق افندی شیخ الاسلام
قبله سحاب زلف ایله درپرده کردنك / اولسون عمود صبح فلکلرده کردنك
ظلمات قر بن شام حسد اولسه وجهی وار / روی صباحی قیلدی سپهر ده کردنك
تخمیر ایدنجه طینتك استاد لم یزل / ایتمش فروغ نور ایله پرورده کردنك
منقوط لوح سورهٔ نور ایلدی قیاس / اسحاق زیرخال معنبرده کردنك

اسعد پاشا
تحصیل کام صانعه دکلدر امك کرك / دیرلر امکسز آدمه اولماز یمك کرك
اوضاع نابجاسنی نوجاه اولانلرك / ناچار خلق چکسه فلك چکمامك کرك

وله
چالش غمکینلری شاد ایتمکه شاد اولمق استرسن / سوندر قلب ناسی غمدن آزاد اولمق استرسك

باقی
دلا جهانی سرشکمله پرشراب ایتدك / بنای خراب اوله سی عالمی خراب ایتدك
نه سندهٔ مهر و وفا وار نه بنده صبر و قرار / او یوق بو یوق نه عجب بزدن اجتناب ایتدك

وله
کورمز ایشکی طاشنی اول قبلهٔ جانك / چوب دوشدی مکر کیم کوزینه قبله نمانك

وله
جام لعلکدر سنك آینه روی انورك / آدی وار جام جمك آینهٔ اسکندرك

باقی
جمله تدبیر پس پرده ده استاد کدر / اختیار یمی صانورسین حرکات صورك

وله
جام می بویله شکست اوله جغی بللو ایدی / خلق چوقدن اوقومشلردی دعاسن قدحك

وله
کلام عشق ای باقی سراسر سر وحدتدر / مرادی جمله نك بردر بتون دنیایی سویلتسك

بزمی
بالله ای دیده بنم عیبمی قانده کوردك / بو قدر یاش کچوردك بو قدر دم سوردك

حافظ عجم
باده حلنده عجب بر حیله بولدم کوش ایدك / مست اولك تکلیف ساقط اولسون اندن نوش ایدك

حالتی
دفترنده نامز بولدق بو کون جانانه نك / اولمدن کوردك هله قیدینی دل دیوانه نك

حریری بروسه لی
ای مرادم عکسنه دور ایلین چرخ و فلك / شمدی کوکلم نامراد اولمق دیلرسنك کرك

حفظی ادرنه لی
تن شو حد ایله نحیف و ناله شول دکلو ضعیف / نه کوزی کوردی نه ایشتدی قولاغی کیمسه نك

حلمی ازنیقلی
او پدر مامکه آغزکی آند ایچدك اکرچه / هیچ یوق یره اللهه افندم قسم ایتدك

خاقانی
فرق اولماز اولدی لمعهٔ رخساردن یوزك / آکلانماز اولدی شیوهٔ کفتاردن سوزك

خالصی
طوغری باقه مز یوزینه اول قبلهٔ جانك / عاشق کبی دزد یورکی قبله نمانك

خیالی
ژاله لردر اشك چشم خونفشانی بلبلك / برك کلدر پنبهٔ داغ نهانی بلبلك

وله
دکل ایچنده کی مردم بو چشم کریانك / خیال خالیدر اوچار کوزمده جانانك

خیری رئیس الکتاب
اخذ متاع لطفنه صاحب سخالرك / نقدینه سی الده دعادر کدالرك

وله
آفتاب روی یاره قارشو طورمشین بنه / ای قمر وارایسه هنکام زوالك کدر سنك

خیلی
کهدر کهکه که درهجرانه دوشوردك / درد کلهبنی بادشهم در بدر ایتدك
هم کوکلی هم عقلی هم صبرمی آلدك / ای شوخ جفا پیشه بکا سنلر ایتدك

ذاتی
بن کوزمدن کوردیکم بن ناله دن ایشتدیکم / نه کوزی کوردی نه ایشتدی قولاغی کیمسه نك

رائف ملاجق زاده
دوشوب عذارینه عکس پیالهٔ کلرنك / چراغ یاقدی کلستانه لالهٔ کلرنك
دخان سرخ دکل فیض مهر آتش عشق / بتوردی سنبل آهمده کلالهٔ کلرنك
بهار خطکاجك حل بادهٔ لبنه / یازلدی کل ورق اوزره رسالهٔ کلرنك
صونار فتاده یه نوروز وصل ایرشدی دیو / دهانی حقهٔ شکر نوالهٔ کلرنك
کلنجه خط دل پرخونی تحفه قیل یاره / کچر بهارده مقبوله کالهٔ کلرنك
خیال وصف لب لعل یار ایله رائف / چکیده اولدی قلمدن مقالهٔ کلرنك

راغب پاشا
روشنی پیرویدر تیرکی ایامك / عقبندن ایریشور فیض صباح اقشامك

وله
خلاف طینتمدر طبع احبابه کدر ویرمك / دکلدر مشربم مانند صهبا دردسر ویرمك

وله
ای چشم کریه خیز اثرك یوقیدر سنك / آتش ایچنده یم خبرك یوقیدر سنك

رامی پاشا
ندر بو اضطراب ای مرغ جان ناله معتادم / بولورسین دام غمدن عاقبت بر کون رها نولدك
قنی خاصیت تأثیرك ای فریاد آشنالك / یاسن ای نالهٔ پیدرپی طاقتربا نولدك

رزمی بهادر کرای
رشدی قدیم
رشید وقعه نویس

صافنور اول کل رخساری اسن یلاردن
رهبر اوله لی سمتنه اول بیت خدانك
شها نه طور جهانك كدالرین كوردك
بنه چیقر صوکی خمیازهٔ خمارغمه
شکستکیٔ دله چاره ساز اولور صانمه
عطاسی کامه دلیل سراب حرماندر
کوستردیکیچون ایشیکن اول قبلهٔ جانك
زیر و بالاسنه باق اول خط عنبر فامك

رفعی
روحی
ریاضی

کتوردك جانه بوی سنبلن ای بادخوش کالدك
کیجه پروانهٔ سرمستی بال افشان کلور کوردم
سنك ای سنك جوربار باش اوزره یرك واردر
فلك براهل کمالك کباب ایدر جکرین

وله
خواجه سعد الدین

مقدمندن ایلیوب حظ خانه اول فرزانه نك

سلطان سلیم اول
صابری
صبوحی
صفایی سینوبلی
ضیابك

شیرلر پنجهٔ قهرمدن اولور کن لرزان
چکمه‌دن بارغمن کاکل عنبر بونك
کوزلر کدر بنه اکلنجه‌سی بن محزونك
لعل میکوننه میل ایتدی دبو جانانه نك
اولیدی اولدیغی حاله رضاسی انسانك
ندر او حسن او تناسب او قامت بالا
اثیم معترفه مرحمت مروتدر
طوغار المله جکر درد ایله اولور غمله
سپهر مدفنی مأکل ایتمش انسانه
ضیا سزا اوله ماز نعمت محبتکه

وله

عقل برمیزان ناقصدر حقوقی وزن ایچون

طالعی

کوره‌لی طلعت غراسنی اول سیمبرك

سلیمان عارف بك

بیلم کیمکله قیلمش نوش شراب چشمك
نخوتله خواب نازه یوق چشم التفاتك

عاصم چلبی زاده

باده نوشان هوادن زمرهٔ زهاده دك
ای ستمکر زخم غمزه‌ك کورمدك وارمی مکر

عبیدی

دردك نه بهی عاشق بیچاره‌دن اولدك
طوقمدی چون سما کا تیرژه‌سی بارك

صانمه تحریك صبادن یوزین اوزره زلفك
برصرچه سرای اولدی پری قبله نمانك
کدایه غبطه ایدر پادشالرین کوردك
بو مجلسك می حالتفزالرین کوردك
طبیب تسلیتك مومیالرین کوردك
کبار عصرمزك چوق عطالرین کوردك
برمیل چکلدی کوزینه قبله نمانك
جنت التنده یا وستنده دیمشلر شامك
مقیم کوشهٔ هجرانی ایتدك یاد خوش کالدك
دیدم ای آتشی افزون دلی ناشاد خوش کالدك
دل ویرانه می ایتدك بنه آباد خوش کالدك
برابکی جاهلی بوالسه ضیافت ایلیه جك
سجدهٔ شکر ایتدی عرشی فرشی اوزره خانه نك
بنی بر کوزلری آهوبه زبون ایتدی فلك
دوشدی ای صاچلری سنبل کوبکی آهونك
مونس وهمدمی آه و باراشور مجنونك
صو یرینه قانی ایچسم کرك پیمانه نك
بورتبه اولمازایدی چوق بلاسی انسانك
سنی کورده قالورمی ریاسی انسانك
قرین عفو اوله کلش خطاسی انسانك
بیلنمه آنده‌در صفاسی انسانك
اولور بنه تن انسان غذاسی انسانك
جوان اولورسه دخی بیوفاسی انسانك
وقت اولور کیم حق چیقر وقتیله باطل صاندیغك
چرخی بتدی کونشك یلدزی دوشدی قرك
اولمش نشاط میله مست وخراب چشمك
یا بویله اولسونمی بیمار خواب چشمك
ایلشدر شمدی برعیار ترسا زاده دك
دیده‌دن دادن جکردن خاطر ناشاده دك
بریرده قرارك یوق آواره‌دن اولدك
ای سینهٔ مجروحم پرپاره‌دن اولدك

اول مه جهان آرا اولدی می کوزکدن دور
برغنچه سوو ای دل خارغمه می دوشدك
پامال محبتسین بو قدر باشکه چاره‌ك
عشاقه زخم سینه دکل زخم جان کرك
ایدرمی فائده هیچ اضطراب طبع عجول
پربر بلورمش اول خط ریحان بلوك بلوك
سینه‌مده دسته دسته اوقك بکزر آکا کیم
افتاده‌لر ایاغکه دوشمش دیزین دیزین
ایرغه کوروب میوهٔ باغن امرالك
پیرلك ایردی علی شعر وغزلدن فارغ اول
شادیٔ مرك عدودن جسمم ایتدی جانی ترك
سینه‌لرده وارسون آرام ایلسون تیرقضا
سندخی بر کردن بلوره می اولدك اسیر
کافر اوله یم قورقار ایسم تیغ قضادن
ای یار جفاجو بوقدر جور ایده مزدك
کبریا عشقنه ای مغبچکان می کتورك
دنیایه اکر وقت جهالتده کلیدك
میخانه‌یه بز مست شراب اولمغه کلدك
اول نظرده اولدك ای جان فدای یار
لن ترانی ایدی کا هیچه سوزك کاه ادنی
فرق کامه دست ردمدر چلنك افتخار
بنده حسرام نه کیفیله ایتمش امتزاج
واردق درسعادتنه یاری کورمدك
دوزخ نشین آتش فقر اولدیغك قاور
آسمان پرتو بولور داغ سرمدن رنك رنك
خسرو فقرم سرمده زخم کونا کون دکل
بن طلسم کنج کنزم برکهردر سوزلرم
مست سرکرم الستم شعله نوش حسرتم
برعجب طاوس قدسم کلشن لاهوتده
نقشبند درکه عشقم که سر انصباغ
مظهر اسماء حسنایم نقوش ممکنات

عبیدی

ای اوزلرمت باشی سیاره لمدن اولدك
کل کبی بو کلشنده صدپاره‌دن اولدك
چاق بویله عبیدی سن بیچاره‌دن اولدك

عزت علی پاشا

زیرا که برکذار محبت نهان کرك

وله

حصول کامه توقف کرك زمانه دك

عزمی قدیم

صف صف یازلمش آیت قرآن بلوك بلوك
اوق منزلنه جمع اوله یاران بلوك بلوك
دوشمش یوزینه زلف پریشان بلوك بلوك

قنالی زاده علی افندی

کیم صولار آنی کوزلری باشی فقرانك

وله

کلدی ایام خزان کچدی زمانی بلبلك

ماما زاده علی افندی

مدت عمرمده برشاد اولدم اولده شاد مرك

عونی بك

ای خدنك غمزهٔ جانان یرك جاندر سنك
سوله ای رحم ایچون حالك پریشاندر سنك

وله

ای رهکذر یار اکر مدفنم اولسك
احوالمه رحم ایلر ایدك دشمنم اولسك

وله

ویرمیك فاصله برلحظه پیاپی کتورك

وله

طاعتکدهٔ حسن الهی سن اولوردك

وله

اول یقیلوب صکره تراب اولمغه کلدك

وله

تا حشره اولنجه خاك ندامتده عارجك

وله

چشم موسی سن ایدك نور تجلی سن ایدك

وله

رزم عشقك زور بازوی نریمانی کورك

وله

شاهباز غمزهٔ شوخکله آهو کوزلرك

غالب دده

کیردك بهشته حیفکه دیداری کورمدك

وله

ای آخرت خراب نه‌یدر تو کلك

فائق ممدوح بك

مهرم اولمشدر جهانتاب وفرمدن رنك رنك
اولدی جوهرلر نمایان افسرمدن رنك رنك
غرق نور اولسون بوعالم جوهرمدن رنك رنك
نور اقار دامان حشره ساغرمدن رنك رنك
اولدی جنت جنبش بال وپرمدن رنك رنك
رونمودر اهل حاله پیکرمدن رنك رنك
فائق اولمشدر دل فیض آورمدن رنك رنك

فضولی
لبك رشکی مزاجن تلخ قیلدی بادهٔ نابك
قاشك میلی یوزینی قبله‌دن دوندردی محرابك

وله
چکمزم غم دوکسه قانم تیغ برانك سنك
وهم اندندر که پرخون اوله دامانك سنك

فطنت خانم
بیلمدك ذوق وصالك چکمینجه فرقتك
اولمینجه خسته قدرین بیلمز آدم صحتك
طبع ناهله موافقدر سپهرك کردشی
عقربه وابسته در سیرایله چرخی ساعتك

کامی
بردم الدن قومدی دامنن اول خوشبونك
صانکه زلفیله کسیلدی کوبکی آهونك

کشفی
کچ باقدی مکر کوینه اول کعبهٔ جانك
چکدی کوزینه میل فلك قبله‌نمانك

لمعی
مژه سی چشمنه صد نشتر اندوه اولسون
بدنکاه ایله سکا ای کل تر کوزدیکنك

مثالی
جامهٔ سرخ وکبود ایچره نهاندر خنجرك
صان شفق ایچره هلال آسماندر خنجرك
آسمانده ماه نو دریاده ماهی خوف ایدر
ماهدن ماهی به دك حکمی رواندر خنجرك
تشنه دللر کوردیکی دمده نوله جان ویرسه‌لر
برکوزل بلدن چیقر آب رواندر خنجرك
شویله بچکیندر که قانده یاتدیغن بیلمز شها
غمزهٔ مست مدامکدن نشاندر خنجرك
طاتلی دیللرله مثالینك کیرو بدر کوکلنه
کوییا بر دلبر شیرین زباندر خنجرك

سلطان محمد فاتح
جکرم پاره‌لدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه‌سنی طوغرادی مقراض غمك
سجده‌کاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

نائلی
صوران حقیقت آمد شد جهانی بکا
دیمز که مسجده واردك نمازدن کلدك

نابی
چوق کورمشز زوالنی غدار اولانلرك
هنکام فرصتده دل آزار اولانلرك
ذلتده در قراری اکرصاغ اولورسه ده
کوتاه اولور حیاتی ستمکار اولانلرك
هر برسوزی تخلف وعدك کواهیدر
ایمانی حین وعدده بسیار اولانلرك

وله
چشمنده قدرین اکلایانك عز ورفعتك
چشم حسود رونقیدر روی دولتك
اولکی کوندن ایلر ایدك خرمنك هبا
شکرایله کیم الکده دکلدر ارادتك
برذره یوق بوکارکه صنعده عبث
وابسته در بری برینه چرخی ساعتك

وله
صنا من کوکبه خورشید جهانتاب کبی
مستعار اولمغله پرتوی مهتابلرك
کزلیجه طول امل اولدیغن استفاده
کوسترر عینی ایله صنعتی موتابلرك
تن پرجنبش سیمینکه رشکندندر
بوقدر لرزش پیدرپی سیمابلرك
نایاب شمدی عطایامی کبار عصرك
دکمز ابرولرینك چینه بوا بلرك

وله
راز داران اولسه رازین سویلمز جانانه‌نك
چیقمدی کیتدی دهاندن خبر پروانه‌نك
طرهٔ لیلایی طرار کن اولدی رخسارین مکر
لذتندن چاك چاك اولدی دهانی شانه‌نك

نابی
اولماز قریب حوزهٔ اقبالی دولتك
قدرین بیلن سلامت کنج قناعتك
تاکچمینجه مدرسهٔ قیل وقالدن
آکلاماز اصطلاحی کتاب محبتك

وله
صد چاك اولوردی مرغ گرفتار کورمسه
امید فرجه رخنه لرندن قفسلرك
نعمت حصوله کلدیکی صورتده نایا
راحتی وار مدافعه سندن مکسلرك

نابی
کوکل نامنده بر ویرانه اولمش خانه قالمشدی
آلوب آیده آخر ای جفاجو وقف درد ایتدك
نیچون صالدك برودت ای خزان اجزای کلزاره
بنه کارین هزار بینوانك آه سرد ایتدك

وله
کنج فراغك اکلامیانلر صفاسنی
دولت قوشلر آدینه غوغای عالمك
نادان ایله مجالسه دراهل دانشه
دنیاده چاشنیسی عذاب جهنمك

وله
باز بچکاه عرصهٔ نااستوارده
محتاج اولور حمایه‌سنه شه پیاده‌نك

وله
کمقدر قفل آهنه محتاجدر بنه
مملو ایکن درونی که هرله خزانه‌نك

وله
کج صاندیغك استادك ایشی جمله چیقر راست
امضابه بود عوایی بتر نقشی نکینك

وله
باده بی آب ایله آمیخته قیل ای ساقی
خیلی دمدر که حکیمانه کناه ایشلمدك

وله
عاشق افنای وجودایلمدن قصدی بودر
اسمز کیسه به بار اولدیغنی تابوتك

وله
یارب سرای دولتی ایت آشیان بوم
اهل دلك درونی ویران ایدنلرك

وله
خط بر آورده اولان تازه دم وصلنده
یشفه بر ذوق ویرر کچدی زمانم دیه‌رك

نجاتی
جوره مائل اولمسون یاری الهی کمسنك
ظلم عادت ایلماسون پادشاهی کمسنك
ن کنهکاری بکون منع ایتمه صوفی اچه‌دن
کم صورلمز کیسه‌دن یارین کناهی کمسنك
ای کوزلك کوکنه خورشید اولان یقمه بزی
پرده قالمز چون بیلورسن دود آهی کمسنك
دوستم شول قورقودن آهم اونیز شهرکی
دوشه دوشنده سکا تاکه نکاهی کمسنك

ندیم
بردخی بزمه دونوب کلمك دکلدی نیتك
کندیککده آکلادم عزم شتابندن سنك

نظیم
لعلکده سنك سیاه خالك
زمزمه‌ده کی عکسیدر بلالك

نعیم
سویله ای دیده بنم عینی قنده کوردك
بوقدر یاش یاشادکسن بوقدر دم سوردك

نوابی
عارضینك کل دور کل اوزره سنبل تر کاکلونك
الله الله کل یوزونك قیلمش معنبر کاکلونك
قامتینك دور شمع ورخسارینك دور آتینك شعله سی
شعله نینك دودی دور ای شوخ شکر کاکلونك

نورس قدیم
چوقدن حصولنی کوره‌مم مدعالرك
تأثیری بنده ضدینه دوشدی دعالرك
موج خطردن اولمدی آسایشه مدار
تایانمه اوتورمش ایدم ناخدالرك
محتاج اوله الهی دیلنجی قپوسنه
شول کامران که دادین ایشتمز کدالرك
بیکانه‌لر عنایتنه دوشدی احتیاج
براطفی اولمدی بوقدر آشنالرك
ایتدی کبار لطفی بنی خستهٔ ملال
تأثیری بنده عکسنه دوشدی دوالرك
حاضر اولك بلایه ای ارباب برك وساز
چیقدی خدنك آهی کوکه بی نوالرك

نورس افندی
دم کلور برمتکرده اولور آلت رزق
عضو مقطوعی کبی سائل آفت زده‌نك

نورس قدیمی

ای دل کیك ایچوندر هر کیجه بو فغانك
هر آشیانه قونمه ای طائر بهشتی
لایقمیدر سکا کیم هر کوشه منزل اولسون

وله

کولمز کوروب سرشکم اولسم ندکلو کریان
سنسین بو کلستانك سرمایهٔ صفاسی

نوعی

باشی ابرشدی کوکه رفعت ایله هردونك

سیدوهبی

شبدائر ایلدی بنی خوبکرده کردنك
اولسون کناهی بو بنکه برداحی سویلم
ظن ایلرم که ایلهٔ قدر ایچره نوردر
کرداب ایچنده پرتو مهتابی کورمین

سنبلزاده وهبی

آلوردم انتقامن چاکچاکیٔ کریبانك
نه دیرسین وهبیا سن جمله سن کورمش یکورمشین

وله

هرسوزنده اولسه بیك درلو بلانی شاعرك
طعن ایدرلر باده ومحبوبه میل وشوقنه
خانمان عرض وناموسی یاقار برهجو ایله
وهبیٔ زارك فندم غیری دست آویزی یوق

وله

کلمز ایکی یافهسی بربره اهل رفتك
کرم اربابنه ویرمزدی عطایه نوبت
عرب ورومده استاد سخندر وهبی

ویسی

کوکلنه کیرمك ایدی بر بت شیرن دهنك

هدایی قدیم

قومدی صوده صفا عارض عالمنابك

وله

جمالکی نیجه یوزدن کورهم دین دللر

لاادری

اب قزل رخلر قزل دستکده جام می قزل

لا

کاه خورشید وکهی مه دیه رلـ کاهی ملك

لا

شمع اقبالنی نار ایلسون دیرسه فلك

لا

هر کیجه برجایی روشن ایلمکدر عادتك

لا

(دادالندن کوکلك فریادالندن کوکلك)

لا

(کارا ولده کشی عاقبت اندیش کرك)

یتمزمی خلقی یاقدی آه شرر فشانك
جاندر سنك مقامك کوکلمدر آشیانك
ای نورچشم مردم کوزدرسنك مکانك
شبنم ایله آچلمازیك غنچه دردهانك
الله ای بهارم کوسترمسون خزانك

حق بودر کیم فتی آلیچقلغی وارکردونك

ایکی یقانی کورمیه بر پرده کردنك
چوزنکمه کی که اولمیه آزرده کردنك
کوردیجه زیرزلف معنبرده کردنك
کورسون بیان عقد مجوهرده کردنك

کیربدی آه ظالم دستمه برکره دامانك
می ومحبوبدن غیری صفاسی وارمی دنیانك

ستر ایدرعیبن نه حسن بیانی شاعرك
خلق انصاف ایلزمی بوفنی جانی شاعرك
الحذر شدتلی آتشدر زبانی شاعرك
یاغزلدر یا قصیده ارمغانی شاعرك

سبب چاك کریبانی بواولمش فلك
ذوقنی بلسه بخیلان دخی بذل درمك
عجمی اولدی یانده شعراسی عجمك

طاشلرکسمه دن انجق غرضی کوهکنك

چکیلوب دوندیکی اندن بوایمش دولابك
شکسته آینهلر کبی پاره پاره کرك

کیم قزل دیوانه اولماز کورسه رخسارك سنك
اوسهی سروی بزافلاکه چیقاردق اوکه رك

کشی یاقدیغی چراغ اوستنه پروانه کرك

ای قمر هرجایسین بیلدك سنك ماهیتك

لا

(ورای پردهده اسرار وارظهور ایده جك)

لا

(دکزخماریله فلکی ساغر ایلك)

صك تدبیر ایله صورت بولوراحکام ازل
قوهٔ واهمه نك موسم بازاریدر
حرصی حرمان ایدراز جمله عدد جه تعقیب
دوشورر بندینه هب اهل هوایی اشرف

جانی ترك ایله جهان آکه بو شهر عشقدر
جفا ایتدك وفا ایتمشجه دل ممنون احسانك

هراسان اولسه کادن دل ناشادك ای بلبل
دل دلداری نرم ایتمش ایشتدم ناله وزارك
نه تسخیر ایتدی دلداری نه اوردی آتشه خاری
که اوا ورنولورسه بوقسه آخر کردش کردون
چکل سن داخی کوی دردهکار ارسلامتدن

سن شاهسه بنده ایتدی بنی حاکم ازل

کلستانی سراسر قاپلادی آوازك ای بلبل
رك جانه کچرکی خار جوری ورد کلشندن
همیشه کردشك برك کیاه سبزهدر اما
کل پژ اله کبی سنده بوقدر عقدهٔ خاطر
صریرخامهٔ حاذق کبی آفاقکیر اولدی

آفسه نوله دل عارضك آبن کوروب ای جان
بونظم شهه نیجه نظیره دیه حسبی

کل ای بلای دل زار مستمندم کل

اوشوخ اومی تبه مست شراب ناب دکل

یاسمندر خدی یا کل ایکیدن خالی دکل
آغلار ایکار سروقدین کل رخن یاد ایلیوب
عقلن آلور عاشقك فی الجمله رنك وآلده
دون که اهل دردهعشقك حالنی صوردم دیدی
اولی عشقك ملامتدر ندامت آخری

قدك آکدم باغده سروی در اغوش ایلدم
آی کچر کورمیوز اول ماه جهان آرایی
سنسز آرام ایدهمز بر کیجه ای ماه کوکل
درد دن درده دوشوردك نیده کندیکیده

اشرف پاشا

حکم تقدیره موافق ایسه اعلام امل
شب یلدای الم وسعت ایام امل
رقم یأس ایله یکسان صاییلور نام امل
مرد لاقیدی کرفتار ایدهمز دام امل

اصولی

قاتلینه بونده عادتدر دیت ویرر قتیل

پرتو قدیم

نه ایلرایسك ایله حاصل عمرم همان وار اول

بهایی

نسلر ایلردی خاره آه آتشزادك ای بلبل
عجبدر طاشه تأثیر ایلمش فریادك ای بلبل
بنه طورمازاوقورسین روزشب اورادك ای بلبل
کاوریدم آلور خارك الندن دادك ای بلبل
بهایی وش چکلدی عشق ایله چون آدك ای بلبل

جلال

آلور کوز ایله باقی کوله سی اولدیغم کوزل

حاذق

ندندر اولدی ناله روزوشب دمسازك ای بلبل
بنه رنجیده اولماز خاطر نازك ای بلبل
نه دردك وار درونده کیمسه بیلمز رازك ای بلبل
مصفا درکدردن مشرب ممتازك ای بلبل
نه حالتدر صدای نغمهٔ شهنازك ای بلبل

حیی قادین

الجنس الی الجنس کما قیل یمیل
فی الحزن مضی العمر هی الآن علیل

حلیم کرای

بنی اسیر فراق ایلیین افندم کل

وله

بزه برعشوه در انجق مرادی خواب دکل

رحمی

زلفی شبودر یا سنبل ایکیدن خالی دکل
دل یاقریدر یا بلبل ایکیدن خالی دکل
برك کلدر لعلی یا مل ایکیدن خالی دکل
یا سفردر یا تحمل ایکیدن خالی دکل
سن کرك آغله کرك کل ایکیدن خالی دکل

وله

یاد ایدوب رخسار وزلفك باغلادم بردسته کل

روحی

المزدن نه کلور طالعمز یار دکل

عزت منلا

ندسه بن صبر ایدهیم واه کوکل آه کوکل
ویرمسون دشمنمه سن کبی الله کوکل

قدرت منلا

هزار باغ غم آشیان کورمده دکل / دکل بو کهنه قفس کلستان کورمده دکل
غرض اوکلرخکی کورمه یوقسه فیض سرشك / مژه مده غنچه بتورسه اینان کورمده دکل

قنالی زاده علی افندی
فصیح

ایکی زورقدر کیم اولدی باد آهمدن نکون / اشك دریابارم اوستنده ایکی ابرو دکل
تنك خاکستر ایتمش آه آتشزادك ای بلبل / عجبدر خاری سوزان ایتمامك فریادك ای بلبل
کورر کن غنچهٔ شادابی فریاد ایتمه در کارك / نولور فصل خزان حال دل ناشادك ای بلبل
شهنشاه بهار اولمش سراپا کوش کللرله / پسند ایتمش نوای نغمش نوایجادك ای بلبل

سلطان مراد ثالث

البته بو حالمدن اوبارك خبری وار / القلب من القلب الی القلب سبیل

منطقی

عارضك یالاله یا کل ایکیدن خالی دکل / لعل نابك غنچه یامل ایکیدن خالی دکل
کرد رویکده نمایان صانعه خط ای سروقد / سایهٔ ابرو یاکاکل ایکیدن خالی دکل
کاشن دلده خیال کاکل وزلف نکار / یاسمن یاصاچلی سنبل ایکیدن خالی دکل
نقطهٔ خال سیه طرف رخ دلدارده / حبة السودا یافلفل ایکیدن خالی دکل
مرغ طبع منطقی بولهجهٔ جانبخش ایله / صانکه طوطیدر یابلبل ایکیدن خالی دکل

نابی

خون دلی می غنچه‌یی جام ایلدی بلبل / بزم کلی ناله ایله تمام ایلدی بلبل
هر ناله ده برنخل کله قوندی صفادن / هر نغمه ده تبدیل مقام ایلدی بلبل
کهواره سنی کرچه نسیم ایلدی تحریك / اما کوزینه خوابی حرام ایلدی بلبل
ابتدی سوزین آمیختهٔ شکوهٔ هجران / مست اولمغله خلط کلام ایلدی بلبل

وله

زبان بیلمك استرسك اوشوخك همزبانی بول / سخن قالسون زبانه سن هله اول دهانی بول
اوشوخه تهمت نامهربانی کرچه وارد در / سرافرازان حسنك سن بکا رمهربانی بول
بومیدانك فتاده اولمه صاحب دعوئ مردی / زمینه کلمامش پشتی بکا برپهلوانی بول
دوچشم آبشارم پل کبی یوللرده قالمشدر / کاورمی برخبر صور کوی یارك کاربانی بول

نابی

اظهار کین شعار دل زارمز دکل / اغیار ایله جدال بزم کارمز دکل

وله

همان وار اولده تك دنیاده سن ای عمرمك واری / دیلرسك عاشق آلدات عهد و پیمان بوزدل آزار اول

ندیم

اسدکجه باد صبح پریشان نسین ای کوکل / بکزر اسیر طرهٔ جانا نسین ای کوکل
حج بوللرنده مشعلهٔ کاربان کبی / ارباب عشق ایچنده نمایانسین ای کوکل
بن ساکا باده ایچمه کوزل سومه‌می دیدم / بندن نیچون بوکونه کریزانسین ای کوکل
کل موسمنده توبهٔ میدن بنم کبی / ظنم بودر که سنده پشیمانسین ای کوکل

وله

هجوم نالهٔ شبکیردن ظالم خبردار اول / بنی بیمار هجران ایلدك سن داخی بیمار اول
همان سرمجلس رندانه کلمکدر سنك مطلوب / کل ای بیکانه مشرب باده ایچمزسك قدحکار اول
چوزلش نکهه‌لر چاك کریبان نافه‌دك ایتمش / بو کاسبر اولنورمی زاهدا سن عاشق زار اول

نفعی

طوطئ معجزه کویم نه دیسم لاف دکل / چرخ ایله سویلشه‌مم آینه‌سی صاف دکل
اهل دلدر دیه مم سینه‌سی صاف اولمیانه / اهل دل بر بری بیلمك انصاف دکل

نفعی

عارف اول اهل دل اول رند قلندر مشرب اول / نه مسلمان قوی نه ملحد بی مذهب اول
عقله مغرور اولمه افلاطون وقت اولسك دخی / رادیب کاملی کوردکده طفل مکتب اول
آفتاب عالم آرا کبی سور خاکه یوزك / کوکبه یاصدر جهانی هم بنه بی کوکب اول
خضره منت چکمه وار صکره دل نفعی کبی / لولهٔ آب حیات فیض ایله لب برلب اول

نورس قدیم

یوق عاشقك جهانده بکام اولدیغن کورن / هب ناحصول قالسه کرك آرزوی دل

نورس افندی

رهکذرلرده دوشوب قالدی کوزم قطره‌لری / صانور اطفال سرشکم کورن ابنای سبیل

نوابی

اویقودن اول کلنی کر کورمامك مرادیم بولماسا / کوزومایارب که هر بیر کیرپیکین بیرخار قیل

والی

امر ایله درظهوره کلان فعل وکارمز / دخل ایتمه خوب وزشتمزه ایش بزم دکل

وصولی

اول میانده کوزل اول زلف سمنبوده کوزل / قیلجه یوق فرق بکم اوده کوزل بوده کوزل

هاشمی

خطی کلدی دلبرك شمدنکرو شاد اول کوکل / برمدبر قول ایدك وارغمدن آزاد اول کوکل

یحیی افندی
شیخ الاسلام

کنبوب سرخ لباس ایچنده آل اوستنه کل / ژاله‌دن جامه‌سنك دیزدی لآل اوستنه کل
نخلبند اولدی مکر شهر کلستان نسیم / طورمیوب دیزمه‌ده در برنیجه دال اوستنه کل
صحن کلزارده برشوخ کنار جوده / جامه‌سن تازه‌لیوب سردی نهال اوستنه کل
صاریوب شال طاقنمش کل او نخل موزون / سیر ایدك نیجه یاراشمشدر اودال اوستنه کل

وله

غمزه اوزلر دل یاکا کل ایکیدن خالی دکل / تیغ لازم آکا یاغل ایکیدن خالی دکل
جام می دونمزسه غم بولماز نهایت ساقیا / دوردر یاخود تسلسل ایکیدن خالی دکل
دلبرا رخسار رنکینکده خال عنبرین / مشك تردر یاقرنفل ایکیدن خالی دکل
یا ایرم قدینه یحیی یاخود اولهم پایمال / یا ترقی یا تنزل ایکیدن خالی دکل

وله

اوردی بهارسن دخی شاد اولمدك کوکل / کللرله غنچه‌لرله که شاد اولمدك کوکل

یحیی بك

بیمارم ای اجل بو کیجه بکله یانم آل / روز فراق دلبری کوسترمه جانم آل

لاادری

دامن کوه قناعتده می بتمش بیلمم / بوریاز ایله چکندی نیجه بیلر سنبل

لا

فیض حقده بخل یوق هرکس ولی طالب دکل / بی سبب اصلاح عالم فکری یه واجب دکل

لا

خطیله سیر خالنه وجه مناسبت / یوزدن زیاده بن بوله‌یم ایتمه قیل و قال

لا

(چوقدن ضمیرمزدن امید اولدی منفصل) / (کل یاغنی ایللر سور ینور چاتلاسه بلبل)

لا

(کاربان شیوه کچدکده صدا لازم دکل) / (می اومی ساقی اوساقی حالت اول حالت دکل)

ابوالسعود

بنهٔ سودا زدهٔ زلف سیهکار اولدم / بنه بر اولیه‌جق درده کرفتار اولدم

احمد پاشا

بی دلم دلستاندن آیرلدم / آه آرام جاندن آیرلدم
ایشکی حسرتیله خاك اولسم / یریدر کاسماندن آیرلدم
نوله اولسکر کبی ایزسه باشم / مه نامهرباندن آیرلدم

احمد پاشا
کی کبی دکزده سرکردان کزرم باد باندن آیرلدم
نوله مجمر کبی یانارسه ایچم بزم شاه جهاندن آیرلدم
بنده احمد کبی غریبم کیم خانه دن خانماندن آیرلدم

وله
چین زلفك مشکه بکزتدم خطاسن بیلدم کی پریشان سویلدم بو یوزقراسن بیلدم
قد قیامت غمزه آفت زلف فتنه خط بلا آه کیم بن حسنكك بونجه بلاسن بیلدم

وله
ای کمان ابروسنه پیوسته قربان اولدیغم زلف شوریده‌ك غمندر پریشان اولدیغم

اسرارده ده
کورن صانور که صفادن سماع راه ایدرم دوز دونر یاقارم کوی یاره آه ایدرم

اشرف پاشا
عجبکیم مسلکله حلقهٔ عشرتده ساقی‌یی کنار حوضه قونمش کاسه‌یا اورظن ایتدم

آگاه
نارسا کوردم قماش دهری تا اول دکلو کیم جامه سنده آستین بولدمسه دامن بولمدم

امری
صوفی مجاز اکلادی یاره محبتم عالمده کیمسه بیلدی کیندی حقیقتم

باقی
دانهٔ خالنه باق جنت رخسارنده نیجه صبر ایلسون اللهی سوردك آدم

برنو پاشا
غرض اخلاص ایکن ختم سوردن ریا تغلیط ایدوب تبت ده قالدم

بلیغ
تنی بیماری غم اوبله ضعیف ایلدی کیم کندمی کورمك ایچون کوزلکه محتاج اولدم

وله
چشم دلبلی حسرت ایله پرنم ایلدم ابل عید اکبر ایلدی بن ماتم ایلدم

جلال چلبی
بونجه فریادم ایشتدك دیدك داد ایده‌یم سنکه داد ایتمیه‌سین بن کیمه فریاد ایده‌یم

جودت قدیم
کتدم فالنجه تا عدم آباده برقوناق بن شاهراه وصله چیقر راه بولمدم

جوری
ساقیا آینهٔ ساغری کوستر کوره‌لم نیجه سیر ایلدی دنیایی سکندر کوره‌لم
قیسی لا یعقل ایدوب کوهکنی قیلدی هلاك بادهٔ جام محبت بزی نیلر کوره‌لم
شب غمده اوله‌لم منتظر صبح امید کوسترمی اوکونی چرخ ستمکر کوره‌لم

حافظ سبزوزی
دلده صفای عشقك دیده غمکاه پرنم براوده عیش شادی براوده یأس وماتم

حالتی
ذوقی یالکز کشت وکذار ایتمه ده بولدم عقلك بیله یار اولدیغنی استمز اولدم

وله
کچمز بو بندر ایچره متاع هنروری لایق بودر که بسته طوره بار عجز بزم

حبابی
دم آخرده صاغك مزلم زر تراب ایتدم کناهم چوقلغندن یرلره کیردم حجاب ایتدم

هرسکلی حکمت بك
فروغ ساغری آینهٔ عالمنما بولدم جهانده کوشهٔ میخانه‌یی جای صفا بولدم
پر بدرچرك تشویشات وچرك خودنمایدن ملامت اهلنی آزادهٔ زرق وریا بولدم
بلای عقل ایله آزردهٔ چون وچرا اولماز جنون اربابنی عالمده بی خوف ورجا بولدم
یازقلر کیم جهان اولمش فریب آلود آرایش رجالك حالنی هم شیوهٔ طورنسا بولدم
دکلدر عالم آسودکی هنکامهٔ عالم جهانده هر کسی برکونه درده مبتلا بولدم
شئونات طبیعتده بدایت یوق نهایت یوق وقوعات زمانی برمسلسل ماجرا بولدم
تصور ایلدم احوالنی چوق کره دنیانك نهایت صورت دعماکدر خذ ما صفا بولدم

حلیم کرای
همدردم اولدی دل غمخوار صاندیغم بیکانه چیقدی حیف بنم یار صاندیغم
هب جهله چیقدی علم رسومك نتیجه‌سی سرمایهٔ خسارت ایمش کار صاندیغم

وله
کاور کوردم کبی اولشوخی پرشی خاطره اما ولکن کوردیکم رؤیامیدر خلیامیدر بیلمم

وله
سواد مردم آغاردی فزونتر اولدی اشك ایرشدی یاشکز آخر کمله دیده‌لرم

خصالی
دوشه‌لی عشقکه کوندن کونه بیمار اولدم الله الله نجب دردده کرفتار اولدم

خیالی
عین دادن جوش ایدوب کوزدن آقاریاشم بنم صوزازوسی اولوبدر غالبا باشم بنم

وله
بکا پرویردیلر صف نعالنده خراباتك باشم افلاکه ایردی کون کبی عالیجناب اولدم

وله
قدیمی آشنالردن کوروب بیکانه‌لك رسمن وفا امید ینه بیکانه‌لرله آشنا اولدم

وله
ای برکدوکنه بوجهانك قونلیوب غم ایللرنده سنك یابان اولان باشم

خیری رئیس الکتاب
دل ودینم اوزلف سرکش بیداده بن وردم بتون محصول عمر نازنینم باده بن وردم

درویش پاشا بوسنه‌لی
خسته حال غم هجرانکم الدن کتدم کل بنم عمرم اکر کلمز ایسك بن کتدم

راشد مورخ
شکوه‌دن انجق غرض تسکین سوز سینه‌در حال دلدن یوقسه اول آفت خبیر اولسون دیمم

وله
لطف اوعما یوز همان بزی رنجیده ایتمسون انجق کبار عصره رجامز بودر بزم

وله
ترازوی نکاه راست سنجان حقیقتده تفاوت ایلمز درهم قدر بیش وکم عالم

راغب پاشا
سزادر چاك چاك ایتسه دل مجروحمی زیرا اوشوخك دستهٔ شمشیر استغنایی بن وردم

رحمی
جم جامنی نوش ایتدی سوردی دمنی حاتم مجلس ینه اول مجلس عالم ینه اول عالم

رسیم
زبان عصری تمام اکلادق همان بزده خواصنه کوره خلقك صداقت ایلیه‌لم

وله
برکیدن بردخی کلمز نه عجب حکمتدر عالم راحتده بکزر کبی اقلیم عدم

روحی
عقل مانعدر صفای عشقه مست شوق اولوب سن طاغتدك زلفی بن عقلی پریشان ایلسم

وله
ونده میدن بی نصیب آنده ریاسندن خجل زاهد نادان چکر دنیاده غم عقباده غم

سامی
قدك جهانده سرو دلاراده کورمدم طوبا مبین که مثلکی دنیاده کورمدم

سنبح افندی
عشقکله در فغانلر ایدوب آه چکدیکم کل ای بنم فراقنی هرکاه چکدیکم
سن آفتاب حسنسین ایت صبحدم طلوع ای طلعتیچون آه سحرکاه چکدیکم
برکون جزاسنی کوره جکسین جفالرك قالماز اثرسز آه ایدوب الله چکدیکم
جور ایتمدنسه اولدی بوبر باری قورتلم سندن بتر بنم نه‌در ای ماه چکدیکم

وله
بلای عشقه کرفتار اولان کوکلجکزم بنم دوچار غم یار اولان کوکلجکزم
اوطفل غنچه فم وکلرخه اولوب مجبور هزار زار کبی زار اولان کوکلجکزم
دوانه درعجبا درد بی دواکه سنك فراش هجرده بیمار اولان کوکلجکزم

وله
دیار غربته کلدم وطندن آیرلدم وطن کوزمده دکل آه سندن آیرلدم

سید چلبی
مونسم محنت وغم اوله‌لی خندان اولدم بندهٔ عشق اوله‌لی عالمده سلطان اولدم

شمعی

عار ایدرمش بنی اولدرمکه اول سیم تنم
بنی تك زلف دلاویزکه بردار ایله
کوره‌مز کیرسم اکر مور ضعیفك کوزینه
شمعیم کوشهٔ میخانه‌یی ویرم فلکه

شهری

دون او بیدادك سرکوینده فریاد ایلدم
تاغم وحشی غزال چشمن ایتدم در کمند
ایلیوب تمثالنی بن سنك قلب یاره نقش
اول حسین تشنکی نوش غم کیم تابحشر

ع صادق ارضرومی

حیات جاودانی شیخ کاملدن سؤال ایتدم

صبحی حکیم زاده

بن شهید تیغ مهرم تن غبارمدر بنم

ضیابك

آلور هر لحظه ذوقه عمر بر میخانه در عالم
جهان آتش پرست پرتو اقبال ودولتدر
همان بروارایمش بریوق ایمشدر حاصل دوران
جنون وعقلی تمییز ایلمك معنیده مشکلدر
خرابیٔ جهان عمرانینه نسبتله واقعدر
نه خسروانه جلرکلدی کچدی جلوه کاهندن
ضیابك کاربان عاقل کذار ایتدی زمیندن

وله

دیار کفری کزدم بلده‌لرکاشانه‌لر کوردم
بولندم بن دخی دارالشفای باب عالیده
حضور کوشهٔ میخانه‌یی بن کورمدم کیندی
ضیا دکز خماری کیفنه میخانهٔ دهرك

وله

بر افندی یوق که بشقه واره‌یم

عارف سلیمان بك

ایدوب جسم زاری ضعف ایله سوزنلر چکدم
نه زهراب ستملر نوش قیلدم دست ساقیدن

عاصم چلبی زاده

خیال قدینی ایتدم دورنده پرورده
یازق یازق تلف ایتدم متاع جان ودلی
یم بلایه دوشوردم در یتیغ فلك دلی

وله

غم خمار ایله ساقی پر اضطراب اولدم

وله

هب حسن وعشقه دائرایمش کفتکوی خلق

واره‌یم یالواره‌یم بوینمه طاقوب کفنم
چکه‌یم پادشهم کندی الیله رسنم
ای سلیمان زمان شویله خیال اولدی تنم
روضهٔ باغ ارمدن بکا یکدر وطنم

بسملان حسرتك ارواحنی شاد ایلدم
اول صفادن صد تذروعیشی آزاد ایلدم
تیشهٔ تأثیرمی محسود فرهاد ایلدم
آب حیوان نشاطی وقف حساد ایلدم

اواومدن اول اولکدر دینجه انتقال ایتدم

پرده سایه‌م صورتی رسم ممزارمدر بنم

و یرهر قطره‌سن بیك جانه بر پیمانه درعالم
اکر سوزان اولورسك شمعکه پروانه درعالم
سراسر عبرت افزا برغریب افسانه درعالم
هله معقول اولان شو عقل ایسه دیوانه درعالم
نه رتبه اواسه معمور اولقدر ویرانه درعالم
نیجه بازیچه کورمش بر تیاترو خانه درعالم
بیلنمز بیلمدی هم کیمسه‌لر حالا نه درعالم

طولاشدم ملك اسلامی بتون ویرانه‌لر کوردم
فلا طونی بکنمز آنده چوق دیوانه‌لر کوردم
نه مجلسلرنه صهبالرنه عشرتخانه‌لر کوردم
بو عشرتکه‌ده بن چوق طورمدم امانلر کوردم

سن طورورکن بن کیمه یالواره‌یم
کچنجه قید اسباب تعلقدن نلر چکدم
چکنجه جام صهبای مرادی بن نلر چکدم

اونخل عمری بن میوه دار اولور صاندم
بوچارسوی محبتده کار اولور صاندم
براز مساعدهٔ روزکار اولور صاندم

بهی خراب اوله‌سی کل ینش خراب اولدم

دیلارده داستان ایمش اسرار صاندیغم

نیجه بر خدمت مخلوق ایله مخذول اوله‌لم
آقالم یانده برنجر حیث بوله‌لم
بزده صورت ویره‌لم کندمزه قابل ایسه
کتورای ساقی یتر ایلدك اشغال بزی
قالدن خالك مذلتده همان ای عاصم

کیدر نورسته دلبرلرله سیر باغه جانانم
دنیا بنمچون اغلادیغن کوردی دشمنم
اول کلعذاره اشکم ایدوب شبنم اغلادم
سرم مثال درخت شکوفه دار سفید
پرسش لعلکه خطکله جواب استمدم

بن کوبکه امید شهادتله کلمشم
کلنجه وقت حاجت کچمدم خاطرلرندن هیچ

نیه منجر اوله حالم بوتلونله بنم

یارك رخ زیباسن آیینه‌یه بکزتدم

یوزومه باقماز نه بیلسون یار کریان اولدیغم

وفا هر کیمسه‌دن کیم استدم اندن جفا کوردم
کیمه کیم دردمی اظهار قلدم استیوب درمان
مکدر خاطرمدن قلمدی بر کیمسه غم دفعن
اکرچه دامنن طوتدم روان دوندردی یوزیندن
فضولی عیب قیلمه یوز چویرسم اهل عالمدن

ای کمان ابرو شهید خنجر مژکانکم
کاکلك تارینه پیوند ایتمشم جان رشته‌سن
نوله قیلسم ترك می منت قیلوب زاهدلره
جانه میلك وار ایسه حکم ایله تسلیم ایلیم
فغان ایدوب باغرم ایشم آه ایتمه هردم ای فلك

طوتشدی عشق اودینه شاد کوردیکك کوکلم
دیار هجرده سیل ستمدن اولدی خراب
نه کوردی باده‌ده بیلمن که اولدی باده‌پرست
فراقك اودینی کوردکجه موم تك اریدی
فضولی ایلدی آهنك عیشخانهٔ روم

عاصم مترجم قاموس

سائل حق اوله‌لم نائل مسئول اوله‌لم
صلهٔ همتنه ماکبی موصول اوله‌لم
کیره‌لم اهل صفا بزمنه مقبول اوله‌لم
بر زمانده می بی غش ایله مشغول اوله‌لم
عازم سوی سماسای ستانبول اوله‌لم

عالی مورخ

رایکی غنچه‌سز قویماز برندن ورد خندانم

عزت ملا

ابل ماتم ایتدی مونسه بن شنلك ایلسدم

وله

چرخك بکا بولطفنه کولدم هم اغلادم

عصمتی

الده جامهٔ کلکوندن حجاب ایدرم

عفت بروسه لی

بن شراب استدم ای شوخ کتاب استمدم

عونی بك

اولدر تکاسل ایلسه قربان اولدیغم

وله

انکیچون بنده شمدی خاطر احبابدن کچدم

غالب دده

دل پشیمان کنه توبه‌یه وارماز دهنم

غریبی اردبیلی

وه وه نه خطا ایتدم آیی نیه بکزتدم

فراغی

خاطرم صورمازندن اکلار پریشان اولدیغم

فضولی

کیمی کیم بی وفادنیاده کوردم بی وفا کوردم
اوزمدن هم بتر بردرده آنی مبتلا کوردم
صفادن دم اوران همدملری اهل ریا کوردم
وکر کوزکودن اومدم صدق عکس مدعا کوردم
ندن کیم هر کیمه یوز طوتدم آندن یوز بلا کوردم

وله

بولمشم فیض نظر سندن سنك قربانکم
باشك ایچون بر ترحم قیل که سرکردانکم
نیلرم می نشئه‌سن بن کیم سنك حیرانکم
شاه سنسین بن سنك بر بندهٔ فرمانکم
حرمتم طوت برایکی کون کیم سنك مهمانکم

وله

مقید اولدی اول آزاد کوردیکك کوکلم
فضای عشقده آباد کوردیکك کوکلم
مرید مشرب زهاد کردیکك کوکلم
ثبات صبرده فولاد کوردیکك کوکلم
اسیر محنت بغداد کوردیکك کوکلم

فضولی
پنبهٔ داغ جنون ایچره نهاندر بدنم
جانی جانان دیله مش ویرمامك اولمازای دل
طوق زنجیر جنون دائرهٔ دولتدر

وله
هرحباب اشکمه برعکس صالمش پیکرم
عشق سرکردانیم کوکسمده بیك بیك داغلر

وله
شمع شام فرقتم صبح وصالی نیلرم
احتمال هجرتشویشنه دکمز ذوق وصل

وله
خوش اول زمان که حریم وصاله محرم ایدم
همیشه سجده کهم خاك آستانك ایدی

وله
زاربیخانه یم مغ سجده سیدر طاعتم
هربکا باقسم صراحی تك سجود ایتمك ایشم

وله
نی کبی هردم که بزم وصلکی یاد ایلرم

وله
سجدهٔ در هرقنده بر بت کورسه آیینم بنم

وله
جکرم داغنه مرهم بولیما دم سندن

فغانی
اغلامازسه بکا بردم آجیوب دیده لرم

وله
یردن اوسون اوله کردون کورهٔن حشره قدر

کامی
کلدك بودهر دونه خطامز بودر بزم

مالکی
ره عشقکده جانا چشمه لردر چشم دز باشم

محبی سلطان سلیمان
زندلر بزمنده ساقی برعجب نام ایلدم

وله
سورهٔ واللیل اوقوردم دون نماز شامده

سلطان محمد فاتح
امتثال جاهدوا فی الله اولوبدر نیتم
فضل حق وهمت جند رجال الله ایله
انبیا واولیایه استنادم وار بنم
نفس ومال ایله نوله قیلسم جهانده اجتهاد
ای محمد معجزات احمد مختار ایله

محیی نیکده لی
سن لبی آب حیاتی قوجان اولمز دیرلر

منیف
کوزمله اول پرینك آفتاب طلعتن کوردم

نابی
ایام بهاراولمازایدی کلشن اولیدم
کلبرکه صبا اورماز ایدی پنجهٔ تاراج
اول شوخ دریغ ایتمزایدی نقد وصالن

دیری اولدقجه لباسم بودر اولکج کفنم
نه نزاع ایلیه لم اول نه سنکدر نه بنم
نه رواکیم بنی اندن چیقاره ضعف تنم
شاه ملك محنتم طوتمش جهانی لشکرم
برسپهر سائرم ثابت جمیع اخترم
بولمشم یا نعقده برحال اوزکه حالی نیلرم
وصل کیم وار آنده هجران احتمالی نیلرم
نه مبتلای بلا نه مقید غم ایدم
بو اعتبار ایله برسر بلند عالم ایدم
پیر عشقم نقد جان نذرم توکل نیتم
قنده اولسم باده تك دوشمك ایاغه عادتم
تا نفس واردر فوری جسمده فریاد ایلرم
خواه مؤمن کاه کافر طوت بودر دینم بنم
نیجه آه ایلیم آه یا نو بدر جکرم
کوره یم طورسون ایکی کوز بنه خون جکرم
که جهان ایچره بنم اوستمه اولدر دوزم
ترك ایلدك بقایی فنامز بودر بزم
اکا دست بلا یایمش کرلردر ایکی قاشم
مسجدك قندیلنی میخانه یه جام ایلدم
زلفن آکدم دلبرك تسدم نه قلدم بیلدم
دین اسلامك مجرد غیرتیدر غیرتم
اهل کفری سرتسر قهر ایلمکدر نیتم
لطف حقدندر همان امید فتح ونصرتم
حمد لله وار غزایه صد هزاران رغبتم
اومارم غالب اوله اعدای دینه دولتم
مهدم اولسون سنی جانا قوجاین اولمزایسم
بو کون بن مردم چشمك برانسانیتن کوردم
خورشید طلوع ایتمزایدی روزن اولیدم
صحرای تماشاده اکر دامن اولیدم
خواهشکر احسانی همان بربن اولیدم

کتان

کتان کبی فرسوده اولورسمده اولیدم
کلك ای باده کشان عزم خرابات ایده لم
اوله لم رشحه کدای درمیخانهٔ فیض
دردمز حوصلهٔ خامه یه صیغماز نابی
قلم بچدل مرکب روسیه کاغد دورو بیلم
مجازاتنده خوب وزشتك ایتمز ذره جه تقصیر
اودکلو پست اولورسین هرندکلو اعتلا ایتسك
اولسون آماده هجوم مکس ادباره
جویبار کرمن تشنه یه صرف ایتمیك
نه عزم کوشهٔ راحت نه میل خواب ایده لم
ناتوانلق اوقدر ایتدی سرایت تنه کیم
شوق امید عفو قومازکندی حالمه
تك همان ایلسه پژمرده نهال املم
خلقدن کوکلك اولمرتبه دروحشی کیم
بنه همجنسی چکر بر بینك غیرتنی
خطکده کاسه فکر ایراندن برزمان کچم
کوزکوردی کوکل سودی سنی ای یوزی ماهم
مراد اوزره سکا فهم ایدردم محنت عشقی
ای زلف خم بخم دوکلوب سینه م اوستنه
بهار ارسه ینه سبز کلستان اولدیغن کورسم
اطا فندن کورنسه آسمانك عکسی هرپرده
قرارسه کل کل اولسه تاب مادن عارض صافی
صفادن بربرینك سینه سن چاك ایتسه دلبرلر
یاقوب که سینهٔ جانانه که جام می نابه
منت ایلرسه فلك بر ایکی کون ناك عمره
سینه ده خاك وطندن اغبرا رم وار دخی
طوطیم کرچه ولی آینه دن آیرلشم
کلمدن نطقه منطق اوکرندم
نورسك جرمنه پایان بوغیمش فرض ایده لم
توکندی نقد اشکم کوزلرم آغاردی پیر اولدم

نابی
تك اول مه سیمین تنه پیراهن اولیدم
جایمز درکه جمشید ده اثبات ایده لم
دستمز کاسهٔ دریوزهٔ حاجات ایده لم
آنی وابستهٔ هنکام ملاقات ایده لم

وله
کیمی ایتسم اوشاهه عرضحالم یازمغه محرم
عجب صورتنمای عدلدر آیینهٔ عالم
بودعوانك ثبوتنده سکا برهان یتر سلم

وله
دارانعامن ایدن جوش کدادن محروم
کشت امیدی اولورتشو ونمادن محروم

وله
کیبرنجه دامن مقصوده شتاب ایده لم

وله
قالقه مز عارض خوبانه دوشنجه نکاهم

وله
بن هرنه دکلو میل کناه ایتمیم دیسم

وله
بچدم ای ابرکرم نشو ونمادن بچدم

وله
عکسم آدم دیو مرآته نکاه ایلسه م

وله
زخم مقراضله اورر سوزن آنکچون مرهم

نجیب
بن ایللر بچدیکی کوپریدن ای قاشی کمان بچمم

نحیفی
قربانك اوله م وارمی بنم بونده کناهم

وله
سنی کندك کبی بربی وفایه مبتلا کورسم

ندیم
زنجیر پای عمر شتابانم اول بنم

نفعی
کوزل سیرایلمك عشاقه آسان اولدیغن کورسم
چمنده بشقه برعالم نمایان اولدیغن کورسم
رخ جانانی هم کل هم کلستان اولدیغن کورسم
کوزلرمست اولوب دست وکریبان اولدیغن کورسم
دل دیوانه رو بحره سلطان اولدیغن کورسم

وله
اولورم درد محبتله اوباری چکه م

نورس قدیم
دوستلر عیب ایتمك احبابی فراموش ایتدیکم
کندمی نورس تهیمی بویله خاموش ایتدیکم

وله
دخی سوز بیلمدن کلام اوقودم

وله
یاسنك مرحمتك یوقمی مدد پادشهم

نوعی
جوانم باکارحم ایتمزمی پیر اولدم فقیر اولدم

واصف

وصل یارایله کچن عمری درخاطر ایدوب … دمی بیك جان دكر افكارم ایله اكلنوردم
هیچ براكانه جك شی بوله مازسم واصف … كندی مجموعهٔ اشعارم ایله اكلنوردم

وله

آلنجه اول كل آلی خیاله دیده لرم … درون حوضده دوندی سفاله دیده لرم
او نوبهار فراقم كه اولدی حسرت ایله … سوار مردمكم داغ ولاله دیده لرم

وجدی

بنی كتورمز اوهرجایی یادینه هركز … انسان عشقده نامم وفامیدر بنام

سنبلزاده وهبی

نیجه پرخواهش آمال ایله مجبول اوله لم … ترك مطلب ایدلم نائل مأمول اوله لم
من وما داعیه سن نقش ضمیر ایلیوب … صلهٔ عاطفت دولتده موصول اوله لم
داخل بزم كبار اولمق ایچون خارجدن … كیره رك هرقپوبه داخل ومدخول اوله لم
قابلیت اثرین محو ایده لم قابل ایسه … بز دخی جاهل مقبل كبی مقبول اوله لم
چكمیوب بزم غمڭ رنج خمارین وهبی … باده ودلبر ایله جنبشه مشغول اوله لم

یحیی بك

بو كون اومردم عالی نظردن آیرلدم … كوزم باشی كبی نور بصردن آیرلدم
بو كیجه شمعنه جمع اولمش ایدم اول ماهڭ … نه قاره كونلره قالدم نلردن آیرلدم
صدف كبی نوله چاك اولسه سینه م ای یحیی … ایكی جهانه دكر بر كهردن آیرلدم

وله

كوه ودشته واره لم ناله وفریاد ایده لم … قیس ایله كوهكنڭ روحلرین شاد ایده لم
قوصراحی بی بزه راه غمه هادی اول … سنی ای پیر مغان باری بز ارشاد ایده لم
فلكڭ صورت اقبالنه الدانمیه لم … كندیمزجور وجفا چكمكه معتاد ایده لم
جوری ایامه اینجنمیه لم ای یحیی … عیش ونوش ایله كچن كونلریمز یاد ایده لم

یقینی

كوردم اول یوسف كل پیرهنی واقعه ده … اویانوب ایلدیكم ناله یی تعبیر ایده م

لادری

جانان اكر درد فراقكله اولورسم … اولدر بنی برداخی بو دنیایه كلورسم

لا

جانابو اكدهٔ اولمكه لایق دكلیم … قربانڭ اولدیغم سكا عاشق دكلیم

لا

عرضحال ایتمكه جانا سنی تنها بوله مم … سنی تنها بولیجق كندمی اصلا بوله مم

لا

اولمازدی پاكدامن سرواولسیدی سركش … دوشمزدی خار الینه كل اولسه ملایم

لا

دوای عشق ایله بیمار اولان كوكلجكزم … غریب درده كرفتار اولان كوكلجكزم

لا

ذوقی یالكز كشت وكذار ایتمه ده بولدم … عقلم بكا یار اولدیغنی استمز اولدم

لا

كوزندن صاقنور اولدم اوماه عالم آرایی … بلای عشقی كور كیم كندمه كندم رقیب اولدم

احمد پاشا

عارضڭ عرض ایت كله كاشنده زیبالنمسون … سروه كوستر قدكی نازایله بالالنمسون
قبل مقوس قاشلرڭ طرف كلاهكدن عیان … ضره مه شكل ابروسیله غرالنمسون

وله

كو بنی كورمكله دلدن ساكن اولمازشوق یار … قانع اولماز جنت فردوسه دیدار استین
احمدڭ عیبی كو زللر سومك ایسهٔ غم دكل … یارسز قالور جهانده عیبسز یار استین

احمد پاشا

جان نه آرام ایلسون آرام جانمدر كیدن … دل نیجه صبر ایلسون كیم دلستانمدر كیدن

وله

صور دل مسكینمڭ حالن پریشان زلفكه … حالنی بیلمز پریشانڭ پریشان اولمیان

آذری دفتردار

تلخ ایتدی عیشمی لب كی نوشخند ایدن … قیلمش سنی طبیب بنی دردمند ایدن
ویرمش شكیب وصبری سووب سن ستمكری … صبر ایت بلای عشقده دیو باكا پند ایدن

اسحق

غمدن اولدم ای مه نامهربانم قنده سین … كوكلره ایرشدی فریاد وفغانم قنده سین
كلشنكدن آیرو آرام ایلمز دل بلبلی … ای یوزی كل قامتی سرو روانم قنده سین
ابلركاه كل شكرریز اول دل وجان بزمنه … قنده سین ای طوطیٔ شیرین زبانم قنده سین
شوقدن اسحق اولوردی لطف ایله بركز دیسك … ای بنم شیدا وزار وناتوانم قنده سین

وله

دوشده اوپدم لبلرك كورزخم دندان اولمسون … قورقارم تا كه آراده یوق یره قان اولمسون
بند كیسوكه كرفتار اولمدق دل قالمدی … خاطرین جمع ایلسون زلفك پریشان اولمسون
آلدانوب بربوسه سن بیك جانه اقرار ایلمش … یالواروب اوپمك كرك تا كه پشیمان اولمسون
كیم اوله كوكلن آلوب اسحاقی مفتون ایلین … دون كوروب كورمزلنن بی رحم فتان اولمسون

وله

قو كوكل لعلكه جانیله خریدار اولسون … كرم ایت یوق دیمه ای خواجه كه بازار اولسون
بنه اول تنك دهن هیچ كناهم یوغیكن … بنی دشنام ایله یاد ایلر ایمش وار اولسون
حق بیلور درد ایله جان ویردوكمه غم ییمزن … اولدرن تك بنی سن یار جفاكار اولسون

وله

كیمسه لر اول نركس فتانه مفتون اولمسون … كیمسه نك عقلن آلان سحر ایله افسون اولمسون
حاصل اولماز كرچه جان ویرمكله وصلك دوستم … براولومدر بورجمز بولكده اولسون اولمسون

وله

خاطرم محزون باغرم خون وبختم سرنكون … صبره طاقت قالمدی غایت زبون اولدم زبون

وله

باده كیم نوش ایده رین آیرودوشوب یارمدن … قطره قطره دوكیلور دیدهٔ خونبارمدن

وله

سنكه كلزار جهانده كل خندان اوله سین … سنبلك كبی پراشورمی پریشان اوله سین

وله

اولدررسك هجر ایله ترك ایتمزم درد وغمك … اولمك آساندر كشی یه فرقت احبابدن

اسعد افندی شیخ الاسلام

صبا وار اول طبیب جانه بیمار اولدیغم سویله … بنی بر كره كورمك آكا ثقلت كلسون كلسون

مخلص اسعد پاشا

كاه خوف احتراق وكاه هول اغتراق … محنت واپور قالماز رنج رستاخیزدن
نوهوسلر كیم ایده تنظیر شعر كاملان … صحبت صدره قارشمق كیدر دهلیزدن

وله

نشئه تحصیل ایتدیكك ساغرده سندن غلبدر … برطوقن بیك آه دكله كاسهٔ فغفوردن

اسعد بغدادی

عشاقه اسكی ایلدیكك ناز وطفره یه … سویله اوتانمه شمدی پشیمان دكلمیسین

آگاه

فلكده بی تكلف كوكب اقبال آنكدر كیم … چیقه هر صبحدم برمهر تابان جامهٔ خوابندن

آکهی	آردی بن غباری ره کوی یاردن	چوقدر بزم شکایتمز روزکاردن
امری	بارسز بو جهانده نیلرسین	کلی یوق بوستانده نیلرسین
	عشق لیلایی اسنه کوکلکده	های مجنون بیانده نیلرسین
	تیر آهك کبی فلکدن کچ	لامکان اول مکانده نیلرسین
امیدی	صارار دوب جسم زارم ایتدی آلتون	بنی خرجمق استر کیمی کردون
انیس دده	لب جامه طوقنسون تك همان لعل شکر بزك	قنارسك بادهٔ نابه نمك قت قت حلال اولسون
باقی	دل کرفتار بلا دلبر هوایی نیلسون	دامه دوشمز پرلره قوغماز همایی نیلسون
	کوکلن اکلر نالهٔ زنجیر ایله مجنون عشق	نغمهٔ عود وصدای چنك ونایی نیلسون
	کاشانك سیر ایدن نقش صفاسن جامدن	صفوت آیینهٔ عالمنمایی نیلسون
	مبتلای عشقكك درماندن استغناسی وار	درد که معتاد اولان دللر دوایی نیلسون
وله	بیلدکی سنده کندوکی ای بیوفا نه سین	آشوب دهر وآفت دور زمانه سین
	ساکا بهانه ایدی جفا پیشه اولمسك	حقا بودر که بی بدل و بی بهانه سین
وله	زخم شمشیرك وفا رسمن کیدرمز سینه دن	آب نقش صورتی محو ایلمز آیینه دن
وله	ایردم فغان وزار ایله اول آستانه بن	چیقدم کمند ناله ایله آسمانه بن
وله	کاهی جناب لیلی به مکتوب اوچورمغه	اورندی قیس باشنه مرغ آشیانه سن
وله	غرض یار ایله عشرتدر بو زهنکاه خرمدن	می ومحبوبدن غیری ندر مقصود عالمدن
وله	هب سنکچوندر بنم دنیا جفاسن چکدیکم	یوقسه عمرم واری سنسز نیلرین دنیایی بن
وله	جانان اودر که میل ایده آنی کورنجه جان	اسباب حسنی خوب اوله اما بشرط آن
وله	نام ونشانه قالمدی فصل بهاردن	دوشدی چنده برك درخت اعتباردن
وله	غرق ایدر عالملری برقطره آب مغفرت	وار قیاس ایت وسعت دریای رحمت نیدوکن
وله	کناهم بیلدم ایلرسم نوله شفقت رجاسندن	بنم دولتلو سلطانم خطابندن عطاسندن
سلطان بایزید ثانی	صبحه دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن	نیجه بر فریاد ایده م قورقاز میسین اللهدن
بختی سلطان احمد اول	بوی ایرسه جان مشامنه فصل بهاردن	مرغان صداسی کلسه بنه مرغزاردن
	بولسه نواده کل کبی نو بسته لر ظهور	کیم تازه نقش وصوت ایشیدلسه هزاردن
	نوروز ایرشسه یاد ایدوب اول اسکی دملری	هر کیمسه السه دادینی بو روزکاردن
	(بختی) ایرشسه حاصلی ایام نو بهار	آیرلمق چنده لب جویباردن
پرتو پاشا	خاك مرك اولماز سپر تیغ نکاه حسرته	کوز کوز اولدم شویله کیم غرباله دوندم یاره دن
وله	افسانهٔ مجنون بلاکشدن اوزوندر	شکوالرمز زلف دلاویزك اوجندن

پرتو پاشا	اول غنچهٔ سرمست صباح اولدی اویانسون	آیینهٔ مل کل یوزینی کورسون اوتانسون
بلیغی	اولقدر پرپاره در سینه م کورنمز یاره دن	یارادن خلق ایلمش بکزر وجودم یاره دن
بقایی استانبوللی	طورمیوب کچمکده در ساعت بساعت دهر دون	رعد ایله آکاه منبهدر بو طاس سرنکون
بقایی ازنیقلی	عاشقان کوی یاره جمع اولسون	حاجی حاجینی کعبه ده بولسون
بنایی	سرمه چکسون اوزینی نرکس مستانکدن	شانه کسسون النی زلف پریشانکدن
بهایی	طاغتدك خواب نازیاری ای فریاد نیلرسین	ایدوب فتنه ایله دنیایی خراب آباد نیلرسین
	ایدرسین کرچه هر درده طبیبم بر دوا اما	جنون اهل عشق اولنجه مادرزاد نیلرسین
	دل مجروحه رحم ایله قالسون دام زلفکده	شکسته بال اولان مرغی ایدوب آزاد نیلرسین
	واروب کیسوی زلف یاری بیری بیرینه قاتدك	بنه بر فتنه تحریك ایلدك ای باد نیلرسین
	کوزل تصویر ایدرسین خط وخال دلبری اما	فسون وعشوه یه کلدکده ای بهزاد نیلرسین
وله	هم بیقارسین برق شمشیر ستمله عالمی	هم بنه دیرسین سرکوینده فریاد اولمسون
بیداری	کوز کوز اولدی جسم زارم ناوك دلداردن	جملهٔ چشم اولدم اما طویمدم دیداردن
ثابت	سکا هر مجلسکده سویلرزسن ملزم اولمازسین	دکل کرسی یه واعظ عرشه چیقسك آدم اولمازسین
جازم	بزی رقیبه ایدرسین فدا کورنمزسین	وفامیسین نه سین ای بی وفا کورنمزسین
جودت پاشا	لبی جان تازه‌لر بیمار چشمی جان آلور صورت	اوشوخه دل ویرن دلخسته هر آن آغلاسون کولسون
جوری	راضیم دوران بنی بر لحظه خندان ایتمسون	تك غبار غصهٔ دهر ایله حیران ایتمسون
	یاقسون یکدم مرادم شمعنی هرکز فلك	تك شب تاریك غمده زار وکریان ایتمسون
	آچسون دل غنچه سن باغ جهانده روزکار	خاطرم تك برك کل کبی پریشان ایتمسون
	هرنه محنت چکدررسه راضیم جوری بکا	تك همان منتکش احسان نادان ایتمسون
وله	دلدن آرام آلیجی دلبر زیبا سین سن	بنه آرام دل عاشق شیدا سین سن
	زاهد ورندی قودك عشقك ایله بر شکله	بوالعجب شوخ دلارا بت رعنا سین سن
	کتورر نطقه تبسمله بت دری لبك	طرفه عیسی نفس وشوخ دلارا سین سن
	سیر ایدن حسنکی بر لحظه ویرر غمزه که جان	کیمسه دیداریکه طویمز نه تماشا سین سن
حالتی	یاری کورنجه قالدی کوکل عرض حالدن	ال دکدی شکایته شکر وصالدن
حامی	ویرمك استرسك جهانده نام مانند نکین	مرکزکده کوستر استحکام مانند نکین
	کاوش حکاکه صبر ایتمك کرکدر ایلین	سیم وزر تحصیلنه اقدام مانند نکین
	که چیقر نقشك بیاضه که اولور روی سیاه	ایتمه رازك هرکسه اعلام مانند نکین

سلطان حسین بیقرا

عشق ارا هیچ کیم منین دیك زار وشیدا بولماسون
بولسا همده منین کبی مهجور ورسوا بولماسون
هیچ کیشی عشق ایجرا مین دیك بولمادون کونکلی شکست
اهل حسن ایجرا سینك دیك کونکلی خارا بولماسون
جور وبیدا دبنی مهلك ایستارم جانیغه کیم
هیچ کیمکا عشق اول آی نیك تمنا بولماسون

حلمی موره‌لی

عرض ایتدی کرچه عارض اول مه نقابدن
کون یوزینه باقلدی اما حجابدن

خدابی

هر دلبر ایچون سینه ده بر یاره می اولسون
نتسون دل محنت زده بیك پاره می اولسون

خلدی

قبل تو به سیئاتکه کوزلر قپانمه دن
وقتیله کور حسابکی دفتر قپانمه دن

خسرو

یشیللر کیدوکنجه طوطیء کویایه بکزرسین
سیه پوش اولدوغنجه کعبهٔ علیایه بکزرسین
قیچن کیم نازایله آق ساده کیسك ای سمن سیما
صدفده حاصل اولمش کوهر یکتایه بکزرسین
کیوب اکنوکه مائی جامه‌لر سبرچن قبلسك
بم خضراده خضره کوکده کی عیسایه بکزرسین
لباس سرخ ایله جانا یشیل فراجه کیدکجه
طراوت کلشنده غنچهٔ رعنایه بکزرسین
اوکلرخساری وصف ایتدك عجب رنکین ادالرله
سوزکده خسروا سن بلبل شیدایه بکزرسین

خیالی

ای صنم بر بردیم بورسعه کافرلکارك
روز محشرده کوررسم حضرت عیسا یوزین
هفته لرله کولیوب یللرله آغلا رسم نوله
آی اولور کوسترمز اول مهر جهان آرا یوزین

وله

یار ایله هم صحبت اول جسمکده جانك طویمسون
حالت عشقی حکایت قیل زبانك طویمسون

وله

ایدادن اوقلرکدن دمبدم سوراخلر پیدا
صدای نی کاور آه ایلاسم هر استخوانمدن

وله

کوی یارك برغبارین قوندررسك چهره مه
ای صبا بوکلت بکا روی زمینك منتی

دری

بوی آلمدی بو باغده بر یاسمن دیکن
قدینی کورمك اولدی هیچ نارون دیکن
کیم کل دیکرسه دهرده خار اولدی قسمتی
کالر طاقندی کلشن دهره دیکن دیکن

راسخ عشق

بندن اوشوخه عرض خلوص ات جهان جهاز
چکدکلریمی سویله صبا هب بیکان بیکان

وله

ای شوخ عجب که درد نهانی بیلورمیسین
عشقك نه حاله قویدی بو جانی بیلورمیسین
اغیاره لطف باکا ستم اولدر بنی
اتمه افندم اتمه امانی بیلورمیسین
لطفك دریغ اتمز ایدك برزمان ایدی
قربانك اولدیغم اوزمانی بیلورمیسین
ارباب عشقه طعنی قو زاهد صاقن صاقن
اول آفتی اوشوخ جهانی بیلورمیسین
راسخ شکایت اتمه کرم بیل جفاسنی
کیمدر اوشاه مملکت آنی بیلور میسین

راشد مورخ

بلبل دلشده نك برکلنه کوز دیکنك
صحن کلزار امیدنده دیکنلر بتسون

وله

ایدر صوت جرس راه خطرده دعوت رهزن
هله دنیاده بو قدر آدمه شهرت قدر دشمن

راغب پاشا

مست جام وصالك هجر ایله مخمور اولسون
کوردیکندن کیمسه‌لر عالمده مهجور اولسون

رامی پاشا

بنی سیراب حیات ایلادی برنکته ایله
آب حیوان لب جانبخشکه قربان اولسون
قاتلم نشتر آزار طبیب دهره
تك همان درد دل زارمه درمان اولسون

وله

بزمله ایلد بکك وضع ناسزا برکون
سکا وسیلهٔ شرم وحجاب اولور کوره سین

وله

سرشار غم فهم مآل ایلدیکمدن
خوندر جکرم کسب کمال ایلدیکمدن

نسیم

دخی خالی ایکن بند اولدم اول زلف پریشانه
سکا ای بیوفا سرمایهٔ جمعیت اولدم بن
قناعت ایلمزکن نظرهٔ دیداریکه اول
دکل مکتوبه شمدی برسلامه حسرت اولدم بن

روانی

کوزلم سرو قامت اولمشسین
الله الله نه آفت اولمشسین
لبلرك کوثر و یوزك جنت
حق بودر کیم قیامت اولمشسین

روحی

قویوب رخسار پاکن بوسه استرسین دهاندن
سن ای طفل دل بیچاره یوغی واری بیلمزسین

ریاضی

آغله حالك یاره چشم خونفشانك طویمسون
سر عشقی شویله تقریر ایت زبانك طویمسون
راز عشقی شویله پنهان ایت درون سینه ده
دل خبردار اولمسون روح روانك طویمسون

وله

غنچه یه اول فلك جمعیت خاطر ویرر
کورمك ایچون روزکار ایله پریشان اولدیغن

وله

(یقلدی خاطرم شمدن کرو عالم خراب اولسون)

زکریا افندی شیخ الاسلام

یواومه جان ویرنه وصلم دریغ اتمم دیمش
کر بو عهدنده وفا ایلرسه جانان اشته بن
اتمدی هرکز دل سنکین شیرینه اثر
طاشی باشه باشی طاشه اوردی کرچه کوهکن

سالم بك

اولماز قرین شوق غموم اعتیاد اولان
بیلمز صفای بال ندر نامراد اولان

سامی

چرخ لئیم صاحب عرفانی نیلسون
نادان اولان حریف سخندانی نیلسون

سری

الحذر اولمه اسیر نام مانند نکین
روسیاه ایلرسنی ایام مانند نکین
نامجو بالك ایدر حکاك چرخ بدکهر
جسمنی پرشرحهٔ آلام مانند نکین

خواجه سعد الدین شیخ الاسلام

غم فراقك ایله جیب صبری چاك ایدرین
بودرده بن طویه مم کندمی هلاك ایدرین
رقیب دیرکه صاقن یاره عرضحال اتمه
سن التفات ایدیجك غیر یدن نه باك ایدرین

سلمان

نیجه‌که جان دیلرکیم تن پاره پاره اولسون
هر پاره اول عذاره جای نظاره اولسون

سلیقی

غم بیزاغیاردن خاطر نشان ایدن سنی
زخم خاری عینه آلماز افندی کل دیکن

سلطان سلیم اول
بن یانام لا یقمیدر قارشومده آیاغین طوره

سلیم
برکره ده باری دل دلبرده اثر قیل

سهیلی
محو اوله کیده حرارت مهر عالمتابدن

شامی مصطفی بك
یترمی تماشای جمال الده صونارسین

شاهی اوقجی زاده
مقبول اولور اکرچه کوزللرده حسن وآن

شیری
بن اومازدمکه بکا بار وفادار اوله سین
بد دعا ایتمزین اما کوره‌ین بنجلین

صاحب پیری زاده
خطادر انتخاب جای بوسه روی دلبردن

صنعی کلیبولیلی
ختم ایلاین ای خواجه بنم مصحف عشقی

ضیائی
بکار کوزلك الوب اله تیر وکمان کین
آهمدن اضطرابده در هرکون آسمان
یرلشدی قالدی داده غم عشقك اوله لی
کمز قاچار اوکوکب فرخنده یانمه

ضیابك
تیر مژکانك کوکلده یادکارمدر بتون
عاشق هرشوخ می مشرب قلندر طالعم
لا یقم هرجوره کیم قویدی المده دامنك
عالمم تحقیقده میخانهٔ فیضم ضیا

وله
آصفك مقداریی بیلمز سلیمان اولمیان
زلفنه دل ویرمین بیلمز کوکل احوالنی
کیمکه قورقماز حقدن آندن قورقار ارباب عقول
اعتراض ایلرسه برنادان ضیا خاموش اولور

وله
کریزاندر حضور وخواب جسم ناتوانمدن
اکر بن کلشن اولسیدم بو بخت واژکونمله
بکن اهل دلی آشفته کام عشق ایدر خاکم
سبب اسرار عشقی فاشه فریاد وفغاندر هب

وله
فنون فتنه‌یی زلفك خط پرفندن اوکرنسون
یانار بك داغ وار سینه‌مده حاجت یوق بیابانه

سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلسون

ای آه جکر سوزسنك یاندم الکدن

تاب مهرك کتمیه بو سینهٔ پرتابدن

ای عاشق محنت زده بولدقجه بونارسین

امانه آن که باعث جور اوله هرزمان
نه بیلوردم که سنی بویله جفا کار اوله سین
برستمکاری سووب سنده هوادار اوله سین

کوکل صحن حریم کعبه‌ده محرابی نیلرسین

واللیل به دك اوقومش انجق آنی مجنون

در بند عشقی کیم بکر ای بی امان امین
زدر یاشمدن ای یوزی مه هرزمان زمین
آنده خیالك ای شه عالی مکان مکین
اولماز کدایه خسرو صاحب قران قرین

سودیکم ایتدکلرك خاطر کذارمدر بتون
چکدیکم پیمانه‌لر مجلسده یارمدر بتون
چکدیکم محصول دست اختیارمدر بتون
عارفان بزمده رند لایخوارمدر بتون

بیلمز انسان قدرینی عالمده انسان اولمیان
آکلاماز حال پریشانی پریشان اولمیان
هرنه استرسه یاپار حقدن هراسان اولمیان
قدر کفتاری بیلور بیلمز سخندان اولمیان

اوصاندردی بنی تلخئ هجرك طاتلی جانمدن
بتردی هرکیه معکوس هیئت خاکدانمدن
کاور بوی محبت ریزه ریزه استخوانمدن
ضیا فریاد آهمدن فغان کندی فغانمدن

کشی بردرسی اوکرنسونده تك دشمندن اوکرنسون
فنون عشقی مجنون شمدی کلسون بندن اوکرنسون

وصال یاره ایرمز سینه چاك حسرت اولمازسه
جکر پیلار جه حسرت وصلت یکروزهٔ یاره

برکون کله جك بن کبی نالان اوله جقسین
بو عشوه بورفتار که وار سنده کوچکدن
چوق خاطرمی ییقدك ایا چرخ ستمکار
برکون کله جك حیف ضیایه دیه جکسین

دشمنلرك چراغی دیمسم روشن اولمسون
قرب وصال حضرت ایسه قصدك ای مسیح
عبرت آلوب حکایت فرهاد وقیسدن
داود چرخ درد ایله موم ایلدی ضیا

رو یکی میدرمی رویك دلارا کوسترن

اضطراب حال بادئ سکونت اولدیغی

ای صور قیامت بنه غوغا ایسه مقصود

اودکاو مرتفع بنیاددر قصر تواضع کیم

بلندی سراعلی حرف دشنامك ورودندن
زره پوش رهادر سنك اعدا کارکر اولماز
ایدلدن داده حیرت بی تمیز وصل وهجرانی
حصول کامك استقبالی محض آفت جاندر
بز اول سوداکر برچیده کالای دلز عبدی

بو قلامق بزم اهلك سمت دل فرزانه سن
همت طبعی همای اوج استغنا اولان
انکسار اهل دل ایتمز قبول التیام
شعلهٔ طاقتکداز شمع حسنك نولدیغن
صبح محشرده اولور بیدار وصاف اولمهك

امید لطف وهمت عالمك نودواتانندن
غبارین مودکل خودرسته طرف ابروانندن
لباس جثه‌نك بو قدر مداری بحث عرفانده
تکلف برطرف طوطئ خوش کفتاره راجحدر

باق دردده که درد دلی تقریر ایده مزسین

ضیابك
کوکل رسم طریق عشقی پیراهندن اوکرنسون
هزار آیین صبری کابن کاشندن اوکرنسون

وله
ایتدکلرکه سنده پشیمان اوله جقسین
بیلمم نه یمان آفت دوران اوله جقسین
چوق کچمیه جك سندخی ویران اوله جقسین
ایتدکلرکه سنده پشیمان اوله جقسین

وله
حقدن بو اولور ایدن کوتولك بندن اولمسون
پشمینهٔ دلکده غم سوزن اولمسون
مردم دین جهانده اسیر زن اولمسون
عالمده کیمسه بنکبی آهن تن اولمسون

عارف سلیمان بك
کلشنی کلدرکلی کلشن مطرا کوسترن

وله
طفل ایکن معلوم اولدی جنبش کهواره‌دن

عاطف
قالدرمه بزی خاکده آسوده یاتورکن

عبدالرحمن افندی امام سلطانی
ریاض جنته نظاره قابلدر زمیننددن

عبدالله افندی وصاف
هویدادر اوشوخك نکتهٔ نابودی بودندن
تنی ارباب جودك حلقهٔ چشم حسودندن
رهایاب نیازز اولمهك غیب وشهودندن
اولور پروانه‌سوزان شعلهٔ شمعك صعودندن
متاع خواهشك آسوده پرخسران وسودندن

وله
رسم قطع الفتك صابقدر اول خانه سن
عقدهٔ خاطر بیلور بودامکاهك دانه سن
عذر ایدوب ساقئ کردون صونسه نه پیمانه سن
آکلاماز خاکستر ایچره کورمین پروانه سن
کفتکوی غمزه‌سینك کوش ایدن افسانه سن

وله
نیاز سایه‌در سورك همان نخل روانندن
اوشوخك زور حسنی توزقوپارمشدر کمانندن
چراغی مجلسك روشنتر اولماز شمعدانندن
سکادشنام تلخی اول مهك عبدی لسانندن

عزت ملا
تقریره مجال اولسه ده تعبیر ایده مزسین

بردرده اوغرامش نکهی درد جان ایکن
دوشمش بلایه کندی بلای جهان ایکن
برکافر ایلمش آنی زنار زلفه بند
ارباب عشقه دخل ایدیجی مسلمان ایکن

بلبل آغلار کل جکرخون لاله پرداغ محن
ذوقنی بیلم بودار محنتك کیمدر سورن

(سلیمانلر دخی ایلر شکایت روزکارندن)

بلبل شیفته نك بركلنه كوز دیكنك
صحن كلزار امیدنده دیكنلر بتسون
مغبر كوكل جهانده صفا الفت اولمسون
نك روزكاره ذره قدر منت اولمسون
هیچ اولمازز فریفته وعد قدومکه
بز خاكپایه یوز سوررز زحمت اولمسون
هرکز یاپلمسون دل ویران اهل درد
یارب اسکی شهره یکی عادت اولسون

آچل آچل که جهان کلشنی بهار اولسون
صالن صالن که چمن سروی بی قرار اولسون

یقانلر خاطر محزونمی عالمده شاد اولسون
بنمچون نامراد اولسون دینلر برمراد اولسون

حیات افزای عالم روح بخش مردهٔ غمکین
همان بن خسته نك جانی دکلسین جان عالمسین

کیجه باران ایله که خنجرین آکدق که ابروسن
برازسو پاشدك اول ماهك اوراسندن بوراسندن

برسوز ایله آه ایله که افلاك طوتشسون
آب آتشه دونسون کرهٔ خاك طوتشسون
برمی ایچورك زاهده کیم تاب وتفندن
دستار شریفنده کی مسواك طوتشسون

آخرت حقن حلال ایتسون بزه پیرمغان
صورمسونلر روز محشرده حساب باده دن
عونیا کلسکون دولت عرصهٔ اقبالده
تیز تردر نشئهٔ پادر رکاب باده دن

برصفوت اکتسابنه سعی ایت که روح وش
جسم جهان ایچنده مکانك کورنمسون
دنیاده اویله محو وجود ایله کیم کوکل
محشر کوننده نام ونشانك کورنمسون

کل سر قبرمده طور برلحظه ای سیمین بدن
نوردن برسرو دیکمشلر قیاس ایتسون کورن

اویله برعرض جمال ایله که ای رشك ملك
سیر ایدن صورت دیدارکی الله دیسون

قنده وارهم سایهٔ سرو بلندم وار ایکن
کیمه قول اولهم سنك کبی افندم وار ایکن

استرم حسنك کبی جور یکه پایان اولمسون
نك سنی سومك جهان خلقینه آسان اولمسون

دور رخنده دور شرابه نه احتیاج
کل موسمی کلاب هم اولسون هم اولسون

بن اومارمدم که جهان ایچره بکا یار اوله سین
یارلق ایتی تمام اولدی بکم وار اوله سین
بنی آزاده ایکن عشقه کرفتار ایتدك
کوره بن سنده بنم کبی کرفتار اوله سین
بد دعا ایتمزین اما که خدادن دیلرین
برسنك کبی جفاکاره هوادار اوله سین

درون سینه یه صد داغ حسرت اولدی سوزافکن
بنه ای جسم زار درد پرور دیده لر روشن

مهجور عدن مقصد اولور آدم دینی
دنیاده کام آلور خر لایفهم دینی

رسم ادبی مجلس میخانه دن اوکرن
آیین جمی ساقیٔ پیمانه دن اوکرن

هرلاله طوتمش مینای کلکون
جولرله آقسون صهبای کلکون
طاشلر یونارمش قان ایچره فرهاد
شیرین کیرمش خارای کلکون
فائق مداد سرخ قلمدن
کورسون ملکلر طوبای کلکون

برك وبارندن یزال چکدك بوفانی کلشنك
میوهٔ مقصود استر اولسون استر اولمسون

بخت استرایسه صبح قیامتده کوز آچسون
بز قطع نظر ایلمشز مطلبزدن

باد صبایه زلفی پیامن کتور دیدم
کلدی کتوردی باشمه سودا خبرلرین

قانلر دوکیلور خنجر برانك اوجندن
باشلر کسیلور زلف پریشانك اوجندن

اله آلور بورسه اول کل رعنا انکن
وهم ایدرکیم طوته برعاشق شیدا انکن
دادلر قبلغه اول کافر الندن کیجه لر
چیقار آهم کوکه تا طوته مسیحا انکن
اویله عریان کزرك آوارهٔ صحرای جنون
که تعلق دیکنی طوتمیه قطعا انکن
رند خاك اولسه دخی درد خم باده اولور
نه ایسه قونمیاز الندن می صهبا انکن
کللر آچلدی فضولی یاقه لر چاك ایدرك
کل طوتالم می ومحبوب ایله صحرا انکن

یاقمه جانم نالهٔ بی اختیارمدن صاقن
دوکمه قانم آب چشم اشکبارمدن صاقن
عشق اودی یاقدی بنی یانمده طورمه ای کوکل
برطوتشمش آتشم قرب وجوارمدن صاقن
طورمه قبرم اوزره ای عشق ایچره بن تك اولمیان
طعنه طاشی دکسه نك مزارمدن صاقن

یوجلدك قبرم ای بی درد لر سنك ملامتدن
که معلوم اوله درد اهلینه قبرم اول علامتدن
مزارم اوزره قوبمك میل اکر کوینده جان ویرسم
قوبك برسایه دوشسون قبرمه اول سرو قامتدن
طریق صبرو تدبیر سلامت الدن بیلم
بکا عشق وملامتدك کلور صبر وسلامتدن
فضولی کچ سلامت کوچه سندن صبر کوینده
فراغت اولمیان یرده سفر یکدر اقامتدن

کرم قیل کسمه ساقی التفاتك بی نوالردن
الکدن کلدوکی خیری دریغ ایتمه کدالردن
صبا کوینده دلدارك ندر افتاده لر حالی
بزم یردن کلورسك برخبر ویر آشنالردن

کرد رهن ای اشك یودك چشم ترمدن
ترك ادب ایتدك نوله دوشسك نظرمدن
هرباده که سنسز ایچرم بزم بلاده
خوناب اولور البته آقار دیده لرمدن

زمانه ایچره مجبر بدر انتقام زمان
همیشه بخشی به بخشی و بد بمانه بمان

فضولی

قرب آتشدن اولور البته دامن چیده برك
بن دیدم اول کلبدن بزدن گریزان اولمسون

فوری

بومازسه آب رحمت اهل جرمك جرمنی یارب
یا اول بی حد و بی پایان اولان دریایی نیلرسین

لمعی

یاد ایدرسك ذقن یاری خیال ایت زلفن
چه حیرتده سکا رشتهٔ تدبیر اولسون

محبی سلطان سلیمان

پند گوش ایتمه دلا آمه اله خار اتکن
قونه دیرلرسه دیوانلر طوته گوریار اتکن

خوابده یاری گوروب فرصت ایله بوسه سن آن
اویانوب خشمه گلورسه قومه انکار اتکن

سلطان محمد فاتح

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
گدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاهندن

مدحی

قدر بنی افتاده نك آكلارمی جانان اولمیان
قیمتن بیلمز قولك دنیاده سلطان اولمیان

لذتن جان ویرمنك بیلمز سکا جان ویرمین
عید وصلك آكلاماز کویکده قربان اولمیان

منطقی

سایه سن درویش بی برگ ونوادن دور ایدن
صاقلاسون آرایش تا بونه نخل قامتن

بزکه جیب خرقه یه چکدك سری شمد نکرو
باشنه چالسون فلك ظل همای دولتن

وله

عنانن چشم گریان آلدی دست اختیارمدن
صاولسون یاکه سد راه اولانلر رهگذارمدن

منیف

دیدم سررشتهٔ مقصودی اهل جاهدن بولسون
گوکل اسبابه ایتمز التجا اللهدن بولسون

مهری خاتون

سنکه گلزار جنانك گل نورسته سی سین
نه روا اوله که هرخار وخسه یار اوله سین

نائلی

نالك که چیقر زمزمه سوراخلرندن
بلبللر اوتر صانکه گلك شاخلرندن

وله

باغلا نور زلفکه دلرنجه جادوسین سن
حرم کعبه بی دام ایلین آهوسین سن

نابی

نقطه بی ادراك ایدر حرف اوزره تحمیل ایتدیکن
کاتب صنعك بیلن اجمالی تفصیل ایتدیکن

تاکدن خمدن سبودن کاسه دن ساقئ بزم
صرف ایدر خاکه دلداره تحصیل ایتدیکن

آفتاب حسن دیرلرسه عجبمی یوسفه
گوش ایدنلر دلودن میزانه تحویل ایتدیکن

ضرب سکه ایله اولور زرنامه دار اشتهار
مستند عز ایدر استادنك ایل ایتدیکن

برنوادن بردرخت باروار ایلر ظهور
خاك ایدر تکثیر دور چرخ تقلیل ایتدیکن

اولدیغن آکلار بو عالم بر معمای غریب
فهم ایدن استادنك ترکیب وتحلیل ایتدیکن

کندی طورنده مگس ادنی دکل طاوسدن
آکلامقدن نایبا قرآنده تمثیل ایتدیکن

وله

بنی شاد ایلمدك سن دخی ناشاد اوله سین
شعلهٔ آه غریبان کبی برباد اوله سین

کنج هجرانه اولوب سنده بنم کبی اسیر
روز وشب دستزن دامن فریاد اوله سین

ویره نخل املك میوهٔ اشك حرمان
برستمکاره نیازانکه معتاد اوله سین

روزگار ایلسون افلاکه غبارك پیوند
گوره یم یازدهٔ اشکر بیداد اوله سین

تلخکام ستمك گورنه چکرمش پیاله سین
سنده زهرابه چش کاسهٔ حساد اوله سین

ایلدك نابئ بیچاره یه چوق جور وستم
یوق امیدم که مکافاتدن آزاد اوله سین

نابی

پاره وارسون پیك ناله م آه وزارم سویلسون
زخم خونپاش درونم انکسارم سویلسون

چاك چاك سینه ویرسون موجهٔ غمدن خبر
آب چشم گریهٔ بی اختیارم سویلسون

غنچه گواسون گل آچلسون جوی فریاد ایلسون
سن طور ای بلبل رازگلشنده یارم سویلسون

آرزوی وصل ایله شب زنده دار اولدقلرم
گریهٔ حسرتله چشم انتظارم سویلسون

بنده یوق قدرت ادایه حرف شوقی نابیا
خامهٔ رنگین صریر بیقرارم سویلسون

وله

نه دم او شوخ ایدوب سیر گلستان گوستر کندین
چمنده گاه بلبل کبی نالان گوستر کندین

نه لی الله نه حسن هشربادر کیم گورن عاشق
مثال صورت دیوار حیران گوستر کندین

نه دکلو زخمخوار خار ایسه گل باغ عالمده
بنه مانند داغ سینه خندان گوستر کندین

مگر بوی دلاویزن دریغ ایلر گدالردن
که گاه گیجه صبا زلفك پریشان گوستر کندین

نه عاشق دوستدر گور شمع شام افروزی کیم دائم
برای خاطر پروانه سوزان گوستر کندین

وله

شانه آسا کاکل یارك طولاش پیچ وخمن
کشور حسنك تماشا ایت سواد اعظمن

لاابالی رسمدر اقلیم حسن اول گونه کیم
آفتابی ایلمز جذبه تنزل شبنمن

چوق تکاپو ایلدم پست وبلندین عالمك
بولمدم تسلیمدن غیری طریق اسلمن

لذت غم نسخهٔ صنعك تماشا سندهدر
کم عدد درچکمین اوضاع دنیانك غمن

صحن فرداده دکلدر نشئه سز قالمق بعید
جویبار مکسانك بیلنلر مقسمن

وله

اولور قاصر ورای پردهٔ صنعك شهودندن
نظربند اولمیانلر عالمك بود ونبودندن

اولورسه جنسنه اولور عطاسی کنج نهادانك
سپهرك بوقدر ارباب وفایه حصه جودندن

تجارتخانهٔ دانا فریب دهرك ای نابی
گرکدر احتراز ایتمك زیانی دکلو سودندن

وله

باشبده ایتسون آب رخن خاك ذلته
بالای صدر جاهده ترقی مراد ایدن

آسوده لك امیدن ایدر ظل عصردن
عصرك دوام دولتده اعتماد ایدن

نابی تنزل ایلمز اسباب خواهشه
تسلیم ایله توکل ایله اتحاد ایدن

وله

ای نامه سن اول ماه لقادنمی گلورسین
ای هدهد امید سبادنمی گلورسین

آلودهٔ خوندر بنه دامان وگریبان
ای غمزهٔ خونخوار غزادنمی گلورسین

زاهد بزی تخویف ایله تشویشه دوشورمه
سن محکمهٔ روز جزادنمی گلورسین

وله

ذلت اربابی اولور باب الهیده عزیز
خلق جامعده ال اوزره گوتورر پاپوشن

عقلن آلدرمش ایکی ماهوشك بیننده
عاشقك گورمدك آینه قدر مدهوشن

وله

زهراب ایسه ده نوش ایده لم ویردیکی جامی
تك دوشمه یه لم پیر مغانك نظرندن

رویندن اولور سینه سنك صفوتی ظاهر
معلوم اولور احوالی نهارك سحرندن

وله

برکره یا گلمدك ای ساغر نشاط
بیلدم که سنده تابع دور زمانه سین

قصدم همان شکایت بخت سیاهدر
ای دود آه سن آره ده بر بهانه سین

نابی
بزه ساقی نه خورشیدونه ماه عید کوسترسون
اسیران نشاطز ساغر جمشید کوسترسون

کوکل ای ماه مهرانکیز کجمز سندن استرسه
فلك هر کیجه برمه کونده برخورشید کوسترسون

وله
ایغـه مجموعه یه توجیه نظر کل وار ایکن
نیرن کج نکـهی دیکـلمه بلـبل وار ایکن

وله
ایتدی حرف شوق سیمای شکایتده ظهور
یاره هجرانك ایتدیسن غرض تفهیم ایکن

وله
اکرچه آبی ابجدك لیك آبه‌رنك وبو ویردك
بیازك آبی ای نرکس سکافت قت حلال اولسون

وله
خوبان معانی یه ویرن کسوۂ تازه
قـدرت بوله مازعیدده تجدیده لباسن

وله
دوشوردك یاره فرصافرصت عرض نیازاما
کورنجه جبهه‌سنده چین استغنانه سویلرسین

وله
ایدرسه یادکی آزرده زخم خار ندر
شکایت ایتمك وجهی باغبانندن

وله
نقش جبینی بیر بسنك راست بیری کج
مهرك بودر تفاوتی سنك مزاردن

وله
زاهد یوری وارصومعه‌ده چله کزین اول
سن میکده نك ذوق وصفاسن نه بیلورسین

نامی
ای خط ریاض چهره‌ده سنبلمیسین نه سین
ریحانمیسین بنفشه‌میسین کلمیسین نه سین

نجاتی
سن بو کنج حسن ایله قان ایلمزسك اشته بن
رازمی دنیایه دستان ایلمزسك اشته بن

آل اله آیینه باق حسن جهان افروزکه
کل کبی چاك کریبان ایلمزسك اشته بن

عیداضحادر جمالك بولنه عاشقلری
کعبۀ کویکده قربان ایلمزسك اشته بن

اول کله شیدالنورسین ای کوکل بلبل کبی
کیجه کوندزآه وافغان ایلمزسك اشته بن

ای نجاتینك امیری سن بوچشم خشم ایله
سر بسر دنیایی ویران ایلمزسك اشته بن

وله
بن اوزمك صوین سورین صوفی دانه‌سین
زیرا کیمی قزینی سور کیمی آنه‌سین

وله
ارض وسماده مسکن ایدنم سحاب وش
نارده کوکده ذره قدرمنت اولمسون

وله
قوکوکل بوسکه جانیله خریدار اولسون
بالله ای غنجه دهن یوق دیمه بازار اولسون

کوروب آشفته‌لرك حالنه رحم ایلمین
کوره‌ین بنجلاین درده کرفتار اولسون

وله
درلرلبکه خلق مسیحا کوچو جکدن
کم اولدی مسیحا کبی کویا کوچو جکدن

اولدرسه وفادوکسه صفاسوکسه دعادر
کیتدی کوزلی سومیه الا کوچو جکدن

نحیفی
وارمیدر مهر جهان آراده بووجه حسن
ماه تابانم نظر قیل اشته خورشید اشته سن

وله
آغاردی موی ریش وسر کوکل دنیایه قانمازسین
صباح اولدی دخی سن خواب غفلتدن اویانمازسین

کاسه کاسه زهرغم نوش ایلدم عشقکله بن
دست جورکدن نلرچکدم شکایت اولمسون

ندیم
عاقبت کوکلم اسیر ایتدك ای او کیسولرله سن
هی نه جادوسین که آتش باغلادك مولرله سن

بنی ساقی اولدیم بزمه طوررکن سودیکم
بو بـله سیمین ساقـلر بلور باز ولرله سن

وله
چشم وابرویه قفادارسین ای زلف سیاه
سنده کافرسین او کافرلره امدادك ایچون

ندیم
اباغك صافنه رق باصمه امان ای ساقی
دوکیلن می قیر بلان شیشۀ رندان اولسون

وله
غمزه پر زهر چیقر چشم تنك خو سندن
کشور حسنك اژدر طوغار آهوسندن

نظامی
غصه‌کی عالمده شادی بیلین شاد اولمسون
اولمیان عشقك اسیری غمدن آزاد اولسون

نظیم
قومازآسیابی چرخ کدرادم اوزره دونسون
مثل دقیقدر بواو کونورسه بخت او کونسون

غم ابروی دلارا بزی ایندی صائم هجر
اوهلال عید بهجت نه وارآیده بر کورونسون

وله
اهـل محبت ایلمز پست وبلنده اعتبار
عشقه دوشن کدا اولور شاه فلك جناب ایکن

بردل تیره کیم بوله پرتو عشق ایله کمال
ذره سی آفتاب اولور ذرۀ آفتاب ایکن

وله
آله آهم سوزش بی اختیارمدن صاقین
نخـل آتشبار عشقم روزکارمدن صاقین

وله
یاپمدی ویرانه کوکلم دست لطف روزکار
عالمك شمدنکروطاش اوزره طاشی اولمسون

وله
عکس حسنك کریه محو ایتمزدرون سینه‌دن
شست وشوقیلمازازاله صورتی آیینه‌دن

وله
رؤیاده سنی خبر اوله آغوشمه آلدم
تعبیرینی ای یوسف حسنم نه بورارسین

فن نوای ناله‌ده اوبدم هزاره بن
اولسم عجبمی باغ جهانده هزار فن

نفعی
عاشقه طعن ایتمك اولماز مبتلادر بیلسون
آدمه مهر ومحبت بربلادر بیلسون

زلفنه قاسه پریشان ایلمزدی دللری
آیینده تحریك ایدن باد صبادر بیلسون

کوکلی دلبردن کسیلمزسه عجبمی عاشقك
غمزه سیله نازلـدن آشنادر بیلسون

وله
ویرمسون دل رخصت آه جانکدازه بیلسون
صبری یوق بیچاره نك بك درلو نازه بیلسون

اضطراری دل نیجه جان ویرمسون اول غمزه‌یه
چاره یوق تیر قضادن احترازه بیلسون

وله
دللر نیجه برچاه زنخدانکه دوشسون
سایه‌ك کبی زلفکده قو دامانکه دوشسون

چوزلفکی باری بو بهانه ایله دل زار
که کردنکه کاه کریبانکه دوشسون

شانه قوجکر پاره لسون سینه دکل تك
دل پابکه یوزسورمك ایچون یانکه دوشسون

نوابی
ای مصورطوتغالم اول سروی تصویراتسه‌سین
شیوۀ رفتار بغه کلکج نه تدبیرایته‌سین

نورس افندی
دورلرلکده باش اکمم بادۀ کلفامه بن
سایۀ پیرمغانده منت ایتم جامه بن

که اسیر غربت ایلرکه انیس غم بنی
نبلسم بیلم نه ایتسم بخت نافرجامه بن

ایلرم دارالسلامی کندیمه بیت الحزن
حسرت خال سیاهکاه کیدرسم شامه بن

خلق ایله لازمدر اولدقجه مماشات ایلمك
کربکا اویمازسه ایام اویارم ایامه بن

نورسی ایتمز سنك شیرین کلامك تلخکام
سن همان ایله تکلم راضیم دشنامه بن

وله
بن که ترك ایلمشم جانمی جانانم ایچون
نیجه جانانمی ترك ایلیه یم جانم ایچون

شرح ایدیدم غم هجران ایله چکدکلریمی
کافرآغلاردی بنم حال پریشانم ایچون

وله
عشق شیرین ایلدی مشهوربوقصه کیمه‌لر
بیلر ایدی بیستون طاغنده فرهاد اولدیغن

وله
حیرت آلمش بلبلی بیلمزنه ایتسون نیلسون
آغلاسه کل ایجنور کولسه دیکراغزن دیکن

نورس قدیم

البته اوغرار آتشنه پرسنم کشنك

نوعی

جام صفا کرکز دنیای دون التندن

وله

دل صفحه سینه باقدم اطراف جمله مشروح
غم چکمه جام مرکی یکسان صونار زمانه
فرهاد یوز چویردی طاغلردن آه ایدر کن
پامالك اولدم ایتمه حذر بن غباردن
زاهده محراب مسجد عارفه ابروی یار

نهاد بك

جولره کوهساره چاغلاردی کوهکن
شیرینك آجی سوزلرینی ایلدکجه یاد
کوه بلاده بن دخی کریان ایدم نهاد

وله

دیمم که کاغد اوچورسون پیام کوندرسون

نیلی

بوسه لکله اکر عشاقه ویرسکده قرار

واصف

اوکل اندام برآل شاله بورنسون یوریسون
آلوب آغوشه بو چاغنده اونازك بدنی

والهی قدیم

غم زلفکله سیه شاله بورنسون یوریسون
عاقبت چرخنه طوقناز ایسه سیل سرشك
جام کلفام ایله ساقی ینه رفتاره کاوب
ایرمیوب سور وصاله که چکن ماتم غم

وله

برغنجه سودم ایلدم اغیار عالمی

والی

حباب آلنده قورسه بوله ساقینك کرامی

وجدی

بنمدر نوبت فریاد بلبلر خموش اولسون

وله

کیجه کوردم خاکه صالمش دلبری زلفن چوزوب

وجودی

یوری هی زال دهر پرفتن برقحبه زنسین سن

وحید

دل اغبار اولور خاطر نشانك عهده طورمازسین

وصاف

بلندی سر لعلی حرف دشنامك ورودندن

سیدوهبی

زلفك دکلی بویله پریشان ایدن بنی

وله

دوشمش محبته دخی نورس جوان ایکن
پامال اسب نخوتی اولمش برآفتك
اولمش زلال وصلته تشنه برمهك
برنجم حسنی کورمکه اولمش رصد نشین
برنخل ایله صارلمق ایچون کریه ناك ایمش
چارپلمش اولده کندی کبی برپری وشه

ای دود آه کل فلکه یزدن اولسون

مردانه لر شکاری آلماز زبون التندن
بیلدم بونسخه چیقمش بر ذوفنون التندن
اول زهری جده چکمش کردون دون التندن
یوقسه دکلدی عاجز بیستون التندن
برکون کلور بوالکه صافن روزکاردن
جلوه کردد پرتو نور خدا هر کوشه دن

ظن ایتمه کندی کندینه آغلاردی کوهکن
زنجیر اشکه طاغلری باغلاردی کوهکن
ظن ایتمه کندی کندینه آغلاردی کوهکن
کبوتر دل ایله برسلام کوندرسون
یوق مخالف سکا کارکده مخبرسین سن
اوجی کوکلم کبی آردنجه سورنسون یوریسون
صاران اول سروقدی واصف اوکنسون یوریسون
سایه وش عشق اری اردنجه سورنسون یوریسون
آسیابی فلکك وارسون اوکنسون یوریسون
بزم کلشنده نهال کله دونسون یوریسون
جوی اشکم کبی طاشلرله دوکنسون یوریسون

شکوای خار ایدنده بنم کل دیکنده بن
اب کستاخ عصمت بوس دامانندن ال چکسون
فغانم اهل عشقه مایه جوش و خروش اولسون
کیمسه یارب بویله برخواب پریشان کورمسون
نوله شیرین ایسك صورتده فرهاد اولدرنسین سن
سبوی خاطرم قیردك سن ارتق دستی قیرمازسین
هویدادر اوشوخلك نکته نابودی بودندن
آسوده اولمسون اودخی روزکاردن
اولمش اسیر پادشه حسن وآن ایکن
برطفل نیسوار محبت ندان ایکن
سرچشمه محبته آب روان ایکن
داغ درون مهرومه آسمان ایکن
مانند تاك تازه یتشمش فدان ایکن
آلدرمش عقلن عقل آلیجی دلستان ایکن

(مفتونی)

مفتونی اولمش اودخی وهبی برآفتك
مست اولدق شراب وصالیله یاردن
کیدر خواب تغافل دیده لردن دور اولور برکون
اولعلین قبه عالی اودیوان زر اندر زر
شوله مدهوش اول که زخم تیغ هجر دابری
برخیال ایتسون بنی عشقك که هنکام وصال
کوکل اومارنیجه دمدر که یار غمخوار بن
کتور جام سرور انجامی دلر شادکام اولسون
ابابوب امید فتح باب وصلت یاردن
ایتمه امید وفا دهر دنی پروردن
فلکده برکون ایسه کورمك ای کوکل قصدك
اودکلو پرحلا وندر تن سیمینی یارك کیم
رجای وصل یله کارایتدی تیشه کی سنك خارایه
نفی ایتمه نه غم رنده جاهل خودبین
قپاتدم داغ سینه م شرحه دن کمدرمه یول آچدم
هرخار وخس حریم کله محرم اولمده
سقوط ایتدیسه کوکب مهر عالم برقرار اولسون
اکر برج سعادتدن غروب ایتدیسه برکوکب
کرك سوز دلمدن طوت کرك فرط جنونمدن
ای نور بصر وصلتی دوشلرده کوررسین
دلده آتش کوزده نم سرقبه چشمم جاملر
چاغرردم قیسی آواز ایله لیلی لیلی
(عفورا بجدر برای تربیت تسکیدردن)

سیدوهبی

آشوب دهر وفتنه آخر زمان ایکن

وله

قورتلسون آنکده نسکاهی خماردن

ویسی

بومجلس بویله قالمازمستلر مخمور اولور برکون
باشنده باز کونه آتشین تنور اولور برکون

یحیی افندی

تند دل حس ایتمسون سینه کده جانك طوتمسون
شویله آغوش ایده یین نازك میانك طوتمسون

وله

اولور سه لطف الهی کورر بوکون یارین

وله

تمام ایتدی بزی غم ساقیا غمده تمام اولسون

یمنی

حلقه وش کیتمز کوزم دائم در دلداردن
برایچم صوبی دریغ ایلدی اسکندردن
اوماهپاره بی کور آفتابی نیلرسین
میانه در اکر وار ایسه جسمده اثر موندن
طوقندك خاطر شیرینه ای فرهاد نیلرسین
کهی نفوق ایدر بحره کشتیٔ سرکین
بوده کمکشکان راه عشقه برطریق اولسون
نرکس کبی باقار نظر اهلی کناردن
یره دوشدیسه برمیوه درختی میوه دار اولسون
جهانه فروبرن خورشید دولت پایدار اولسون
سرکو یکده برآه ایلمك قوبدی درونمدن
بربونده بنی بردخی محشرده کوررسین
ای پری غمدر بنم اکسیك اولان جامدن
طاغ سس ویردی جوابمده که مجنون مجنون

عاصم چلبی زاده

(خداونده اواور راجع شکایت کنخدامندن)

مورخ

(پیلنور قدر عبا موسم باران اولسون)

فاضل

پیلش چوقدق بیکده بربت بیکانه مشربله
فسون غمزه سندن فتنه خط اولدی افزونتر
عبثدر دور ناساز فلکدن بحضور اولمق
میاندن خبر صوردم دیدی اول کوزلری آهو

اسعد مخلص پاشا

بشکطاشده چوجقکن سودیکم برنوجواندر بو
شرآرتار کون بکون خبر اکیلور آخر زماندر بو
غم وشادی یه باقمه ذوقه باق مخلص جهاندر بو

آنی زیرك زاده

وراسی کوه باوره چیقر برابنجه بولدر بو

جودت پاشا
دیوان حسنه باری سن ای خط نوچیقوب … عرض ایت سیاهنامهٔ هجرانی مو بمو
ای شانه قیل وقال ایله تل قیرمدن واروب … شرح ایله پاره حال پریشانی مو بمو

حنیف
ای جام باده لبلرین اوب بندن اول مهك … عرض ایله تلخکامئ هجرانی مو بمو

رشدی قدیم
هوس زلفك ایله عزم ره چین ایتدم … سنی شمدنکرو ای کوزلری آهو یاهو

وحی
قدیکه ایرمك اومار دل نه تمنادر بو … اره مز کیمسه بوکا عالم بالادر بو
طوبه مازکجسه تجلئ جمال یاره … اوزکه حال اوزکه جمال اوزکه تماشادر بو
رندلر میکده ده اهل ورع مسجد ده … های وهوی ایتمده بیلم که نه غوغادر بو

ضیابك
نه ناله یه نه آه سحرکاهه سرفرو … ایتمم طریق عشقده همراهه سرفرو
تحسین که منت ایتمدی شیرینه جان ایچون … فرهاد قیلدی تیشهٔ جانکاهه سرفرو

وله
تعظیم ایله اباغنی بوس ایلمك ایچون … ایلر صراحی بزمده اول ماهه سرفرو
معذور ایدر جنونی رکوع وسجوددن … کاهیجه عاشق ایلمز اللهه سرفرو
بو نظم نو زمین بلاغت نثارده … عالم ایدر ضیای دل آکاهه سرفرو

وله
صانمه کیم ساعت چالار بیل باشکه طوقی اورر … مونه برساعت دخی یاقلاشدك ای غافل دیو

طالب بروسه لی
ای شانه پای زلفنه دوش بندن اول مهك … شرح ایله چاك چاکئ هجرانی مو بمو

عزت ملا
کریبانم کبی چاك اولمیجه قو بیم الدن … بکر دامان وصلك دستمه بر کون جهاندر بو
امان بیلمز قفاندن بیخبر فریاددن غافل … او بخشیلر که سودم هر بریسندن یماندر بو
اوچورمه کندك ای مرغ دلك پیمای اوج جاه … نیجه عنقالری کرکده ایتمش آشیاندر بو

وله
دمیده اولماشدی سنبل سیراب رخساری … کچن ییل کوکسوده سیراندیکم نورس جواندر بو

وله
بن اوصانم کوزمك نوری جفادن اما … نقدر اولسه جفادن اوصانور جاندر بو

علوی
غرور ایتمه لباس فخر ایله عمرم جهاندر بو … قبای جسمنی قور بونده هرکس جامکاندر بو

فائضی
قیسی کور مجنون ایکن عالمده شهرتکیردر … هیچ سنی بر کیمسه یاد ایلرمی عاقلدر دیو

فغانی
شمیم کاکلك آلمش نسیم کلشنده … دیمش که سنبله سنده امانت اولسون بو

وله
فغانی یاشکی دوك روز هجر زلفکده … آق آقچه قاره کون ایچون دینور مثلدر بو

نابی
ای میل سرمه کوزلرین اوپ بندن اول مهك … عرض ایت سیاهکارئ هجرانی مو بمو

والی یکی بازارلی
اولور قده کناهم ایله مملو … محشرده نلر چکر ترازو

مردمی
بری بیربنه باش اورسه عجمی کشتکیر آسا … ملاحت عرصه سنده پهلواندر اول ایکی ابرو

نجاتی
نجه کاکل نجه سنبل کل خوشبودر بو … دوستلر اشته بنم استدوکم بودر بو
نه کوکل قودی نه کوز خال رخ عارض دوست … اوده یا غمزه صویه نجه جادودر بو

لا ادری
سعی ایت آفت سرشکی قدنکاره قارشو … میلی اولور نهالك آب روانه قارشو

لا
ای تکمه بندن اوپ او ایلك کبی کردنی … عرض ایله سینه چاکئ هجرانی مو بمو

ابن کمال
دوشدی دللر کل یوزکده زلف پرتاب اوستنه … اوشدی ماهیلر صانا سین صوده قلاب اوستنه
چشم پراشك اوزره تاب اورسه رخك عکسی نوله … رسم وار قند یلده آتش یانار آب اوستنه
خطکه طولاشسه دل حسنك کتابنده نوله … اکثریا بحث تفسیر اولور اعراب اوستنه
عارضکده خط چیقوب طوندی سواد زلفکی … رومدن لشکر وارو بدر صانکه اعراب اوستنه
حقهٔ یاقوتدر چشمم در وکوهرلر دوکر … ابلرك عکسی دوشلدن اشك خوناب اوستنه
ایلدی موسی صفت زلفك عصاسن اژدها … صالدی خطك خضروش سجاده سن آب اوستنه
عارضی آیینه سنده عکس رخسارم بنم … کویا برك خزاندر کیم دوشر آب اوستنه

ابوالسعود شیخ الاسلام
بواننه خرج ایده یم نقد حیاتی الده ایکن … که کچر فرصت عمر کذران کیرمز اله
قلب میالم النده نیجه ایده م یارب … کور یکك آب روان کبی آقار هر کوزله

احمد پاشا
کسند زلفنه یارك کرفتار اولمسون کیمسه … بنم شوریده بختمدن سیهکار اولمسون کیمسه
تنی سوکود کبی باشدن اباغه خنجره صانچار … هی اول سرو هوا بخشه هوادار اولمسون کیمسه
سنك بازار عشقکده ایدر دلال جان فریاد … متاع عقل کاسددر خریدار اولمسون کیمسه
یوزك کلزاری شوقندن نه مست اولدی بلبلار … بهار وموسم کلدر قوهشیار اولمسون کیمسه

وله
آلمازدی آدم آغزینه اول مطلع جمال … مجموعه سنده مخلص اشعارم اولمسه

وله
عالمده زلف یار ایدی دولت دیدکلری … یار اولمدی چون احمده دولت نه فائده

وله
ساعد سیمینه زرین سوار اولدی سوار … صانکه آتشدن دوائر چکدیلر آب اوستنه

وله
زلفك شبنده ویردم دل حسنکه کورن دیر … مغربده برقلندر آیینه صونمش آیه

(ناظم شامده وفات ایلمشدر)

اسحق قدیم
جنت قوقوسی کلکه باشلادی مشامه … یاقلاشدی کبی قافله مز منزل شامه

اسحق افندی شیخ الاسلام
حالمی عرض ایت صبا دلداره الله عشقنه … شورش دلدن خبر ویر یاره الله عشقنه
ای طبیب حاذق نبض آشنای درد دل … خستهٔ هجرم بکا بر چاره الله عشقنه
روشن ایتسون ظلمت شب زنده داران غمی … مهر رویك کوستر ای مهپاره الله عشقنه
حرف وصل کاکلك کتم ایت لسان شانه دن … کشف اسرار ایلمه اغیاره الله عشقنه

اسعد بغدادی
عرض ایلر ایدم شکوهٔ هجرانی حضوره … برکره کورشسیدم اکر آه سنکله

اشرف پاشا
داغ آچار تیغ فلاکت دل ناچارمزه … جان آتار تیر قضا سینهٔ بیمارمزه
دامن فیضنده دریوزه کش نامیه در … طوبئ باغ ارم صحن چمنزارمزه
مست صهبای طربخانهٔ شوقز که مدام … روح جم غبطه ایدر ساغر سرشارمزه
سینه چاك اولمیجق خامه کبی ای اشرف … کیمسه محرم اوله مز چرخده اسرارمزه

آگاه
بخل ایله عالمه ضرب المثل اولـق یکدر
وله
قـوبه لم مرغ دلی لانه یه بلبـل یرینه
وله
سوزشم ایتمـه فزون حسنکه زینت ویرمه
وله
منـت خشك ای طبیب بیمروت تابـکی
خاطر ساقینك آگاه انکسارندن صـاقن

امری قدیم
شاد ایتمك ایچـون روحنی هر کیجه زمانه
وله
وبرجانی امربا اولـب خالـدار یـنه
امین
اولدم شـهیر عشـقك ایله نکته دانلره
امین بروسه لی
ایتـم خطـور خاطـر نامهـر بانـنه
اهلی
سر کویکـدن آیرلم فلك بربانه صالمازسه
آهی
برحصیرم بو غبکـن کلبهٔ احزانمـده
وله
آیك اون دردی کبی دون کیجه مجلسده ایدی
باقی
مشکل ایمش که دلربا طفل اوله داستان اوله
پاشمه باقـاز اولپری بیلمدی قدر کوهری
کوش طوتوب منافقه جوری قویار صادقه
باقی به ساقیـا فـرح ویرکه فنـا بوله ترح

وله
جامه خواب اول آفتی آلـقجه تنها قویدنه
صبحـدم ای فاخته بیهـوده افغان ایلمـه
نیچون آغلارسین فلکدن یاسم ای شبنم سنی
وله
وقتنه مالك اولان درویشدر سلطان وقت
وله
جای ایتمش ایدی ایلی به مجنون دل ایچنده
وله
قورقم اولدر کوزدکه خاك در جانانمـه
وله
بی تکلف یوز سـورر هر شب رخ رنکیننکه
وله
یوقـدر ثبـات چـونکه جهـان خرابده

پرتو قدیم
انده ده ناز ایلیوب کوسترمامك لایقمیدر
پرتو پاشا
رنك وبودر کله زینت کوزله حسن و بها
بلیغ
اوآلفس کاکل اوزره برك کادر سنبل اوستنده
دوشلدن ساغر لبر زه عکس غبغب ساقی
وله
در ودیواری اولسه کهربادن برهنرمندك
وله
جاهلك دائم مراد نیجه دونر چرخ فلك

محض دعوی ایله صاحب کرم اولمقدن ایسه
شـاید اول غنجـه دهن سیرکلـستانه کله
آتشم باکا یـتر سـنده حـرارت ویرمـه
مرهمـك یادردمـه درمان اوله یااولمیـه
بوقسه توبه موجب غفـران اوله یااولمیه

واللیـل اوقـور تربت مجـنون اوزرنده
المـاز میسین عقیـده بی مسکی بهـاسنه
دوشـون سنـکده مصرع لعلك زبانلره
اینسهمـده بستـه تار نـکاهی بنـانـنه

یوالکده اولمه درقصدم اکر حق جانم المازسه
یوریا نقشی کورینـور تن عریانمـده
قنده اقشـاملیه جق ارلمـه تابان بوکیجه

عاشـق زار ومبتـلا پـیر اوله ناتوان اوله
طالب اوله بودملری بولمیـه برزمان اوله
دلبر اودرکه عاشقه مشفق ومهربان اوله
شول می صون که برقدح پیرایچه جوان اوله

صـانورم ایرك کـبرر ماه شب آرا قویننه
چون کیرر سین هر کیجه برسرو بالا قویننه
چون کیررسین هر کیجه برورد رعنا قویننه
عز وجاه سلطنت دکز جهـان غوغاسنه
برصورت ایدی جلـوه قیلان محمل ایچنده
بوقسه کحل آسا چکردم دیدهٔ کریانمـه
بویله نیچـون یوز ویررسین سودیکم بابینکه
بردر هـزار سـال ایله یکـدم حسـابده

قائلم دیدارکی رؤیاده اولسون کورمکه
کل دینور هرکاه اما کـل زیبـا بشقه
عذارنده عرق کویاکه شبنمدر کل اوستنده
حباب باده آساکوزلرم قالدی مل اوستنده
بنـه آنك بولنمز آره سك برکـاه بیتنده
التفـات ایـلر کـدا فرزند نایدناسنه

برآه سوزناك ایتمش ازل کهسارده فرهاد
بودرلایق اولان شاهم جهانده اهل عرفانه
آلدیلر عقلم پری رولر پریشان ایتدیلر
صورت یارایـله دل خانه سنی دیر ایـله
ازهاری تقسیم ایتدیلر کل دوشدی خارك پاینه
صونار برجام مملو بیك تهی پیمانه دن صکره

قوپارور باشمه قیامت آه
دولتمدر وصال یار اما
باش قومق پایکه سعادتدر
خط تزویرینه قـاشی شاهد
چونکه ظلمی بنه سن ایلرسین

دل هلاك ایدوب کوزك خنجر چکر جان اوستنه
دیدم ای مه چون لبك جاندر بکا بر بوسه ویر
اغلا دفعه قاشمی رنکین وخونین یاشمی
دالده غمزه لك اوقی وارایکن غمث کوندرمه کیم
سنبل خطك غمکدن شویله حیران اولدی کیم
کمند کاکل یاره کرفتـار اولسـون کیمسه
وارمی بر رخساره کیم خط سیهفام اولمیه

غالب کلوب خزان وشتاسی بهارینه
کلبرك عارضنده کی ریحانی خطنی
او یماز زمانه کیمسه به حقیله چاره سز
لفـظ وفایی یازسـهده بیلمز مألنی
یارك وفاسی یوق دل اغیار کینه جو

جام اقبـالی فلك شمدی رقیبه صونسون
یارك آغزین آره ای بادصبـا دیرمی عجب
یکـدی دل راه طلبدن کام دنیادن بیله
تشنه لب بیمـارم اولسمـده مـداوا استم
حاصـل اولـماز برك وبار آرزواهـل دله
رزق دنیـادن مذاق اهـل دل محرومدر
ایرمـدی سرمنزل امیده جـوری تیرآه

بهشتی
انك تأثیر یدر پنهان اولان آتش حجرزده
بیانی استانبوللی
که یاقدوغی چراغ اوستنه دائم اوله پروانه
بیانی روسجقلی
بریره کلمزمکر جمعیت خوبان اوله
بیداری
یاری هر کوشه ده برصورت ایله سیر ایله
ثابت
خار جفـا دکدی کل تردن هزارك پاینه
وله
فلك اهل دلی دلشاد ایدر اما نه دن صکره

شهزاده جم
نه بلادر بوقد وقامت آه
بکا یـار اولمدی اودولت آه
لیك یوق باشده بوسعادت آه
کورنه اکری قیلور شهادت آه
جم کیمه ایلسون شـکایت آه

وله
نیجه خونبدرکه قان ایتمش دیلرقان اوستنه
کل کبی قیلدی تبسم دیدی کیم جان اوستنه
دیرکورن قوس قزح قورولدی باران اوستنه
قوغق اولمزای صنم مهمان مهمان اوستنه
باغبان صولر سبرهر کیجه ریحان اوستنه
وله
بنم بخت سیاهمدن سیهکار اولمسون کیمسه
جنانی بروسه لی
دورایچنده قنغی کون کوردك که اقشام اولمیه

جودت پاشا
دورك صفای نشئه سی دکز خمارینه
یازدم حکایه بوللو کلستان کنارینه
لاقید اولو بده کیملی آدم اوبارینه
کیمسه کوونمسـون بوزمانه کبارینه
جودت عزیمت ایتملی عزلت دیارینه

وله
دل ناکامه ده نوبت کلـور ان شاء الله
بنه امنابـوله جودت کلـور ان شـاء الله

جوری
فارغ اولـدی آرزولردن غنـادن بیـله
خضر وعیسادن دکل لعل دلارادن بیله
کلـبن باغ ارمدن نخـل طـوبادن بیـله
تلخکامیـدر فصیبی نوش صهبادن بیـله
یکدی امانه فلکدن عرش اعلادن بیـله

جوری
اولسه غمزه‌ك دمادم یاروهمدم چشمکه
اول نگاه فتنه انکیزه هزاران آفرین
ایتسه آسایش قچن خلوتسرای خوابده
بویله ناز وشیوه‌دن خالی ایکن امانسه
بالکز جوری دکل مفتون وآشفته‌ك سنك

وله
عاشق اولدرمه‌ده اولسکده سن اهمال اوزره
فتنه صالمازدی سواد قره سایه سنی
دل جوری کره زلفکی حل ایده مدی

وله
دل پاکی کورن اول کاکل پرتاب اوزره
دوشورنجه رخکه طرهٔ پرچینکی باد
دکل ابرولرك اوستنده جبین براق

وله
کاهی که ایدر طره سی دامانی چیده
سویلتدی دلی غمزه سی رازم ایشیدلدی
برنافهٔ پرمشك اوله هر قطرهٔ اشکم
لوح دله ابرولرینك نقشی چکلدی

وله
یوق منت اقبالی سپهرك اوزرمده

وله
اهل دل قدرین نیچون فهم ایلر صاحب هنر

وله
نثار آب روی خواهش ایتمکدن قاچلمازدی

حالتی
بقا یوق کرچه کیم بیك یلده اولسه زندکانیده

وله
قرار ایلر نزول ایدن بلا البته جانمده

حسن چلبی
کرك سنك سیاه اولسون کرك اطلس وخارا

وله
خدا عمر درازی ساکا ویرسون ای بوبی سروم

حلیم کرای
دوبالا اولدی عشقم خط عنبرفامدن صکره

وله
کوردیکم کون قاشنی بیرام کلدی خاطره

خلدی
شب تاری صانوردی کاکل مشکین جانانه

خیالی
آینه هردم قویار دلداری تنها قوینده
راه کلزار فناده جمعی ایدن غبار

وله
بن بلا فرهادیم کوه غم دامانده

وله
سوزم سرایت ایتسه مجنون نامراده

... رئیس الکتاب
حائل اولمازاشك چشم اول مهلقانك عکسنه
دیدهٔ روشنکه پرده پندر جاه بلند

ملك فتنه بویله اولمازدی مگر چشمکه
فن سحری اوکردر هم غمزه‌که هم چشمکه
ناز اولور بیکانه اولماز شیوه محرم چشمکه
باقمغه طاقت کتورمز کیمسه یردم چشمکه
بسته دنیا زلفکده دلخسته عالم چشمکه

کونده بیك قان اولور اول غمزهٔ قتال اوزره
کاکلك دوشمسه کاهی اوخط وخال اوزره
تار وبود املم قالدی بومنوال اوزره
قطرهٔ ژاله صانور سنبل سیراب اوزره
مضطرب موج کرهکیره دونر آب اوزره
نوردر جامع حسنکده‌کی محراب اوزره

بیك دل صاریلور هرخم قلاب امیده
اولدی ابکی مستانه سبب کفت وشنیده
اولسه هوس زلفك ایله خاکه چکیده
اول دم که قلم بسمله یه ویردی کشیده

پست اولسه نوله پایهٔ عالم نظرمده
بزبوراز مشکلی بیلمکده حیرانز هله

رجای همته لایق جهانده برمراد اولسه
قتی مشکلدر امامرك هنکام جوانیده
شه ملك غمم آسوده‌در دنیا زمانمده
غرض بر بالش راحت بولمقدر سرالتده
بولکده خاك اولان عشاق یاندقجه یرالتده

مجربدر جنون افزون اولور اقشامدن صکره
اول هلاله دوندیکم ایام کلدی خاطره
مسلسل هر کیجه یالیل دیردی قیس دیوانه

ناز ایله یوسف کیردکو یا زلیخا قوینده
روز کار ایله کیرد برسر وبالا قوینده

شعلهٔ آهم باشمده لاله درکهسارده
قوشلرکباب اولوردی باشمده‌کی بواده

پرده اولماز آب مهر پرضیانك عکسنه
قیل نظر آینه ده طاق سمانك عکسنه

کور خیال قدینك روشند لانه ربطی
مه کبی سرمنزل مقصود یمی البت بولور

حبس ایتسه عجبمی آنی دل محبس تنده

سینه سندن دور اوله روحی الهی عنقریب
کوروب شوقم سرور آلودهٔ ذوق جهان صانمه

سوزمدر چشمك کبی سون مژکان مژکان اوستنه
پارهٔ الماس اکرهر آچدیغی زخمه اوشوح
دلده غم وار شمدیلك لطف ایله کلمه ای سرور
باردن مهجور ایکن دوشدم دیار غربته
همی ایچمز هم کوزل سومز دیمشلر حقمه

یاقدی نارهجرانه کیمك باشنه دوندمسه
ایدرسم ناله وزاری نوله سنك فلاخن وش
کبوتر کبی خونین دیده اولسم ایتمه استغراب
عجبمی کریه وآه ایلسم مانندهٔ کردون
ایدوب پرپیچ وتاب آخر بنی دستاروش راسخ

بالای چرخده چیقسه دخی پایمال اولور
تمکر بزیٔ ناسور ایتمه در زخم جکر ریشه
وصلت یار ایچون اغیاره مدارا ایلر

مبالات ایلمز رندانه مشرب هر خصوصنده
نه چاره قوللانلمه خدمت دیکرده چارارو
اواورمی چشم حسرت حسن عالمسوزدن بسته
اکر مقصود اثرسه مصرع برجسته کافیدر

برکره طوقنسك تلنه ساز درونك

ایلدم مذهب ابنای زمانی تقلید

ساعتك چالدیغی اوقاتی دکلدر هرکاه

شکل ابروی سیاهی رخ جانان اوزره
خال خدکی بو یاسوخته پروانه میدر
دولت دهره ایررسه نوله کاهی دونان

خط نورسته صانمك اول سهی قدك عذارنده
بتن کللر دکلدر خاك قبری اوزره فرهادك

خیری رئیس الکتاب
باق کنار جوده نخل دلستانك عکسنه
اویدرن رفتاریمی دور زمانك عکسنه

خیلی
تیر سنك آکا نیلر ایتدی کچنده

راتب پاشا
کیم سیبسه اول بنك بندن اکر ابعادینه

راجی
نشاطم هب غمیمدندر بنی سن شادمان صانمه

راسخ اندرونی
اورمه زخمك سینه مه پیکان پیکان اوستنه
لطفی وار اولسون ایدر احسان احسان اوستنه
اوله من برخانه ده مهمان مهمان اوستنه
باکا کوستردی فلك هجران هجران اوستنه
ایلشلر راسخا بهتان بهتان اوستنه

راسخ
بنی یاقدی چو پروانه کیمك باشنه دوندمسه
که آخر آتدی یابانه کیمك باشنه دوندمسه
دمادم قصد ایدر جانه کیمك باشنه دوندمسه
کرفتار ایتدی بهتانه کیمك باشنه دوندمسه
قودی حال پریشانه کیمك باشنه دوندمسه

راشد قدیم
پرواز ایدن چو تیر پر دیکران ایله

راشد مورخ
نوازش کونه حرف تسلیت آزاردن صکره

راغب افندی
زهر ایچرعاشق دلخسته شفا نیتنه

راغب پاشا
مکر کیم بادهٔ کلفام ایله ساغر خصوصنده
هله جائز دکل دلاك ایله بربر خصوصنده
باقلماز خاطر احبابه هیچ دابر خصوصنده
عجب حیرنده‌یم بن سداسکندر خصوصنده

وله
بیك درلو نوازشله دوزلمز بو زولنجه

وله
یاد یادمده اولور دوست فراموشمده

وله
مدت عمری کلوب کچدیکنه ایلر آه

رحمی
کوییا بسمله‌در سورهٔ رحمان اوزره
قزاروب دوشمش اوله شمع شبستان اوزره
دیولر کاه چیقر تخت سلیمان اوزره

وله
خضر درخوابه وارمش چشمهٔ حیوان کنارنده
آچلمش جانب شب برینه روزنلر مزارنده

رحمی
کندی سر بر چرخده روبی ترابده — سیر ایت رسوم مسکنتی آفتابده

قلی رضابك
ابلدم توجه ایچ ایلدن داغ دل تیماربنی — اندرون سینه‌دن چقسون چراغم اولسون آه

مزی بروسه‌لی
دیدیلر صاقن سنی طوتار جفاسی طاشنه — کالدی هب دیدکلری بن مبتلانك باشنه

روانی
سنی اوکرندك جفایی غمزهٔ بیدادکه — خوب تعلیم ایلمشسین آفرین استادکه

وله
یار اولمز طالعم بولشمسم جانانمه — باشمه کون طوغمسه سایه‌مده کلمز یانمه

ریاضی
عاشق صافی درونکر کیردك کوکلنه — برنکاه لطف ایله باقسك اکر آیینه‌یه

زاری
کوز قاره‌سن اشکیله بویان آغارنجه — تا کیم نظری پاك اوله دلداره وارنجه

ساعی
باغ اولسه بهار اولسه فضای چمن اولسه — تنهاجه بن اولسم او بت سیمتن اولسه
برکوشه‌ده رندانه چکوب باده اولوب مست — پیرا هنمز برك کل و یاسمن اولسه
بیك ناز ایله اول سرو روان سینه‌یه کلسه — جان شوق ایله آزادهٔ قید بدن اولسه

صانع
ماجرا وارسنی غرقاب ایدر اشکم آچیرم — بستر ای بحر سیاه کدرم آق دکزه

سری
مبدن اول عرقك حکمی پکر ملك دله — بونده تقدیم اولنور والدینه شهزاده

سعدی تاجزاده
یارب اولیدی عالم ایچنده دل اولمسه — باری اواوزسه هرکوزله مائل اولمسه

سعید سری بك
مزاج عالمی تصحیحه سعی ایدن هرکاه — کورر دوا کبی چین جبین اسنکراه

سوزی
سرو قدك دیکمسیدر شاخ کل کلزارده — اشکمك پرورده‌سیدر لاله‌لر کهسارده
باکوکل سینه‌مده مهرك صاقلادی اغیاردن — یا اوربجك پرده چکدی احمد اوزره غارده
وصل دلبر درهمین دنیا متاعندن غرض — بوقسه عشق اهلی نه آلدی صاتدی بو بازارده

سیفی مغفردار [?]
دونسدی جسم ضعیف پرناله — موبه‌دن مویه ناله‌دن ناله

شاکر بك
اگر کیم حکم فصاینی اولورسك فکر اجراده — بواون کرمابه‌ده سرماده کرماده سرماده

شریف افندی
ایتمدم کوزلرلر ایچره علاقه افندمه — صد آفرین طبیعت دلبر پسندمه

شهری
حکم استغنا خوش ایتدی دهان خواهشم — کام دنیادن دکل مقصود عقبادن بیله

وله
برعاشقانه کریه ایله هفت دوزخك — محشور اولم صوفومازسم اوجاغنه

وله
درمیخانه‌ده شهریٔ رسوامستی دون کوردم — یقلمش کندی بر پرده یاتور دستار بر پرده

شبری
نحیف جسممی دوندردی آه وزار نیه — کورك بنی نیه دوندردی روزکار نیه

صادق قدیم
کوه غمده دل فرهاد مزی یاد ایله — آچی ای خسرو شیرین دهنم داد ایله
قوللکم حاصلی ای خسرو خوبان سنك — قوللان استر دیلر اولدر دیلر آزاد ایله

صبری
ای خوش اورند عشق کیم بی کدر خمار اوله — چکدیکی جام باده‌نك کیفی خرد فکار اوله
وقتی قالورمی توبه‌نك بویله زمانده باخصوص — ساقیٔ شیوه کار اوله موسم نو بهار اوله
سرده فلك فلك هوا کوزده قدح قدح شراب — قورقی بودر که راز دل عالمه آشکار اوله
باد طلبله فلك دل ساحل کامه ایرمدی — وای آکا که رهبری همت روزکار اوله

وله
اول سنکدله سوز دلمدن خبر ایله — ای آه حزینم اثر ایله اثر ایله
درخوابمی بیدارمیسین نازی قو ای بخت — یا کم نکه اول یا بکا حسن نظر ایله
تخم املم شوره ستان غمه دوشدی — یارب نم لطفکله انی سبز وتر ایله
بربشقه صفا ویرینه قصر غمه ای عشق — هردیده می فوارهٔ خون جکر ایله
کورسون نیجه اولور چاشنیٔ جام محبت — بوعقل خود آرا یده بندن بتر ایله

ضیابك
نوع انسان حشره دك تعظیم ایدرلر آدینه — کیم فدای نفس ایدرسه جنسنك امدادینه
طاشدن اولسه توبه‌نك قلبی طایانماز باغده — نیلرك افغاننه بلبلرك فریادینه
روی خاکی ظلم ایله پامال ایدن ظالملرك — زیرخاکك حالتی کلمزمی یارب یادینه
شمدیکی عاجزلرك دعواسنی سیر ایلین — چکمشك رحمت اوقور فرعونه شدادینه
باقناعت اختیار ایلر یا ذل ارتکاب — عصریزده اویدرانلر مصرفی ایرادینه
نیك وبد هرکس بولور عالمده البت ایتدیکن — کندی بولمازسه جزا میراث اولور اولادینه
چرخدن آلدم ضیا تیغ زبانله انتقام — رحمت اولسون فن نظمك پیرینه استادینه

طالعی
خط بوزدی ایسه حسننی ابروسی کمان — مسجد نوله ویران ایسه محراب یرنده

طفلی
ای شانه سر زلف پریشانه طوقنمه — تل قیرمه صاقن خاطر یارانه طوقنمه

ظریف
کلسون خرامه سویلیك اول سرو قامته — شاید هلاك اوله‌م قاله حسرت قیامته

عارف سلیمان بك
دردناك ایلدك بنی بالله — آه ای روزکار غدار آه

عارفی قدیم
بیکانه‌لر محبتی بیلمز کناردن — کرداب بحر عشقی صورك آشنالره

عذاری ادرنه‌لی
دیك کلمك استدی قد بالای دلبره — طوبایی دیکدیلر تپه‌سی اوستنه یره

وله
کلمدی ساقی قناعت وار ایکن میخانه‌ده — بر اباغم اوده دربر اباغم میخانه‌ده

عزت بك
بر پری کوردم آلایده بنه کندی عقلم — اوکید شدر که کیدر کلمدی حالا یرینه

عزت علی پاشا
حل ابتدا دروغنه در صکره صدانه — شاهد ندکلو صدق ایله دعواده کلسه ده

وله
خط برآورده‌لرك روی تراشیده‌لری — حکمی حجت کبیدر دعویٔ زور اوزره

عزت ملا
افسانه کلور باکا دوکوب سوکسی یارك — دلبرده وفا اولمامه ضرب المثلنجه

وله
آفتابه ایلرم جام میی هرشب بدل — باده سز برکره اقشام ایتمدم ایتمم بنه

وله
منقا اول اسز ایسك اکر زاغ لاشه اول — بکساندر ارتکاب ایله عفت زمانه‌ده

عزت ملا

(حسد برمعنوی تعریضدر الطاف مولایه) ‖ (سلیمان داخی اولسك روزكاره اعتماد ایتمه)

وله

(بكله كندی دار یكی دارایی دربان ایمه)

عصمتی

كج اونخل تازه نك برك وبرندن عصمتی
طوبیدم كندی می ومحبوبه بومیخانه ده

عونی بك

وله

حیرت افزای عقول اولماز ایدی بر مجنون

وله

شرطنجه روزه دار دیرز اول فقیره كیم

وله

روز محشرده صورارلرسه نه وار دیه جك

وله

اوله مست ایت بزی ای ساقیٔ روح افزا كیم

وله

زهراب مسكنت كبی بر نعمت استرز
بز قانعز جهنمه ای رب مستغاث

وله

در پر رحمت یزدان بی انبازدن غیری
احبا شیوهٔ یغماده مبهوت ایلر اعدایی

غالب دده

باغلانوب زلفنده بوزم عهدیده پیمانیده
ای خوش اول مست محبت كیم خمار عشقدن
مردبی قیدده بلا كشلكده در آرام دل

وله

آغلامه ای بلبل دیوانه الله عشقنه
روشن ایت چشم چراغی جان ودل بواسون صفا
باری سن ای آه حسرت سطر مكتوب غم اول

فائضی

تشریف ایلك ایله خانه می رشك ارم ایله
عهد ایلدی اوپدرمكه پاینی كلیجك عید

وله

نصیب اولور می دلخواه اوزره صحبت تازه رولرله

فائق بك مناسترلی

كوزم آچدر مدك ای چرخ بدكردار عمرمده

وله

دهری تخریب ایلدی یأجوج ومأجوج زمان

فضولی

اولسیدی بنده كبی غم فرهاد مبتلاده
ویرسیدی آه مجنون فریاد مك صداسن
سرورلك استر ایسك افتاده لك شعار ایت

وله

استدم مرهم اوقندن جكرم یاره سنه
بر بر یله چكشور كرد رهكچرن مژه لر

وله

مصحف دیمك خطادر اول صفحهٔ جماله
رخساره نقطه قونمق رسم خط اولمسیدی

وله

عاشق اولدركیم قیاور جانن فدا جانانه

مایهٔ جان اولسه ده كوجدر تحمل بارینه
بر كوزم ساقیده قالدی بر كوزم پیمانه ده
اتفاق اولسه صلاحه عقلا بیننده
افطار سفره سنده شرابی بولنمیه
بز بو دنیاده كناه ایتمدك انسانجه سنه
هوشیار اولمیه لم روز قیامتده بیله
كیم خوان آرزوده حسودی بولنمیه
اما آنك ایچنده یهودی بولنمیه
كورلمش شی دكلدر عدل واستقلال بر یرده
خدا كوسترمسون آثار اضمحلال بر یرده
چشمنی كوردم اونتدم دردیده درمانیده
بر قدح میله دكشمش كفریده ایمانیده
یوخسه چوقدن ترك ایدردم جانیده جانانیده
مرحمت قیل خستهٔ هجرانه الله عشقنه
ظلمت ایچره قالسون پروانه الله عشقنه
تسلیت ویر اول كل خندانه الله عشقنه
اغلاتمه بنی ایكی كوزم كل كرم ایله
یارب سن اومهپاره یی ثابت قدم ایله
بكچرمی یوخسه بنم عمرم بو آرزولرله
بكا كوسترمدك عالمده بر كون وار عمرمده
خلقك امیدی بنده مهدی ایله دجالده
بر آه ایله ویردی بیك بیستونی باده
قوشمی فرار ایدردی باشنده كی یواده
كیم دوشمدن ایاغه چیقمادی باشه باده
آتدی بیك اوق كه دكر هر بری بر پاره سنه
كورنه قالور دوشه جكدر اولارك آره سنه
بو بر كتاب سوزدر فهم ایدن اهل حاله
دوشمزدی منزل ایتمك رخسارك اوزره خاله
میل جانان ایتمسون هر كیمكه قیماز جانینه

فضولی

یوزمسكز عرقی مجلس ایچره باده ایله
حرامزاده یی قویمق حلال زاده ایله

وله

بانه لی قانه اوقك دیدهٔ كریان ایچره
برالقدر صانه سین كیم بازبلور قان ایچره

وله

كفر زلفك صاله لی رخنه لر ایمانه غمزه
كافر آغلار بزم احوال پریشانه غمزه

فطنت خانم

اولمده دللر ربوده غمزهٔ جادوسنه
دشت حسنك صید اولورلر شیرلر آهوسنه

رنك و بوده زلف جانانه مشابه اولمسه
كیم باقار كلزار دهرك سنبل وشبوسنه

صد هزاران فتنه مفتون برنكاه شوخنه
بك دل هاروت بسته هر خم كیسوسنه

چاهٔ سحرین چكر هردم كمان ابرولرك
آفرین ارباب عشقك قوت بازوسنه

جسمی خاك ایت اول سهی قدك یولنده فطنتا
نائل اولمقسه مرادك دوات پابوسنه

فهیم

قناعت ایلدی عنقایی قاف شهرته واصل
كشی ممتاز اولور عالمده البت عزلت ایتدكجه

قادری

هنكامه كیرا اولورسه صراحی عجب دكل
كیم نیجه پهلوانی باصار براباغ ایله

كاتبی

یته ای جام مصفی سنی كوردك سیله
مجلسك رونقیسین دنیده ده آرت اكسیله

كرامی

چرخه طایانمه هرنقدر استوار ایسه
بیرك افندی آلتنده وار اوستی وار ایسه

كمال زرد

ای كاش بوتن بولسه كه خاك قدم اولسه
كه كاه آنك ایزلری آنده رقم اولسه

لطفی

ای قدینك طوبی وجنت خد كلكون اوستنه
كورمادی دوران سنینك دیك آی كردون اوستنه

بوالدی سوزم نازك وكونكلوم خوش وطبعم لطیف
هرقاچان سالدیم نظر اول طبع موزون اوستنه

سرو آنینك دیك قامتینك حیرانی دور كیم باشینه
قیلدی قوشلار آشیان آنداق كه مجنون اوستنه

كروطن لطفی كوز یدا توتماد ینك یوقتور عجب
اوی قوپارما غلیغ ایرور دشوار جیحون اوستنه

مالكی

سوبلدكجه اول ایكی لب عاشقی ایلر هلاك
كرسكوت ایلرسه بردم قان اولور قان اوستنه

یحیی سلطان سلیمان

بو نظم درر باری اوقورسه نوله دلبر
لؤلؤ یاراشور لعل بدخشان آره سنده

مریدزاده

لطف ایله صبا كاكل جانانمه دكه
عقلم طاغیلور زلف پریشانمه دكه

ویرم سكا چك بندن الك ای ملك الموت
جانانمه نذر ایلدیكم جانمه دكه

آغلامه مرید اوغلنی یعقوب حزندر
آیرمه بنی یوسف كنعانمه دكه

مشامی

بوشاله كیسهٔ كان كاسهٔ عمان توكنه
نه غم دل نه نم دیدهٔ كریان توكنه

شول قدر آره یم شاهد مقصودمی كیم
جست وجوده طابم رخشنه میدان توكنه

مقالی

نه جانب كیم قدم باصدك یوزم اول یرده فرش اولسون
نه یر كیم سایه صالدك خاك اولم اول رهكذار اوزره

مقالی طعن جاهلدن نه غم ارباب عرفانه
آثار طاشی البته درخت میوه دار اوزره

مكى
مرك ایرار باب دردك عاقبت امدادینه   بیستونك چشم اعمان ایله باق فرهادینه

نائلی
احسنت اول کدای تحمل بدوشه کیم   بانسه جهان اچنده حصیری بولنمیه

وله
کیم قاچاردی ارتفاع نیر اقبالدن   کوکب بخت اراذل وحشت انکیز اولمسه

وله
حکمتنده بنده حیرانم که یوق جمع ایلمش   مشرب عرفان ایله عقل معاشی بربره

نابی
ویرمزدی کیمسه کیمسه یه نان منت اولمسه   بر مصلحت کورلمز ایدی رشوت اولمسه
یوق بی غرض معامله اهل زمانه ده   کیمسه عبادت ایتمز ایدی جنت اولمسه
اولمازایدی میان لئیمانده امتزاج   مابینده علاقهٔ جنسیت اولمسه
کندی وجودینه بیله قیمازدی مالی خلق   قصد نمایش شرف وشوکت اولمسه
ایتمز ظهور عصرده بر کیمسه دن کرم   ضمننده قصد داعیهٔ شهرت اولمسه
باققازدی کیمسه آینهٔ صافه نابیا   خود بینلك علاقه سنه آلت اولمسه

وله
مشکسار ایتدی دماغ بادی کیسولرینه   نافه ریز اولدی بوسودا ایله آهولرینه
خواهش وصلمی حس ایتدی تلاشمدن عجب   موجخیز چین ناز اولمقده ابرولرینه
غمزه خاموش تغافل دیده ابریز غضب   فرصت کفتار بولمش کبی بدکولرینه
یار مجلسده کل جام الده بلبل ناله ده   وقتیدر مستانه رفتار ایلسون جولرینه
فرش زلف اولمق کبی برنونهاله نیتك   نابیا خالی دکلدر بو تکاپولرینه

وله
تن بخاك عجز اولان شبنم کبی افتاده نك   جله دن اول یتن خورشید اولور امدادینه
مشربنده ارتکاب چشم زخم آسان کاور   باعث اولمقدن سپندك سوزینه فریادینه
اول کلی چوقدن ایدردم زیب دستار وصال   باقسیدم عندلیبك ناله وفریادینه
رنك وبوین غارت ایتدك بسدر ای باد صبا   اولمه بادی کل کبی برخانه نك بربادینه

وله
خمکله اغلامقدن چشم پرنم قنده بن قنده   خراش سینه دن سرپنجهٔ غم قنده بن قنده
انك جامی طولاردی بادهٔ کلرنك ایله اما   بنم خون ایله پردرساغرم جم قنده بن قنده
چنده کللره شبنم فتاده بن کل جامه   باقیلسه چشم انصاف ایله شبنم قنده بن قنده
کوروب رویکده زلفك رشکدن قانلردوکر چشمم   صفای طرهٔ پرپیچ وپرخم قنده بن قنده
پراولسه حقه سی اجزا ایله کردونك ای نابی   هزاران زخم ناسور ایله مرهم قنده بن قنده

وله
بهار اولورسه دخی پای بسته باغمده   بنه خزان مترصد صولمده صاغمده
اوشب که چشمك اولور نوربخش چشم خیال   یانان عصارهٔ بادام اولور چراغمده
کوروب بوصورت خاکستریده بیلمزسین   نه آتش اولدیغمی بنده کندی چاغمده

وله
کلور شوقه کسل نیل وصال یاردن صکره   اولور عارض کرانلق صاغر افطاردن صکره
کناد ایتسك بنه عیب شکاف کاسه باقیدر   اولور قصد نوازش بی نمك آزاردن صکره
نوله رسم خوشی آلت قطع کلام اولسه   کهٔ لب مقراض شکان کوسترر کفتاردن صکره

نابی
اول آرزونك ایتمه هوس جستجوسنه   کیم حاسدك مؤدی اوله کفتکوسنه
شول مطلبك حصولنه لعنت که طالبی   لازم کله مراجعت ایتمك عدوسنه
اول می که نشئه سنده اوله بوی امتنان   سنك قضا طوقنمه بکدر سبوسنه
امید لطف محض خطادر اوشخصدن   کیم همتینی حصر ایده کبر وکاوسنه

وله
باقیلورمی اوشه کشور حسن آباده   اینده مرآته نظر عکسی کاور فریاده
حسن اولور بی نظر رغبت عشاق عبث   التفات آینه در صورت استعداده

وله
اولمدن بوی کل کام مشام آماده   اولور آغوش مشممده زکام آماده
کاه ساقیسی کهی ساغری که باده سی یوق   کورمدم مجلس مقصودی تمام آماده

وله
کلچین کام اودر وار ایسه روزکارده   کلکشت باغ ایلیه برکلعذار ایله
اولسون حرام جام محبت اومسنه کیم   نابی قناعت ایتمیه بوس وکنار ایله

وله
جمشید کورسه بزم اراذلده باده یی   بی شك تأسف ایلر ایدی اختراعنه
بو مجلس منافقه آمیز عالمك   دکمز نشاط وصلنی حزن وداعنه

وله
بخت هرفرقه ده جاری که کل زوارایکن   پست طالعدر اوشبنم که دوشر کاه اوزره
عالم پستده زولك سببن ادراك ایت   آکاه دولاب ایله داولك عملن چاه اوزره

وله
ای ماهپاره کیجه دراولان سدراه وصل   صحبت سنکله روز ازلدن نصیب ایسه
ای غنچه باقمه خنده یه سوز درونی کور   پروانه دردلی دهنم عندلیب ایسه

وله
بلبل بیلور اول غنچهٔ رعنا کیمی کورسه   پروانه صانور شمع شب آرا کیمی کورسه
میکشلره تعلیم ادب اولمه قصدی   باش اکز ایدی بزمده صهبا کیمی کورسه

وله
دنیایه بوتلاش نه در ای اسیر نفس   راحت بواورمی عورت آلان عورت اوستنه
تاوقتی کلمینجه امور ایلمز ظهور   دور ایلر آسیاب فلك نوبت اوستنه

وله
عاشق لبن خیال ایله بوس ایتدیکن طویار   اول مست نازهر نفسدر نیم خواب ایسه

وله
کان مثال کج اول مقصدك تقرب ایسه   آتله اوق کبی یابانه استقامت ایله

وله
میانیله سربنی فکربدر هب سویلدن یارك   تعجب ایلمه هب سوزلرم غث وسمین اولسه

وله
عاقلانه مجنونلرك تحسین که کتم راز ایدوب   که سیه که در و دیواره سویلر سویلسه

وله
خدا کوسترمسون یوقسه مزاج عیشی تلخ ایلر   مجربدر رقیبك میمنت یوقدر قدومنده

وله
کوکل سنك کبی همبزم یار ایدم بنده   نشاط منددمی اعتبار ایدم بنده

وله
صفای باطنی بوندن قیاس ایت که ندر   لذیذ اولورنه نمایان اولورسه رؤیاده

وله
بیموج شورش اولماز آسایشی جهانك   دریا تعففن ایلر اولدقجه آرمیده

وله
دریوزه کراندن شعرا اکثر اولوردی   دزدان معانیده اکر قطع ید اولسه

وله
سنی تبریده بندن اولسه اغیارا نفاق اوزره   نه باکم وارخلوص البته غالبدر نفاق اوزره

نابی: بافدم سطور نسخهٔ آفاقه سرتسر / یك حرف نابقاعده یوقدر میانه ده

وله: ایلدك عقل ودل وجانمی تاراج نگاه / دخی بیلم نیده جكسین بكا بوندن صكره

وله: قنده كیم جمع اوله جام ودلبر وعشق وشباب / آنده ابلیسك نه حاجت مكرینه اخلالنه

وله: بز راضی یوز درونمز اولسون خراب غم / اول مست نازه مایهٔ ذوق وسرور ایسه

وله: الدن كلن آزارده هیچ ایلمه تقصیر / ایام غرورك سكا پاینده قالورسه

وله: لذتی انكار اولنماز بذل واسراف ایتمك / آه ضمننده اكر اندیشهٔ وام اولمسه

وله: بركره آچلسون سر خم یوقسه كیم باقار / فرمان عقله شحنهٔ شهرك یساغنه

وله: عاشق كه سندن ایده تمنای التفات / شایان اولان مساعده در التماسنه

وله: مهر بهار ایتمسه كلخنده التفات / كلغنچه نك نه جانی اولور لب كشالغه

نارك: بكا آه ایلزدیمش اول ماه / آهه طاقتمی قالدی سینه ده آه

نجاتی: چیقه لی كوكاره آهم شرری دونه دونه / یاندی قندیل سپهرك جگری دونه دونه

آیاغی یرمی یا صار زلفنه بردار اولانك / ذوق وشوق ایله ویرر جان وسری دونه دونه

كعبه اولماسه قپك آی ایله كون لیل ونهار / ایلزلردی طواف اول كذری دونه دونه

وله: بوجفادن كه قدح آغزین اوپر دونه دونه / نارغیرتله كباب اولدی جكر دونه دونه

كوزلرم قبله نما كبی اولوبدر نوله كر / ایشیكك جانبنه قیلسه نظر دونه دونه

نحیفی: لازم دكل عنایتی اهل تكبرك / بخش ایلدم عطاسنی وجه عبوسنه

وله: كریم اودر كه مجازات عفو ایده خصمه / فلك مساعدهٔ انتقام ویرد بكجه

ندیم: قاشلرین بالاده سیر ایت رخلرین كور زیرده / قیل تماشا خلدی زیر سایهٔ شمشیرده

نسیب: سنده یوق انصاف وشفقت یوقسه ای نامهربان / كافر اولسه مرحمت ایلر بنم فریادمه

خواجه نشأت: فلكك مشربنی مذهبنی آكلایه رق / میل اقبال ایدنك خواهشنه ایوالله

نظمی چلبی: نخل امل سبز اولمدن كلدك بو دهرك باغنه / شو روزكارك دكدك بز بر پشل یپراغنه

نظیم: خنجر كمر پاره مناسب اوبل اینجه / خنجر كمرنجه كری اینجه بلنجه

نفعی: برطو اولونوش ایت شراب ناب كلسون چشمكه / مست اولورسك نازباشله خواب كلسون چشمكه

وله: غمزه كه پرتاب ایكن طاقت كتورمز آفتاب / باده عقلی وارایسه بی تاب كلسون چشمكه

وله: قالمازسه اكر كوشهٔ دامان المزده / الدن نه كلور چاك كریبان المزده

فكر زلفك دلده تاب سوز عشقك سینه ده / ناردر كلخنده كویا ماردر كنجینه ده

نوعی: طالع بووجه ایله دون سركش نكار بویله / بیچاره عاشقك كور بخت اوبله یار بویله

وصلنده بیم هجران هجرنده محنت جان / درد فراق بویله وصل كنار بویله

دلدار تند وسركش اغیار ایسه جفاجو / تنسون یا ابل دل كل بویله خار بویله

تن زورقن دوشورمه كرداب اضطرابه / صبر ایت كوكل كه قالمز بو روزكار بویله

نوعی: عشقده دملر كلور بوز ورق نه بادبان / بر كدانك غرق اولور دریای استغناسنه

وله: كیدك بو بكجه ناز ولطافت لباسنی / اوپدر طوبنجه دامنكی خاك پاره

نهاد بك: اشك چشمم مانع سیر رخ یار اولدی آه / كندی كوزیاشم یله بن زاره اغیار اولدی آه

نیلی: همیشه دلبر موزون خرامه میل ایلر / بلایه اوغرامشوز طبع شاعرانه ایله

واصف: نه دم اول كوزلری مستانه كلور خاطرمه / ابتدا صوندیغی پیمانه كلور خاطرمه

پرمثل سوبلر اوشوخی صارارم فكری ایله / كونده بوزبیك قدر افسانه كلور خاطرمه

وله: كندك كبی بر دایره میلك خبر آلدم / كوردكی بكم درد محبت بودر اشته

برساقیٔ نورس ایكی اوج جاندن احباب / كیفمجه بنم مجلس عشرت بودر اشته

وجدی: واررسك ای صبا اول زلف شبكونه سلام ایله / دوشرسه هم دل محزون مفتونه سلام ایله

صاقنسون آتشمدن نه رواقك ایلرم سوزان / نی انجمسون ای آه كردونه سلام ایله

بنه دشت جنون خالی دكلدر سویله شاد اولسون / وار ای فرباد بندن روح مجنونه سلام ایله

وله: قصدی جان المقدر اول ظالم اكر داد ایتسه ده / شاد مرك ایتمك مراد ایلر بنی شاد ایتسه ده

دلنواز اولمقله غمزه ك ترك بیداد ایلز / اولماز اول كافر مسلمان كعبه بنیاد ایتسه ده

بند زلفكدن خلاص اولسه دوشر زنجیره دل / عشق آزاد ایلز كر یار آزاد ایتسه ده

وصولی: اكر دامانكه ایرمزسه دستم دار وصالنده / الم یافه كده ای سرو سرافرازم قیامتده

سید وهبی: جیحونه دوندی دیده لرم خون آل ایله / مردم شناور اولدی سیه پشتمال ایله

سنبلزاده وهبی: آكاه اوله كورده هرده احوال هلاله / عالمده دلا اولمه هوسكار كماله

آوارهٔ آلام در آسوده دكلدر / اهل دل اولورمی حصل آلوده ملاله

معكوس المدار اول دهر سراسر / اولمه هوس ماله آلوده ملاله

ویسی: نه زیبا بكزر اول نخل روانم صحن عالمده / اوطورسه شمعه طورسه سروه كتسه ماه تابانه

وله: (باغ دهرك دكندك بز بر پشل یاپراغنه)

هدایی: خبرلا شور بر لاشه یه اوشمش نیجه یوزبیك كلاب / بزده پای المق ایچون كلدك بوغوغا اوسته

یحیی افندی: دیده دن صو سپدیكم بوسینهٔ سوزانمه / قورقارم سوزدلم تأثیر ایده جانانمه

وله: كیجه پروانه لرله بزمی كرماكرم ایدی شمعك / سحر كوردم نه شمع مجلس آرا وار نه پروانه

یحیی بك: اكر فقیری وعدهٔ وصلك نه حال ایسه / جاندر اومار اندی نه دكلو محال ایسه

وله: دار دنیا داوكوكلم كبی ویران اولسه / نه جهان اولسه نه جان اولسه نه هجران اولسه

كاشكی سودیكمی سوسه بتون خلق جهان / سوزمز جمله همان قصهٔ جانان اولسه

بردمور طاغی داوب بو بنده آلمق كبیدر / هر كشی عاشق اولوردی اگر آسان اولسه

لادری: سودای محبت اسه یورشمدی سرمده / تقدیره ندر چاره بو وارمش قدرمده

لا: یلده هوای وصلت ایدوب آه وزار ایله / كیم باشه چیقدی سن چیقه سین روزكار ایله

لادری   رخکله عکس دندانك دوشلدن بحر عمانه   دانەدی بغری انجونك عجب رنك اولدی مرجانه
لا   کلکون قباسی فروروب اول سرو قامتنه   اوغراتدی اهل عشقی قزلجه قیامتنه
لا   همان کندین صانور محنتده هرکس اعتقادنجه   فلك دیرلر بوکا برکیمسەنك دونمز مرادنجه
لا   برخلالم یوغیکن کوشهٔ دستارمده   شمدی بو یتوزلر آصلدی دردودیوارمده
لا   بزه ملحد دینك کندیده ایمان اولسه   دخل ایدن دینمزه باری مسلمان اولسه
لا   نه اولور عورتك عقلی سوزی نه   ار اودر او عیبه عورت سوزینه
لا   کندی مجنون خانهٔ دهری بکا معمارلادی   برخراب اودر قالور دیوانەدن دیوانەیه
لا   هب سعی وطلب کیدر بهانه   آخر دیدیکن ایدر زمانه
لا   رها قابل دکلدر غیره محتاج اولمدن آدم   کلوممتکش دست ودهندر برایچیم صوده
لا   لایق دکل که کون کبی روشن ضمیر اولان   اضفیله برچراغی یاقه هم سوندره
لا   رقیبك اولمسیچون چاره یوقدر   وزیر اوله مکر سلطان سلیمه
لا   کتورمه خاطره ماجرای فرهادی   درونی یاره لیدر کوهساری سویلتمه
لا   سویلدکجه اول ایکی لب عاشقی ایلر هلاك   کرسکوت ایلرسه بردم قان اولورقان اوستنه
لا   نه یرلرکیم قدم باصدك یوزم اول یرده فرش اولسون
نه یرکیم سایه صالدك خاك اولەم اول رهکذار اوزره
لا   برقلم قاشلی مرکب صاچلی کاتب دلبری   خاقی مجنون ایده یازدی صحن کاغد خانەده
عزی   (باقدك زمانه اویمدی سن اوی زمانه)   (کیمی دیرکه اولدراولدر کیمی دیرکه قیمه قیمه)   لا
مکی   (عاقبت ارباب دردك مرك ایرر امدادینه)   (دینی ایرو کافر اولسه رحم ایدرفریادمه)   لا

ابن کمال   عیش ونوش ایله بو کون آکمه غم فردایی
وله   چیقمسون آهم اودی آغزمی آچدرمه بنم
ابوالسعود شیخ الاسلام   کندی هنکام شباب الدن دم وصلت کبی
کردش افلاك طی ایتدی سجل عمری
چوکدی بنیان بدن بوزلدی تمثال جسد
تنده تابك وارایکن صرف ایت معارف کسبنه
برزمان ایدی که باغ وراغده ایتدیکجه کذر
شمدی اول حالاتك اولدی جملەسی خواب وخیال
نغمهٔ بلبل فرح بخش وسرور انجام ایکن
ضعف ایله افتان وخیزان عمر سرحدین چکوب
ملك صحتده اقامت مدتی اولدی تمام
احمد پاشا   نرکسك سحرندن افسون اوکرنور ساحر دخی
برنظرده کوکلی آلدك بن غریب افتادەنك

سکا اصمارلامدیلر بو بالان دنیایی
یاقمسون سوزدرونم سنی سویلتمه بنی
کلدی ایام مشیب ایردی شب فرقت کبی
شول سطوری محو اولوب ابتر قالان بحث کبی
دیر دیوارنده یر یر محو اولان صورت کبی
اولدین بیچاره بن ناچار وبی طاقت کبی
کوریتوردی هرکناری کلشن جنت کبی
عالم رؤیاده ادراك اولنان حالت کبی
غم فزا اولدی صدای بوم پرنکبت کبی
برغریب اقلیمه دوشدم عالم غربت کبی
کوربنی شمدی عدم اقلیمنه رحلت کبی
دوشمسون زنار زلفك بندینه کافر دخی
جانمی شکرانه آل کوستر یوزیکی بر دخی

احمد پاشا   خال ایکی کلشن حسنکده کورن دیر   جنتده بلال حبشی کوثره دوشدی
آذری   شعرمه قافیه ایتدم نوله ماهی کاهی   بر بهانه آرارم آکمغه عبد اللهی
اسحق   فلك دل چقمدن کناره دخی   روزکار آتدی برکناره دخی
غرضك جان ایسه کل آل قورتار   بو رجمز وارمی انتظاره دخی
بنی عشقنده ای فلك اولدر   مبتلا ایتمه برنکاره دخی
وله   مبتلای درد هجران ایلین سنسین بنی   عاشق بی صبر وسامان ایلین سنسین بنی
رخت بختم نار عشقه یاندروب پروانه وار   شمع وش عریان وبریان ایلین سنسین بنی
وله   استرم کیم طلعت حسنك کمسنه کورمسون   هرکورن سومك مقرردر بکم زیراسنی
وله   کون یوزك کورمیەلی کوندزم شام اولدی   آی افندم دخی کلمز مبین افشام اولدی
وله   سنکله ماهی وزن ایتدم ترازوی خیالمده   اوریانی کوکه آغدی فو معلوم اولدی مقداری
اسعد موصللی   دل ماجرای عشقنی داداره آچمدی   بیك داغ تازه آچدی ولی یاره آچمدی
اسعد مخلص پاشا   که کله که شمعه بکزتدم رخ جانانه بی   بلبل پروانه حال ایتدم دل دیوانه بی
پك موثردر نوای اهل دل اهل دله   نالهٔ جانسوز بلبلدر یاقان پروانه بی
آفت فترتدن اولماز خانهٔ وصلت تهی   بلبل آنکچون نهال کلده یاپمازلانه بی
خاق عالم سرتسر حب وطن مجبوریدر   بیك کلستانه دکشمز بوم بو ویرانه بی
وله   دمبدم باده کلور چشم سیهکارك اوجی   دله کویا طوقنور خنجر خونخوارك اوجی
بقاسن دست کشاکشده قوماز عاشق زار   یدامکانده ایکن دامن انکارك اوجی
قیل طولاشمش قلمه دوندی زبان وصفنده   کاکل یاره طوقنمش کبی کفتارك اوجی
استقامتده کرکدر روش صدق وثبات   قدمن مرکزه قور دورده پرکارك اوجی
بردخی مرتبط سوزن تدبیر اولماز   دست افشایه کیرن رشتهٔ اسرارك اوجی
بنه تیغ نکهندن می دم اورمش مخلص   خونچکان اولمده درخامهٔ اشعارك اوجی
اشرف پاشا   سجده کاه عشق قلمش قبلهٔ ابروسنی   کعبهٔ حسن ایتمش الهی بت کسوهٔ کیسوسنی
وله   بشقه در بزم خراباتك صفای عشرتی   قصر شاهی یه دکشمز رندلر میخانه بی
آکاه   خطی کلدکده بکا رام اولدی   نه عیان یرده کون افشام اولدی
امری   یارم کیجه کلدی نه یارم کیجه کندی   عمرم بیله عم کیم نیجه کلدی نیجه کندی
وله   چونکه برعاشق دخی استرسین ای مه کندوکه   غمزه نك جلادی تیغیله ایکی ایتسون بنی
باقی   خاق عالم کل سویدی کاشکی بلبل کبی   اول ایی غنچه بکا تنها قالوردی کل کبی
وله   شاید کوروب ترحم ایده خاکساریمی   عمرم کیجه بکا یه ره کذاریمی
وله   آرامکه مرغ ایدی دیرلر سر مجنون   میدان محبتده نه بانلر بوالندی
وله   ای صبا زلف دلاویزینی تحریك ایتدك   بوقدر فتنه وآشوبه سن اولدك بادی
شیخ بایزید خلیفه   کندی حسنن خوبلر شکلنده پیدا ایلدی   چشم عاشقدن آنی دوندی تماشا ایلدی

پرتو پاشا
عجبمی اورلسم باتسم صباح محشر انكيزی
بهشتی
چیقمسون آهم اودی آغزمی آچدرمه بنم

نبهی
جفا ایچونمی کتوردی فلك جهانه بزی

ثابت
بولماز بیمز در اکثری ارباب عفتك
وله
كتاب طب مداواده زخم اعدایه
وله
غمکله محو وجود ایتدیکن شب فرقت
وله
عاشقه باقدیغی فرط محبتندر
وله
وجهی وار قصد ایلسم هجر کله الفت ایتمکه
ثاقب
بابانه ایرمدی غم وهجران توکنمدی
ثاقب توکندی کرمیٔ الفت اوشوخ ایله

ثانی
خملر شکسته جام تهی یوق وجودمی

جعفر چلبی
کونده بیك کز کورسه بیلمز اول بت رعنابنی
جلال چلبی
خلاق جهان عالمه قیلدقده تجلی
جلیلی
وارایسه میدان عشقك بر دلاور سروری
جنانی
کیمی سودی خدا کیمی سوداده قودی
شهزاده جم
اول دم قنی که کعبهٔ کوك مکان ایدی
اول دم قنی که سبزه‌لرن تازه طوتغه
اول دم قنی که سایهٔ پرهما بکی
اولدم قنی که مرغ دله آستانکك
اولدم قنی که مسکن ایدی ایشیکك جه

حاذق
آغاردی موی سر سودای جاهه قالدی خواهش

حالتی
اودینار باشمده غمدن صبره طاقت قالدی
جیش سلطان غمه یریوق کذرکاه اولمدق
وله
اواوب کبجنك دیرك آشیانی اوج رفعتده
وله
صورسه‌لر بیلمزلنور اول شوخ بی پروابنی
وله
ظلمت ابر ایله شبدن سچمدمزلر روزی
حامی
فساد کونه مقارن عدم وجوده ردیف

حسن چلبی اخی زاده
عشاقه باش اکمز کوش ایتمز آه وزاری
حسن چلبی معید
برکیجه اومه کلمش ایدی طالعی کور کم

اوراندی ایلهٔ حسرت مددیا شمس تبریزی
یاقسون سوز درونم سنی سویلتمه بنی

دخی نه کونلره صاقلر عجب زمانه بزی

کوردك زمانه‌نك نیجه پرهیز کاربنی
علاج وارمی حکیمانه التیام کبی
لسان شمع کیجه یانه یانه سویلر ایدی
صاقنور کندی کوزندن دخی دلداده سنی
کورمك یکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی
عمرم توکندی فرقت جانان توکنمدی
امازبان درازیٔ یاران توکنمدی

ایتدك اسیر قهوه بزی هی زمانه هی

نیلسون بردمده بیك شکله قوبارسودابنی
هرشخصی بر رحال ایله قیلمش متسلی
اشته میدان اشته ارمر دم دین کلسون بری
کلی آرایش ایدوب بلبلی غوغاده قودی
آرامکاهی کوکلمك اول آستان ایدی
اول کلستانده یاشلرم آب روان ایدی
ظل ظلیل کرد رهك سایبان ایدی
هر کوشهٔ مشرفی بر آشیان ایدی
حیفا که کچدی بیلمدك اول خوش زمان ایدی

قپاندی سر تسر راه امل کهساری قارالدی

بوربالر باقمده اول شاهه حاجت قالدی
عرصهٔ عالمده بر کنج فراغت قالدی
قالور پابستهٔ بند بلا مرغ حرم شمدی
بیلمش اولسون اولدرر آخر بو استغنا بنی

بویله ایام غمك بویله اولور نوروزی

جهان یوغ اولمده مانند شمع وار اوله لی

اول سرو ناز بیلمز احوال روز کاری
بیچاره حسن اول کیجه یاتانده بواندی

ای اجل آزاد قیل هجران بلاسیدن منی
ضعفم آشتی هجر باغبندا سرشك واه دین
ای اجل قورقوتما اولنور کوم دیان اولنور کاسین
عشق وهجر ورشك مهلك وآنکا جانم فدا
هر نیجه اونکار ساحددین مدعی بیداد وظلم
دیر که صبرایت کیل حکیم عقل قبلغیل ساقیا
ای حسینی سلطنتدین آنجه فخرم بوقنورور

باده کیم رونقده امیددر هر قطره سی
سرکران همتز برجام آشنا کدن
بارك الله فیض صهبای محبت کیم انك
فکر رنك وبوی رخسار كاه خون چشمك
بزم غمده حکمتا نوش ایتدیکم صهبازك

عبادتخانه مزای صوفی عشرتخانه در شمدی

عشق برشمع الهیدر بنم پروانه سی
رند اولدر کیم کونوردی بزم کثرتدن اناغ
کوردی مجنون کیم بنی آدمده یوق رسم وفا
راه غمده بن غباری خاکدن قالدرمیان
هب طوغریلقله واصل اولور تیر منزله
قوت ایدنمشدر بزی مور اجل ارزن کبی
قامتك ای بوستان لامکان پیرایه سی
یوسفی کرچه کورنلر للربنی کسدیلر
قوایه کلدی خلل چون کورندی موی سفید

نه سامان تحمل وارنه صبر بی وفا قالدی
نه چکدسه مکافات وفادر باکا اماسن
نه وار کل مقدمکله خاکدن رفع ایله تشریف ایت
هنوز آثاری ایله یاد ایدر لرصورتا باقسك

آهندن اولسه ده فلکك چك کمانی
خورشید وش کرکدر اوله فیضی کاملك
بوی وفا طوتمدی هر کزمشامه
شایان قرب حضرت اولور برخلوصه باق
دشمندن اخذ ثار قدر وارمی صفا

حسین بیقرا
بیر بولی قوتقارا اولوس نینك ماجراسیدین منی
قوتقارای وصل اول چمن آب وهواسیدن منی
کرتیر بك تاپساك فراقی نینك جفاسیدن منی
کیم چیقار غای بو بلالار نینك آراسیدن منی
اونکارا الماس وصالینك مدعاسیدن منی
بیر قدح بیرله خلاص آینك دواسیدن منی
کیم دیکا بلار کوبی نینك خیل کداسیدن منی

هرسکلی عارف حکمت بك
مایه بخش دولت جاوید در هر قطره سی
کیم چراغ مجلس جمشیددر هر قطره سی
شعله پاش عالم توحید در هر قطره سی
نفحه پیرای کل خورشید در هر قطره سی
داغ ساز سینهٔ ناهید در هر قطره سی

حلیم کرای
فروزان کوردیکك قندیلر پیمانه در شمدی

خیالی
شوق برزنجیر در کوکلم انك دیوانه سی
ساقیٔ دوران الندن طولمدن پیمانه سی

وله
واردی اول دیوانه وحشیلرله الفت باغلادی
وله
روزکار اکسیکلکیدر روزکار اکسیکلکی
دانش
پکده پیانه آتمیه لم استقامتی
درونی ازنیقلی
کیم طاشور زیر زمینه دانهٔ خرمن کبی
ذاتی
نوردن بر سرو در دوشمز زمینه سایه سی
کون یوزك کوردی سنك شق اولدی ماهك آیه سی
راسخ
کم اولدی راحتمز ایلمز نهار اوله لی
راسم عتیق
ایشم ای چاره ساز عاجزان انجق سکا قالدی
نه جورایتدکسه جمله یانکه ای پرجفا قالدی
کوزم یوللرده ای نور بصر چون نقش پا قالدی
نه اسکندر نه خود آیینهٔ کبی نما قالدی

راغب پاشا
چکمه فلکده سفله لرك امتنانی
بالاتر ایلدیکجه فلك قدر وشانی
کشت ایلدم هزار جهان کلستانی
وله
زاهد بهشته بوقسه عبادت قومازسنی
راغب بوذوقه آه مروت قومازسنی

راغب پاشا
قالدی رابطۀ خانه وسامان ووطن
ولە
صوراسك راغب شوریده‌نك ای بیوفا حالن
ولە
بو بی نمك معامله‌نك كائنات ایله
ولە
عجب اخلاص ایله حسن نكش پابوس اجلالك
راشد مورخ
تهیدر مرد همت پیشه‌دن میدان استعداد
مخل طور عزلتدر قبول شیوۀ الفت
ایدوب تاراج هوش آمدشد سودای غم حیفا
ولە
مخلص اولماز دله تسلیم ورضادن غیری

رامز پاشا
غریبم بیكسم یوقدر انیسم آهدن غیری
رحمی
زاهد مذاق تجربۀ اهل كیفدر
رشدی قدیم
سندن مراد النمق خط عذاره قادی
رضایی
آغاردی جابجا سر وقت تدبیر صلاح اولدی
ولە
رقیبی دفع ایده‌مز اولدی دلكه سردادار

رمزی قدیم
ارلو رز انجمنجه بردم می
دهنی ذره‌یه كوره معدوم
بم آغز مدن آه وناله ایدر
كنج غمده بنی قودك كندك
رمزی دوشمز سكا قدای نشاط

روحی بغدادی
دیرلردی خط دلبری بركون كلور چیقر
رباضی
شافیا اول عیش وعشرتلر او عالملر قنی
قنده كتدی دولت بادر هوای جام جم
شوخ مشربلر غزلخوانلر ندیم عیشلر
ولە
ای چشم آهو هجر ایله تنهالره صالدك بنی
قید دل دیوانه‌كی كیسولرم كورسون دیدك
ولە
مبتلای عشقی یارك استمز شاد اولمغی
ولە
ساقی بزم دریغ ایتمز الندن كاسنی
ولە
جویده عكس كل صدری دائم سیر ایدوب
ولە
آلام هجری آكده دم وصل یاردر
زلالی
هر طرفدن چكشم سینه‌مده شكل ذوالفقار
ولە
لعل جانان شو قیدر هر لحظه جان اكلنجه‌سی

چاه سخت وزارت بنی درویش ایتدی
غمكاه كشت دشت وكوه ایدر دیوانه درشمدی
برلقمه نان دكلمی مال محصلی
شو یاد ابلارده وارمی راغب مهجوردن غیری
جهانده كیمدن ایشتون آدم امیدمددشمدی
مرحجدر یانمده مرحبادن دست ردشمدی
بزه سرمایۀ درد جنون اولدی خردشمدی
كارنقد یره ندر چاره رضادن غیری

پناهم دستكیرم قالدی اللهدن غیری
خوشدر مذاق عیش دخاك بكچه سی
نوش شراب لعلك اول بهاره قالدی
اوبان ای دیدۀ جان خواب غفلتدن صباح اولدی
صاولماز اولدی بلالر دخی دعا ایله شمدی

ومن الماء كل شیء حی
مویه نسبت میانی لیس بشی
رمز ایله قارشو بزمده نی
یوری هی یار بی وفاوری هی
یاراشور غم ایباسن اكنكه كی

هب كاری چیقدی ای دل شیدا دیدكاری
اول صفالر وصل یار ایله كچن دملر قنی
عالمی درقبضۀ تسخیر ایدن جملر قنی
تازه ساقیلر او همدملر او محرملر قنی
چون نافه بغرم خون ایدوب صحرایه صالدك بنی
مجنون سركردان كبی سوداره صالدك بنی
بو بله شاهد قول اولان استمی آزاد اولمغی
المزدن نه كلور خیر دعادن غیری
بلبل ایلر ناله وفریاد بر وزدن دخی
شكر ایله حاله كچدی شكایت زمانلری
باش آچق ایدالكم كتمز دیلدن باعلی
عاشقك اولور شراب ارغوان اكلنجه‌سی

سفر كوردندی زمان وداعه رخصت یوق
میان لجۀ غمده قالورمی كشتی دل
دیلر اغیار ذوق وصلتی عشاق هجرانی
صبا شكنج سر زلف یاری كوردكمی
اول آفتك می عشقیله مست ایش واعظ
عكس رخسا ركله ایتدك كلستان آینه‌یی
الحذر رنج خوف آهدن ای ماهرو
دروی پاكن بارعكس انداز مرآت ایلمش
بی ارادت جلوه‌كر اولماز جهانده نسنه هیچ
صاقلارم عشقك درون سینه‌ده جانم كبی
قول اولەم میكده‌یه شاهم نه آكلارسین بنی
شمشیر نكهله بكا زخم آچدیده صكره
اولدی حباب كبی كوكل مبتلای می
غائب ایتدم آزه جق وقتنده ابواه سنی
دور هجر كده نلر چكدیكمی سویلر ایدم
یاد كیسوی ورخكله كچر آیلر كونلر
هر باقشده برنجلی ایله حسنك كوستر
باقدك ای آتشرن آرام یانمش كوكلی

سالك
بقدر اول كل نازه صبا سلامزی
سامی
عجب مساعدۀ روزكار اولمازمی
سحابی
عكس جلاب آرار پروانه استر نار سوزانی
سری اسكداری
نه حالده دل محنت شماری كوردكمی
بزه نصیحت ایدن یادكاری كوردكمی
ولە
ایلدك محسود كلزار جنان آینه‌یی
اعتماد ایتمزسك ایله امتحان آینه‌یی
ایتمش اول آینه روآینه دان آینه‌یی
شخص وئه لی كور ایله درمیان آینه‌یی
سری طرزونلی
كافرم عشقك سنك سومزسم ایمانم كبی
برافندم وارایكن عالمده سلطانم كبی
سری خانم دیاربكرلی
نوالدك دیدی سری سنی خنجرله بلرمی
سعودی
باشدن چیقاردی آنی دریغا هوای می
شیخ افندی
بكا چوق كوردی فلك عاقبت ای ماه سنی
كوره یاسم ابدی بركره دخی آه سنی
وارمی را كد بغم شام وسحركاه سنی
ولە
جمله عالمدن عبارت بشقه برعالم سنی
خلیل شاكربك
نو هوس قیلدك شودنیادن اوصانمش كوكلی

(پدری سلطان سلیمان اول امریله اراتد ، شهید اولشدر)

بن نیجه ضایع ایدم طول املده نفسی
كاربان ره اقلیم عدم منزلنك
اضطرابی قوكل ای مرغ روان صبر ایله
شاهی بیدل وبیمار وكنهكاره نه غم
دست صبایه ویرمه صاچك دامنك كبی
باشلو كوزمه زلف سیهكاره كوروندی
واعظ بن اكرقو بماز ایسم رهنه كتابی
صوفی ازلیدن بزآنزكله دم ولحز
بومظاهر كیم وجود مطلق اظهار ایلدی
صانلدی حسنن آلدی عشقن آره‌ده كیمسه یوق
بونو بهارده انجق آچلدی لاله داغ

شاهی شهزاده
قالدی ذره قدر دلده بودنیا هوسی
سلطان بایزید
طوقونور اولدی دلا سامعه بانك جرسی
اسكیوب اشته خرابه وار یورتی قفسی
سن اولور ایسك ابا لطف خدا دادرسی
صبحی حكیم‌زاده
باشدن چیقارمه زلفكی پیراهنك كبی
صنعی قسطمونیلی
ای مردم كشتی سوینك قاره كوروندی
صنعی كلیبولیلی
كافر قاپوسنده بوله بن جام شرابی
ترك ایلمك نوله شراب ایله كبابی
ضعفی
كندیدر كیم كندینه عرض دیدار ایلدی
كندی آلدی كندی صاتدی كندی بازار ایلدی
ضمیری
كشاد غنچۀ دل قالدی بر بهاره دخی

ضیابك

تاکی کوکل چکرسین اندوه روزکاری
فصل بهار کلدی سیر ایله لاله زاری
کلزاری ایت تماشا قیل نظره چمنزار
باق فیض لایزاله کور صنع کردکاری
فرش ایلیوب زمینه بر پرنیان اخضر
اعزاز ایدر طبیعت سلطان نوبهاری
رنك شفق دکلدر هر صبح اولان نمایان
عکس ایتمش ارغوانك آفاقه احمراری
سرتاپا مجوهر طاقمش صانور عروسان
ازهار ایله کورنلر اشجار مرغزاری
هر قطره آب نیسان بر چشمه ماه حیوان
کویا که جان باغشلار ذراته روح ساری
یا قطره قطره شبنم یا قطعه قطعه الماس
یا عکس مهرتابان یا نور فیض باری
کلبرك ایچنده غنچه کویا که ظاهر ایلر
لوح زمرد اوزره یاقوت آبداری
یا سحرمی یارب یا نفخهٔ مسیحا
یا فیض قلب عارف یا موج آب جاری
غبطه اورنده عشقه کیم عزم کلشن ایلر
جبینده شیشهٔ می یانده کلعذاری
بر الده جام باده بر الده دست جانان
ایلر سحر نشین صحرای لاله زاری
که ناقل پیاله صد رعشه ایله عاشق
که ساقئ قدحکش بیك ناز ایله نکاری
هر شیوه سنده پنهان بر طور هوشربایی
هر نکته سنده مکنون بر وضع دلشکاری
رخساری کل کل اولمش دستنده جام لبریز
تانافه دك دوکلمش کیسوی تارماری
صد چاك پیرهنلر کلبوسه چین دهنلر
بر یانه زهد وعفت بر یانه شرمساری
پردر ضیا فناده تحقیق ایله تصور
وار ویوغی جهانك هب امر اعتباری

وله

تبدل ایلدی اسما ایله حال جهان شمدی
سپهره خاکدان دیرلر زمینه آسمان شمدی
هنر ایش بیلمك حق وجهالت کاردانلقدر
درایت عاجز الداعق ظرافتدر یالان شمدی
مقدم مرحمت غیرت کبی شیلر دخی وارمش
ایشی ارباب جاهك جمع ثروتدر همان شمدی
رجال اوزره نسا قوامهٔ صاحب نفوذ اولدی
ایدر تعلیم آوازه خروسه ماکیان شمدی
تغیر ایلمشدر عالمك اول رتبه اخلاقی
بزه نقلی تواریخك کلور کویا یالان شمدی
نه رنکین سوز بولوردی بر زمانلر کاسه کفتاره
ضیایی ایلدی دمبستهٔ حیرت زمان شمدی

وله

اولمسون فرض ایله هیچ انجام کار اندیشه سی
الویرر انسان ایسك ناموس وعار اندیشه سی
روحدن عنصرده اولدقجه کسیلمز اضطراب
حالیدر مرغ قفس بندك فرار اندیشه سی
کرچه بلبلدر اولان آشفته خاطر غنچه دن
غنچه نك ده صورسه لر واردر هزار اندیشه سی
زخم خاری موسم هجر خزانی یاد ایدر
عقلی وارسه بلبلك ایتمز بهار اندیشه سی
کیم ضیا بیلمم سنی بویله پریشان ایلین
روزکارك حالی می یا زلف یار اندیشه سی

وله

مه طلعتك خیالی دل بیقراره دوشدی
صانه سین که عکسی ماهك یم بی کناره دوشدی
سر کویی خون دلدن ینه لعلزاره دوندی
کورنور که میل جانان هوس شکاره دوشدی
دل زاره اولدی ظاهر ره شهر حیرت آخر
بولی رهنورد عشقك نه عجب دیاره دوشدی
یازق اول هوا پرسته که بو بزم بی بقاده
براغوب صفای جامی غم روزکاره دوشدی

ضیابك

بکا قوقلادوب کل رخ اورجم او ماه یوزدی
بو سنه زهی تصادف رمضان بهاره دوشدی
اوله عارفان عصره بو غزل ضیا هدیه م
بم عشق جوشه کلدی بو کهر کناره دوشدی

وله

یاران طاغلدی صحبت میخانه قالدی
اول عشرت اول محبت او پیمانه قالدی
کوش ایتمم اسکی نعره لری کوی یاردن
کویا که دشت عشقده دیوانه قالدی
هر تاری اولدی برزدهٔ دست روزکار
ایندکلری او زلف پریشانه قالدی
یاندك فنا دکانکی خاکستر ایلدك
ای شمع کلفت ایله پروانه قالدی
دلبسته اولمه عالمه سلطان ایسك دخی
بر ملك درجهان که سلیمانه قالدی
هرکس زبون فکر معاش اولدی عصرده
اولکی شوق مجلس رندانه قالدی
طاشلر بدردی نان ویرنه بر زمان فلك
نان ویردی شمدی آه که دندانه قالدی
اولماز او شوخه هیچ بریسی کارکر ضیا
افسون توکندی دیمدك افسانه قالدی

ضیائی

نه سوز ینور بیله یا نکجه رقیب روسیه
سن سراپا نورسین نورك خود اولماز سایه سی

طالب

حیرت حسنکله ایتدك بی زبان آیینه یی
صفحهٔ تصویره دوندردك همان آیینه یی
دور اولان کوزدن کوکلدن دور اولور بی اشتباه
بو مثل ظاهر درایتسك درمیان آیینه یی
قالب بیجان ایدی لطف ایتدك احیا ایلدك
قرب رخسارکله ای روح روان آیینه یی

عاصم چلبی زاده

هر بن مودن چیقر آه ایلدکجه شعله لر
دل دکل سینه مده بردر بلای آتش وار کبی
کوش جانه صبحه دك هر شب صدای هو کلور
برج تنده دل دکل بر مرغ دمکش وار کبی

عاطف

اول بوتلده صکره چالش سنده بو نغمه
بازیچه کار دولتك اوکرن قماربنی
بولماز بیز دراکثری ارباب عفتك
کوردك بو عالمك نیجه پرهیزکاربنی

عالی

برآستانه ایدی مروت دیدکاری
بایدی آنك قاپوسنی خست دیدکاری
اولسك یولنده فائده یوق ساکه کیسه دن
زیرا کم اولدی اورتاده همت دیدکاری
عارفلری مذمت ایدر اهل ابتذال
شمدی ظرافت اولدی سفاهت دیدکاری
برشیدر وجود یمی وار درنه نسنه در
آکلانمز اولدی کندی صداقت دیدکاری
بونجه بلادن اوزکه ینه حالیا مدام
اکسیك دکل کوکلده قساوت دیدکاری

عبدالله افندی

می ومحبوب ایله در ذوق بهشتك ده همان
خبر آلدق اوطرفدن بزه آدم کلدی

خیرالدین زاده

خاطرم تسکین بولور کورمای طوروب سورسام سنی

عبید خان

وئی حال اولفای منکا ناکاه اکر کورسام سنی

عبیدی

خرابات اهلنی کوردم فنا جامیله مست اولمش
دوشوب بنده ملامت کوینه اولدم خراباتی

عدنی محمود پاشا

کر صوبه باقسق ایله بیلنسیدی سر غیب
عدنی باقوب یوزو که بیلوردی دهانکی

عزت

سودیکم کیم قورتارر زنجیر زلفکدن بنی
کورمامك یکدر کوروب دیوانه اولمقدن سنی

عزت ملا

بوسه سن پنهان آلوردم شویله کیم طوعازدی لب
زیر لبده بشقه کویا بر دهانم وار ایدی

عزت علی پاشا

کوردك هزار غنچهٔ کامك بهاربنی
دکمز دم قراری غم انتظاربنی

عزت ملا

فرض ایدوب عمرینی برخواب کران عالمده
یکوردی غافل اولان محنتی رؤیاده کبی

وله

بوقدر ناله لر ایتمدی آکاه سنی
کیمه شکوا ایده یم آه سنی آه سنی
آهدن ناله دن امید می چوقدن کسدم
محرم ایتسون بودل زارمه الله سنی

وله

پری زادم عجب کیملرله انسیده درشمدی
دیمزمی عاشق محنت کشم غربتده درشمدی

وله

توکندی صانعه هزاران حکایت عشقی
اوقصه دن دخی شو بلنمدك نلر قالدی

وله

خولیای قامتك برکشته ایتدی هربرین
باغ فکرمده نهال آرزولر وار ایدی

وله

سرونازم ایتمدك کلزاره ادنی التفات
پابکه یوزسورمکه جوبنده جولر وار ایدی
عزتا سن کلمدن اول ندیم شاعرك
مثلی خلق اولمازدی بوچوق کفتکولر وار ایدی

عصمتی

بازوی بخت کر پرایدرسه کمانمی
استرورای قافه قوسونلر نشانمی

علوی

باده نك واردر خماری عالم عشقك غمی
هرصفانك برغمی وار هرغمك برعالمی

وله

نه عجب تیز کچر ذوق وصفا ایامی
اولمدن نصف نهاری ایر بشور اقشامی

غالب دده

ای چشم جهان پیما هیچ اشك ترك یوقمی
طوفان محبتین یوخسه کهرك یوقمی
افسون نکاهندن صحراره دوشمشین
دیوانه میسین ای دل بندن خبرك یوقمی
برشعله سی اولمزمی بوآه جهانسوزك
ای شام ضیا دشمن وقت سحرك یوقمی

وله

ینه زورق درونم قهر یاوب کناره دوشدی
طیانورمی شیشه دربوره سنکساره دوشدی
ره مولویده غالب بوصفتله قالدی حیران
کیمی ترك نام وشانه کیمی اعتباره دوشدی

وله

آی یکیسی کوکده نه اولکر صاتر
دکمیجك کسد یککی طرناغنی

فنائی

ای لاله رخ کله نیجه تشبیه ایدهم سنی
سن پادشاه عالم اودرویش کلشنی

فتحی

فتیل شمع بختم کرچه سلطانم اویاندردی
چراغ ایتدی بنی اما ولکن یاقدی یاندردی

فروغی

نسیم آسا یلر آواره کوکلم بی قرار اولدی
اثر یوق بوی زلف یاردن چوق روزکار اولدی

فصیح دده

جای ایدنسم ایتمك استبعاد دیرمحبتی
عاشقم برکافر حسنه محمد امتی
کیجه‌لر عزم ایتدیکم اول ماهه سایه‌م خوفیدر
برطریق ایله قبول ایتمز محبت شرکتی
اتحادین شمعله افسرده ایتمش روزکار
بولمدم پروانه ده اول اولان کرمیتی

وله

نره ده برخر بکسسته عنانی بواسه
چرخ سرکشته دوز اوستنه دولاب کبی

فضولی

بنی جاندن اوصاندردی جفادن یار اوصانمازمی
فلکلر یاندی آهمدن مرادم شمعی یانمازمی
دکلدم بن سکا مائل سن ایتدك عقلمی زائل
بکا طعن ایلین جاهل سنی کورسه اوتانمازمی
شب فرقت یاقار جانم دوکر قان چشم کریانم
اویارر خلقی افغانم قاره بختم اویانمازمی
غمم پنهان طوتردم بن دیدیلر یاره قیل روشن
دیسم اول بیوفا بیلمن اینانورمی اینانمازمی
قو بیمارنه جانان دوای درد ایدر احسان
نیچون قیلماز بکا درمان بنی بیمار صانمازمی

فضولی

کل رخسار که قارشو کوزمدن قانلو آقار صو
حبیم فصل کلدر بوآقار صولر بولانمازمی
فضولی رند شیدادر همیشه خلقه رسوادر
صورك کیم بو نه رسوادر بوسودادن اوصانمازمی

وله

حیرت ای بت صورتك کوردکده لال ایلربنی
صورت حالم کورن صورت خیال ایلربنی
دهروقف ایتمش بنی نوس جوانلر عشقنه
هر بت مهوش اسیرخط وخال ایلربنی

وله

هر کورن عیب ایتدی آب دیدهٔ کریانمی
ایلدم تحقیق کورمش کیمسه یوق جانانمی
قنغی بتدر بیلمزم ایمانمی غارت قیلان
سنده ایمان یوق که سن آلدك دیم ایمانمی

وله

تاب سوزسینه دن اکسیلیدی کوزنمی
کوز یوموب آچنجه سیلابه ویردم عالمی
هر کوزم برموجسز دریادر اول دریا ایچون
هرقاشمدر موجدن برسرنکون اولمش کمی
موی ژولیده مده در جمعیت اصناف غم
ملك سودانك بودر کویا سواد اعظمی

وله

مرهم قویوب اوکارمه سینه مده قانلو داغی
سوندرمه اوزالکله یاندردیغك چراغی
قدك غمنده سروك صورماغه ضعف حالن
کلزاردن کسیلمز ایرمقلرك ایاغی

وله

فارغ ایتدی عشقك اوز که مهلقالردن بنی
حرز جاندر صاقلادی عشقك بلالردن بنی

وله

جانمك جسمله ذوق اتصالی قالدی
آه کیم سنسز دیرلك احتمالی قالدی

فغانی مصلوب

زلفی کندن آلدی اله خونی غمزه سی
بکزر فغانی ظلم ایله بردار ایدر سنی

قدری

استقامت ویرمك استرسك مزاج عالمه
کاه زخم اور کاه مرهم فکرین ایت دکزن کبی

قدسی

بنمچون کیمسه غم یربوق دل غمخواردن غیری
دوزیوق اوستمه بو چرخ کج رفتاردن غیری

کرامی

دیه مز صانمیك اول طفل جهان آرایی
بکرزا بروسه دیو آغزینه الماز رایی

کلیم

کوسترسك اولمدن کوستر بکا اول سینه بی
یوقسه خسته صوك نفسده بلسون آیینه بی

نامق کمال بك

مکر خلق جهان هب آشنای وحدت اولمشدر
مساویدر نظرده امتیاز نیك وبد شمدی
جهان محرومدر هب کالهٔ زرنار ثروتدن
لباس فاخر ارباب دولتدر نمد شمدی
عجبمی بنده اولسم کاغد شعرمله دولتخواه
ورقدر هب مدار کرمیٔ دادوستد شمدی

ملا لطفی مقتول

اولدرمینجه مهرو وفا ایتمزین دیمش
کر ایلرایسه مهرو وفا اولدرك بنی

کلی قدیم

پیك جبریلی قودك دشت فناده ست پی
آفرین ای عرصه کاه لامکانك یوکرکی

لیلا خانم

بولا مشکل دل مجروحمه برچاره دخی
آچدی غدار فلك سینه مه بریاره دخی

مانی

قاپلمه لطفنه ای دل کبار عصرك بیل
امید ردایله در ویردیکی سلام دخی

یحیی سلطان سلیمان اول

خلق ایچنده معتبر برنسنه یوق دولت کبی
اولمیه دولت جهانده برنفس صحت کبی
اولسه قوملر صاغشنجه عمرکه حد وعدد
کلمیه بوشیشهٔ دهرایچره برساعت کبی
سلطنت دیدکلری انجق جهان غوغاسیدر
اولمیه بخت وسعادت دنیه ده وحدت کبی
قو بوعیش وعشرتی چونکم فنادر عاقبت
یارباقی استرایسك اولمیه طاعت کبی
کرحضور ایتمك دیلرسك ای یحیی فارغ اول
اولمیه وحدت مقامی کوشهٔ عزلت کبی

فاتح سلطان محمد

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قو للغندن ایتسون آزاد اللهم بنی

مثالی

خط باصدی روی دلبری بن قاشدهیم دخی
افشام ایرشدی سیر کانکشدهیم دخی
یادست استخوانده دوندی دل ضعیف
بن بار ایچون ال ایله کشاکشدهیم دخی

پدری سلطان سلیمان امریله شهید اولمشدر

مخلصی شهزاده سلطان مصطفی

رفعت استرسك اکر مهر جهان آرا کبی
سور یوزك هرکون یره ایله تنزل ما کبی
سوزن مژکانلرکدن بکچمدی دل رشته سی
یولده قالدم ای مسیحا حضرت عیسی کبی
پهلوان عالم اولمش قلب استغنا ایله
طوب چرخی دهر النده اوینادر الما کبی
قطره دن کدر وجودك مخلصی اما عجب
نظم ایدوب دررلر دوکر طبعك سنك دریا کبی

سلطان مراد ثانی

ساقی کتور کتور بنه دونکی شرابمی
سویلت کتور بر و بنه چنك و ربابمی

مقالی

صاقلاسون جانا نقاب ایت زلف خم در خم سنی
عالمی سیر ایله سن سیر ایتمسون عالم سنی
برمکمل ماهسین دور فلکده شمدی سن
استرم حقدن کیم اولسون استینلر کم سنی
یاملکسین یا پری یا بر مصور روحسین
بو ملاحتله دین کیمدر بنی آدم سنی

ملیحی

ژ ایده بن سرشك ایله کوی نکارمی
تاکیم صبا کوتورمیه آندن غبارمی
ای باد اکر بولك دوشه زلف سیاهنده
لطف ایله بوقله انده دل بی قرارمی
دل ملکنی سپاه بلا یقدی ای صبا
آکاه قیل بو واقعه دن شهریارمی
آهم نسیمی ایرمدی کلزار کوینکه
ضایع بکچوردم ای یوزی کل روزکارمی
فرهاد عشق ایدوکم آکلار ملیحیا
هرکیم اوقورسه لوحهٔ سنك مزارمی

نائلی

طرفه مجنونم که پیدرپی خیال زلف یار
طولاشور اطرافمی سرکشته آهولر کبی

وله

قدم قدم کیجه تشریفنی نائلی یارك
جهان جهان المم انتظاره دکرمی

نابی

نور چشم پرده لندی کعبهٔ علیا کبی
کوشه کیر خلوت اولدی دیدهٔ بینا کبی
اولدی چونکیم عالم صورتده آسایش عدیم
دیدهٔ اغیاردن اولدی نهان معنا کبی
کوردی بو قدر مردم عالمده آثار وفا
کیردی اسم بی مسما شکلنه عنقا کبی
علت آشوب ساری اولدیغن دهره کوروب
خمنشین اولدی فلاطون حکم فرما کبی
خرمن دنیایی ایتدی چون صواعق تارمار
ایتدی ابر ابجره تواری بیضهٔ بیضا کبی
دیده لردن چشمهٔ آب حیات اولدی روان
اولدی روز هجر طولانی شب یلدا کبی
روزکارك شدتندن اولدی آسایش کریز
زیر دامان خفاده شمع بزم آرا کبی
مسند علیادن ایتدی آب نیسان وش نزول
مختفی اولدی صدفده لؤلؤء لالا کبی
دستبرد سیمیا پردازی ایامدن
جیب غیبی ایلدی منزل ید بیضا کبی
کورمدی ظاهرده راحت باطنه قیلدی عبور
عالم صاحب سلوك عالم بالا کبی
اولدیغندن مسئله مشکل مقاصد مختلف
اولدی ناداندن خفی ماهیت اشیا کبی
نعمت نار قرارك چاشنیسن بولمیوب
اولدی عالمدن کشیده دست استغنا کبی

نابی

روحدر روحك اولور خاصیت ذاتی خفی
بوی کل طبع معادن نشوهٔ صهبا کبی
کاه اولور باری هله ذوق ملاقاته سبب
غیری یوق باکا تسلی بخش اولور رؤیا کبی
ایلدی تقدیر صندوق تحذرده نهان
موسم ایام عیدده صاقلانان کالا کبی
اولدی کوکلم نایا بازیچهٔ امواج عشق
چالقانور که یاس و که امید ایله دریا کبی

وله

بولسه هر قنده که برصاف دلی آب کبی
دل سرکشته دوز اوستنه دولاب کبی
قبله کاه صف مقصود اوله مازسین ای دل
سینه چاك اولمیجق صورت محراب کبی
چیقمدی دائرهٔ داغ محبت دلدن
سینهٔ بحرده اولان حلقهٔ کرداب کبی

وله

کیم دوشر دامنمه قطرهٔ خوندن غیری
کیم اوپر پایمی زنجیر جنوندن غیری
هب شکایتده بز اما که بنه باشمزه
کیمز وار دونه جك چرخ نكوندن غیری
حیف او بیچارهٔ سرکشته دلك حالنه کیم
اولمیه چاره کری بخت زبوندن غیری

وله

کل کلشنی ترك ایلدی صحبت سکا قالدی
بلبل بنه میدان محبت سکا قالدی
بز داعیهٔ وصلت ایله خاکره اولدق
ای باد صبا لطف و مروت سکا قالدی

وله

دم کلور کیم دیرکدن چیقاررلر نفسك
اوله لب تشنهٔ خون شیشهٔ جام کبی
محنتی اکلا میان مصرف ایله ایرادك
سفره دن لذت آلور زمرهٔ خدام کبی

وله

کنج غربت کلشن جنت قدر جانبخش اولور
دار غربتده بولنسه آشنالردن بری
سوق هجرانده مزاد اولمقده بیت المال غم
وار ایسه وارسته اولمش بینوالردن بری

وله

رام ایلدم نیاز ایله اول شیوه کارمی
شهباز دست همتم آلدم شکارمی

وله

بکوردی چاشنیکیر فلك اول دکلو وقتی کیم
نوال آرزو میدانه کلدی اشتها کندی

وله

قدمانك کوروب آثارینی بز ذوق ایتدك
قدما کورمدی جفا بزم آثارمزی

وله

قالور کیدرمی بزه ایتدیکی بو جور وستم
سپهردن عجبا انتقام آلنمازمی

وله

بو قدر ستمکشانك اثر ایتمز انکساری
عجبا او غمزهٔ نازنه دعایه مظهر اولدی

وله

بیلورنهی ایدوکن طبعمز تکلفدن
کورن معاملهٔ لاابالیانه مزی

وله

خورشید یکه ناز ایله اولسونمی پنجه کیر
ماهك کلورسه یریره قوم و قبیله سی

وله

انتظارم سکادر صبحه دك ای مهر منیر
برك خاطرده اولان شبنم امید کبی

وله

لسانا عرض حاله جرأتم یوق پیشکاهنده
مدد ای خامهٔ مشکلکشا همت سکا قالدی

وله

هزاران دل کزرسین ای خیال یار انصاف ایت
بو سیران ایتدیکك یرلرده بر معموری کوردکمی

نجاتی

اول بزم قنی کانده کوکل یاری کورردی
یاران اوطورر شمع طورر جام یورردی

وله

آه کیم ایکی عدم اورتاسیدر باغ وجود
بر خراب آباده کلدك صبح بردر شام ایکی

تحقیقی	اینمدی حالمه واقف اثر آه سنی	حق ایده درد دلمدن مکر آگاه سنی
	ایله مکر رقیب ایله بنی رنجیده	مکر دشمندن امین ایلیه الله سنی
	ایلمش زمرهٔ عشاقه بنی سر دفتر	حسن ایله لشکر خوبانه ایدن شاه سنی
	برنفس صبر ایده‌مم فرقت دیداریکه آه	کورمك استر دل فرقتزده هرگاه سنی
	آفتاب اولسه کورمز بکا سندن غیری	بو تحقیقی سنی اوزلرسنی ای ماه سنی
ندیم	سینه ده اول نه محرق آرزولر وار ایدی	لبده سرکش آهلر آتشلی هولر وار ایدی
	بویله بی حالت دکلدی کوردیکم صحرای عشق	آنده مجنون پیدلر دیوانه جولر وار ایدی
	بن بو کون برنو بهار حسن وآن سیر ایلدم	طرف دستارنده سنبل کبی مولر وار ایدی
	سن بنسه برنوباز عاشقمی پیدا ایلدك	کویکه پردو کلمش آبرولر وار ایدی
	ای ندیم ای بلبل شیدا نیچون خاموشسین	سنده اول چوق نوالر کفتکولر وار ایدی
وله	مست نازم کیم یوندی بویله بی پروا سنی	کیم بنشدردی بو کونه سرودن بالا سنی
	بو بدن خوش رنکدن پاکیزه در نازکتنك	بسله‌مش قوینده کویا کیم کل رعنا سنی
	برالکده کل برالده جام کلدك ساقیا	قنغیسن آلسم کلی یاخود که جامی یا سنی
	صاندم اولمش جسته برفوارهٔ آب حیات	بویله کوستردی بکا اوقد مستثنا سنی
وله	سینه ده بر لحظه آرام ایله کل جانم کبی	کچمه ای روح روان عمر شتابانم کبی
وله	نوله کنسه کندودن حیرتله جان ناصبور	یاسفردر یا تحمل چونکه عشقك چاره‌سی
وله	برنیم نشئه صفای بو جهانك بهار بنی	برساغر کشیده به طوت لاله زار بنی
وله	برشکرخنده ایله بزم شوقه جام ایتدك بنی	نیم صون پیمانه‌یی ساقی تمام ایتدك بنی
وله	ای قاشی یای بوزك بزه دونمز میسین دخی	ای غرهٔ امید کورنمز میسین دخی
نظیم	کورمك اولورمی آلمدن الله جانمی	سلطانمی افندمی شاه جهانمی
نورس قدیم	کندی دردم قورایلك دردینه آغلارکزرم	لاله‌نك داغی کلك آتشی یاندردی بنی
	غنچه‌نك کندی باشی آره یه برخنده ایله	وار قیاس ایله بو کلشنده دمادم کولنی
وله	سخن برتبه مذموم اهلی شویله متهمدر کیم	دهان شاعر تصوری قوقلار محتسب شمدی
وله	جلوه‌گاه ایتدم خیال روی یاره سینه‌می	ایلدم وقف نکارستان چین آینه‌می
وله	غرق ایتدی اشك دیده تنم روح طویمدی	طوفانلر اولدی شورنما نوح طویمدی
نورس افندی	احتیاجن جامه چوق کورم خرابات اهلنك	ملك جم معمور ایکن آینه‌یه محتاج ایدی
وله	جانمی جانانمك دیدارینه نذر ایلدم	آلمه یارب جانمی کوسترمدن جانانمی
وله	اول سنك الکدن شکوایه بن کیدردم	عالمده عاشقانه برداد خواه اولیدی
	زلفك کورنلرك هب بختی سیاه اولورمش	تك زلفکی کوریدم بختم سیاه اولیدی
نوعی	مایهٔ نقد حیات اولسه اکر دیداری	اولومدر بنم اغیار ایله کورمك یاری

نوعی	کللر بزدن اول مجلس عشقی تمام ایتمش	بزه اول بزم عالیدن بو جام سرنکون قالدی
نهادبك	خیالندن خیال اولدم مجالم قالدی فکره	خیالی ضعف جسمله خیال اندر خیال اولدی
نبلی	عرض ایتمدیکم یاره مکر یاره می قالدی	یا ایتمدیکم درد دله چاره می قالدی
نهانی	کل ای ناصح قوینده‌ی حال دلدن بی خبرسین سن	بنی دیوانه ایتدی اول پری بیلمم نه دیرسین سن
واصف	ویره‌مم نقد دلی وعدهٔ وصل ایتمکده	سندن اول کی ده بو دکله طولاندردی بنی
	کورمدن کیمسه لطیفه ایله چاوب کوکلی یار	صاقلامش زلفنه دنیایی آراندردی بنی
	کوشمه عرض وصال ایتدی اویورکن دلدار	بربلان سویلدی شیطان که ایناندردی بنی
	نوله ترك ایلر ایسم یاریده یارانمی ده	فلکك محنتی جانمدن اوصاندردی بنی
رئیس واصف	یار وصالیله سنی شاد ایده جکدر دیدیلر	خبر خیر ویرر نشئه یالان اولسه دخی
وله	یاره تأثیرده تأخیر ایدر سین ای آه	عهدم اولسون سنیده ترك ایده‌یم ناله کبی
والی	کوکلده مضمر اولان دردبی دوا کندی	هزار شکر خدا بویله بربلا کندی
وله	بیکانه یوز اول آفته مهر و وفا کبی	مهجور چشم بوز نسکه آشنا کبی
	سعی ایله بی خبر ایده من قطع منزلات	عمری سفرده کچسه دخی آسیا کبی
وجدی	دل چشم آشنا سامان ایله بیکانه اولمازمی	همیشه مست ایله الفت ایدن مستانه اولمازمی
	هواخوش هر طرف کلزار بلبل زار وکل خندان	بو اسباب جنونی سیر ایدن دیوانه اولمازمی
	کنار آب وساقی تازه ومی کهنه دل پرشوق	بو بزمه توبه زنقل وورع پیمانه اولمازمی
	می آنده دلبر آنده جمله یاران صفا آنده	کچوب جنتدن آدم ساکن میخانه اولمازمی
	سبو زانوده ساغر الده یار آغوش وصلنده	بو طرز خاص ایله مجلس عجب رندانه اولمازمی
	آچلش کل کبی بر ماه اورخ آتشبار اولوب میدن	کوکل هم بلبل شوریده هم پروانه اولمازمی
	بو محسود طبایع سوزلری قیدن بولور دینسن	کدورت ویرمسك وجدی عجب یارانه اولمازمی
وله	تا کیم خطك ای ماه جبینم یوزه چیقدی	اسرار دل زار وحزینم یوزه چیقدی
	رخسارکه خط کلدی دیو آغلام اما	بخت سیه سر بکینم یوزه چیقدی
وله	سکا دل اولدی مبتلا آل خبرك صحیحنی	جرمی بن دیدم سکا آل خبرك صحیحنی
	هیچ دله بند زلفدن وارمی خلاصه احتمال	کاکلنه طوقن صبا آل خبرك صحیحنی
وحید	تاثیر ایدوب او غنچه فنك بی وفالغی	کللرده عادت ایتدی هزار آشنالغی
	بزم امانده آخر اولور تیره روزکار	مانند شمع پیشه ایدن خودنمالغی
عبدالله وصاف افندی	بنم بی تابیٔ نظاره مه ای لاله خد شمدی	فغان کیم جنبش مژکانلرمدر دست رد شمدی
	بیلنمز عارفك موتندن اول قدر آثاری	محك خاك ایله سنجیده در نقد خرد شمدی
	بن چاه حیلدن جذب ایدرلر یوسف کامی	تواضع پیشه در سرتاسر ارباب حسد شمدی
	همای اوج دانش استخوانزار مباهاته	کاوی اعتبار بن ایلمز وصاف مد شمدی

هدایی قدیم — شهلا کوزی کوزیمه‌لی اولدی دل خراب / وای اول عمارتک که علیل اوله ناظری

سیدوهبی — فروغ دولت امساک مشربانک خلق / زوالنی کوزه در آفتاب روزه کبی

وله — براستر ایلدی سبقت نیجه کیلانی / زمانه ده والدز نار آلدی میدانی

یحیی افندی — شوق برمیدر نشاط افزا بنم مستانه سی / عشق بر کنجینه درکو کام آنک ویرانه سی

وله — سوز دالدن بیخبردر صاغر جانانه یی / شمعی یاقازمی اول آتش کیم یاقار پروانه یی

لادری — قلب عاشق کبی ویران ایتدیلر بتخانه یی / بیوفالر عهدینه دوندردیلر پیمانه یی

لا — اونوتدک کوشهٔ تاریک محنتده بومهجوری / دوشرمی ساکا بویله بیوفالقلر کوزم نوری

لا — بنی یاد ایتمز اولدک برسلامکله کوزم نوری / اونوتدکمی عجب بن عاشق شیدای مهجوری

لا — بنم نشئه صای بوجهانک بهارینی / برساغر کشیده به طوت لاله زارینی

لا — کیمی سودی خدا کیمی سودا ده قودی / کلی آرایش ایدوب بلبلی غوغاده قودی

لا — درت اولدی کوزم کوزلدن مقدم یاری / کوزلک طاقارم کورمک ایچون روی نکاری

لا — طاقتم یوق رو برو عرض ایتمکه احوالمی / یادشاهم باری مکتوبمدن آکاه حالمی

لا — عاقل ایسک دیمه فرهاد ایله مجنونه دلی / ایلسک خلقه نظر هر بری برکونه دلی

لا — عبادتخانه مزای صوفی عشرتخانه درشمدی / فروزان کوردیکک قندیلار پیمانه درشمدی

لا — آرزو ایلر کند کاکل جانانه یی / باغلاسک زنجیرلر طوتماز دل دیوانه یی

لا — بویله کورمکدن سنی محروم اولیدم کاشکی / کلیدم عالمه معدوم اولیدم کاشکی

لا — عالمده سنکله بولوردم لذت جانی / سن اولیجق بن نیدرم جان وجهانی

لا — شاد ایدر غمکین دلی الله بر یوزدن دخی / فتح ایدر رهرمشکلی الله بر یوزدن دخی

لا — بکچدی کونم فراق ایله جانان کورنمدی / افشاملر اولدی اول مه تابان کورنمدی

لا — درازایتسون فلک شمدنکرو دامان مقصودی / که بن نومید اولوب قطع ایلدم دست تمنایی

لا — مجنون ایله برمکتب عشق ایچره اوقوردق / بن مصحفی ختم ایتدم او والیلده قالدی

لا — ابنای زمان مائل ایقاظ فتندر / کهواره ده کی کودککک شرینه نی

لا — بچودوشدک اوستنه چون شبنم اول کالک / زحمت هوایه کیمی کوندن عیان ایدی

لا — قوایه کلدی خال چون کورندی موی سفید / کم اولدی راحتی ایلمز نهار اوله‌لی

لا — نصایحز بوفناده سهام کی بت ایمش / کمان چرخ بزی آتدی بر دیاره دخی

لا — روزکارایلر آنی جنتده اولسه سرنکون / کیم که قید سرفرازی یه دوشر طوبا کبی

لا — عشق اودی اول دوشرمشرق صکره عاشقه / شمعی کوردکیم یانمدن یاندرمدی پروانه یی

لا — برجام واژکون ایله چرخ دسیسه کار / مست خراب غفلت ایدر اهل دولتی

(کونده بیک کز اولمانک فرقت قوشلر آدینی)

فهرست شاهان آل عثمان

همدمی

خطالردن امین ایله الهی آل عثمانی / چون ایتدک بونلری سن اهل اسلامک نکهبانی

بونسل پاک ایله دین محمد تقویت بولدی / شرفبخش اولدی دهره بونلرک آیین وارکانی

اطاعت اوزره درشرع مبینه دائما بونلر / قیدرحق بوکیم بوخاندانک صدق وایمانی

عدالتله شجاعتله سخاوتله مروتله / نظام عالم ایچون ایتدیلر سعی فراوانی

آروب بونلرک تاریخنی دقت ایدوب جمله / کتوردم نظمه الطاف حق ایله فهرست شاهانی

اوله تا هرکسک خاطرنشانی جمله تاریخ / کاه هر سوز که نظمه واردر آنک حفظه امکانی

ایدوب موزون وهموار اولدی برشهنامهٔ اجمال / رجام اولدر اوله معذورا کروار ایسه نقصانی

قونک اولی سلطان (عثمان) بن ارطغرل / که اولدر جمله دن اول قوبان رسم جهانبانی

علاء الدین سلجوقی ایدوب طبل وعلم ارسال / محقق التیوز طقسان طقوزدر خطبه عنوانی

بکرمیله یدی ییل سلطنت سوردی عدالتله / بودولتده بووضع ایتدی قوزتیب دیوانی

جهان بی بقادن عزم ایدوب اول سرور عالم / یرینه کوردی لایق اوغلی سلطان (اورخانی)

جلوس ایتدی یدی یوزله یکرمی آلتی سالنده / سعادتله اوتوزبش ییل جهانک اولدی سلطانی

غزایه صرف ایدوب اوقاتی هیچ طورمدی خالی / مسخر ایلدی تدریج ایله اطراف بلدانی

بوکلزار فنادن اولدی ایتدی عاقبت رحلت / او سرو باغ دولت کیتدی عقبایه خرامانی

جلوس ایدوب یرینه اوغلی سلطان (مراد) آنک / تماما روم ایلین فتح ایتدی آچدی کافرستانی

جلوسینه یدی یوز داخی التمش براولور تاریخ / بودر الحق سلاطینک شجیعی مرد میدانی

اوتوز برییل سوروب دولت غزاده سروردی / شهادتله او سرور حاصل ایتدی قرب رحمانی

شهید اولدی چون اول سلطان غازی عسکر اسلام / جلوس ایتدردیلر فی الحال اوغلی (یلدرم) خانی

جلوسینه یدی یوز داخی طقسان ایکیدر تاریخ / شجاعتده سلاطین ایچره آنک یوقدر اقرانی

نه دم عزم ایلیوب میدانه آت صالسیدی کفاره / صاتیدک برق خاطفدر الندهٔ تیغ برانی

سریر سلطنتده ایلدی اون دردی چون تکمیل / سکز یوز بشده آخر ایتدی ترک عالم فانی

سلیمان بک، موسی بک سوروب برنیجه ییل دولت / ایکیسیده آتوب طوندی بولوب خالی بومیدانی

سکز یوزله اون آلتیده ظهور ایتدی (محمد) خان / تغلب ایلیوب دفع ایلدی غوغای اخوانی

سکز ییل مستقلا پادشاه اولدی ایدوب رحلت / سپارش ایتدی اوغلی خان (مراد)ه جمله ارکانی

جلوسینه سکز یوزله یکرمی درت اولور تاریخ / اولو بدر خان مراد اوله بو اسمله ثانی

قرار ایتدی اوتوز ییل التی آی دولت سریرنده / غزا ایتدی کفاره چکوب شمشیر برانی

تمام اولدی آنکده دوری رحلت ایتدی دنیادن / قویوب سلطان (محمد) خان ثانی یه بومیدانی

جلوس ایتدی سکزیوزاللی بشده اول شه عادل / اوتوز بر ییل جهانده کروفرله سوردی دورانی

بودر استانبولی فتح ایلین غازی محمد خان / نوله اجدادینه غالب اولورسه شوکت وشانی

جهانده دفع ورفعه همت ایتدی ظلمات کفری / ضیای سیف ایله روی زمینی قیلدی نورانی

ایروب پایانه عمری اول دخی عزم بهشت ایتدی / یرینی اوغلی سلطان (بایزید)ه کوردی ارزانی

سکزیوزسکسان آلتیده جلوس ایتمشدر اول سلطان / اودر حقک ولیسی آنده در اسرار پنهانی

همدمی

آنك داخی زماننده نیجه فتح وفتوح اولدی
قیروب کفاری اجرا ایلدی آیین شاهانی

اوتوز ایکی سنه دولتله سلطان جهان اولدی
فراغت ایتدی آخر ترك ایدوب بو دار احزانی

یرینی سلطان (سلیم) ایلدی تکلیف صوك دمده
بیلور کیم کیمسه‌یه باقی دکل بو چرخ کردانی

جلوس ایتدی طقوز یوز اون سکزده چونکه اول غازی
شجاعتده نوله ترجیح ایدرسم جمله‌دن آنی

آلوب مصری عجم اقلیمه صکره سفر قیلدی
شکست ایدوب قاچردی چالدرانده شاه ایرانی

سکز یل هم سکز آی اولدی آکا سلطنت روزی
قویوب کیتدی یرینه عاقبت سلطان (سلیمانی)

جلوسینه طقوز یوز هم یکرمی التیدر تاریخ
بونك ایام عدلنده بو دولت بولدی میزانی

جهانده خان سلیمان قرق سکز یل پادشاه اولدی
ولایتلر مسخر ایلیوب آرتوردی عنوانی

جهان معمور وآبادان اولوب خلق اولدی آسوده
زماننده ظهور ایتدی نیجه آثار سبحانی

بوده کیتدی جهاندن تاج وتختی ترك ایدوب آخر
یرینه خان (سلیم) اولدی بودر اولکی یه ثانی

جلوسینه طقوز یوز یتمش ایله درت اولور تاریخ
بودر بو نسل پاکك حق بو کیم سلطان ذیشانی

زماننده بونك قبرس کبی بر اولکه فتح اولدی
بونك شمشیری کفار فرنکه ویردی خسرانی

سکز یل هم بش آی اول سرور عالم سوروب دولت
سفر قیلدی جهاندن مسکن ایتدی باغ رضوانی

آنك مسند نشینی خان (مراد) ثالث اولمشدر
بودر جمله سلاطینك کزینی اهل عرفانی

طقوز یوز هم دخی سکسان ایکی کچدی چو هجرتدن
جلوس ایدوب میسر اولدی آکا تاج خاقانی

اولوب ثابت قدم تختنده زحمت چکمیوب اصلا
ایدوب سردارین ارسال آلدیلر تبریز وشروانی

یکرمی یل سکز آی عالمه حکم ایتدی عدل اوزره
قویوب کیتدی اوداخی عاقبت بو کهنه ایوانی

آنکده اوغلی کیم سلطان (محمد) خان ثالثدر
جلوس ایتدی بیك اوچده اولدی جاری امر وفرمانی

بو دولتده بودر خنکار غازی فاتح اکری
قران کفاری سرتاپا ایدوب جنك فراوانی

طقوز یل التمش اوچ کون سلطنت سوردی ایدوب رحلت * بو مهمانخانه‌نك بر قاچ کون اولدی اوده مهمانی

کچوب آنك یرینه عدل ایله سلطان (احمد) خان
بکیدن اولدی احیا حق بو کیم آیین عثمانی

جلوسی هجرتك بیك اون ایکیسنده اولوب واقع
اکا بو سلطنت اولدی خدانك لطف واحسانی

زماننده اناطول سمتنك اطراف واکنافن
جلالی اشقیاسی جمله ایتمشدی تالانی

توکل ایلیوب اللهه ایتدی بر قوان ارسال
کچوردی تیغ قهرندن سراسر اهل طغیانی

حکومت قیلدی اون درت یل ایله درت آی ایلیوب رحلت * جلوس ایتدردیلر آنك یرینه (مصطفی) خانی

جلوسی بیك یکرمی آلتیده واقع اولوب آنك
میسر اولدی آکا کرچه فرو بخت سلطانی

نه حال ایسه جلوسندن اوچ آی اوچ کون ولی صکره
ایدوب غوغای عالمدن فراغت چکدی دامانی

آنك آردنجه (عثمان) خان ثانی پادشاه اولدی
حقیقتده بودر بو خاندانك شیر غرانی

جلوسی بیك یکرمیله یدیده واقع اولمشدر
اولوب درت یلله درت آی اون کون آنك جمله دورانی

غزا یولنده بذل همت ایتدی اول شه غازی
جهان سرورلکن اثبات ایدوب کوستردی برهانی

نه چاره نیلسون اما که بختی اولمدی یاور
جهاندن آلدی کامی فلك قیلدی هبا آنی

بو حالت چون ظهور ایتدی قونك اتفاقیله
جلوس ایتدردیلر تکرار سلطان (مصطفی) خانی

نه فتنلرله غوغا اولوبدر بیك اوتوز برده
اون آلتی آی زمانه کوستروب روی پریشانی

همدمی

مشوش اولدی چون احوال عالم کوردیلر آخر
کلوب بر یره جمع اولدی بو جمله دولت اعیانی

جلوس ایتدردیلر سلطان (مراد) رابعی اول دم
امور سلطنت بولدی ینه اولکی میزانی

کچوب تخته بیك اوتوز ایکیده اول خسرو غازی
بو دولت اولدی اول شاه کزینه حقك احسانی

مهابتله صلابتله اولوب اجدادینه غالب
بودر صاحب قرانی عالمك سام نریمانی

عدونك کسدی عرقن اشقیادن انتقام آلدی
الندن اول کروهك هیچ بری قورتارمدی جانی

ایدوب اظهار قدرت فتنهٔ یأجوجه سد چکدی
سزادر آکا دیرلرسه اکر اسکندر ثانی

روان ایله آلوب بغدادی قهر ایتدی قزلباشی
قالیدی صاغ اکر آلوردی ایران ایله تورانی

جهانده اون یدی یل کامرانلق ایلیوب آخر
نهایت بولدی امر حق ایله آنکده دورانی

جلوس ایتدی قرنداشی یرینه خان (ابراهیم)
بونکده اولدی هفت اقلیمه جاری امر وفرمانی

اولوب بیك قرق طقوزده اکا روزی تخت فیروزی
کتوردی صدره آخر روزکار اول ظل یزدانی

بحمد الله زماننده کرید حانیه فتح اولدی
آزاقده خود قزاقلر طوتدیلر سمت کریزانی

طقوز یلدن اوچ آی اکسك حکومت ایلیوب آخر
فراغت ایتدی آکا کشف اولوب بر سر وجدانی

نصیب اولدی شهادت عاقبت اول شاه مظلومه
نه چاره بویمش چون تا ازل تقدیر ربانی

آنك فرزند عالیشانی دولتله سعادتله
کچوب اورنك شاهی یه مشرف قیلدی دیوانی

جلوس خان (محمد) ایلدی آسوده دنیایی
دیدی تاریخنی ارباب نظمك بر سخندانی

اودر خنکار غازی پادشاهانك سرافرازی
دلم مدح ایتمده قاصر او سلطان ابن سلطانی

سمی فخر عالم پادشاه اعدل واکرم
شهنشاه معظم وارث ملك سلیمانی

محمد خان رابع پادشاه مشرق ومغرب
آنکدر تاج خاقانی آنکدر تخت سلطانی

سعادتله سریر دولت اوزره جانشین اولسه
کورن بدر اولدی ظن ایلر فلکده ماه تابانی

سوار اولسه اکر رخش همایونه صانورلر هب
اسد برجینه تحویل ایلمشدر مهر رخشانی

جلوس اثناسنده کرچه اولمشدر براز فترت
قوسن بو طرف قیلدی ایدوب تدبیر آسانی

اثر دورنده هرکز قالمامشدر فتنه‌دن اصلا
مکر ارباب حسنك رخلرنده خال فتانی

عدالتله یکی باشدن جهانی ایلدی معمور
ینه بولدی نظامن دولتنده عالم فانی

بونك بز شکرینی ممکن میدر هرکز ادا ایتمك
خدا ویردی بزه بر پادشاه پاك اذعانی

یتر ای همدمی شمدی نکرو کل صدق ایله ال آچ
دعایه باشله کیم فهرست شاهان بولدی پایانی

الهی ایله ارواح سلاطینی دمادم شاد
الهی سن خطاردن امین ایت شاه دورانی

الهی عمرین افزون ایله آنلر برده پاتدقجه
الهی سن قبول ایله دعای مستمندانی

ذیل رشید

سلفده همدمی مرحوم ایدوب فهرست شاهانی
ایرشدرمش ایدی سلطان محمد وقتنه آنی

فتوحاتی ظهورندن مقدم ایلمش رحلت
انیس وهمدمی اوله جنانك حور وغلمانی

دیدم لایق دکلدر قاله بویله اول اثر ناقص
بورسم اوزره آنی تذییله قیلدم خامه جنبانی

محمد خان رابع قرق بچق یل پادشاه اولدی
نوله اجدادینه اولسه فتوحاتیله رجحانی

کر یدبصره وارات جهرینی قابچه بانوه او یوار
شـکار دولتی آلدی الندن روزکـار آخر
محمد خان غازینك یرینه ایتـدیلر اجـلاس
چوکچدی تخته بیك طقسان طقوزده فروشوکتله
بلغراد آلنوب عهدنده قیـلدی عالمی تسخیر
ابدنجه دار فانیـدن بقـابه عاقبت رحلت
جلوسینه آنك بیکیوز ایکنجی سـالیدر تاریخ
زمان دولتنده خـلق عالم بولدی آسـایش
جهـان ملکی دکل باقی آکاده قالمدی آخر
جلوسی تخته واقع اولدی بیکیوزالتی سـالنده
بوزوب طابورکفـاری ایروانی دخی آلدی
وفاتن کورمدی دهرك الینی چکدی دولتدن
سریر ملکی تشریف ایتدی سلطان (احمد) ثالث
سعادتله جلوس ایتدکده تخته بیکیوزاون بشده
پریشان اولدی خوفندن آنك مسقوکبی دشمن
سفر اولـدی ونـدیك سمتی اوزره برا و بحرا
بودر امید من حـقدن آنکده یانـد قالماز
جهان صلح وصلاح ایله اوبوزدن اولدی آسوده
اولوب سور همایون بیکیوز اوتوز ایکی سالنده
اوتوز بشده سفر اولدی قزلباش اوستنه زیرا
آلوب اول داخی تفلیسی همـدان ایله تبریزی
دخی نیجه فتـوحاته موفـق ایلدی مولی
نیجه عالی مقـام وقصر آباد اولدی وقتنده
شکایت یوق آنك دورنده فریاد ایتدی کیمـه
فراغت ایتدی غوغای دهردن ایلدی عزلت
حیاتنـده برادر زاده سی سلطان (محمود) ،
جلوسی اولدی بیکیوز قرق اوچنجی سالده واقع
معین دین ودولت حضرت سلطان محمود خان
شهنشاه بلـند اخـتر سکـندر رأی ودارا فر
عـدالـتله شجـاعتله ایده دنیـایی آسوده
جلوسی سالنه اولدی آنك تاریخ قطب الارض

اودر فتح ایلین بو لرکبی مشهور بلدانی
سپهر کینه ور چوق کوردی خلقه او یله سلطانی
حیاتنده قرنداشی اولان سلطان (سلیمانی)
من ین ایلدی اوچ یل طقوز آی صدر دیوانی
اودر اول کچن سلطان سلیمان خان ایچون ثانی
کچوب تختی منور ایتدی سلطان (احمد) ثانی
اوده اوچ یل طقوز آی اولدی شاه عالم فانی
ظهور ایتـدی دعـایله نیجه آثار سبحانی
براقدی تختی سلطان (مصطفی) یه چکدی دامانی
سکز یل طقوز آی اون بدی کون عالمده عنوانی
بو ذات پرشکوهـك کلـدی دولتده اقرانی
ظهور ایتدی او بوزدن آکا حقك امر و فرمانی
قرنداشی حیاتنده آکا تخت اولدی ارزانی
وجودی ایله زینت بولدی تاج و تخت عثمانی
بوزوب طابورینی آلدی آزاق ایله طباغانی
موره یی فتح ایدوب قیردی عدویی تیغ برانی
او اثنـالرده نیجه برابکی کون ایتدی طغیانی
فـراموش ایتـدیلر غمـله کچن ایام دورانی
بیان ایتدی آنك تفصیلنی عصرك سخندانی
کلوب آلدی اودمده میراویس اوغلی صفاهانی
روانی کنجه یی لـوری مسخر قیلدی ایرانی
اوشاهنشاه ذیشانی او سلطان ابن سلطانی
یابار دی براشـارت ایلسه بیك قاب ویرانی
مکرکـه اثنده بلبل ایده جور کلدن افغانی
یکرمی یدی یل اون برآی اولدی شوکت وشانی
ویروب تاج ایله تختی عاقبت ترك ایتدی عنوانی
شرفیاب ایتدی تخت دولتی اول ظل یزدانی
زمانك پاشـاهی عالمك خورشید رخشانی
سعادتله سزادر آکـا تاج وتخت عثمانی
موافـق اوله هـر تدبیرینـه تقـدیر ربانی
الهی مرکـزنده دائم ایله شاه دورانی

رشیدا مهروشه تاکیم ضیا بخش اوله عالمده
خطالردن امین انسون خدا شاه جهانبانی

مقـدم همدمی ایله رشید ایتمش ایدی تنظیم
جهـانده برکوزل ابقـای نام ایتمشده کیتمشلر
کلوب محمود اول عصرینه خاموش اولوب قالمش
موفق اولمامش یوز اللی یلدر کیمسه تذییـله
جلوس ایتدکده خان محمود اول اختلال اوزره
اورتبه زوربه‌لر یوز بولدی کیم برباغلی قصابه
اوسلطـان غیـورك همتیله آززمان ایچره
عراقه نیجه یه روسه پاپی اردو سوق ایتدی
مراد رابع مشـهوردن صکره بو دولتده
سعادت ایله یکرمی بش سنه شاه جهان اولدی
ثباتی کورکه برجمعه نمازین خسته قیلمشدی
سنه التمش سکز اولدقـده اللی التی یاشنده
نیچون غصب ایتدی بیلم جامعن سلطان محمودك
جلوسندن کچوب اون برآی اوچ یل رشته عمری
برینه کلدی سلطان (مصطفی) قرق ایکی یاشنده
جلوسنده سفـاهت بابنی سـد ایلیوب امری
امور دولتی تنظیم واصـلاح ایلدی الحـق
نیجه اولماز امورنده موفق کیم نصیب ایتدی
دریغا صکره دن احوال دولت اولدی پك مختل
امور سلطنت حیفا که نااهـل الله دوشدی
آچلدی جهل ایله روسیه اوزره حرب بی هنگام
اوجاقلو عسکر امنت که دشمندن قاچوب هر بار
چیقوب الدن کلی بندرله آقکرمان وابرائیل
اوچنجی مصطفی خان ایتدی بو اکدار ایله رحلت
زمام حل وعقـدی اللی یاشنـده ایکن مولی
جلوسینه اولور یدیکوز ایله سکسان یدی تاریخ
جلوس ایتدکده اول سلطان زاهد تخت اجلاله
طوز اتمك خائنی اولانله عسکر عاقبت بولدی
قریـمی ایلینجه صکره دن روسیه استیلا
بویاندن نیجه ده نقض ایلیوب عهدین هجوم ایتدی
خوتین الدن کیدوب روسیه حصر ایتدی اوزی حصنی
اوشاه اون آلتی یلدن صکره التمش آلتی یاشنده

خـلاصه وجهله تاریخ نسل آل عثمـانی
خدانك هر بری اولسون قرین عفو وغفرانی
رشید نکته دانك خامه فرخـنده عنوانی
جناب حق بو عبد عاجزه صاقلار ایمش آنی
اوجاقلونك کذار ایتمشدی حدی بغی وعصیانی
امارت ایله توجیه ایتـدیلر افلاق وبغدانی
کسلدی عرقی ارباب شقانك بتـدی طغیانی
او تشویشات ایچنده دولتك اولدی نکهبانی
جلادتده او شاهك کلمامشدی مثل واقرانی
نشیمن ایـلدی التمش یاشنده باغ رضوانی
آت اوستنده کلور کن قیـلدی ترك عالم فانی
حق ایتدی دهر سلطان دادری سلطان (عثمانی)
دکل ایدی بووضعی لایق اوضاع سلطانی
سنه بیکیوز ایله یتمش براولدی بولدی پایانی
که سلطان احمد مغفورك ایدی نجل ذیشانی
اباس واحتشام خلقه قویدی حـد ومیزانی
عمارت قیلدی اقدامی نیجه امصار وبلدانی
آکا راغب کبی برصدر اعظم لطف یزدانی
بقـایه ایلدکده ارتحـال اول آصف ثانی
مهمات خطوب دولته کـلدی پریشانی
تدابیر ومهماتك بیلـندی صکره نقصـانی
قوشارلار ایدی یغما ایتمکه اردوی سلطانی
اوقلیمك پریشان اولدی بیك بیك اهل ایمانی
جلوسندن اون آلتی یل کچوب با امر سبحانی
شرفله دادری (عبدالحمید)، قیلدی ارزانی
کلمه‌له کلمش ایدی دولتك حال پریشانی
خروش اوزره ایدی حالا جهانك حال بحرانی
کشـاکشله برازقیـارجه عهدی ایله بابانی
بنه دولتنجه حربك اقتضا ایتمشدی اعلانی
مکرسه وار ایمش روسیه ایله عهد وپیمانی
کچوردی سیفدن بریکرمی بشبیك اهل ایمانی
بـو آلام ایـله اولـدی تارك آلایش فـانی

ذیل ضیا

یك ایكی یوز اوچنجی یلده اوغلی مصطفی خانك — (سلیم) ثالث اولدی زیور تخت جهانبانی
همان عقد ایلدی روسیه و نمچه ایله صلحی — بو عسكر ایله بیلدی چونكه حربك یوقدر امكانی
اوشاه عاقل ادراك ایتدی كیم بو حال ایله البت — پراكنده اولور بو دولتك تركیب اركانی
نظام استرایدی فن جدید عسكری اوزره — معلملر كتوردی اوروپادن امر و فرمانی
معلا قشلەلر نادیده مخزنلر بنا ایتدی — كه آثاری هنوز حیران ایدر باقدقچه انسانی
مجدد حوضلر انبارلر آلات یاپدردی — بتون ترسانه نك اكمال اولندی نیسه نقصانی
نه قاپولر نه اوچ انبارلیلر ایندردی دریایه — عروجه باشلامشدی آسمانه دولتك شانی
فرانسز حیله ایله ایلمشكن مصری استیلا — قلیچ چالدی عدوه عنوة فتح ایلدی آنی
هنرمند اولمغین كندی ایدردی تربیت بالذات — زماننده اولان ارباب فضل و علم و عرفانی
اوجاقلو زمرەسی اول پادشاهه اولدیلر دشمن — كه یوقدی هیچ بربرینك ذره دكا و عقل و اذعانی
بلا بی دفعه وار كن اقتداری ایتدی مصروف — كمال حلمی راضی اولمدی آقتغه قانی
سكز آی اون سكز ییل چونكه كچمشدی جلوسندن — كدورات فلك ییقدردی عالمدن او خاقانی
رضاسیله ویروب خان مصطفای رابعه تختی — چكلدی كندی كنج انزوانك اولدی مهمانی
جلوس (مصطفی) خان بیك ایكیوز یكرمی ایكیدر — كه ذاتی ایدی خان عبدالحمیدك نجل ذیشانی
كچوب بر ییل ایكی آی چیقدی باپراقدار وقوعاتی — شهید ایتدی دریغا خان سلیمی برآلای جانی
اوكون هم خلع اولندی مصطفی خان هم نصب اولدی — یرینه دادری (محمود) خانه تخت سلطانی
بیك ایكیوز یكرمی اوچده یكرمی درت یاشنده — جهانه پادشاه ایتدی آنی تقدیر سبحانی
براز صكره آچوب روسیه حربی مستفید اولدی — بیلوردی یكیچرینك چونكه دائم ایدی طغیانی
اوشه دره یدی آلدی كسلدی عرق وهابی — كه بونلار خیلی دملردر قارشدرمشدی عربانی
بغات و سركشانی هرطرفده پایمال ایتدی — اولندی همتیله دولتك تطهیر دامانی
ال التندن ایدوب تحریك روسیه رعایایی — موره خلقی اوتوز آلتیده ایتمشلردی عصیانی
عجبدر آوروپایی ایلیوب روسیه او اغفال — فرانسز انكلیزده موسقوك اولمشدی اعوانی
ناوارینده اوچی یردن یاقوب دولت طونغامسن — نهایت ایتدیلر تأسیس استقلال یونانی
تحمل ایتدی اول شاه اون سكز ییل چكدی زحمتلر — اوجاقلویی ولكن اولمدی اصلاحك امكانی
غزای اكبر اولدی قرق برنجی سالده تاریخ — اوجاغی قالدروب اول پادشه سوندردی نیرانی
مجدد دینسه لایقدر او خاقان ظفركاره — یكیدن ایلدی تمهید اسباب جهانبانی
نظام اوزره ایدوب تنظیم عسكر ایلدی اكمال — مهماتك وار ایدی بحر و برده خیلی نقصانی
نهایت بیك ایكیوز اللی بشده ارتحال ایتدی — دكلدر چونكه باقی كیمسه یه بو عالم فانی
سریر پادشاهی اون سكز یاشنده بالاقبال — بو تقریب ایله خان (عبدالمجید) اولدی ارزانی
جلوس ایتدكده اول شاه ایلدی اعلان تنظیمات — امین و مطمئن قیلدی سراسر زیردستانی
كلوب یوز سوردی باب دولته والیٔ مصر آخر — كچن احوالدن عرض ایلیوب روی پشیمانی
خیانت ایلدی اعلان حرب ایتمكسزین موسقو — طونغابی سینوبده یاقدی خالی بولدی میدانی
باطومده طونه ده اولدی مظفر عسكر اسلام — هزیمت كوردی خصمك لشكری بحدو پایانی

ضیا بك

فرانسز انكلیز ساردنیا اولدی دولته یاور — كتوردیلر طونغماز ایله چند فراوانی
سیواستوپول آلدی طوتدی دشمن دامن صلحی — كه ادراك ایلدی یوقدر خلاصك غیری امكانی
اوشه بیك ایكیوز یتمش یدی ذی الحجه سنده ایدی — كه قرق بر یاشلرنده ایتدی ترك عالم فانی
مقام اولدی صالی كون دادرینه عز و شوكتله — سریر سلطنت برموجب قانون عثمانی
شهنشاه جهان (عبد العزیز) معدلت فرما — حیات جسم دولت پرتو تخت جهانبانی
زماننده ترقی بولدی دولت بنده لایقدر — ایدرسم مطلع مخصوص ایله توصیف او خاقانی

جهانك جانی دورانك پناهی عالمك جانی
زمینك ماه تابانی زمانك مهر رخشانی

جلوسندن بر و اصلاح ملكه حصر وقت ایتدی — كورلدی هر ایشنده فیض توفیقات ربانی
قوای دولته جان ویردی اجرا آنی پیدرپی — نظامه كیردی اول عسكرك حال پریشانی
مجدد كسوه كیدردی سراسر عسكره لطفی — غریق نعمت ایتدی جمله یی الطاف و احسانی
صنوف عسكری اولادی بیلمكله او شاهنشاه — اوصنفه باعث فخر اولدیلار اولاد ذیشانی
معلا قشلەلر یاپدردی اقدامیله هر یرده — حضور جیش ایچون بذل ایلدی محصول امكانی
نیجه یوز بیك توفكلر طوپلار آلدی جمله نو ایجاد — عجبمی دیرسه اعداسنك قلب هراسانی
ایكی دار السلاح انشا اولندی صخر صمادن — ویرر انسانه دهشت هر برینك شكل بنیانی
هله ترسانه یی ترسانه ایتدی همت پاكی — یاپلماز شیلری یاپدردی آنده امر و فرمانی
آلندی یكرمیدن افزون سفاین جمله آهندن — بو یوزدن دولتك كلدی یرینه شوكت و شانی
ایكی آهن كمی ترسانه ده یاپدردی از جمله — ایدوب اسبابن استحضار اقدام فراوانی
طریق ثروت آچدی هرطرفده یاپدروب یوللر — دمور یوللرله اعمار ایلدی امصار و بلدانی
سلفده اولمدی كیمسه موفق بویله آثاره — نوله اول پادشاهك اولسه اسلاف اوزره رجحانی
نه ممكن ایلمك تعداد آثار همایونی — كه صایمق قابل اولماز موجهٔ دریای عمانی
ضیا ال قالدروب دركاه باری یه خلوص اوزره — ادا ایله دعای دولت شاه جهانبانی
جهان طوردقجه طورسون تختگاه عز و شوكتده — اوله هر ایشنده مظهر تأیید ربانی

اولوب هرآنده بیك خیره موفق فوز و نصرتله
جهانده بیك سنه محییٔ دولت اوله عنوانی

ابوتراب

بسم الله الرحمن الرحیم

اشعار فارسی

ساقی نامه

ساقی بده آن باده که ماه شب تار است ‖ آن باده که گلگونهٔ ایام بهار است
آن باده که چون قطرهٔ باران بهاری ‖ شوینده گرد از رخ گلهای عذار است
آن می که ز بس روشنی از سینهٔ مستان ‖ چون شعلهٔ فانوس نهان در شب تار است
آن می که ز عکسش بدل مست پس از مرگ ‖ گوئی که بدخشان بته سنگ مزار است
در مجمع اجسام بساط دل چشم است ‖ در مجلس ارواح گل جیب و کنار است
آن باده که بروی چو فتد پرتو خورشید ‖ گوئی که بر آیینهٔ خورشید غبار است
ما گل نشناسیم که پیش نظر ما ‖ خاک می گلرنگ به از خون بهار است

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن شمع سرا پردهٔ جانرا ‖ آن شعله که از عکس کند شعله دخانرا
چون سینهٔ عاشق سرانگشت بسوزد ‖ گر دست به پهلو بنهی شیشهٔ آنرا
آن مهر که چون پرتوش افتد بمعادن ‖ یاقوت کند پارهٔ سنگ یرقانرا
در جدول اگر عکس گل چهره‌اش افتد ‖ برخار چمن شعله کند آب روانرا
تا حشر از و لالهٔ بیداغ بروید ‖ زین باده اگر آب دهی لاله ستانرا
آن باده که مستان بکه بردن نامش ‖ در چشمهٔ خورشید بشویند دهانرا
آن باده که ما زندهٔ جاوید از وئیم ‖ گو مرگ در آغوش بکش شاهد جانرا

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن باده که خون دل کانست ‖ آن می که چو جان در بدن شیشه نهانست
آن باده که در دیدهٔ گم کردهٔ راهش ‖ چون آتش طور از شجر تاک عیانست
روشنگر آیینهٔ عیش دل ما شو ‖ زان می که بنور رخش شعله دخانست
شمع لگن شیشه که چون چهره برافروخت ‖ پروانهٔ جان گرد سرش در طیرانست
آن بادهٔ صافی که ز عکسش بتوان دید ‖ آن راز که در سینهٔ افلاک نهانست
ما طاقت هجران می ناب نداریم ‖ بر هفتهٔ ما بار شب جمعه گرانست
مجبور چو در محکمهٔ حشر در آییم ‖ اول سخن از دعوی غبن رمضانست

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ابوتراب

مطرب نفسی همنفس دردکشان شو ‖ از باده لبی تر کن و مضراب زبان شو
در بزم درا و بهلال سر ناخن ‖ بر هم زن هنگامهٔ ماه رمضان شو
در کینهٔ ما چرخ بزهاد شریکست ‖ در عیش تو هم از خدم پیرمغان شو
چون کاسهٔ همسایه بهر جام که گیری ‖ از نغمه عوض بخش دل دردکشان شو
آن نغمه که در سینهٔ طنبور نهانست ‖ در جرعهٔ تأثیر کن و ساقی آن شو
ساقی نفسی شد که رخ جام ندیدیم ‖ چون مهر بمشاطگی داشد کان شو
بی ساقی و بی مجلس ما نور ندارد ‖ برخیز بر آوردن خورشید روان شو

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ما دل شد کانرا چو عیش مقام است ‖ آن روضه که سرو و گلش از شیشه و جام است
باغی که ز عکس رخ گلهاش مه نو ‖ تا بر زبر او برسد ماه تمام است
آن بقعهٔ پرفیض که از کثرت انوار ‖ چون شام از آنجا گذرد صبح حرام است
در میکده ساقی دل ما برد هما تا ‖ نشنید که در صحن حرم صید حرام است
درویشی میخانه کم ز سلطنتی نیست ‖ اینجا بدل تاج و نگین شیشه و جام است
ساقی دل مفلس شد کانرا بکف آور ‖ زان نقد که اکسیر زر ناقص کام است
روزی که بود جام تهی در نظر ما ‖ خورشید نهان در پس صد پردهٔ شام است

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

ساقی بده آن می که بنور گهر خویش ‖ پشت شجر طور شکست از ثمر خویش
آن باده که پروانه چو تاب ز گنند از وی ‖ گیرد سر صد شمع بمقراض پر خویش
آن شاهد بدخو که چو عارض بفروزد ‖ خورشید تعقل نکند بر زبر خویش
تا آفت چشم بد زهاد نه بیند ‖ سوزد بر او شعله سپند شرر خویش
از جامش اگر رانبهٔ نور نگیرد ‖ خورشید ببازار بیارد فر خویش
در کاسهٔ سر عقل شود مست بپویش ‖ خشت سر خم گر بنهی زیر سر خویش
در کار دل سوختگان کن می نابی ‖ تا چند بسازیم بخون جگر خویش

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما گشت تهی خانه خرابیم

در کوی خرابات بلا را گذری نیست ‖ بر دردکشان خیل المرا ظفری نیست
میخانه سپهریست بروجش همه ناری ‖ وین طرفه که در ساحت او شور شری نیست
چرخیست منور که طلوع مه و مهرش ‖ موقوف بآمد شد شام و سحری نیست
افروختن می ز فروغ لب ساقیست ‖ وین طرفه که بر باده گمرا ضرری نیست
میخانه گلستان شد و خم کان گهر شد ‖ ساقی بکه فیض کم از ماه و خوری نیست

ابوتراب

ساقی بده آن باده که در پاکی و گرمی   چون قطرهٔ او در دل آتش شرری نیست
آبی که چو بر آتش سوزنده فشانی   یاقوت صفت قطرهٔ او را ضرری نیست

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

هر چند که در حلقهٔ ارباب نشستیم   کوئی که کتان پوش بمهتاب نشستیم
دیدیم که از صحبت ما سخت ملولند   کر پهلوی آن طائفه در خواب نشستیم
شد عمر بتلخی ز کف از بس که بهر دم   در مرک وفاداری احباب نشستیم
ناژاله صفت لطمه خور بحر نکردیم   چون قطرهٔ نیسان بته آب نشستیم
با مردم چشم از همه کس کوشه کرفتیم   برخوان دل خود بمی ناب نشستیم
کردیم می صاف ز خون جکر خویش   آسوده ز دردسر اصحاب نشستیم
ساقی بده آن می که ز دل کرمی حفظش   با کشتی صدپاره بغرقاب نشستیم

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

بیرون کنم از سینه غم خصم دژم را   در کعبه چرا جای دهم خیل صنم را
با طبع من ای مدعی از شعر چه لافی   بر شعله چرا جلوه دهی شاخ بقم را
خود را بمن ار خصم بسنجد عجبی نیست   چون جای به پهلوی وجود است عدم را
هر چند دهد مشک برابر نتوان کرد   با آهوی صحرای خطا صید حرم را
کلکم بود آن شعله که از دود وی افتاد   آتش بدرون کرم زبانان عجم را
از دست عدو مفلس عیشم مکر از لطف   ساقی بکشاید در کنجینهٔ غم را
ساقی دو سه جام از پی هم قسمت ما کن   تا برق شود خرمن دیرینهٔ غم را

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

من کیستم آشفته دلی خانه خرابی   در بحر غم افتاده چو ماهی بسرابی
در دهر بود خانهٔ ویرانهٔ جسمم   چون در دم طوفان بسر بحر حبابی
بر چرخ بود کوکب سیارهٔ بختم   چون نقطهٔ بیهودهٔ کاتب بکتابی
پیوسته بود بر سر سیلاب سرشکم   این چرخ نکون همچو پلی بر سر آبی
یك لحظه نکردم ز کرفتاری غفلت   کاری که بمحشر بودم چشم ثوابی
دانم که بصحرای قیامت چو در آیم   افتند بدنبال سرم خیل عذابی
با این همه چون شعله نیابم ضرر از نار   کر ساقی کوثر دهدم جام شرابی

ما خشک لبان تشنهٔ دیدار شرابیم
چون کاسهٔ ما کشت تهی خانه خرابیم

حافظ شیرازی

در عشق تو ای صنم چنانم   کز هستی خویش در کمانم
هر چند که زار و ناتوانم   کر دست دهد هزار جانم
در پای مبارکت فشانم

کو بخت که از سر نیازی   در حضرت چون تو دلنوازی
معروض کنم نهفته رازی   هیهات که چون تو شاهبازی
تشریف دهد بآشیانم

هر چند ستمکری ترا خوست   کم کن تو بدی که آن نه نیکوست
کر زانکه دلت نه آهن و روست   آخر بسرم کذر کن ای دوست
انکار که خاك آستانم

کفتم که چو کشتیم بزاری   زین پس ره مرحمت سپاری
بر دل رقم وفا نکاری   تو خود سر وصل ما نداری
من طالع و بخت خویش دانم

ای بسته کمر ز دور و نزدیك   بر هیچ بخون ترك و تاجیك
کر خانه محقر است و تاریك   در مسکن اخلص الممالیك
بر دیده روشنت نشانم

من از تو بجز وفا نجویم   بیرون ز کل وفا نبویم
الا ره بندکی نپویم   اسرار تو پیش کس نکویم
و اوصاف تو پیش کس نخوانم

کیرم نه در وفا کشودیم   نه مهر بمهر بر فزودیم
نبود هر آنچه می نمودیم   آخر نه من و تو یار بودیم
عهد تو شکست و من همانم

کر سر ببری بتیغ تیزم   از کوی وفات بر نخیزم
در زانکه کنند ریزه ریزم   من مهرهٔ مهر تو نریزم
الا که بریزد استخوانم

آنها که نشان عشق جویند   جز راه مزار ما نپویند
خاك من زار چون ببویند   کر نام تو بر سرم بکویند
فریاد بر آید از روانم

کر بکذردم ز پیش خیلی   هر یك بصفا به از سهیلی
از تو نکنم بغیر میلی   مجنونم اکر بهای لیلی
ملك عرب و عجم ستانم

کشتم صنما در آرزویت   آشفته و تیره دل چو مویت
هر چند نمی رسم بکویت   شب نیست که از فراق رویت
زاری بفلك نمی رسانم

حافظ شیرازی

ای وصل تو اصل شادمانی / مانی بنشاط جاودانی
برحافظ خود چه می فشانی / هر حکم که بر سرم برانی
سهلست زخویشتن مرانم

ترجیع بند

خسرو ناصر

ای رخت آفتاب کشور دل / تاب زلفت مه منور دل
زلف تو خواب برده ازره عقل / خال تو خاك کرده برسر دل
طعنهٔ سنبلت زخون جگر / مستی نرگست زساغر دل
عشق دریا ودل در او صدفست / عقل غواص وروح گوهر دل
پرشد از غصهٔ تو لوح وجود / نبرد قصهٔ تو دفتر دل
دوش تا بلبلان عالم غیب / میزد این داستان کبوتر دل

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

ای رخت محرم طلب کاران / چشم مستت بلای هشیاران
ابروی تو مقام مهجوران / حاجب تو دوای بیماران
عارضت خوابگاه مخموران / گیسویت منزل کرفتاران
جرعهٔ جام تو کسی که چشید / کشت سقای کوی میخواران
کاروان کو که تا روان نشود / که روان شد زچشم اوباران
سخن دوست رانهان می گفت / مطربی در میان خماران

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

بیدل است آنکه نیست همدم عشق / که بهردم همی زند دم عشق
بی زبانست وراز می گوید / گو بیکی راز دار محرم عشق
چنگ رابین پلاس پوشیده / موئی انداخته زماتم عشق
می خورد زخم وزاری نالد / می سراید شکایت غم عشق
ترك مه روی باده نوش کجاست / تا دمد ساغر دمادم عشق
دوش سرمست وجام باده بدست / می کذشتم بسوی عالم عشق

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

ترك نبلی کمان وترکش پوش / آفتابیست مشتری در کوش
لعل او در کنار آب حیات / کوهرش در میان چشمهٔ نوش
من قلندر مزاج قلاشم / روز وشب کوزه میکشم بردوش
طالب واصلان دردی کش / ساکن آستان باده فروش
دی بباغی همی کذر کردم / دیدم از شوق بلبلی خاموش

(نظرش)

خسرو ناصر

نظرش چون بسوی من افتاد / ازدل خسته بر کشید خروش

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

منم آن رند عمر داده بباد / که چو من عمر کس بباد نداد
بندهٔ ساکنان دیر نشین / کشته از بند روزکار آزاد
از دوا فارغ وز درد ایمن / در بلا خرم وز غمها شاد
بیهرمی چون قدح میان بسته / بافته از شرابخانه کشاد
یار بامن قرین ومن مهجور / کس بدین بخت در زمانه نزاد
سرم از ناله آشکارا شد / رازم از خون دل برون افتاد
چون بکلی زخود فنا کشتم / باز کویم زهر چه باد آباد

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

ما خراباتیم ورند وکدای / که نداریم غیر میکده رای
ایمن ازکفر ودین وراحت ورنج / فارغ از بوستان وباغ وسرای
شیفته لعبتان باده پرست / بندهٔ مطربان نغمه سرای
که ببوسیم ساقیا زا دست / که بمالیم مطربانرا پای
خالی ازعشق مانه پنداری / آشیان خراب وپر همای
در سجود است خاك بنشسته / درر کوعست آسمان برپای
کاروانی مرا به پیش آمد / این ندا بر کشید بانك درای

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

دیشب اندر نکار خانهٔ خواب / دیدم آن ماه را زچشمهٔ آب
خال او از حبش فتاده بروم / لعل اودر شکر سرشته شراب
ترك چشمش کرفته چین وخطا / چین زلفش بسته راه صواب
درد درمان ودین ماچه عجب / کان یکی درتب است واین در تاب
چهره وزلف او نمود بمن / آیت رحمت ونشان عذاب
بیخود ازجام عشق وقت سحر / میکذشتم بتربت احباب
چون زاسرار عشق پرسیدم / کلهٔ زان میانه داد جواب

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

ای رخت ساقی واب تو مدام / عالمی مست کشته ازیکجام
باده برباد غمزهٔ تو حلال / باده بی بوی طرهٔ تو حرام
جان چو ساغر رسانده ام بلب / وزلب تو نمیرسیم بکام

خسرو ناصر

ما ز اسلام وکفر بیرونیم   کافر وکفر ومؤمن واسلام
بر در دیر عاشقی دیدم   فارغ از دین وکفر وشاه وغلام
پیش او رفتم وبداده سلام   از سر لطف خود جواب سلام
قفل از درج لعل چون بگشاد   قند بارید درمیان کلام

که جهان پرتو یست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

دوش سرمست فارغ دنیی   میکذشتم زعالم علوی
نظرم چون بسوی دیر فتاد   لات را دیدم آنکه از عزی
همه ازجام عشق مست وخراب   همه مولای حضرت مولی
همچو ناصر سبو نشان دیدم   بر در دیر ساخته مأوی
بیدلی بر رواق دیر آمد   در سر او نه زهد ونه تقوی
یك زمان ذکر دوست کرد بیان   یکزمان درس عشق کفت املی
باده نوشان درآمدند بجوش   در ودیوار برکشید ندی

که جهان پرتویست ازرخ دوست
جلهٔ کاینات سایهٔ اوست

ترجیع بند

خواجوی کرمانی

ای غمت مرغ آشیانهٔ دل   خال وزلف تو دام ودانهٔ دل
نرکس نیم مست مخمورت   باده نوش شرابخانهٔ دل
با سر زلف تست پیوندش   زان مطول بود فسانهٔ دل
راستی را خطا نمی افتد   تیر چشم تو بر نشانهٔ دل
دمبدم بین که میرود بیرون   سیل خوناب از آشیانهٔ دل
خواب در چشم من نمی آید   هر شب از آه عاشقانهٔ دل
مطرب عشق میزند هردم   چنك درپردهٔ چغانهٔ دل
ای که دانی زبان مرغانرا   شنو از مرغ آشیانهٔ دل

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

دوش عزم شراب میکردند   بصبوحی شتاب میکردند
دردنوشان زبهر نقل صبوح   دل بریان کباب میکردند
ماه رویان زبهر یاقوتی   طلب لعل ناب میکردند
ابر را آفتاب می بستند   مهر راسه نقاب میکردند
خاکرا جرعه می چشانیدند   خاکیان کار آب میکردند
جعد را پیچ وتاب میدادند   غمزه را بیم خواب میکردند

خواجوی کرمانی

درشب تیره ماه یکشبه را   چشمهٔ آفتاب میکردند
هر زمان ملهمان عالم غیب   سوی جانم خطاب میکردند

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ترك من مشك بر سمن میزد   سپه زنك بر ختن میزد
لعل درپاش او بدر پاشی   طعنه بر لؤلؤ عدن میزد
کل رخسار عنبرین بویش   خنده بر برك نسترن میزد
تادل مشك چین شکسته شود   تاب بر زلف پرشکن میزد
بط ساقی باب آتش رنك   آب بر آتش حزن میزد
جام می آب کار من میبرد   بانك نی عقل ورای من میزد
از نوا مرغ خوشنوا میکفت   وین غزل ماه چنکزن میزد

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

منم آن رند مفلس قلاش   که شدم در جهان برندی فاش
آسنا نروب خانهٔ خمار   مهره کردان حلقهٔ اوباش
کشتهٔ لعل لعبت ساقی   کشتهٔ چشم شاهد جماش
ما کدایان خانه بیزاریم   فارغ از خانه وبری زمعاش
زهدوتقوی خلاف مستوریست   تو برو مست کرد وزاهد باش
اهل صورت زنیکی مصنوع   نقش بیند واهل دل نقاش
چشم ساقی بعشوه میکوید   با من لاابالی او باش

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

مهر رو بین نکر زپردهٔ کل   پرتو افکنده بر سرا چهٔ دل
بندهٔ را که او قبول کند   پیش آزادکان شود مقبل
هر که محبوب روی لیلی ماست   نشود نزد عاقلان عاقل
اهل صورت به تیغ کشته شوند   اهل معنی بغمزهٔ قاتل
رفت مجنون وما چنین درخواب   آه از ین عمر رفته بر باطل
ماه محمل نشین ما یکدم   زبرا ندازد از من محمل
وصل وهجران حجاب راه تواند   بکذر از هردو تا شوی واصل
دوش در کوش جان من میکفت   هردمی هاتفی زکوشهٔ دل

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ما خراباتیم وعاشق ومست   جان شیرین نهاده برکف دست

خواجوی کرمانی

حلقه کوش سکان دیر نشین
جرعه نوش بتان باده پرست
پند بیهوده تابکی که کنون
کارم از دست رفت وتیرازشست
تا ابد کی بهوش باز آید
هرکه بیخود شد از شراب الست
می پرستان زباده بیهوشند
عارفان از جمال ساقی مست
آخر ای فتنهٔ زمان بنشین
که بر آمدفغان زاهل نشست
گرنباشد جهان وهرچه درواست
چه توهستی هرآنچه باید هست
از کمان ابروان روحانی
این ندا میرسد بدل پیوست

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

باز بلبل ببوستان آمد
بوی انفاس دوستان آمد
شاهد لاله روی وگلرخ من
بتفرج بگلستان آمد
چون خروس سحرفغان میداشت
بلبل مست در فغان آمد
شمع میگفت رازی ازغم دل
آتشش برسرز بان آمد
باتو هیچش بدست نیست ولیك
فکرت چیست در میان آمد
مردم دیده چون لب تو بدید
دردمش آب از دهان آمد
روح را ازدرون پردهٔ دل
این ترنم بگوش جان آمد

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

ای زرویت جهان چو خلد برین
چین زلفت نگار خانهٔ چین
ابرویت بر کر کشیده کمان
کیسویت بردلم کشیده کمین
رفت فرهاد وهمچنان باقیست
در سرش شورشکر شیرین
دیشب ازجام عشق مست وخراب
با صبوحی کشان دیر نشین
همچو عیسی بگرد عالم جان
رخ نهادیم سوی چرخ برین
بردر دیر معتکف بودند
همچو (خواجو) هزار بیدل ودین
چون رسیدیم بمیانهٔ قدس
دیدهٔ شوق بریسار و یمین
بر در دل شدیم و حلقه زدیم
زوجوابی نیامد الا این

که جهان صورتست ومعنی دوست
ور بمعنی نظر کنی همه اوست

مربع

سعدی

آن ماه دوهفته درنقابست
یاحوری دست درخضابست
وان وسمه برابروان شیرین
یاقوس قزح برآفتابست

سعدی

ای شهرهٔ شهر وفتنهٔ خیل
فی منظرك النهار واللیل
هرکو نکند بصورتت میل
درصورت آدمی دوابست

گرچه توامیر وما اسیریم
ورچه توبزرك وما حقیریم
گرچه توغنی ومافقیریم
دلداریٔ دوستان ثوابست

سیلاب زسرگذشت مارا
زاندازه بدر مبر جفارا
بازآی که ازغم تو مارا
چشمی وهزار قطره آبست

ای داروی دلپذیر دردم
اقرار به بنده کیت کردم
دانی که من ازتو برنگردم
چندانکه خطا کنی صوابست

ای روی تو از بهشت بابی
دل برغمك ابت کبابی
کفتم بزنم برآتش آبی
این آتشرا نه جای آبست

ای سرو روان وگلبن نو
مه طلعت وآفتاب پرتو
بستان وبده بگو وبشنو
شبهای چنین نه وقت خوابست

این گرسنه گرك بی ترحم
خود سیرنمی شود ز مردم
اینای زمان مثال گندم
وین دور فلك چوآسیا بست

تندی وبدی وزشتخوئی
چندانکه همی کنی نکوئی
فرمان برمت بهرچه کوئی
جان برلب وگوش برخطابست

ساقی قدحی قلندری دار
درده بمعاشران هشیار
دیوانه بحال خویش بگذار
کاین مستیٔ مانه از شرابست

سعدی تو چه مرد وصل اوئی
تالاف زنی وقرب جوئی
ای تشنه بخیره چند پوئی
کاین ره که تومیروی سرابست

درنعت نبی علیه السلام

سلطان سلیم اول

خورشید عکس آینهٔ روی مصطفاست
پیوند هردوکون بیك موی مصطفاست
این شعلهای نورمه ومهر صبح وشام
دند انهای شانهٔ گیسوی مصطفاست
عالم که دارد از نفس صبح روشنی
کردی زخاك راه بیك کوی مصطفاست
باشد پناه امت هردردمند را
گرقوت داینست ز پهلوی مصطفاست
خوشدل کسی که داد دل وجان بمهراو
خوش خاطر آنکه خاطراو سوی مصطفاست
جان صبا زطوق جهان تازه گشت گفت
کین بوی جان زسنبل گیسوی مصطفاست

اوشاه مرسل است ورسولان تمام خیل
مقصود اوست کون ومکان در رهش طفیل

خوبیٔ عالم از گل رخسار مصطفاست
انوار هردوکون زدیدار مصطفاست
صد سر بحبهٔ ودو صد جان به نیم جو
انجاکه عشق گرمی بازار مصطفاست

سلطان سلیم اول

شاهنشه آن گدا که بود خاکراه او — آزاد بنده که گرفتار مصطفاست
این روشنی که هست ظهور کمال عشق — یك لمعه از تشعشع انوار مصطفاست
طوبی گرفته دست بسر ایستاده محو — حیران نخل قامت رفتار مصطفاست
آن سینه شاد کز غم اوساخت دل حزین — وآن جان عزیز کز پی ایثار مصطفاست
جبریل ازان زچرخ فرو ناید این زمان — کو شرمسار ماندهٔ گفتار مصطفاست

دور از درش فغان که بجانم ززیستن
خاشاك بهر غم شدم ازخون گریستن

قصر بهشت بهر محبان مصطفاست — موجود هرچه هست زاحسان مصطفاست
پا برسر سپهر نهد همچو آفتاب — دست امید هر که بدامان مصطفاست
بدر منیر را که بانگشت ساخت شق — یك خشت پاره ایست که ازخوان مصطفاست
چندین حکایت شب معراج وقدر آن — شرحی زوصف موی پریشان مصطفاست
نوری که دفع ظلمت عصیان ما کند — آخر طلوع اوزگریبان مصطفاست
لعل وگهر زکان بدر آرند امتنان — کان خون بهای گوهر دندان مصطفاست
آن دل منوراست که خونست درغمش — وآن دیده روشنست که حیران مصطفاست

معشوق عشق وعاشق جانبخش ودلنواز
شاه شفیع احمد ومحمود وهم ایاز

صبح امید طلعت زیبای مصطفاست — اسرار غیب دردل دانای مصطفاست
کو هیچکس مکن طلب خلعت کمال — کین جامه راست برقدوبالای مصطفاست
انجاکه هست منزل حال وکمال عشق — صدسر فدای خاك کف پای مصطفاست
کر آگهی زمعنیٔ والشمس والضحی — تعریف ماه روی دلارای مصطفاست
بی شك خداشناس بود در ره یقین — درویش عاشقی که شناسای مصطفاست
بنگر بچرخ وکوکبهٔ اشکر نجوم — کانها فروغ گوهر والای مصطفاست

دائم دل شکستهٔ من درهوای تست
وارسته از بلای خود ومبتلای تست

ای دل حیات روح بانعام مصطفاست — وآغاز کائنات زانجام مصطفاست
سیمرغ جان من که رمیدست ازدو کون — منت خدای راکه بجان رام مصطفاست
کوثر نمی زچشمهٔ احسان رحمتش — آب حیات قطرهٔ ازجام مصطفاست
گردون چگونه راست کند قد همچو چنك — کوتا برو زحشر دراکرام مصطفاست
بوجهل منکر سخن اهل حق چراست — این گفت وگوی ماهمه الهام مصطفاست
با این زبان زبردن نامش حیاکنم — دائم اگرچه ذکر دلم نام مصطفاست
خورشید کرم کام در بن چارمین قفس — پران کبوتریست که دردام مصطفاست

ای شه بامتنان خود اجری عظیم بخش
وآنکه شراب عشق بجان سلیم بخش

نعت نبوی

شفائی

ای نعت تو شافع مقالات — مشاطهٔ چهرهٔ خیالات
شادابی بوستان شرعت — نم سوخت جوی احتمالات
از عزم تو حدس خورده مهماز — در کوچهٔ تنك انتقالات
عقل از تو عیار نقص وقوت — افشانده دامن کمالات
با دعوی امتناع مثلت — امکان آویخت درمحالات
ای ذات تو مطلع تعین — ای بحث تو مطلع رسالات
از منطق معجز انتظامت — ملزم شده کفر درسؤالات
با علم لدنی احتسابت — اندوختهٔ خرد جهالات
هر نقطه زصفحهٔ وجودت — فرقان کمال را جلالات

ای سینهٔ تو خزینهٔ علم
بالیده چو دل بسینهٔ علم

ای بالش مهر تکیه گاهت — وی تارك جبرئیل راهت
اعجاز حصار ملك شرعت — اقبال طلیعهٔ سپاهت
آتشزنهٔ هلال وقفت — برمطبخ عرش اشتباهت
گنجور حیات هرحدیثت — اکسیر وجود هر نگاهت
آنها که پناه امتانند — فردا جوشنده درپناهت
تو مخبر صادقی وبرصدق — تصدیق ملائکه گواهت
در دیدهٔ کبریات یکسان — درباغ جهان گل وگیاهت
مبعوث براحمری واصفر — ای بنده سفید وهم سیاهت
همچون درمرحمت بودباز — چشم کرم سؤال خواهت

ای همت تونهاده برخوان
چون حقهٔ چرخ صدنمکدان

ای زنده بتو روان اسلاف — صیت تو گرفته قاف تاقاف
توزادهٔ قدسی وهیولی — بیهوده زقرب میزنند لاف
خون دل مادر تقدس — ازدیده مکیدهٔ نه ازناف
آنها که بجنگ باتو چون دال — شمشیر بسر خورند چون کاف
ترسم که شود زکفردم سرد — دوزخ برخصم تیره اعراف
کونین یك سؤال دادن — نزد کرم تونیست اسراف
هرروز سه بار خواند ایام — دربزم نوال تو لایلاف
ای بال ملایك ازده انگشت — درصومعهٔ تو بوریاباف
نیك وبدنقد اخترا نرا — نقاد طبیعت تو صراف

ای لطف تو کیمیای هستی
یکموی تو خونبهای هستی

شفائی

در رشتهٔ توفلك دكانی
هر ذره زعالمت جهانی

هر ذره زمحور سپهرت
حامل بزمین وآسمانی

خورشید بجای سوی فقرت
بی سكه زربست نامنانی

شبر فلكت بر آستانه
دم لابه كند باستخوانی

بانیم نفس زمدت تو
طول امل زمانه آنی

ازبندر وحی بادل تو
هرروز نزول كاروانی

كلدستهٔ طبع خرمت را
هر لحظه بهار بی خزانی

ای كاش بجو شد ازوجودم
لب زیراب وزبان دهانی

نعت توچنین بنطق كوید
آخر چه عجب زنكته دانی

عیسی درمهد اكر سخن كفت
طفلست ثنادر انجمن كفت

ای كون مكان معظم ازتو
وی هردو جهان مكرم ازتو

مسجودفرشته كشت چون كشت
آغشتهٔ نور آدم ازتو

كسرا نرسد شفاعت خلق
این خطه بود مسلم ازتو

فردا كه مكارم شفاعت
جوشند زخاك باهم ازتو

یك زخم كنه عجب كه ماند
محروم زقرب مرهم ازتو

كرهر دو جهان فنا پذیرد
یك دانه زخرمنی كم ازتو

ازشام سیاه روز ترباد
صبحی كه نمیزند دم ازتو

سر بسته بمهر خازن تست
سرتاسر من مسلم ازتو

دركیسهٔ مانماند چیزی
مائیم ونمودی آن هم ازتو

عمریست كه درسرای ناچیز
خالی زخودیم وازتو لبریز

ای بالعرض وجودت افلاك
كردی زره توتودهٔ خاك

پیراهن پوست برتن ماه
از پنجهٔ معجز توشد چاك

توغایت خلق جنت اینك
لولاك لما خلقت الافلاك

كم شد كهری كراز محیطت
دریای ترا كجا شود باك

انجم زفلك مكیر تاوان
كل رانشود قصاص خاشاك

دركام ودهان آفرینش
صلوات ترا خواص مسواك

كر یاد كند زالطف عذبت
شیرین كردد مذاق زیاك

انكار تو واطاعت تو
معیار بلا ودست ادراك

درراه توكرد خانه زادیم
زین دربكجا رویم حاشاك

پرواز كنم جو درهوایت
بازآیم وسرنهم بپایت

شفائی

دركوی توآسمان كدائی
باجود تو بحر بی نوائی

باعالم جان كه مولد تست
پیغولهٔ قدس روستائی

برقامت همت تو افلاك
طفلانه قبای نارسائی

خلقت بزكات طبع شاداب
بخشنده مسیح را صبائی

از فضلهٔ طوبی ریاضت
دادند كلیم راعصائی

از پرتو خاطر منیرت
بیند خورشید پیش پائی

در معرض بی نیازی تو
خاموشی بهترین ثنائی

كرنغمهٔ دلنشین ندارم
بپذیر صفیر آشنائی

آهنك زبور ولحن داود
در مجلس وجد تو نوائی

از بلبل خانه زاد بستان
یك ناله به از هزار دستان

ازمن سروبرك مدح كفتن
دعوی بلاغتست الكن

مائیم سفاله پاره چندی
روكردهٔ چارسوی معدن

دركف دارم چراغ آهی
چون تحفه برم بشار این

خود ذات تو نیست حاش لله
محتاج باین فضولی من

كرذره كند ستایش مهر
سازد مقدار خویش روشن

بسیار منست اندك تو
یك دانه بود زمور خرمن

این عرصه كه برهما بود دام
دنیاست بچشم تنك سوزن

بپذیر اكرچه بس حقیر است
یك قطره بدستكاه بهمن

مپسند كه منفعل برم باز
این خاك سیه بسوی كلخن

شاید كه زالطف مصطفائی
حسان عجم شود شفائی

مرثیه

صباحی

افتاد شامكه بكنار افق نكون
خورچون سربریده ازین طشت واژكون

افكنده چرخ مغفر زرین واز شفق
درخون كشید دامن خفتان نیلكون

اجزای روزكار زبس دید انقلاب
كردید چرخ بی حركت خاك بی سكون

كند امهات اربعه زآبای سبعه دل
كفتی خلل فتاد بتركیب كاف ونون

امادهٔ قیامت موعود هركسی
كابزدوفا بوعده مكر میكند كنون

كفتم محرم است ونمود از شفق هلال
چون ناخنی كه غمزده آلایدش بخون

یاكوشوارهٔ كه سپهرش زكوش عرش
هرساله در عزای شه دین كشد برون

یاساغر بست پیش لب آورده آفتاب   بر پادشاه تشنه لبان کرده سر نکون

جان امیر بدر وروان شه حنین

سالار سروران وسرازتن جدا حسین

افتاده رایت وصف پیکار کربلا   لب تشنه صید وادی خونخوار کربلا
آن روز روز آل نبی تیره شد که یافت   چون مهرا زسنان سر سردار کربلا
پژمرده غنچهٔ لب میکونش ازعطش   وزخونش آب خورده خس وخار کربلا
لخت جگر نوالهٔ طفلان بی پدر   وزآب دیده شربت بیمار کربلا
ماتم فکند رحل اقامت دمی که خاست   بانك رحیل قافله سالار کربلا
شدکار این جهان زوی آشفته بادکر   درکار این جهان چه کند کار کربلا
کویم چه سر کذشت شهیدان که دست چرخ   از خون نوشته بردر ودیوار کربلا

افسانهٔ که کس نتواند شنیدنش

یارب براهل بیت چه آمدز دیدنش

چون شد بساط آل نبی اززمانه طی   آمد بهار کلشن دین را زمان دی
یثرب بباد رفت به تعمیر ملك شام   بطحا خراب شد بتمنای ملك ری
سر کشته بانوان حرم کرد شاه دین   چون دختران نقش به پیرامن جدی
نه مانده غیراوکسی ازیاوران قوم   نه زنده غیراوتنی ازهمرهان حی
آمد بسوی مقتل وبرهرکه میکذشت   می شست زاب دیده غبار ازعذار وی
بنهاد روبروی برادر که یا اخا   دربرکشید تنك پسر را که یابنی
غمکین مباش کامدمت اینك ازقفا   دل شاد دار میرسمت این زمان زپی

آمد بسوی معرکه آنکه زبان کشود

کفت این حدیث وخون دل آسمان کشود

منسوخ شد مکر بجهان ملت نبی   یادر جهان نماند کس از امت نبی
مارا کشند ویاد کنند ازنبی مکر   ازامت نبی نبود عسرت نبی
حق نبی چه کونه فراموش شد چنین   نکذشته است این قدر از رحلت نبی
اینك بخون آل نبی رنك کرده اند   دستی که بود درکرو بیعت نبی
یارب توآکهی که رعایت کسی نکرد   درحق اهل بیت نبی حرمت نبی
این ظلم راجواب چه کویند روز حشر   برکوفیان تمام بود حجت نبی
ماراچو نیست دست مکافات دادما   کیرد زخصم حکم حق وغیرت نبی

پس کفت این حدیث وجوابش کسی نداد

لب تشنه غرق خون شدوآبش کسی نداد

چون تشنکی عنان زکف شاه دین کرفت   از پشت زین قرار بروی زمین کرفت
بس بیحیائی آه که دستش بریده باد   ازدست داددین وسرازشاه دین کرفت
داغ شهادت علی ایام تازه کرد   ازنو جهان عزای رسول امین کرفت

درطشت مجتبی جکر پاره پاره ریخت   پهلوی حمزه چاك زمضراب کین کرفت
هم پای پیل خاك حرم رابباد داد   هم اهرمن زدست سلیمان نکین کرفت
ازخاك خون ناحق یحیی کرفت خوش   عیسی زدار راه سپهر برین کرفت
کشتند انبیا همه کریان وبوالبشر   برچشم تر زشرم نبی آستین کرفت

کردند پس به نیزه سری راکه آفتاب

پوشید درسحاب رخ زرد ازحجاب

شد برسرسنان چو سرشاه تاجدار   افکند آسمان بزمین تاج زرنکار
افلاك راز سیلی غم شد کبود روی   آفاق را زاشك شفق سرخ شد کنار
ازخیمها زآتش بیداد خصم رفت   چون ازدرون خیمهٔ کیوان بفلك شرار
عریان تن حسین وبتاراج داد چرخ   پیراهنی که فاطمه اش رشته بود وتار
نکرفته غیربند کران دست اوکسی   آن ناتوان کزآن عبامانده یادکار
رخها بخون خضاب عروسان اهل بیت   کشتند بی جهاز بجمازها سوار
آن یك شکسته خار اسیریش برجکر   وین یك نشسته کرد یتیمیش برعذار

کردند ره بکوفه پس آنکه زخیمه کاه

وین خیمهٔ کبود شد ازآه شان سیاه

چون راهشان بمعرکهٔ کربلا فتاد   کردون بفکر شورش روز جزا فتاد
اعضای چرخ منتظم ازیکدکر کسیخت   اجزای خاك متصل ازهم جدا فتاد
تابان به نیزه رفت سر سروران دین   جازهای پرده کیان ازقفا فتاد
ازتند باد حادثه دیدند هرطرف   سروی زپا درآمدونخلی زپا فتاد
مانده بهرطرف نکران چشم حسرتی   درجستجوی کشتهٔ خود تاکجا فتاد
تاکه نکاه پردکی حجلهٔ بتول   برپارهٔ تن علی مرتضا فتاد
بیخود کشید نالهٔ هذا اخی چنان   کزناله اش بکنبد کردون صدا فتاد

پس کرد رو به یثرب وازدل کشید آه

نالان بکریه کفت ببین یامحمد اه

این رفته سر به نیزهٔ اعدا حسین تست   وین مانده برزمین تن تنها حسین تست
آن آهوی حرم که تن پاره پاره اش   درخون کشیده دامن صحرا حسین تست
این مهر منکسف که غبار مصیبتش   تاریك کرده چشم مسیحا حسین تست
آن ماه منخسف که براوزاشك اهل بیت   کوش کسسته عقد ثریا حسین تست
این پرکشاده مرغ همایون بسوی خلد   کش پرز تیر رسته براعضا حسین تست
این سر بریده ازستم زال روزکار   کزیاد برده ماتم یحیی حسین تست
این لاله کون عمامه که درخلد بهراو   معجر کبود ساخته زهرا حسین تست

اندکی چو کرددل تهی ازشکوه بارسول

کیسو کشاده دید سوی مرقد بتول

صباحی

کای بانوی بهشت بیا حال ما ببین ‌ ‌ ‌ ‌ مارا بصد هزار بلا مبتلا ببین
وراننظار وعدهٔ محشرچه مانده دیر ‌ ‌ ‌ ‌ بکذر بما وشور قیامت بیا ببین
بنکر بحال زار جوانان هاشمی ‌ ‌ ‌ ‌ مردانشان شهیدو زنان درعزا ببین
آن کلبنی که ازدم روح الامین شکفت ‌ ‌ ‌ ‌ خشك ازسموم بادیهٔ کربلا ببین
وان سینهٔ که مخزن علم رسول بود ‌ ‌ ‌ ‌ ازشست کین نشانه به تیرجفا ببین
وان کردنی که داشت حمائل زدست تو ‌ ‌ ‌ ‌ چون بسملش بریده به تیغ جفا ببین
بااین جفا نیند پشیمان وفانکر ‌ ‌ ‌ ‌ بااین خطا زنند دم ازدین چها ببین

لختی جوداد شرح غم دل بما درش
آورد رو به پیکر پاك برادرش

کای جان پاك بیتو مرا جان بتن دریغ ‌ ‌ ‌ ‌ ازتیغ ظلم کشته تو وزنده من دریغ
عریان چراست این تن بی سرمکر نبود ‌ ‌ ‌ ‌ بر کشتکان آل پیمبر کفن دریغ
شبرخدا بخواب خوش وکرده کرك چرخ ‌ ‌ ‌ ‌ رنکین بخون یوسف من پیرهن دریغ
خشك ازسموم حادثه کلزار اهل بیت ‌ ‌ ‌ ‌ خرم زسبزه دامن ربع ودمن دریغ
آل نبی غریب وبدست ستم اسیر ‌ ‌ ‌ ‌ آل زیاد کامروا در وطن دریغ
کرد آفتاب یثرب وبطحا غروب وتافت ‌ ‌ ‌ ‌ شعری زشام باز وسهیل ازیمن دریغ
غلطان زتیغ ظلم سلیمان بخاك وخون ‌ ‌ ‌ ‌ وزخون اوحنا بکف اهرمن دریغ

کفتم زصد یکی بتو حال دل خراب
تاحشر ماند دردل من حسرت جواب

ترسم دمی که پرسش این ماجرا شود ‌ ‌ ‌ ‌ دامان رحمت ازکف مردم رها شود
ترسم که درشفاعت امت روز حشر ‌ ‌ ‌ ‌ خاموش ازین کناه لب انبیا شود
ترسم کزین جفا نتواند جفا کشی ‌ ‌ ‌ ‌ در معرض شکایت اهل جفا شود
آه ازدمی که سرورلب تشنکان حسین ‌ ‌ ‌ ‌ سر کرم شکوه باسر ازتن جداشود
فریاد آزان زمان که زبیداد کوفیان ‌ ‌ ‌ ‌ هنکام داد خواهی خیرالنسا شود
باشد کرا زدامن محشر امید عفو ‌ ‌ ‌ ‌ چون داد خواه شافع روز جزا شود
مشکل که ترشود لبی از بحر مغفرت ‌ ‌ ‌ ‌ کرنه شفیع تشنه لب کربلا شود

کی باشداین که کرم شود کیرو دار حشر
تاداد اهل بیت دهد کردکار حشر

یارب بنای عالم ازین پس خراب باد ‌ ‌ ‌ ‌ افلاك رادرنك وزمین راشتاب باد
تاروز داد خواهی آل نبی شود ‌ ‌ ‌ ‌ ازپیش چشم مرتفع این نه حجاب باد
آلوده شدجهان همه ازلوث این کناه ‌ ‌ ‌ ‌ دامان خاك شسته زطوفان آب باد
برکام اهل بیت نکشتند یك زمان ‌ ‌ ‌ ‌ درمهدچرخ چشم کواکب بخواب باد
اب تشنه شدشهیدجکر کوشهٔ رسول ‌ ‌ ‌ ‌ هرجاکه چشمه ایست بعالم سراب باد
ازنوك نیزه تافت سر آفتاب دین ‌ ‌ ‌ ‌ درپردهٔ کسوف نهان آفتاب باد

صباحی

هرکه داش بحسرت آل نبی نسوخت ‌ ‌ ‌ ‌ مرغ داش برآتش حسرت کباب باد

درموقف حساب صباحی چوپانهد
جایش بسایهٔ علم بوتراب باد

ضیای اصفهانی

ای بت هرزه کرد وهرجائی ‌ ‌ ‌ ‌ وی برآورده سر برسوائی
هرزه کردی وباده پیمائی ‌ ‌ ‌ ‌ عاقبت میکشد برسوائی

بسکه کفتم زبان من فرسود
چکنم پند من ندارد سود

کرچه در پاکی تونیست شکی ‌ ‌ ‌ ‌ این نمی داند از هزار یکی
شب اکر بامسیح درفلکی ‌ ‌ ‌ ‌ مورد تهمتی اکر ملکی

اب بد کو نمی توان بستن
از بد او نمی توان رستن

کی کمان داشتم که آخرکار ‌ ‌ ‌ ‌ ننك وناموس رانهی یکباز
همه جا درشوی وباده کسار ‌ ‌ ‌ ‌ ساده روئی ترا بباده چه کار

یار هرکس مشوزبی مغزی
کج منه پا وکرنه میلغزی

من بیچاره مردم از وسواس ‌ ‌ ‌ ‌ که توخودرا چرا نداری پاس
حسن خودرا زکس مکیرقیاس ‌ ‌ ‌ ‌ کفتمت قدرخویشتن بشناس

که اکر بافرشته مقرونی
صرفه او می بردتو مغبونی

آنکه پیشت نشسته شام وسحر ‌ ‌ ‌ ‌ که منم پاك بازو پاك نظر
نکنی عشق پاك او باور ‌ ‌ ‌ ‌ که هوس پیشه است وافسونکر

این همه سعی نیست بیغرضی
هست البته دردلش مرضی

آنکه کوید که درتو مفتونم ‌ ‌ ‌ ‌ در تماشای صنع بیچونم
من درین شیوه ازوی افزونم ‌ ‌ ‌ ‌ اکراین راست است ملعونم

درخواهش بروی او واکن
قدرت ایزدی تماشاکن

این هوس پیشکان کام طلب ‌ ‌ ‌ ‌ همه دوشاب دل تو شکرلب
باکروهی چنین به بزم طرب ‌ ‌ ‌ ‌ میکشی جام باده شب همه شب

همه آلوده اند ودامن چاك
چون توان کردحفظ دامن پاك

شب که دربزم غیراستادی ‌ ‌ ‌ ‌ همه کس راورون فرستادی

ضیای اصفهانی

می کشیدی و مست افتادی — خویشتن را بدست او دادی
با تو آن بی ادب چها که نکرد
هرچه میخواست از کجا که نکرد
با چنین کامجوی مطلب دوست — رفتن و می کشیدنت نه نکوست
ورنه چون باده رفت در رگ و پوست — بیقین آنچنانکه عادت اوست
داروی بیهشی بکار کند
من نگویم دگر چه کار کند
تو که میخواره و باده پرست — چه روی چون پیاله دست بدست
نقل می در اوتاغ ماهم هست — میتوان خفت پیش ماهم مست
غیرت عشق رفت جامم ده
رخ زمی بر فروز و کامم ده
آنچه می گفتمت نه پذرفتی — چون گل از تاب باده بشکفتی
با خس و خار در چمن خفتی — ننگ و ناموس را دعا گفتی
همه جا این زمان فسانهٔ تست
گوشها جمله بر ترانهٔ تست
در فضای چمن بناله نی — با حریفان سفله نوشی می
غافلی از خود اینچنین تا کی — واقف خویش باش گفتم هی
کینک پوشکان میدانی
درکین تواند می دانی
با کسی باده در اباغ مکن — مرو و سیر چار باغ مکن
ورروی زیر پل سراغ مکن — جگر ما چو لاله داغ مکن
با کس انجام و مکو سهل است
رفتن چون توئی دران جهل است
زیر پل منزل خطرناک است — مسکن لوطیان بی باک است
غنچه کانجا رود چو گل چاک است — دگر انجا حسابها پاک است
مکن انجا باستراحت میل
مفکن بار خانه در ره سیل
همرهی باکسان ساده مکن — ور کنی میل جام و باده مکن
درداد و ستد گشاده مکن — از تو عیب است این اراده مکن
تو کجا دلبران شهر کجا
نه که راضی شوی باین سودا
گر ضیا خاطر ترا آزرد — این درشتی و زمی از حد برد

ضیای اصفهانی

پیش ازین غم نمی تواند خورد — رفت و وصف بدست گرگ سپرد
انچه کردی اگر هنوز کم است
هرچه خواهی بکن مرا چه غم است

مرثیه

محتشم کاشانی

باز این چه شورش است که در خلق عالم است — باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است
باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین — بی نفخ صور خاسته تا عرش اعظم است
این صبح تیره باز دمید از کجا کزو — کار جهان و خلق جهان جمله درهم است
گویا طلوع میکند از مغرب آفتاب — کاشوب در تمامی ذرات عالم است
گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست — این رستخیز عام که نامش محرم است
در بارگاه قدس که جای ملال نیست — سرهای قدسیان همه بر زانوی غم است
جن و ملک بر آدمیان نوحه میکنند — گویا عزای اشرف اولاد آدم است
خورشید آسمان و زمین نور مشرقین
پروردهٔ کنار رسول خدا حسین
کشتی شکست خوردهٔ طوفان کربلا — در خاک و خون فتاده بمیدان کربلا
گر چشم روزگار برو فاش میگریست — خون میگذشت از سر ایوان کربلا
نگرفت دست دهر گلابی بغیر اشک — زان گل که شد شکفته به بستان کربلا
از آب هم مضایقه کردند کوفیان — خوش داشتند حرمت مهمان کربلا
بودند دیو و دد همه سیراب و می مکید — خاتم ز قحط آب سلیمان کربلا
زان تشنگان هنوز بعیوق میرسد — فریاد العطش ز بیابان کربلا
آه از دمیکه لشکر اعدا نکرده شرم — کردند رو بخیمهٔ سلطان کربلا
اندم فلک بر آتش غیرت سپند شد
کز خوف خصم در حرم افغان بلند شد
کاش آنزمان سرادق گردون نگون شدی — وین خرگه بلند ستون بی ستون شدی
کاش آنزمان بر آمدی از کوه تا بکوه — سیل سیاه روی زمین قیر گون شدی
کاش آنزمان ز آه جگر سوز اهل بیت — یکشعله برق خرمن گردون دون شدی
کاش آنزمان که این حرکت کرد آسمان — سیماب وار روی زمین بی سکون شدی
کاش آنزمان که پیکر اوشد درون خاک — جان جهانیان همه از تن برون شدی
کاش آنزمان که کشتیٔ آل نبی شکست — عالم تمام غرقهٔ دریای خون شدی
این انتقام اگر نفتادی بروز حشر — با این عمل معاملهٔ دهر چون شدی
آل نبی چو دست تظلم بر آورند
ارکان عرش را بتزلزل در آورند

برخوان غم چو عالمیانرا صلا زدند اول صلا بسلسلهٔ انبیا زدند
نوبت باولیا چو رسید آسمان طپید زان ضربتی که بر سر شیر خدا زدند
پس آتشی زاخگر الماس ریزها افروختند و بر حسن مجتبا زدند
پس آن سرادقیکه ملک محرمش نبود کندند از مدینه و در کربلا زدند
وز تیشهٔ ستیزه دران دشت کوفیان بس نخلها زگلشن آل عبا زدند
پس ضربتی کزان جگر مصطفی درید برحلق تشنهٔ خلف مرتضا زدند
اهل حرم دریده گریبان گشاده موی فریاد بر در حرم کبریا زدند

روح الامین نهاده بزانو سر حجاب
تاریک شد زدیدن او چشم آفتاب

چون خون حلق تشنهٔ او بر زمین رسید جوش از زمین بذروهٔ عرش برین رسید
نزدیک شد که خانهٔ ایمان شود خراب از بس شکستها که بارکان دین رسید
نخل بلند او چه خسان بر زمین زدند طوفان بر آسمان زغبار زمین رسید
باد آن غبار را بمزار نبی رساند گرد از مدینه بر فلک هفتمین رسید
یکباره جامه در خم گردون به نیل زد چون این خبر بعیسی گردون نشین رسید
پرشد فلک زغلغله چون نوبت خروش از انبیا بحضرت روح الامین رسید
کرد این خیال وهم غلط کار کین غبار تا دامن جلال جهان آفرین رسید

هست از ملال گرچه بری ذات ذوالجلال
او در دلست وهیچ دلی نیست بیملال

ترسم جزای قاتل او چون رقم زنند یکباره بر جریدهٔ رحمت قلم زنند
ترسم کزین گناه شفیعان روز حشر دارند شرم کز گنه خلق دم زنند
دست عتاب حق بدر آید زآستین چون اهل بیت دست براهل ستم زنند
آه از دمیکه با کفن خونچکان زخاک آل علی چو شعلهٔ آتش علم زنند
فریاد ازان زمانکه جوانان اهل بیت گلگون کفن بعرصهٔ محشر قدم زنند
جمعی که زد بهم صفشان شور کربلا در حشر صف زنان صف محشر بهم زنند
از صاحب حرم چه توقع کنند باز آن ناکسان که تیغ بصید حرم زنند

پس بر سنان کنند سری را که جبرئیل
شوید غبار گیسویش از آب سلسبیل

روزی که شد بنیزه سر آن بزرگوار خورشید سر برهنه برآمد زکوهسار
موجی بجنبش آمد و برخاست کوه کوه ابری ببارش آمد و بگریست زار زار
گفتی تمام زلزله شد خاک مطمئن گفتی فتاده از حرکت چرخ بیقرار
عرش آنچنان بلرزه درآمد که چرخ پیر افتاد در گمانکه قیامت شد آشکار
آن خیمهٔ که گیسوی حورش طناب بود شد سرنگون زباد مخالف حباب وار
جمعی که پاس محملشان داشت جبرئیل گشتند بی عماری و محمل شتر سوار

باآنکه سرزد این عمل از امت نبی روح الامین زروی نبی گشت شرمسار

وانکه زکوفه خیل حرم رو بشام کرد
نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد

بر حربگاه چون ره آن کاروان فتاد شور نشور در همه کون و مکان فتاد
هم بانگ نوحه غلغله در شش جهت فکند هم گریه بر ملائک هفت آسمان فتاد
هرجا که بود آهوئی از دشت پا کشید هرجا که بود طایری از آشیان فتاد
شد وحشتی که شور قیامت بگرد رفت چون چشم اهل بیت بران کشتگان فتاد
هر چند بر تن شهدا چشم کار کرد بر زخمهای کاری تیغ و سنان فتاد
ناگاه چشم دختر زهرا دران میان بر پیکر شریف امام زمان فتاد
بی اختیار نعرهٔ هذا حسین ازاو سرزد چنانکه آتش ازو در جهان فتاد

پس بازبان پرگله آن بضعة البتول
رو در مدینه کرد که یا ایها الرسول

این کشتهٔ فتاده بهامون حسین تست وین صید دست و پا زده در خون حسین تست
این نخل تر کز آتش جانسوز تشنگی دود از زمین رسانده بگردون حسین تست
این ماهی فتاده بدریای خون که هست زخم از ستاره بر تنش افزون حسین تست
این غرقهٔ محیط شهادت که روی دشت از موج خون او شده گلگون حسین تست
این خشک لب فتاده و ممنوع از فرات کز خون او زمین شده جیحون حسین تست
این شاه کم سپاه که باخیل اشک و آه خرگاه ازین جهان زده بیرون حسین تست
این قالب طپان که چنین مانده بر زمین شاه شهید ناشده مدفون حسین تست

پس روی در بقیع بزهرا خطاب کرد
مرغ هوا و ماهی دریا کباب کرد

کای مونس شکسته دلان حال ما ببین مارا غریب و بیکس و بی آشنا ببین
اولاد خویشرا که شفیعان محشرند در ورطهٔ عقوبت اهل جفا ببین
در خلد بر حجاب دو کون آستین فشان واندر جهان مصیبت مارا بیا ببین
نی نی درآ چو ابر خروشان بکربلا طغیان سیل فتنه و موج بلا ببین
تنهای کشتگان همه در خاک و خون نگر سرهای سروران همه بر نیزها ببین
آن سر که بود بر سر دوش نبی مدام یک نیزه اش زدوش مخالف جدا ببین
آن تن که بود پرورشش در کنار تو غلطان بخاک معرکهٔ کربلا ببین

یا بضعة الرسول ز ابن زیاد داد
کو خاک اهل بیت رسالت بباد داد

ای چرخ غافلی که چه بیداد کردهٔ وز کین چها درین ستم آباد کردهٔ
کام یزید دادهٔ از کشتن حسین بنگر کرا بقتل که دلشاد کردهٔ
در طعنت این بس است که با عترت رسول بیداد کرده خصم و تو امداد کردهٔ

محتشم

ای زادهٔ زیاد نکرد است هیچ که　　　نمرود این عمل که توشداد کردهٔ
بهر خسی که بار درخت شفا وتست　　　درباغ دین چه باکل وشمشاد کردهٔ
حلقی که سوده لعل لب خودنبی بران　　　آزرده اش ز خنجر فولاد کردهٔ
بادشمنان دین نتوان کرد آنچه تو　　　بامصطفی وحیدر و اولاد کردهٔ

ترسم ترا دمیکه بمحشر در آورند
از آتش تو دود زمحشر بر آورند

خاموش محتشم که دل سنك آب شد　　　بنیاد صبر وخانهٔ طاقت خراب شد
خاموش محتشم کازین حرف خونچکان　　　مرغ هوا وماهی دریا کباب شد
خاموش محتشم کازین حرف سوزناك　　　اشك دو چشم مستمعان در ناب شد
خاموش محتشم که ازین شعر گریه خیز　　　روی زمین زاشك جگرخون خضاب شد
خاموش محتشم که زشور تو آفتاب　　　از گرد راه ماتمیان ماهتاب شد
خاموش محتشم که فلك بسکه خون گریست　　　دریا هزار مرتبه گلگون حباب شد
خاموش محتشم که زگرد غم حسین　　　جبریل را زروی پیمبر حجاب شد

تاچرخ سفله بود خطائی چنین نکرد
باهیچ آفریده جفائی چنین نکرد

ساقی نامه

نفعی ارضرومی

ساقی بده آن جام که خورشید بهاراست　　　آن باده که مهتاب فروز شب تار است
آن شعله که تاب نگه افروز غش　　　آب رخ گلهای گلستان عذار است
آن آتش رخشنده که چون صبح تجلی　　　ازشعلهٔ او مهر یکی مرده شرار است
آن مهرجهانتاب که درعالم عشرت　　　هرگاه که ازمشرق جم شعشعه باراست
از پرتو او با همه تنگی دل تاریك　　　چون عرصهٔ پهنای فلك آینه زاراست
درده قدحی زان می وبکوسه زاب هم　　　زیراغرض ازصحبت می بوس وکناراست
رندان جهانیم که بی باده ودلبر　　　گلزار جنان درنظرما خس وخاراست

ما عاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی بده آن شعلهٔ رنگین وروانرا　　　تاآب دهم لاله ستان دل وجانرا
آن شعله که گر برفلك افتد تف وتابش　　　آتش فکند خارهٔ کاهکشانرا
آن باده که از پرتو انوار جبلی　　　هم پنجهٔ خورشید کند رنك زرانرا
آن مایهٔ پیرایهٔ عالم که زفیضش　　　خاصیت نوروز دهد طبع خزانرا
سرمایهٔ مردی که گر اندیشه کند باد　　　برمعدن الماس زند تیغ زبانرا
بادش گذرد گرزدل غمزهٔ خوبان　　　برهم شکند کارگه کون ومکانرا

نفعی

گرعاشق بیتاب کند جرعهٔ جامش　　　آماده شود معرکهٔ ناز بتانرا

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

مطرب نفسی برکش وبنواز نغم را　　　ازنغمهٔ ترآب بپاش آتش غم را
آن نغمهٔ داود اگر بشنود اورا　　　درراب شکند پای برون رفتن دم را
آن نغمه که باجنبش رقصش برهاند　　　هردلکه گرفتار شود زلف صنم را
آن نغمه که باشوق سماعش دل عشاق　　　تن در ندهد حلقهٔ گیسوی بخم را
هرغنچهٔ او بلبل گوینده شود گر　　　زین نغمهٔ ترآب دهی باغ ارم را
ماعاشق سراسیمهٔ کیف نغماتیم　　　ساقی تو فراموش مکن لطف وکرم را
برخیز بعشق نفس مطرب مجلس　　　یك جام بده تانکشم منت جم را

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی بده آن جام که سرچشمهٔ جانست　　　وان باده که سرمایهٔ شوق دوجهانست
آن باده که ازخاصیت فیض نشاطش　　　جان در بدن مردهٔ غم رقص کنانست
آن شمع طربخانهٔ جمشید که خورشید　　　درسینهٔ پروانهٔ او سوز نهانست
آن شعله که پروانهٔ پرسوختهٔ او　　　چون مهرجهانتاب فلك نورفشانست
شمعیست که پروانهٔ او روح مسیح است　　　خاکستر پروانهٔ اش ازجوهر جانست
مهریست که دامنکش بزم شب قدراست　　　ماهیست که همکاسهٔ عید رمضانست
هم روشنی چشم دل عاشق دیدار　　　هم صیقل آیینهٔ دیدار بتانست

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

مطرب بدم تازه سرآغاز نوا کن　　　گلزار صفارا مدد نشو ونما کن
از پرتو می رفت سیاهی شب غم　　　توهم نفسی برکش ونوروز صبا کن
تنها به پس پرده مکش بکر سخن را　　　ازپیری اندیشهٔ ماشرم وحیا کن
هرراز که درسینهٔ افلاك نهان بود　　　باجذبهٔ دم برکش وبانغمه ادا کن
دلگیر شدیم ازغم آن زلف مسلسل　　　بکره بدم نغمه هواداری ما کن
زین غم برهان وبکره گیری نغمه　　　جان ودل مابستهٔ زنجیر هوا کن
مطرب نکند یاری ما گر بچنین دم　　　ساقی تو بیك جام ازین غصه رها کن

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیر می نابیم

ساقی دم عیش است صفای دگر انداز　　　بنیاد پریشانی غم را زسرانداز
تاپاك شود انجمن ماز کدورت　　　بازور نشاط می الم را بدر انداز
درده بکف راست قدح را وبمستی　　　ازدور چپ انداز فلك بیخبر انداز

نفعی

تانسبت کردش نبود دور فلك را — در دور تسلسل ره ورسم دکر انداز
آن شعلهٔ رنکین وروانرا که بکفتم — این دم بره لاله ستان جکر انداز
ما آتش محضیم بکرمی محبت — زان شعله همان دردل مابك شرر انداز
اما توکرامت کن ومشنوسخن ما — درد نه خم را همه در جام در انداز

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مطرب بکش آن نغمه که زنجیرجنونست — مستانه کیم امشب ازاندازه برونست
مستی نه باندازهٔ می میکند آن رند — کودر روش نکته فلاطون فنونست
یك نغمه بکش زود ومسلسل بکش ازا — کز غایت شوریده کیم بیم جنونست
آن نغمهٔ پرپیچ که چون طرهٔ معنی — برکردن دل سلسلهٔ سحر وفسونست
آن نغمهٔ دلدوز که بانشتر تأثیر — مرهم نه ریش دل ارباب درونست
آن نغمه که چون نغمهٔ ناقوس محبت — باقافلهٔ کعبهٔ دل را همنونست
ساقی توهم آشفته مشو ازدم مطرب — می ده تو که دوران فلك بوقلمونست

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی چه درنکست چرا جام نکردد — هرکاه چنین دم چو درایام نکردد
در دور زمان نیست زمانی که درآندم — پیمانهٔ رندان می آشام نکردد
قندیل حرم نیست که روشن نشودروز — خورشید فلك نیست که درشام نکردد
نه جام هلالست که در بزم شب عید — میکردد اکر تابسر انجام نکردد
نه کاسهٔ چرخست که در مجلس عالم — هرکه بمراد دل ناکام نکردد
میکردد اکرخوب وکرنه دل یاران — باعربده خیزد همه آرام نکردد
می ده که درآیین خراباتی ما رند — چون کفر به پیرامن اسلام نکردد

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

مادردکشان خاك در پیرمغانیم — آب رخ جمعیت رندان جهانیم
از صافی اندیشهٔ ماهیت رندی — عکس افکن مرآت دل یکدکرانیم
بیرون نشد ازمیکده پای هوس ما — تا ازغم دل یدرکرو رطل کرانیم
از رنك ریانیست اثر در روش ما — هرکونه محبت که به بینیم همانیم
بااین همه از غایت شوریدکی دل — آیین مدارا نشناسیم وندانیم
زیرا همه درشیوهٔ اندیشهٔ رندی — سردرقدم نفعی شمشیر زبانیم
کرنازکند ساقی دوران بیکی جام — باتیغ زبان جام پیاپی بستانیم

ماعاشق شوریده ومستان خرابیم
تاعشق بتان هست اسیرمی نابیم

ساقی نامه

وحشی

ساقی بده آن باده که اکسیر وجوداست — شوینده آلایش هر بود ونبوداست
بی زیبق وکوکرد که اصل زرکانیست — مفتاح در کنج طلاخانهٔ جوداست
بی کرمی خورشید وکم و بیش وحرارت — کازادازوهرچه فرازاست وفروداست
فرعی نه وانبیق وحلی ونه عقدی — در بوته کدازدزرونی ناروندوداست
سیماب در رعاقد ونابسته بر آتش — وزهردوعجب این که نبود ونه نموداست
هم عهد درو سود وزیان همه عالم — این طرفه که دروی نه زیانست ونه سوداست
در عالم مستی که زهستی بدر آئیم — ماراچه زیان ازعدم وسود وجوداست

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

مطرب بنوای ره ما بیخبران زن — تاجامه درانیم ره جامه دزان زن
آورد خمی ساقی وپیمانه بران زد — تونیز بجو ساز خود وزخمه بران زن
آن زخمه که بی حوصله ازشحنه هراسد — خنجر کن وزخمش بدل بی جکران زن
آن نغمه برآور که فتد مرغ هوائی — زان رشته کره بر پر بیهوده پران زن
بانکی که کلاه ازسر عیوق برافتد — بر طنطنهٔ کوکبهٔ تاجوران زن
این میکده وقفست وسبیلست شرابش — برجله صلائی زکران تابکران زن
بکذار که مابیخود ومدهوش بیفتیم — این نغمهٔ مستانه بکوش دکران زن

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

ساقی بده آن می که زجان شور برآرد — برد ارانا الحق سرمنصور برآرد
آن می فروغش شده خضرره موسی — آتش زنهاد شجر طور برآرد
آن می که افق چون شودش دامن ساغر — خورشید زجیب شب دیجور برآرد
آن می که چونه ماندو فشانند بخاکش — صدمردهٔ سرمست سراز کور برآرد
آن می که کر آهنك کند بردر ماتم — ماتم زشغف زمزمهٔ سور برآرد
آن می که چوتفسیده کند طبع فسرده — صد العطش ازسینهٔ کافور برآرد
آن می بکسی ده بیخانه زرفتست — تاآن میش ازمست وزمستور برآرد

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

کومطرب خوش نغمه که آتش اثرآید — کان نغمه برآرد که زجان شور برآید
آن نغمه که چون شعله فروزد بدر کوش — ازراه نفس بوی کباب جکر آید
آن نغمه که چون کام نهد بر کذرهوش — جان رقص کنان برسرآن رهکذر آید
آن نغمهٔ شیرین که بردروح بسوبش — مانند مکس کوبسلام شکر آید

آن نغمهٔ پرحال که درکوی خوشان — هرناله‌اش ازعهدهٔ صدجان بدرآید
زان نغمه خبرده بمناجاتی مسجد — نه آنکه چوما ازدوجهان بی‌خبرآید

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

دیراست که ما معتکف دیر مغانیم — رندیم وخراباتی وفارغ زجهانیم
لای نه خم صندل سرساخته یعنی — ایمن شده ازدردسر کون ومکانیم
چون کاسه شکستیم نه پرماند ونه خالی — بی‌کیسهٔ بازارچه سودوچه زیانیم
ما هیچ بهاینده کم ازهیچ نیرزیم — هرچند که اندر کرو رطل کرانیم
شیریم سراز رحمت ساطور کشیده — قصاب غرض را نه‌سك پای دکانیم
پروانهٔ ازشعلهٔ ما داغ ندارد — هرچند که چون شمع سراپای زبانیم
هشیارشود هر که درین میکده مست است — اماد کرانند چنین ما نه چنانیم

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

رندان خرابات سر زر نشناسند — چیزی بجز از باده وساغر نشناسند
بیخودشده وبرده وجودوعدم ازیاد — درویش ندانند وتوانکر نشناسند
رطلی که بغلطند شناسند ودکرهیچ — دور فلك وکردش اختر نشناسند
بازان کم آزار نظر بسته زصیدند — غیرازمی چون خون کبوتر نشناسند
دشنام ودعارا برایشان اثری نه — شادی زغم وزهر زشکر نشناسند
پابندکه درظلمت میخانه حبابیست — آن چشمه که میجست سکندر نشناسند
هستند شناسای می ومیکده جویان — فردوس ندانسته وکوثر نشناسند

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

تاراه نمودند بمادیر مغانرا — خوش میکذارا نیم جهان کذرانرا
ازمغبچکان بسکه درغلغل شادیست — نشنیده کس آوازهٔ اندوه جهانرا
دیری نه بهشتی زمی ومغبچه دروی — ازکوثر وازحور فراغت دل وجانرا
آن دیر که هرمست که انجا کذرانداخت — خودکم شدوکم کرد زخودنام ونشانرا
دیری که سراز سجدهٔ بت بازنیاورد — هرکس که‌در وخورد یکی رطل کرانرا
مسجد نه که‌دروی می ومیخواه نکنجد — صدجوش درین دیرهمین را وهمانرا
غلطیده چوما پیش بتی مست بیوفتی — هر کوشه هزاران‌دل‌سرمست بتانرا

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

ترسابچهٔ کزمی وجامش خبرم نیست — خواهم برمش نام‌ولی آن جکرم نیست
کافرشدم ازبس کنمش سجده‌بت پیش — اینست که زناری ازو در کمرم نیست

ناقوس نوازم که مناجات بت اینست — درحلقهٔ تسبیح شماران کذرم نیست
انجا که صلیب است ونمودار سردار — پایم‌شدوکم کشت‌وسراغی‌زسرم نیست
کرخدمت خنزیر کند امرچه تدبیر — کیرم ره‌خدمت که‌طریق دکرم نیست
شبخی پس صدچله پی دختر ترسا — این کرد ازو غیرت‌دین بیشترم نیست
ترسابچه کوتا که ازین مست ترم ساز — تابستن زنار بکویم خبرم نیست

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

کرعشق کند امر که زنار به بندیم — زنار مغان برسر بازار به بندیم
صدبوسه بهرتار نهیم‌ازسر تعظیم — تسبیح بنش برسر هرتار به بندیم
کرصومعه داران مقلد نه پسندند — هرچند کشایند دکربار به بندیم
درصدق محبت بوداین بینه ورنه — آن به که زدعوی درکفتار به بندیم
معلوم که بردل چه درلطف کشاید — آن‌عشق که برخویش بمسمار به‌بندیم
برلب تری باده وخشك ازنم اوخاق — پیداست چه‌طوق ازدرخمار به‌بندیم
آن باده‌خوش‌آید که‌رود برسروبرکوش — راه‌سخن مردم هشیار به بندیم

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

خواهم که شب جمعهٔ ازخانهٔ خمار — آیم بدر صومعهٔ زاهد دیندار
در بشکنم ودر پس هر پردهٔ زرقی — بیرون فکنم ازدر اوصدبت پندار
برتن درمش خرقهٔ سالوس‌وزان زیر — آرم بدر صومعه صد حلقهٔ زنار
تاخلق بدانند که بیت الصنمی هست — آیات کلام صمدش بردر ودیوار
مردان خدارخت کشیده بکنارند — بس تجربه کردیم همان‌رندقدح‌خوار
این صومعه داران زمانی همه زرقند — چیزی بمیان نیست بجزجبه ودستار
می‌خوردن‌ماعذرسخن کفتن‌ماخواست — برمست نکیرند سخن مردم هشیار

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

رفتم بدر مدرسه وکوش کشیدم — حرفی که بانجام برم من نشنیدم
صداصل‌سخن‌رفت‌دلیلش همه‌مدخول — ازشك کمانی بیقینی نرسیدم
بس‌عقده که حل کشته‌بروهیچ نبسته — یکدر نکشودند زصد قفل وکلیدم
کفتند درون آی وبه بین ماحصل کار — غیرورق چند سیه‌کرده ندیدم
جستم می مقصود زسرحلقهٔ مجلس — آن میطلبی کفت که هرکز نچشیدم
دیدم که‌درودردسری بودودکرهیچ — بادردکشان باز بمیخانه دویدم

ماکوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میکده مستیم

وحشی

المنة لله كه ندارم زر و سیمی — كز بخل خسیسی شوم از حرص لئیمی
سفلی نه كه تاغیر برد مائدهٔ خلد — باید زپی جان خود افروخت جحیمی
نه عامل دیوان ونه پادر كل زندان — نه بستهٔ امیدی ونه خستهٔ بیمی
مائیم وهمین خلقی و پوشیدن دلقی — یك كوشهٔ نان بس بود و پاره كلیمی
بهر شكمی كوست پی مزبله مزدور — در یوزهٔ هر سفره بود عیب عظیمی
وانجا كه بود سیری چشم دل قانع — ده روز بسازیم نه بقرضی كه به نیمی
كر روح غدا كیرد از ین باده كه ماراست — صد سال توان زیست بیجر یك نسیمی

ماكوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میكده مستیم

دارم ززمان شكوه نه از اهل زمانه — كو مطرب وسازی كه بكویم بترانه
خواهم كه سرآوازهٔ ازتازه كنم ساز — كارند بیازار باواز جغانه
سر كندن وانداختنش راچه توان كفت — مرغی كه نه آبی طلبیداست ونه دانه
در عهد كه بوداست كه یكبار شنوداست — تاریخ جهان هست فسانه بهبانه
بلبل هدف تیر نمودن كه تواند — خاصه كه بود بلبل مشهور زبانه
جز عشق ومحبت كنهم چیست چه كردم — ای تیر غمت را دل عشاق نشانه
ساقی سخن مست در اوست بده می — تادرد سر وشكوه كشد باز میانه

ماكوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میكده مستیم

وحشی مكر آن زمزمه ازچنك برآید — كر عهدهٔ شكر می ساقی بدر آید
آن ساقی باقی كه پی جرعه كش او — خورشید قدح ساز وفلك شیشه كر آید
آن دردكه درمیكدهٔ او بصفا بست — لطفیست كه كردست چو در جام درآید
خواهد زسبوی می اوتاج سر خویش — آنكس كه صدش بندهٔ زرین كمر آید
در كوچهٔ میخانهٔ او كر فكنی راه — بس خضر سبوكش كه ترا در نظر آید
كر در بزنی صد قدحت پیش دوانند — آن وقت كه آواز خروس سحر آید
كو میر شبش كیر و بزن سخت و ببر رخت — مستی كه شبانكاه ازانجا بدر آید

ماكوشه نشینان خرابات الستیم
تابوی می هست درین میكده مستیم

توحید باری

هاتف اصفهانی

ای فدای توهم دل وهم جان — وی نثار رهت هم این وهم آن
دل فدای توچون توئی دلبر — جان نثار توچون توئی جانان
دل رهاندن زدست تومشكل — جان فشاندن بپای تو آسان
راه وصل تو راه پرآسیب — درد عشق تو درد بی درمان

هاتف

بندكانیم جان ودل بركف — چشم بر كوش وحكم بر فرمان
كر دل صلح داری اینك دل — ور سر جنك داری اینك جان
دوش از شور عشق وجذبهٔ دل — هر طرف می شتافتم حیران
آخر كار شوق دیدارم — سوی دیر مغان كشید عنان
چشم بد دور خلوتی دیدم — روشن از نور حق نه از نیران
هر طرف دیدم آتشی كان شب — دید در طور موسی عمران
پیری انجا به آتش افروزی — بادب كرد پیر مغبچكان
همه سیمین عذار وكل رخسار — همه شیرین زبان وتنك دهان
چنك وعود ونی ودف وبربط — شمع ونقل ومی وكل وریحان
ساقی ماهروی ومشكین موی — مطرب بذله كوی وخوش الحان
مغ ومغزاده موبد ودستور — خدمتشرا تمام بسته میان
من شرمنده از مسلمانی — شدم انجا بكوشهٔ پنهان
پیر پرسید كیست این كفتم — عاشقی بیقرار وسر كردان
كفت جامی دهیدش ازمی ناب — كرچه ناخوانده باشد این مهمان
ساقی آتش پرست وآتش دست — ریخت در ساغر آتش سوزان
چون كشیدم نه عقل ماند نه هوش — سوخت هم كفر ازان وهم ایمان
مست افتادم ودران مستی — بزبانی كه شرح آن نتوان
این سخن می شنیدم از اعضا — همه حتی الورید والشریان

كه یكی هست وهیچ نیست جزاو
وحده لا اله الا هو

از تو ای دوست نكسلم پیوند — ور به تیغم برند بند از بند
الحق ارزان بود زما صد جان — وز دهان توینم شكر خند
ای پدر پند كم ده از عشقم — كه نخواهد شد اهل این فرزند
من ره كوی عافیت دانم — چكنم كاو فتاده ام بكمند
پند آنان دهند خلق ای كاش — كه زعشق تومی دهندم پند
در كلیسا بدلبری ترسا — كفتم ای دل بدام تو در بند
ای كه دارد بتار زنارت — هر سر موی من جدا پیوند
ره بوحدت نیافتی تاكی — ننك تثلیث بریكی تاچند
نام حق یكانه چون شاید — كه اب وابن وروح قدس نهند
لب شیرین كشود وبامن كفت — وز شكر خند ریخت از لب قند
كه كر از سر وحدت آكاهی — تهمت كافری بما مپسند
درسه آینه شاهد ازلی — پرتو ازروی تابناك افكند
سه نكردد بریشم ار اورا — پرنیان خوانی وحریر و پرند

مادر بن گفت وگوکه ازیك سو	شد زنا قوس این ترانه بلند

که یکی هست وهیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

دوش رفتم بکوی باده فروش	ز آتش عشق دل بجوش وخروش
محفلی نغز دیدم و روشن	میر آن بزم پیر باده فروش
چاکران ایستاده صف درصف	باده خواران نشسته دوش بدوش
پیر در صدر ومیکشان کردش	پاره مست و پاره مدهوش
سینه بی کینه ودرون صافی	دل پراز گفت وگوی ولب خاموش
همه را از عنایت ازلی	چشم حق بین وگوش راست نیوش
سخن این بان هنیئا لك	پاسخ آن باین که بادت نوش
گوش برچنك وچشم برساغر	آرزوی دوکون درآغوش
بادب پیش رفتم وگفتم	ای ترا دل قرار گاه سروش
عاشقم دردمند وحاجتمند	درد من بنگر و بدرمان کوش
پیر خندان بطنز بامن گفت	ای ترا پیر عقل حلقه بگوش
توکجا ماکجا ای از شرمت	دختر رز نشسته برقع پوش
گفتمش سوخت جانم آبی ده	وآتش من فرونشان ازجوش
دوش می سوختم ازین آتش	آه اگر امشبم بود چون دوش
گفت خندان که هین پیاله بگیر	ستدم گفت هان زیاده منوش
جرعهٔ درکشیدم وگشتم	فارغ ازرنج عقل وزحمت هوش
چون بهوش آمدم یکی دیدم	مابقی را همه خطوط ونقوش
ناگهان درصوامع ملکوت	این حدیثم سروش گفت بگوش

که یکی هست وهیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

چشم دل باز کن که جان بینی	آنچه نادیدنیست آن بینی
گر باقلیم عشق روآری	همه آفاق گلستان بینی
برهمه اهل آن زمین بمراد	گردش دور آسمان بینی
آنچه بینی دلت همان خواهد	وآنچه خواهد دلت همان بینی
بی سرو پاگدای آن جارا	سر زملك جهان گران بینی
هم دران پابرهنه جمعی را	پای برفرق فرقدان بینی
هم دران سر برهنه قومی را	برسر از عرش سایبان بینی
گاه وجد وسماع هریك را	بردوکون آستین فشان بینی
دل هر ذرهٔ که بشکافی	آفتابیش درمیان بینی
هرچه داری اگر بعشق دهی	کافرم گرجوی زیان بینی

جان گدازی اگر بآتش عشق	عشق را کیمیای جان بینی
از مضیق جهات درگذری	وسعت ملك لامکان بینی
آنچه نشنیده گوش آن شنوی	آنچه نادیده چشم آن بینی
تابجائی رساندت که یکی	ازجهان وجهانیان بینی
بایکی عشق ورز ازدل وجان	تابعین الیقین عیان بینی

که یکی هست وهیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

یار بی پرده ازدرودیوار	درتجلیست یااولی الابصار
شمع جوئی وآفتاب بلند	روز بس روشن وتو درشب تار
گرز ظلمات خود رهی بینی	همه عالم مشارق الانوار
کوروش قائد وعصا طلبی	بهراین راه روشن وهموار
چشم بگشا بگلستان وببین	جلوهٔ آب صاف درگل وخار
زآب بی رنك صد هزاران رنك	لاله وگل نگر درین گلزار
پا براه طلب نه واز عشق	بهراین راه توشهٔ بردار
شود آسان زعشق کاری چند	که بود نزد عقل بس دشوار
یارگو بالغدو والاصال	یارجو بالعشی والابکار
صد رهت لن ترانی ارگویند	باز میدار دیده بردیدار
تابجائی رسی که می نرسد	پای اوهام وپایهٔ افکار
باریابی بمحفلی کانجا	جبرئیل امین ندارد بار
این ره آن توشه توان منزل	مرد راهی اگر بیا وبیار
ورنهٔ مرد راه چون دگران	یارمیگوی وپشت سرمیخار
هاتف ارباب معرفت که گهی	مست خوانند شان وگه هشیار
ازمی وجام وساقی ومطرب	ازمغ ودیر وشاهد وزنار
قصد ایشان نهفته اسراریست	که بایما کنند وگاه اظهار
پی بری گرباز شان دانی	که همین است سر آن اسرار

که یکی هست وهیچ نیست جز او
وحده لا اله الا هو

قطعات فارسی

ابن یمین

خرد چون کند دوستی با کسی / که باد شمنان باشد او را صفا
شبان بره آن به که دارد نگاه / ازان سگ که با گرگ شد آشنا

خواجهٔ جمال

جواد کنی وعادل دلی که در قسمت / ز بخل و ظلم نیامد نصیب او الا
که جام باده بساقی دهت بدست نهی / بتیغ سر بزند کاك را نکرده خطا

سعدی

رزق هر چند بیکمان برسد / شرط عقلست جستن از درها
کرچه کس بی اجل نخواهد مرد / تو مرو در دهان اژدرها

وله

چو از قومی یکی بی دانشی کرد / نه کهرا منزلت ماند نه مهرا
نمی بینی که کاوی در علف زار / بیالاید همه کاوان دهرا

حکیم سنائی

کوئی که بعد ماچه کنند وبکجا روند / فرزندکان ودخترکان یتیم ما
خود یاد ناوری که چه کردند وچون شدند / آن مادران وآن پدران قدیم ما

طوفی تبریزی

ای مطلع خورشید رخت صبح تجلی / از مطلع ذرات چو خورشید هویدا
از فرط هویدائی خود بر همه پنهان / وزغایت پنهانی خود بر همه پیدا

هلالی خراسانی

نمی توان بجفا ترك دوستداری ما / که از جفای تو بنشست بانو باری ما
بسی چو ابر بهاری کریستیم وهنوز / کلی نرست زباغ امید واری ما

لادری

کر صد هزار سال همه خلق کائنات / فکرت کنند در صفت عزت خدا
آخر بعجز معترف آیند کای اله / دانسته شد که هیچ ندانسته ایم ما

لا

سخن بمدح تو آراستن غرض آنست / که نزد اهل هنر رونقی بود مارا
وکرنه منقبت آفتاب معلومست / چه حاجتست بمشاطه روی زیبارا

ابن یمین

ای دل جهان بکام تو کر نیست کومباش / منت خدایرا که جهان هست منقلب
خوش باش اکرچه روز بشب شد بناخوشی / آخر نه شام را سحری هست در عقب

لادری

بادم بادصبا کر نبستی احسان ابر / کی دمیدی کل زخار وچون کرفتندی کلاب
کر ندست تربیت بودی وفیض ماه وخور / ژاله کی کشتی در وخون چون سرشتی مشکناب
تربیت باید سخن را زانکه دست تربیت / خاك را مردم کند والله اعلم بالصواب

لا

چو کل می شکفتم بوقت بهار / بیك جرعه می در زمان شباب
به پیری نمی یابم از وی فرح / وکر چند ازو مست کردم خراب
یقین شد مرا کز طریق خواص / فرح در شبابست نه در شراب

درهنکام رحلتش کفته

ابن یمین

زدم از کتم عدم خیمه بصحرای وجود / وز جمادی به نباتی سفری کردم ورفت
بعد ازانم کشش نفس بحیوانی بود / چون رسیدم بوی ازوی کذری کردم ورفت
بعد ازان درصدف سینهٔ ایشان بصفا / قطرهٔ هستی خودرا کهری کردم ورفت
با ملائك پس ازان صومعهٔ قدسی را / کرد بر کشتم ونیکو نظری کردم ورفت
بعد ازان ره سوی او بردم چون ابن یمین / همه او کشتم وترك دکری کردم ورفت

وله

کر نوازد فلکت غره مشو از پی آن / که صعودی نبود کش نه هبوطی زپیست
ور بلندی دهدت بخت بد ان نیز مناز / کارتفاعی نبود کش نه سقوطی زپیست

وله

شنیدم صفات تو عاشق شدم / بدیده ندیده رخ فرخت
بیاد تو برخاست صبر از دلم / چها خیزد آیا چو بینم رخت

اثیرالدین اخسیکی

پشت بر کار جهان آر که کار این کاراست / روی در روی نشاط آر که روز این روزاست
ساقیا عالم خاکی کذرانست چو باد / درده آبی که درو آتش سوزاست

انوری

در حدود ری یکی دیوانه بود / روز وشب کردی بسوی دشت کشت
در تموز ودر بهار ودر خزان / سوی بازار آمدی از سوی دشت
کفتی ای آنانکه عیش آماده اند / هر زمانی زیر این زرینه طشت
قاقم وسنجاب در سرما سه چار / توزی وکتان بکرما هفت هشت
کر شمارا بانوائی بد چه شد / ورچه مارا بینوائی بد چه کشت
راحت وهستی ورنج ونیستی / بر شما بکذشت وبر ما هم کذشت

وله

ای خواجه درازیت رسیداست بجائی / کر اهل سموات بکوشت برسد صوت
کر عمر تو چون قد تو بودی بدرازی / تو زنده بماندی وبمردی ملك الموت

وله

کیمیائی کنم ترا تعلیم / که اندر اکسیر ودر صناعت نیست
رو قناعت کزین که در عالم / کیمیائی به از قناعت نیست

شیخ اوحدی

مرا سر بلندی ز سودای اوست / سری دوست دارم که در پای اوست
سرم جای شور وتنم جای شوق / لبم جای ذکر ودلم جای اوست

جامی

شنیدهٔ که معزی چه کفت با سنجر / چو ذکر جودت اشعار ومنت صله رفت
مدیح من پی نشر مناقبی که تراست / بشرق وغرب رفیق هزار قافله رفت
عطیهٔ تو که وافی بجوع آز نبود / ز حبس معده چو آزاد شد بمزبله رفت

جمال الدین

هست سین سؤال وطاء طمع / آنچه از شعر مقصد شعراست
وین عجب ترنکر که در قرآن / طاء وسین بدأ سورهٔ شعراست

راغب اردبیلی

ای دل قرار کیر نه وقت طپید نست
می در قدح کنید حریفان وکل بجیب

وله

دوستی کن که هرکه دوست بود
تانکردند دوست آتش وموم

سعدی

کویند برکنار چناری کدو بنی
پرسید از چنارکه توچند ساله
خندید وکفت من زقدتو به بیست روز
دادش چنار پاسخ خوبی که درکذر
فردا که برمن وتو وزد باد مهرکان

وله

ماه را دید مرغ شب پره کفت
وانکه خلق آفتاب کویندش
کفت خاموش شوکه من نکنم

وله

تن آدمی شریفست بجان ادمیت
اکرآدمی بچشم است ودهان وکوش وبینی

وله

بادشاهی کو روادارد ستم برزبردست
بارعیت صلح کن وزجنك خصم ایمن نشین

وله

علاج واقعه پیش از وقوع باید کرد
بروبروز سلامت سلاح جنك بیار

وله

هرکز برطاوس کسی کفت کەزشت است
نیکی وبدی درکهر مردسرشت است

وله

توانم آنکه نیازارم اندرون کسی
بمیر تابرهی ای حسود کین رنجیست

وله

پشه چو پرشد بزند پیل را
مور چکان را چو بود اتفاق

وله

ای سیر ترا نان جوین خوش ننماید
حوران بهشتی را دوزخ بود اعراف

وله

چه سالهای فراوان وعمرهای دراز
چنانکه دست بدست آمدست ملك بما

وله

آنکه قرارش نکرفتی وخواب
کردش کیتی کل رویش برنخت

ای دیده خون مبارکه هنکام دیدنست
رسم عزای ما نه کریبان دریدنست

هیچ کس درجهانش دشمن نیست
شب تاریك جمع روشن نیست

بررست وبردوید برو بربروز بیست
کفتا چنار سال مرا بیشتر زسیست
بکذاشتم بکو که ترا کاهلی زچیست
کامروز باتوام نه خصومت نه داوریست
آنکه شود بدید که نامرد ومرد کیست

شاهدت روی ودلپذیرت خوست
راست خواهی بچشم من نه نکوست
دشمنی باوی ازبرای تو دوست

نه همین لباس زیباست نشان آدمیت
چه میان نقش دیوار ومیان آدمیت

دوستدارش روزسختی دشمن زورآوراست
زانکه شاهنشاه عادل رارعیت لشکراست

دریغ سود ندارد چورفت کارازدست
وکرنه سیل چو بکرفت سرنشاید بست

بادیو کسی کفت که طاوس بهشت است
از نامه نخوانند بجز آنکه نوشت است

حسودراچه کنم کو زخود برنج دراست
که از مشقت آن جزبمرك نتوان رست

باهمه تندی وصلابت که اوست
شیر ژیان رابدرانند پوست

معشوق منست آنکه بنزدیك توزشت است
ازدوزخیان پرس که اعراف بهشت است

که خلق برسرما اززمین بخواهد رفت
بدستهای دکرهم چنین بخواهد رفت

تاکل ونسرین نفشاندی نخست
خاربنان برسر خاکش برست

سعدی

به که شدن بادکری در بهشت
نعز تر آید که کل از دست زشت

وله

کزین جای رفتن بدان تنك نیست
خدای جهان راجهان تنك نیست

وله

حلال باد خراجش که مزد چوبانیست
که هرچه میخورد اوجزیت مسلمانیست

وله

کز بهرجامه رقعه برخواجکان نوشت
رفتن به پایمردی همسایه در بهشت

وله

چون ماه پیکری که بروسرخ وزردنیست
بهترزجامه که دروهیچ مرد نیست

وله

بی نان وقف ولقمهٔ دریوزه زاهد است
بی کوشوار وخاتم فیروزه شاهد است

وله

دیکرچه غم خوردهمه آفاق جای اوست
درویش راکجا که شب آمدسرای اوست

وله

نه مرد است آنکه دروی مردمی نیست
اکرخاکی نباشد آدمی نیست

وله

درهمه دفتر به ازین پند نیست
کرچه عمل کار خردمند نیست

وله

کرچه نعمت بفر دولت اوست
بلکه چوبان برای خدمت اوست

وله

نکنی سوی تربت پدرت
تاهمان چشم داری از پسرت

وله

در بزرکی فلاح ازو برخاست
نشود خشك جز بآتش راست

وله

که فلانی به فسق ممتاز است
او باقرار خویش غماز است

سلمان ساوجی

کاوست مغزحقیقت برون اوهمه پوست
کەحسن طاعت آن کل چوغنچه توبرتوست

ادیب صابر

خانهٔ خویش مرد رابنداست
کس چه داند که قیمتش چنداست

بانو مرا سوختن اندر عذاب
بوی پیاز ازدهن خوبروی

سفرکن جو جائیت ناخوش بود
وکرتنك باشد ترا جایکاه

شهی که حفظ رعیت نکاه میدارد
وکرنه راعی خلقست زهرمارش باد

هم رقعه دوختن به والزام کنج صبر
حقا که باعقوبت دوزخ برابراست

صاحب کمال راچه غم ازنقص مال وجاه
مردی که هیچ جامه ندارد باتفاق

آنراکه سیرتی خوش وسریست باخدای
انکشت خوبروی وبنا کوش دلفریب

چون مرددرفتاد زجای ومقام خویش
شب هرتوانکری بسرائی همی رود

اکرخود بدرد پیشانی پیل
بنی آدم سرشت ازخاك دارد

پندم اکربشنوی ای پادشاه
جزبه خردمند مفرما عمل

پادشه پاسبان درویش است
کوسفند ازبرای چوپان نیست

سالها برتو بکذرد که کذر
تو بجای پدرچه کردی خبر

هرکه درخردیش ادب نکنند
چوب تر راچنانکه خواهی پیچ

کرسفیهی زبان دراز کند
فسق ما بی بیان یقین نشود

درون زغیرپرداز وساز خلوت دوست
مشو بنقش ونکار جمال اوقانع

قدرمردم سفرپدید کند
تابه سنك اندرون بود کوهر

عرفی	در مجلسی که شرم و ادب نیست فیض نیست	زان روی مرا بصحبت بیگانه خوشتر است
	کفران نعمت کله مندان بی ادب	در کیش من ز شکر گدایانه خوشتر است
عطار	ای بی نشان محض نشان از که جویمت	کم گشته در تو هر دو جهان از که جویمت
	در جست وجوی تو دلم از پرده برفتاد	ای در درون پردهٔ جان از که جویمت
فضولی	چون خاک کربلاست فضولی مقام من	نظمم بهر کجا که رود حرمتش رواست
	زر نیست سیم نیست گهر نیست لعل نیست	خاک است شعر بنده ولی خاک کربلاست
قدسی کربلائی	غریب کوی توأم چشم بر رعایت تست	امیدوار بلطف تو و عنایت تست
	تو شهریار جهانی و از تو عیبی نیست	نظر بحال غریبی که در ولایت تست
کلیم کاشانی	بدنامی حیات دو روزی نبود بیش	آن هم کلیم با تو بگویم چسان گذشت
	یک روز صرف بستن دل شد باین و آن	روز دگر بکندن دل زین و آن گذشت
لاله خاتون حاکمهٔ کرمان	من آن زنم که همه کار من نکوکاریست	بزیر مقنعهٔ من بسی کله‌داریست
	درون پردهٔ عصمت که تکیه‌گاه منست	مسافران صبا را گذر بدشواریست
	جمال سایهٔ خود زان دریغ می دارم	از آفتاب که او شهرگرد بازاریست
	نه هر زنی که بدو مقنعه است کدبانوست	نه هر سری بکلاهی سزای سرداریست
	اگرچه بر همه عالم مرا خداوندیست	ولی بنزد خدا پیشه‌ام پرستاریست
مائل	نسیم صبح بر مجروح نیشست	حریرین جامه بر بیمار بار است
	نوا در گوش محزون بانگ نوحه است	شکر در کام غمگین زهر مار است
	گهر در چشم محنت دیده سنگ است	چمن در پای ره گم کرده خار است
مغربی	دو عالم چیست نقش صورت دوست	چه جای نقش صورت بلکه خود اوست
	ز صد آیینه یک روی مقابل	اگر چه صد نماید لیک یک روست
منوچهری	آمد شب و از خواب مرا رنج و عذابست	ای دوست بیار آنچه مرا داروی خوابست
	من خواب ز دیده بمی ناب ربایم	آری عدوی خواب جوانان می نابست
	مهتم عجب آید که چگونه بردش خواب	از آنکه بکاخ اندرش یک شیشه شرابست
	وین نیز عجب‌تر که خورد بادهٔ بی چنگ	بی نغمهٔ ریزش بمی ناب شتابست
	اسبی که صفیرش نزنی می نخورد آب	نه مرد کم از اسب و نه می کمتر از آبست
	نه نقل بود ما را نی دفتر و نی نرد	وین هر سه درین مجلس ما در نه صوابست
	دفتر بدبستان بود و نقل بیازار	وین نرد بجائی که خرابات و خرابست
	ما مرد شرابیم و کبابیم و ربابیم	خوش آنکه شرابست و کبابست و ربابست
حکیم ناصر خسرو	روزی ز سر سنگ عقابی بهوا خاست	از بهر طمع بال و پر خویش بیاراست
	از راستی بال منی کرد و چنین گفت	امروز همه روی زمین زیر پر ماست
	چون من که تواند که پرد در همه عالم	چه کرکس و چه قفنس و سیمرغ که عنقاست

(براوج)

براوج چو پرواز کنم از نظر تیز	بینم سر موئی همه گر در ته دریاست	حکیم ناصر خسرو
گر بر سر خاشاک یکی پشه بجنبد	آن پر زدن پشه همان در نظر ماست	
بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید	بنگر که ازین چرخ جفاپیشه چه برخاست	
ناگه ز قضا سخت کمانی ز کمینگاه	تیری ز قضا و قدر انداخت بر او راست	
بر بال عقاب آمد آن تیر جگردوز	کز عالم علویش بسفلیش فروکاست	
ز خاک بیفتاد و بغلطید چو ماهی	وانگه نظر خویش گشود از چپ و از راست	
اینش عجب آمد که ز چوبی و ز آهن	این تندی و تیزی و پریدن ز کجا خاست	
چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید	گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست	
ناصر تو منی را ز سر خویش بدر کن	بنگر که عقابی که منی کرد چها خاست	
گر جهودی قراضهٔ دارد	خواجهٔ نامدار فرزانه است	نجم الدین کبری
وانکه دین دارد و ندارد مال	گر همه بوعلیست دیوانه است	
درجهان چون لذت عیش جوانی هیچ نیست	وان هم از روی حقیقت گر بدانی هیچ نیست	نجیب
راتب دنیا مخور ورنه بدوده نقد جان	زانکه در بازار عالم رایگانی هیچ نیست	
ما خود چه دیده‌ایم ازین چرخ کوژپشت	یاد رعنا بداشت و یابی خطا بکشت	وصاف
چون عاقبت فناست جهان دورنگ را	گو زشت و خوب باشد و گو نرم و یا درشت	
اشعار فقر بر حالم چه لازمست	اظهار درد پیش مسیحا چه حاجتست	وفا
بیمار اگر فضول نباشد طبیب را	آموختن طریق مداوا چه حاجتست	
کافیست بهر حاجت ما ز تو یک سخن	این ست اگر سخن سخن ما چه حاجتست	
شنیدهٔ تو که محمود غزنوی شب دی	نشاط کرد شبش جمله بر سمور گذشت	لا
یکی برهنه درش شب سر تنور گزید	سر تنور بران مستمند عور گذشت	
صباح نعره برآورد و گفت ای محمود	شب سمور گذشت و شب تنور گذشت	
عاشق نبودهٔ و بدردم نمی رسی	آگه نهٔ که هجر کدام انتظار چیست	لا
در عاشقی بروز نیاوردهٔ شبی	واقف نهٔ که محنت شبهای تار چیست	
نازم بچشم خود که جمال تو دیده است	افتم بپای خود که بکویت رسیده است	لا
جان و جهان فدای دل خویشتن کنم	کز جام تو شراب محبت چشیده است	
از مرگ حذر کردن دو روز روا نیست	روزی که قضا باشد و روزی که قضا نیست	لا
روزی که قضا باشد کوشش نکند سود	روزی که قضا نیست بر او مرگ روا نیست	
فغان ز آفت این رنج ساز و راحت سوز	فغان ز گردش این جان شکار و جورپرست	لا
که صورتی که بعمری نگاشت خود بسترد	که گوهری که بسی سال سفت خود بشکست	
این که دائم دولت دنیا بنادان میرسد	از برای انتظام ملک دین حکمتست	لا
می تواند یافت دانا قرب نادان را بعقل	لیک نادان را حصول قرب دانا زحمتست	

لا

مشكلى دارم شها خواهم كنم پيش تو عرض   زانكه زين مشكل مرا صد داغ حسرت در دلست
سيم وزر انعام كردى ليك از خازن مرا   هم كرفتن مشكل وهم نا كرفتن مشكلست

لا

به هست ونيست مرنجان ضمير وخوش دل باش   كه نيستيست سرانجام هر كمال كه هست
ازين رباط دودر چون ضرورتست رحيل   رواق وطاق معيشت چه سر بلند وچه پست

لا

از دهر جفا پيشه وفائى نتوان يافت   در كردش ايام صفائى نتوان يافت
زخم دل مجروح جكر سوختكان را   سازنده تر از صبر دوائى نتوان يافت

لا

خاك شد انكس كه درين خاك زيست   خاك چه داند كه درين خاك چيست
هر ورقى چهرهٔ آزاده ايست   هر قدمى فرق ملك زاده ايست

لا

عمر مردم اكرچه بر كذر است   عمر ثانى مدايح شعر است
زنده رستم بشعر فردوسيست   ورنه زود در جهان نشان كجاست

لا

از حسن نفيس نيست مردم   از جوهر مردمى نفيس است
زيبا صنمى كه هست بدخو   چون خوب خط غلط نويس است

لا

طلب كردن علم ازان فرض شد   كه بى علم كس را بحق راه نيست
كسى ننك دارد از آموختن   كه از ننك نادانى آكاه نيست

سعدى

دست سلطان دكر كجا بيند   چون بسر كين درو افتاد بترنج
تشنه را دل كجا بخواهد آب   كوزه بكذشته از دهان سانج

لا

اى حاصلات زحاصل اين روزكار هيچ   از روزكار هيچ توقع مدار هيچ
كر هيچ برقرار نماند عجب مدار   بر هيچ هيچ حال نكيرد قرار هيچ
از هرچه ما حساب مرادى كرفته ايم   ديديم بود فذلكهٔ آن شمار هيچ
ذرات كائنات همه آمد وشداست   داند خرد پژوه كه نايد بكار هيچ
در مجلس زمانه مشو زود مست از   كز جرعه اش نديد كسى جز خمار هيچ
راحت مخواه امن مجو زانكه كس نديد   در حيز وجود ازين خاريار هيچ

سعدى

چو خوش باشد آواز نرم وحزين   بكوش حريفان مست صبوح
به از روى خوبست آواز خوش   كه آن حظ نفس است واين قوت روح

كسائى كرمانى

جنازهٔ تو ندانم كدام حادثه بود   كه ديدها همه مشغول كرد ودل مجروح
از آب ديده چو طوفان نوح شد همه شهر   جنازهٔ تو در آن آب هم چو كشتى نوح

ابن يمين

اكر زباغ رعيت ملك خورد سيبى   برآورند غلامان او درخت از بيخ
به نيم بيضه كه سلطان ستم روا دارد   زنند لشكريانش هزار مرغ بسيخ

ابن يمين

كر بد كند زمانه تو نيكو خصال باش   بكذشت زين سپس نه بدو نيز بكذرد
ابن يمين زموج حوادث مترس ازانك   هرچند هست باخطر اين نيز بكذرد

وله

مرد بايد كه در جهان خودرا   همچو شطرنج باز پندارد
هرچه بايد ازان خصم برد   وانچه دارد نكاه مى دارد

انورى

همدمى كفت صبر كن زيرا   صبر كار تو خوب وزود كند
آب رفته بجوى باز آيد   كار بهتر ازانچه بود كند
كفتم آب ار بجوى باز آيد   ماهى مرده را چه سود كند

وله

آن روزكار وصل كو كه مرا يار بود   من بر كنار زين غم واو دركنار بود
دائم شمار وصل همى بر كرفت دل   اين هجر بى شمار كى اندر شمار بود

وله

هر بلائى كه ز آسمان آيد   كرچه بر ديكرى قضا باشد
بر زمين نارسيده مى كويد   خانهٔ انورى كجا باشد

سيد جلال بن عضد

فريادم از دست طبيب است كه دانست   درمان دل ريشم ومرهم نفرستاد
كفتم قدمى رنجه كند بهر عيادت   مردم وكسى نيز بماتم نفرستاد

حافظ

سحر بلبل حكايت باصبا كرد   كه عشق روى كل باما چها كرد
من از بيكانكان هركز ننالم   كه با من هرچه كرد آن آشنا كرد

خاقانى

كردون در آفتاب سلامت كرا نشاند   كاخر چو صبح اولش اندك بقا نكرد
خياط روزكار ببالاى هيچ كس   پيراهنى ندوخت كه آخر قبا نكرد

دقيقى سمرقندى

كويند صبر كن كه ترا صبر بر دهد   آرى دهد وليك بعمر دكر دهد
من عمر خويشتن بصبورى كذاشتم   عمرى دكر ببايد تا صبر بر دهد

روحانى سمرقندى

مرد آزاده بكيتى نكند ميل دو كار   تا همه عمر زآفت بسلامت باشد
زن نخواهد اكرش دختر قيصر بدهند   وام نستاند اكر وعده قيامت باشد

سراج اصفهانى

از ضعف بهر جا كه نشستيم وطن شد   وز كريه زهر جا كه كذشتيم چمن شد
هر سنك كه بر سينه زدم نقش تو بكرفت   آن هم صنم بهر پرستيدن من شد

سعدى

ناكهان بانك در سراى افتد   كه فلان را بمحل وعده رسيد
دوستان آمدند تا لب كور   قدمى چند وباز پس كرديد
وانكه او دوست تر دارى   مال وملك وقباله برد كليد
آنكه پيوسته باتو خواهد بود   عمل تست ونفس پاك وپليد
نيك درياب وبد مكن زنهار   كه بد ونيك باز خواهى ديد

وله

هر كجا دردمندى از سر شوق   كوش بر نالهٔ حمام كند
چار بانى بر آورد فرياد   وان تلذذ برو حرام كند
حيف باشد صفير بلبل را   كه زفير خر ازدحام كند
كاج بلبل خموش بنشينى   تا خر آواز خود تمام كند

سعدی

مرترا چون دو کار پیش آید   که ندانی کدام باید کرد
هرچه در وی مظنهٔ خطرست   آنت باحود حرام باید کرد
وانکه بی خوف وبی خطر باشد   بهمانت قیام باید کرد

وله

هیچ فرصت ورای آن مطلب   که کسی مرك دشمنان بیند
تانمیرد یکی بناکامی   دیکری شادکام ننشیند
توهم ایمن مباش وغره مشو   که فلك هیچ دوست نکزیند
شادکامی مکن که دشمن مرد   مرغ دانه بکان بکان چیند

وله

چون بود اصل کوهری قابل   تربیت را در و اثر باشد
هیچ صیقل نکو نخواهد کرد   آهنی را که بدکهر باشد
سك بدریای هفتکانه مشوی   چونکه ترشد پلید تر باشد
خر عیسی اکر بمکه رود   چون بیاید هنوز خر باشد

وله

بس نامور بزیر زمین دفن کرده‌اند   کز هستیش بروی زمین یك نشان نماند
وان پیر لاشه را که سپردند زیر خاك   خاکش چنان بخورد کزو استخوان نماند
زنده است نام فرخ نوشیروان بخیر   کرچه بسی کذشت که نوشیروان نماند
خیری کن ای فلان وغنیمت شمار عمر   زان پیشتر که بانك برآید فلان نماند

وله

مرد درویش که بار ستم وفاقه کشید   بدر مرك همانا که سبکبار آید
وانکه در نعمت ودر راحت وآسایش زیست   مردنش زین همه شك نیست که دشوار آید
بهمه حال اسیری که زبندی برهد   بهترش دان زامیری که کرفتار آید

وله

اکر ملازم خاك در کسی باشی   چون آستانه ندیم خسبت باید بود
زبهر نعمت دنیا که خاك برسر او   برین مثل که کفتم بسیت باید بود
هزار سال تنعم کسی بدان نرسد   که یکزمان بمراد کسیت باید بود

وله

از صحبت دوستان برنجم   کاخلاق بدم حسن نمایند
عیبم هنر وکمال بینند   خارم کل ویاسمن نمایند
کودشمن شوخ چشم وچالاك   تاعیب مرا بمن نمایند

وله

بهوای کسی دروغ مکوی   ور ترا دوست تر زجان کردد
که وی از بهر چند مصلحتی   آن زمان بر تو مهربان کردد
لیك در حق تو هم او باید   اولین کس که بدکمان کردد

وله

دانی که بر نکین سلیمان چه نقش بود   دردل جهان مبند که باکس وفا نکرد
خرم تنی که حاصل عمر عزیز را   بادوستان بخورد وبدشمن رها نکرد

وله

چون در پسر موافقت ودلبری بود   اندیشه نیست کر پدر از وی بری بود
او کوهرست کو صدفش درمیان مباش   در یتیم را همه کس مشتری بود

سعدی

تشنهٔ سوخته در چشمهٔ حیوان چو رسد   تو مپندار که از پیل دمان اندیشد
ملحد کرسنه وخانهٔ خالی بر خوان   عقل باور نکند کز رمضان اندیشد

وله

نیك اکر کنی بجای تو نیکی کند باز   ور بد کنی بجای تو از بد بتر کند
امروز نیستی زبد ونیك باخبر   روزی بود که از بد ونیکت خبر کند

وله

دیو اکر صومعه داری کند اندر ملکوت   همچو ابلیس همان طینت ماضی دارد
ناکس است آنکه بدراعه ودستار کس است   دزد دزد است اکر جامهٔ قاضی دارد

وله

ای مرغ سحر عشق زپروانه بیاموز   کان سوخته را جان شد وآواز نیامد
این مدعیان در طلبش بی خبرانند   کان را خبری شد خبری باز نیامد

وله

کر خردمند از اوباش جفائی بیند   تادل خویش نیازارد ودرهم نشود
سنك بدکوهر اکر کاسهٔ زرین شکند   قیمت سنك نیفزاید وزر کم نشود

وله

کسی بحمد وثنای برادران عزیز   زعیب خویش نباید که بی خبر باشد
زدشمنان شنوای دوست تاچه می کویند   که عیب در نظر دوستان هنر باشد

وله

درین امید بسر شد دریغ عمر عزیز   که آنچه در دلمست از درم فراز آید
امید بسته برآمد ولی چه فائده زانك   امید نیست که عمر کذشته باز آید

وله

باوفا خود نبود در عالم   یا مکر کس درین زمانه نکرد
کس نیاموخت علم تیر از من   که مرا عاقبت نشانه نکرد

وله

شد غلامی که آب جوی آرد   آب جوی آمد وغلام ببرد
دام هر بار ماهی آوردی   ماهی این بار رفت ودام ببرد

وله

زورت ار پیش میرود باما   باخداوند غیب دان نرود
زورمندی مکن براهل زمین   تادعائی بر آسمان نرود

وله

وه که کر مرده باز کردیدی   بمیان قبیله وپیوند
رد میراث سختتر بودی   وارثان را زمرك خویشاوند

وله

مشو ایمن که تنك دل کردی   چون زدستت دلی به تنك آید
سنك بر بارهٔ حصار مزن   که بود کز حصار سنك آید

وله

بابدان یار کشت همسر لوط   خاندان نبوتش کم شد
سك اصحاب کهف روزی چند   پی نیکان کرفت ومردم شد

وله

تاتوانی درون کس مخراش   کاندرین راه خارها باشد
کار درویش مستمند برار   که ترانیز کارها باشد

وله

تاسکان را وجوه پیدا نیست   مشفق ومهربان یکدکرند
لقمهٔ درمیان شان انداز   که تهیکاه یکدکر درند

سعدی

آسیا سنگ ده هزار منی
لیکن از زیر بر زبر بردن
بدو مرد از میان بگردانند
بهزار آدمیش نتوانند

وله

خر بسعی آدمی نخواهد شد
وآدمی کو بتربیت نکنند
ورچه در پای منبری باشد
تا بصد سالگی خری باشد

وله

کس نباید بزیر دیواری
گرزا در بهشت باشد جای
که بر آن صورتت نگار کنند
دیگران دوزخ اختیار کنند

وله

چه خورد شیر شرزه در بن غار
گرتو درخانه صید خواهی کرد
بازافتاده راچه قوت بود
دست و پایت چو عنکبوت بود

وله

هر که برخود در سؤل کشود
آز بگذار وپادشاهی کن
تا بمیرد نیازمند بود
گردن بی طمع بلند بود

وله

بندگان را زحد بدر منواز
کانکه باخود برابرش کردی
این سخن سهل انتری گوید
زود باشد که برتری جوید

وله

حذر کن زدود درونهای ریش
بهم بر مکن ناتوانی دلی
که ریش درون عاقبت سر کند
که آهی جهانی بهم بر کند

وله

نه بینی که پیش خداوند جاه
وگر روز کارش در آرد زپای
ستایش کنان دست بر برنهند
همه عالمش پای برسر نهند

وله

دوستان سخت پیمان رازدشمن باك نیست
صد هزاران خیط یکتورا نباشد فوقی
شرط پیمانست کزپیوند یارش نگسلد
چون بهم رنا تی اسفندیارش نگسلد

وله

آنکس که بدینار ودرم خیر نیندوخت
خواهی متمتع شوی ازنعمت دنیا
سر عاقبت اندرسر دینار ودرم کرد
باخلق کرم کن که خدا باتو کرم کرد

وله

اگر صد جرم دارد مرد درویش
وگر یك ناپسند آید زسلطان
یکی ازصد رفیقانش ندانند
ز اقلیمی باقلیمی رسانند

وله

نباید مشام از طبلهٔ عود
بزرگی بایدت بخشندگی کن
بر آتش نه که چون عنبر ببوید
که دانه تا نیفشانی نروید

وله

چوکم خوردن طبیعت شد کسی را
وگر تن پرور است اندر فراخی
چو سختی پیشش آید سهل گیرد
چو تنگی بیند ازسختی بمیرد

وله

الا تا نشنوی مدح سخنگوی
اگر روزی مرادش بر نیاری
که اندك مایه نفعی ازتو دارد
دوصد چندان عیوبت می شمارد

وله

چو دولت خواهد آمد بندهٔ را
چو برگردید روز نیك بختی
همه بیگانکانش خویش کردند
در ودیوار بروی نیش کردند

سعدی

چند کوشی که بداندیش وحسود
نیک باشی وبدت می گویند
عیب جویان همی سگیند
به که بد باشی ونیکت بینند

وله

تا مرد سخن نگفته باشد
هر بیشه گمان مبر که خالیست
عیب وهنرش نهفته باشد
شاید که پلنگ خفته باشد

وله

ازدست تهی کرم نیاید
مسکین چه کند سوار چالاك
هرچند دلش جواد باشد
کش اسب نه برمراد باشد

وله

یاد دارم ز پیر دانشمند
هرچه برنفس خویش نپسندی
تو هم از من بیاد دار این پند
نیز بر نفس دیگران مپسند

وله

ای بسا اسب تیزتك که بمرد
بس که در خاك تندرستان را
خرك لنك جان بمنزل برد
دفن کردند وزخم خورده نمرد

وله

هیچ دانی که آب دیدهٔ پیر
برف بربام سالخوردهٔ ماست
ازدو چشم جوان چرا نچکد
آب در خانهٔ شما نچکد

وله

نه مرداست آن بنزدیك خردمند
بلی مرد آن کس است ازروی تحقیق
که باپیل دمان پیکار جوید
که چون خشم آیدش باطل نگوید

وله

زود مرغ سوی دانه فراز
پندگیر از مصائب دگران
چون دگر مرغ بیند اندر بند
تا نگیرند دیگران زتو پند

وله

ای غره برحمت خداوند
هرچند مؤثر است باران
در رحمت او کسی چه گوید
تادانه نیفکنی نروید

وله

دلبر آنگه که خوبروی بود
چون بریش آمد وبلعنت شد
تلخ وگفتار وتند خوی بود
مردم آمیز ومهر جوی بود

وله

تا کسان را فراستی است عظیم
چون دوکس مشورت کنند بهم
گرچه تاریك طبع وبدخویند
گوید این عیب من همی گویند

وله

کس نبیند که تشنگان حجاز
هرکجا چشمهٔ بود شیرین
برلب آب شور گرد آیند
مردم ومرغ ومور گرد آیند

وله

آنرا که غمش چون غم ما نیست چه داند
سوزدل یعقوب ستمدیده زمن پرس
کز شوق توام دیده چه شب میگذراند
کاحوال دل سوخته هم سوخته داند

سلمان ساوجی

شاها مرا اسبی موعود کرده بودی
اسبی سیاه وپیرم دادند ومن برانم
در قول پادشاهان قلبی مگر نباشد
کاندر جهان سیاهی زو پیرتر نباشد

سلمان ساوجی
آن اسب باز دادم تا دیگری ستانم
اسب سیاه خود رفت رنگ دگر نیامد
بر صورتی که کس را زان سر خبر نباشد
آری پس از سیاهی رنگ دگر نباشد

وله
الا فکی دوسه زین پیش داشت بندهٔ تو
کنون تصور آن می کند که برتابد
پیاده رخ بره آورده ماتم از حیرت
بوجه قرض بکابك بقرض خواهان داد
بسوی ساوه عنان عزیمت از بغداد
توشه‌واری واسبی بات باید داد

شرف قزوینی
خوش آن زمانکه غیر منت همزبان نبود
از گفتگوی غیر بمن بدگمان شدی
رازدلی که داشتی از من نهان نبود
این بدگمانی از تو مرا درگمان نبود

شمس الدین فخری
درخدمت ای صدر فلك مرتبه دزدیست
پیراهن دزدی چو بتن جست بپوشد
گر حبس کنندش بیکی خانهٔ تاریك
طرار زسر دزدد دستار ولیکن
عیار زدینار یکی حبه رباید
ور سوی مزاری دود ازبهر زیارت
آوخنش سخن صوابست ولیکن
کوزهر بسحر از دهن مار بدزدد
از کون برهنه دوسه شلوار بدزدد
چون کاهربا کاه زدیوار بدزدد
او خود سر طرار زدستار بدزدد
او خود زیکی حبه دو دینار بدزدد
از مرده کفن وزکفن آهار بدزدد
می ترسم زان کور سزودار بدزدد

قاضی شمس الدین
کم نشین بابدان که صحبت بد
آفتاب ار چه روشنست اورا
گرچه پاکی ترا پلید کند
پارهٔ ابر ناپدید کند

صاین الدین شیرازی
مرا خدای زملك زمانه ملکی داد
دلم زخون غنا آن نواله یافت بلطف
هرآنکه این همه شاهی و گنج و دولت یافت
که هرکه بی تعبی گنج شایگان یابد
که ازنقاب کس انتقال نپذیرد
که از بهشت وزطوبی نوال نپذیرد
عجب مدار اگر ازخواجه مال نپذیرد
زدست سفله بمنت سفال نپذیرد

ادیب صابر
وقت بهار باده مخور جز ببوستان
بادوستان خور آنچه زراحت بپش ازان
ازباده آن بهشت که در بوستان خورند
بعد از تو دشمنان تو بادوستان خورند

وله
عزیزنامهٔ میمون تو بمن برسید
سپید دیده سیه روی بودم ازغم تو
چنانکه برائر تیره شب رسد خورشید
سپید گشت سیاه و سیاه گشت سپید

آقا محمد صادق
چندروزی ترك آن نامهربان خواهم کرد
یا بدل کندن زدستش جان برون خواهم برد
طاقت خود را او را امتحان خواهم کرد
یا بجان کندن دلش را مهربان خواهم کرد

صدرالدین نیشابوری
چه دردا ست اینکه عشقش نام کردند
هرآنچه اندر زمانه درد دل بود
وزاو آشوب خاص وعام کردند
بهم بردند وعشقش نام کردند

ظهیر فاریابی
اگر قبول نکردم عطات معذورم
که ابر قطره بدریا ازان فرستد باز
چو پیش رای تو این نکته آشکار شود
که تا بوقت دگر در شاهوار شود

فردوسی
بیا بگوی که پرویز اززمانه چه خورد
گراو نهاد خزاین بدیگری بگذاشت
نه هرکه مال نبودش بعافیت نه بزیست
برو بپرس که کسری زروزگار چه برد
وراین گرفت ممالك بدیگری بسپرد
نه هرکه مال جهان داشت عافیت نه ببرد

فلکی شروانی
جانا بجز غم تو دلم را هوس مباد
گفتی که تازنزد تو دورم چگونهٔ
جز تو کسم زجور تو فریاد رس مباد
دوراز تو آن چنانکه منم هیچ کس مباد

کمال اسماعیل
مدحتی گفتمت که چون زبور
خلعتی دادیم که چون عورت
در همه مجلسی کنند پدید
از همه کس ببایدم پوشید

لطف الله نیشابوری
طالعی دارم آنکه ازپی آب
ور بدوزخ روم پی آتش
ورز کوه التماس سنگ کنم
وربدشت ازبرای خاك روم
باهمه نیز شکر باید کرد
گر روم بحر بحر برگردد
آتش ازیخ فسرده تر گردد
سنگ ناياب چون گهر گردد
خاك انجا بسرخ زر گردد
که مبادا ازین بتر گردد

مختاری غزنوی
مرا بغربت بسیار دوستان بودند
مگر که جمله بمردند ونیز شاید بود
بنامهٔ زمن آن قوم رانباید یاد
خدای عزوجل جمله را بیامرزاد

مهری خاتون
حل آن نکته که بر پیر خرد مشکل بود
گفتم ازمدرسه پرسم سبب حرمت می
آز بودیم بیك جرعهٔ می حاصل بود
درهر کس که زدم بیخود ولایعقل بود

نجم الدین کبری
خواجگان در زمان معزولی
باز چون برسر عمل آیند
همه شبلی وبایزید شوند
همه باشمر و بازید شوند

نزاری قهستانی
تو رنجوری وشد رخسار من زرد
علاج خود هم ازدیدار خود کن
مباد ازچشم بد درا روبت چین
تو می نالی ومن می میرم ازدرد
لبت گل در شکر بهر چه پرورد
مباد از باد گل بردامنت گرد

نوری اصفهانی
آصفا قاعدهٔ مردم شاعر اینست
دربزرگان روش آنست که در هروقتی
روش آرنیست که لب تشنهٔ آمالی را
بعد ازین لطف تو بامن بچه ماندانی
که بآیین طرب زحمت احباب دهند
بکم وبیش مراد دل اصحاب دهند
بگذارند که سال دگرش آب دهند
نوشدارو که پس ازمرگ بسهراب دهند

لاادری
هر که راکرد خدا بهر بلندی پیدا
وانکسی کزپی پستیش پدید آوردند
آتش ارچند کنی پست کشد سر بفلك
گر بری زیر زمین فرق بگردون ساید
در بلندی بسر آوردن او کی شاید
آب هرچند ببالا ببری زیر آید

لا
هرکه او بادهٔ صبوح خورد
وانکه قدر صبوح نشناسد
مخمورانرا خدای عزوجل
فلکش دولت وفتوح دهاد
ایزدش توبهٔ نصوح دهاد
گنج قارون وعمر نوح دهاد

لاادری

این نقطه ز سرعت تحرك / صد دائره هر زمان نماید
رو نقطهٔ آتشین بگردان / تا دائرهٔ روان نماید
این دائره غیر نقطه نیست / لیکن بنظر چنان نماید

لا

روزگاریست که از غایت بیداد دراو / نیست ممکن که کسی راسر وسامان باشد
چشم نیکی ز که داریم بعهدی که دراو / گر کسی بد نکند غایت احسان باشد

لا

آرزست این که همه چیز چنین نایابست / آزکم کن تو که زخ همه آسان گردد
کار دنیا که تو دشوار گرفتی برخود / گر تو برخویشتن آسان کنی آسان گردد

لا

شکوه مملکت وسلطنت اگرچه خوش است / چه پنج روزه چه صد ساله چو بباید مرد
خزانهٔ درر وزر لطایف ومحبوب است / ولی چه سود که با خویشتن نشاید برد

لا

که کرد در همه عالم کمال ظلم بزه / که تیر لعنت جاوید را نشانه نشد
که در زمانهٔ بی اعتبار کرد ستم / خیال بست که خود عبرت زمانه نشد

لا

مرا لبان تو باید شکر چه سود کند / مرا میان تو باید کمر چه سود کند
چو یوسفم تو نباشی مرا بمصر چه کار / چو همرهم تو نباشی سفر چه سود کند

لا

حیات خوش ممات خوش کسی راست / که دنیارا بدنیادار بسپرد
تکلف گر نباشد خوش توان زیست / تعلق گر نباشد خوش توان مرد

لا

نهادی بر سر بالین من پای / سرت بالین بیماری نبیند
مرا کردی بدرد دل گرفتار / دلت درد گرفتاری نبیند

لا

چو قدرت دادت ایزد بر گنهکار / بعفوش بنده کن تا بنده گردد
که مجرم کشتهٔ افعال خویش است / چو بوی عفو یابد زنده گردد

لا

این نقطه زگردشی که دارد / هر صورت دائرهٔ بر آید
بگذر ز خیال ووهم بنگر / تا دائره نقطهٔ نماید

لا

نیم جانی که هست پیش کشم / که بدست من این قدر باشد
نبود لایق نثار تولیك / کار مانده ماحضر باشد

لا

پشت دفتر ز بهر آن باشد / تا ز هر کس در او نشان باشد
یادگاری که یار بنوید / بهتر از عمر جاودان باشد

لا

هر که با ما عداوت آغازد / جز بهر کش زمانه ننوازد
وانکه از حکم ما بپیچد سر / دست قیش ز پا در اندازد

لا

پایهٔ شعر بین که چون زنبی / نفی نعت پیمبری کردند
بهر تصحیح نسبت قرآن / تهمت او بشاعری کردند

لاادری

شنیدهٔ ام که بقصاب گوسفندی گفت / دران زمان که بخنجر سرش زتن ببرید
جزای هر بن خاری که خورده ام دیدم / کسی که پهلوی جرم خورد چه خواهد دید

انوری

درآن زمین که تو در چشم خلق خوار شدی / مکن درنگ درانجا برو بجای دگر
درخت اگر متحرك شدی زجای بجای / نه جور اره کشیدی ونه جفای تبر

جامی

ای زمشکین طرهات بر هر دلی بندی دگر / رشتهٔ جان را بهر موی تو پیوندی دگر
گر پدر خورشید ومادر ماه باشد فی المثل / بر زمین ناید بخوبی چون تو فرزندی دگر

مولانا جلال الدین رومی

یکی همیشه همی گفت راز باخانه / مشو خراب بنا که مرا بکن اخبار
شبی بناکه خانه برو فرود آمد / چه گفت گفت بجاشد وصیت بسیار
نگفتمت خبرم کن بوقت افتادن / که چاره سازم من با عیال خود بفرار
نکردیم خبر ای خانه حق صحبت کو / فرو فتادی وکشتی مرا بزاری زار
جواب دادمر اورا فصیح آن خانه / که چند چند خبر کردمت بلیل ونهار
ز هر طرف که دهن باز کردمی زشکاف / که طاقتم برسیده است وقت شد هشدار
همی زدی بدهانم ز حرص مشت گلی / شکافها همه بستی سراسر دیوار
ز هر طرف که کشادم دهن فروبستی / نهفتنم که بگویم چه گویم ای معمار
بدان که خانه تن تست ورنجها چو شکاف / شکافهاتو گوید که وقت شد هشدار
دهن کشاید تن تا بگوید رفتم / طبیب آید وبندد بروره گفتار
مثال گاه گل است این مزور معجون / هلا تو گاه گل اندر شکاف می افشار

خواجوی کرمانی

مسیح وقتی ازین خسته دم دریغ مدار / زیاد در آمدم از من قدم دریغ مدار
گرت قدم بعیادت نمی نهی باری / تفقدی ز زبان قلم دریغ مدار

رشید وطوط

دانی شها که دور فلك را هزار سال / چون من یگانهٔ ننماید بصد هنر
گر زیردست هر کس وناکس نشانیم / انجا دقیقه ایست بدانم من اینقدر
بحر است مجلس تو ودر بحر بی خلاف / لؤلؤ بزیر باشد وخاشاك برزبر

وله

چاکران تو که در رزم چو خیاطانند / گرچه خیاط نیند ای ملك کشور گیر
بگز نیزه تن خصم همی پیمایند / تا ببرند به شمشیر وبدوزند به تیر

سعدی

بردند پیمبران وپاکان / از بی ادبان جفای بسیار
دل تنگ مکن که پتك وسندان / پیوسته درم زنند ودینار
قدر زر وسیم کم نگردد / وآهن نشود بزرك مقدار

وله

هر که را جامه پارسا بینی / پارسا دان ونیك مرد انگار
ورندانی که درنهادش چیست / محتسب را درون خانه چه کار

سعدی

ندهد هوشمند روشن رای — بفرو مایه کارهای خطیر
بوریاباف اگرچه بافنده است — نبرندش بکارگاه حریر

وله

خیز وغنیمت شمار جنبش باد ربیع — ناله موزون مرغ بوی خوش لاله زار
وقت بهار است خیز تا بتماشا رویم — تکیه برایام نیست تا دگر آید بهار

وله

چو رنج برنتوانی گرفت از رنجور — قدم زرفتن وپرسیدنش دریغ مدار
هزار شربت شیرین ومیوهٔ مشموم — چنان مفید نباشد که بوی صحبت یار

وله

ببارگاه اجل عاجز اند حیله وجهد — ببارگاه قضا باطلند جد وحذر
چو هست زادن ما از برای طعمهٔ مرگ — همان بهست که آدم نزاید ازمادر

وله

دلق بچه کار آید وتسبیح مرقع — خود را زعملهای نکوهیده بری دار
حاجت بکلاه ترکی داشتنت نیست — درویش صفت باش وکلاه تتری دار

وله

کاش آنروز که در پای تو شد خار اجل — دست گیتی بزدی تیغ هلاکم برسر
تابدین روز جهان بی تو ندیدی چشمم — این منم برسر خاك تو که خاکم برسر

وله

هر که خیری کرد وموقوفی گذاشت — رسم خیرش همچنان برجای دار
نام نیك رفتگان ضایع مکن — تا بماند نام نیکت پایدار

وله

نیم نانی گر خورد مرد خدای — بذل درویشان کند نیم دگر
هفت اقلیم اربگیرد پادشاه — همچنان دربند اقلیمی دگر

وله

آن شنیدستی که روزی تاجری — در بیابانی بیفتاد از ستور
گفت چشم تنگ دنیا دارا — یا قناعت پرکند یا خاك گور

حکیم سنائی

این جهان برمثال مرداریست — کرکسان اندرو هزار هزار
این مرآنرا همی زند مخلب — اومراینرا همی زند منقار
آخر الامر بگذرند همه — وزهمه بازماند این مردار

ظهیر فاریابی

چون برزمین طلیعهٔ شب گشت آشکار — آفاق ساخت کسوت عباسیان شعار
پیدا شد ازکنارهٔ میدان آسمان — شکل هلال چون سر چوگان شهریار
دیدم ززر پخته درین اوج لاژورد — نونی که گفتهٔ بقلم کردهٔ نگار
روی فلك چو لجهٔ دریا وماه نو — مانند کشتئی که ز دریا کند گذار
یا برمثال ماهی یونس میان آب — آهنگ درکشیدن او کرده ازکنار
یا هم چو یونس آمده بیرون زبطن حوت — افتاده برکنارهٔ دریا نحیف وزار

عنصری

یا گشائی یا به بندی یا ستانی یا دهی — تاجهان درکار باشد داد داد روزگار
آنچه بستانی ولایت آنچه بدهی خواسته — آنچه بندی دست دشمن آنچه بگشائی حصار

قاآنی

آدمی کورا نباشد تجربت — برچنان آدم شرف دارد ستور
بخورد مسکین نمك برجای قند — طعم شیرین رانمی داند زشور
مختصر گویم بهرکاری که هست — کور بینا بهتر ازبینای کور

حکیم قطران

بهنگام رمی وهنگام تندی — سبك تر زکشتی گران تر زلنگر
بچشم وبموی وبسم وسرین که — چو جزع وچومشك وچو پولاد ومرمر
بکبر پلنگ وبرفتار شاهین — بقد هیون وبزور غضنفر
به آب اندرون هم چو اژدر بیضا — به آتش درون هم چو یاقوت احمر
زبالا به پستی قضای الهی — زپستی به بالا دعای پیمبر
چنان دشتهارا بهم درنوشتی — که انگشت مردم ورقهای دفتر

کمال

تکاوری که ندارد خبر زمین زسمش — که از برش بیکی پای رفت با چهار
هزار دائره برنقطهٔ پدید آرد — مگر قوایمش از آهنست چون پرکار
بخوش روانی برآب بگذرد چوحباب — بگرم تازی زآتش برون جهد چوشرار
چو گرم گشت نیارد چخید با او برق — چوتند شد نتواند برو نشست غبار

وله

درسرآید زسبك پائی اومردم چشم — چونك خواهد که بگردش رسد ازراه نظر
همچو فکرت زجهانی بجهانی بردت — که ترا ازحرکاتش نبود هیچ خبر

لا

سپاهی به هیئت چو امواج دریا — گروهی به عدت چواعداد اختر
به نیزه همه حافظ عهد رستم — به خنجر همه وارث رسم حیدر
زتف سنان تو تازاده دشمن — چو سیماب بگریزد ازناف مادر
کسی گز سنان تو جان داده باشد — زبیم سنان تو ناید به محشر
پلنك از نهیب متانت بخواهد — بخواهشگری پروبال ازکبوتر

لا

اشهبی گردسمی پهن بری خردسری — گوش اوراست چو پیکان وبرش هم چوسپر
بگه جستن باد وبگه رفتن ابر — بگه پویه ونعره چو درخش وتندر
سست بودی چو بجستی براو گردش چرخ — کند بودی چو برفتی براوسیرقمر
شخ نوردی که به بندیش نبودی نکبا — راهواری که به تیزیش نبودی صرصر
ازفرازاو سوی پستی نشدی جزچوقضا — وزنشیب اوسوی بالانشدی جزچوقدر

لا

شد آن اسب چون کبك وهما وطوطی وکنجشك — نکورفتار وخوش دیدار وزیرك طبع وحیلت گر
بوقت جستن وناورد وسبق وجهله درمیدان — بسم خارا بنعل آتش برك آهن بتك صرصر

لا

بهنگام نبرد ورامش وبازی وآرامش — زحل کین وعطارد وهم وزهره طبع ومه پیکر
زقدر وحشمت واقبال وجاه تو ورا زیبد — رکاب ازماه وزین خورشید ومیدان چرخ ونعل اختر

لا ادری

تیز چشمی کز غبارش چشم کیوان گشت کور / خرد گوشی کز صهیلش گوش گردون گشت کر
طبع او بشناخت مقصد راهمی پیش از ضمیر / کام او دریافت منزل راهمی پیش از بصر

لا

خرد موی وزاغ چشم وپهن روی وگرد سم / تیز گوش ودور بین وره نورد وراهوار
آب باوی در شتاب وخاک باوی در درنگ / چرخ باوی در نورد وابر باوی در شکار

لا

برسمندی هم چو عمر اندر مسرت تیز رو / باقبائی چون جوانی در تنعم ساز کار
از عنانش بافته رضوان دو گیسوبند حور / وز رکابش ساخته سلطان انجم گوشوار

لا

سواد او به صفت چون مزید مینا رنگ / هوای او بمثل چون نسیم جان پرور
صبا نموده بخاکش طراوت طوبی / هوا سرشته در آبش حلاوت کوثر

لا

زمانه عزم وقضا قوت وقدر قدرت / ستاره زینت وخورشید رای وچرخ آثار
زمین توان وهوا صفوت واثیر نهیب / جهان مکانت ودریا نوال وکوه وقار

لا

بلنش رسیده بماهی سرش رسیده بماه / فتاده مردم ازو در ضلالات از بن وسر
قیاس خندق و پستیش در گذشته زحد / شمار برج و بلندیش بر گذشته زمر

لا

داده بنات نعش بسوی غروب روی / بر چرخ آبگون سر او زیر وپی زبر
مانندهٔ بطی که به آب آید از هوا / گردن دراز کرده وبرهم کشیده پر

لا

سپهر از دور گفتی سبز بحریست / فسرده وانگهی گشته نگونسار
چو فندقهاء سیم اندوده پروین / به پیروزه طبق بر هفت بشمار

لا

سپیده دم که شهنشاه لاجورد سریر / سوار گشت برین سبز خنگ باد مسیر
جهان تیره دل از مقدم سحر می شد / چو زنگی متبسم عذار شسته به شیر

لا

مرد خردمند هنر پیشه را / عمر دوبایست درین روزگار
تا به یکی تجربه آموختی / در دگری تجربه بردی بکار

لا

ای که تو گوئی که کاش عمر دو بودی که شخص / تجربهٔ اولش در دوم آید بکار
گر تو بصد عمر نوح تجربه حاصل کنی / بیشتر از آن بود تجربهٔ روزگار

لا

من اینجا دیر ماندم خوار گشتم / عزیز از ماندن دایم شود خوار
چو آب اندر چمن بسیار ماند / عفونت گیرد از آرام بسیار

لا

عنکبوت ضعیف نتواند / که رود چون درندگان بشکار
رزق اورا پری وبالی داد / تا بدامش در اوفتد ناچار

لا

بپای وپال وبیار وبتاب / چو کوه وچو سرو وچوابر وچو خور
مراد ونشاط وخزان وجهان / بیاب وببین وبپاش وبخور

(من)

لا ادری

من یکی گوهرم فتاده بخاک / از ره تربیت مرا بردار
گرچه باشد بنزد همت تو / گوهر از خاک برگرفتن عار

سعدی

جزای نیک و بد خلق با خدای انداز / که دست ظلم نماند چنانکه هست دراز
تو راستی کن وباگردش زمانه نساز / که مکرهم بخداوند مکر گردد باز

وله

پدر که جان عزیزش بلب رسید چه گفت / یکی نصیحت من گوشدار جان عزیز
بدوست گرچه عزیزاست راز دل مگشای / که دوست نیز بگوید بدوستان عزیز

وله

اینکه مشتاق منزلی مشتاب / پند من کار بند وصبر آموز
اسب تازی دو تک رود بشتاب / اشتر آهسته میرود شب وروز

وله

آنکه چون پسته دیدمش همه مغز / پوست بر پوست بود همچو پیاز
پارسایان روی بر مخلوق / پشت بر قبله می کنند نماز

لا ادری

کارساز ممالکی شاها / کارها را بوقت خود می ساز
دوستان را چو تیغ خود برکش / دشمنانرا چو تیر دور انداز

لا

رفتی ومن ملازم این منزلم هنوز / زاب مژه بکوی تو پا در گلم هنوز
راندی چو برق محمل خود گرم من چو ابر / در گریه وفغان زپی محملم هنوز

سعدی

شمشیر نیک زآهن بد چون کند کسی / ناکس به تربیت نشود ای حکیم کس
باران که در لطافت طبعش خلاف نیست / در باغ لاله روید ودر شوره زار خس

وله

اگرچه شاهی واسباب سلطنت همه هست / زآه نالهٔ مظلوم سوزناک بترس
جهانیانرا خواهی که از تو می ترسند / تو نیز بی سخن از کردگار پاک بترس

وله

دمی چند گفتم برآرم بکام / دریغا که بگرفت راه نفس
دریغا که بر خوان الوان عمر / دمی چند خوردیم وگفتند بس

وله

بدیدار مردم شدن عیب نیست / ولیکن نه چندان که گویند بس
اگر خویشتن را ملامت کنی / ملامت نباید شنیدن زکس

قری

این چه شهراست سراسر آشوب / وین چه قومست سراپا تلبیس
باچنان شهر سقی الله دوزخ / باچنین قوم عفی الله ابلیس

ابن یمین

از حسد ناهلان اگر گویند بدی / زان بود کز من بدل دردیستش
حاسدان هستند ومارا باک نیست / بی هنر آنکس که حاسد نیستش

سعدی

یکی امروز کامران بینی / دیگری را دل از مجاهده ریش
روزکی چند باش تا بخورد / خاک مغز سر خیال اندیش
فرق شاهی وبندگی برخاست / چون قضای نوشته آمد پیش
ارکسی خاک مرده باز کند / نشناسد توانگر از درویش

سعدی

شاهد آنجا که رود عزت و حرمت ببرد　　وز براند بقهرش پدر و مادر خویش
طاوس را براوراق مصاحف دیدم　　گفتم این منزلت از قدر تو می بینم بیش
گفت خاموش که هر کس که جمالی دارد　　هر کجا پای نهد دست ندارندش پیش

وله

هر که فریادرس روز مصیبت خواهد　　گو در ایام سلامت بجوانمردی کوش
بندهٔ حلقه بگوش ار ننوازی برود　　لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه بگوش

وله

شخصم بچشم عالیان خوب منظر است　　وز خبث باطنم سر خجلت فتاده پیش
طاوس را بنقش ونگاری که هست خلق　　تحسین کنند واو خجل از پای زشت خویش

وله

به آدمی نتوان گفت ماند این حیوان　　بجز دراعه ودستار ونقش بیرونش
بگرد درهمه اسباب ملک وهستی او　　که هیچ چیز نبینی حلال جز خونش

وله

پرورد کار خالق خدائی بکس نداد　　تا هم چو کعبه روی بمالند بردرش
ازمال ودستگاه خداوند عز وجاه　　چون راحتی بکس نرسد خاک برسرش

وله

در عمل کوش وهرچه خواهی پوش　　تاج برسرنه وعلم بردوش
زاهدی در پلاس پوشی نیست　　زاهد پاک باش واطلس پوش

وله

نکوبند از سر بازیچه حرفی　　کز ان پندی نگیرد صاحب هوش
اگر صد باب حکمت پیش نادان　　بخوانند آیدش بازیچه در گوش

وله

مشمر بود ملک آن پادشاه　　که اورا نباشد خردمند پیش
خردمند کو پادشاهش مباش　　که او پادشاهست برملک خویش

وله

نه بیند مدعی جز خویشتن را　　که دارد پردهٔ پندار در پیش
گرش چشم خدا بینی ببخشند　　نه بیند هیچ کس عاجزتر از خویش

وله

ملکداری را دیانت باید و فرهنگ وهوش　　مست وغافل کی تواند عاقل وهشیار باش
پادشاهان پاسبانانند خفتن شرط نیست　　یا مکن یا چون حراست میکنی بیدار باش

قاآنی

پند پیران در جوانی گوش دار　　پیش از آن کت رنجها آید به پیش
سعی کن تا مرهمی آید بدست　　پیش از آن کت دل تبه گردد زریش
دیدهٔ فصاد گاول در بغل　　پنبه را بیرون کند آنگه نیش

نظیری نیشابور

بادر درون قبهٔ این آسمان مباش　　یا از حوادثی که رسد دلگران مباش
کس را خط دوام فراغت نداده اند　　بار جهان اگر نکشی در جهان مباش

نوایی

ای که گفتی بر یزید وآل او لعنت مکن　　زانکه شاید حق تعالی کرده باشد رحمتش
آنچه با آل نبی او کرد گر بخشد خدا　　هم ببخشاید ترا گر کرده باشی لعنتش

همام

پس از سالی بخوابت دیده ام دوش　　مبادا یادت از جانم فراموش

(هنوزم)

لا

هنوزم هست دیدار تو در چشم　　هنوزم هست گفتار تو در گوش
فراموشم بگجا کردی که چون نور　　میان دیده چون جانی در آغوش

لا

تندرستانرا نباشد درد ریش　　جز بهمدردی نگویم درد خویش
گفتن از زنبور بی حاصل بود　　بایکی در عمر خود ناخورده نیش
تاترا حالی نباشد هم چوما　　حال ما باشد ترا افسانه پیش

لا

چون قبهٔ کسری بتصاویر مزین　　چون نامهٔ مانی بتماثیل منقش
چون چشم فلک روشن وچون خلد برین　　چون بیت حرم فرخ وچون باغ ارم خوش

لا

ازان کافتاب سخا بود چرخ　　زروی زمین سایه بردا شتش
جهانرا همین یک جوانمرد بود　　فلک هم حسد بردو نگذاشتش

سلمان ساجی

ای وزیری که ملک وجاه تراست　　از سماوات وارض افزون عرض
از زمانه شکایتی دارم　　برضمیر تو کرد خواهم عرض
چون روا باشد ای خلاصهٔ عصر　　کی سزا باشد ای خلیفهٔ ارض
که درایام دولت توکسی　　که دعای تو باشد اورا فرض
نخورد هیچ چیز الا غم　　نکند هیچ کار الا قرض

عبید زاکانی

مردم بعیش خوش دل و من مبتلای قرض　　هرکس بذوق وشغلی ومن در بلای قرض
فرض خدا وقرض خلایق بگردنم　　آیا ادای فرض کنم یا ادای قرض

کمال

مرا دوستی گفت قانع شوای یار　　که همواره غمگین بود مرد طامع
قناعت نکو باشد آری ولیکن　　هم آخر بچیزی توان بود قانع

سعدی

دربیابان خشک وریک روان　　تشنه را در دهان چه درچه صدف
مرد بی توشه کاوفتاد زپای　　در کمربند او چه درچه خزف

وله

ازان کز تو ترسد بترس ای حکیم　　وگر با چو او صد برائی بجنگ
نه بینی که چون گربه عاجز شود　　برآرد بچنگال چشم پلنگ
ازان مار برپای راعی زند　　که ترسد سرش را بکوبد بسنگ

وله

سگی را لقمهٔ هرگز فراموش　　نگردد گرزنی صد نوبتش سنگ
وگر عمری نوازی سفله را　　بکمتر چیزی آید باتو در جنگ

وله

کسی که لطف کند باتو خاک پایش باش　　وگرستیزه کند در دو چشمش آگن خاک
سخن بالطف وخوشی باد رشتخوی مگو　　که زنگ خورده نگردد بنرم سوهان پاک

کمال الدین اسماعیل

غله کامسال داد خواجه مرا　　گرنه بد جمله بود اکثر خاک
نسبت خاک وگندمش باهم　　هم چنان دکه تخم اندر خاک

كمال الدين اسماعيل	خاك مردم خورد ندانستم	كه خورد مردم ای برادر خاك
	كردم اندیشه تاچرا فرمود	خواجه باكندم برابر خاك
	آدمی راچو خاك سیر كند	كرد وجه غذای من برخاك
حافظ	خوش خبرباش ای نسیم شمال	كه بما میدهی نشان وصال
	یا برید الحمی حماك الله	مرحبا مرحبا تعال تعال
سعدی	هم چنان درفكر آن بیتم كه كفت	پیلبانی درلب دریای نیل
	زیر پایت كرندانی حال مور	همچو حال تست زیر پای پیل
وله	میر طبال باپسر می كفت	ای پسر طبل زن به استعجال
	میر پارین ومیر پیرارین	همه بطال وماهمی طبال
كمال	آباد بران بارهٔ میمون همایون	خوش كام چوافلاك وره انجام چودلدل
	صرصرتك پولادرك صاعقه رفتار	كردون تن عفریت دل كوه تحمل
	دیو پست كه جنك وشها پست كه سیر	چرخست كه زین وزمین است كه جل
	درمعركه اطراف زمین ازحركاتش	چون نقطهٔ سیماب نماید ززلازل
كمال الدين اسماعيل	ای درمحیط شفت سركشته نقطهٔ دل	وی ازجمال رویت خون كشته مركز كل
	زلف تو برنیا كوش ثعبان ودست موسی	خال تو برزنخدان هاروت وچاه بابل
نوری اصفهانی	جهانیان بتضرع اكر نكردندی	زكردكار جهان زندكانی توسؤال
	كسی بعهد سخای تو برنیاوردی	كف نیاز بدركاه ایزد متعال
لا	چهار چیز كه اصل منافعست ومنال	نیرزد او بچهار دكر باخر حال
	بقا بتلخی مرك وعمل به خجلت عزل	كنه بشرم وندامت عطا بذل سؤال
لا	نیافرید خدا درجهان بقدرت خویش	بلندتر كهری خوبتر ازآلت عقل
	چكونه پس نكند مردهوشیار اعراض	زهرچه آن بطبیعت كند ازالت عقل
لا	بروز آنكه بود وقت نكبتی ازچرخ	بوقت آنكه رسد روز دولتی بزوال
	بود مناسب آن كار نخوت واعجاب	بود بعرض این حال طیش واستعجال
لا	شاها بقای عمر تو بادت هزار سال	اقبال درپناه تومدت هزارسال
	سالی هزارماه ومهی صدهزارروز	روزی هزارساعت وساعت هزارسال
لا	وفا زعمر ومراد ازجهان وبهره زمال	حضور وقت زایام وفرصت ازمه وسال
	من این خیال تصور كنم فلك كوید	زهی تصور باطل زهی خیال محال

ابن یمین	پند پندی سه‌چار فرموده است	شاه كسری سر ملوك عجم
	اولین آنكه هركه مالش نیست	هیچ كامی نیابد ازعالم
	دومین آنكه هركه جفتش نیست	نیستش دل بهیچ رو خرم
	سومین آنكه نیست فرزندش	نیست تاهست پشت او محكم
	چارمین آنكه هركه این هرسه	نیستش نیستش بكیتی غم
ابوعلی سینا	جماعتی كه همه كارشان بروز وشب	اواطاعت وزنا وفساد وكسب حرام
	زبهرآن كه زمی توبه كرده اند اول	بنزد عام همه عاقلند ونیكونام
	اكركریمی وصاحب دلی هنرمندی	بچند فضل وهنر كشته شهرهٔ ایام
	پیالهٔ دوسه ازمی تناولی سازد	زبهر حفظ مزاج وبرای هضم طعام
	هزار طعنه زنند وهزار بدكویند	كه كنده باد زبر خانان مردم عام
آذری	هزار چشم دكر بایدم كه وام كنم	بماه روی تو نظاره تاتمام كنم
	اكر بوقت نمازم بپیش می آیم	نمازرا بكذارم ترا سلام كنم
اكبرشاه	دوشینه بكوی می فروشان	پیمانهٔ می بزر خریدم
	اكنون زخمار سر كرانم	زر دادم ودرد سر خریدم
الف ابدال	چون الف چیزی ندارم درجهان	تابدست آرم تذرو خوش خرام
	ای دریغا كاشكی بی بودمی	تایكی درزیر من بودی مدام
انوری	كه كه زآب دیده خرسند كردمی دل	كارم چنان شد اكنون كان هم نمی توانم
	من این همه ندانم دانم كه می برآید	جانم درآرزویت ای آرزوی جانم
وله	كار جهان نكر كه جفای كه میكشم	دل رابه پیش عشق ووفای كه میكشم
	این نعرهای كرم زعشق كه میزنم	این طعنه های سرد برای كه میكشم
بنائی	دختری كه بكر فكر منند	هریكی رابشوهری دادم
	هركه كابین نداد عنین بود	زو كرفتم بدیكری دادم
سعدی	سكی شكایت ایام باسكی میكفت	نه بینیم كه چه بركشته حال ومسكینم
	نه آشیان چومرغان نه غله چون موران	قناعتم صفت وردباری آیینم
	كرم دهند خوردم ورنه میروم آزاد	نه همچون آدمیان خشمناك بنشینم
	مرانه برك زمستان نه عیش تابستان	كفاینست همین پوستین باریم
	هزار سنك پریشان بكنه بخوردم	كه اوفتاده نه بینی برابروان چینم
	نه درریاضت وخلوت مقام میسازم	كه جایكاه كه اوخفت وسنك بالینم

سعدی

بلقمۀ که تناول کنم زدست کسی
رواست کر بزنند بعد ازان بزه بینم
چو کربه در تن بام زدست مردم چیز
ور اوفتاده بود ریزه ریزه برچینم
بجان من که نشیند درین مقام رضا
برابر است کلستان وتل سرکینم
مرا که سیرت ازین جنس وخوی این صفتست
چه کرده ام که سزاوار سنك ونفرینم
جواب داد کزین بیش نعت خویش مکوی
که خیره کشت زوصفت زبان تحسینم
همین دوخصلت ملعون کفایتست ترا
فریب دشمن ومردار خوار می بینم

وله

کلی خوشبوی درحمام روزی
رسید ازدست محبوبی بدستم
بدو کفتم که مشکی یا عبیری
که ازبوی دلاویز تو مستم
بکفتا من کلی ناچیز بودم
ولیکن مدتی با کل نشستم
کمال همنشین بامن اثر کرد
وکرنه من همان خاکم که هستم

وله

خری را ابلهی تعلیم می داد
برو برصرف کرده عمر دایم
حکیمی کفتش ای نادان چه کوشی
درین سودا بترس ازلوم لایم
نیاموزد بهایم ازتو کفتار
توخاموشی بیاموز ازبهایم

وله

ندانستی که بینی بند برپای
چو در کوشت نیاید پند مردم
دکر ره کرنداری طاقت نیش
مکن انکشت درسوراخ کژدم

وله

توان شناخت بیك لحظه درشمائل مرد
که تاکجاش رسیداست پایکاه علوم
ولی زباطنش ایمن مباش وغره مشو
که خبث نفس نکردد بسالها معلوم

وله

ضرور نیست که آحادرا سری باشد
وکرنه ملك نکیرد بهیچ کونه نظام
بشرط آنکه بداند سر اکابر ملك
که بی وجود رعیت سریست بی اندام

وله

نه براشتری سوارم نه چوخر بزیر بارم
نه خداوند رعیت نه غلام شهر یارم
غم موجود وپریشانی معدوم ندارم
نفسی می‌زنم آسوده وعمری بسرارم

وله

کرهمه زر جعفری دارد
مرد بی توشه برنکیرد کام
دربیابان خشك وریك روان
شلغم پخته به زنقرۀ خام

وله

آن ستمدیده شنیدی که بخونخوار چه کفت
ملکا جور مکن چون بجوار تو درم
کاه ازدست ستمکار بسلطان ببرند
چون ستمکار توباشی کله پیش که برم

وله

خلق درملك خدا ازهمه جنسی باشد
زاهدان خرده مکیرید که مارندانیم
هرکسی راعملی هست امیدی دارد
ماکدائیم درین ملك نه بازرکانیم

وله

طبیب وتجربت سودی ندارد
چوخواهد رفت جان ازجسم مردم
خرمرده نخواهد خواست برپای
اکر کوشش بکیرد خواجه وردم

شطاح

اکر آهی کشم صحرا بسوزم
جهانرا جمله سرتاپا بسوزم

(بسوزم)

بسوزم عالم ارکارم نسازی
چه فرمانی بسازی یا بسوزم

باباطاهر عریان

سونه دلهای پوره تا بنالیم
زعشق آن کل رعنا بنالیم
بشیم بابلبل شیدا بکلشن
اکر بلبل ننالد ما بنالیم

ظهیر

منم امروز دلی زانده کیتی بدو نیم
همه آنست هنوزم که بجان باشد بیم
نه مرا مسکن ومأوی نه مرا خانه وجا
نه مرا مونس وغمخور نه مرا یار وندیم
بردلم حسرت اصحاب بلائیست بزرك
برتنم فرقت احباب عذابیست الیم
که کمان برد که افتم من مسکین هرکز
درچنین رنج ومشقت زچنان نازونعیم
چون زرار یاد کنم چهره برافشاند زر
ورغم سیم خورم دیده فرو بارد سیم
شب ستاره شمرم بردورخم ران باشد
زخم ناخن چوحروفی که بود برتقویم

عراقی

آن بخت کو که بردر توباز بکذرم
وان دولت ازکجا که در آئی توازدرم
میخواستم که باتو برآرم دمی بکام
نکذاشت روزکار که کردد میسرم
ازعمر من کنون که نماندست جزدمی
باری بیا که باتو دمی خوش برآورم

وله

ازصفای می ولطافت جام
درهم آمیخت رنك جام ومدام
همه جامست ونیست کوئی می
یا مدامست ونیست کوئی جام

عطار نیشابوری

پادشاها من بدرکاهت پناه آورده ام
درحریم حضرتت روی سیاه آورده ام
چارچیز آورده ام که هیچ درکنج تونیست
احتیاج وعجز وتقصیر وکناه آورده ام

عمادالدین حروفی

من کیستم که دعوی سودای او کنم
یا آرزوی روی دلارای او کنم
اینم نه بس که درچمن دل بچشم جان
چون بکذرد زدور تماشای او کنم

کمال اسماعیل

کرخواجه زبهرما بدی کفت
ماچهره زغم نمی خراشیم
ماغیر نکوئیش نکوئیم
تاهردو دروغ کفته باشیم

محمد بن عبدالرزاق

باز چشمت جفا بیاموزم
یالبت راوفا بیاموزم
تو زمن شرم ومن زتو شوخی
یا بیاموز یا بیاموزم

لا

نباشد شادیئ بی محنت وغم
که درین غم کل وخار است باهم
درین مجلس چرا خرم نشینم
که خود عیش مدام اوست یکدم
تن آسانی زدنیا کی توان یافت
که تا زخمی نزد ننهاد مرهم
مه وسالش فزاینده غم ودرد
شب وروزش کزاینده چو ارقم
سعادت آن کسی برد اززمانه
که پیش ازمرك مرد وزیست خرم

لا

کشتی تو وکشتند ترا وانکه ترا کشت
هم کشته شد از کردش ایام سرانجام
بردی تو وبردند زتو وانکه زتو برد
بردند ازو حاصل ایام بناکام

ابن حسام

ای رفعت آستان تو رضوان باستین / جاروب فرش مسند تو زلف حور عین
باد صبا زنکهت زلف تو مشکبوی / خاك عرب ز نزهت قبر تو عنبرین
از لعل آبدار تو ارواح را شفا / وز زلف تابدار تو حبل المتین متین
ذات تو همچو نام کریم تو مصطفی / حسن تو همچو خلق عظیم تو نازنین
ماه منیر مملکت آرای طا وها / شاه سریر مسند اعلای یاوسین
چابکسوار شبرو اسری بعبده / کاندر رکاب تو نرسد شهپر امین
عیسی عصر قصر دنی درمقام قرب / مهدی مهد عهد نخستین وآخرین
بابای مهربان بنی آدم وشفیع / فرزند آدم از همه لیکن خلف ترین
ای برسر پر کنت نبیا نهاده پای / آدم نبد هنوز مخمر بماء وطین
ای مالك ممالك ایاك نعبد / وی سالك مسالك ایاك نستعین
روبت برآسمان لعمرك مه تمام / در باغ فاستقم قد تو سرو راستین

ابن یمین

چهار چیز دهد آب روی مرد بباد / باختیار مباش ای پسر مباشر آن
یکی دروغ ودوم صحبت عوام الناس / سیم مزاح وچهارم شراب بادمان

وله

هرکسی را چنانکه هست بدان / پس بدان قدر دوستی میکن
در عمل کوش وترك قول بکیر / کار کرده نمی شود بسخن

ازرقی

ساقی بیار لعل میی کز فروغ آن / اندیشه لاله زار شود دیده کلستان
کر بکذرد پری بشب اندر شعاع او / ازچشم آدمی نتواند شدن نهان
خوشبوی تر زعنبر ورنکین تر از عقیق / روشن تر از ستاره وصافی تر از روان

آکهی یزدی

نه ترا خشك لب از روزه توانم دیدن / نه لبت را بلب کوزه توانم دیدن
من که یکدم نتوانم بغمی دید ترا / کی باین محنت سی روزه توانم دیدن
ماه خیرات وزکاتست چنان کن که کهی / روی خوب تو بدر یوزه توانم دیدن

بنائی

زرکه در معدنست مسکن آن / می بر آید بسعی وکان کندن
لیك چون اوفتد بدست بخیل / برنیاید مکر بجان کندن

جامی

بدندان رخنه در پولاد کردن / بناخن راه در خارا بریدن
فرو رفتن به آتشدان نکونسار / به نوك دیده آتشپاره چیدن
به فرق سر نهادن صد شتربار / زمشرق جانب مغرب دویدن
همه برجامی آسان تر نماید / زبار منت دونان کشیدن

وله

نامهای چارده معصوم دریك بیت من / کفته خواهم تا بماند یادکار از بعد من
مصطفی باسه محمد مرتضی باسه علی / جعفر وموسی وزهرا یك حسین ودوحسن

جوهری

رود چو آب فرو بر زمین زبار کران / اکر کذر کند از زیر نخل سایه فکن
نخورده کاه وندیده جو ونکرده کنار / بغیر یال و بالش نیست در کردن
اکر کره زنم بردمش زکثرت ضعف / بسان رشته نوا ندکذارد ازسوزن

حسن اردشیر

چه خوش باشد صبوحی باد لارام / لبالب ازقدح دم در کشیدن
چوغنچه هردو دریك پیرهن تنك / بهم پیچیدن ودم در کشیدن

رضا پاشا والی مصر

دو رفیق مخالفیم ای چرخ / وضع مارا بهم برابر کن
یا بیاموز مردمی اورا / یا مرا نیز مثل اوخر کن

سعدی

هان ای نهاده تیر جفا درکمان ظلم / اندیشه کن زناوك دلدوز درکمین
کر تیر تو زجوشن پولاد بکذرد / پیکان آه بکذرد ازکوه آهنین

وله

نکوئی بابدان کردن وبالست / ندانند این سخن جز هوشمندان
زبهر آنکه باکرکان نکوئی / بدی باشد بجای کوسفندان

وله

متاب ای پارسا رواز کنهکار / بخشایندکی دروی نظر کن
اکر من ناجوانمردم بکردار / تو برمن چون جوانمردان کذر کن

وله

زمین شوره سنبل برنیارد / درو تخم عمل ضایع مکردان
نکوئی بابدان کردن چنانست / که بد کردن بجای نیك مردان

وله

عالم اندر میانهٔ جهال / مثلی کفته اند صدیقان
شاهدی درمیان کورانست / مصحفی در سرای زندیقان

وله

در میرو وزیر وسلطانی / بی وسیلت مکرد پیرامن
سك ودربان چو یافتند غریب / این کریبان بکیرد آن دامن

وله

چو میدانستی افتادن به ناچار / نبایستی چنین بالا نشستن
به پای خویش رفتن به بودی / کز اسب افتادن وکردن شکستن

ضیاء الدین فارسی

صبحست خیز ومیل بجام شراب کن / تنکست وقت کار طرب را شتاب کن
زان پیش کافتاب زمغرب کند طلوع / در مشرق پیاله می آفتاب کن

کمال اسمعیل

تکاوری که بیك حمله زیر پای آرد / اکر درازی امید باشدش میدان
زمین نورد چوشوق وفراخ رو چوهوس / سبك کذر چو جوانی وفیئی چو روان

مسعودی

از بسکه تو درهند ودر ایران زدهٔ تیغ / وز بسکه درین هردوزمین ریختهٔ خون
زین هردوزمین هرچه کیا روید تا حشر / بیخش همه روئین بود وشاخ طبرخون

مسیح کاشی

آن قدر بار کدورت بدلم جمع شداست / که اکر پایم از بن پیچ وخم آید بیرون
لنك لنکان دردروازهٔ هستی کیرم / نکذارم که کسی ازعدم آید بیرون

ناصرخسرو

ناصر خسرو براهی میکذشت   مست ولایعقل نه چون میخوارکان
دید قبرستان و مبرز روبرو   بانك برزد کفت کی نظارکان
نعمت دنیا ونعمت خواره بین   اینش نعمت اینش نعمت خوارکان

شیخ نظامی

وصل زن هرچند باشد پیش مرد کامجوی   روح وراحت راکفیل وعیش وعشرت راضمان
لیك بااوشمع صحبت درنمی کیرد ازانك   من سخن ازآسمان میکویم اوازریسمان

لا

الهی راست کویم فتنه ازتست   ولی ازترس نتوانم چغیدن
لب ودندان ترکان خطارا   بدین خوبی نه بایست آفریدن
باهو میدهی فوت که بکریز   بتازی هی زنی اندر دویدن
بزانو فوت رفتار دادی   بدنبال نکوروبان دویدن
اکر خواهی که اینهارا نپرسم   مرا بایست پس خر آفریدن

لا

نعل درآتش ازسمش صخرهٔ قلهٔ احد   ریخته چوجوازتکش خرمن راه کهکشان
رخنه کند بجفتهٔ طاق سپهر نیلکون   دراشکند بصدمهٔ قبهٔ قصر اردوان
ساعدزهره ازسمش رشك بدست وغصه خور   طرهٔ حور بردمش شیفته است وشعرخوان
درفکند بشیههٔ چون دم صور اولین   مصحف مشتری زیدزجهٔ زهره ازبنان
چرخ فراخ دائره حلقه چوتنك اوست بس   ماه نوش ضیاء زین شکل مجره اش عنان

لا

آهو زتو آموخت به هنکام دویدن   رم کردن واستادن وواپس نکریدن
شمع ازمن وپروانه زمن کل زمن آموخت   افروختن وسوختن وجامه دریدن

لا

برنج اربکاهم ننالم زغم   زچرخ اربمیرم نخواهم امان
چوکوراست کیتی چه چیز ازهنر   چوکراست کردون چه سود ازفغان

لا

زدشمنان کهن دوستان نوکردن   بدست دیو بود عقل را کروکردن
زمرده زنده شدن ممکنست وممکن نیست   زدشمنان کهن دوستان نوکردن

ابن یمین

دوقرص نان اکرازکندمست وکرازجو   دوتای جامه اکرکهنه است وکرازنو
بچارکوشهٔ دیوار خود بخاطر جمع   که کس نکوید ازینجا بخیز وانجارو
هزار بار نکوتر بنزد ابن یمین   زفر سلطنت کیقباد وکیخسرو

سعدی

کسی راکه عادت بود راستی   خطا کر کند درکذارند ازو
وکر نامور شد بناراستی   وکر راست باورندارند ازو

قادری کابلی

جهان چیست ماتمسرائی درو   نشسته دوسه ماتمی روبرو
جکر پارهٔ چند برخوان او   جکر خوردهٔ چند مهمان او

لا

ای پیش ازانکه درقلم آید ثنای تو   واجب براهل مشرق ومغرب دعای تو
ای دربقای عمر توخیر جهانیان   باقی مباد هرکه نخواهد بقای تو

(تا آفتاب)

لادری

تاآفتاب میرود وصبح بردمد   یارب بخیر باد صباح ومسای تو
یارب رضای او تو برآور بفضل خویش   کوروز وشب نمی طلبد جز رضای تو

میرابوالقاسم

شرب مدام شد چو میسر مدام به   چون می حرام کشت بماه حرام به
یکبوسه ازرخت ده ویکبوسه ازلبت   تاهردورا چشیده بکویم کدام به

جامی

بمه آن رخ چرا کنم تشبیه   ترك تشبیه تاموجه به
کرچه باشد مشبه به خوب   هست بسیار از ومشبه به

خیالی

ای تیرغمت را دل عشاق نشانه   خلقی بتو مشغول وتوغائب زمیانه
که معتکف دیرم وکه ساکن مسجد   یعنی که ترا میطلبم خانه بخانه
حاجی بره کعبه ومن طالب دیدار   اوخانه همی جوید ومن صاحب خانه
مقصود من از کعبه وبتخانه توئی تو   مقصود توئی کعبه وبتخانه بهانه
هرکس بزبانی صفت حمد توکوید   عاشق بسرود غم ومطرب بترانه
تقصیر خیالی به امید کرم تست   یعنی که کنهرا به ازین نیست بهانه

میرزا سامی

ای هم چوپری ازمن دیوانه رمیده   صدبار مرا دیده وکویا که ندیده
ای وای بران عاشق محروم که هرکز   نی باتو سخن کفته ونی ازتو شنیده

سعدی

شور بختان به آرزو خواهند   مقبلان را زوال نعمت وجاه
کرنه بیند بروز شپره چشم   چشمهٔ آفتاب راچه کناه
راست خواهی هزار چشم چنان   کور بهتر که آفتاب سیاه

وله

تادل دوستان بدست آری   بوستان پدر فروخته به
باید اندیش هم نکوئی کن   دهن سك بلقمه دوخته به

وله

چون بقوت حریف خصم نهٔ   حیله ومکر را زدست منه
که بحیلت کمان قوت را   میتوانی که بکسلانی زه

باباطاهر عریان

چومن یك سوته دل پروانه نه   بعالم همچو من دیوانه نه
همه ماران وموران لانه ورن   من دیوانه را ویرانهٔ نه

عرفی

ای نه فلك زخوشهٔ صنع تودانهٔ   وزقصر کبریای توعرش آستانهٔ
ذات تو قادراست به ایجاد هرمحال   الابه آفریدن چون خود یکانهٔ

فردوسی

اکر بدانش اندر زمانه لقمان وار   سرای پردهٔ حکمت برآسمان زدهٔ
وکر سپهبد سیصد هزار شهرشوی   وکر بهمن سیصد هزار بتکدهٔ
به پیش ضربت مرك این همه ندارد سود   همی ببایدرفتن چنانکه آمدهٔ

ابن یمین

من ونفس نفیس وفقر وفاقه   نمی خواهم غنی کشتن بخواری
بود جان دادنم درآب بهتر   ازان کزغوك باید جست یاری
کرسنه کر بمیرد کرك ازان به   که زاغ اوراکند سیرازشکاری

ابن یمین

اکر دو کاو بدست آوری و مزرعهٔ
بر آن قدر چو کفاف معاش تو بشود
هزار بار ازان به که از پی خدمت

وله

دیده ام اکثر ممالک را
سایه همسایه کیر اکر خواهی

وله

اکر خاطرت میل کاری کند
ازین پیشتر عاقلان کفته اند

ابو الفرج رونی

عنقای مغربست درین دور خرمی
چندانکه کرد عالم صورت برآمدیم
هر کس بقدر خویش کرفتار محنتست

انوری

کرجان ودل بدست غم تو ندادمی
کر پیش تو خواست بود مرا عمر کاشکی

وله

تو وزیری وهمه حکوی تو من
تو وزارت بمن سپار ومرا

سید جلال بن عفت

چار چیز است که در سنک اکر جمع شود
پاکی طینت واصل کهر واستعداد
بامن این هر سه صفت هست ولی میباید

جلال الدین جعفری

در ایام محنت بهم بوده ایم
نپرسم ترا ونپرسی مرا

خاقانی

عمر پلیست رخنه سر حادثه سیل پل شکن
آنکه غم جهان خورد کی ز حیات برخورد

خواجوی کرمانی

زتو با تو راز کویم بزبان بیزبانی
زتو دیده چون بدوزم که توئی چراغ دیده

فخر رازی

اکر با تو نسازد دشمن ای دوست
کرت رنجی رسد مخراش ومخروش
وکر نه چند روزی صبر فرمای

سعدی

شنیده ام که فقیهی بد شتابانی کفت
ازین طرف دو بدانکی کر اختیار کنی
سؤال کرد که چندین تفاوت از پی چیست
بکفت ازان چه تو بینی حلال وملک منست
وزان دکر پسرانم بغارت آوردند

یکی امیر و یکی را وزیر نام کنی
روی ونان جوی از یهود وام کنی
کمر ببندی و بر مردکی سلام کنی

به ندیدم ز ملک تنهائی
که چو ابن یمین براسائی

کران کار داری امید بهی
فارسل حکیما ولا توصه

خاص ازبرای محنت ورنجست آدمی
غمخواره آدم آمد وبیچاره آدمی
کس را نداده اند برات مسلمی
پای نشاط بر سر کیوان نهادمی
هرکز نبودمی وزمادر نزادمی

دست من به عطا روا بینی
مدحتی کوی تا عطا بینی

لعل ویاقوت شود سنک بدان خارائی
تربیت کردن مهر از فلک مینائی
تربیت از تو که خورشید جهان آرائی

رسیدی بدولت بماکی رسی
من از بیکسی و تو از ناکسی

کوش که نارسیده سیل از پل رخنه بکذری
پس تو غم جهان مخور تا ز حیات برخوری

بتو از تو راه جویم بنشان بینشانی
زتوکی کناره کیرم که تو در میان جانی

تو می باید که با دشمن بسازی
توکل کن بلطف بی نیازی
نه او ماند نه تو نه فخر رازی

که هیچ خربزه داری رسیده کفت آری
وزان چهار بدانکی قیاس کن باری
که فرق نیست میان دو نوع بسیاری
نیامدست بدستم بوجه اداری
حرام را نبود نزد شرع مقداری

فقیه کفت حکایت دراز خواهی کرد

نظر کردم بچشم رای وتدبیر
نکویم لب ببند ودیده بر دوز
زمانی بحث علم ودرس تنزیل
زمانی شعر وشطرنج وحکایات
خدا بیست آنکه ذاتش بیمثالست

اکر ممالک روی زمین بدست آری
وکر خزائن قارون وملک جم داری

ضمیر مصلحت اندیش هرچه پیش آید
اکرچه رای تو در کارها بلند بود

راغب دنیا مشو که هیچ نیرزد
حاجت خلق از در خدای برآید

نخواهی کز بزرکان جور بینی
اکر طاقت نداری صدمهٔ پیل

آن مکن در عمل که در عزلت
در همه حال نیک محضر باش

رحم الله معشر الماضین
آن عزیزان چو زنده می نشوند

یاران بکجا وه غم ندارند
ای ماه محفه سر فرو دار

هر آن باغی که نخلش سر بدر بی
بباید کندنش از بیخ واز بن

نسیمی کز بن آن کاکل آئی
چو شو کیرم خیالت را در آغوش

بار خدایا اکر زروی خدائی
ازچه سعیدا وفتاد وزچه شقی شد
نعمت منعم چراست دریا دریا

سعدی

ازین حرام تو هست صد بدیناری

وله

نه بدم به ز خاموشی خصالی
ولیکن هر مقامی را مقالی
که باشد نفس انسانرا کمالی
که خاطر را بود دفع ملالی
نکردد هرکز از حالی بحالی

وله

وز آسمان بربائی کلاه جباری
نیرزد آنکه وجودی زخود بیازاری

وله

بتجربت بزند بر محک دانائی
بلندتر بود از رای هرکسی رائی

وله

هردو جهان پیش چشم همت عالی
مرد خدا را چه کار بردر والی

وله

عزیز من بخردان بر ببخشای
چرا باید که بر موران نهی پای

وله

خوار ومذموم ومتهم باشی
تا همه وقت محترم باشی

وله

که بردی قدم سربلندی
کاش این ناکسان بمردندی

وله

از منقطعان کاروانی
تا حال پیادکان بدانی

باباطاهر

مداش باغبان خون جکر بی
وکر باش همه لعل وکهر بی

وله

مرا خوشتر زبوی سنبل آئی
سحر از بسترم بوی کل آئی

ناصر خسرو

طینت آدم همه جبل سرشتی
زاهد محرابی وکشیش کنشتی
محنت مفلس چراست کشتی کشتی

نزاری
اکرت معیشتی هست وکفاف کامرانی
بغنیمت جوانی ز بهار عمر برخور
بمراد خویش برخور زدرخت زندکانی
کهنه خوشترازبهاراست ونه خوشترازجوانی
دم نقدخوش برآور ببرازغم جهان دل
زمیان دل رضاده بقضای آسمانی

رباعیات فارسی

باباافضل کاشی
بازا بازا هرآنچه هستی بازآ
این درکه ما درکه نومیدی نیست
کر کافر ورند وبت پرستی بازآ
صد بار اکر توبه شکستی بازآ

امیدی طهرانی
ای ازتو بلند قدر کاشانهٔ ما
ازسایهٔ دولتت کنون میخواهم
آباد بدولت تو ویرانهٔ ما
همسایهٔ آسمان شود خانهٔ ما

جامی
که باده وکه جام خوانیم ترا
جزنام تو برلوح جهان حرفی نیست
که دانه وکه دام خوانیم ترا
ایا بکدام نام خوانیم ترا

حافظ
عیب است عظیم برکشیدن خودرا
ازمردمک دیده بباید آموخت
وز جملهٔ خلق برکزیدن خود را
دیدن همه کس را وندیدن خود را

حالتی
تب دور زجسم ناتوانت بادا
ازبردن نام دشمنان شرم باد
جان همه کس فدای جانت بادا
درد تو نصیب دوستانت بادا

شوقی تبریزی
دردا که فراق ناتوان ساخت مرا
ازضعف چنان شدم که بربالینم
بر بستر ناتوانی انداخت مرا
صد بار اجل آمد ونشناخت مرا

نیازی
ازآتش هجر سوخت چون پیکرما
آمد که زند برآتش ما آبی
مائل بوفا ومهرشد دلبر ما
وقتی که بباد رفت خاکستر ما

کاتبی نیشابوری
این مردن وحشر باغ وراغست مرا
آن خلق بمیراند واین زنده کند
نی درد ازین هردونه داغست مرا
چون من نیم ازهردو فراغست مرا

کمال اسماعیل
دردیست اجل که نیست درمان اورا
شاهی که بحکم دوش کرمان میخورد
برشاه ووزیر هست فرمان اورا
امروزهمی خورند کرمان اورا

لاادری
منمای باین خلق مجازی خودرا
خودمی بینی که اهل مجلس کورند
مشهور مکن بهنکته سازی خودرا
ای شمع بهرزه میکذاری خودرا

اثیراخسیکی
ناخوردم ازان دوزلف مشکین دوتاب
اکنون چه کنم که بخت برکشتهٔ من
ازآتش دل زدیده می ریزم آب
کفتار بنامه کرد ودیدار بخواب

ای ماهلقا شب وصالست امشب
مارا وترا خواب وخیالست امشب
هجران ترا وقت زوالست امشب
جزخواب همه چیز حلالست امشب

امین طهرانی
بابط میکفت ماهی در تف وتاب
بط کفت چومن قدید کشتم وکباب
باشد که بجوی رفته بازآید آب
دنیا پس مرك ماچه دریاچه سراب

بیدارقهستانی
سبحان الله من ونوای درخوشاب
من بخت توام که هیچ خوابم نبرد
پیوسته بخوا افیم اندر هرباب
تو بخت منی که برنخیزی ازخواب

مولانا جلال الدین رومی
ازباغ جنان فتاد دردام عذاب
مرغان بهشتیم عجب نبود اکر
آدم زپی کندم ومن بهر شراب
اوازپی دانه رفت ومن ازپی آب

فدائی نوربخش
افسوس که عمرمن زهشتاد کذشت
چون آخر کارها فنا خواهد بود
بکذشت چنانکه بکذرد باد بدشت
پس مدت عمرماچه هشتاد وچه هشت

ابن یمین
کر کار تو نیکست بتدبیر تونیست
تسلیم ورضا پیشه کن وشاد بزی
ورنیز بداست هم بتقصیر تونیست
چون نیك وبد قضا بتقدیر تونیست

وله
حقا نظرشاه جهان حق بین است
نزد عقلا این مثل دیرین است
رایش سند شرع عماد دین است
هرکار که خسرو بکند شیرین است

ابو السعود افندی
من بندهٔ عاصیم رضای توکجاست
مارا تو بهشت اکر بطاعت بخشی
تاریك دلم نور وضیای توکجاست
آن بیع بود لطف وعطای توکجاست

ابو اسماعیل
سرتاسر دشت خاوران سنکی نیست
درهیچ زمین وهیچ فرسنکی نیست
کزخون دل ودیده درو رنکی نیست
کز دست غمت نشسته دلتنکی نیست

ابوسعید
غازی زپی شهادت اندرتك وپوست
در روز قیامت این بآن کی ماند
غافل که شهید عشق فاضلتر ازوست
کین کشتهٔ دشمنست وآن کشتهٔ دوست

ابوسعید ابوالخیر
راه توبهر روش که پویند خوشست
روی توبهر دیده که بینند خوشست
کوی توبهرجهت که جویند خوشست
نام توبهر زبان که کویند خوشست

وله
هرکز المی چو فرقت جانان نیست
کر ترك وداع کرده ام معذورم
دردی بتراز واقعهٔ هجران نیست
توجان منی وداع جان آسان نیست

وله
جسمم همه اشك وچشمم بکریست
ازمن اثری نماند این عشق زچیست
درعشق توبی جسم همی باید زیست
چون من همه معشوق شدم عاشق کیست

وله

ابو علی سینا

می دشمن مست ودوست هشیار است
در بسیارش مضرت اندك نیست
اندك ترياق وبيش زهر مار است
در اندك او منفعت بسيار است

آصفی

ان دم که تهی جام من از صهبانیست
روزی که نبود جام جم پیدا کرد
شادم که مرا هیچ غم فردا نیست
امروز هست جام جم پیدا نیست

بابا افضل کاشی

این شور ببین که درجهان افتاد است
به زان نبود که ما کناری کیریم
خلق ازپی سود درزیان افتاد است
ای وای بر انکه درمیان افتاد است

وله

تا کوهر جان درصدف جان پیوست
کوهر چوتمام شد صدف تا نشکست
از آب حیات صورت آدم بست
برطرف کلهکوشهٔ سلطان ننشست

وله

ای جلهٔ خلق را زبالا وز پست
بردرکه عدل توچه درویش وچه شاه
آورده بفضل خویش از نیست بهست
درخانهٔ عفو توچه هشیار وچه مست

وله

کفتم همه ملك حسن سرمایهٔ تست
کفتا غلطی زمانشان نتوان یافت
خورشید فلك چو ذره درسایهٔ تست
ازما تو هرآنچه دیدهٔ پایهٔ تست

الهی

رخسار توآب در رخ کل نکذاشت
تا همچو بهار در کلستان رفتی
زلف توشکن بجعد سنبل نکذاشت
کل نوبت فریاد به بلبل نکذاشت

بهاء الدین

آن ترك پری چهره که باغ دلم اوست
کفتی بنشانش که بپا ایستاد است
که راحت جان وکاه داغ دلم اوست
چونش بنشانم که چراغ دلم اوست

جامی

بیتاب شد ازتب ورق نسرینت
توخفته بسان چشم ومن چون ابرو
بی آب زتبخاله لب شیرینت
باقد خمیده برسر بالینت

مولانا جلال الدین رومی

اطراف رخش مشك سیه بکرفتست
روی توکه ماهست ومراسینه چوطشت
کوئی درتوبه راکنه بکرفتست
زان طشت زنم که مه بکرفتست

وله

کوچك بودن بزرك را کوچك نیست
کر زانکه پدر حدیث کودك کوید
هم کودکی از کمال خیزد شك نیست
عاقل داند که آن پدر کودك نیست

حالتی تبریزی

پیرم زعصا وعینکم ناچار است
نی دیده بجای خویش ماندست ونه پای
امسال مرا تأسفی برپار است
پایم دردست ودیده درد ستار است

حسین یزدی

علم جهلست وشیوه بو جهلیست
هرجا که روم رونق بازار منست
کارم نه باکره است ونی دهاست
مزبی هنرم متاع من جهلست

وله

لبریز زباده ساغر جهلست
اوضاع جهان اکر بدین منوالست
پیمانهٔ ماز غصه مالا مالست
نبکست که رسم عمر استعجالست

سالم

یك ذرهٔ اختیار درهست تو نیست
تدبیر چو کعبتین ونقدیر چو نقش
لیکن معقول فطرت پست تو نیست
دردست تو هست ولیك در دست تو نیست

راهب

راهب بمن آن سنبره خو یار نشد
آمد بسر رحم پس ازمردن من
وز نالهٔ من داش خبردار نشد
نادیده بخفت بخت بیدار نشد

شیخ سعد الدین حموی

ای قد تو معتدل نه بالا ونه پست
بالجمله چنانی که چنان می باید
وی چشم تو مخمور نه هشیار ونه مست
کس را چوتو محبوب نه بودست ونه هست

سعدی

کردرهمه شهر یکسر نیشتراست
با اینهمه راستی که میزان دارد
درپای کسی رود که درویشتر است
میل ازطرفی کند که آن بیشتر است

وله

زانکه ترا برمن مسکین نظر است
کرخود همه عیبها بدین بنده در است
آثارم از آفتاب مشهورتر است
هرعیب که سلطان بپسندد هنر است

وله

دوران بقا چوباد صحرا بکذشت
بنداشت ستمکر که جفا برما کرد
تلخی وخوشی وزشت وزیبا بکذشت
درکردن او بماند وبرما بکذشت

وله

ازتو بکه نالم که دکر داور نیست
آنراکه تو رهبری کنی کم نشود
وزدست تو هیچ دست بالاتر نیست
وانراکه تو کم کنی کسش رهبر نیست

وله

تدبیر صواب ازدل خوش باید جست
شمشیر قوی نباید از بازوی سست
سرمایهٔ عافیت کفافست نخست
یعنی زدل شکسته تدبیر درست

حکیم سنائی

کرقصد هلاك من شفای دل تست
باینده بکوهر چه هوای دل تست
مقصود من ازجهان رضای دل تست
تاباتو چنان زید که رای دل تست

شعیب جوشقانی

در عالم عاشقی حساب دکر است
در مذهب ما نیاز باشد نه نماز
رسم دکر است واحتساب دکر است
پیغمبر عشق راکتاب دکر است

طالب آملی

هوشست که سرمایهٔ صد دردسر است
در بیضه نمی کند مرغان فریاد
فارغ بال آنکه ازجهان بیخبر است
هرچند که بیضه ازقفس تنکتر است

ملك شمس الدین

بادشمن من چو دوست بسیار نشست
پرهیز ازان عسل که بازهر آمیخت
بادوست نشایدم دکربار نشست
بکریز ازان مکس که بامار نشست

شمس الدین حداد

کردرد کند پای فلك پیمایت
چون ازسر دشمنت بجان آمده درد
سربست درین عرصه کنم بررایت
آمد بتظلم که فتد در پایت

بابا عراقی

عالم زلباس شادیم عریان یافت
هرشام که بکذشت مرا غمکین دید
بادیدهٔ پرخون ودل بریان یافت
هرصبح که خندید مرا کریان یافت

وله

افسوس که ایام جوانی بکذشت
تشنه بکنار جوی چندان خفتم
سرمایهٔ عیش وشادمانی بکذشت
کزجوی من آب زندکانی بکذشت

عرفی

دریای رموز باده کشرا ره نیست
ناهشیار است کسی چه داند می چیست
در پردهٔ رازی کسی را ره نیست
ور مست شود نیز ز حال آکه نیست

عطار نیشابوری

بس قصه که بر خلق شمردم زغمت
کر شادی تو در غم این مسکینست
بس غصه که زیر خاك بردم زغمت
تو شادبزی که من بمردم زغمت

وله

چندین امل تو آخر ای غافل چیست
چون عاقبت کار همه کم شدن است
چون رفتنی در بن جهان منزل چیست
آخر ز پدید آمدنت حاصل چیست

وله

چون نیست کسی در دو جهان دمساز
درحاضر یت زخویش غایب شده ام
کس نتواند شناخت هرکز رازت
ای حاضر غایب زکه جویم بازت

وله

جان محو شد و بهیچ رویت نشناخت
ای از سر موئی دو جهان کرده پدید
دل در خون کشت و خاك کویت نشناخت
کس در دو جهان یکسر مویت نشناخت

امیر علی

از زخم سر دو زلف عنبر بویت
زانکشت نمای هر کسی بر رخ تو
آزرده شود همی کل خود رویت
ترسم که نشان بماند اندر رویت

فدائی

تا چشم کشایم بجمال توخوشست
هیچ از تو بجز فراق تو ناخوش نیست
ور دیده ببندم بخیال تو خوشست
وان نیز بامید وصال تو خوشست

فریدالدین هندی

شب نیست که خون دل غمناك نریخت
یك شربت آب خوش نخوردم در همه عمر
روزی نه که آب روی من پاك نریخت
کان باز زراه دیده بر خاك نریخت

کمال اسماعیل

تا روز مرا زچشم بارند کیست
نی وقت خوشی و لذت بند کیست
تا شب ز دلم رنج و درا کند کیست
پس مرك چه باشد اکر این زند کیست

کمال اسماعیل

دل خون شد و شرط جانکدازی اینست
با این همه هیچ دم نمی آرم زد
در حضرت او کمینه بازی اینست
شاید که ترا بنده نوازی اینست

وله

دی اسب مرا کفت دریغت چه شکست
نی آب درونه سبزه نه دانهٔ جو
کا صطبل تو از زاو بهای فلکست
این جای ستور نیست جای ملکست

کمال خجندی

دندان ترا چو درد پنهان بکرفت
چون جمله دوای دردها در لب تست
آن درد مرا در دل و در جان بکرفت
آن لب باید بزیر دندان بکرفت

محمود

دل کفت مرا علم لدنی هوس است
کفتم که الف کفت دکر هیچ مکوی
تعلیم کنم اکر ترا دسترس است
در خانه اکر کس است یکحرف بس است

مسعود سعد سلمان

درماه چه روشنی که در روی تو نیست
مشك ختنی چو زلف خوشبوی تو نیست
در خلد چه خرمی که در کوی تو نیست
یکسر هنری عیب تو جز خوی تو نیست

معین الدین

ایام بقا چو باد نوروز کذشت
تا چشم نهادیم بهم صبح رسید
روزان و شبان بمحنت و سوز کذشت
تا چشم کشودیم زهم روز کذشت

مغربی

کس نیست کز و بسوی تو راهی نیست
یك ذره ز ذرات جهان نتوان یافت
بی هستی تو سنك و کل و کاهی نیست
کاندر دل او ز مهر تو ماهی نیست

مهستی بیکم

در خانهٔ تو آنچه مرا شاید نیست
کوئی همه چیز دارم از مال و منال
بندی ز دل رمیده بکشاید نیست
آری همه هست آنچه می باید نیست

وله ایضا

مارا بدم پیر نکه نتوان داشت
آنرا که سر زلف چو زنجیر بود
در حجرهٔ دلکیر نکه نتوان داشت
در خانه بزنجیر نکه نتوان داشت

نجم الدین کبری

هر سبزه که در کنار جوئی رسته است
پا بر سر لاله ها بخواری ننهی
کوئی ز رخ فرشته خوئی رسته است
کان لاله زخاك ماه روئی راسته ست

خواجه نصیر

اجزاء پیالهٔ که درهم پیوست
چندین سر و پای نازنین و دل دست
بشکستن آن روا نمیدارد دست
از بهر چه ساخت و زبرای چه شکست

سید نظام الدین

ای ماه خجل ز روی شهر آرایت
سرتاپایت چنانك می باید هست
وی سرو سهی شیفته بر بالایت
سرتا پایم فدای سرتاپایت

شیخ نظامی

ده بار زنه سپهر و از هشت بهشت
کز پنج حواس و چار ارکان و سه روح
هفت اخترم از شش جهت این نامه نوشت
ایزد بدو عالم چو تو یك کس نسرشت

ملا وارسته

بی جذبهٔ دوستان زجا نتوان رفت
فریاد مؤذن بشنو نادانی
هر راه که نیست رهنما نتوان رفت
ناخوانده بخانهٔ خدا نتوان رفت

لا

خاکی که بزیر پای هر حیوانیست
هر خشت که بر کنکرهٔ ایوانیست
زلف صنمی و عارض جانانیست
انکشت وزیری و سر سلطانیست

لا

کل صبحدمی بخود برآشفت و بریخت
بدعهدی چرخ بین که کل در دده روز
باباد صبا حکایتی کفت و بریخت
سر بر زد و غنچه کرد و بشکفت و بریخت

لا

شاها می عشرت همه از جام بریخت
خونی که زتیغ از عدو خنجر تو
کلبرك حیات نه بهنکام بریخت
کرزیدهٔ دوستان ایام بریخت

لا

هر نقش که بر تختهٔ هستی پیداست
دریای کهن که برزند موجی نو
آن صورت آنکسیست کان نقش آراست
موجش خوانند در حقیقت دریاست

لا

بیچاره کسی که شهر بردش وطنست
زین هر دو بتر کسی که اهل سخنست
بیچاره تر آنکه نقشبندیش فنست
ناچار کسی که هر سه دارد چو منست

لا

زان لطف و مراعات که بر بنده تراست
کر شکر شوم شکر تو نتوانم کفت
بشنو سخنی که راست می کویم راست
ور عذر شوم عذر تو نتوانم خواست

لا

کفتم که مکر ماه تو در میغ کریخت
کفتا که چو مشاطه رخم می آراست
وین غالیه بر روی توازمشك که بیخت
ازهوش برفت و سرمه بر آینه ریخت

لا

بر مادر وصل بسته میدارد دوست
جانرا بفراق خسته میدارد دوست
من بعد من وشکستگی ودر دوست
چون دوست دل شکسته میدارد دوست

لا

آنی تو که خضر طالب صحبت تست
پر آب حیات ساغر عشرت تست
تو دیدهٔ عالمی ومردم همه را
چون صاد همیشه چشم بر صحبت تست

ابو علی سینا

بنگر زجهان تاچه طرف بستم هیچ
وز حاصل ایام چه دردستم هیچ
شمع طربم کیر چو بنشستم هیچ
خود جام جم کیر چو بشکستم هیچ

لا

بنمود بمن یار میان یعنی هیچ
درپاش فکندم دل وجان یعنی هیچ
کویند که درمدرسه تحصیلت چیست
فکر دهن تنك بتان یعنی هیچ

خیام

چون عمر بسر رسد چه بغداد وچه بلخ
پیمانه چو پر شود چه شیرین وچه تلخ
افسوس که بعد ازمن وتو ماه بسی
از سلخ بغره آید از غره بسلخ

ابن یمین

منکر که دل ابن یمین پرخون شد
بنگر که ازین سرای فانی چون شد
مصحف بکف وچشم برهروی بدوست
با پیك اجل خنده زنان بیرون شد

ابو سعید ابو الخیر

برخیز که عاشقان بشب راز کنند
کرد در وبام دوست پرواز کنند
هرجا که دری بود بشب می بندند
الا در دوست که شب باز کنند

سلطان ابو یزید آل مظفر

از واقعهٔ تراخبر خواهم کرد
انرا بدو حرف مختصر خواهم کرد
باعشق تو درخاك نهان خواهم شد
بامهر تو سر زخاك بر خواهم کرد

وله

برهر که حسد بردی امیر تو شود
وز هر که فرو خوری اسیر تو شود
تا بتوانی تو دستگیری من کن
کان دست کرفته دستگیر تو شود

امام هروی

تادار وی درد تو مرا درمان شد
پستیم بلندی شد وکفر ایمان شد
جان ودل وتن هرسه حجاب من بود
تن دل شد ودل جان شد وجان جانان شد

ابو علی سینا

کفر چو منی بلاف آسان نبود
محکم تر از ایمان من ایمان نبود
در دهر چو من یکی واوهم کافر
پس درهمه دهر یك مسلمان نبود

ارزقی

پیچیدن افعی بکمندت ماند
آتش بسنان دیو نبدت ماند
اندیشه بجستن بسمندت ماند
خورشید بافسر بلندت ماند

اوحد الدین کرمانی

ای دائرهٔ کون ومکانرا مقصود
کتم عدم ازنو کشته صحرای وجود
تو نقطهٔ این دائره عالم پرکار
پیرامن تو نهاده سرها بسجود

بدر الدین جاجرمی

کفتم سخنت شکسته وش چون آید
با آنکه همه چون در مکنون آید
کفتا سخن ازچنین دهانی که مراست
کر نشکنمش چگونه بیرون آید

ثنائی خواجه حسین

آزار کرت بدر شهوار رسد
کی از ستم چرخ ستمکار رسد
تنگست ز دهان واز تنگی جا
ناچار بساکنانش آزار رسد

جامی

هرکس که سفر کند پسندیده شود
خاك قدمش چو سرمه در دیده شود
پاکیزه تر از آب نباشد چیزی
هرجا که بسی ماند کندیده شود

مولانا جلال الدین ر

ازنی شکر ای جان بمدارا سازند
وز برك درخت توت دیبا سازند
آهسته مکن شتاب صبری بنمای
کز غوره بروزکار حلوا سازند

وله

انرا منکر که ذوفنون آید مرد
درعهد ووفا نکر که چون آید مرد
ازعهدهٔ عهد اکر برون آید مرد
ازهرچه کمان بری فزون آید مرد

وله

آنکس که زچرخ نیم نانی دارد
وز بهر مقام آشیانی دارد
نی طالب کس بود نه مطلوب کسی
کو شاد بزی که خوش جهانی دارد

وله

درسینهٔ هرکه ذرهٔ دل باشد
بی عشق تو زندکیش مشکل باشد
بازلف چو زنجیر کره بر کرهت
دیوانه کسی بود که عاقل باشد

وله

درراه طلب رسیدهٔ می باید
دامن زجهان کشیدهٔ من باید
بینائی خویش را دواکن ورنی
عالم همه اوست دیدهٔ می باید

حافظ

ازچرخ بهرکونه همی دار امید
وزکردش روزکار میلرز چو بید
کفتی که پس از سیاه رنکی نبود
پس موی سیاه من چرا کشت سفید

وله

بامی بکنار جوی می باید بود
وزغصه کناره جوی می باید بود
این مدت عمر ما چو کل ده روز است
خندان لب وتازه روی باید بود

وله

جانم بفدای آنکه او اهل بود
سر در قدمش اکر نهی سهل بود
خواهی که بدانی یقین دوزخ را
دوزخ یقین صحبت نااهل بود

حالتی قاسم

جانم باب ازلعل خموش تورسید
ازلعل خموش باده نوش تورسید
کوش تو شنیدیم که دردی دارد
درد دل من مکر بکوش تورسید

خیام

کویند که فردوس برین خواهد بود
وانجا می ناب وحور عین خواهد بود
کر ما می ومعشوق کزیدیم چه باك
چون عاقبت کار چنین خواهد بود

وله

تازهره ومه در آسمان کشت پدید
بهتر زمی لعل کسی هیچ ندید
من در عجبم زمی فروشان کاینسان
زین به که فروشند چه خواهند خرید

وله

کرمی نوشد کدا بمیری برسد
وردو بهکی خورد بشیری برسد
ورپیر خورد جوانی ازسر کیرد
ورزانکه جوان خورد بپیری برسد

خیام
صیاد ازل که دانه در دام نهاد — صیدی بگرفت وآدمش نام نهاد
هرنیک وبدی که میرود در عالم — اومی‌کند وبهانه برعام نهاد

وله
آنانکه محیط فضل وآداب شدند — درجمع کمال شمع اصحاب شدند
ره زین شب تاریك نبردند برون — گفتند فسانهٔ ودرخواب شدند

وله
عمرت تاکی بخود پرستی گذرد — یادر غم نیستی وهستی گذرد
آن عمر که مرگ باشد اندر پی آن — آن به که بخواب یابمستی گذرد

وله
می خور که زتو کثرت وقلت ببرد — واندیشهٔ هفتاد ودو ملت ببرد
پرهیز مکن زکیمیائی که ازو — یك جرعه خوری هزار علت ببرد

ذوقی
از بخت بدم امید تو بید شود — گر بنشانم درخت گل بید شود
بر کلبهٔ تار ما نیفتد پرتو — گر جرم فلك تمام خورشید شود

فخر رازی
هرگز دل من زعلم محروم نشد — کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
هفتاد دوسال فکر کردم شب وروز — معلومم شد که هیچ معلوم نشد

راغب پاشا
صائب که دل اهل سخن راخون کرد — تاراج معانی از بی مضمون کرد
مانندهٔ حقه باز حرفی که شنید — ازگوش گرفت واز دهن بیرون کرد

خواجه رشیدالدین همدانی
پیرم ولی چو بخت دمساز آید — هنگام نشاط وطرب وناز آید
از زلف دراز تو کمندی فکنیم — برگردن عمر رفته تاباز آید

زبانی
در سینه ام آه سرکشی بود چه شد — درجان داغی زمهوشی بود چه شد
طور دلم از تجلی عشق تهیست — در وادی ایمن آتشی بود چه شد

میرزا سامی
کامیت مراگر فلك پست دهد — دردستش از بن هردو یکی هست دهد
باهمت من کند چو دستم کوتاه — یا آنکه بقدر همتم دست دهد

سحابی
گفتار کزان مسیح دم می آید — چون روح روان بعقبتم می آید
یارب سخنست کان دهن میگوید — باجان منت از عدم می آید

سرمد
سرمد اگرش وفاست خود می آید — گر آمدنش رواست خود می آید
بیهوده چرا در طلبش می گردی — بنشین اگر اوخداست خود می آید

سعدی
آنرا که نظر بروی هرکس باشد — دردیدهٔ صاحب نظران خس باشد
قاضی بدو شاهد بدهد فتوی شرع — در مذهب عشق شاهدی بس باشد

وله
مشنو که مرا از تو صبوری باشد — باطاقت دوستی ودوری باشد
لیکن چه کنم گر نکنم صبر وشکیب — خرسندی عاشقان ضروری باشد

(هرکس)

سعدی
هرکس که درست قول وایمان باشد — اورا چه غم ازشحنه وسلطان باشد
وان خبث که در طینت ثعبان باشد — اورابه ازان نیست که پنهان باشد

وله
دانی که چه گفت زال بارستم گرد — دشمن نتوان حقیر وبیچاره شمرد
دیدیم بسی آب زسرچشمهٔ خرد — چون بیشتر آمد شتر وبار ببرد

وله
بس چون تو ملك زمانه برتخت نشاند — هرك بمراد خویشتن کامی راند
ازجمله بماند ودور گیتی بتوداد — دریاب که ازتوهم چنین خواهد ماند

وله
آنانکه بکنج عافیت بنشستند — دندان سك ودهان مردم بستند
کاغذ بدریدند وقلم بشکستند — وزدست وزبان حرفگیران رستند

وله
نه هرکه طراز جامه بردوش کند — خودرا زشراب کبر مدهوش کند
بداصل بود که یار درویش را — دروقت توانگری فراموش کند

وله
نادان همه جاباهمه خاتی آمیزد — چون غرقه بهرچه دید دست آویزد
بامردم زشت نام همراه مباش — کز صحبت دیگدان سیاهی خیزد

وله
گر تیر جفای دشمنان می آید — دلتنگ مشو که دوست می فرماید
بربار ذلیل هر ملالت کاید — چون یار عزیز می پسندد شاید

سلمان
چون گل دهنی زمانه پرخنده نکرد — کش باز بخون جگر آکنده نکرد
چون غنچهٔ گل دمی دلی جمع نشد — کایام همان دمش پراکنده نکرد

شاه سلیمان
مردان خدا میل بهشتی نکنند — خود بینی وخویشتن پرستی نکنند
آنجا که مجردان حق می نوشند — خمخانه تهی کنند ومستی نکنند

شاه جهان
خواهی که ترا رتبهٔ ابرار رسد — مپسند بهرکس ازتو آزار رسد
ازمرگ میندیش وغم رزق مخور — کان هردو بوقت خویش ناچار رسد

شیخ شطاح
تمثال رخ ترا بچین بردستند — آنجا که مصوران چابکدستند
در پیش مثال روی تو بنشستند — انگشت گزیدند وقلم بشکستند

شهاب الدین سهروردی
بخشای بآنکه بخت یارش نبود — جز خوردن اندوه توکارش نبود
ازعشق تو حالتیش باشد که دران — هم باتو وهم بی تو قرارش نبود

وله
هجر تونقاب خوابم ازدیده کشاد — خوناب دل کبابم ازدیده کشاد
یادتو چو آتش است اندر دل من — حالی که درآمد آبم ازدیده کشاد

وله
ظالم چو کباب ازدل درویش خورد — چون درنگری زپهلوی خویش خورد
دنیا عسلست هرکه زو بیش خورد — خون افزاید تب آورد نیش خورد

شاه طاهر قمی

کر کسب کمال می کنی می کذرد — ور فکر محال می کنی می کذرد
دنیا همه سر بسر خیالست خیال — هر نوع خیال می کنی می کذرد

طلعت

طلعت بروز بملکت چین ارزد — برصد عمل زاهد خودبین ارزد
ارزد بزار ترش شود باشیرین — چون تلخ شود بجان شیرین ارزد

عاشق

نه راحت و نه رنج جهان خواهد ماند — خوش باش که نه این و نه آن خواهد ماند
کلزار بتاراج خزان خواهد رفت — این بستن در باغبان خواهد ماند

عطار نیشابوری

ای صبح اکر دم بهوس خواهی زد — از همدمی کدام کس خواهی زد
عمریست که تا تو همدمی یافتهٔ — واهم کاذب با که نفس خواهی زد

وله

هر کو رخ تو بدید حیران ماند — وز حال لب تو لب بدندان ماند
وانکس که سر زلف پریشان تو دید — کافر باشد اکر مسلمان ماند

وله

عشقت بهزار پادشاهی ارزد — وصل تو زماه تا بماهی ارزد
آرا که رخی بود بدین زیبائی — انصاف بده که هرچه خواهی ارزد

وله

راهی که درو پای ز سر باید کرد — ره توشه درون خون جکر باید کرد
خواهی که درین راه خبردار شوی — خودرا ز دو کون بیخبر باید کرد

وله

صد مرحله زانسوی خرد خواهم شد — فارغ ز وجود نیك و بد خواهم شد
آن زیبائی که در پس پرده منم — ای بیخبران عاشق خود خواهم شد

وله

در عشق توام شادی و غم هیچ نبود — پندار وجود و هم عدم هیچ نبود
هر حیله که بود کردم و آخر کار — معلوم شد کان همه هم هیچ نبود

وله

کی پشه تواند که ژابیند — یا مورچهٔ کلشن خضرا بیند
هر قطره که همرنك نشد با دریا — او در دریا چکونه دریا بیند

مهدی

آمد رمضان نه صاف داریم و نه درد — از چهرهٔ من کرسنکی رنك ببرد
در خانهٔ ما چو خوردنی چیزی نیست — ای روزه برو ورنه ترا خواهم خورد

فردوسی

تا چند نهی در دل تو غصه و درد — تا جمع کنی سیم سفید و زر زرد
زان پیش که کرد نفس کرم تو سرد — با دوست بخور که دشمنت خواهد خورد

فریبی اصفهانی

یاران باهم چو عیش بنیاد کنید — وز صحبت هم خاطر خود شاد کنید
شکرانهٔ عیش و کامرانی کاهی — از حسرت و ناکامی ما یاد کنید

فکری

تا کی جکرم ز غصه خون خواهد شد — روز و شبم اندوه فزون خواهد شد
روزم بخیال آنکه تا شب چه شود — شب در غم آنکه روز چون خواهد شد

قری

من می خورم و هر که چو من اهل بود — می خوردن من بنزد او سهل بود
می خوردنم ایزد از ازل می دانست — کر می نخورم علم خدا جهل بود

کمال اسماعیل

کر درد کند پای تو ای حور نژاد — غمکین نشوی که هرکزت درد مباد
این درد نشست بر تنش رحم آمد — از بهر شفاعتم بپای تو نهاد

لاله خاتون

بس غصه که از چشمهٔ نوش تو رسید — تا دست من امروز بدوش تو رسید
در کوش تو دانهای دری بینم — آب چشم مکر بکوش تو رسید

سید محمد جامه باف

آن قوم که با خاطر خرم کذرند — برباد نشاط فارغ از غم کذرند
در بحر جهان کذران هم چو حباب — چندان که بهم رسید از هم کذرند

وله

چون کردش چرخ راهداری نبود — در رفتن و ماندن اختیاری نبود
خواهم که چنان روم که از رفتن من — بر خاطر ماندکان غباری نبود

مشتاق اصفهانی

غم بیحد و درد بیشمار و من فرد — یارب چه کنم که صبر نتوانم کرد
یا درد باندازهٔ درمان بفرست — یا حوصلهٔ بده باندازهٔ درد

مغربی

پیش از پس و پیش کاین پس و پیش نبود — این ملت و دین و مذهب و کیش نبود
این ماومنی و این شمائی و توئی — در حضرت او بجز یکی بیش نبود

منوچهری

هر کار که هست جز بکام تو مباد — هر خصم که هست جز بدام تو مباد
هر سکه که هست جز بنام تو مباد — هر خطبه که هست جز بنام تو مباد

مولوی معنوی

تا همبر تو طبع بدآموز بود — بخت تو مپندار که فیروز بود
تو خفته بصبح و شب عمرت کوته — ترسم که چو بیدار شوی روز بود

مهری خاتون

شوی زنك جوان اکر پیر بود — چون پیر بود همیشه دلکیر بود
آری مثلست این که زنان میکویند — در پهلوی زن تیر به از پیر بود

مهستی بیکم

ایام بر آنست که تا بتواند — یکروز مرا بکام دل ننشاند
مهدی دارد فلك که تا کرد جهان — خود میکردد مرا همی کرداند

نصیر طوسی

موجود بحق واحد اول باشد — باقی همه موهوم و مخیل باشد
هر چیز جز او که آید اندر نظرت — نقش دوءمین چشم احول باشد

ولی دشت بیاضی

دی عهد شکستهٔ وفا داده بباد — مادر همه شهر بیوفائی بتو داد
اول تو چنان بدی که کس چون تو نبود — آخر تو چنان شدی که کس چون تو مباد

ولی دشت بیاضی

ای عشق بدرد تو سری می باید
صید تونه من قوی تری می باید
من مرغ بسك شعله كبابم بگذار
این آتش را سمندری می باید

وله

امی لقبی كز انبیا اعلم بود
احمد نامی كه سرور عالم بود
زان سایه نبود همراه كه بود
محرم جائی كه سایه نامحرم بود

لا

علمی كه حقیقی است در سینه بود
در سینه بود هر آنچه درسی نه بود
صد خانه پر از كتاب سود ندهد
باید كه كتاب خانه در سینه بود

لا

ما را نبود دلی كه خرم كردد
خود بر سر كوی ماطرب كم كردد
شادی زمانه كر بما روی نهد
باد دل ما پر و زد غم كردد

لا

بیشم سر باده واب جوی نماند
بیشم هوس روی خوش و موی نماند
در كوی نشاط خانهٔ بود مرا
آن خانه خراب كشت وآن كوی نماند

لا

از دوریت ای تازه كل باغ مراد
چون غنچه چه خنده ام رفته زیاد
كریان چو پیالهٔ پر در كف مست
نالان چو سبوی خالیم در ره باد

لا

هر درد دلی كه از قضا می آید
پر جان و دل خستهٔ ما می آید
چون روزی مقبلان غم و غصهٔ ما
پیدا نبود كه از كجا می آید

لا

كیرم كه فلك همدم و همراز آید
ایام نشاط و طرب باز آید
یاران كه شدند از كجا جمع شوند
وین عمر كذشته از كجا باز آید

لا

بس بلبل باغ طرب پاك نهاد
كایام ورا چو خار و خاشاك نهاد
ای بس صدف درمعانی كه فلك
بركوشهٔ صندوقچهٔ خاك نهاد

لا

كر درد لت از كسی شكایت باشد
ور درد دلت ازو بغایت باشد
زنهار بانتقام مشغول مشو
بد را بدی خویش كفایت باشد

لا

آن كو بجهان كوهر نایابی بود
وز هیبت او عدو چو سیمابی بود
كوئی كه نبود و خود نیامد بجهان
بیدار شوای دیده مكر خوابی بود

لا

آن دولت و اشتهار كوئی كه نبود
وان شوكت وآن یسار كوئی كه نبود
شد ملك كرم خراب سبحان الله
دیار دران دیار كوئی كه نبود

لا

بی لطف تو من قرار نتوانم كرد
احسان ترا شمار نتوانم كرد
كر برتن من زبان شود هر موی
یك شكر تو از هزار نتوانم كرد

لا

قصاب زكشته كارد چون بركیرد
اندر لب و دندان چو شكر كیرد
كر بار دكر بركلوی كشته نهد
از ذوق لبش زندكی از سر كیرد

(ازشبنم)

لا

از شبنم عشق خاك آدم كل شد
صد فتنه وشور در جهان حاصل شد
سر نشتر عشق بر رك روح زدند
یك قطره چكید و نامش دل شد

لا

زاول كه مرا عشق نكارم تو بود
همسایه بشب ز نالهٔ من نغنود
كم كشت مرا ناله چو عشقم بفزود
چون هیمه همه سوخت كم كردد دود

لا

دیده ز فراق تو زیان می بیند
پر چهره زخون دل نشان می بیند
با این همه من زدیده ناخشنودم
كو بی رخ تو چرا جهان می بیند

لا

آباء تو از ظلم ابا فرمودند
اجداد تو احوال جهان پیمودند
امروز كه جای خویش دادند بتو
باید كه چنان شوی كه ایشان بودند

لا

كر تیغ تو یكدم از میان برخیزد
عصمت همه را زمال و جان برخیزد
از بستر تب كه جای بد خواه تو باد
برخیز سبك ورنه جهان برخیزد

لا

دستی كه زدیدنش ترا ننك آید
در وقت ضرورت بوسه دادن شاید
هر كار كه عار است و ملال افزاید
در حالت احتیاج بد ننماید

لا

چشمان تو ترك می پرستی نكنند
اندیشه زخونریزی و مستی نكنند
تا بودن زلف از خدا خواستهام
تا بو الهوسان دراز دستی نكنند

لا

غم با الطاف تو شادمانی كردد
عمر از نظر تو جاودانی كردد
كر باد بدوزخ برد از كوی تو خاك
آتش همه آب زندكانی كردد

لا

مستقبل عالم بتر از ماضی شد
عالم بخرابی جهان راضی شد
این از همه طرفه تر كه در عالم دون
كوساله وزیر كشت و خر قاضی شد

لا

زان پیش كه از دو كون آثار نبود
پر لوح وجود نقش اغیار نبود
معشوقه و عشق و ما بهم می بودیم
در كوشهٔ خلوتی كه دیار نبود

لا

كر دست بخل برنهی جود شود
ور پای بخار برنهی عود شود
ور نام تو بر بام فلك بنویسند
هر عاقبتی كه هست محمود شود

لا

سیل مژه سوز سینه می اندوزد
دود دل من جامهٔ غم می دوزد
جانا من و تو دو شمع بودیم بهم
یك شمع بمرد ودیكری می سوزد

لا

یاران موافق همه از دست شدند
در پای اجل یكان یكان پست شدند
بودند تنك شراب در مجلس عمر
دردا كه زما پیشترك مست شدند

ولانا جلال الدين رومی

چون بت رخ تست بت پرستی خوشتر
درهستی عشق تو چنان نیست شدم
چون باده زجام تست مستی خوشتر
کان نیستی ازهزار هستی خوشتر

وله

مجنون و پریشان توأم دستم کیر
هر بی سر وپای دستکیری دارد
سر کشته وحیران توأم دستم کیر
من بی سروسامان توأم دستم کیر

وله

طبعم چو حیات یافت ازجلوهٔ فکر
درهر بیتی هزار دختر بنمود
آورد عروس نظم درحجلهٔ ذکر
هریك بمثال مریم آبستن و بکر

حافظ

ایام شبا بست شراب اولیتر
عالم همه سر خرابست وبباب
هرعاشق سرمست خراب اولیتر
درجای خراب هم خراب اولیتر

سعدی

چون خیل توصد باشد وخصم تو هزار
تابتوانی برآور از خصم دمار
خود را بهلاك می سپاری مسپار
چون جنك ندانی آشتی عیب مدار

سهیلی

برخیز ولوای دولت افراشته کیر
آفاق ازان خویش داشته کیر
دنیا همه درزیر نکین داشته کیر
آخر زجهان رفته وبکذاشته کیر

ضیاالدین کاشی

از خلق زمانه پا کشیدن خوشتر
زنهار ضیا علاج چشمت نکنی
درکوشهٔ عزلت آرمیدن خوشتر
اوضاع زمانه راندیدن خوشتر

قاآنی

آشفته سخن چوزلف جانان خوشتر
مجموعهٔ عاشقان بود دفتر من
چون کارجهان بی سروسامان خوشتر
مجموعهٔ عاشقان پریشان خوشتر

مقصود هروی

بوی کل ومل نوای مرغای بهار
انجا که تو غائبی ازینهام چه حظ
حاضر همه وتو غائب ای زیبایار
وانجا که تو حاضری ازینهام چه کار

میرزا نظام شیرازی

آن شوخ که کردیده تبش مانع سیر
شب لرزد وروز کرم کردد کویا
پرشد زدعای صحتش مسجد ودیر
روزازدل من کذشت وشب ازدل غیر

هاتف

بازای وبکنج فرقتم فرد نکر
از مرك دوای درد خود میجویم
وز درد فراق چهره امزرد نکر
بیمار نکر دوا نکر درد نکر

لا

سررشتهٔ دولت ای برادر بکف آر
دائم همه جا باهمه کس درهمه کار
وین عمر کرامی بخسارت مکذار
می دارنهفته چشم دل جانب یار

خواجه افضل

تاریك شد از هجردلفروزم روز
شد روشنی از روزوسیاهی زشبم
شب نیز شد از آه جکرسوزم دوز
اکنون نه شبم شب است نه روزم روز

سعدی

آمد آمد آنکه نرفت او هرکز
اومعدن مشك وما همه بوی وبیم
خالی نبد آن آب ازین جو هرکز
از شك جدا تو دیدهٔ بو هرکز

سعدی

نامی دم اکرسرزنم از مهر تو باز
وربکریزم زدست ای مایهٔ ناز
خواهی بکشم بجور وخواهی بنواز
هرجاکه روم پیش تو می آیم باز

عایشهٔ سمرقندی

بامن چو شب وصل تو بکشاید راز
با این همه کرعوض کنندم هم
ناکاه هم ازشام کند صبح آغاز
کوتاه شبی ازان بصد عمر دراز

لا

ای دل خبر وصال یار آمد باز
کوئی که بکلزار خزاندیدهٔ عمر
آرام بجان بیقرار آمد باز
امید رسیدن بهار آمد باز

لا

ای وصل ترا عمر بها چون شب وروز
تاکی بامید وصل پویان باشیم
هجران توره زن بقا چون شب وروز
اندر پی هم ز هم جدا چون شب وروز

لا

غافل منشین که این زما نیست عزیز
عمری که بیاید وبخواهد رفتن
هردم که برآید ازتو جانیست عزیز
ضایع مکنش که بیبها نیست عزیز

ابو سعید ابوالخیر

الله بفریاد من بیکس رس
هرکس بکسی وحضرتی می نازد
فضل وکرمت یار من بیکس بس
جزحضرت تو ندارد این بیکس کس

قاضی اسد کاشی

ای آنکه توئی محرم راز همه کس
چون دشمن ودوست مظهرذات تواند
شرمندهٔ ناز تونیاز همه کس
از بهرتو میکشیم ناز همه کس

اوحدی کرمانی

ای آمده کریان تو وخندان همه کس
امروز چنان باش که فردا چو روی
وز آمدن تو کشته شادان همه کس
خندان تو برون روی وکریان همه کس

پیامی آملی

از ما خبر رسوم وآداب مپرس
اوضاع زمانه چون پریشان خوابیست
زینهارمزن این دروزین باب مپرس
تعبیر موافقی ازین خواب مپرس

خیام

از حادثهٔ زمان زاینده مترس
این یکدم نقد را بعشرت کذران
وز هرچه رسد چونیست پاینده مترس
از رفته میندیش وز آینده مترس

وله

مائیم درین کنبد ویرانه اساس
آکاه نه از منزل امید وهراس
جوینده رخنه همچو موری درطاس
سرکشته وچشم بسته همچوکاوخراس

سعدی

چون زهرهٔ شیران بدرد نعرهٔ کوس
با آنکه خصومت نتوان کرد بساز
برباد مده جان کرامی بفسوس
دستی که بدندان نتوان برد ببوس

سنجر کاشی

من عاشق خدمتم نه از اهل هوس
تا سجدهٔ شکر خدمتت بکذارم
دلکیر زخانه همچو مرغ زقفس
از در که تو مرا چنین داری بس

فخری کاشی

ای جملهٔ بیکسان عالم راکس
من بیکسم وکس ندارم جز تو
یك جو لطفت تمام عالم را بس
از لطف بفریاد من بیکس رس

مسعود سعد سلمان

روکاینهٔ بخت تو نزداید کس
با آنچه کند خدای برناید کس
روزیت نکاهد و نیفزاید کس
آن در که خدای بست نکشاید کس

لا

از مرگ تن ای حکیم چندین مهراس
هم نور تو و همت و کرنه این مرگ
برخیز زخواب جهل و بنکر بقیاس
پیوستن عقلست و بریدن ز حواس

مولانا جلال الدین رومی

آن دل که من آن خویش پنداشتمش
بکذاشت مرا بتا و آمد بر تو
بالله به هیچ دوست نکذاشتمش
نیکو دارش که من نکو داشتمش

وله

آنکس که نظر کند بچشم مستش
وآنکس که بانکشت نماید رخ او
از رشک دعای بد کنم پیوستش
کر دست رسم بود ببرم دستش

وله

دل یاد تو آرد برود هوش از هوش
دیدار ترا چشم همی دارد چشم
می بی لب نوشین توکی کردد نوش
کفتار ترا کوش همی دارد کوش

وله

که باده لقب نهادم وکه جامش
که دانه وکاه صید وکاهی دامش
کاهی زر پخته کاه سیم خامش
این جمله چراست تا نکویم نامش

خیام

خیام اکر باده پرستی خوش باش
چون عاقبت کار جهان نیستی است
با لاله رخی اکر نشستی خوش باش
انکار که نیستی چو هستی خوش باش

سعدی

سودی نکند فراخنای بر و دوش
کاو از من و تو فراختر دارد چشم
کر آدمیی عقل و هنر پرور و هوش
پیل از من و تو بزرکتر دارد کوش

خواجه شمس الدین

در ماتم تو چرخ برآمد بخروش
دور تو نبود بندی جام پدر
من در غم تو چه کونه باشم خاموش
ای جان پدر جام پدر کردی نوش

عطار نیشابوری

کر عقل تو کاملست خود خور غم خویش
کس ماتم تو چنانک باید نکند
هر کس علمی دید و تو در عالم خویش
بر خود بکری و خود بکن ماتم خویش

لا

در عهد تو چون ذره‌ها باشد دل خوش
دانی که چرا نشانی یابم از آن
از ساحت خوشدلی جدا شد دل خوش
سیمرغ و وفا و کیمیا شد دل خوش

لا

سیرم ز حیات محنت آکندهٔ خویش
صاحب نظری کجاست تا بنمایم
وز روزی ریزه ریزه پراکندهٔ خویش
صد کریهٔ زار زیر هر خندهٔ خویش

لا

دریا چو محیط است کف خواجه فقط
پروردهٔ تو که مه و دون و وسط
پیوسته بکرد نقطه میکیرد خط
دوات نه دهد خدا کسی را بغلط

لا

صد سر برهٔ سپید چون سینهٔ بط
از کلهٔ خاص ما نه از جای غلط
کز رنک دکر نباشدش هیچ نقط
بدهد کله‌بان ما بدارندهٔ خط

لا

ای دشمن شرع را بغم کشته چو شمع
بادا زمهابت سپاهت دشمن
بدخواه ترا باد بدم کشته چو شمع
هم ریخته هم سوخته هم کشته چو شمع

مولانا جلال الدین رومی

بلبل آمد بباغ و رستیم ز زاغ
چون سوسن و کل ز خویش بیرون آییم
آییم بباغ با تو ای چشم و چراغ
چون آب روان رویم از باغ بباغ

له

آن طاق که نیست جفتش اندر آفاق
پس کفت مرا طاق بخواهی یا جفت
باینده بباخت جفت و طاقی زوفاق
کفتم بتو جفت واز همه عالم طاق

آذر

ای بسته در صلح و کشاده در جنک
فرقست آری میان جنک من و تو
از جنک من و تو کار بر من شده تنک
تو سنک زنی بشیشه من شیشه بسنک

جامی

هر روز روم سوی کلستان غمناک
شاید که بکوید کل نورستهٔ کل
چون غنچه کریبان صبوری زده چاک
با من خبری زان کل نورفته بخاک

وله

شد فصل بهار و کشتم از غصه هلاک
کلها همه سر ز خاک بیرون کردند
دارم جکر کباب و چشم نمناک
الا کل من که سر فرو برده بخاک

مولانا جلال الدین رومی

در دامن عشق زن ای دلشده چنک
رومی بسوی روم رود زنک بزنک
میوه ز درخت خویش سازد آونک
انکور ز انکور همی کیرد رنک

ظهیر فاریابی

ای خیمهٔ دولت کذشته از افلاک
دشمن چو طناب خیمه پیچان و چو میخ
چون دامن خیمه دل بدخواه تو چاک
سر کوفته و نیمه فرو رفته بخاک

عاشق

کردون که کهی شاد کند که غمناک
بس کل که بموسم بهاران در باغ
از محنت و رنج ما نمیدارد باک
از خاک برآورد و فرو برد بخاک

فکری سید محمد جامه باف

در مزرع دهر کز نشاط آمده پاک
چون دانهٔ کندم همه زان بادل چاک
دهقان اجل ز بخت جز تخم هلاک
از خاک برآمدند و رفتند بخاک

شاه نظر اصفهانی

با ما سر خصم را بکوبیم بسنک
القصه درین سرا چه پرنیرنک
با اوئیم ما بدار سازد آونک
یکمرده بنام به که صد زنده بننک

لا

ای لالهٔ دلسوختهٔ دامن چاک
از خاک که تو برآمدی چیست خبر
داری رخ پرداغ و دل آتشناک
زان کل که بتازکی فرو رفت بخاک

لا

از بد رمی رسید عیسی بفلک
کر زانکه بسیم و زر کسی به بودی
وز بادرمی رسید قارون بدرک
عیسی بدرک بودی و قارون بفلک

ابو علی سینا

از قعر کل سیاه تا اوج زحل
بیرون جستم ز قید هر مکر و حیل
کردم همه مشکلات عالم را حل
هر بند کشوده شد الا بند اجل

مولانا جلال الدین رومی

عشق بکمال و دلربائی بجمال
زین نادره نرکجا بود هرکز حال
دل پرسخن وزبان زکفتن لال
من تشنه و پیش من روان آب زلال

وله

یك نکته شنو ز بنده ای نقش چکل
درچشم تو نیستم تو درچشم منی
هرچند که راهست زدل جانب دل
تو مردم دیدهٔ ومن مردم کل

عتابی

ای شاه ستاره خیل خورشید اقبال
ایام تو عید است در و روزه حرام
وی از پی سجدهٔ تو کردون چوهلال
بزم تو بهشت است درو باده حلال

مظفر حسین کاشی

ازفیض بهارشد کلستان همه کل
ماخون جکر خوریم ویاران همه می
دامان همه کل شد و کریبان همه کل
مادست بسرزنیم ویاران همه کل

لا

برسفله جهان ناکس مهر کسل
بس زلف چومشك ازوست درنافهٔ خاك
هان تا ننهی دل ونباشی غافل
بس روی چوکل ازوست درپردهٔ کل

لا

می دان که نه علم دست کیرد نه عمل
آن طائفه را که ازخری بی خبرند
جزجاذبهٔ حضرت حق عز وجل
اززمرهٔ انعام شمر بلهم اضل

ابو اسماعیل

مست توأم ازباده وجام آزادم
مقصود من از کعبه و بتخانه توئی
صید توأم ازدانه ودام آزادم
ورنه من ازین هردو مقام آزادم

اثیر الدین ادمانی

ای چرخ زکردش توخرسند نیم
کر چشم تو بر بی هنرونا اهلست
آزادم کن که لایق بند نیم
من نیز چنان اهل وهنرمندنیم

پور بهای جامی

کر شد کهری زدرج سیمینت کم
صدماه زاطراف درخت می تابد
درحسن نکشت هیچ تمکینت کم
کو باش ستارهٔ زپروینت کم

جمی همدانی

دی آمد وما بی سر وسامان ماندیم
پوشید جهان قبائی زپنبهٔ برف
عریان چودرخت درزمستان ماندیم
الامن وآسمان که عریان ماندیم

مولانا جلال الدین رومی

رفتی وز رفتن تومن خون کریم
نی خود چوتورفتی پی تودیده برفت
وزغصهٔ افزون توافزون کریم
چون دیده برفت بعدازان چون کریم

وله

کردل طلبم بسر کویت بینم
ازغایت تشنکی اکرآب خورم
ورجان طلبم درخم مویت بینم
درآب همه خیال رویت بینم

وله

ماخواجهٔ ده نه ایم ماقلاشیم
نی نی چوقلم بدست آن نقاشیم
ما صدرسرانه ایم ما اوباشیم
مانیز ندانیم کجا می باشیم

وله

هرچیز که آن خوش است نهی است مدام
ورنی می وچنك وصوت خوب وسماع
تامی نشود دلیل این مردم عام
برخاص حلال کشت وبرعام حرام

خیام

بی باده مباش تا توانی یکدم
ابلیس اکرباده بخوردی یکدم
کزباده شود عقل ودل ودین محکم
کردی دوهزار سجده پیش آدم

خواجه رشید الدین همدانی

مائیم که هرکز دم بی غم نزدیم
بی شعلهٔ آه لب زهم نکشودیم
خوردیم بسی خون دل ودم نزدیم
بی قطرهٔ اشك چشم برهم نزدیم

سالك

بی روی تو ای مردم کاشانهٔ چشم
توجای دکر کرفتهٔ خانه ومن
پرپردهٔ حسرت است پیمانهٔ چشم
بهر توسفید کرده ام خانهٔ چشم

سعدی

آن دوست که دیدنش بیارایدچشم
مارا زبرای دیدنش باید چشم
بی دیدنش ازکریه نیاساید چشم
وردوست نه بینم بچه کار آید چشم

سلطان سلیم اول

من شاخ درخت سایه پروردینم
کر برسرسرکشان بزور بازو
من هیچ حریص باده ورد نیم
مجبر ننهم همچو زنان مردنیم

شوقی

ترسم که زحسرت جمالت میرم
هرچند که باشم بخیالات زنده
محروم زدولت وصالت میرم
می ترسم ازانکه درخیالت میرم

شهودی رمال

درعشق تو بسکه ناصبور افتادم
ازشومی بخت بد ببك لغزیدن
وزبادهٔ شوق بی شعور افتادم
صد ساله زخاطر تودور افتادم

محمد صالح

ای شوخ اکر باتو نشینم میرم
القصه چنانم که رخ خوب ترا
ور از تو مفارقت کزینم میرم
بینم میرم و کرنه بینم میرم

عاشق اصفهانی

غلمان وبهشت راکه من بنده شوم
کر میرم واختیار بامن باشد
با این دل ودین عجب ارزنده شوم
تیر تو ربش من اکر زنده شوم

عطار نیشابوری

من زین دل بیخبر بجان آمده ام
چون کارجهان بامن وبی من یکسان
وزجان ستمکش بفغان آمده ام
پس من بچه کار درجهان آمده ام

وله

مائیم در اوفتاده چون مرغ بدام
سرکشته درین دایرهٔ بی در و بام
دل خستهٔ روزکار وآشفته مدام
نا آمده برمراد ونارفته بکام

وله

بربوی یقین درین بیابان رفتیم
عمری شب وروز درتفکر بودیم
وزعالم تن بعالم جان رفتیم
سرکشته درآمدیم وحیران رفتیم

کمال اسماعیل

ازسردی دی فسرده مانند یخم
آن کونه نشسته ام که می نشناسد
زانو پس کوش برده همچو ملخم
کس موی زهار من زموی زنخم

مسعود سلمان

ازبند رحم به بند مهد افتادم
اکنون شه شرق جا بزندان دادم
پس برد بزندان ادب استادم
پس من زبرای بند وزندان زادم

مشتاق اصفهانی

پیدا چو گهر زقطرهٔ آب شدیم
بودیم بخواب در شبستان عدم
وانگاه نهان چون در نایاب شدیم
بیدار شدیم و باز درخواب شدیم

مطربه خاتون

در ماتمت ای شاه سیه شد رو زم
تیغ تو کجاست ای دریغا نامن
بی روی تو دیدکان خود بردوزم
خون ریختن ازدیده باو آموزم

لادری

مائیم که بی ساقی و بی می مستیم
در سور بهار و ماتم دی مستیم
در کوچهٔ فقر و درمجلس کی مستیم
مستیم و عیان نیست که تاکی مستیم

لا

گر من گنه جمله جهان کردستم
گفتی که بروز عجز دست گیرم
عفو تو امیدست که گیرد دستم
عاجزتر ازین مخواه که اکنون هستم

لا

بی بار ترم هرچه وفادار ترم
باهر که وفا و مردمی بیش کنم
آزرده ترم هرچه کم آزار ترم
سبحان الله بچشم اوخوار ترم

شیخ ابوالحسن بسطامی

اسرار ازل رانه تودانی و نه من
هست ازپس پرده گفتگوی من و تو
وین حرف معمارانه توخوانی و نه من
گر پرده برافتد نه تومانی و نه من

ابوعلی سینا

کاویست درآسمان نامش پروین
بکشای دوچشم خرد ازروی یقین
وان گاو دگر فروشده زیر زمین
زیر وزبر دوگاو چندین خربین

اخسنکی

خورشید بلند را به پست آوردن
تیر شده راباز بشست آوردن
براشکر تقدیر شکست آوردن
بتوان نتوان ترا بدست آوردن

آزری

ای تازه گل نیاز پروردهٔ من
خواهم که ترا خدای رحمی بدهد
وی آفت جان برلب آوردهٔ من
تابگذری از گناه ناکردهٔ من

اشرفی سمرقندی

دلبستهٔ روزگار پرزرق شدن
چون مردم آشنور اندر کرداب
باشیفتهٔ بقای چون برق شدن
دستی زدنست وعاقبت غرق شدن

مولانا جلال الدین رومی

ازبسکه فساد وابلهی زاداز من
من طالب داد وجمله بیداد ازمن
درعمر دمی نگشت دل شاد ازمن
فریاد من ازجمله و فریاد ازمن

وله

ای عشق تودر جان کسی وانکس من
کونی بینم لب تراچون لب خویش
ای درد تو درمان کسی وانکس من
مجروح بدندان کسی وانکس من

وله

روزی گذرکنی بخرپشتهٔ من
تاباتك زنم زخاك آغشتهٔ من
بنشین وبگو که ای بغم کشتهٔ من
کای یوسف روزکار کم گشتهٔ من

وله

فرخ باشد جمال سلطان دیدن
من سلسلهٔ عشق تو دیدم درخواب
جان زنده شود زروی جانان دیدن
یارب چه شود خواب پریشان دیدن

مولانا جلال رومی الدین

ای دوست قبولم کن وجانم بستان
باهرچه دلم قرار گیرد بی تو
مستم کن وزهر دوجهانم بستان
آتش بمن اندر ده وآنم بستان

وله

ای زخم توخوشتر ازدوای دگران
ای جور تو بهتر ازوفای دگران
امساك تو بهتر ازعطای دگران
دشنام تو بهتر ازثنای دگران

حافظ

سر تاسر آفاق بهاون سودن
صدسال اگراسیر زندان بودن
نه طاق فلك بخون دل اندودن
زان به که دمی همدم نادان بودن

وله

امروز درین زمانهٔ عهد شکن
تنهائی رازازگر فتم دامن
کو دوست که عاقبت نگردد دشمن
نادوست نبیندم بکام دشمن

سعدی

امروزکه دستگاه داری وتوان
پیش ازتو ازان دیگری بود جهان
بیخی که برسعادت آرد بنشان
بعد ازتو ازان دیگری باشد همان

وله

بشنو بارادت سخن پیر کهن
خواهی که کسی را نرسد برتو سخن
تافهم کنی کارجهان راسروبن
بنگر تو وهرآن که نه نیکوست مکن

شاه شجاع

محمود برادرم شه شیر کهین
کردیم دوبخش تابیاساید ملك
میکرد خصومت زپی تاج ونگین
اوریز زمین کرفت ومن روی زمین

شفای اصفهانی

ای توسن چرخ رابداغ توسرین
تو پرتو آفتابی ونیست عجب
غم نیست اگرفتادی ازخانهٔ زین
گر پرتو آفتاب افتد بزمین

عرفی

ای مرك مرازیار شرمنده مکن
یار آید وجان رود خدایا نفسی
نومیدم ازان گوهر ازرنده مکن
مهلت ده ودر قیامتم زنده مکن

عطار نیشابوری

کدست خوش زمانه خواهیم شدن
چون نیست بجز فسانهٔ کار جهان
که پیش بلانشانه خواهیم شدن
درخواب بدین فسانه خواهیم شدن

وله

جان نتواند زعشق برجای بدن
کاری عجب اوفتاد مارا باتو
تن نتواند زعجز برپای بدن
نه روی گریختن نه یارای بدن

وله

می پنداری که جان توانی دیدن
هرگاه که بینش تو گردد بکمال
اسرار همه جهان توانی دیدن
کوری خود آزمان توانی دیدن

فیضی هندی

خواهم بتو عرض بی نوائی کردن
هرچند که شاه بی طلب می بخشد
نالیدن وبخت آزمائی کردن
شرطست درین راه گدائی کردن

کمال خجندی
دی کز سر اسب ای قمر زهره جبین
نور رُك گلی واسب تو باد صبا

لطف الله نیشابوری
فریاد زدست فلك بی سر و بن
با این همه هیچ نمی یارم گفت

مشرب
پل بر زبر محیط قلزم بستن
نیش دم مار و دم گژدم بستن

مهستی
ازضعف تن آن چنان توانم رفتن
بگداخته ام چنانکه گر آه زنم

لا
لایق نبود قطره بعمان بردن
اما چه کنم که رسم موران باشد

لا
دی از سر اسب گر فتادی بزمین
تو قطرهٔ رحمتی و گلگون تو ابر

ابو محمد ابن سلطان محمود
رفتی و دل خسته مشوش بی تو
تو رفته و من آمده ام بی تو بجان

بابا افضل کاشی
کم گوی بجز مصلحت خویش مگو
دادند دو گوش و یك زبانت زآغاز

باقر خورده
سلطان رسل که نور بد مایهٔ او
امروز نشد سایه بفکن تا باشند

بهائی
رو بت که زباده لاله میروید ازو
دستی که پیالهٔ ز دست تو گرفت

مولانا جلال الدین رومی
فرزانهٔ عشق را تو دیوانه مگو
دریای محیط را تو پیمانه مگو

وله
عشقست که کیمیای شرفست درو
در باطن من زفر او در یا یئست

وله
رشك آیدم ازشانه وسنك ای دلجو
آن در سر زلف تو چرا آویزد

وله
چون پاك شد از خودی سینهٔ تو
بی آینه روی خویش نتوانی دید

گر زانکه فتادی نبود عیب توزین
از باد صبا برك گل افتد بزمین

کاندر بر من نه تو بماند ونه کهن
گرزین بترم کند که گوید که مکن

راه روش بچرخ وانجم بستن
بتوان نتوان زبان مردم بستن

گر دیدهٔ خود نهان توانم رفتن
با آه بر آسمان توانم رفتن

خار و خس صحرا بگلستان بردن
پای ملخی نزد سلیمان بردن

غمگین نشود خاطرت ای مهر جبین
ازابر فتد قطرهٔ رحمت بزمین

عیش خوش من شد آه ناخوش بی تو
تو در آبی و من در آتش بی تو

چیزی که نپرسند تو خود پیش مگو
یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگو

معراج بلند گشت از پایهٔ او
فردای قیامت همه در سایهٔ او

از تاب شراب ژاله میروید ازو
گر خاك شود پیاله میروید ازو

هم خرقهٔ روح را تو بیگانه مگو
اوداند نام خود تو افسانه مگو

ابریست که صد هزار برقست درو
کین جملهٔ کائنات غرقست درو

تا با تو چرا رود بگر ما به فرو
وین بر کف پای تو چرا مالد رو

خود بین گردی زیارد بر سینهٔ تو
در یار نگر که اوست آیینهٔ تو

ناکرده گناه درجهان کیست بگو
من بد کنم و تو بد مکافات کنی

ای از گل سرخ رنك بر بوده وبو
گل رنك شود چو روی شوئی همه جو

گردون که بلاچو برك می بارد ازو
عمریست که بی تو همنشینم دارد

ای چشم جهان بین مرا نور از تو
دوری تو کرده است بیمار مرا

ای آنکه زسر تا بقدم جانی تو
گر چشم ترا بقدر درد است مثال

جامی که شراب ارغوانیست درو
وآن باده که صد جان نهانیست درو

ای روی تو وماه عالم آرای همه
گر با دگران بهٔ از منی وای بمن

چشمم که سرشك لاله گون آورده
نی نی بنظاره اش دلخون شده ام

ای خاك نشین درگه قدر تو ماه
در کوی تو زان خانه گرفتم که مباد

ای آنکه بجان این جهانی زنده
بی عشق مباش تا نباشی مرده

ای سرو زقامت تو قد دزدیده
بردار بیکی آینه از بهر خدای

ای در طلب گرهگشائی مرده
ای بر لب بحر تشنه درخواب شده

بازیچهٔ قدرت خدائیم همه
بر یکدگر این زیادتی جستن چیست

ای ازسر سودای تو من شوریده
ازجمله خوشیهای بهارم بی تو

عمری که بتلخی گذرد گوته به
یاران که حق نان ونمك نشناسند

خیام
وانکو که گنه نکرد چون زیست بگو
پس فرق میان من و تو چیست بگو

رودکی
رنك ازپی رخ ربوده بواز پی بو
مشکین گردد چو موفشانی همه کو

شهودی رمال
ناکامی اهل درك می بارد ازو
بازندگی که مرك می بارد ازو

فارغی
ایام مرا ساخته مهجور ازتو
نزدیك بمردن شده ام دور ازتو

فکری شیخ محمد جامه باف
در مصر وفا یوسف کنعانی تو
چون مردم چشم دردمندانی تو

لا
آبیست که آب زندگانیست درو
پیریست که آتش جوانیست درو

ابو سعید ابو الخیر
وصل تو شب وروز تمنای همه
ورباهمه کس همچون منی وای همه

شیخ احمد جامی
بر هر مژه قطره های خون آورده
از روزن دیده سر برون آورده

ثنائی
دست طلب ازدامن وصلت کوتاه
آرزده شود خیالت ازدوری راه

مولانا جلال الدین رومی
شرمت بادا چرا چنانی زنده
در عشق بمیر تا بمانی زنده

وله
گل پیش رخ تو پیرهن بدریده
تاچون تو خوری شنیدهٔ یا دیده

وله
ازوصل بزاده درجدائی مرده
ای بر سر گنج وازگدائی مرده

وله
اوراست توانگری گدائیم همه
آخر زدر یکی سرائیم همه

وله
رفتم بچمن جامه چو گل بدریده
جز آب روان نیامد اندر دیده

جامی
شیری که شکاری نکند روبه به
ار یوسف مصری بود اندر چه به

رودکی

چون کار دلم ززلف او مانده گره
بر هر رگ جان صد آرزو مانده گره
امید زگریه بود افسوس افسوس
کانهم شب وصل در گلو مانده گره

سحابی

ای زاهد وعاشق از تو در ناله وآه
دور از تو ونزدیك تو احوال تباه
کس نیست که از تو جان تواند بردن
آن را بتغافل کشی این را بنگاه

سلمان ساوجی

از بسکه شکستم وباز بستم توبه
فریاد همی کند زدستم توبه
دیروز بتوبه شکستم ساغر
امروز بساغری شکستم توبه

عبدالله انصاری

یارب دل مارا تو برحمت جان ده
درد همه را بصابری درمان ده
این بنده چه داند که چه می باید خواست
داننده توئی هرآنچه خواهی آن ده

عسجدی

از شرب مدام ولاف مشرب توبه
وز عشق بتان سیم غبغب توبه
دل در هوس گناه وبرلب توبه
از توبهٔ نادرست یارب توبه

عطار نیشابوری

هر روز برانم که کنم شب توبه
از جام پیاپی ولبالب توبه
اکنون که شکفت برگ گل وبرگم نیست
در موسم گل زتوبه یارب توبه

وله

ای از تن منقلب گذر ناکرده
جانرا بسفر اهل بصر ناکرده
گوهر نشوی تا سفر جان نکنی
گوهر نشود قطره سفر ناکرده

وله

ای مانده بجان این جهان زنده
تاکی باشی بزندگانی زنده
چون زیستن تو مرگ تو خواهد بود
تا مرده بمیر تا بمانی زنده

وله

باشادی دو کون غم انکار همه
با ملك جهان مسلم انکار همه
خواهی که وجود اصل یابد بر تو
کونین بکلی عدم انکار همه

کمال اسماعیل

گر لاف زنم که یار خوش خوست نهٔ
با ما بوفا وعهد نیکوست نهٔ
زین نادره تر که از برای تو مرا
شهری همه دشمنند وتو دوست نهٔ

ملامراد قزوینی

ای مولوی از کبر دماغت گنده
گاهی که کند بر تو سلام این بنده
چندان حرکت بکن که از روی قیاس
معلوم شود که مردهٔ یا زنده

مغربی

بدکردم واعتذار بدتر زگناه
چون هست درین مدرسه دعوی تباه
دعوی وجود ودعوی قدرت وفعل
لاحول ولاقوة الا بالله

لا

یك قطره می لعل زسیصد جان به
یك جرعه می تلخ زصد جانان به
جوری که رود میان ساقی وحریف
نزدیك خرد زعدل نوشروان به

اثیرالدین اخسیکتی

که از پر پشهٔ همائی سازی
که طعمهٔ مور اژدهائی سازی
درهم شکنی کاسهٔ سر کسری را
تا دستهٔ کوزهٔ گدائی سازی

شیخ احمد جامی

گر ترك وجود وغم فزاینده کنی
که آرزوی حیات پاینده کنی
آیندهٔ عمر خواهی زرفته فزون
در رفته چه کردی که در آینده کنی

ازرقی

تامن شدم از هوا قرین هوسی
جز ناله زبنده بر نیامد نفسی
فریاد رسم نیست بغیر از تو کسی
فریاد زدست چون تو فریاد رسی

بایزید بسطامی

گر آمدنم زمن بدی نامدمی
ورنیز شدن زمن شدی کی شدمی
به زین بند غمی که درین کون وفساد
نی آمدمی نی شدمی نی بدمی

میرشیبهی

بر مسند حسن چون نشست آوردی
هنگامهٔ مهر را شکست آوردی
دست تو شنیده ام که دردی دارد
آزرده دلی مگر بدست آوردی

مولانا جلال الدین

ای نسخهٔ اسرار الهی که توئی
وی آینهٔ جمال شاهی که توئی
بیرون زتو نیست هرچه در عالم هست
در خود بطلب هرآنچه خواهی که توئی

وله

برخیز وبنزد آن نکونام درآی
در صحبت آن یار دلارام درآی
زین دام برون جه ودران دام درآی
از در اگرت براند از بام درآی

وله

مائیم درین زمان زمین پیمائی
بگذاشته هر شهر بشهر آرائی
چون کشتی یاوه گشته در دریائی
هر روز بمنزلی وهر شب جائی

وله

ای دردل هر کسی زمهرت تابی
وی از تو تضرعی بهر محرابی
جاوید شبی باید وخوش مهتابی
تا باتو غم تو گویم از هر بابی

وله

خواهی که درین زمانه فردی گردی
یا در ره دین صاحب دردی گردی
این را بجز از صحبت مردان مطلب
مردی گردی چو گرد مردی گردی

وله

خود را چو دمی زیار محرم یابی
در عمر نصیب خویش آن دم یابی
زنهار که ضایع نکنی آن دم را
زیرا که چنان دمی دگر کم یابی

وله

ای بر سر ره نشسته ره میطلبی
در خرمن مه فتاده مه میطلبی
در چاه زنخدان چنان یوسف حسن
خود دلو توئی یوسف وچه میطلبی

وله

ای حیف که پیش گرزنی طنبوری
با یوسف همخانه شود با کوری
یا قند نهی در دهن رنجوری
یا جفت شود مخنثی با حوری

وله

ای طالب دنیا تو یکی مزدوری
وی عاشق خلق ازین حقیقت دوری
وی شاد بهر دو عالم از بیخبری
شادی غمش ندیدهٔ معذوری

وله

با یار بگلزار شدم رهگذری
بر گل نظری فکندم از بیخبری
دلدار بمن گفت که شرمت بادا
رخسار من اینجا وتو در گل نگری

وله

بد میکنی ونیك طمع میداری
هم بد باشد سزای بدکرداری
با آنکه خداوند کریمست ورحیم
گندم ندهد بار چو جو میکاری

وله

زاهد بودم ترانه گویم کردی
سرفتنهٔ بزم وباده جویم کردی
سجاده نشین باوقارم دیدی
بازیچهٔ کودکان کویم کردی

وله

هر کس کسکی دارد وهر کس یاری
ماییم وخیال یار واین کوشهٔ دل
هر کس هنری دارد وهر کس کاری
چون احمد وبوبکر بکوشهٔ غاری

وله

ای آنکه زخاك تیره نقشی سازی
که مات کنی وکه بدادی قائم
هر لحظه برو شکل دکر اندازی
احسنت زهی صنعت باخود بازی

مولانا جلال الدین رومی

ای قاصد جان من بجان می ارزی
این عالم کهنه آن ندارد بی تو
جان خود چه بود هردوجهان می ارزی
آن ازتوطلب کنم که آن می ارزی

وله

دی بود چنان دولت وروزافروزی
افسوس که دردفترما دست خدای
امروز چنین آتش عاشق سوزی
آن راروزی نبشت واین راروزی

وله

ازخلق زراه تیز کوشی نرسی
زین هردو اکر سخت بکوشی نرسی
وزخود زسر سخن فروشی نرسی
ازخلق وزخود جز بخموشی نرسی

وله

چون جمله خطاکنم صوابم توبسی
من میدانم که چون بخواهم رفتن
مقصود ازین عمر خرابم توبسی
کوینده چه کردهٔ جوابم توبسی

وله

نی کفت که پای من بکل بودبسی
صدزخم کران بخوردم ازدست کسی
ناکاه بریدند سرم درهوسی
معذورم داراکر بنالم نفسی

وله

تاچند زجان مستمند اندیشی
آنچه ازتونوان ستدهمین کالبداست
تاکی زجهان پرکزند اندیشی
یك مزبله کومباش چند اندیشی

وله

دوش ازسر عاشقی وازمشتاقی
چون جام جمال خویش بنمودی
میکردم التماس می ازساقی
من نیست شدم بماند ساقی باقی

وله

وقفست مرا عمردرین مشتاقی
من کف زنم تاتونباشی مطرب
احسنت زهی طراوت ورواقی
من می نخورم تاتو نباشی ساقی

وله

عاینت حمامةً تحاکی حالی
اوناله همی کرد ومنش می کفتم
تبکی وتنوح فوق غصن عالی
می نال درین پرده که خوش می نالی

وله

کرعاشق زار روی تونیستی
کفتی که مه ایست بردرم وخیز وبرو
چندین بدرسرای تونه ایستمی
ای دوست اکرنه ایستمی نیستمی

وله

شمعیست دل مرد برافروختنی
ای بیخبر ازساختنی وسوختنی
چاکیست زهجر دوست بردوختنی
عشق آمدنی بودنه آموختنی

وله

دردل نکذارمت که انکار شوی
درجان کنمت جای نه درد یده ودل
در دیده ندارمت که بس خوار شوی
تادر نفس بازپسین یار شوی

وله

ازکم خوردن زیرك وهشیار شوی
برخواری توجمله زیرخواری آست
وزپر خوردن ابله وبی کار شوی
کم خوارشوی اکرکم خوارشوی

مولانا جلال الدین رومی

اندر ره حق چوجست وچالاك شوی
عرش است نشیمن توشرمت نابد
نور فلکی بازبافلاك شوی
چون سایه مقیم خطهٔ خاك شوی

وله

ای عشق توعین عالم حیرانی
حال من دلسوخته تاکی پرسی
سرمایهٔ سودای توسرکردانی
چون میدانی توکه زمن میدانی

وله

نادرطلب کوهر کانی کانی
این نکته ورمز اکربدانی دانی
نادر هوس لقمهٔ نانی نانی
هرچیز که در جستن آنی آنی

حافظ

باشاهد شوخ وشنك وباه طرب ونی
چون کرم شود زباده مارارك وپی
کنجی وفراغتی ویك شیشهٔ می
منت نبرم بیك جواز حاتم طی

وله

یارب چوبر آرندهٔ حاجات توئی
من سردل خویش بتوکی کویم
هم قاضی وکافی مهمات توئی
چون عالم اسرار خفیات توئی

وله

بردل غم روزکار تاکی داری
باری وشرابی طلب وپای کلی
بکذارجهان وهرچه دروی داری
دردست کنون که جرعهٔ می داری

وله

ای دوست بکام دشمنانم کردی
درکیش تومن راست بدم همچون تیر
بودم چوبهار چون خزانم کردی
قربان شومت چرا کمانم کردی

وله

ای کاج که بخت سازکاری کردی
ازدست جوانیم چوبربود عنان
بادور زمانه بازیاری کردی
پیری چورکاب پایداری کردی

ظهیر فاریابی

ای نوبت توکذشته ازچرخ بسی
آوازهٔ نوبتت بهرکس برساد
بی نوبت تومباد عالم نفسی
لیکن مرساد ازتونوبت بکسی

عطاء الملك

روزی دوسه سردفترتزویرشدی
اعضای توهریکی کرفت اقلیمی
جوبندهٔ مال وملك وتوفیر شدی
فی الجمله بیك هفته جهانکیر شدی

عطار نیشابوری

کیرم که جهان بکام دیدی وشدی
چیزی که تراهوا بران میدارد
زلف همه دلبران کشیدی وشدی
انکار بر آن چیز رسیدی وشدی

فدائی

بازآی که باسوز وکدازم بینی
نی نی غلطم که خودفراق تومرا
بیداری شبهای درازم بینی
کی زنده کذارد که توبازم بینی

قتالی

ازدفترعشق را زهیخوان ومکوی
خواهی که دل ودین بسلامت ببری
مرکب بی این قافله رامیران ومکوی
می بین ومکن ظاهر ومی دان ومکوی

وله

کربرسر نفس خود امیری مردی
مردی نبود فتاده راپای زدن
ور بردکری نکته نکیری مردی
کردست فتاده بکیری مردی

کمال اسماعیل

دردیدهٔ روزکارنم بایستی
بامایهٔ غم چوعمرکم بایستی
یاباغم اوصبر بهم بایستی
باعمر باندازهٔ غم بایستی

وله
شادی مطلب زعالم وشاد بزی
تازندهٔ ازمرگ نباشی ایمن
تن درغم گردون نه وآزاد بزی
یکبار بمیر وتا ابد شاد بزی

قاضی مجدالدین
خواهی که میان خلق قاضی باشی
باخلق خدا حکم چنان کن که اگر
باقی باشی گهی وگه ماضی باشی
آن باتو کند کسی توراضی باشی

مسعود سعد سلمان
نه هست مرا بشادئی دسترسی
صد غم دارم نهفته درهر نفسی
نه گفت توانم غم خودرا بکسی
درمن نگرید وشکر گوید بسی

مؤمن حسین
قدخم کند وچهره زریری پیری
گفتم که بتر کدام پیری یامرگ
درهم شکند صولت شیری پیری
پیر خردم گفت که پیری پیری

نجم الدین کبری
بافاقه وفقر همنشینم کردی
این مرتبهٔ مقربان درتست
بی مونس ویارو همنشینم کردی
آیا بچه طاعت اینچنینم کردی

لا
ای آنکه بملك یافتی دسترسی
صد تیغ سیاست آن خرابی نکند
دولت طلبی کم کن وآزار کسی
کازردهٔ محنتی برآرد نفسی

لا
ای آنکه بحسن ودر لطافت ماهی
شاخ گلی از پستی خود عار مدار
هرچند که کوتاه قدی دلخواهی
عمرمنی از بهر همین کوتاهی

لا
ای گردش چرخ چند آری وبری
برقامت شاهی چوقبائی دوزی
هستی زوفا وعهد یکباره بری
باز از پی ماتمش صدجامه دری

لا
تاکی فلکا گرد جهان میگردی
خاك آدم گشت وآدمی خاك شدند
روزان وشبان براین وآن میگردی
در دورجهان توهمچنان میگردی

لا
هرزور کند چرخ فلك بیدادی
این شاهد ملك خوش عروسیست ولی
هرلحظه رهین غم کند آزادی
هرروز درآغوش کند دامادی

لا
ای دل که همیشه عرضهٔ آفاتی
ازمانده ورفته غم مخور زیراك
درعرصهٔ تن زدست غم شهماتی
ما مرمضی وما سیأتی باتی

لا
گرحسن تو برفلك زند خرگاهی
ورلطف تو برزمین بیابد راهی
ازهر برجی جدا بتابد ماهی
صد یوسف سر برآرد ازهرچاهی

لا
ازکبر مدار هیچ دردل هوسی
چون زلف بتان شکستگی عادت کن
کزکبر بجائی نرسید است کسی
تاصید کنی هزار دل هرنفسی

لا
یارب درخلق تکیه گاهم نکنی
موی سیهم سپید کردی زکرم
محتاج گدا وپادشاهم نکنی
باموی سپید روسیاهم نکنی

لا
درمرد چوبد نظر کنی زن بینی
نقش خود تست آنچه درمن بینی
حق باطل ونیکخواه دشمن بینی
باشمع درآ که خانه روشن بینی

ابیات فارسی

ابوتراب	جان درتن ماسوخت زتاب نفس ما	افسوس که تابوت شد آخر قفس ما
ابوطالب	نشوه ازباده ندیدیم وطرب ازمستی	خاك مخترزدهٔ بود گل ساغر ما
وله	درفرقت توزنده نه ازسخت جانیم	جان ازکمال ضعف نیابد بلب مرا
میرزا احمد قزوینی	میسرکی شود وصل توای نامهربان مارا	کهازخویشان ترابیم است وازبیگانگان مارا
اختری	روزمحشر گربود دست شهیدان ترا	کارخواهد بودمشکل طرف دامان ترا
اسیرهمایون	بدست آینه داد آنکه دلستان مرا	یکی دوساخت بلائی که بود جان مرا
اسیری اصفهانی	گرفتم این که گشایند پای بستهٔ ما	چه می کنند ببال وپر شکستهٔ ما
	گواه این که نه رندونه زاهدیم بس است	پیالهٔ تهی وسبحهٔ گسستهٔ ما
آصفی	بامن سخنت نیست ولی بهر تسلی	گویم بدل خود ززبان توسخنها
امیدی طهرانی	رقیبان دور کردند ازسر کویت غریبا نرا	رمانیدند از گلزار زاغان عندلیبا نرا
اهلی شیرازی	برفلك هرشب رسانم برق آه خویشرا	تابسوزم کوکب بخت سیاه خویشرا
وله	دوچشم فرش آن منزل که سازی جلوه گاه آنجا	بهرجا پانهی خواهم که باشم خاك راه آنجا
آهی	خسته بودم آمدی وزلطف پرسیدی مرا	گرنمیدیدی مرا دیگرنمیدیدی مرا
بنائی	تابوت من آهسته زکویش گذرا نید	چون نیست امیدی که بیایم دگر آنجا
بیدل	باوج کبریا کزپهلوی عجز است راه آنجا	سرموئی گراینجاخم شوی بشکن کلاه آنجا
بینش جعفربیك	بی اختیار ناله زدل برکشم چونی	در دست دیگراست عنان نفس مرا
میرنشیبهی	کف پابهر زمینی که رسد تونازنین را	بلب خیال بوسم همه عمرآن زمین را
نفته	هم زدل دزدید صبروهم دل دیوانه را	دزدما باخانه می دزدد متاع خانه را

جامی

زد برفتار خوش قدت ره ما / رفع الله قدره ابدا

تو همانی ونیست ظل هما / جز دو زلف تودام ظلهما

وله

دنیا نه متاعیست که ارزد بنزاعی / باخصم مدارا کن وبادوست مواسا

جسمی همدانی

اشك چشم باعث تسکین سوز دل نشد / آتشی دارم که درآب روان سوزد مرا

شهزاده جم

ساقی قدح دور بیاور زمان خوشست / دوری رسد که برگذرد هم زمان ما

جنونی قندهاری

وسیله جرم محبت بس است خونم ریز / اگر ززندگی من برد ملال ترا

حافظ

ساقی بنور باده برافروز جام ما / مطرب بگو که کار جهان شد بکام ما

مادر پیاله عکس رخ یار دیده ایم / ای بی خبرز لذت شرب مدام ما

ترسم که صرفهٔ نبرد روز بازخواست / نان حلال شیخ زآب حرام ما

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق / ثبت است برجریدهٔ عالم دوام ما

وله

دل میرود زدستم صاحبدلان خدارا / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

آیینهٔ سکندر جام میست بنگر / تا برتو عرضه دارد احوال ملك دارا

درکوی نیك نامی مارا گذر ندادند / گرتو نمی پسندی تغییر کن قضارا

آسایش دوگیتی تفسیر این دوحرفست / بادوستان تلطف بادشمنان مدارا

وله

اگرآن ترك شیرازی بدست آرد دل مارا / بخال هندویش بخشم سمرقند وبخارارا

حدیث ازمطرب ومی گو وراز دهر کمتر جو / که کس نگشود ونگشاید بحکمت معمارا

وله

نصیحت گوش کن جانا که ازجان دوستتر دارند
جوانان سعادتمند پند پیر دانارا

وله

من ازآن حسن روزافزون که یوسف داشت دانستم
که عشق ازپردهٔ عصمت برون آرد زلیخارا

وله

شب تاریك وبیم موج وگردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها

وله

صلاح کار کجا ومن خراب کجا / ببین تفاوت ره ازکجاست تابکجا

وله

همچوما روتیم دائم دربلای عشق زار / کاشکی اول ندیدی دیدهٔ ماروت را

وله

یارمردان خداباش که درکشتی نوح / هست خاکی که بآبی نخرد طوفانرا

وله

بشکر صحبت اصحاب وآشنائی بخت / بیاد دارغریبان دشت وصحرارا

وله

عزم دیدار تودارد جان برلب آمده / بازگردد یابرآید چیست فرمان شما

حیدر دهلوی

گرمیسر نشود بوسه زدن پایشرا / هرکجا پای نهد بوسه زنم جایشرا

حیدر طهماس

چشمهٔ حیوان کجا لعل لب جانان کجا / هردو جانبخشند اما این کجا وآن کجا

خادم ابوالمعالی

زدولت نیست جزتشویش خاطر حاصل دیگر / بزرگی مایهٔ طوفان بود پیوسته دریارا

خواجه‌زاده کابلی

برخ نشسته گرد غریبی بسی مرا / نبود عجب اگر نشناسد کسی مرا

خسرو دهلوی

ازما سلام وازتو تغافل زحد گذشت / گویی تغافلست جواب وسلام ما

وله

آفت جمال شاهد ساقیست بیهده / بدنام کرده اند بمستی شرابرا

وله

اشکم برون می افکند راز درون پرده را / آری شکایتها بود ازخانه بیرون کرده را

ذوقی

درین گلشن کسی لاف تجرد می تواند زد / که بردوش صبا بینم چو بلبل آشیانشرا

راضی فصاحت‌خان

بسان چشم که گرید برای هرعضوی / غمی بهر که رسد میکند ملول مرا

راقم

کینهٔ دشمن حصار پاسبانی شد مرا / آنچه رهزن میشمردم کاروانی شد مرا

راهب

تغافل عاشق بیتابرا بیتابتر سازد / بفریاد آور خاموشی یوسف زلیخارا

رضا

تنگ دارد ناتوانیها زبس دربر مرا / سستی من نقش دیبا ساخت بربسترمرا

سعدی

مشتاقی وصبوری ازحد گذشت یارا / گرتو شکیب داری طاقت نماند مارا

باری بچشم احسان درحال ما نظر کن / کزخوان پادشاهان راحت رسد گدارا

یارب تو آشنارا مهلت ده وسلامت / چندانکه بازبیند دیدار آشنارا

چون تشنه جان سپردم دیگرچه سود دارد / آب ازدوچشم دادن برخاك من گیارا

سلطان که خشم گیرد بربندگان حضرت / حکمش رسد ولیکن حدی بود جفارا

وله

تفاوتی نکند قدر پادشائی را / گرالتفات کند کمترین گدائی را

اگر تو روی نپوشی بدین لطافت وحسن / دگر نه بینی درشهر پارسائی را

وله

رفتیم اگر ملول شدی از نشست ما / فرمای خدمتی که برآید زدست ما

باچون خودی درافگن اگر پنجه میکنی / ماخود شکسته ایم چه باشد شکست ما

وله

اگر تو فارغی از حال دوستان یارا / فراغت ازتو میسر نمیشود مارا

وله

دیده را فایده اینست که دلبر بیند / ورنه بیند چه بود فایده بینائی را

وله

روی خوش وآواز خوش دارند هریك لذتی / بنگر که لذت چون بود محبوب خوش آوازرا

سلمان

زشراب لعل نوشین من رند بی نوارا / مددی که چشم مستت بخمار کشت مارا

زوجود خود ملولم قدحی بیار ساقی / برهان مرا زمانی زخودی خود خدارا

بخدا که خون رزرا بدوعالم ارفروشی / بخریم وهردو عالم بدهیم خونبهارا

دل من بیارب آمد زشکنج بند زلفت / مشکن که دردل شب اثری بود دعارا

سلطان سلیم اول

ای زسودای سرزلف تو حیرانی ما / بسرکوی غمت حشمت سلطانی ما

شانهٔ سنبل مشکین توشد پنجهٔ غیر / حق علیم است گرانست پریشانی ما

دوراز خاك درت رونق شاهی جستیم / بجز این نیست درایام پشیمانی ما

وله

ای مهر جان عالم بنما جمال مارا / برقع زرو برافکن ملك جهان بیارا

کم کن جفا که چندان ازنیکوان نکونیست / بیگانه وار دیدن یاران آشنارا

تاخاك دیدهٔ غیر زان خاك درنسازد / خواهم که راه نبود بردرگهت صبارا

مصراع اول	مصراع دوم	شاعر
تنم افکار شد از تیغ غم افکار تربادا	بلا و محنتم بسیار شد بسیار تربادا	سلطان سلیم اول
غم عشقش کشیدن تا نباشد بر کسی آسان	چنین کامروز دشوار است ازان دشوار تربادا	
بوادی وفا که بجا دوا جویند اهل درد	الهی هر که شد بیمار ازو بیمار تربادا	
درسفر گشتن و این بی سروسامانی ما	بهر جمعیت دلهاست پریشانی ما	وله
کشور دهر گشودیم بهمت آسان	گرچه دشوار نماید بتو آسانی ما	
گر بداند غم که من چون میزیم از غم جدا	رحم کردی ونگشتی از دلم یکدم جدا	وله
جان زارم را نمی پرسد زغم جان می کنم	هیچکس هرگز مبادا ازیار درعالم جدا	
تب چه گرمی می دهی خورشید رخساره را	تابکی سوزی درآتش جان بیمار مرا	وله
گر نکردم پرسش آن مه سلیمی عیب نیست	زانکه قدر پرسش او نیست مقدار مرا	
ادلاك نیست لایق تخت وسریر ما	ریز قدم سپهر بود یك حصیر ما	وله
چو از خود میروم گاهی که یاد آرم وصالش را	زچشم خویش هردم عذر میخواهم خیالش را	وله
ز آه وناله تاکی پیش مردم بد کنم خودرا	برا پرده قدح ساقی که تا بیخود کنم خودرا	وله
خواهد سحری رفت به سیر آن شه خوبان	ای دیده بخواب آب زن امشب همه ره را	وله
عیب نبود ای شه خورشید رویان در وفا	گاه گاهی گر بپرسی عاشق دیرینه را	وله
منم چو سایهٔ ابر بلا تن بجهان	نهاده سر بهوای تو در بیابانها	وله
دره کعبهٔ مقصود بامید وصال	ای خوش آن روز که تابوت بود محمل ما	وله
می بردنام تو و آتش بجانم می زند	خواهم از غیرت بسوزانم زبان خویش را	وله
شراب نقل نخواهد بگیر ساغر را	که احتیاج شکر نیست شیرمادر را	سلیم طهرانی
نیامدی تو ودر پیش اشتیاق امروز	امید واری من ساخت شرمسار مرا	شاپور
گو باده تا بشیشهٔ گردون زنیم سنگ	تاکی زمانه سنگ زند برسبوی ما	شرف قزوینی
بقدر سعی یابد هر کس ازفیض ازل بهره	اگر ظرف تو کم گیرد گناهی نیست دریارا	وله
نالهٔ مرغ قفس می برد ازکار مرا	که ازین پیش دلی بود گرفتار مرا	شکیب شیرازی
زور ملایمت زدرشتی فزونتر است	آیینه است درنظرم سنگ آسیا	شوکت
رویم بسوی غربت ودل جانب وطن	افتاده گاه من بمیان دو کهربا	وله
بطوف میکدها روز بی نوائی ما	سفال چرخ بود کاسهٔ گدائی ما	شهیدی قمی
گل اندامی که می دادم بخون دیده آبش را	چسان بینم که گیرد دیگری آخر گلابش را	صائب
درآغوش نسیم صبحدم بی پرده چون بینم	گل روئی که من وا کرده ام بند نقابش را	
بدست غیر چون بینم عنان طفل خودرائی	که وقت نی سواری میگرفتم من رکابش را	
بخونم زد رقم نادر قلم شد آشنا دستش	پری روئی که می بردم بمکتب من کتابش را	
نهالی را که من چون تاك پروردم بخون دل	چسان بینم بجام دیگران صائب شرابش را	
چوشد زهر عادت مضرت نبخشد	بمرگ آشنا کن بتدریج جانرا	
نکرد آسمان راست قامت در اینجا	تو خواهی کنی راست کار جهانرا	
دشمن خونخوار را کوته باحسان ساز دست	هیچ زنجیری به از سیری نباشد شیر را	وله

(ریشهٔ)

مصراع اول	مصراع دوم	شاعر
ریشهٔ نخل کهن سال از جوان افزونتر است	بیشتر دلبستگی باشد بدنیا پیر را	صائب
کلید فتح بود از دل شکسته گدارا	در گشادهٔ روزیست چشم بسته گدارا	وله
به محفل تو که خامش بود سپند انجا	کرامت زهره که ساز دصدا بلند انجا	وله
حاجت بخون گرم جگر نیست داغ را	روغن زخود بود گهر شبچراغ را	وله
قسمت ما چون کمان از صید خود خمیازه است	هرچه داریم از برای دیگران داریم ما	وله
چند آبرو توان ریخت بر آستان خورشید	زان از کلاف سیاهست پیوسته دلق را	وله
هرسری دارد درین بازار سودای دگر	هرکسی بندد بآیین دگر دستار را	وله
تهی دستان قسمت را چه سود از رهبر کامل	که خضر از آب حیوان تشنه باز آرد سکندررا	وله
دلم بپاکی دامان غنچه می لرزد	که بلبلان همه مستند وباغبان تنها	وله
مزن چین بر جبین آیینه سان از هر که بد بینی	بروی خود میاور وضع ناهموار دشمن را	وله
سبحه بر کف توبه بر لب دل پر از شوق گناه	معصیت را خنده می آید زاستغفار ما	وله
مقام گوهر شهوار در گنجینه می باید	بیاض ازسینه باید ساخت شعر انتخابی را	وله
یارب که دعا کرد که چون قافلهٔ موج	آسایش منزل نبود در سفر ما	وله
گفتگوی کفر ودین آخر بیکجا میکشد	خواب یك خوابست لیکن مختلف تعبیرها	وله
از تیر آه مظلوم ظالم امان نیابد	پیش از نشانه خیزد از دل فغان کمانرا	وله
چارهٔ ناخوشی وضع جهان بی خبریست	اوست بیدار که در خواب گرانست انجا	وله
چوخاك اگرچه ندارد وجود من قدری	برای کوری دشمن نگاه دار مرا	وله
شگوفه باثمر هرگز نگردد جمع در یکجا	محالست آنکه باهم نعمت ودندان شود پیدا	وله
ده در شود گشاده اگر بسته شد دری	انگشت ترجمان زبانست لالرا	وله
ساده لوحان زود میگیرند رنگ همنشین	صحبت طوطی سخنور میکند آیینه را	وله
چون داغ لاله سوخته نانیست روزیم	آن هم فلك بخون جگر می دهد مرا	وله
گردش اقبال دارد لغزش ادبارها	یك دو خطوه باز رفتن پر دهد وثبرا	وله
خشمست خوردن من وعیب است پوششم	اینست از زمانه لباس وغذا مرا	وله
موج از حقیقت گهر بحر غافل است	حادث چه گونه درك نماید قدیم را	وله
نه بچشم ودل تنها نگرانیم ترا	همچو دام از همه اعضا نگرانیم ترا	صادق بیك
به بستر افکند بیماری چشمت مسیحارا	ستون سر کند اعجاز حسنت دست موسارا	امیر محمد صالح
روز وصل است بکش تیغ وبکش زار مرا	بشب هجر مکن باز گرفتار مرا	وله
هر شب از محنت هجران تو می میرم وباز	میکند باد سحر زنده ببوی تو مرا	
تاقیامت بر ندارم سر ز شادی از سجود	دست اگر روزی دهد بوسیدن آن پا مرا	ملا صبحی
گر ندارند صفا باتو زناصافی تست	صاف شو با همه تا صاف ببینی همه را	حکیم صدر الدین
فارغند از خار خار عرض مطلب لالها	چشم گویای تو می فهمد زبان حالها	صفی قلی بیك
گرنه فریب وعدهٔ روز جزا بود زتو	سوی بدن که آورد جان گریز پا را	ضمیری اصفهانی

طالب آملی	خانه پرشد زجمال تو بترسم که زرشك	دست خورشید کریبان بدرد روز ترا
وله	هر که بکذشته ازین کوچه به بند افتادست	طایر بی قفس ودام کداماست اینجا
طغرا	ناله برآید ازورق کریه کنان رود قلم	کاتب اکر رقم کند حال دل خراب ما
ظاهر	وه چه شود اکر شبی برلب من نهی لبی	تالب تو بسر برم جان بلب رسیده را
ظهیر فاریابی	اکر مرا زهنر نیست راحتی چه کنم	زرنك خویش نباشد نصیب حنا را
وله	کمال هستی او خود زشرح مستغنیست	بماهتاب چه حاجت شب تجلی را
عالی	داری هوس که غیر برای تو جان دهد	آه این چه آرزوست مکر مرده ایم ما
عبدالواسع جبلی	منسوخ شد مروت ومعدوم شد وفا	ازهر دونام ماند چو سیمرغ و کیمیا
عرفی	بهرسو می روم بوی چراغ کشته می آید	مکروفتی مزار کشتکان عشق بود اینجا
وله	در بهشتم کن خدایا تانمانم شرمسار	ترسم ازشرم کنه دوزخ برون آرد مرا
علی نائب	می رود عمر وپس ازرفتن شود واقف کسی	تانکردد ساعتی ساعت نمی دارد صدا
قاضی عبسی	آرزوی دل مشتاق بسوی تو مرا	می کشد هردم وره نیست بکوی تو مرا
غازی قلندر	جزای یك شب هجران اکر دهد ایزد	سوی بهشت برم کافر ومسلمانرا
غنی کشمیری	نصیبی نیست ازاهل سخا برکشته بختانرا	که هرکز پر نسازد کاسهٔ کردابرا دریا
وله	سنکین دل است آنکه بظاهر ملایمست	پنهان درون پنبه ببین پنبه دانه را
وله	مرك کوارا شود موی چو کردد سفید	لذت دیکر بود خواب دم صبح را
وله	عبادتی بجهان به زخاکساری نیست	به ازوضوی عزیزان بود تیمم ما
غنی	سعی بهر راحت همسایکان کردن خوش است	بشنود کوش ازبرای خواب چشم افسانه را
وله	صاحب سخن بجنبد ازبهر قوت هرجا	دایم بخانهٔ خود روزی رسد زبانرا
فضولی بغدادی	باز خونبار است مژکانم نمی دانم چرا	اضطرابی هست درجانم نمی دانم چرا
	یارمی دانم که می داند دوای دردمن	لیك می کوید نمیدانم نمیدانم چرا
قاسم	چنین که جسم ضعیفم بناله آهنك است	بجای تار توان بست بارباب مرا
وله	کس زمجنون سؤال قرآن کرد	کفت اسری بعبده لیلا
قدسی	نفس زسینه چنان بی تو میکشم دشوار	که کوئی ازدل خود می کشم خدنك ترا
قراری کرمانی	میرم ازنومیدی وشادم که نومیدازتو ساخت	تلخی جان کندنم امید واران ترا
قوسی	جائی که توئی نیست کسی را کذر انجا	ازمن که تواند برساند خبر انجا
کاتبی نیشابوری	شبی که ماه رخت شد چراغ خلوت ما	کداخت شمع نیاورد تاب صحبت ما
کرامی	رزق اکر برآدمی عاشق نباشد پس ببین	اززمین کندم کریبان چاك می آید چرا
کلیم	پس ازدرجدائی محنت ایام نماید	زآتش هیچ روانیست دورازآب ماهی را

وله	کلیم الفت بخاراین چمن بهتر زکل باشد	که دامنکیربش دارد نشان مهربانی را
وله	سخت کیری باکرفتاران ندارد عاقبت	نیست اززندان خلاصی زین سبب زنجیررا
وله	نباشد نیك باطن درپی آرایش ظاهر	بنقاش احتیاجی نیست دیوار کلستانرا
کمال خجندی	منع کمال ازعاشقی جان برادر تابکی	پند پدر مانع نشد رسوای مادرزاد را
کوهر بیکم	اکر بباغ دهم زلف عنبر آسارا	بدام زلف کشم آهوان صحرا را
آذربایجانی	کذار من بکلیسا اکر فتد روزی	بدین خویش کشم دختران ترسارا
	بیك نکاه دوصد مرده می کنم زنده	خبر دهید زاعجاز من مسیحا را
لسانی شیرازی	بلاست زلف توکس دربلا مباد آنجا	بغیرمن دکری مبتلا مباد آنجا
محبی سلطان سلیمان	دیده ازآتش دل غرقهٔ آبست مرا	کاراین چشمه زسرچشمه خرابست مرا
مختاری غزنوی	جان من بستان وجانی ده مرا ازبوسهٔ	تا دهم باز ازبرای بوسهٔ دیکر ترا
مخلص	صد مراتب به زذکر سبحهٔ اهل ریاست	دانه کردن ازبرای میکشان انکوررا
وله	چون کرفتی بیت شاعر درعطاسستی مکن	تاکسی مضطر نباشدکی فروشد خانه را
وله	خانهٔ ظالم چوویران شدچراغان می شود	شمع میسازند مردم خانهٔ زنبور را
وله	در جهان ازراستی نبود بزرکانرا کریز	دستکیری ازعصا بهتر نباشد پیررا
مسیح کاشانی	کشتیم پیر وکشت جوان ترامید ما	شرم ای دل سیاه زموی سفید ما
مشتاق اصفهانی	خدارا بهرحرفی آن دولعل دلکشابکشا	اکر ازبهرما نکشائی ازبهرخدا بکشا
	نخواهم رفت جائی مرغ دست آموز صیادم	تو روزی ازبرای امتحان بندم زپا بکشا
مشفق بخاری	بکویش رفتم وخاری بپای من شکست آنجا	بحمدالله که تقریبی شدازبهر نشست آنجا
نادم	بیچاره ترزماست برو رحم واجب است	هرکس که کوید ازخوشی روز کار ما
نجیب	زآب آموختم در دهر رسم آشنائی را	که درهر رنك شامل میشود بنکر صفائی را
ندائی	بکوی او چورسی پامنه بخاك آنجا	که خاك ره شده بسیار جان پاك آنجا
میرزا نظام	کر فلك بامن هم آغوشش نماید دور نیست	باغبان برچوب بندد کابن نوخیز را
نظم جوهری	کسی بکعبهٔ مقصود دیده بکشاید	که میل سرمه کند خاراین بیابانرا
نظیری	کردم زشکوه منع دل زار خویشرا	انداختم بروز جزا کار خویشرا
	جرم منست پیش توکر قدرمن کم است	خود کرده ام پسند خریدار خویشرا
وله	درس ادیب اکر بود زمزمهٔ محبتی	جمعه بمکتب آورد طفل کریز پای را
نفعی رومی	ما بلبل آشفته و عالم قفس ما	ازنالهٔ دل نغمه تراشد نفس ما
	رندان خدائیم که ازعشق جبلی	تحقیق تراود زهوا وهوس ما
	آن قافلهٔ کعبهٔ عشقیم که در راه	توحید درونست فغان جرس ما
	مامست سراسیمه وصد شکر که ازما	صد مرتبه سرمست نماید عسس ما

نفعی	سیمرغ فلك بال فرومی هلد ازبیم	آن دم که بپرواز درآید مکس ما
	ماغرقهٔ کرداب فنائیم وبکردد	بیهوده بکرد سرما خار وخس ما
	نفعی مکش ازکوشهٔ دامان خدادست	جز لطف خدا در دوجهان نیست کس ما
نورس افندی	شیرین که بود خاطر اومائل خسرو	فرهاد چه حاصل کند از کوهکنیها
ذهنی اصفهانی	خجل ازروی شفاخانهٔ امید شدم	بسکه رفتم بعلاج دل صد چاك انجا
نیکی اصفهانی	خوش آن زمان که بامید دستکیر بها	بپایش افتم وسازم بهانه پیر بها
واثق نیشابوری	کر بدم دست بدامان نکویان زده‌ام	بهر خاری نتوان سوخت کلستانی را
واصل	جاهل بخموشی مکر ازعیب برآید	جز بستن لب نیست دوا بوی دهن را
واعظ	رسد براهل ایمان بیشتر آزار از دنیا	کزندی نیست ازدندان جز انکشت شهادترا
وله	بسکه حرف حق کسی در دهر نتواند شنید	کیردوال دراذان کنتق مؤذن کوش را
خواجه وجدی	تراخواهم نخواهم رحمت کر امتحان خواهی	در رحمت برویم بند و درهای بلا بکشا
وحید طاهر	چنان کز سنك وآهن آتش سوزان شود پیدا	زنی کر هردو عالم را بهم جانان شود پیدا
وله	نیست ازراحت نصیبی مردم هشیار را	خواب آسایش نباشد دیدهٔ بیدار را
وله	اشك ریای زاهدان ریخت بخانهٔ خدا	قحبه بمسجد افکند طفل حرامزاده را
وله	بر تواضعهای دشمن تکیه کردن ابلهیست	پای بوس سیل ازپا افکند دیوار را
وله	همچو شاخی که شکستن بود از بر ثمری	دشمن خانکی همچو هنر نیست مرا
وله	دریا همکی درکرهٔ قطره نهانست	خودرا چو شناسی بشناسی همه کس را
وله	ازمرك خود فقیر ننالد چو اغنیا	آواز نیست رفتن پای برهنه را
وله	نمی رنجم اکر ازخاطر یاران فراموشم	که خود کم کرده‌ام ازبیشعوری راه دلهارا
وله	زبان جاهلان ازلب کشودن بسته ترکردد	صباح عید امادی شب مرك است عنین را
وله	خدمت دونان کند اشراف درآغاز کار	دست باشد خادم پا طفل نورفتار را
وله	بمردم تاکه دولت یار باشد عیب ننماید	نبیند هیچکس درآسمان ازمرغ لنکی را
وله	خردی کزین که خرد زآفت مسلم است	کشتی چو بشکند چه زیان تخته پاره را
وله	کسی که بوی حقیقت شنیده می داند	که ازکلاب سرشتند خاك بلبل را
هاشمی بخاری	نیاز سرمه مکش چشم بی ترحم را	نشسته کبر بخاك سیاه مردم را
هلالی	ازان تنهائی وملك غریبی شد هوس مارا	که روزی چند نشناسیم ما کس را و کس مارا
وله	پیش تو دعا کفتم ودشنام شنیدم	هر کزاری بهتر ازین نیست دعا را
یغما	چارهٔ تیره شب هجر دعای سحراست	دانم اما که سحر نیست شب هجرانرا
وله	زالتزام عقل شد دیوانکی حاصل مرا	بعد ازین دیوانه خوان بینی اکر عاقل مرا
لا	نه هوای باغ سازد نه کنار کشت مارا	تو بهر کجا که باشی بود آن بهشت مارا

لا	نه شکوفهٔ نه برکی نه ثمر نه سایه دارم	همه حیرتم که دهقان بچه کار کشت مارا
لا	خم زمانه تهی شد زمی پرستی ما	کفاف کی دهد این باده‌ها بمستی ما
لا	نه چو فرهاد بود کوهکنی پیشهٔ ما	سنك ماسینهٔ ما ناخن ماتیشهٔ ما
لا	بهریك جرعهٔ می منت ساقی نکشیم	اشك ما بادهٔ ما دیدهٔ ما شیشهٔ ما
لا	عشق شیر بست قوی پنجه ومیکو بدفاش	هرکه از جان کذرد بکذرد از بیشهٔ ما
لا	نعمت دیده نخواهم که بماند پس ازین	ماند چون دیده ازان نعمت دیدار جدا
لا	بکجاست جاذبهٔ طالع سلیمانی	که آورد بسرای من آن پری رورا
لا	مرادی بد کذشت ازچرخ وامروز	زدی بدتر کذشت ایوای فردا
لا	فلك را دشمنی باما بجانست	مکر بازهره بکرفتست مارا
لا	بمحشر دامن آن طفل را کیرم مکر ایزد	بدامن پاکیش بخشد من آلوده دامانرا
لا	بهار عمر ملاقات دوستدارانست	چه حظ برد خضر ازعمر جاودان تنها
لا	اشکر ضعیف ومعرکه پردشمنست لیك	داریم دل قوی که توئی پادشاه ما
لا	نباشد دردل مرغ قفس جز فکر آزادی	بکجا اندیشهٔ آب وغم نانست دلهارا
لا	بسکه غواصی دریای تفکر کردیم	سرنهان شد چو کهر درصدف زانوها
لا	بما جز عشق بدخو بان نیاموخت	خدا نیکی دهاد استاد مارا
لا	مردم بشهر خویش ندارد خطر بسی	کوهر بکان خویش ندارد بسی بها
لا	چه پرسی ازدل مجروح وحال بدترما	زخاکپای تو دوریم خاك برسر ما
لا	کی توان کردن جدا رنك محبت از دلم	ساغرم کر بشکند چون کل نریزم باده را
لا	رونق دهد بمردم بیمغز روزکار	دریا بروی آب برآرد حباب را
لا	براه عشق قدم چون پانهی مجرد شو	برهنکی بود اسباب ره شناور را
لا	هم از کمال بود کسرشان اهل هنر	کرانی ثمر من شکست شاخ مرا
لا	کامجو یارا زناکامی کشیدن چاره نیست	بزمستان صبر باید طالب نوروز را
لا	عنقا شکار کس نشود دام باز چین	کانجا همیشه باد بدست است دام را
لا	مارابه نیاز آرد واورا بسر ناز	هر موج برنك دکراست آب عنب را
لا	اکر دیدار نمائی وجنت را بیارائی	برای هیمهٔ دوزخ کشند ازروضه طوبی را
لا	در کلستان محبت عاقبت چون فاخته	برسر سروی نهادم خانمان خویشرا
لا	تا نخوت سعادت بیرون رود زمغزش	باسك شریك روزی کردند ازان همارا
لا	نه آسانست برکردن کرفتن کار عالم را	سلیمان باردیکر چون کرفت ازدیو خاتم را

بخط امیدها دارد دل بی طاقت عاشق — کەوقت شام صبح عید باشد روزه دارانرا — لا

بهرچه هست ضروریست داده آندارا — بس است آب دهن آسیای دندانرا — لا

(سخن کزروی درد آید کند تأثیر دلهارا) — لا

(طرفه شاکردی که درسی میدهد استادرا) — لا

(بردستهٔ کل نیز ببندند کیارا) — لا

(آمد بهار خرم ونامد نکار ما) — لا

(سك دشمنست برسر روزی کدایرا) — لا

(مشکن مراکه میشکنی بال خویش را) — لا

بامن ناصبور را نزد خود ازوفا طلب — یاتوکه پاك دامنی صبرمن ازخدا طلب — اهلی شیرازی

حرف سنکینی هجران نتوانستا کردم — سطر درصفحه فرو رفت چوزنجیر درآب — میرحسن ایجاد

خفته برسنجاب شاهی نازنینی راچه غم — کرزخار وخاره سازد بستر وبالین غریب — حافظ

بازتیغ ماکند خون کریه آخر برسرش — باکسی هرکز مبادا انتقام مانصیب — راغب پاشا

کی زامید وصالش دست بردارم بمرك — کرنمی باشد درانجا میشود انجانصیب

درتنور و آسیا ثابت است ازحکمت دوباب — کانچه رزق ماست نه آتش خورد آرانه آب — آقارضا

اهل وطن تمام بهم یار ومن غریب — چون من کسی ندیده کسی دروطن غریب — رفیق اصفهانی

زدیروزم بترامروز وازدیشب بترامشب — چه خواهم کرد فردا کرغمم تاسحرامشب — وله

ازاب لعل توام کار بکامست امشب — دولتم بنده واقبال غلامست امشب — سلمان

آسمان کونشان مشعلهٔ ماه تمام — کەزمین رامه روی توتمامست امشب

باده دردین من امروز حلالست ای دوست — خواب درچشم من ای یارحرامست امشب

فکرمی کردم شبی کان ماه راببینم بخواب — من درین بودم که شدناکه طلوع آفتاب — سلطان سلیم اول

بوسه جستم کزندی ای جان اب — یعنی ازبی نشان نشان مطلب — وله

دید چشم تومراخسته شداز دیدن من — وه که بیمار شداز دیدن بیمار طبیب — وله

صدملامت میکشد دربند زلف اودلم — وای برشخصی که هم مظلوم باشد هم غریب — وله

نخواهد روزشد تانیم جانی درتنست امشب — بفردای قیامت کوئیا آبستنست امشب — شاپور

معیار دوستان دغل روز حاجت است — قرضی برسم تجربه ازدوستان طلب — صائب

بااحتیاط زدست خضر پیاله مکیر — مباد آب حیاتت دهد بجای شراب — وله

سربسرچشم شود هرکه زخود پوشد چشم — کور رانیست تمنای عصائی درخواب — وله

درمیان اهل دنیا مردم دانا غریب — همچوانکشت شهادت درکف ترسا غریب — وله

نمی شدسیرچشمش ازشکر خواب — مکر دیدار خودمی دید درخواب — طالب

وصالم هست امارخصت بوس وکنارم نی — کلم درخوابکاه وخار دربیراهنست امشب — بابافغانی

کسی که خستهٔ تیغ توکشت به نشود — اکر خضر بودش خادم ومسیح طبیب — قطران

درزیر فلك نشاط ماچیست — رقص بره ودکان قصاب — کاتبی

کرشکار افکن من دام بصحرا فکنند — ماهیانرا نتوان داشت بزنجیر درآب — منصف

اهل دنیارا زغفلت زنده می پنداشتم — خفته دایم مرده کانرا زنده می بیند بخواب — ناصرعلی

شدچو مهمان من آن شمع دلفروز امشب — کاش تاروز قیامت نشود روز امشب — بابانصیبی

درطبع دوستان زحسد راستی نماند — انصاف اکرطلب کنی ازدشمنان طلب — نظیری

مژکان تودوصف شده وسجده میکنند — صفی بماه نوصف دیکر بر آفتاب — نورس افندی

درد بیماری واندوه غریبی مشکل است — وای مسکینی که هم بیمار باشد هم غریب — هلالی

خرد رامی ببندد چشم را خواب — کنه را عفو شوید جامه را آب — لا

نماند هرشب خرانرا بخواب — که بالا نکرانرا ببرد است آب — لا

شبان چون شد خراب ازبادهٔ ناب — رمه در معدهٔ کرکان کند خواب — لا

ای کل بقدر یك دوتبسم بباغ باش — پرواز کرده میرسد ازشوق عندلیب — لا

آفتاب ازخاك بردارد بلطف ارذره را — هیچ نقصانی نباشد جزکمال آفتاب — لا

آفتاب اندر بدخشان لعل سازد سنك را — جز بخاموشی چه کوید سنك شکر آفتاب — لا

همه دعای توکویم بوقت بیداری — همه خیال تو بینم چوباشم اندرخواب — لا

خنده می بینی ولی ازکریهٔ دل غافلی — خانهٔ ماندرون ابراست وبیرون آفتاب — لا

پادشاهی نزد اهل معرفت آزادکیست — هرکه بند آرزو بکشادازدل پادشاهست — ابن یمین

جستن کوکرد سرخت عمرضایع کردنست — روی برخاك سیه آور که یکسر کیمیاست

بیکانه را برسم تکلف کند دوست — جائی که دوستی است تکلف چه حاجت است — وله

که براحوال زار من نکریست — که براحوال زار من نکریست — ابوالفرج

در ایام غمت بی غم تنی نیست — زخون دیده خالی دامنی نیست — وله

زشور بلبلانم کشت معلوم — که کل چیدن کم ازخون کردنی نیست

دلم را در خم زلفت مکانست — پریشانی حال زلف ازانست — وله

کر بزد مرغ هرجا دام بیند — من آن مرغم که دام آشیانست

هرکجا شیرین بعزم سیردرهامون کذشت — اشك کرم کوهکن صدکام ازکلکون کذشت

دانهٔ سیاره اش شکل شرر دارد مکر — برق آه بیدلی برخرمن کردون کذشت — وله

نه کرد باد نمایان بکرد هامونست — بخاك بادیه آلوده روح مجنونست — وله

در روزکار هرکه عزیز است خوارتست — این رسم تازه ایست که در روزکارتست — وله

شادم بغم تو کرچه شادی — در مذهب عاشقان حرام است — اثیرالدین اخسیکتی

یارما کرآستین افشان درآید درسماع — کس نبیند خرقه پوشی باکریبان درست — آذری

زهیر تلخ نزآبی نداشت جام سپهر — وکرنه دست قضا درکلوی ما می ریخت — ارشد کازرونی

زبخت دردمی ومحتسب زدبر کذشت — رسیده بود بلائی ولی بخیر کذشت — آصفی

کام خسرو ازاب شیرین شورانکیز یافت — کوه را فرهاد کند ولعل را پرویز یافت — وله

آفرین اصفهانی
زکشتنم خبری نیست این قدر دانم
اقدسی
بازم از غصه بدل عقدهٔ مشکل بشکست
نخلها کشت کز و غنچهٔ حسرت بشکفت
شور برخاست مکر کعبهٔ مقصود نمود
اقدسی نالهٔ خونین بدلت کشت کره
اکبرشاه
شبنم مکو که بورق گل فتاده است
اهلی شیرازی
باورم ناید که شد در پوست مجنون سوی دوست
وله
زلف تو خواستم که بگیرم دلم ربود
وله
حدیث شوق همین بسکه سوختم بی تو
آهی
فسانه ام بتو معلوم چون شود که ترا
ایمن
مائیم کز ازل غم و درد آشنای ماست
باقر
بی تو شب ماه تیره ز وزان
بنائی
ازخوردن می منع کنندم که حرامست
بیخود
گویند زمین زسر گاوست بلی
بیدل
التفات بی غرض سررشتهٔ تسخیر ماست
وله
تنم زقید لباس تکلف آزاد است
تأثیر
گفتم انیس غیر مشو دور حرق شوی
تاج الدین شنوی
اگر نشست بجز خستهٔ هوای تو نیست
زفرق تا بقدم ذرهٔ نمی بینم
تسلیمی
گویند بهاری شد و گل آمد و بی رفت
تنها
برسینه زدم چاک که دل تنگ نباشم
جامی
نه چنان گرفت خانه بدل من آرزویت
بهوای رنگ و بویت چه روم بطرف بستان
زغمت شدم خیالی و بدین خیال شادم
زغزل سرائی خود نبود مراد جامی
ببزم زنده دلان ذکردی و فردانیست
وله
عجب بروی تو مستغرقم نمیدانم
جهان فروغ و تو اصلی اگر بچشم یقین
چو موج هر که بدریا فرو رود داند

که تخته پارهٔ چندی بساحل افتاده است
جوش زد گریه مکر آبله در دل بشکست
استخوانهای شهید تو که در دل بشکست
نور زد شعله مکر دامن محمل بشکست
در گلوی تو مکر خنجر قاتل بشکست
کان قطرها زدیدهٔ بلبل فتاده است
عاشق اندر پوست کی گنجد چو بیند روی دوست
آنم بدست نامد و اینم زدست رفت
سخن یکیست دگرها عبارت آرائیست
هنوز حرفی ازان ناشنیده خواب گرفت
ما از برای محنت و محنت برای ماست
چون چشم سفید گشته تار است
چیزی درین شهر حلالست کدامست
گاو است کسی که بار دنیا برداشت
صید ما خواهی برون از دام باید دانه ریخت
رهنگی به تنم خلعت خدا دادا ست
جانا مراد ازین سخنم آبروی تست
اگر دلست بجز تشنهٔ بلای تو نیست
که آن ازان تو ای دوست یا برای تو نیست
ما بی تو ندانیم که کی آمد و کی رفت
فریاد که از بهر من آن هم قفسی شد
که دگر بخانه رفتن کنم آرزو ز کویت
نه شکوفه راست رنگت نه بنفشه راست بویت
که خیال وارگاهی گذرم نهفته سویت
بجز این که روزگارش گذرد بگفت و گویت
صفای وقت تو جز بادهٔ مصفای نیست
که غیر تو بجهان هست دیگری یا نیست
نظر کنم هم اصل است فرع اصلا نیست
که موج اگرچه نه دریاست غیر دریا نیست

هزار قافله بیدر پی است در ره عشق
لاله بین در بیستون چون غرق خون افتاده است
نی غلط کردم که از سوز درون کوهکن
بیا که دل زغمت خون و دیده پرخون است
نبود عاشق لیلی بغیر یک مجنون
زیستنم با تو میسر مباد
جگر شکافد و دل کاهد و زبان سوزد
بنمای رخ که باغ گلستانم آرزوست
دستی بجام باده و دستی بزلف یار
دی شیخ با چراغ بگردید دور شهر
چه گوهری تو که کس را بکف بهای تو نیست
نثار خاک تو خواهم بهر دمی دل و جان
اندرا عیش بی تو سامان نیست
ای تو در جان چو جان مادر تن
دست بر هر کجا نهی جان است
بعد از وفات تربت ما در زمین مجو

جامی
عجب‌تر که پی یک رونده پیدا نیست
گوئی از کان آتشین لعلی برون افتاده است
وله
شعله در دامان کوه بیستون افتاده است
ببین زدیدهٔ پرخون که حال دل چون است
وله
ترا بهر سرموئی هزار مجنون است
جسمی
بی تو اگر زیستنم آرزوست
مولانا جلال الدین رومی
نعوذ بالله ازان می که در ایاغ منست
بگشای لب که غنچهٔ خندانم آرزوست
رقصی چنین میانهٔ میدانم آرزوست
وله
کز دیو و دد ملالم و انسانم آرزوست
جهان چه دارد در کف که آن عطای تو نیست
وله
که خاک بر سر جانی که خاکپای تو نیست
کیست گو بندهٔ نوازجان نیست
سخت پنهان ولیک پنهان نیست
دست بر جان نهادن آسان نیست
وله
درسینه های مردم عارف مزار ماست

(گره در ابروی لیلی هلاک مجنون است)

درد خمار دارم و درمان من میست
کسی که دل بتو داد از جفای دهر برست
دریغ در هوس این عمر بیوفا بگذشت
چو برف بر سر کوهی نشسته موی بسر
غلام همت آنم که درین جهان که نکرد
هوا و بوالهوسی تا بکی بگوای جم
بگجائی ای که رویت همچو ماهست
تو رفتی آمدم من بر هلاکم
تو سرور اسی رستی ز آسیب
نهفته سوی خودم خواند و پاسبان نگذاشت
حاصل کار که کون و مکان این همه نیست
از دل و جان شرف صحبت جانان غرض است

جلال دوانی
می ده که می زبهر مداوا حرام نیست
جلال بن عضد
که هر که بندهٔ تست از دو عالم آزاد است
شهزاده جم
مگر که باد هوا بود در هوا بگذشت
بسر گذشت نظر کن ز سر چها بگذشت
نظر بخانهٔ گیتی وزین سرا بگذشت
رسید مدت پیری دم صبا بگذشت
وله
فدای خاک پایت هرچه ماهست
بیا ای دوست ورنه رفتم از دست
هر آنکو راست باشد از بدی رست
حاجی میرزا اغا
بمهر آمده بود آن مه آسمان نگذاشت
حافظ
باده پیش آر که اسباب جهان این همه نیست
همه آنست وگرنه دل و جان این همه نیست

	مصراع اول	مصراع دوم
حافظ	دولت آنست که بی خون دل آید بکنار	ورنه باسعی وعمل باغ جنان این همه نیست
	پنج روزی که درین مرحله مهلت داری	خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست
وله	خلوت گزیده را بتماشا چه حاجتست	چون کوی دوست هست بصحرا چه حاجتست
	جانا بحاجتی که تراهست باخدای	کاخر دمی بپرس که مارا چه حاجتست
	ارباب حاجتیم وزبان سؤال نیست	درحضرت کریم تمنا چه حاجتست
	جام جهانماست ضمیر منیر دوست	اظهار احتیاج خود انجا چه حاجتست
	ای پادشاه حسن خدارا بسوختیم	آخر سؤال کن که گدارا چه حاجتست
وله	خوشتر زعیش وصحبت وباد بهار چیست	ساقی کجاست گو سبب انتظار چیست
	هر وقت خوش که دست دهد مغتنم شمار	کس را وقوف نیست که انجام کار چیست
	پیوند عمر بسته بموئیست هوشدار	غمخوار خویش باش غم روزکار چیست
	سهو وخطای بنده چو گیرند اعتبار	معنی عفو ورحمت کرد کار چیست
وله	آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست	چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست
	گرچه شیرین دهنان پادشهانند ولی	او سلیمان زمانست که خاتم با اوست
	خال مشکین که بران عارض گندم گونست	سر آن دانه که شد رهزن آدم با اوست
وله	بندهٔ پیر خراباتم که لطفش دائمست	ورنه لطف شیخ وزاهد گاه هست وگاه نیست
	هر که خواهد گو بیا وهر که خواهد گو بگو	کبر وناز وحاجب ودربان این درگاه نیست
	هرچه هست از قامت ناساز بی اندام ماست	ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست
وله	غلام همت آنم که زیر چرخ کبود	زهرچه رنگ تعلق پذیرد آزاد است
	نشان عهد ووفانیست در تبسم گل	بنال بلبل مسکین که جای فریاد است
	گدای کوی تو از هشت خلد مستغنیست	اسیر بند تو ازهردو عالم آزاد است
وله	جز آستان توام در جهان پناهی نیست	سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست
	مباش در پی آزار وهرچه خواهی کن	که در شریعت ما غیر ازین گناهی نیست
وله	بنال بلبل اگر بامنت سر یاریست	که ما دو عاشق زاریم وکار ما زاریست
	بسحر کرشمهٔ وصالش بخواب می دیدم	زهی مراتب خوابی که به ز بیداریست
وله	رواق منظر چشم من آشیانهٔ تست	کرم نما وقدم نه که خانه خانهٔ تست
	بتن مقصرم از دولت ملازمتت	ولی خلاصهٔ جان خاک آستانهٔ تست
وله	یارب سببی ساز که یارم بسلامت	باز آید وبرهاندم از چنگ ملامت
	امروز که در دست توام مرحمتی کن	فردا چو شوم خاک چه سود اشک ندامت
وله	دارم امید عاطفتی از جناب دوست	کردم جنایتی وامیدم بعفو اوست
	عمریست تا ز زلف تو بوئی شنیده ام	زان بوی در مشام دل من هنوز بوست

	مصراع اول	مصراع دوم
حافظ	جان فدای نظرت باد که در باغ نظر	چمن آرای جهان خوشتر ازین غنچه نیست
	من همان دم که وضو ساختم از چشمهٔ عشق	چار تکبیر زدم یکسره بر هرچه که هست
وله	یارب این شمع دلفروز ز کاشانهٔ کیست	جان ما سوخت بپرسید که جانانهٔ کیست
وله	گل در بر ومی بر کف ومعشوق بکام است	سلطان جهانم بچنین روز غلام است
وله	زگریه مردم چشمم نشسته در خونست	ببین که در طلبت حال مردما چونست
وله	حسنت باتفاق ملاحت جهان گرفت	آری باتفاق جهان می توان گرفت
وله	کنون که می دمد از بوستان نسیم بهشت	من وشراب فرحبخش ویار حور سرشت
وله	اگر بزلف دراز تو دست ما نرسد	گناه بخت پریشان ودست کوته ماست
وله	ازین رباط دودر چون ضرورتست رحیل	رواق وطاق معیشت چه سربلند وچه پست
	مزن ز چون وچرادم که بندهٔ مقبل	قبول کرد بجان هر سخن که سلطان گفت
	روز اول که سر زلف تو دیدم گفتم	که پریشانی این سلسله را آخر نیست
	هر که که دل بعشق دهی خوش دمی بود	در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست
	درین چمن گل بیخار کس نچید آری	چراغ مصطفوی باشرار بولهبیست
	عدو شود سبب خیر اگر خدا خواهد	خمیر مایهٔ دکان شیشه گر سنگ است
حالی	چون ننالم که درین سینه دل زاری هست	راحتی نیست دران خانه که بیماری هست
حالی طهرانی	دلم از سینه به تنگ است الهی برهان	هر کجا در قفس مرغ گرفتاری هست
وله	این روز جدائی وعده ها کردی ومی ترسم	که آرا برده باشد امتداد هجر ازیادت
میر حزینی	غمگین نمی شوم ز وفای تو با رقیب	از بسکه بر وفای توام اعتماد نیست
حسرت	جان پیوسته بحق را خطر از دشمن نیست	هیچ حرزی چو دل خود بخدا بستن نیست
حسن خان	بروی لاله وگل خواستم که می نوشم	ز شیشه تا بقدح ریختم بهار گذشت
وله	ای که می بینی خموشم ز درد داغ دوستان	گر زبان شرم داری هر نگاهم ناله ایست
حسن دهلوی	تشنهٔ دیدار یارم چند گوئی از بهشت	هرچه شیرین جوی شد با جوی شیرین کار نیست
وله	در گور برم از شب گیسوی تو موئی	تا سایه کند بر سر من روز قیامت
وله	گل برگ نریزد چو تو آئی بتماشا	بیمار نمیرد چو تو آئی بعیادت
میر حضوری	بجرم آنکه نمردم ز ذوق روز وصال	فراق آنچه بمن می کند سزای منست
حقیری تبریزی	دوش در مجلس حدیث آن لب میگون گذشت	من ز خود رفتم ندانستم که صحبت چون گذشت
خاقانی	درین عهد از وفا بوئی نماند است	بعالم آشنا روئی نماند است
	فلک جائی بموی آویخت جانم	کز انجا تا اجل موئی نماند است
وله	انصاف در جبلت آدم نیامد است	راحت نصیب گوهر آدم نیامد است
وله	عیسی دم است یار دم از من دریغ داشت	بیمار او شدم قدم از من دریغ داشت

خسرودهلوی	آب حیات من که نم ازمن دریغ داشت	خاك رهش شدم قدم ازمن دریغ داشت
	من درسر قلم زدم آتش زسوز دل	اودودهٔ سرقلم ازمن دریغ داشت
	بر دیگران نوشت بسی نامهٔ وفا	درحاشیه سلام هم ازمن دریغ داشت
وله	بازشب آمدوخواب ازسرمابیرون رفت	تاشبم چون کذرد روزندانم چون رفت
	سر ببالین ننهادم بفراق توشبی	که نه تاروزببالین زدوچشم خون رفت
	دوخداوند بیك خانه موافق نبود	تودرون آمدیم دردل وجان بیرون رفت
وله	خوش خلقتیست جسم دریغ استوارنیست	خوش حالتیست عمر ولی پایدار نیست
	خوش منزلیست عرصهٔ روی زمین دریغ	کانجا مجال عیش ومقام قرار نیست
	هرچند بهترین صور شکل آدمیست	لیکن همیشه سروقد وگلعذار نیست
	مردی که درشمار بوداین زمان کجاست	کورا ازین زمانه غم بی شمار نیست
وله	خم تهی کشت وهنوزم جان زمی سیراب نیست	آخرای دل خون خودخورکرشراب ناب نیست
	کروصال یارنبود باخیالش هم خوشم	خانهٔ درویشرا شمعی به ازمهتاب نیست
وله	عشق خصم من بس است ای چرخ توزحمت مکش	هرکجا جلاد باشدحاجت قصاب نیست
وله	کفته بودی خسروادرخواب رخ بنمایمت	این سخن بیگانه راکوآشناراخواب نیست
	ای آرزوی دیده دلم در هوای تست	جانم اسیر سلسلهٔ مشکسای تست
وله	ماجان فدای خنجر تسلیم کرده ایم	خواهی بدارخواه بکش رای رای تست
وله	سواد چشم مرا بیتو روشنائی نیست	زخود جداشدم وازتوام جدائی نیست
وله	ساقیامی ده که امروزم سردیوانگیست	دوربرکردان که مرکم ازتهی پیمانگیست
وله	شد زلف را نصیب که بوسید پای تو	عمر دراز بهر چنین روزها خوشست
وله	چون رشته کسیخت میتوان بست	اما کرهیش درمیان هست
خواجو	نفس رسید باخر هوس نماند جزاین	که بشنوم زتوکاین مردن از برای منست
	پیش صاحب نظران ملك سلیمان باداست	بلکه آنست سلیمان که زملك آزاداست
	دل بدین پیره زن عشوه کر دهرمبند	نوعروسیست که درعقد بسی داماداست
	آنکه شداددر ایوان رزافکندی خشت	خشت ایوان شه اکنون زسرشداداست
	خاك بغداد بمرك خلفا می کرید	ورنه این شطرروان چیست که دربغداداست
	ورپراز لالهٔ سیراب بود دامن کوه	مروای خواجه که آن خون دل فرهاداست
	همچونرکس بکشاچشم وببین دردل خاك	چندروئی چوکل وقامت چون شمشاداست
	حاصلی نیست بجزغم زجهان خواجورا	شادی جان کسی کوزجهان آزاداست
وله	کس نیست که دردل غم عشق تونداره	کاراکه غم عشق کسی نیست کسی نیست
ذوقی	مکن تغافل ازین بیشترکه من ترسم	کمان برند که این بنده بی خداونداست

ذوقی	همنشینم بخیال تو وآسوده دلم	کین وصالیست از پی غم هجرانی نیست
وله	یاد ایامی که بهر خاطر من با رقیب	بود اوراسرکرانیها که اکنون بامنست
وله	چه آفتی توندانم که درجهان امروز	محبت تو دوکس باهم آشنا نکذاشت
راضی	یك چند چوکل تازه دم بوددرین باغ	چیدند مرا غنچه وآنهم زمیان رفت
وله	همیشه برلب فواره این سخن جاریست	کداوج منصب دنیای دون نکونساریست
رحیمی	بجرم عشق توام میکشند وغوغائیست	تونیز بالب بام آکه خوش تماشائیست
میرزارستم	پیریم وحرف عشق زمابس غنیمت است	ازشاخ کهنه میوهٔ نورس غنیمت است
.	مهمان یك دو روزهٔ این بزم غربتیم	غافل مشو که صحبت مابس غنیمت است
	دل بدمکن که عمر نپاید به هیچکس	کین یك نفس که خوش کذرد بس غنیمت است
رشکی	رفتم واندوه هجران ترا بردم بخاك	تابه بینم بیتوحال خفتکان خاك چیست
آقا رضا	درتنم قوت نمی خواهدسرشت بدنها	پشه هم درحد دانش خودکم ازنمرودنیست
رفیع حسن بك	عمراکرخوش کذرد زندکی خضرکم است	ور بتلخی کذرد نیم نفس بسیاراست
رکن الدین سمنانی	کویم آیین وفا و مهر درعالم کمست	بازمی کویم که شاید بوده باشد عالمست
روحی	زقامت تو بعالم قیامتی برخاست	قیامتست قدت کربود قیامت راست
زکی همدانی	هرکجا باشددلش زاندیشهٔ ماجمع باد	آنکه مارادرفراق خودپریشان کردورفت
زین العابدین	چاره جوئی کرد برمن کار را دشوار تر	خواستم خاری زپابیرون کنم سوزن شکست
زینت	کروعده دوزخ است واکرخلدشادباش	بیرون نمی برند ترا ازدیاردوست
سرمد	همچودور افتادهٔ کاخر بیارخود رسد	دست تادرکردن من کردتیغش خون کریست
سرور	ربلندان سخن بسوی خود است	تف بروی فلك بروی خود است
سعدی	این باد بهار بوستانست	یابوی وصال دوستانست
	ای مرغ بدام دل کرفتار	باز آی که وقت آشیانست
	کوشم هر روز از انتظارت	بر راه و نظر در آستانست
	با این همه دشمنی که کردی	باز آی که دوستی همانست
وله	کر جان طلبی فدای جانت	سهلست جواب امتحانت
	سوکند بجانت ار فروشم	یکموی بهر که در جهانت
	با آنکه تو مهر کس نداری	کس نیست که نیست مهربانت
	بس فتنه که از زمین بخیزد	از روی چو ماه آسمانت
	بی یاد تو نیستم زمانی	تا یاد کنم دکر زمانت
وله	صبحدمی که پرکنم دیده بروشنائیت	بردر بندکی زنم حلقهٔ آشنائیت

سعدی	سر بسر بر سلطنت بنده فرو نیاورد	کر بتوانکری رسد نوبتی از کدائیت
	پرده اکر برافکنی وه چه فتنها بود	چون پس پرده میرود این همه دلربائیت
	کوشهٔ چشم مرحمت بر صف عاشقان فکن	تاشب رهروان شود روز بروشنائیت
وله	اتفاقم بسر کوی کسی افتاده است	که در آن کوی چو من کشته بسی افتاده است
	خبر ما برسانید بمرغان چمن	که هم آواز شما در قفسی افتاده است
	پای بند تو تحمل چکند کر نکند	انکبین است که در وی مکسی افتاده است
وله	ای یار نازنین که دل اندر هوای تست	جان نیز اکر قبول کنی هم برای تست
	کر تاج می نهی غرض ما قبول تو	ور تیغ میزنی طلب ما رضای تست
وله	نه اختیار منست این معاملت لیکن	رضای دوست مقدم بر اختیار منست
	درون خلوت ما غیر در نمی کنجد	برو که هرچه نه یار منست بار منست
وله	این توئی یا سرو بستانی برفتار آمداست	یا ملک بر صورت انسان بکفتار آمداست
	وه که کر من باز بینم روی یار خویشرا	مرده بینی که درعالم دکر بار آمدست
وله	کر برقعی فرو نکذاری بدین جمال	در شهر هر که کشته شود در ضمان تست
	کر یک نظر بکوشهٔ چشم عنایتی	با ما کنی وکر نکنی حکم از آن تست
وله	از جان برون نیامده جانانت آرزوست	زنار نابریده و ایمانت آرزوست
	بر در کهی که نوبت اذنی همی زنند	موری نهٔ وملک سلیمانت آرزوست
وله	ای پیک پی خجسته که داری نشان دوست	با ما مکو بجز سخن داستان دوست
	حال از دهان دوست شنیدن چه خوش بود	یا از دهان آنکه شنید از دهان دوست
وله	دردیست درد عشق که هیچش طبیب نیست	کر دردمند عشق بنالد غریب نیست
	هر کو شراب شوق نخورداست و درد درد	آنست کز حیات جهانش نصیب نیست
وله	چون ملک کدایان بجهان سلطنتی نیست	مجموعتر از ملک رضا مملکتی نیست
	سنکی وکیاهی که درو خاصیتی هست	از آدمیٔ به که درو منفعتی نیست
وله	صحبت یار عزیز حاصل دور بقاست	یکدمه دیدار دوست هر دو جهانش بهاست
	برق یمانی بجست باد بهاری بخاست	طاقت مجنون نماند خیمهٔ لیلی کجاست
وله	آنرا که جای نیست همه شهر جای اوست	درویش هرکجا که شب آمد سرای اوست
	بی خانمان که هیچ ندارد بجز خدای	اورا کدا مکوی که سلطان کدای اوست
وله	همی دانم حدیث نامه چونست	همی بینم که عنوانش بخونست
وله	کر آب چاه نصرانی نه پاکست	جهود مرده می شوئیم چه باکست
وله	راستی موجب رضای خداست	کس ندیدم که کم شد از ره راست
وله	مسکین خرا کرچه بی تمیز است	چون بار کشد همین عزیز است
وله	هر که درسایهٔ عنایت اوست	کنهش طاعتست دشمن دوست

سعدی	بخت ودولت بکاردانی نیست	جز بتأیید آسمانی نیست
وله	عذر من بر عذار من پیداست	بعد ازینم چه عذر باید خواست
وله	چه کند زورمند وارون بخت	بازوی بخت به که بازوی سخت
وله	دست بیچاره چون بجان نرسد	چاره جز پیرهن دریدن نیست
وله	کر بما را بدست اندر درم نیست	درم داران عالمرا کرم نیست
وله	مارا بجهان خوشتر ازین یکدم نیست	کز نیک و بد اندیشه واز کس غم نیست
وله	ای آنکه باقبال تو در عالم نیست	کیرم که غمت نیست غم ماهم نیست
وله	چنان بروی تو آشفته ام ببوی تومست	که نیستم خبر از هرچه در دو عالم هست
وله	جان وتنم ای دوست فدای دل وجانت	موئی نفروشم بهمه ملک جهانت
وله	افسوس بران دیده که روی تو ندیداست	یا دیده و بعد از تو بروئی نکریداست
وله	آخر ای کعبهٔ مقصود کجا افتادی	که خود از هیچ طرف حد بیابان تو نیست
وله	کویند بدوری بکن از یار صبوری	در مهر تفاوت نکند بعد مسافت
وله	بس کرسنه خفت وکس ندانست که کیست	بس جان بلب آمد که برو کس نکریست
وله	شخصی همه شب برسر بیمار کریست	چون روز شد او بمرد و بیمار بزیست
وله	ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی	این ره که تو میروی بترکستانست
وله	ما از تو بغیر از تو نداریم تمنا	حلوا بکسی ده که محبت نچشیده است
وله	کرمنزلتی دارم بر خاک درت میرم	باشد که کذر باشد یکروز برین خاکت
وله	هرچه رود بر سرم چون تو پسندی رواست	بنده چه دعوی کند حکم خداوند راست
وله	دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت	نه دکر امید دارد که رها شود ز بندت
وله	همراه اکر شتاب کند همره تو نیست	دل در کسی مبند که دلبستهٔ تو نیست
وله	قارون هلاک شد که چهل خانه کنج داشت	نوشیروان نمرد که نام نکو کذاشت
وله	مرا بمرک عدو جای شادمانی نیست	که زندکانی ما نیز جاودانی نیست
وله	زمن مپرس که از دست اودات چونست	ازو بپرس که انکشتها پر از خونست
وله	قادری بر هرچه میخواهی بجز آزار من	زانکه کر شمشیر بر فرقم نهی آزار نیست
وله	پرتو نیکان نکیرد هر که بنیادش بداست	تربیت نااهل را چون کردکان بر کنبداست
وله	بجهان خرم از آنم که جهان خرم ازوست	عاشقم بر همه عالم که همه عالم ازوست
وله	تو کجا نالی ازین خار که در پای تو نیست	یا چه غم داری ازین درد که در جان تو نیست
وله	نانم افزود وآب رویم کاست	بینوائی به از مذلت خواست
سلمان ساوجی	چند کریم در فراقت کارم از سر درکذشت	شد بپایان عمر و پایانی ندارد سرکذشت
وله	بیمار غمت را بجز از صبر دوا نیست	صبر است دوای من ودردا که مرا نیست

سلطان سليم اول
شه ممالك دردم بلا پناه منست — غمم كه بحد و پايان بود سپاه منست

وله
شهم زروزن اكر ماه آسمان تابد — جهم زجاى تصور كنم كه ماه منست
دم از محبت زلفت زدم خطائى شد — وليك عفو تو افزونتر از كناه منست

وله
دمى كز جور ميزد تير ليلى بر دل مجنون — دل ديوانهٔ من آن زمان يارب كجا بوداست
سليم ازوادى غم كر بتخت شادى افتادى — چه رنجى كز ازل اين نوع تقدير خدا بوداست

وله
نه سايه است كه همراه قد يار منست — من از وفا شده ام خاك وآن غبار منست

وله
آنكه در پاى غم افتادست دامان منست — وانكه افتاده است بر دامن كريبان منست
زخمهاى سينه ام از غير مى پوشم بداغ — زانكه آنها ياد كار تيغ جانان منست

وله
اكرچه خسته مجنون شحنهٔ دشت بلا بوداست — نه همچون من بعشق ماهرويان مبتلا بوداست
زبسكه مى داشتم ازغم دل خودرا وا كذنى — كه من نابود واو خودبادل وجان آشنا بوداست

سليم
همكه مايهٔ جمعيتم پريشانيست — چوشعله زينت من درلباس عريانيست

وله
بهترين كوهر كنجينهٔ هستى سخن است — كر سخن جان نبود مرده چرا خاموش است

شاپور
طوفان كريهٔ كه مرابى تو هردم است — وصل ار بعمر نوح تلافى كند كم است

شانى
اسير درد ترا رغبت رهائى نيست — شكستهٔ تو مقيد بموميائى نيست

وله
ديكرى را در پريشانى شريك ما مكن — كر مرادت شهرهٔ حسن است يك رسوا بس است

وله
زبسكه ديده بنظارهٔ تو حيران بود — تمام روز وصالم بيك نكاه كذشت

وله
ممدوح اكر بجايزه قارون كند مرا — مرهم بهاى زخم زبان حسود نيست

وله
راهيست ره كعبهٔ مقصود كه آنجا — جز بر اثر آبلهٔ پا نتوان يافت

شرف الدين على
مائيم كز ازل غم ودرد آشناى ماست — ما ازبراى محنت ومحنت براى ماست

شرف قزوينى
آمد به پرسش من ودردم فزود ورفت — صبرى كه من نداشتم آنهم ربود ورفت
آخر شرف براه سكان توجان سپرد — رسم وفا بمردم عالم نمود ورفت

وله
سركران باغيرو باخود مهربان مى خواهمت — پيش ازين بامن چنان بودى چنان مى خواهمت

شصت كله
آمدشب وازخواب مرا رنج وعذابست — اى ترك بيار آنچه مرا داروى خوابست
من خواب زديده بمى ناب ربايم — آرى عدوى خواب جوانان مى نابست
سختم عجب آيد كه چكونه بردش خواب — آنرا كه بكاخ اندر يك شيشه شرابست
وين نيز عجب تر كه خورد بادهٔ بى چنك — بى چنك وربابش بمى ناب شتابست
اسبى كه صفيرش نزنى مى نخورد آب — نى مرد كم از اسب ونه مى كمتر ازآبست
مامرد شرابيم وكبابيم وربابيم — خوش آنكه شرابست وكبابست وربابست

شفائى
روزى از وجواب سلامى شنيده ايم — مرديم وآن غرور همان در دماغ ماست

وله
بدوستى تو خصمند عالمى بامن — هزار دشمن ويك دوست مشكل افتاداست

شميم اصفهانى
زسوز عشق تو آنرا كه نيم جانى هست — چو شمع تانفس آخرش زبانى هست

شوكت
از بهر قطع كردن نخل حيات تو — چون ارهٔ دوسر نفس اندر كشاكش است

وله
ميناى غنچه پرزشراب تبسم است — امشب كدام غنچه لب ازكلستان كذشت

صائب
نامرادى زندكى بر خويش آسان كردنست — ترك جمعيت دل خودرا بسامان كردنست
مى فشانم هرچه مى كيرم چوابر نو بهار — بامن احسان باتمام خلق احسان كردنست

وله
اكر نمى طپدم دل زآرميدن نيست — كه تنكناى جهان جاى دل طپيدن نيست
طپيدن دل سياره مى كند فرياد — كه اين شكسته بناجاى آرميدن نيست

وله
شب كه مجلس بحديث سر زلف تو كذشت — هركه برخاست زجا سلسله برپا برخاست
روح سر كشتهٔ مجنون غبار آلود است — كردبادى كه ازين دامن صحرا برخاست

وله
از نركس بيمار بود نازكى حسن — معمورى آفاق زدلهاى خرابست
اين عالم پرشور كه آرام ندارد — از دامن صحراى تو يك موج سرابست

وله
بلاى مردم آزاد لاف يكتائيست — اكر بسرو شكستى رسد زرعنائيست

وله
نغمهٔ شيرين در مذاقم بى شراب تلخ نيست — زاهد خشك بيست سازانجا كه آب تلخ نيست

وله
يوسف از بيمهرى اخوان بچاه افتاده است — بى حسد نبود برادر كر پيمبر زاده است

وله
چه سود ازين كه كنجخانهٔ جهان ازتست — نه علم هرچه عمل ميكنى همان ازتست

وله
خشتى مرا ازكوى تودرزير سراست — سرمايهٔ فراغت من اينقدر بس است

وله
هستى دنياى فانى انتظار مردنست — ترك هستى زانتظار نيستى وارستنست

وله
هشيار زيستن نه زقانون حكمت است — در كارخانهٔ كه نظامش زغفلت است

وله
ترا ازجان غم مال اى عزيز بيشتر است — علاقهٔ تو بدستار بيشتر زسر است

وله
باكمال قرب ازجانان دل ما غافلست — زنده ازدرياست ماهى وزدريا غافلست

وله
روى هفتاد ودوملت جزبران دركاه نيست — عالمى سركشته اند وهيچكس كمراه نيست

وله
مى كنند اهل هنر نام بزركانرا بلند — بيستون آوازهٔ كر داشت ازفرهاد داشت

وله
سخن تلخ اكر ميكذارانى مردى — دعوى حوصله تنها بقدح نوشى نيست

وله
پيش ازانى كه بجرم چومنى پردازى — كم ازانم كه مراعذر كنه بايد خواست

وله
كرم آنست كز آوازهٔ احسان كذرد — هركه اين باديه را طى نكند حاتم نيست

وله
من آن حريف تنك روزيم كه چون مه عيد — تمام دور نشاطم بيك پياله كذشت

وله
دل من وتو زهم صحبتان درين اند — مرا بظاهر اكر باتو آشنائى نيست

وله
نيست بازآمدن از فكر خيال تو مرا — بارفيقان موافق سفر دور خوش است

وله
مشت آبى ميكند خواب كران را تارمار — قطرهٔ اشكى بى ويرانى عالم بس است

وله
كريهٔ شمع از براى ماتم پروانه نيست — صبح نزديكست درفكر شب تار خوداست

صائب: از شیر مادر است مرامی حلال تر / زین لقمهٔ غمی که مرا درگلو گرفت
وله: این پریشان سفرانی که درین دایره اند / همه را روی توجه بدر خانهٔ اوست
وله: عمر کوته ترازانست که غم باید خورد / مدت خندهٔ برق گذران این همه نیست
وله: ای برق بیروت پارا شمرده بگذار / هر خار این بیابان رزق برهنه پاییست
وله: خاکست جای سفله اگر بر فلک رود / معراج خار تا سر دیوار بیش نیست
وله: زجان ناز معشوق و نیاز عاشق / بادهان بی زبان باهر زبانی آشناست
وله: ازحرف خود بتیغ نگردیم چون قلم / هرچند دل دو نیم شود حرف ما یکیست
وله: امتیاز از میان چو برخیزد / بیضهٔ مور مهرهٔ ماراست
وله: زروزگار جوانی خبر چه می پرسی / چو برق آمد وچون ابر نوبهار گذشت
وله: این جذبه که از کف مجنون عنان ربود / اول زمام محمل لیلی گسسته است
وله: دست گستاخی من جرأت دیگر دارد / گل ازان شاخ نچینم که نگهبانش نیست
وله: رفتن از عالم پرشور به از آمدنست / غنچه دلتنگ بباغ آمد وخندان برخاست
وله: نسبت دنیا بزندان بس همین گر قید آن / هر که شد آزاد میل باز گردیدن نداشت
وله: درمیند وزکه چون خانه پراز شهد بود / آنزمان وقت جلای وطن زنبور است
وله: نی درین بستان سراپا برگ دارد بی نواست / برگ را از خود بیفشان گر نوا می بایدت
وله: کفارهٔ شراب خوریهای بی حساب / هشیار درمیانهٔ مستان نشستن است
وله: دلیل عزت اهل سخن همین کافیست / که خردهای قلم ریز پا نباید ریخت
وله: آنچه باید کم نمی گردد که در ایام دی / نخلهای بی برگ گردد سایه چون در کار نیست
وله: (نهال قدجوانان عصای پیرانست) / (سخن هست لیکن خریدار نیست)
وله
صفی: بی تسلی ما ز تو نامه کافی نیست / که شان هجر ترا وصل هم تلافی نیست
ضمیر اصفهانی: مستم وسیری دلم را از شراب ناب نیست / همچو عکس افتاده ام در جام وجان سیراب نیست
ضیای قزوینی: فغان که هر دم ویاری درین دیارم نیست / نشان پای کسی برسر مزارم نیست
طالب: نامهٔ هر هوس دریدهٔ ماست / لب هر آرزو گزیدهٔ ماست
وله: کس نیامد بجهان کز غم ابنای جهان / کف زنان رقص کنان تا عدم آباد نرفت
طاهر: دل چو افسرده شد از سینه بدر باید کرد / مرده هرچند عزیز است نگه نتوان داشت
طبعی: در وادی ما که جز بلا نیست / صد برق حریف یک گیا نیست
آبی که نصیب عاشقانست / جز در دم خنجر بلا نیست
بیگانهٔ آنچنان که پیشت / کفری چو نگاه آشنا نیست
از کثرت کشتگان نازت / در کوی تو هیچ نقش پا نیست
منمای بآفتاب خودرا / کان شوخ نگاه را حیا نیست
صد گنج گهر فشاند طبعی / شرمندهٔ نیم مرحبا نیست

طوقی تبریزی: ازحال ما خبر بدل غافل تو نیست / تو در همه دلی وکسی در دل تو نیست
وله: دشنام تو مرده را زنده سازد / در هیچ دعا چنین اثر نیست
طهماسب شاه: سگ کاشی به از اکابر قم / با وجودی که سگ به از کاشیست
عبدالله سلطان: سعی کن گر تو بدی در دل کس جا نکنند / جای داغ ارچه شود نیک نشانش باقیست
عادل خان: ما بی تحصیل یار و بار در دل بوده است / حاصل تحصیل ما تحصیل حاصل بوده است
عبدالمجید: جزدام تو جای دیگرم نیست / حاجت بشکستن پرم نیست
وله: بربام حرم نمی نشینند / مرغی که پرد زطرف بامت
عجزی تبریزی: بی تو مستان ترا باده گلوگیر شده است / آب در حلق اسیران تو زنجیر شده است
عذری: آمد بهار وگل شد ونوروز هم گذشت / گرد سرت نگشتم وامروز هم گذشت
عرفی: بعقل مشوره تاکی کنم اباغ کجاست / پیالهٔ که مشوش کند دماغ کجاست
وله: سخنی نیست که خاموشی ازان بهتر نیست / نیست علمی که فراموشی ازان بهتر نیست
وله: شکستن دل ما کار زور بازو نیست / هلاک اهل وفا جز بنوشدارو نیست
وله: بلوح مشهد پروانه این رقم دیدم / که آتشی که مرا سوخت خویشرا هم سوخت
وله: این زمزمه باجله نه از روی شعوراست / گفتم سخنی چند وزگفتن خبرم نیست
عصمت بخاری: گرچه میخواری گنهکاریست اما چون کنم / توبه هم در مذهب رندان گناه دیگراست
وله: آن به که بفکر همت صرف شود عمر / چون عاقبت کار جهان جز بعدم نیست
علائی اشتبانی: شادند عالمی که مرا هر زمان غمیست / دارم غمی که باعث شادی عالمیست
وله: دیروز پریشانی خودرا بتو گفتم / امروز پریشان ترا زانم که توان گفت
عماد فقیه: این چه درداست که برجان من دلریش است / وین چه سوزاست که از آتش دوزخ بیش است
وله: بگو بخواب که درچشم من میا دیگر / جزیرهٔ که مقام تو بود آب گرفت
خیال لعل تو از دل نمی رود بیرون / نمی توان نمک سوده از کباب گرفت
عمادی: از ادب دوراست رفتن بی طلب نزدیک دوست / ورنه پای شوق را مانع در و دیوار نیست
غنی: کند در هر قدم فریاد خلخال / که حسن کار خان پادر رکابست
وله: شعر اگر اعجاز باشد بی بلند وپست نیست / در ید بیضا همه انگشتها یکدست نیست
وله: بر روی زمین هیچ کس آسوده نباشد / گنجی بود آرام که در زیر زمین است
وله: خلق سرگردان همه از قحط آب ودانه اند / هر کرا دیدیم غیر از آسیا در گردش است
وله: وضع زمانه قابل دیدن دوباره نیست / رو پس نکرد هر که ازین کاروان گذشت
فرقتی: سیاه بختی ازان بیشتر نمی باشد / که مجلس دگران روشن از چراغ منست
فریدون: دیدم که یار میرود واز پیش رقیب / گفتم که عمر می رود ومرگ در قفاست
فسحی: گهی که بر دلت از دیگری غباری هست / مگر بخاطرت آید که خاکساری هست

شاعر	مصراع	مصراع
فصیح	غمهای مرده در دل مازنده کرد هجر	کو یا شب فراق تو روز قیامت است
بابافغانی	وقت کلم تمام با آه و فغان گذشت	چون بگذرد خزان که بهارم چنان گذشت
فیضی هندی	من براهی می روم کانجا قدم نامحرمست	درمقامی حرف می کویم که دم نامحرمست
	ما اگر مکتوب ننویسیم عیب ما مکن	در میان راز مشتاقان قلم نامحرمست
وله	شرح جفای دوست نه بهر شکایت است	مقصود ذکر اوست دگرها حکایت است

قاآنی

باری مراست رند وبذله کو شوخ ودلربا خوب وخوش سرشت
طره اش عبیر پیکرش حریر عارضش بهار طلعتش بهشت
موی عارضم داشت رنگ قیر در فراق او شد برنگ شیر
در جوانیم عمر گشت پیر دهر پنبه کرد چرخ هرچه رشت
خواهم از خدای درهمه جهان یك قفس زمین یك نفس زمان
تا بکام دل می خورم دران بی حریف بد بی نگار زشت
خوش دهد بهار نشأ سرخ مل که کنار رود که فراز پل
که بزیر سرو که بپای گل که بصحن باغ که بطرف کشت
مرد چون شناخت مغز را ز پوست هرچه بنگرد نیست غیر دوست
هر کجا رود ملك ملك اوست خواه در حرم خواه در کنشت

شاعر	مصراع	مصراع
وله	چه شیرین گفت خسرو این عبارت	که نبود وصل شیرین بی مرارت
	زما صد جان وزان لب یك عبارت	زما صد دل وزان مه یك اشارت
وله	بچشم من همه آفاق پر گناهی نیست	سرم خوش است بحمدالله ار کلاهی نیست
قاسم انوار	همه درد است درین واقعه پس درمان چیست	چارهٔ کار من خسته و سرگردان چیست
وله	مشکل همه اینست که در عالم تمییز	آزار که دوا بینی درد تو همانست
وله	(در بزم یار بادهٔ ناخوشگوار نیست)	
قاسم بیك	چون ننالیم که در سینه دل زاری هست	راحتی نیست دران خانه که بیماری هست
قدسی مشهدی	هرکه امشب می نمی نوشد بما منسوب نیست	پارسا در حلقهٔ رندان نشستن خوب نیست
وله	من که شمع محفل قربم سراپا سوختم	حال بیرون ماندگان زهیار بچون گذشت
کاتبی	زچشم ودل بدن خاکیم در آتش وآبست	بچشم بین وبدل رحم کن که کار خرابست
کاکای قزوینی	گل همان به که بهر حرف نیندازد گوش	ورنه درد سر مرغان چمن بسیار است
کلخنی	آنکه بعالم زمن افتاده تری نیست	آزار من داشده چندان هنری نیست
کلیم کاشی	در کنار نامهٔ اغیار یادم کرده	تا بدانم بعد ازین قدر فراموش کاریت
وله	روز محشر باز گشت جان بتن از شوق تست	ورنه مسکین عمرها این تنگنا را دیده است

شاعر	مصراع	مصراع
کلیم	یك مرغ فارغ البال دراین چمن ندیدیم	در قید دام اگر نیست در بند آشیانست
وله	صیاد آرزو بهوای ونو پیر شد	ای طایر مراد ترا آشیان کجاست
وله	حال من بی برگ ونوا را چه شناسد	آن سرو که آگاه ز تاراج خزان نیست
وله	چون روزه خوری جانب میخانه روان شو	بهتر ز سفر چاره برای رمضان نیست
وله	از سایه می گریزم وز آینه می رمم	هرجا دو کس بهم رسد آن محشر منست
وله	تمتعی نبرند اغنیا زنعمت خویش	که باغبان نشناسد که قدر گلشن چیست
وله	ای دل دویدن از پی هر بی وفا بس است	گر تو هنوز سیر نگشتی مرا بس است
وله	آنکس که مایه دار بود خودنمای نیست	هرگز گل شکفته بسر باغبان نداشت
وله	ز درد فقر دلا غیرتی اگر داری	مخواه مرگ که خواهش بجز گدائی نیست
وله	یك نفس هشیار بودن عمر ضایع کردنست	گر نداری باده باید خویش را دیوانه ساخت
وله	پست فطرت هوس گوشهٔ عزلت نکند	تا گدا پرسر ره نیست دلش خرم نیست
وله	روشندلان فریفتهٔ رنگ و بو نیند	آینه دل بهیچ جمالی نبسته است
وله	بسکه نادیدنی از مردم عالم دیدم	روشنم گشت که آسایش نابینا چیست
وله	بهشت حق وطن آدم است دل خوش دار	که ماند از پدر این باغ وقف اولاد است
کمال اصفهانی	لاله را نازم که با داغ تو میروید ز خاك	خاك بر سر باد عشقی را که مادرزاد نیست
وله	از حلقهٔ گوش او مرا شد معلوم	کانجا که زر است گوش می باید داشت
ککوی کشمیری	گرفته زخم دلم در دهان خدنگ ترا	بلندی که مکد طفل شیرخوار انگشت
کوکبی	با کاینات کرده ام آن دوستی که یار	در هر دلی که جای کند آن دل من است
لسانی	جز ناله انیس دل بیمار کسی نیست	آن هم نفسی هست ز ضعف و نفسی نیست
وله	مردن بخاکپای تو با جان برابر است	خاك درت بچشمهٔ حیوان برابر است
	هرگز غبار خاطر موری نبوده ایم	این سلطنت بملك سلیمان برابر است
وله	ای همنفسان آتشم از من بگریزید	هر کس که بمن دوست بود دشمن خویش است
مجرم شاملو	اسیر بستر دردی شدم که نتوانم	ز ضعف بی مدد نالهٔ ز جا برخاست
محیی لاری	دوست جای دیگر و من مانده ام در کوی دوست	گز در و دیوار کوی دوست آید بوی دوست
محمد پاشا ابو حنظه	باید سر خود پای منه در ره عشق	کاندرین مرحله سرباختن اول قدمست
مخلص	در خور خود می طلبد صاحبی	دولت ازان در بدر افتاده است
وله	آفت طلبی چون دل خود رای ندیدم	هرجا که صف آراست بلائی بمیانست
زیب النساء مخفی	بیگانه وار میگذری از دیار چشم	ای نور دیده حب وطن در دل تو نیست
مخلصی	نه کاکلست که بر فرق دلستان منست	که جمع گشت بهم رشتهای جان منست
مسعود سعد سلمان	کسی خسی افتدت بدیده مثال	سوی آنکس نگر که نابیناست

مسیح تمام عمرم باشاهد دوساله گذشت / حباب دارم اعمر درپیاله گذشت

مشرقی شاید سپهر دور کند بر مرادما / عالم بیک قرار نماند است حالست

مظهر کشمیری مردم دیده بپای قلم افتد هردم / که مرانقطهٔ حرفی کن وبابار فرست

میرمعصوم کاتب صنع که بردوی تو ابرو بساخت / بهر سنجیدن حسن تو تراز ومیساخت

معارف خواستم کزکوچهٔ دیوانگی بیرون روم / تاقدم برداشتم زنجیرنالیدن گرفت

مغربی چوباده چشم توخورداست دل خراب چراست / چوخال تست برآتش جگرکباب چراست
چونیست غیرتوکس ازکه میشوی پنهان / چوناظر تونوئی بررخت نقاب چراست
زباد پرس که دریا زکیست آشفته / زبحر پرس که کشتی در اضطراب چراست
چوماهرآنچه تودادی بما همان خوردیم / زباده هیچ نخوردیم پس حساب چراست

وله آنچه کفراست برخلق برمادین است / تلخ وترش همه عالم برما شیرین است
چشم حق بین بجزازحق نتواند دیدن / باطل اندر نظر مردم باطل بین است

وله این جوش که ازمیکده برخاست چه جوش است / این جوش مگر ازخم آن باده فروش است
دل باده بکجا خورد ندانم شب دوشین / کو بیخبرومست وخراب شب دوش است

منصف مارابخبر گیری کوی توچه حاجت / چشم دل ماهیچ کم ازقبله نمانیست

مولی اصفهانی دم مرگ گفتی ببالینت آیم / اگرمرحمت میکنی وقت تنگ است

مهری طفل اشکم مدام درنظر است / چه توان کرد پارهٔ جگر است

مهستی آن جفت که طاقست قد وسایهٔ تست / وآن طاق که جفت است جزابروی تونیست

میلی غافل بمن رسید ووفارا بهانه ساخت / افکندسر بپیش وحیارا بهانه ساخت
رقتم بمسجد ازپی نظارهٔ رخش / دستش برو گرفت ودعارا بهانه ساخت
زاهد نداشت تاب جفای پری رخان / کنجی گرفت وترس خدارا بهانه ساخت
تااز جفای او زهم خون من نریخت / بی رحم ترس روزجزارا بهانه ساخت
ازبزم ناز آمدن من برون رود / برخاست گرم ودادن جارا بهانه ساخت

نادم گر بمرگ ماخوشی بخرام بربالین ما / دیرتر میرد چو حسرت بردل بیمارهست
درویش را که ملک قناعت مسلم است / درویش نام درد وسلطان عالم است

ناصر بخاری ماراهوس صحبت جان پرور یاراست / ورنه غرض ازباده نه مستی نه خمار است
آتش نفسان قیمت میخانه شناسند / افسرده دلارا بخرابات چه کار است
در مدرسه کس رانرسد دعوی توحید / منزلگه مردان موحد سردار است
تسبیح چه کار آید وسجاده چه باشد / برمرکب بی طاقت روح این همه باراست
ناصراگر ازهجر بنالد عجبی نیست / مهجور زیاراست وپریشان زدیاراست

ناظم هروی سپهر مردم دونرا کند خریداری / بجبل سوی متاعی رود که ارزانست

ناصر بخاری درهم شود ز بهر درم حال آدمی / آری تمام صورت درهم چو درهمست

نصرت غنچه تا واشود ازهم پاشد / فرصت عیش همین مقدار است

نعمة الله کوهستانی ای عاشقان ای عاشقان ماراییان دیگراست / ای عارفان ای عارفان مارانشان دیگراست
ای بلبلان ای بلبلان مارانوای خوش بود / زانروکه این گلزارماازبوستان دیگراست
ای خسروشیرین سخن وی یوسف گلپیرهن / ای طوطی شکرشکن مارازبان دیگراست
تاعین عشقش دیده ام مهرش بجان بگزیده ام / در آشکارودرنهان مارا عیان دیگراست
خورشید جمشید فلک برآسمان چرخ تست / مهر منیر عاشقان برآسمان دیگراست
اقلیم دل شد ملک جان شهر تن آمد این جهان / کون ومکان عارفان درلامکان دیگراست
رندودر میخانها صوفی وکنج صومعه / مارا سر وسلطنت برآستان دیگراست
سیدمرا جانان بود هم دردوهم درمان بود / جانم فدای جان او کوازجهان دیگراست

نفعی سوزعشقم آتش وسینه جهان آتشست / دود آه پرشرارم آسمان آتشست
خانه زادعشقم از ابنای جنسم کس نماند / کوهرم یکتا چراغ دودمان آتشست
کی بمیرد آتش عشقم که از سوز درون / خون گرمم دربدن روح روان آتشست
بلبل عشقم که در دور گل از آسود کی / چون سمندر آشیانم درمیان آتشست
سوخت نفعی هرکه بشنید آتشین گفتار تو / هندوی کلک تو گویا ترجمان آتشست

نظام باصد هزار دیده بگرد جهان سپهر / جویای آدمیست ولی آدمی کجاست

وله دل که افسرده شد ازسینه برون باید کرد / مرده هرچند عزیزاست نگه نتوان داشت

نظامی دشمن قوی وکار دل من تنزل است / دردی که بی دواست علاجش تحمل است

ملانظیری ذوقی بکمال است ووصالی بدوام است / امروز مراهمزلت عشق تمام است
برصوفی بی وجد حرام است عبادت / برشیشه که خالیست زمی سجده حرام است
می گریم وازگریه چو طفلم خبری نیست / دردل هوسی هست ندانم که کدام است

وله که تجلی مانع است وگاه هجران حائل است / حیرت اندر حیرت است ومشکل اندر مشکل است

وله نشست پهلوی من وزرقیب جام گرفت / گل تلافی من رنگ انتقام گرفت

وله زبسکه کشته ام ازدرد انتظار ضعیف / نگاه را برخت قوت رسیدن نیست

وله تنهانه من بداغ غمش مبتلا شدم / برهر که بنگری بهمین داغ مبتلاست

وله هرگزعطای ساقی مارا کرانه نیست / ازتنگ ظرفیست که پیمانه پرشدست

وله بزیربار تعلق نرفته ام هرگز / سبوی باده بدوشم بجای فرزند است

وله زفرق تابقدم هرکجا که می نگرم / کرشمه دامن دل میکشد که جا اینجاست

وله بپیش خاری نیست کزخون شکاری سرخ نیست / آفتی بود این شکارافکن کزین صحرا گذشت

وله پایم به پیش ازسران گونمی رود / یاران خبر دهید که این جلوه گاه کیست

ملانظیری — رنجیدن وزبزم تو رفتن کناه من / ساغر زدست غیر کرفتن کناه کیست

قاضی نور — هر بلبلی برای کلی آفریده اند / پروانه عندلیب کلستان آتش است

نورس افندی — بزرکی راشرف رنکین تراز جاب خواطر نیست / که مقناطیس اکر جاب نباشد آهن خامست

نوری اصفهانی — از بو العجبیهای محبت عجبی نیست / کر سر زند از هندوی بتخانه کرامت

نیاز اصفهانی — کر کرفتارم نخواهی زلف چون زنجیر چیست / ورنداری قصد من ابروی چون شمشیر چیست

خواب می دیدم که پی بردم باب زندکی / لعل جان پرورز هم بکشا بکو تعبیر چیست

ازاب شیرین همی با کوهکن می کفت عشق / جوی خون از دیده باید راند جوی شیر چیست

وله — برروی مهت زلف سیه همچو سحاب است / وین طرفه که باران وی از چشم پر آب است

درعین وصالت بتوام نیست وصولی / همچون شتر تشنه که بارش همه آب است

نیازی — فغان زین دل که دایم در فغان است / دل است این یادرای کاروان است

نبکی اصفهانی — جان فشانیها بخاکپای یارم آرزوست / وه که یك جان دارم ودر دل هزارم آرزوست

واقف خلخالی — در انتظارت آب شد دل اشکم از هامون کذشت / دست از دهن برداشتم فریاد از کردون کذشت

در وادی آوارکی نی همدلی نی همدمی / همدل کجا یابد کسی فرهاد شد مجنون کذشت

چندین بهار وروز خوش بکذشت وایام خزان * نکذشت هرکز در دلم کاین چون کذشت آن چون کذشت

وحشی — مریض طفل مزاجند عاشقان ورنه / علاج درد تغافل دو روز پرهیز است

وله — سر زلف تو نباشد سر زلف دکری / از برای دل ما قحط پریشانی نیست

وله — شکایتم زتوای کلعذار بسیار است / مرومرو که مرا با تو کار بسیار است

وله — برپاره کاغذی دوسه خط میتوان کشید / دشنام وهرچه هست غرض یادکارنست

وحید طاهر — ازعکس رخت جیب قبا آینه زاراست / پیراهن از اندام تو لبریز بهاراست

ترسم بتن نازکت آسیب رساند / امروز ترا جامه برنك کل خاراست

وله — میشود ایمن زسنك آنکس که بنشیند زپا / هرکه برافتاده کیرد سخت ازسنك کمتراست

وله — باعث افزونی قسمت نمی باشد شعور / آمد ورفت نفس درخواب وبیداری یکیست

وله — ازبهر قطع کردن نخل حیات ما / چون ارهٔ دوسر نفس اندر کشاکش است

وصاف — زمنصب ارهمه کس رافزون شود منصب / تونی که منصبت ازمنصب تو منصب یافت

وصالی — مستانه می کذشت وصالی بکوی دوست / انجا رسید وسستی پارا بهانه ساخت

وقوعی — درد یاری که تونی بودنم انجا کافیست / آرزوهای دکر غایت بی انصافیست

هلالی — ای که می پرسی زمن کان ماه را منزل کجاست / منزل او در دلست اما ندانم دل کجاست

(کوه)

نسیم همدانی — کوه غم بردل نشست وآه سردی برنخاست / آسمانی برزمین افتاد وکردی برنخاست

یحیی لاهیجی — درد دل من نهفتنی نیست / وین درد دکر که کفتنی نیست

بکذشت بهار ووانشد دل / این غنچه مکر شکفتنی نیست

یغما — مرد درمیکده یغما وپی تاریخش / کلك رحمت جعل الجنة مثواه نوشت

یقینا — راستی باکجروان کردن خطاست / عکس سرو از آب موج ازهاست

یوسف — دنیا تمام رزمکه حرص وخست است / کوجیفهٔ که برسراو صد شهید نیست

لا — شبوها نیست نهان لیلی را / که همین آنکه ازو مجنون است

دشمنا نیست قوی پنجه مرا / که ازان جمله یکی کردون است

لا — تنهانه سینه ام زتف اضطراب سوخت / در دل شکیب خون شد ودر دیده خواب سوخت

لا — چون شیشه کر بست توبهٔ ما پیوست / دشوار توان کردن وآسان بشکست

لا — دریا دایم وسینهٔ ما معدن دراست / کردست ما تهیست ولی چشم ما پراست

لا — این نکتهٔ سربسته بیادم زحباب است / کاین عمر یك چشم زدن نقش سراب است

لا — خانهٔ زرین چه سازی رای زرین بایدت / عدل باید ملك را آن کن اکر این بایدت

لا — بیمارم وجز خاك فنا بستر من نیست / بی یارم وکس غیر اجل برسر من نیست

لا — روی دل ازدو طائفه برتافتن نکوست / از دوستان دشمن واز دشمنان دوست

لا — ای پرده دار پرده فروهل که بار نیست / امروز روز دیدن آن شهریار نیست

لا — کر بزد از صف ما هر که مرد غوغا نیست / کسی که کشته نشد از قبیلهٔ ما نیست

لا — بیمار غمت را بجز از صبر دوا نیست / صبر است دوای من ودردا که مرا نیست

لا — هرچه مارا رسد از لعل دلارام خوش است / کر سلامی نبود لذت دشنام خوش است

لا — درین سرای مصیبت که غیر ماتم نیست / دلی کجاست که زیر شکنجهٔ غم نیست

لا — وداع چون تونکاری نه کار آسانست / هلاك عاشق مسکین فراق جانانست

لا — فریاد بسی کردم وفریاد رسی نیست / کویا که درین کنبد ویرانه کسی نیست

لا — میان سبحه وزنار فرق لایق نیست / یکیست رشته اکر نالها موافق نیست

لا — احوال درد مندی ما بی نهایت است / هنکام دستکیری ووقت عنایت است

لا — فراق یار چنان زار وناتوانم ساخت / که چند بار اجل آمد ومرا نشناخت

لا — آنها که بد کنند سزاوار دوزخ اند / دوزخ چه کرده است که شایسته منست

لا — چناغ باده که با من کشیده بودی دوش / ترا اکرچه فراموش شد مرا یاداست

لا — کفتکوی مردم عالم سراسر نشتر است / بستر آسایش ما پردهٔ کوش کراست

لا — باستان عزت که آن پناه منست / که جان ودل بتودارم خدا کواه منست

لا	استخوان سر که بردندان بگورستان دراست	خنده دارد بر کسی کو راغروری درسر است
لا	هر زبانی که نه ذکر تو کند گویا نیست	هر دلی کونه بفکر تو بود گویا نیست
لا	گوینده را چه غم که نصیحت قبول نیست	کر نامه رد کنند گناه رسول نیست
لا	با ضعف و ناتوانی پیوسته گرم کاراست	چون عنکبوت هر کس بر کار خود سواراست
لا	نکه دار فرصت که عالم دمیست	دمی پیش دانا به از عالمیست
لا	جهانرا چه سازی که خود ساختست	جهاندار ازان دل بپرداختست
لا	بباران قدح را که بار آمداست	درخت امیدم ببار آمداست
لا	دلی راکه عشقش گریبان گرفت	ملامت مکن گر بیابان گرفت
لا	اگر سال گردد هزار و دویست	بجز خاک تیره ترا جای نیست
لا	زدست ستم کس درین باغ نیست	که چون لاله در سینه اش داغ نیست
لا	هر شب سر قتل و تاراج داشت	سحر که نه تن سر نه سرتاج داشت
لا	خطابت بنده را از خاک برداشت	سرم براوج علیین برافراشت
لا	اب نکشائی اگرت هوش هست	کز پس دیوار بسی گوش هست
لا	رواجی در قفای هر کسادیست	مرادی در پی هر نامرادیست
لا	چو نیک و بد بخواهد هر دو بگذشت	خنك آنکس که نیکی کرد و بگذشت
لا	هر کرا چشم بر حبیب منست	گر بود چشم من رقیب منست
لا	بخت بد و همت عالی بلاست	وای بر آنکس در و مبتلاست
لا	سخنی در نهان نباید گفت	که بهر انجمن نشاید گفت
لا	رشتهٔ بر گردنم افکنده دوست	میکشد هرجا که خاطر خواه اوست
لا	نیش عقرب نه ازره کین است	مقتضای طبیعتش این است
لا	روز پیری اگرچه پرنور است	چون شب مظلم جوانی نیست
لا	پرسشی کن ز روی دلداری	که مرا بیش ازین تمنا نیست
لا	گرچه این حال صعب واقعه ایست	چه توان حکم کردگار اینست
لا	خطش کوئی نسیم نوبهار است	که ازوی گلشن جان تازگی یافت
لا	این مناصب که دیدهٔ جزئیست	کار کلی هنوز درقدراست
لا	مرد باید که بوی داند برد	ورنه عالم پراز نسیم صباست
لا	هر که زر دید سر فرو آرد	ورترازوی آهنین دوش است
لا	میان ماه من تاماه گردون	تفاوت از زمین تا آسمانست
لا	بازلف بشانه کرد دلدار	یا بوی نسیم نوبهار است
لا	بطفلی خدمت پیری نکردیم	به پیری خدمت طفلی ضرور است

(دوست)

لا	دوست آوارکی همی خواهد	رفتن حج بهانه افتاده است
لا	ذکر الفابت ار کنم آغاز	بگذرد عمر و هیچ نتوان گفت
لا	زسر بگذشت بی تو آب چشم	یکی از سر گذشتم بی تو این است
لا	آنرا که کفل نرم است در عزت و راحت	وانرا که برخ شرم است در رنج و عذاب است
لا	رسیده عشق بجائی که کفر اگر نبود	ترا پرستم و گویم خدای من اینست
لا	من ناله زبیکانه ندارم که دلم را	هر غم که رسیداست هم از خویش رسیداست
لا	سبب مپرس که چرخ از چه سفله پرورشد	که کام بخشی اورا بهانه بی سببیست
لا	نصرت ازو طلب که بیدان قدرتش	هر ذره پهلوانی و هر پشه صفدریست
لا	کیمیا خواهی زراعت کن که گفتند اهل عقل	زرع ثلثانش زراست و ثلث دیگر هم زراست
لا	کر درهمه شهر یك نیشتراست	در پای کسی رود که درویشتراست
لا	اینجا که ایازاست برون از نمدی نیست	باقی همه الطاف خداوند جهانست
لا	بدرد و صاف ترا کار نیست خوش درکش	که هرچه ساقی ما کرد عین الطافست
لا	سعی کن کز تو بدی در دل کس جا نکند	جای داغ ارچه شود نیك نشانش باقیست
لا	هر که دارد شعلهٔ ادراك باشد خاکسار	زیر خاکستر بود هرجا که آتشپاره ایست
لا	چون ماهی ضعیف که افتد در آب تند	در اختیار خویش مرا اختیار نیست
لا	در کهنسالی بود حرص خسیسان بیشتر	تا نگردد خشك دست خار دامنگیر نیست
لا	آنکه میدارد بجای چشم چون عینك ترا	از نظر اندازدت وقتی که محتاج تو نیست
لا	چشم یاری روز بد زین آدمی رویان مدار	سایه در تاریکی شب با کسی همراه نیست
لا	ظالمانرا نیست از اسباب خود یکجو نصاب	حاصل آغوش داس از دانه جز خمیازه نیست
لا	گرچنین برزده بینی خطم عیب مکن	که مرا محنت ایام چنین برزده است
لا	دوسه یارم موافق تو هم ای دوست بیا	منم و فکر و خیال تو کس دیگر نیست
لا	ناکسی گر از کسی بالا نشیند عیب نیست	روی دریا پر خس و پایین دریا گوهر است
لا	امشب ای ساقی که دست از تست انعامی بکن	کس چه میداند که چون فرداشود دوران کیست
لا	ما آب روی فقر و قناعت نمی بریم	با پادشه بگوی که روزی مقدر است
لا	درخواب عاشق آمدی و پای نازکت	چندان بدیده سود که رنگ از حنا گرفت
لا	دلم زخار غمت صدهزار جا ریش است	کسی که با تو بود دوست دشمن خویش است
لا	گر شکر شوم شکر تو نتوانم گفت	ور عذر شوم عذر تو نتوانم خواست
لا	برمن بگذشت دوش چون آب روان	آن آب روان هنوز درچشم منست
لا	آه ازین طالع برگشته که هر روز مرا	ره بجائی بنماید بلا بیشتر است

لا بکر بخته ام دواسه به از پیش غمت / وز من بدو منزل غم تو پیشتر است

لا مردی که هیچ جامه ندارد باتفاق / بهتر زجامهٔ که درو هیچ مرد نیست

لا انجا که مرادست رسد نیست مرادی / وانجا که مرادست مرادست رهی نیست

لا بی ساقی وشراب غم دل نمی رود / این دردرا طبیب یکی ودوا یکیست

لا غمکین نشود طبع کل از نالهٔ بلبل / فریاد کدا رونق بازار کریم است

لا این آدمی که زبدهٔ ارکانش می نهند / پیوسته در کشاکش این چار اژدهاست

لا فرزند عاق ریش پدر کیرد ابتدا / نسل نبهره دست بمادر کشد نخست

لا چون کمر بکشود شد خورشید از جوزا برون / مه ببرج عقرب آمد چونکه بر رخ زلف بست

لا فتاد زلف سیاهش بزیر پا آری / مقرراست که پای چراغ تاریك است

لا ضرورتست وکرنه خدای می داند / که ترك صحبت یاران نه اختیار منست

لا از اشك کرم وسینهٔ سوزان ما مپرس / برقی بجست وکشتی ما را در آب سوخت

لا در عهد شیب شکوهٔ نسیان چرا کنیم / کم نعمتیست این که جوانی بیاد نیست

لا در باغ هزار کل روید لیکن / از شوره اکر کلی براید عجب است

لا کرچه تو ترك کنی ترك تو نتوان کرفت / ورچه دلم بشکنی عهد تو نتوان شکست

لا ظهور خشم بزرکان تهی ز رحمت نیست / غبار چهرهٔ کردون نشان باران است

لا عمری بدر صومعهٔ شیخ نشستیم / جز غیبت رندان نشنیدیم کرامت

لا نیست پروای عدم دل زدهٔ هستی را / از قفس مرغ بهر جا که رود بستانست

لا قتل عامی آرزو دارم هلاکو خان کجاست / کز حدود شرق تا سر حد مغرب کشتنیست

لا آه اکر مستی نبودی هر حرامی چون شراب / آن زمان معلوم کردد در جهان هشیار کیست

لا منت منه چو توشه بسایل دهی که او / حمال توشهٔ ره دور ودر از تست

لا بدیدن از تو قناعت نمی توان کردن / حکایتی وکرم هست وجای کفتن نیست

لا بحریست زندکی ونهنکش حوادث است / تن کشتی است ومرك بساحل رسیدنست

لا ما آب روی خویش بکوهر نمی دهیم / بخل بجا بهمت حاتم برابر است

لا در فنا نیز توان فیض ز درویشان برد / نمد سوخته بر زخم کم از مرهم نیست

لا پرهیز چون نمی کند از خون عاشقان / چشم ترا سزاست که بیمار مانده است

لا تا یکی کشت چمن دزدیده کردن چون صبا / کل بتکلیف رضای باغبان چیدن خوش است

لا آمد ورفت نفس پست وبلند این رهست / تا نفس باقیست راه زندکی هموار نیست

لا سر توحید ز زنجیر شود معلومت / صد دهن نغمه سرا شد ولك آوازاست

لا مست آنچنان خوش است که کوید بروز حشر / من کیستم شما چه کسانید این چه جاست

لا در خانهای کهنه بود مور ومار بیش / حرص وامل به طینت پیران فزونتر است

لا جرم بی اندازه می خواهد عطای بی شمار / پیش عفوت قلت تقصیر ما تقصیر ماست

لا (دشمن دانا به از نادان دوست) / لا (چه غم ز حیلهٔ دشمن که دوست جانب ماست)

لا (قرب جانی چو شود بعد مکانی سهل است) / لا (به ازین کس نکفت ونتوان کفت)

لا (چاره خاموشیست شعری را که از تحسین کذشت) / لا (هر جا که کل است جفت خار است)

لا (در امر خیر حاجت هیچ استخاره نیست) / لا (این چنین لعل معقد لایق آن کردنست)

لا (اکر کناه ببخشند شرمساری هست) / لا (صاحب هنر بهیچ مکانی غریب نیست)

لا (ز هر طرف که شود کشته سود حکام است) / لا (از پشیمانی چه سود آخر چو کار از دست رفت)

لا (بکشا میان که رنج جهانرا کنار نیست) / لا (شکوه بسیار است اما ذنت اظهار نیست)

لا چون کنم خود کرده ام خود کرده را تدبیر چیست / لا (در راه عشق مرحلهٔ قرب وبعد نیست)

لا (معشوق خوبروی چه محتاج زیور است) / لا (پیغام آشنا نفس روح پرور است)

لا (این نیز هم از طالع شوریدهٔ ماست) / لا (ناید ز دل شکسته تدبیر درست)

لا (کس نکوید که دوغ من ترش است) / لا (هر جغد بی پر وبال در چشم خود هماییست)

لا (بیماری هر شهر بمقدار حکیمست) / لا (از قفس مرغ بهر جا که رود بستانست)

لا (آواز دهل شنیدن از دور خوش است) / لا (از باد هوا آمد وبا باد هوا رفت)

لا (در خانهٔ مور شبنمی طوفانست) / لا (ما را چه ازین قصه که کاو آمد وخر رفت)

لا (اژدها را چو کاو تنك بکیرند عصاست) / لا (هر کار که موقوف محالست محالست)

لا (دامنش وقتی بدست آمد که کیرائی نداشت) / لا (ای مردمك دیدهٔ من جای تو خالیست)

لا (بهتر ز سفر چاره برای رمضان نیست) / لا (حال من بیچاره چه محتاج بیان است)

لا (چون تیغ اجل رسد سپرها هیچست) / لا (در عفو لذتیست که در انتقام نیست)

لا (تنم اینجا و دل آنجاست که جانان آنجاست) / لا (بر کنده به آن ریش که در دست زنانست)

لا (دارو سبب درد شد این را چه علاجست) / لا (اطناب در مکالمهٔ دوست خوشتر است)

روز میدان از زبان تیغ باشد بحث ما / کار طفلانست کردن بر سر هر کار بحث — سلطان سلیم اول

ماشقم مجنون صفت افتاده در ویرانهٔ / که کنم با خود سخن که با در ودیوار بحث — وله

ز آدم تا باین دم بحث عشق است / نشد آکه کس از اصل حوادث — وله

سلطان سليم اول
براه عشق منزل بيشما راست — نباشد واحد واثنين وثالث

صائب
برسنك خاره زد كهر آبدار خويش — هر كاملى كه كرد بناقص عيار بحث

مغربى
بيار ساقى باقى بريز بر من حادث — مى قديم كه تاوارهم زدست حوادث
درآ بمجلس مردان بخور شراب تجلى — شراب مرد تجلى بود نه ام خبايث

اسير
هيج كفتم آن دها نرا يار شد پر پيج وتاب — از غضب كفتا چه كفتى باز كو كفتم كه هيج

جامى
اى ز تو قيل وقال ما همه هيج — فهم ووهم وخيال ما همه هيج
مالك الملك كائنات توئى — دعوى ملك ومال ما همه هيج
خالى از فضل بر كمال تو نيست — لاف فضل وكمال ما همه هيج
سائلان سماط جود توئيم — بى جوابت سؤال ما همه هيج
بى نسيم قبول عاطفت — طاعت ماه وسال ما همه هيج

خسرو دهلوى
برون ز جام دمادم مجوى همدم هيج — بجز صراحى ومطرب مخواه محرم هيج
بيا وبادهٔ روشن روان بنوش كه هست — بجنب جام مى لعل خاتم جم هيج
غمست حاصلم از عمر وهم بدين شادم — كه كرچه هست غمم نيست از غمم غم هيج
دلم ز مهر تو چون ذرهٔ وآن هم خون — تنم ز عشق تو چون سايهٔ وآن هم هيج
دم از جهان مزن وهمدمى طلب خسرو — بحكم آن كه جهان يكدمست وآن دم هيج

سلطان سليم اول
ساكن كوى تو نبود بكلستان محتاج — نيست مشتاق تو باروضهٔ رضوان محتاج
اى خوش آن عاشق درويش كه در ملك جنون — ساخت با درد وغم ونيست بدرمان محتاج
خسرو لشكر عشق است سليمى امروز — نه بخانيست مقيد نه بخاقان محتاج

صائب
اكر ميان دو دل هست دوستى بقرار — نمى شوند بآمد شد خبر محتاج

وله
اى بسا روها كه كرد از رنك خجلت غازهٔ — نخل مرتهابسى از پا درآرد احتياج

جلال الدين رومى
آنچه شير ارا كند روبه مزاج — احتياج است احتياج است احتياج

كليم
عجز آنجا كه كند قوت خودرا ظاهر — بمددكارى مور است سليمان محتاج

لا
همه دنيا زر ومحاسب تو — همه بركيرى ونداری هيج

لا
دنيا هيج است وكار دنيا همه هيج — اى هيج ز بهر هيج بر هيج مپيچ

سلطان سليم اول
در پيش رند تختهٔ ميخانه به ز تخت — يكدم كه بكذرد بخوشى به ز عمر نوح

سلطان سليم اول
مستانه چشم يار درآمد ز خواب سرخ — خوبكرده روى كشته ز تاب شراب سرخ
بكذشت خنجرش ز دل پاره پاره ام — وز سوز سينه كشت چو سيخ كباب سرخ

لا
هست درين باديهٔ ديو لاخ — خانهٔ دل تنك وغم دل فراخ

لا
كرمهاى تو مارا كرد كستاخ — باين اميدهاى شاخ برشاخ

ابن يمين
اى دل غم جهان مخور اين نيز بكذرد — كيتى چو هست بركذر اين نيز بكذرد
كر بد كند زمانه تو نيكو خصال باش — بكذشت ازين بسى بتر اين نيز بكذرد
وردور روزكار نه بروفق راى تست — انده مخور كه بى خبر اين نيز بكذرد

ابو الفرج
هر عصائى نه اژدها كردد — هر كياهى نه كيميا باشد

شيخ ابو القاسم
صورتكر جمال تو بنهاد نقطهٔ — از بهر امتحان قلم آفتاب شد

ابو تراب
مانندهٔ دو مصرع يك بيت ما وتو — در صورتيم اكرچه دو در معنى ايم فرد

وله
دمى كز كل تن آدم سرشتند — بهر دل اندكى غم هم سرشتند

احمد استانبولى
هر بلا كايد ازان قامت بالا آيد — چه توان كرد بلائى كه ز بالا آيد

على احمد
مرا هرشب چو دزدان خواب كرد چشم تر كردد — دلم را با غمت بيدار بيند باز بر كردد

اخسيكى
يادمى دار كه ازمات نمى آيد ياد — اى اميد من وعهد تو سراسر همه باد

آذر
در حيرتم از درد كشان كز همه عالم — دارند خبر كرچه ز خود بى خبر آنند

وله
مرا عجز وترا بيداد دادند — بهر كس هرچه بايد داد دادند
برهمن را وفا تعليم كردند — صنم را بيوفائى ياد دادند
كران كردند كوش كل پس آنكاه — به بلبل رخصت فرياد دادند

وله
مرغان اولى اجنحه كاندر طيرانند — از حيرت مرغان قفس بى خبرانند

وله
شاه غزنوى شد ز جان رهى مر اياز راماه خركهى — حسن بنده را ميدهد شهى عشق شاه را بنده مى كند

ارل
عمرها قد ترا خامهٔ تقدير كشيد — قامتت بود قيامت كه چنين دير كشيد
بعد قد تو مصور چو به ابرو پرداخت — شد چنان مست كه بر روى تو شمشير كشيد
دل اسير مژه ات از عدم آمد بوجود — چون شكارى كه مصور بسر تير كشيد
لاغرى بين كه در انديشهٔ نقشم نقاش — آن قدر ماند كه تصوير مرا پير كشيد

اسيرى
خوشست اين باغ اما باغبانش حيف نتواند — كلى برشاخسار وبلبلى در آشيان بيند

آصفى
هلال عيد براوج فلك هويدا شد — كليد ميكده كم كشته بود پيدا شد

وله
چندان مهم دهيد كه بيهوشى آورد — شايد كه يادمن بفراموشى آورد

وله
ز كرداب دو چشمم صد حباب شوق برخيزد — وزان هر يك براى ديدنت چشم دكر كردد

اصلى
كويند دل بآن مه نامهربان مده — دل آن زمان ربود كه نامهربان نبود

شریف الهام
وعده کر یك نفس بود عمریست

انوری
آن روزکار کو که مرا باریار بود
دایم شمار وصل همی بر کرفتمی

وله
روزکاری میکذارام روز هر نوعی که هست

انیسی
بخت را بنکر که دوش ازبیخودی دربزم وصل

اوحدی
خوبروبان جفا پیشه وفانیز کنند
یاد شاهان ولایت چوبه نخجیر روند
توخطائی بچهٔ ازتو خطانیست عجب
نظری کن بمن خسته که ارباب کرم
کرکنند میل بخوبان دل من عیب مکن
بزبان کر رود نام منت باکی نیست
اوحدی کر نکند یاد زما یار مرنج

وله
چهار ازباد نور وزی جوان شد
قیامت می کند بلبل سحر کاه
صبا درطرهٔ شمشاد پیچید
بهار آمد بیا وتوبه بشکن

وله
بی توام خانهٔ دل غمکدهٔ را ماند

اومانی
تاسوی رخت دیدلم جله نظر شد
ازعمر شب وروز خوش اوراست حقیقت
ازشوق بنا کوش وبیان تودل من

اهلی شیرازی
ازمرك رقیبان توخرم نتوان بود

وله
عجب که شمع شبی درسرای من سوزد

وله
جایم بروز واقعه درکوی اوکنید

وله
خوش آنکه مست شوی تابهانه برخیزد

وله
ای نوردیده رفتی وبی نوردیده ماند

وله
زشوق کعبهٔ مقصود آن قدررفتم

ابا
درحقیقت دشمنی دشمن ترازفرزند نیست

باقرخرده
زبی تمیزی این روزکار نیست عجب

درویش بهشتی
خبر ازکریه نداریم ولی روز وداع

بیدل
اکردشمن تواضع می کند یمن مشو بیدل

بلکه عمراین قدر وفا نکند

من برکنار ازغم واو برکنار بود
این هجر بی شمار بجز درشمار بود
کانچه مردم برخود آسان کردآسان بکذرد
صدسخن کفتیم وآخر مدعانا کفته ماند

یکسان درد فرستند ودوا نیز کنند
صیدرا پای به بندند ورها نیز کنند
کاك ازاهل صوابند خطانیز کنند
به ضعیفان نظر ازبهر خدا نیز کنند
کاین کناهیست که درشهر شمانیز کنند
پاشاهان بغلط یاد کدا نیز کنند
ماکه باشیم که اندیشهٔ مانیز کنند

چمن درسایهٔ سنبل نهان شد
مکر کل فتنهٔ آخر زمان شد
بنفشه خاك پای ارغوان شد
که درفصل دکر صوفی توان شد

دل درو هر دم ماتمزدهٔ راماند

خون کشت وچواشك ازکذر دیده بدرشد
کش بارخ وزلف توشب وروزبسرشد
چون حلقهٔ کوش وکمرت زیروزرشد

خوش حال بمرك همه عالم نتوان بود
من آن نیم که کسی ازبرای من سوزد
اوقبلهٔ منست رخم سوی اوکنید
توباشی ومن وشرم ازمیانه برخیزد
مژکان چوآشیانهٔ مرغ پریده ماند
که خار بادیه‌ها ره دراستخوانم کرد
خشك کرددهر کیاهی تخم چون پیدا کند
اکر نکین سلیمان باهر من بخشد
بینوهرجاکه نشستیم اب دریا بود
بخون زیزی شودبی باك شمشیری که تخم دارد

هنوز لب بدعا ناکشوده ازصدجا
تابع اقبال واد باراست ابنای زمان
دل نه خرم سبزه وکل درنظر خرم چه سود
صورت آدم تن ومعنیش جان روشن است
دل پراکنده است چشم ازاین وآن بستن که چه
پیش چشم تیز بین عالم ندارد نقش غیر
روزهجرم سوخت کم ده وعدهٔ شبهای وصل
جز در انکشت سلیمان نیست خاتم را اثر
دورازان لب اشك من سرخ است وچشم زسفید
کریهٔ د ام سیاهی را نبرداز بخت من
صفحهٔ ازمصحف خوبیست آن روی وعذار
ای که می پرسی زراه کعبهٔ وصلم نشان
رفتی ودل زهجر تو باسوز وآه ماند
رفتی وبی جمال تو ویرانهٔ مرا
ازمهر ومه چه روشنی آرا که بی رخت
مغان که دانهٔ انکور آب میسازند
برمن ازجور توهر چند که بیداد رود
یارب این یك قطره خون کوراهمی خوانند دل
اکر یار من ازمن کسی دعا برساند
هر شکاف خرابهٔ دهنیست
نکرد یاد من آن یار ومن باین خود را
مرا لبان تو باید شکر چه سود کند
چویوسفم تونباشی مرا بمصر چه کار
چوآفتاب تو نبود زآفتاب چه نور
مرا بجز نظر تو نبود ونیست هنر
لقای توچو نباشد بقای عمرچه سود
بروز مرك چوتابوت من روان باشد
جنازه ام چوبه بینی مکو فراق فراق
مرابکور سپاری مکو وداع وداع

نجلی بخاری
رسید مژده که درهای آسمان بستند

توفیق
بخت اکرباری نکرددوست دشمن میشود

جامی
دردرون جان جراحت وزبرون مرهم چه سود
معنی آدم نداری صورت آدم چه سود
خانه راصدرخنه ودیوارودرمحکم چه سود
نیستی چون تیزبین نظارهٔ عالم چه سود
سبزه چون شد خشك بروی ریزی شبنم چه سود
چون نه انکشت سلیمانی بود خاتم چه سود

وله
کم فندز بنسان شراب اهل را ساغر سفید
زاغ را بسیاری باران نسازد پرسفید
یك طرف ازوی نوشته یکطرف دیکر سفید
زاستخوان کشتکان راهیست سرتاسر سفید

وله
دیده زانتظار قدومت براه ماند
نی روز تاب مهرونه شب نور ماه ماند
درپیش دیده پردهٔ زبخت سیاه ماند

وله
ستاره می شکنند آفتاب میسازند

وله
چون رخ خوب تو بینم همه ازیاد رود

پوربها جامی
ناکی ازبیداد مهروبان ستم خواهد کشید

جانی
دعاکنم که خدایش بدعا برساند

جعفربك
که بعمورهٔ جهان خندد

جعفری
دهم فریب که باقاصد اعتماد نکرد

مولانا جلال الدین رومی
مرا جمال تو باید قمر چه سود کند
چوهمرهم تونباشی سفر چه سود کند
چومنظرم تو نباشی نظر چه سود کند
عنایت چو نباشد هنر چه سود کند
پناه توچو نباشد سپر چه سود کند

وله
کمان مبر که مرا درد این جهان باشد
مرا وصال وملاقات آن زمان باشد
که کور پردهٔ جمعیت جنان باشد

ولانا جلال الدین رومی

فروشدن چو بدیدی برآمدن بنکر | فروب شمس وقمررا چرا زیان باشد
کدام دانه فرورفت در زمین که نرست | چرا بدانهٔ انسانت این کمان باشد

وله

بر آستانهٔ اسرار آسمان نرسد | بیام فقر و یقین هیچ نردبان نرسد

وله

چو غوره رست زخامی خویش شد شیرین | چو ماه روزه به پایان رسید عید شود

وله

تدبیر کند بنده و تقدیر نداند | تدبیر بتقدیر خداوند نماند

وله

اکر عالم همه پرخار باشد | دل عاشق همه کلزار باشد

وله

روزم بعبادت شب آمد | جانم بزیارت لب آمد

جلال الدین عضد

عاشقان اول قدم بر هردو عالم میزنند | بعد ازان در کوی عشق از عاشقی دم می زنند
جرعه نوشان بلا را شادمانی در غمست | شادمان آن دل که در روی سکهٔ غم می زنند
تا بر آید از کدائی نام ما در کوی دوست | کوس سلطانی مادر هردو عالم می زنند
ازخیالات رخش تسکین همی یابد دلم | حوربان قدس آبی برجهنم می زنند
ساکنان آستان عشق مانند جلال | ازفراغت پشت پا برملکت جم می زنند

وله

باز ازشکوفه کشت فضای چمن سفید | اطراف دشت کشت زبرك سمن سفید

شهزاده جم

که می کذشت که بوی بهار می آید | زلاله زار مکر کلعذار می آید
دلم زروضهٔ کوبت فغان کنان برسید | چو مرغ زار که از مرغزار می آید
چه باك بهرکات بلبلان اکر میرند | هزار اکر برود صد هزار می آید
چو بیدلی که زداغش نشانه بر دل نیست | زقبر روز جزا شرمسار می آید

وله

ای غنچه لب قد تو چون منتها برآید | هم سروها برویدهم لالها بر آید
هرکس شبی بفکری خورشید که برآید | ما تا سحر برانیم یار ازکجا بر آید
خط رخت اجل را آخر به پیش آورد | کرچه مثل برآنست مرك از قفا برآید
چند انکه مهر خودرا سنجد بکفهٔ زر | هرکز نمی تواند با تو برابر آید
اودر سرا نشسته عالم ازو بغوغا | آه آن صنم خرامان کر ازسرا برآید
کراز جفا بمیرم بعد ازهزار سالی | ازخاك تربت ما بوی وفا بر آید
ای غمزه ازجفایت دارم دفینهٔ چند | بشکاف سینهٔ جم بنکر چها بر آید

وله

سیمین تنان که طعنه بروی قمر زدند | جمله به پیش حسن تو برخاك سر زدند
شادم ازآنکه روزقیامت نشان ماست | آن غمزه ها که تیر بلا برجکر زدند
نکذاشتند تا قدت همعنان شوند | آخر بپای سرو و صنوبر تبر زدند
بانك اجل زقافلهٔ عشق در رسید | هان ای جم فتاده که طبل سفر زدند

وله

اکرچه عمر به نیکو لباس می ماند | چو کوتهی نکری برلباس می ماند
بیار باده که آخر خراب خواهد شد | اکرچه عمر بمحکم اساس می ماند
ازان چو خوشه دلم کشت پاره پارهٔ غم | خیال شکل هلالت بداس می ماند

شهزاده جم

قدضعیف من اندر میان سیل سرشك | درون نیل ببیل قیاس می ماند
لبت زحقهٔ یاقوت پرز جوهر پاك | جم شکسته بجوهر شناس می ماند

حافظ

رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند | چنان نماند وچنین نیز هم نخواهد ماند
من ارچه درنظر یار خاکسار شدم | رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند
غنیمتی شمر ای شمع وصل پروانه | که این معامله تا صبحدم نخواهد ماند
سرود مجلس جمشید کفته اند این بود | که جام باده بیاور که جم نخواهد ماند
برین رواق زبرجد نوشته اند بزر | که جز نکوئی اهل کرم نخواهد ماند

وله

خوش است خلوت اکر یار یار من باشد | که من بسوزم واو شمع انجمن باشد
من آن نکین سلیمان بهیچ نستانم | که کاه کاه برو دست اهرمن باشد
همای کو مفکن سایهٔ شرف هرکز | بران دیار که طوطی کم از زغن باشد
هوای کوی تو ازسر نمی رود مارا | غریب را دل سرکشته باوطن باشد
بیان شوق چه حاجت که شرح آتش دل | توان شناخت زسوزی که درسخن باشد

وله

عشقت نه سرسریست که ازسر بدرشود | مهرت نه عارضیست که جای دکرشود
عشق تودر درونم ومهر تودر دلم | باشیر اندر آمد وباجان بدر شود
روزی اکر غمی رسدت تنکدل مباش | رو شکر کن مباد که ازبد بتر شود
کویند سنك لعل شود درمقام صبر | آری شود ولیك بخون جکر شود
در تنکنای حیرتم ازنخوت رقیب | یارب مباد آن که کدا معتبر شود

وله

یاد باد آنکه نهانت نظری باما بود | رقم مهر تو درچهرهٔ ما پیدا بود
یاد باد آنکه صبوحی زده درمجلس انس | جز من ویار نبودیم وخدا باما بود
یاد باد آنکه چو یاقوت قدح خنده زدی | درمیان من ولعل تو حکایتها بود
یاد باد آنکه رخت شمع طرب می افروخت | وین دل سوخته پروانهٔ بی پروا بود

وله

دمی باغم بسر بردن جهان یکسر نمی ارزد | بمی بفروش دلق ما کزین بهتر نمی ارزد
شکوه تاج سلطانی که بیم جان درو درج است | کلاه دلکش است اما بترك سر نمی ارزد
چو حافظ در قناعت کوش وازدنیای دون بکذر | که یك جو منت دونان دوصد من زر نمی ارزد

وله

بر آستان جانان کر سر توان نهادن | کلبانك سربلندی برآسمان توان زد
شد رهزن سلامت زلف تو وین عجب نیست | کر راهزن تو باشی صد کاروان توان زد
ازشرم در حجابم ساقی تلطفی کن | باشد که بوسهٔ چند برآن دهان توان زد

وله

کل بی رخ یار خوش نباشد | بی باده بهار خوش نباشد
طرف چمن وهوای بستان | بی لاله عذار خوش نباشد

حافظ بابار شکرلب وگل اندام / بی بوس وکنار خوش نباشد
وله ازصدای سخن عشق ندیدم خوشتر / یادکاری که درین کنبد دوار بماند
محتسب شیخ شدوفسق خوداز یادببرد / قصهٔ ماست که درهرسر بازار بماند
داشتم دلقی وصدعیب مرامی پوشید / خرقه رهن می ومطرب شد وزنار بماند
وله روز وصل دوستداران یاد باد / یاد باد آن روزکاران یاد باد
کرچه یاران فارغند ازیاد من / ازمن ایشانرا هزاران یاد باد
وله درنمازم خم ابروی تو بایاد آمد / حالتی رفت که محراب بفریاد آمد
زیر بارند درختان که تعلق دارند / ای خوشا سروکه ازبار غم آزاد آمد
وله دیراست که دلدار پیامی نفرستاد / ننوشت کلامی وسلامی نفرستاد
بس تجربه کردیم درین دیر مکافات / بادردکشان هرکه درافتاد برافتاد
وله مابدان مقصد عالی نتوانیم رسید / هم مکر پیش نهد لطف شما کامی چند
عیب می جمله بکفتی هنرش نیز بکو / نفی حکمت مکن از بهردل عامی چند
وله واعظان کاین جلوه درمحراب ومنبرمی کنند / چون بخلوت میروند آن کاردیکر میکنند
مشکلی دارم زدانشمند مجلس بازپرس / توبه فرمایان چراخودتوبه کمتر میکنند
وله تنت بناز طبیبان نیازمند مباد / وجود نازکت آزردهٔ کزند مباد
هرآنکه روی چوماهت بچشم بد بیند / بجز باتش غم جان اوسپند مباد
وله باهیچکس نشانی زان دلستان ندیدم / یامن خبر ندارم یا اونشان ندارد
ذوقی چنان ندارد بی دوست زندکانی / بی دوست زندکانی ذوقی چنان ندارد
وله دیدم بخواب خوش که بدستم پیاله بود / تعبیر رفت وکار بدولت حواله بود
چل سال رنج وغصه کشیدیم وعاقبت / تدبیرآن بدست شراب دوساله بود
وله جمال یار ندارد نقاب وپرده ولی / غبار ره بنشان تانظر توانی کرد
توکزسرای طبیعت نمی روی بیرون / کجابکوی حقیقت کذر توانی کرد
وله کس ندانست که منزلکه دلدار کجاست / این قدر هست که بانك جرسی می آید
هیچکس نیست که درکوی تواش کاری نیست / هرکس اینجا بامید وهوسی می آید
وله بیاکه ترك فلك خوان روزه غارت کرد / هلال عید بدور قدح اشارت کرد
وله یاری اندرکس نمی بینیم یارانرا چه شد / دوستی کی آخرآمد دوستداران راچه شد
وله دست ازطلب ندارم تاکام من برآید / یاتن رسد بجانان یاجان زتن برآید
وله نه هرکه چهره برافروخت دلبری داند / نه هرکه آینه سازد سکندری داند

حافظ یادباد آنکه سرکوی توام منزل بود / دیده راروشنی ازخاك درت حاصل بود
وله ساقی حدیث سرو وکل ولاله میرود / وین بحث باثلثهٔ غساله میرود
وله قتل این خسته بشمشیر تو تقدیر نبود / ورنه ازغمزهٔ جادوی تو تقصیر نبود
وله آنانکه خاك را بنظر کیمیا کنند / آیابود که کوشهٔ چشمی بماکنند
وله همای اوج سعادت بدام ما افتد / اکر تراکذری برمقام ما افتد
وله می خورکه شیخ وحافظ ومفتی ومحتسب / چون نیك بنکری همه تزویر می کنند
وله بی خارکل نباشد وبی نیش نوش هم / تدبیرچیست وضع جهان این چنین فتاد
وله چوشمع هرکه بافشای راز شد مشغول / بسش زبانهٔ مقراض درزبان کیرد
وله تراصبا ومرا آب دیده شد غماز / وکرنه عاشق ومعشوق رازدارانند
وله باخرابات نشینان زکرامات ملاف / هرسخن وقتی وهرنکته مکانی دارد
وله باده بامحتسب شهرننوشی زنهار / بخورد باده ات وسنك بجام اندازد
وله شاها روا مدارکه مفعول من اراد / کردد بروزکار تو فعال مایرید
وله رشتهٔ تسبیح اکربکسست معذورم بدار / دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود
وله چه کند کرپی دوران نرود چون پرکار / هرکه دردایرهٔ کردش ایام افتاد
وله خوش بود کرمحك تجربه آید بمیان / تاسیه روی شودهرکه دروغش باشد
وله چون طهارت نبود کعبه وبتخانه یکیست / نبود خیر دران خانه که عصمت نبود
وله آنکه پرنقش زداین دایرهٔ مینائی / کس معلوم که درپردهٔ اسرارچه کرد
وله فیض روح القدس ارباز مدد فرماید / دیکران هم بکنند آنچه مسیحا می کرد
وله من ازبیکانکان هرکز ننالم / که بامن هرچه کرد آن آشنا کرد
وله (کی شعرتر انکیزد خاطرکه حزین باشد / (الله الله که تلف کردو که اندوخته بود)
حالتی کفتم وداع ودرسرهوس سفر ندارد / زوداع جزهلاکم غرض دکر ندارد
وله چه خوش باشد دوروزی یاراکرراه سفرکیرد / که تاباز آمدن هربوالهوس یاردکرکیرد
وله کوش توشنیده ام که دردی دارد / درد دل من مکربکوش تورسید
حریفی ندانم آن کل خودرو چه رنك وبو دارد / که مرغ هرچمنی کفتکوی اودارد
حزین ای وای براسیری کزیاد رفته باشد / دردام مانده باشد صیاد رفته باشد
شادم که ازرقیبان دامن فشان کذشتی / کومشت خاك ماهم برباد رفته باشد
میرحزینی یك دیدنت تلافی صدساله فرقتست / کردرغم فراق تومرکم امان دهد
حسن دهلوی ساقیامی ده کهابری خاست ازخاورسفید / سرورا سرسبزشدصدبرك راچادرسفید
باده ازجام بلورین ده مرا کرمی دهی / خوش می آید شراب لعل راساغرسفید
ابرچون چشم زلیخا بهریوسف ژاله بار / ژاله هاچون دیدهٔ یعقوب پیغمبرسفید
عنکبوت غار را کفتم که این پرده چه بود / کفت مهمان عزیز آمد که کردم درسفید

سید حسن
آخر دلم بارزوی خویشتن رسید … وانچه ازخدای خواسته بودم بمن رسید

حسن قزوینی
چواز کنار من آن غمکسار برخیزد … غمی بقصد من از هر کنار برخیزد
تو ناجدا شدی ازمن زمانه سوخت مرا … چنین بود چو کل از پیش خار برخیزد

حمیدای همدانی
صبر کردم ساختم هجران کشیدم سوختم … آنچه می بایست کردم طالعم یاری نکرد

حیرتی
قضا که صورت یوسف چنان لطیف رقم زد … برای صورت خوب تو امتحان قلم کرد

خاطری کاشانی
کی بسلطانی قناعت را فروشم کز هما … کردهی صدعقد کوهر استخوان نتوان خرید

خاقانی
بلبلم در آن کلشنی که چون زاغ کریه کل خنده می زند … بین زکریه ام کر کشد چه غم کان زخنده ام زنده می کند

خسرو دهلوی
اکر چشم تو روزی بر مه افتد … مه از خورشید باشد در نه افتد
وکر شکل زنخدانت به بیند … روان آب حیوان درچه افتد
چو در خندیدن آید باغ رویت … کل اندر دیدهٔ مهر و مه افتد
کند پیوند عمر از صبح رویت … چو روزی عمر کل را کونه افتد
دلم را درسر زلفت ره افتاد … غریبانرا بهند وستان ره افتد
فغان ای جان که خسرو دز فراقت … چنان افتاد کانش در که افتد

وله
امشب مه مابنزد مابود … مامش بو بال مبتلا بود
میرفت ولی زآب چشمم … زنجیر مسلسلش بپا بود
هنکام سحر کشید کیسو … شب رفت وهنوز شب بجا بود
در خواب خیال ماند خسرو … کین حال مرا نبود وبا بود

وله
یاران که بوده اند ندانم کجا شدند … یارب چه وقت بود که ازما جدا شدند
کرنو بهار آید وپرسد زدوستان … کو ای صبا که آن همه کلها کیا شدند
ای کل که آمدی ززمین کو چکونه اند … آن رو بهاکه درته کرد فنا شدند
آن سروران که تاج سرخلق بوده اند … اکنون نظاره کن که همه خاك پاشدند
آنان که کیمیای جهانشان فریب داد … بکذاشتند کنج ورز وکیمیا شدند

وله
دل شد زدست وبر مژه ازخون نشان بماند … جان رفت وبار کشده برجای جان بماند
دنبال یار رفته روان کردم آب چشم … آن رفته خود نیامد واشکم روان بماند
مارا وداع کرد دل ودین وهرچه بود … الا سر نیازکه برآستان بماند
خسرو زآه کرم بر آتش نهاده نعل … بر هر زمین که ازسم اسبش نشان بماند

وله
بکوی عاشق ازعافیت نشان ندهند … هر آنکسی که بدو این دهند آن ندهند
کرت بتی وشرابیست وقت راخوش دار … که درجهان بکسی عمر جاودان ندهند

خسرو دهلوی
کوش من از پی نام تو بهر کوی بماند … چشم من از پی روی تو بهر سوی بماند
سر بسی بردر ودیوار زدم همچو صبا … که کذشت آن کل خندان من وبوی بماند

وله
از یاد لبت شکر توان کرد … وز رنك رخت قمر توان کرد
یك موی تو عاریت توان خواست … وین عمر دراز تر توان کرد

وله
یك بار تراد بدم جان شده باز آمد … ازدیده مشو یك سو تاباز برون ناید
تو حال دلم پرسی من در رخ تو حیران … خواهم که سخن کویم آواز برون ناید

وله
روم زضعف بهر جانبی که آه رود … چو عنکبوت که برتار خویش راه رود

وله
چنان زهر فراقی ریختی درساغر عمرم … که مرك از تلخی جان کرد جان من نمی کردد

وله
بکرد دیدهٔ خود خار بستی ازمژه کردم … که نه خیال تو بیرون رود نه خواب درآید

وله
من ناتوان زیاد کسی کشتم ای طبیب … آن دارویم بده که فراموشی آورد

وله
خوشم ازکریهٔ خود کرچه همه خون دل است … زانکه بوی توز هر قطرهٔ خوزمی آید

وله
بلب آمداست جانم تو بیا که زنده مانم … پس ازآنکه من نمانم بچه کار خواهی آمد

وله
تیرش بدل چاکم چون خواست که بنشیند … جان از پی تعظیمش برخاست که بنشیند

وله
نظر ازدور در جانان بدان ماند که کافررا … بهشت ازدور بنمایند وآن سوز دکر باشد

وله
ازمال دون طمع که درماندکی رواست … مد فوق را دوی پسین شبر خر بود

وله
بهار بی رخ کارنك تو چه کار آید … هر ایك آمدنت به که صد بهار آید

وله
شوق چو باقی بود یار چه خوب وچه زشت … دوست چو صافی بود باده چه صافی چه درد

وله
ستم درعهد توزان کونه خونی شد که هرساعت … اجل بهر شفاعت آید ودست ستم کیرد

وله
غمت مباد چه می پرسی ازحکایت من … دل تو طاقت این کفتکو کجا دارد

وله
آرا که غمی باشد وکفتن نتواند … شب تا بسحر نالد وخفتن نتواند

وله
ساکنان سر کوی تو نباشد بهوش … کان زمینیست که ازوی همه مجنون خیزد

وله
بهر زمین که چو آب حیات می کذری … دهان مرده بزر زمین پرآب شود

خضر لاری
بنده ام آن می پرستی را که در باغ جهان … شد چو نرکس بیوزك جام نتوانست کرد
بخنم آورد بصد خون جکر نادر دوست … مژه برهم مزن ای دیده که آبم نبرد

خضر قزوینی
زرفتن تو دلی باز پس نمی ماند … تو میروی ودرین شهر کس نمی ماند
بخت است رام کردن مرغ دلی که او … رم از طپیدن دل صیا دمیکند

خطائی شاه اسماعیل
بیستون نالهٔ زارم چو شنید از جا شد — کرد فریاد که فرهاد دگر پیدا شد

خواجو
پیش صاحب نظر آن ملک سلیمان باداست — بلکه آنست سلیمان که ز ملک آزاداست
آنکه گویند که بر آب نهاد است جهان — مشنو ای خواجه که تا درنگری برباداست
خیمهٔ انس مزن بر در این کهنه رباط — که اساسش همه بی موقع و بی بنیاداست
دل برین پیره زن عشوه گر دهر مبند — نو عروسیست که در عقد بسی داماداست
هر زمان مهر فلک بر دگری می افتد — چه توان کرد که این سفله چنین افتاداست
خاک بغداد بخون شهدا می گرید — ورنه این شط روان چیست که در بغداداست
آنکه شداد بر ایوان زر افگندی خشت — خشت ایوان شده اکنون ز سر شداداست
گر پر از لالهٔ سیراب بود دامن کوه — نیست آن لاله که خون جگر فرهاداست
حاصلی نیست بجز غم ز جهان خواجو را — خرم آنکس که بکلی ز جهان آزاداست

درکی قمی
وفا کرشمه جفا صلح و جنگ ناز و عتاب — نگاه گوشهٔ چشم احتمالها دارد

ذوقی کاشانی
آنچنان بیخود ببزم از جام حیرت نیستم — کان تغافلهای پی در پی خبردارم کند

وله
بتعظیم نسیمی کز سر کوی تو می آید — غبار از خاطر آزرده بی تابانه برخیزد

راسخ
نکته سنجان راسخن بر سر کار آورد — بلبلان را بلبل دیگر بگفتار آورد

وله
آنرا که زور بازو و کسب هنر بود — دست پر آبله صدف پر گهر بود

راهب
آسوده خاطران چمن را چه آگهی — زان نالهٔ که مرغ گرفتار میکند

وله
خوشا فراغت مرغی که آشیان دارد — بگلشنی که نه گلچین نه باغبان دارد

رحیمی
بهای خون من و خونبهای صد چو منست — که من بخون طپم و قاتلم نظاره کند

محمد رضا
چو آن بلبل که از دستان سرائی در قفس افتد — گرفتار قبول خلق گشتم از زبان خود

رفیق اصفهانی
ز کوی او بر من زان خبر نمی آید — که هر که میرود آنجا دگر نمی آید

وله
کی جز تو در دل من دلدار دیگر آید — بیرون نمی روی تو تا دیگری در آید

وله
نه خود با من جفا آن بی وفا کرد — که با هر کس وفا کردم جفا کرد

رندی
گریبان چاکی عشاق از ذوق فنا باشد — الف در سینهٔ گندم ز شوق آسیا باشد

رودکی
بس تجربه کردیم درین دیر مکافات — با دردکشان هر که درافتاد برافتاد

وله
بروز تجربهٔ روزگار بهره بگیر — که بهر دفع حوادث ترا بکار آید

رهی
از خرابی می گذشتم منزلم آمد بیاد — دست و پا گم کرده دیدم دلم آمد بیاد

زکی
بال بستند و رها ندند ز قید قفسم — پر شکستند و نوید طیرانم دادند
روزگاری بخموشی ز جگر خون خوردم — تا دمی رخصت فریاد و فغانم دادند

زمانی
شب عیش و شادمانی بگذشت و روزها شد — چه شبی نوای شب غم که ترا سحر نباشد

سالک یزدی
دوستان در بوستان چون عزم گلچیدن کنند — اول از یاران دور افتاده یاد من کنند

سراج قمی
بگذا کسی که مرا در صبوح دست دهد — یکی قدح بمن پیر نیم مست دهد

سعدی
ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود — وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود
من مانده ام مهجور ازو بیچاره و رنجور ازو — گوئی که نیشی دور ازو در استخوانم می رود
بگذشت یار دلکشم بگذشت عیش ناخوشم — چون مجمری دار آتشم کز سر دخانم می رود
گفتم بنیرنگ و فسون پنهان کنم راز درون — پنهان نمی ماند که خون بر آستانم می رود
در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن — من خود بچشم خویشتن دیدم که جانم می رود

وله
چه کسی که هیچکس را بتو بر گذر نباشد — که نه در تو باز ماند مگرش نظر نباشد
نه طریق دوستانست و نه شرط مهربانی — که ز دوستی بمیرند و ترا خبر نباشد
چه خوشست مرغ وحشی که جفای کس نه بیند — من و مرغ خانگی را بکشند و پر نباشد
چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او — سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد
شب و روز رفت باید قدم روندگانرا — چو بمأمنی رسیدند دگر سفر نباشد

وله
ناچار هر که صاحب روی نکو بود — هرجا که بگذرد همه چشمی درو بود
ای گل تو نیز خاطر بلبل نگاه دار — کانجا که رنگ و بوی بود گفتگو بود
نفس آرزو کند که ثواب بر لبش نهی — بعد از هزار سال که خاکش سبو بود
من باز از تو بر نتوانم گرفت چشم — گم کرده دل در آینه در جستجو بود

وله
جنگ از طرف دوست دل آزار نباشد — یاری که تحمل نکند یار نباشد
آن به که نظر باشد و گفتار نباشد — تا مدعی اندر پس دیوار نباشد
مرغان قفس را المی باشد و ذوقی — کان مرغ نداند که گرفتار نباشد
آنرا که بصارت نبود یوسف صدیق — جائی بفروشد که خریدار نباشد

وله
خوبرویان جفا پیشه وفا نیز کنند — صید را پای به بندند و رها نیز کنند
گر کند میل بخوبان دل ما منع مکن — کاین گناهیست که در شهر شما نیز کنند

وله
یارب شب دوشین چه مبارک سحری بود — کورا بسر کشتهٔ هجران گذری بود
در عالم وصفش بجهانی برسیدم — کاندر نظرم هر دو جهان مختصری بود

وله
که بر گذشت که بوی عبیر می آید — که میرود که چنین دلپذیر می آید
نه آنچنان بتو مشغولم ای بهشتی رو — که یاد خویشتنم در ضمیر می آید

وله
ترا با دیدن ما غم نباشد — که در خیلت به از ما کم نباشد
من از دست تو در عالم نهم روی — ولیکن چون تو در عالم نباشد

وله
هرچه مرا آرزوست دیر میسر شود — وین چه مراد و سراست عمر درین سر شود

سعدی	ای نظار آفتاب هیچ زبان داردت	کر درو دیوار ما ازتو منور شود
وله	توخود از کدام شهری که ز دوستان نپرسی	مکر آندران ولایت که توئی وفا نباشد
وله	تو در آینه نظر کن که چه دلبری ولیکن	چو تو خویشتن به بینی نظرت بما نباشد
وله	شرف مرد بجود است وکرامت بسجود	هر که این هردو ندارد عدمش به ز وجود
وله	همای بر همه مرغان ازان شرف دارد	که استخوان خورد وجانور نیازارد
وله	آخر ای سنکدل وسیب زنخدان تا چند	تو زما فارغ وما ازتو پریشان تا چند
وله	نیافرید خدایت بخلق حاجتمند	بشکر نعمت آن در بروی خلق مبند
وله	سلطان چو بمنزل کدایان آید	کر بر سر بوریا نشیند شاید
وله	آنکس که توانکرت نمی کرداند	او مصلحت تو ازتو بهتر داند
وله	کر همه عود کردد وکر سنك درشود	مشنو که چشم آدمی تنك پر شود
وله	پیش که بر آورم زدستت فریاد	هم پیش تو از دست تو میخواهم داد
وله	هر که عیب دکران پیش تو آورد وشمرد	بی کمان عیب تو پیش دکران خواهد برد
وله	اکر بهر سر مویت هنر دو صد باشد	هنر بکار نیاید چو بخت بد باشد
وله	با کرسنکی قوت پرهیز نماند	افلاس عنان از کف تقوی بستاند
وله	اکر خدای نباشد ز بندهٔ خشنود	شفاعت همه پیغمبران ندارد سود
وله	برنج وسعی کسی نعمتی بچنك آرد	دکر کس آید وبی رنج وسعی بردارد
وله	دونان چو کلیم خویش بیرون بردند	کویند چه غم کر همه عالم مردند
وله	بس قامت خوش که زیر چادر باشد	چون باز کنی مادر مادر باشد
وله	دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد	ابری که در بیابان بر تشنهٔ ببارد
وله	در کرك نکه مکن که بزغاله برد	یکروز نکه کن که پلنکش بدرد
وله	دلارامی که داری دل درو بند	دکر چشم از همه عالم فرو بند
وله	نه چندان آرزومندم که وصفش در میان آید	وکر صد نامه بنویسم حکایت بیش ازان باشد
وله	اکر صد ساله کبر آتش فروزد	اکر یکدم درو افتد بسوزد
وله	مرغ پر نارسته چون پران شود	لقمهٔ هر کربهٔ دران شود
وله	سك هم از کوچکی پلید بود	اصل ناپاك ازو پدید بود
وله	کر ز هفت آسمان کزند آید	همه بر عضو دردمند آید
وله	هر که شاه آن کند که او کوید	حیف باشد که جز نکو کوید
وله	عاقبت کرك زاده کرك شود	کر چه با آدمی بزرك شود
وله	پارسا بین که خرقه در بر کرد	جامهٔ کعبه را جل خر کرد
وله	اکر ز دست بلا بر فلك رود بدخوی	ز دست خوی بد خویش در بلا باشد

سعدی	کر فراقت نکشد جان بوصالت بدهم	تو کرو بردی اکر جفت واکر طاق آمد
وله	سعدیا مرد نکو نام نمیرد هرکز	مرده آنست که نامش بنکوئی نبرند
وله	یادت نمی کنم بهمه عمر زانکه یاد	آنکس کند که دلبرش از یاد میرود
وله	غریب مشرق ومغرب باآشنائی تو	غریب نیست که در شهر ما مقام کند
وله	شرط عشق است که از دوست شکایت نکند	لیکن از شوق حکایت بزبان می آید
وله	هر کس سر سودائی دارند وتمنائی	من بندهٔ فرمانم تا دوست چه فرماید
وله	کرچه صنمها را صورت بتو مانستی	شاید که مسلمانرا قبله صنمی باشد
وله	مرا چو با تو که مقصودی آشتی افتاد	چه باك کر همه عالم بجنك برخیزند
وله	تو همچو کعبه عزیز او فتادهٔ در اصل	که هر که وصل تو خواهد جهان به پیماید
وله	ظالم نماند وقاعدهٔ ظلم او بماند	عادل رفت ونام نکو یادکار کرد
وله	آن نه می بود که دور از نظرت میخوردم	خون دل بود که از دیده بساغر می شد
وله	عهدها داشتهٔ با من ومن ازتو امید	ای امید من وعهد تو سراسر همه باد
وله	جان من جان من فدای تو باد	هیچت از دوستان نیاید یاد
وله	(ما نه توهر که به بیند بهمه کس بنماید)	(بالای درازرا خرد کم باشد)
وله	چون خاك شوم وزکل من خار بر آید	زان خاك ببوی تو همه کل به بر آید
سلمان	کیرم که بر آید زسر وخاك وکلم خار	خار غمت از پای دلم کی بدر آید
	کر خار سر کوی تو چون مشك ببوید	زان خار معطر همه خون جکر آید
	از عمر بسی رفت وندانم که چه باقیست	وین نیز بهر نوع که باشد بسر آید
	کار من سودا زده عشق است زسلمان	جز عشق میندار که کار دکر آید
وله	مارا بجز خیالت فکر دکر نباشد	در هیچ سر خیالی زین خوبتر نباشد
	دانم که آه مارا باشد بسی اثرها	لیکن چه سود کان وقت از ما اثر نباشد
	در خلوتی که بیند عاشق جمال جانان	باید که در میانه غیر از نظر نباشد
وله	مجموع درونی که پریشان تو باشد	آزاد اسیری که بزندان تو باشد
وله	در ملك فقر دارد درویش پادشاهی	قانع بهرچه باشد راضی بهرچه آید
وله	بی عمر زندکانی روزم کذشت وحالم	داند کسی که روزی بی عمر بکذراند
وله	آن مصر مملکت که تو دیدی خراب شد	وان نیل مکرمت تو دیدی سراب شد
وله	جان شیرین کر قبول چون تو جانانی بود	کی بجانی باز ماند هر کرا جانی بود
وله	(تا جهان بود چنین بود وچنین خواهد بود)	
سلطان سلیم اول	بی لبت یکدم مرا هر جا که منزل میشود	اشك میریزم که لعل از خاك حاصل میشود
	در غمت جان میدهم ای عمر بکذار از سرم	ورنه بی تو کار من بسیار مشکل میشود
	همچو من پروانه مجنونیست از شمع رخت	دود ازار در کردن جانش سلاسل میشود

سلطان سلیم	در وصل توام وه که رسیدن نگذارند	ور زانکه رسم گفت وشنیدن نگذارند
	باد نفسی ماند همین از من خاکی	ترسم که بگوی تو وزیدن نگذارند
وله	مه مرا بشبا نگه که عزم خانه شود	مرا بخود نبرد جان من دوانه شود
	بود که پای سگش هر کهی توان بوسید	خوش آن دمی که سرم خاک آستانه شود
وله	هر که او تیر فراقت بدل پرغم خورد	نه دگر شربت هجران نه غم مرهم خورد
	همه از عالم فانیست سلیمی غم من	من نه آن نوع کسی ام که غم عالم خورد
وله	چندانکه بدفع غم دل پیش بگویم	غم در دل افکار حزین بیشتر آید
	چون عمر رود هردم ونایدبسر من	عمری که چنین است بهاست ار بسر آید
وله	تا چند کشم محنت تن با تن مجروح	ای کاش که جان زین تن مجروح برآید
وله	رفتیم ودل مقیم بران آستان بماند	جان رمیده بیدل و بی خانمان نماند
وله	مگو در عشق اشک سرخ وروی زرد می باید	که این در عاشقی دخلی نباشد درد می باید
وله	روزم چنان چو شب شده از غم که سایه ام	نزدیک شد که از من دیوانه رم کند
وله	نشان عاشقی از خویشتن بیگانگی باشد	فغان وناله و بیهوشی و دیوانگی باشد
وله	عید این نوع گذشت ودل من شاد نشد	جان محنت زده از بند غم آزاد نشد
وله	گرمن نه حیران توام این دیده گریان از چه شد	دلبستهٔ زلفت نیم حالم پریشان از چه شد
سلیم	رشکم زگفتگوی تو خاموش می کند	نامت نمی برم که دلم گوش می کند
سنائی	آن چنان زی که چو میری برهی	نه چنان زی که چو میری برهند
وله	کسی که عزت عزلت نیافت هیچ نیافت	کسی که روی قناعت ندید هیچ ندید
سهیلی	گویند روز حشر به پایان نمی رسد	صد روز آن یک شب هجران نمی رسد
شاپور	شکار افکن ز راهی کان شکار انداز می آید	بهر تن مرغ روح از شوق در پرواز می آید
وله	حرف بد عهدی گل باد ز من نشنیداست	عندلیبان ز زبانم سخنی ساخته اند
وله	نیست عاشق یافتن آسان غنیمت دان مرا	غنچه را دل خون شود تا بلبلی پیدا کند
وله	می گفت دل از عشق تو آهسته سرودی	این زمزمه آتش شد و در خشک و تر افتاد
وله	خانهٔ جسمم زبس فرسوده گشت از روزگار	نور خور سقفم شکست وسایه دیوارم فکند
شاکرای طهرانی	شب فراق تو از جوش گریه همچو حباب	بهر کجا که گشودیم دیده دریا بود
شانی	بی تو هر می که زجامم بگلو می ریزد	بگلو ناشده از دیده فرو می ریزد
وله	بهار آمد واز اشتیاق مجلس تو	شراب در خم وگل در قبا نمی گنجد
وله	بختم اگر تلافی شبهای غم کند	یک روز خوش بمردم عالم نمی رسد
وله	گر دور باش برق تجلی دهد رهش	جبریل بر چراغ تو پروانگی کند

شانی	چرا چو ماه نوم چهره دیر دیر نمائی	من آفتاب ندیدم که ماه ماه برآید
وله	رتبهٔ فیض شهادت بین که جبریل امین	رشک بر پروانهٔ شمع مزارم می برد
وله	لیلی خبر ندارد از آب چشم مجنون	صحرانشین چه داند دریاچه جوش دارد
شرف الدین	جور وجفا زیار ستمگر چه خوش بود	جنگ وعتاب وناز ز دلبر چه خوش بود
وله	قربانگت شوم ز خیالت گهی بپرس	کان دورمانده باشب هجران چه می کند
حکیم شفائی	پرستاری ندارم بر سر بالین بیماری	مگر آهم ازین پهلو بآن پهلو بگرداند
وله	از رد وقبول دگرانش چه تفاوت	آن بنده که در چشم خریدار درآید
وله	مرغی چو همای دل من کشته شکارت	شکرانهٔ این صید تهی کن قفسی چند
شمس الدین کاشی	ماه رویا دلم از هجر تو خون خواهد شد	وز ره دیده زشوق تو برون خواهد شد
	چون بیک روزه فراق تو چنین شد حالم	آه اگر مدت هجر تو فزون خواهد شد
شمسی بدخشی	چشمان من برو بت در عاشقی چنانند	کز رشک یکدگر را دیدن نمی توانند
شوکت	رفتی و بی رخت اثر از گلشنم نماند	رنگم چنان پرید که خون در تنم نماند
وله	نشد از گفتگو حاصل مرا غیر از پشیمانی	دولب را چون بهم آرم کف افسوس من باشد
شهیدی	شکایت از تو جفاجو بکجا برم چه کنم	تو داد رس تو ستمگر مرا که داد دهد
صائب	ترا چون صبح خندان آفریدند	مرا چون ابر گریان آفریدند
	بلاهای سیه را جمع کردند	ازان زلف پریشان آفریدند
	لطافتهای عالم گرد کردند	ازان سیب زنخدان آفریدند
	اگر در حسن خوبان هست آنی	سراپای ترا زان آفریدند
وله	یوسف شود آنکس که خریدار تو باشد	عیسی شود آن خسته که بیمار تو باشد
	چون برق سبک سیر شود شمع مزارش	هر سوخته جانی که طلبکار تو باشد
وله	تا مرا جان هست در تن درد می باید کشید	دست را از سفرهٔ نامرد می باید کشید
	هرچه می خواهی طلب کن صائب از شاه نجف	گر کسی منت کشد از مرد می باید کشید
وله	حرص را تشنگی افزون بزر و مال شود	چشم آیینه کجا سیر ز تمثال شود
	تا نمیرد ز ردد نکشد پای حریص	راحت مور در آنست که پامال شود
وله	اگر کلام نه از آسمان فرود آید	چرا بهر سخنی خامه در سجود آید
وله	بسکه در سینهٔ من تیر بی تیر آید	نفس از دل چو کشم نالهٔ زنجیر آید
وله	آدمی پیر چو شد حرص جوان میگردد	خواب در وقت سحرگاه گران میگردد
وله	توان سیر پر طاوس کرد از هر پر زاغی	اگر آیینهٔ انصاف در پیش نظر باشد

صائب	اثر بکذار تا ایمن شوی از مرگ کمنامی	که از آینه اسکندر حصار آهنین دارد
وله	خوشی جهت ناطق بود جو یای کوهررا	که از غواص در دریا نفس بیرون نمی آید
وله	میشود سوز محبت از خوشی مایه دار	چون سر خم باز باشد جوش صهبا کم شود
وله	بزرگ اوست که برخاك همچو سایهٔ ابر	چنان رود که دل مور را نیازارد
وله	عشق چون بر سر کس حملهٔ پیدا آرد	اولش قوت بکر یختن از پا ببرد
وله	با سبو یا خم می یا قدح باده کشند	یك کف خاك درین میکده ضایع نشود
وله	از طبع سر که تندی بیرون نمی برد سال	جاهل همان کز نداست هرچند پیر باشد
وله	حریص را نکند نعمت دو عالم سیر	همیشه آتش سوزنده اشتها دارد
وله	پیرانه سر همای سعادت بمن رسید	وقت زوال سایهٔ دولت بمن رسید
وله	شد مهربان سپهر بمن آخر حیات	در وقت صبح خواب فراغت بمن رسید
وله	بر باد دهد همچو حباب افسر خودرا	بیمغز اکر صاحب افسر شده باشد
وله	دوستان از ادبهای عیب بین پوشیده است	عیب خودرا از زبان دشمنان باید شنید
وله	میکند تأثیر دیکر در دل روشن سخن	چهرهٔ نازك بیك پیمانه رنکین میشود
وله	اختلاط دیده عینك را حروف آموز کرد	صحبت روشن ضمیران کور را بینا کند
وله	از پشیمانی سخن در عهد پیری می زنم	لب بدندان می کزم اکنون که دندانم نماند
وله	بخل بهتر ز سخائی که باواز بود	تیرکی به ز چراغیست که فریاد کند
وله	راست آید کار دولت دایم از نا راستی	در سواری پای چپ رایش می باید نهاد
وله	میشود غارتکر جان چون کمال افتد زیاد	شاخ نازك بشکند چون بیشتر بار آورد
وله	ممسك از مال فراوان نبرد بهره زیاد	کر جهان بحر شود سك بزبان آب خورد
وله	درین چمن بنسب نیست زادکی صائب	ز خار وخس کل آتش عذار پیدا شد
وله	سپهر نیك وبد از یکدکر جدا نکند	تمیز کندم وجو از هم آسیا نکند
وله	مرا ز یاد تو برد و ترا ز دیدهٔ من	ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد
وله	اکر مجنون منم پس کیست در روی زمین عاقل	اکر عاقل توئی دیوانه در عالم نمی باشد
وله	مرا بروز قیامت غمی که هست اینست	که روی مردم عالم دو باره باید دید
وله	سیر چشمی و بزرکی نشود باهم جمع	مور بی پای ملخ پیش سلیمان نشود
وله	ز زر دامن مجمر شمیم عود رسوا شد	هنرور کر شود پنهان هنر پنهان نمی ماند
وله	برنمی دارد شراکت ملك تنك بیغمی	زین سبب اطفال دایم دشمن دیوانه اند
وله	(هر که زخمی خورد البته فغانی دارد)	(باشد سخن غریب اکر راست میشود)
امیر صالح	ای خوش آن دم که فراغ از همه کارم باشد	کوشهٔ باشد ومن باشم و یارم باشد
صبوری تبریزی	از رشك که سوزم ز که پنهان کنمت آه	در هیچ دلی نیست که جای تو نباشد

ضمیری اصفهانی	چومی بینم کسی از کوی او دلشاد می آید	فریبی کاول از وی خورده بودم یاد می آید
وله	دور از تو کر به هم نتوانم بکام کرد	ترسم که سیل اشك ازین دورتر برد
وله	شادم که داده وعده بفردای محشرم	کان روز هیچ وعده بفردا نمی شود
وله	بکرد خاطرم ای خوش دلی چه می کردی	کدام روز مرا با تو آشنائی بود
طالب آملی	دل خضر چشمه ایست که آبش کسی ندید	جان مست ساغری که شرابش کسی ندید
وله	لب از کفتن چنان بستم که کوئی	دهن بر چهره زخمی بود و به شد
وله	خمار مستی طالب ز بی شرابیهاست	وکرنه کیست که هشیاری اختیار کند
وله	در هوا از دود مکتوبم کبوتر زاغ شد	نامهٔ احوال کویا نامهٔ اعمال بود
وله	کنید داخل اجزای نوشدا روی ما	هرآن کیاه که بر کش به نیشتر ماند
طالع	چو غنچهٔ کل مشت زری کر بکف افتاد	نوکیسهٔ کم حوصله در پوست نکنجد
طاهر	دو یار همدم اکر دل نهند چون مقراض	برند از همه عالم ولی ز خود نبرند
طبعی	بخاك بسکه تمنای کلرخان بردم	توان ز تربت من آرزو بدامان برد
وله	کر بیاد لب او جام دهد باده فروش	توبه خمیازه کشان تا در میخانه رود
شاه طهماسب	زلف خم کشته بکوش تو سخن می کوید	مو بمو حال پریشانی من می کوید
ظهیر فاریابی	عروس ملك کسی در کنار کیرد تنك	که بوسه بر لب شمشیر آبدار دهد
عالی	آن ترك سرخ جامه سوار سمند شد	یاران حذر کنید که آتش بلند شد
عجزی	سرشك ریزی مژکانم اختیاری نیست	ز اشتیاق تو خون در جکر نمی کنجد
عراقی	عمری کذشت و پیش مرا یك نفس نماند	خوش باش کر جفای تو این نیز بکذرد
	آئی بناز و بر کذری باز ننکری	ای جان من فدای تو این نیز بکذرد
	بکذاشت ز آنکه دوست همی داشتی مرا	دیکر شداست رای تو این نیز بکذرد
وله	نخستین باده کاندر جام کردند	ز چشم مست خوبان دام کردند
	برای صید مرغ جان عاشق	ز زلف فتنه جویان دام کردند
	بعالم هر کجا رنج و بلا نیست	بهم بردند و عشقش نام کردند
عرفی	در قبول نظر عشق هزاران شرط است	اول از عافیت رفته ندامت باید
وله	غلط است اینکه کویند ز دل رهست دل را	دل من ز غصه خون شد دل تو خبر ندارد
	دم رفتن است عرفی برخش نظارهٔ کن	که امید باز کشتن کس ازین سفر ندارد
وله	میان حسن و محبت یکانکیست چنان	که در میانه بغیر از حیا نمی کنجد
عزالدین محمود	همدمان با تو زیاری غم من می کویند	من درین غم که چرا با تو سخن می کویند
عصمتی خاتون	مکر رسوای عشق از مردم عالم غمی دارد	که عاشق کشتن و رسوا شدن هم عالمی دارد
شیخ عطار	ز ساپچهٔ از تو قصد دل و جانم کرد	سودای سر زلفش رسوای جهانم کرد

شیخ عطار
دل دادم وبد کردم یك دزد بصد کردم
این کار چوخود کردم باخود چه توانم کرد

علاء الدین سمنانی
لبهای توچون کل است دشنام چو باد
هر باد که بر کل کذرد خوش باشد

علی نقی
ترسم که دل از مژدهٔ آرام ببرد
کامی نکند حاصل وناکام ببرد

قاصد مرسان مژده بدل زود مبادا
کم حوصله از لذت پیغام ببرد

ای وای بران مرغ کرفتار که روزی
صیاد شود غافل ودردام بپرد

عمعق
عاشقانرا چو کرم ابریشم
خانه هم کور وهم کفن باشد

عنوان
عاشق نکشتهٔ که بدانی خدنك ناز
در مغز استخوان چه قدر کار می کند

وله
مطاب بدی زنکان که زنیك بد نیابد
به بدی چه کار اورا که نکو سرشت باشد

غازی قلندر
نام لیلی بسر تربت مجنون مبرید
بکذارید که دیوانه قراری کیرد

غنی
فیض سخن بمرد سخنکو نمی رسد
از نافه بوی مشك باهو نمی رسد

وله
زنحر یك زبان دایم بهر سو میرود شعرم
چه مرغ است این که ازیك بال در پرواز می آید

وله
درفیض سخن هر کز بدست سعی نکشاید
بدندان وانمی کردد کره چون برزبان افتد

وله
زشعر من دکران کامیاب ومن محروم
زبان چو کوش بجز لذت سخن یابد

وله
بود کو باطفل نورفتار شعر تازه ام
از زبانم تا برون شد برزبانها اوفتاد

وله
خوانند اهل دولت بیدار بخت خودرا
جز فتنه نیست این بخت بیدار کو نباشد

وله
در روزکار مهر نمانده است باکسی
ترسم که آفتاب هم از آسمان رود

غیرتی
بی مژدهٔ وصال نخیزد شهید عشق
صد بار اکر فرشتهٔ رحمت ندا کند

فاخر مکین
زضعف رشتهٔ آهم کسسته می آید
نفس زسینه بصدجا نشسته می آید

فارغ تبریزی
هزار خسته درین شهر راطبیب یکیست
به پرسش که رود چارهٔ کدام کند

فرصت
خاطرم ازپستی این سقف زنکاری کرفت
دامن این خیمهٔ کوتاه را بالا کنید

فصیحی هروی
بباده صوفی ماصاف ازریا نشود
که تارسبحه بمضراب خوشنوا نشود

اکر بخلد روم سوز دل همان باقیست
سموم بادیه در کلستان صبا نشود

وله
چشم ترا زمستی ناز آفریده اند
زلف ترا زعمر دراز آفریده اند

شعیم وخوانده ایم خط سرنوشت ما
مارا برای سوز وکداز آفریده اند

بابافغانی
مقیدان تواز ذکر غیر خاموشند
بخاطری که توئی دیکران فراموشند

وله
عشق درهر مشربی کیفیتی دارد غریب
یك شرابست این ولیکن نشئه دیکرکون دهد

وله
نه بخانه دل قرار ونه بکوی یار کیرد
بکجا روم ندانم که دلم قرار کیرد

فیضی هندی
باز پیرایه برجهان بستند
حله بر روی بوستان بستند

می پرستان بباده وشاهد
رفته درهای کلستان بستند

شاخ کل شکفته پنداری
برحنا دست شاهدان بستند

دامن کل فتاده بر نرکس
کوئیا چشم ناتوان بستند

تا نیفتد زبوی کل برخاك
حور را پای در جنان بستند

از پی بندکی سرو قدان
دست شمشاد نوجوان بستند

درچمن از ترانهٔ بلبل
دوستان تازه داستان بستند

وله
خوش آن بهار که مستان چو کشت لاله کنند
سنبران کف دست مراپیاله کنند

فدای سحر سیه نرکسان شوم که بناز
نکاه بافته دام ره غزاله کنند

وله
دشمنان باز بهم انجمنی ساخته اند
از زبانم تکلف سخنی ساخته اند

یا رب آن تازه کل کاین امید بجاست
که بهر کوشه زبویش چمنی ساخته اند

رشکم آید بنشیمان نهانخانهٔ خاك
که زاسباب جهان با کفنی ساخته اند

وله
بی غمزه صید شیران نتوان نمود ورنه
هر آهوئی که بینی چشم سیاه دارد

جائی که قرعه غلطد آن چشم عشوه سازان
آنجا حریف باید تادل نکاه دارد

هر تشنه لب نه بینی آب حیات یابد
هر کاروان ندانی یوسف بچاه دارد

وله
هلال عید که چندین برو نکاه افتد
خمیده است که بر پای پادشاه افتد

وله
عرق ازان تن نازك در آفتاب چکد
چون آن کلی که در آتش ازو کلاب چکد

وله
کرسوی حرم آن بت بکره نظر اندازد
هم قبله بکرداند هم کعبه براندازد

وله
ای نور دیده رفتی وبی نور دیده ماند
مژکان چون آشیانهٔ مرغ پریده ماند

وله
کام بخشیست درین بزم که جان می بخشد
بر کدایان خرابات جهان می بخشد

وله
این شمع کیست که ازدور شد بلند
وین آتشی که درشب دیجور شد بلند

قادری
هر خم و پیچی که شد ازتار زلف یار شد
دام شد زنجیر شد تسبیح شد زنار شد

قاسم انوار
کر بسر بیمار در آئی بعیادت
صد سال بامید تو بیمار توان بود

قاسم
دلم کشود کشادم چو نامه ات کوئی
کلید باب کلستان دلکشائی بود

قانعی
بخم باده نمك محتسب زخامی کرد
باهل میکده آخر نمك حرامی کرد

قدسی
اینجا غم محبت آنجا سزای عصیان
آسایش دو کیتی برما حرام کردند

قراری
کم رزق راز نعمت قارون نصیب نیست
بر کنج خفته مار وهمان خاك میخورد

کاتبی
چو بی نقاب شوی ماه درنقاب شود
فکن نقاب که هر ذره آفتاب شود

کاظم قمی
یك نالهٔ مستانه زجائی نشنیدم
ویران شود آن شهر که میخانه ندارد

کلخنی
ای مردکان زخاك یکی سربدر کنید
برحال زندهٔ بتر ازخود نظر کنید

کلیم کاشی
هر که که سنك حادثه ازآسمان رسد
اول بلا بمرغ بلند آشیان رسد

وله
مرا مسوز که نازت زکبریا افتد
چو خس تمام شود شعله هم زپا افتد

کلیم	زاهد چه بلائی تو که این رشتهٔ تسبیح	از دست تو سوراخ بسوراخ گریزد
وله	گهر حزف بود آنجا که جوهری نبود	هنر غریب شد آنجا که امتیاز نبود
وله	جذبهٔ حرص بطبعی که کند پنجه فرو	از گدا کاسه واز کور عصا میگیرد
وله	ای جرس تا بکی از ناله کاو پاره کنی	کس در بن بادیه دیدی که بفریاد رسد
وله	بلندی بایدت مگذر ز پستی	ره معراج یوسف چاه باشد
وله	درزاهدی ورندی دردست کس عنان نیست	این شیشه گاه باده گاهی گلاب دارد
وله	نمی دانم کدامین تیر مژگانش هلاکم کرد	دو صف بریکدگر خوردند قاتل ازمیان گم شد
وله	قفس بدیدهٔ مرغ اسیر تاریک است	چه شد که بام ودراوتمام روزن شد
وله	هواداران گروهی دیگرند وعاشقان دیگر	نگیرد جای بلبل گل اگر صد باغبان دارد
وله	آنکس که مایه دار بود خود نمای نیست	هرگز کسی گلی بسر باغبان ندید
وله	ز بی نصیبی اهل هنر عجب دارم	که استخوان بگلوی هما نمی گیرد
وله	زود رفت آنکه ز اسرار جهان آگه شد	زد بستان برود هر که سبق روشن کرد
کمال اصفهانی	سرو سهی بجای که پا سر برآورد	بر هر زمین که سایهٔ قدت گذار کرد
وله	بیا بیا که فراقت مرا بجان آورد	بیا که بیتو نفس بر نمی توان آورد
کمال خجندی	شب که درخلوتم آن شمع شکرلب باشد	خواهم ازبخت که روزم همگی شب باشد
کمالی سبزواری	دل به نیرنگ وفسون ازهمه کس نتوان برد	دوستی کن که محبت زمحبت خیزد
لطف الله	جهانی مختصر خواهم که دروی	همین جای من وجای تو باشد
محتشم	هیچ میگوئی اسیری داشتم حالش چه شد	خستهٔ من نیمجانی داشت احوالش چه شد
محرم	بخیزنم که تماشای خود چه گونه کنی	که از فروغ تو آیینه آفتاب شود
محمود	باخیال کاکلش سر درکفن خواهم کرد	تاقیامت عیش دریک پیرهن خواهم کرد
خواجه مسعود	بدور نرگس تو سرخوشی لاله چه باشد	همین است که مستی یک پیاله چه باشد
وله	بی تو چون درگریه خوابم می برد	خواب می بینم که آبم می برد
مخلص هندی	جهانی مختصر خواهم که دروی	همین جای من وجای تو باشد
مسرور قزوینی	مراهرروزدرهجرتوازسالی فزون باشد	فراقت عمرافزون می کند وصل توچون باشد
مظهر خوئی	چشمان نیم مست تو بیهوشی آورد	خمیازهٔ تو یاد هم آغوشی آورد
	مگذار خط ز دور رخت سر برون زند	یعنی ندارد آنکه سیه پوشی آورد
میرمعصوم	کو بند پیشش آید ازهرچه کس گریزد	از یار میگریزم شاید که پیشم آید
وله	پس ازمردن مرا آن سروقامت برمزار آمد	قیامت آمد اما بعد چندین انتظار آمد
معلوم تبریزی	جواب نامه ام از بس زجا نان دیر می آید	جوان گر میرود قاصد زکویش پیر می آید

مغربی	زقدت سرو بستان آفریدند	ز رویت ماه تابان آفریدند
	ز حسن روی تو تابی عیان شد	ازان خورشید رخشان آفریدند
	ز چشم فتنه جوی دلفریبت	هزاران چشم فتان آفریدند
	لب ودندان اورا چون بدیدند	در و یاقوت ومرجان آفریدند
	ز خط وعارض ونور جبینش	شب وشمع وشبستان آفریدند
	چو عکس زلف ورخسارش نمودند	بگیتی کفر وایمان آفریدند
	یکی را بهر طاعت خلق کردند	یکی را بهر عصیان آفریدند
	چو حسن خویشتن را جلوه دیدند	جهانی پر زخوبان آفریدند
وله	تا که خورشید من ازمطلع جان پیداشد	ازفروغش همه ذرات جهان پیداشد
	تا که ازچهرهٔ خود باز برانداخت نقاب	از صفای رخ او کون ومکان پیداشد
	تا بگفتار درآمد لب شیرین بتم	درجهان ولولهٔ شور وفغان پیداشد
	یارب آن روی چه مهریست که زپرتو او	هرچه درکتم عدم بود نهان پیداشد
وله	گوهری ازموج بحر بیکران آمد پدید	هرچه هست وبود ومی باید درآن آمد پدید
	گوهری دیگر برون انداخت موجی ازمحیط	کز شعاعش معنی هردوجهان آمد پدید
	بازموجی ازمحیط انداخت بیرون گوهری	کز صفای اوجهان وجسم وجان آمد پدید
وله	صبح ظهور دم زد وعالم پدید شد	مهر رخت ز مشرق آدم پدید شد
	برملک نیستی لب لعلت چه سحر کرد	یکدم دمید وعالم ازان دم پدید شد
	تاشد یقین که شادیت اندرغم دل است	دلرا هزار خرمی ازغم پدید شد
وله	اگر زجانب ماذات نیاز نباشد	جمال روی ترا هیچ عز وناز نباشد
	زسوز عاشق بیچاره است ساز جمالت	جمال را اگرآن سوز نیست ساز نباشد
	به پیش ناز تو گرما نیاوریم نیازی	میان عاشق ومعشوق امتیاز نباشد
وله	ای کلیم دل زطور خویش پابیرون منه	ازکلیم خویش پابیرون نمی باید نهاد
	حسن وعشق دوسترا لیلی ومجنون مظهرند	تهمتی برلیلی ومجنون نمی باید نهاد
وله	رخ زیبای ترا آینهٔ می باید	که رخت را بتو زانسان که توئی بنماید
	چون نظر بررخ زیبای تو می اندازم	حسن مجموع جهان درنظرم می آید
وله	دلی دارم که دروی غم نگنجد	چه جای غم که شادی هم نگنجد
وله	دلم از بند من بیدل رها شد	نمی دانم که را دید وکجا شد
مفلح اصفهانی	بهشت آنجاست کازاری نباشد	کسی را با کسی کاری نباشد
میری استانبولی	سحر فرعون به نیرنگ خیالی چه کند	چون کلیم از پی اعجاز عصا برگیرد
میلی	چو یارا زمن رمید آرام جان من که خواهد شد	چو او نامهربان شد مهربان من که خواهد شد
وله	بیرون نرفت لذت وصل تو ازدلم	هرچند هجر درصدد انتقام شد

ناصرالدین شاه ایران
دوست نباید که زدوست در گله باشد   مرد نباید که تنگ حوصله باشد
آنکه پریشان نمود طرهٔ لیلی   خواست که مجنون اسیر سلسله باشد
تند مران ای امیر قافله شاید   خسته دلی در میان قافله باشد
دیدهٔ عاشق بغیر دوست نه بیند   مشرق و مغرب اگرچه فاصله باشد

نظامی
دوش رفتم بخرابات مرا راه نبود   میزدم نعره و فریاد کس از من نشنود
یا نبد هیچکس از باده فروشان بیدار   یا نه من هیچکسم هیچ کسم در نگشود
پاسی از شب چو بشد بیشترک یا کمتر   رندی از غرفه برون کرد سر و رخ بنمود
گفت خیر است درین وقت گرا میخواهی   بی محل آمدنت بر در ما بهر چه بود
گفتمش در بگشا گفت برو هرزه مگوی   کاندرین وقت کسی بهر کسی در نگشود
این نه مسجد که بهر لحظه درش بگشایند   که تو در آئی و اندر صف پیش آئی زود
این خرابات مغانست درو رندانند   شاهد و شمع و شراب و شکر و نای و سرود
هرچه در جملهٔ آفاق در آنجا حاضر   مؤمن و ارمنی و گبر و نصاری و یهود
گر تو خواهی که دل از صحبت ایشان بزنی   خاک پای همه شو تا که یابی مقصود
سر و زر هیچ ندارند درین بقعه محل   سودشان جمله زیانست و زیانشان همه سود
سالها بر در دل همچو ایازی باید   تا میسر شودش خدمت سلطان محمود
طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی   صدق پیش آر که ابلیس بسی کرده سجود

نظری
کاش خوبان همه از عاشق خود جان می طلبند   تا بهر بوالهوسی عاشقی آسان نشود

وله
زغیرت سوختم و زشرم دودی بر نیاوردم   الهی آتشی در خانهٔ ناموس و ننگ افتد

نشانی هندی
مرا هر شب چو دزدان خواب گرد چشم تر گردد   دلم را با غمت بیدار بیند باز بر گردد

نورجهان بیگم
بقتل چون منی گر خاطرت خشنود میگردد   بجان منت ولی تیغ تو خون آلود میگردد

نورس افندی
ای خوش آن روز که با هیچ کسم کار نبود   در سرم فکر و خیال دل و دلدار نبود

وله
مرا چو برگ حنا بخت سبز می باید   که دوست دست خود از خون من بیالاید

نورس قزوینی
کاهش عشق رسیداست بجائی که زضعف   سایه در راه اسیران تو دیوار شود

نوری اصفهانی
ازما بحلی لیک مباد این همه بیدار   در حوصلهٔ حلم خداوند نگنجد

نوعی خبوشانی
زبان شوق ندانم چه درد نامه نوشت   که نوک خامه بمژگان خونچکان ماند

واهب اصفهانی
دوش در میخانه یک جام شرابم زنده کرد   ماهیٔ بودم بخاک افتاده آبم زنده کرد

وله
آتش افسردهٔ از کاروان واماندهٔ ام   همرهانم رفته خاکستر نشینم کرده اند

وحشی
دعاهای سحرگویند میدارد اثر آری   اثر میدارد اما کی شب عاشق سحر دارد

وله
ای مصور صورت او گر کشی بی نازکش   چون بنازش میرسی بگذار من خواهم کشید

وحید
طریق گریه به از ماکسی نمی داند   چرا که دیده در بن کار کرده ایم سفید

وله
بود برپای چون تیر هوائی وقت افتادن   بهنگام ترقی هر که چشمی زیر پا دارد

وله
اینچنین گر هر ترقی را تنزل در قفاست   سخت میترسم گدائی پادشاهی آورد

وله
پاکی طینت هر کس ز کلامش پیداست   بصدا فهم شود چینی اگر مو دارد

وصالی
چو من دیوانهٔ هرگز قدم در دشت غم ننهاد   در آن وادی که من سر می نهم مجنون قدم ننهاد

ولی دشت بیاضی
یاد باد آنکه دوای دلم آزار تو بود   کام شیرین کن من تلخی گفتار تو بود
یاد باد آنکه زبهر نگهی می مردم   زندگی بخش دلم وعدهٔ دیدار تو بود
یاد باد آنکه زهر قید هوسناک دلم   بود آزاده دو روزی که گرفتار تو بود

هلاکی همدانی
چه حالتست ندانم چه آتشی یارب   که هر که دورتر است از تو بیشتر سوزد

هلالی
لعل جانبخشت که باد از آب حیوان می دهد   زنده را جان می ستاند مرده را جان می دهد

وله
نمی توان بتو شرح بلای هجران کرد   فتاده ام ببلائی که شرح نتوان کرد

همایون
اهل معنی همه در صورت تو حیرانند   مو شکافان همه در زلف تو سرگردانند

یغما
از عمر نمانده است مرا غیر دمی چند   وقت است اگر رنجه نمائی قدمی چند
تا باد دهم اهل درم را گرمی چند   چون گل بکفم نیست دریغا درمی چند

وله
ای دل زخود برون شو یار است دیدی آمد   جز بذل جان مکن کار کار است دیدی آمد
گر با بدت سلامت زان خط و زلف بگذر   مور است دیدی آویخت مار است دیدی آمد

وله
پاسی گذشت از شب روز طرب نیامد   مه در افق فرو شد خورشید شب نیامد
نیشم نشست بر دل نخل عمل ندیدم   خارم خلید در پا نخل رطب نیامد
کاهید هجر آن مه جان و تن فگارم   با وعده های بسیار رفت و عجب نیامد

لا
سفر گزیدم و دفع صداع خواهم کرد   حیا زاو ترا یک وداع خواهم کرد
نظر گنان بتو خواهم نهان شد از نظرت   جبین قفا سفری اختراع خواهم کرد

لا
بنگاهی همه احوال نهان می داند   چشم بد دور ز چشمی که زبان می داند

لا
با کم ز تنگ نیست که مستم گرفته اند   داغم ازین که شیشه زدستم گرفته اند

لا
نه از رفیق وفا و نه از حیات امید   نه از سپهر بشارت نه از زمانه نوید

لا
من ار بعشق تو فانی شوم بقای تو باد   هزار جان من و صد چو من فدای تو باد

لا
فغان و ناله و زار و سرشک دیده چه سود   چو دادنی همه دادند و بودنی همه بود

لا
بعید شاد از ان نیستم که یار بعید   مباد هیچکس از یار خود بعید بعید

لا
همان زمان که جهان نور چشم خود گم کرد   هزار رفته ز هر گوشه رو بمردم کرد

لا	بخت اگر یاری کند خشخاش سندان بشکند	ورنه آید جان من پالوده دندان بشکند
لا	چه کم شود زتوای مه که بر منت کذر افتد	که تا بروزنم از رویت آفتاب در افتد
لا	وفات به زحیاتت اکر حیات نباشد	حیات هیچ نیرزد اکر وفات نباشد
لا	جان شیرین کر قبول چون توجانانی بود	کی بجانی بازماند هر کرا جانی بود
لا	مکا اقان ترا جز بلا خدا ندهاد	بلاست خصم بلارا بجز بلا ندهاد
لا	کدام سروسهی را زمانه آبی داد	که باز خشک نکردش بآتش بیداد
لا	فزون ز توشه شکرپاره بارخر باشد	برون زکوشه بهشت ارم سقر باشد
لا	در خاک نهاده چون توانم دیدن	آنکس که مرا زخاک برداشته بود
لا	آن به که هر کسی بجهان کارخود کند	وآنکس که کار خود نکند نیک بد کند
لا	مرا خاریست در دل کان بسوزن بر نمی آید	دلم خون کشت واین خار ازدل من بر نمی آید
لا	دست فنا زدامن عمرش بعید باد	روزش چو سال نو همه نوروز و عید باد
لا	تا جمال تو درین پرده نهان خواهد بود	جنک هفتاد دوملت بمیان خواهد بود
لا	این چه صبح است که از مطلع شادی بدمید	این چه باداست که از کلشن دولت بوزید
لا	نیکو مثلیست این که هر کو بد کرد	بد بادکری نکردهم باخود کرد
لا	زلف سر پرده بکوش تو سخن می کوید	کوئیا حال پریشانی من می کوید
لا	خاکم برهت درنه پاشد چه بجاشد	نقش قدمت دیدهٔ ماشد چه بجا شد
لا	بهای بوسه اش سرمی دهم کرزرنمی کیرد	خیالی کرده ام باخویش اما سرنمی کیرد
لا	حسن توازدمیدن خط کامیاب شد	پیغمبر جمال توصاحب کتاب شد
لا	فلک بازن طبیعت آشنائی بیشتر دارد	بلی مادر بدختر دوستی بیش از پسر دارد
لا	کر هست وصال زودتر باد	ور نیست حیات مختصر باد
لا	بی باده بهار خوش نباشد	کل بی رخ یار خوش نباشد
لا	هست درین دایرهٔ لاژورد	مرتبهٔ مرد بمقدار مرد
لا	چراغی را که ایزد بر فروزد	هر آنکه پف کند ریشش بسوزد
لا	سخن را پایه کر اعجاز باشد	طراز خلعتش ایجاز باشد
لا	دوات تیز رستخیز بود	دوات آنست کافت وخیز بود
لا	خدا کشتی آنجا که خواهد برد	اکر ناخدا جامه برتن درد
لا	این دوروزه حیات نزد خرد	چه خوش وناخوش وچه نیک وچه بد
لا	چودولت یار شد اشکر نباید	چو حق یاری دهد خنجر نباید
لا	درخشیدن ماه چندان بود	که خورشید تابنده پنهان بود
لا	سفره همان به که بتنها خورند	خاک بران سفره که تنها خورند

لا	اصفهان نیمهٔ جهان کفتند	نیمی از وصف اصفهان کفتند
لا	اندران شهری که موش آهن خورد	باز پران در هوا کودک برد
لا	وحی راکس جواب ننویسد	ور نویسد صواب ننویسد
لا	خرابی که درکار شاهان بود	ز تدبیر دستور نادان بود
لا	کر زهفت آسمان کزند آید	راست برعضو مستمند آید
لا	دل خود تنک میخواهم که دروی	نمیخواهم بجز جای تو باشد
لا	دختر اندر شکم پسر نشود	مهستی را چو دل پسر خواهد
لا	چون رشته کسست میتوان بست	لیکن بمیان کره بماند
لا	کار سوزن نیاید از شمشیر	زان سبب کین بدوزد آن بدرد
لا	نازی زتو باشد وعتاب ازما	بی ناز وعتاب دوستی نتوان کرد
لا	می توان کشت زنده را لیکن	کشته را زنده باز نتوان کرد
لا	چنان آمیزشی کرد است باغیر	که هرکز در دلم بی او نیاید
لا	از بیاض وسیاه نامهٔ تست	چشم عیش مرا بیاض وسواد
لا	کشنده زمرض منت طبیبانست	خوشست درد که بی منت دوا افتد
لا	بامصحف شریف ندارند نسبتی	زندان قسم بقبضهٔ شمشیر ونان کند
لا	دشمن دوست نمارا نتوان کرد تمیز	شاخ را مرغ چه داند که قفس خواهد شد
لا	مکن زغصه شکایت که در طریق طلب	براحتی نرسید آنکه زحمتی نکشید
لا	در قبضهٔ سعی است کلید در روزی	شیر از کشش طفل زپستان بدر آید
لا	زرشک طالع تردامنان داغم درین کلشن	که شبنم خانه ازکل بلبل از خار آشیان دارد
لا	هر کرا در چشم خود باناز پروردم چواشک	عاقبت بی آبروئی کرد و بردویم دوید
لا	هر که دارد جوهری باکفر ودین هم مشرب است	چوب کاهی تختهٔ ردو کهی منبر شود
لا	هلاک مشرب آینه می توان کشتن	که باسیاه سیاه است وباسفید سفید
لا	ازان بکشور خوبی سرآمداست آن زلف	که درنسب زدو جانب بآفتاب رسد
لا	بخل بهتر زسخائی که باآواز بود	تیرکی به زچراغیست که فریاد کند
لا	طوطی بمعنی سخن خود نمی رسد	هر کس سخنوراست سخندان نمی شود
لا	چنین برخاک اکر ریزند مردم آبروهارا	بقدر یک نیم خاک در دنیا نمی ماند
لا	توان شناخت غبار وجود عاشق را	که بیخودانه قند بی دلانه برخیزد
لا	هر در که ابت درصدف کوشم ریخت	هجران توام زدیدکان بیرون کرد
لا	من از خیال توشرمنده ام که هر شب	برای بنده زکاشان باصفهان آید
لا	برون زسواد قلمت چشم خردرا	کس آب سیه دید که نور بصر آرد

صاحب نظر آنست که چون مردم چشم
بسیار تماست در بن خاطر مهجور
زکعبه آیم و رشک آیدم زخوبانی
هرچه بر صفحهٔ اندیشه کشد کلک خیال
هرهوسناکی که سوزد داغ زاهل عشق نیست
گر ترک وداع کرده ام معذورم دار
چو قدرش بر فلک بگذشت گردونی زیادت شد
کف ابر بهاری را بجورش نسبتی کردم
ازغلط بخشی ابنای زمان نیست عجب
شب آذینه بدر یوزهٔ میخانه رویم
کسی بگردن مقصود دست حلقه کند
مشو ملول که فتاح باب مشکلها
عزت آن یافت که بر کند دل از مهر جهان
همیشه درگه عالی پادشاهی تو
ننشسته یکی عربده آشوب دگر خاست
آخر همه کدورت گلچین و باغبان
حال دل زلیخا آنکس نکو شناسد
هر جام مراد را که بردست نهم
کی دیدهٔ دو دوست که جوز اصفت شدند
همت باز خشن برتر ازانست که او
کلیم بخت کسی را که بافتند سیاه
چندان بزیر بار گناهم که روز حشر
آنرا که داده اند هم امروز داده اند
هیچکس عقدهٔ از کار جهان باز نکرد
نه در برابر چشمی نه غایب از نظری
چون شهید عشق در دنیا و عقبی سرخ روست
گوئی من و او دو شمع بودیم بهم
دفتر آزادگان پرسیدم از ابنای دهر
نقصان ما کمال شود عیب ما هنر
گفتم که بر آید آبی از چاه امید
توانگری همه عیبی چنان بپوشاند

برجمله نظر دارد وخود بین نبود
گر دور فلک نقش دگرگونه نه بندد
که از زیارت دلهای خسته می آیند
عالم مدح تو بالاتر ازان ساخته اند
دیو اگر انگشتری یابد سلیمان کی شود
تو جان منی وداع جان نتوان کرد
چو ز آتش درجهان آمد جهانی درجهان آمد
ز برقش خنده پیدا گشت واز رعدش فغان آمد
گز گهر آب ستانند و بدریا بخشند
زانکه از هفته همین شب بگدا می افتد
که پیش تیر بلاها سپر تواند بود
دری که بر تو ببندد هزار بگشاید
راحت او دید گزو دست طمع باز کشید
چو قبله مقصد حاجات اهل عالم باد
نارفته یکی فتنه بلای دگر آمد
گردد بدل بصلح چو فصل خزان شود
کو از برای یوسف دستی بریده باشد
گردون بحسد خسی دران اندازد
کایام شان چو نعش یک از یک جدا نکرد
هدهد مرده و شب پرک اعمی گیرد
با آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد
جرم گناه من بجزا کم نمی شود
وانرا که نیست وعده بفرداش می دهند
هر که آمد گرهی چند برین تار فزود
نه یاد میکنی از من نه میروی از یاد
خوش دمی باشد که مارا کشته زین میدان برند
یک شمع بمرد ودیگری می سوزد
دفتری دردست من دادند سرتاسر سفید
لطف دمی که رو بخطا پوشی آورد
افسوس که دلو نیز درچاه افتاد
که عیبهات یکباری هنر بینند

بدست بنده ازین حل وعقد چیزی نیست
بیمار شدم تا تو ببالین من آئی
مرا زیاد تو برد وترا زدیدهٔ من
نمی دانم شفاعتخواه جرم کیست زلف او
بکویش خاک شد عاشق ولی با صد غم وحسرت
ازدام مکر خصم بحیلت توان گریخت
تارسم تهنیت بود اندر جهان بعید
همیشه خازن شهد است از حلاوت عیش
بیدلی بهر کدامین روز می باشد دگر
دلم خزینهٔ اسرار بود دست قضا
هرکس که در وفای تو سوگند بشکند
در امید برویم بکینه حاجب بخت
بران فلک زده رحمیست که وقت عرض غنی
صورت نه بست سینهٔ ما کینه از کسی
روی گردان نشود صافدل از دشمن خویش
دلا چو پیر شدی حسن ونازکی مفروش
ازان طرف نپذیرد کمال او نقصان
گرزر بدی مرا همه کارم چو زر بدی
عشق را بود بنجه آهنین چون برآورد برز آستین
سرایت میکند بر ظالمان آزار مظلومان
بگذاشته ام مصلحت خویش بدو
شاید ار در غم این واقعه حوران بهشت
هلاک حسن خداداد او شوم که سراپا
غلام همت آن عارفان باکرمم
رفتند بلبلان خوش الحان زباغ دهر
یا بصد خواری بباید ساخت با خار غمش
رسم عاشق کشی وشیوهٔ شهر آشوبی
با صافدل مجادله با خویش دشمنیست
مغز توأم چون جدا افتد کج آید در نظر
بیان شوق چه حاجت که شرح آتش دل
آرام نیست قافلهٔ ممکنات را
حضور خاطر اگر در نماز شرط شد است

خدای بندد کار و خدای بگشاید
تا خلق بگویند که عمرش بسر آمد
ستم زمانه ازین بیشتر چه خواهد کرد
که بی تابانه هرساعت بپای یار می افتد
هنوزش جان بگرد آن درو دیوار میگردد
قد یصلح الحدید کما قیل بالحدید
هر بامداد بر تو چو عید خجسته باد
کسی که خانه چو زنبور مختصر گردد
میرود یار از برم دل میرود جان میرود
درش ببست وکلیدش بدلستانی داد
پشت دلش بزخم حوادث شکسته باد
چنان ببست که نتوانمش بسعی گشود
که دست شرم نهد بند بر زبانش ولرزد
آینه هرچه دید فراموشی می کند
آخر آینه ببالین نفس می آید
که این معامله با عالم شباب رود
وزین طرف شرف روزگار ما باشد
ازبیرز بست کار که چون زر نمی شود
صد هزارشه چون سبکتکین پیش خویشتن بنده می کند
که فریاد از دل سخت کمان بیش از نشان خیزد
گر بکشد وگر زنده کند او داند
برسر خاک تو بادام سیاه افشانند
چو شعر حافظ شیراز انتخاب ندارد
که یک صواب به بینند وصد خطا بخشند
زاغ وزغن ملازم این بوستان شدند
یا قدم در محنت آباد عدم باید نهاد
جامهٔ بود که بر قامت او دوخته بود
هرکو کشد بآینه خنجر بخود کشد
پرده پوش عیبها باشد لباس اتحاد
توان شناخت زسوزی که درسخن باشد
از ذره ذره بانگ درا میتوان شنید
عبادت همه روی زمین قضا دارد

لا	دردم نهفته به زطبیبان مدعی	باشد که از خزانهٔ غیبش دوا کنند	
لا	نماز را بحقیقت قضا بود ممکن	وایك صحبت جانان قضا نمی دارد	
لا	ازدیدن من شاد شود خاطر مجنون	دیوانه چو دیوانه ببیند خوشش آید	
لا	دست از کرم بعذر تنك مایکی مدار	برکی در آب کشتی صدمور میشود	
لا	هر که را دادم زعزت جای بر بالای چشم	عاقبت مانند ابرو تیغ بر رویم کشید	
لا	لب شیرین بکام خسرو شد	کوه بیهوده میکند فرهاد	
لا	(کافری رونق دکر دارد)	(روی اسلام نماید دل کافر دارد)	لا
لا	(نومید شده دلبر باشد)	(آمین نمی کنم که دعا مستجاب شد)	لا
لا	(ازان پرهیز بی هنر چون بود)	(زری که پاك بود زامتحان چه غم دارد)	لا
لا	(تلخی ماتم بجاشیرین بحلوا می شود)	(این روز بپایان رسد این شب بسر آید)	لا
لا	(غلام خاطر آنکه بی تفصیل می داند)	(غنچه را دل خون شود تا بلبلی پیدا کند)	لا
لا	(بلای دردمندان از در و دیوار می آید)	(شدنی شد دکرچه خواهد شد)	لا
لا	(از لشکر مستعار فتحی ناید)	(سزای کشتن است آن سك که پای آشنا کیرد)	لا
لا	(چون دزد درفت مشعلهٔ پاسبان چه سود)	(چو قطره سیل شود کوهها بکرداند)	لا
لا	(مرا بخر که خریدار من زیان نکند)	(این خانه از سلام تو دار السلام شد)	لا
لا	(دست از طلب ندارم تا کام من برآید)	(سك کزنده همان به که آشنا کردد)	لا
لا	(برکی در آب کشتی صدمور می شود)	(سر بار دکر زتن نروید)	لا
لا	(مور درخانهٔ خود حکم سلیمان دارد)	(کفتن نمی توانم دیوار کوش دارد)	لا
لا	(برمست نکیرد آنکه هشیار بود)	(محنت زده را زهر صوتی سنك آید)	لا
لا	(حاشا که این متاع کرامی زیان کند)	(عادت بهر دوا که کنی بی اثر شود)	لا
لا	(ملك نخواهد که نصیبی بکدائی برسد)	(ستاره سوختکان قدردان یکدکرند)	لا
لا	(شیوه ها میکند که خر نکند)	(زسقف خانهٔ درویش دایم خاك می ریزد)	لا
لا	(هر کس مصلحت خویش نکو می داند)	(چون شود معزول عامل سبحه کردانی کند)	لا
صائب	از حب جاه خواری دنیا شود لذیذ	از زور نشوه تلخی صهبا شود لذیذ	
	خوش کن بشور عشق دهن تا چو ماهیان	این میوه های خام تمنا شود لذیذ	
	این تلخی سپهر زراه مروت است	تا بر تو زهر مرك چو حلوا شود لذیذ	
ثانی	اکر بجرم محبت رویم در دوزخ	جحیم شربت صحبت شود عذاب لذیذ	
ابوسعید ابوالخیر	چیست ازین خوبتر درهمه آفاق کار	دوست رسد نزد دوست یار بنزدیك یار	
آذری	ای برون از عقل ما عشق ترا رای دکر	کفتکوی ما همه جائی و تو جای دکر	
	هست در میدان میقات کمال کبریات	صدهزاران طور و هر طور موسای دکر	

آذری	کر بقدر همت عشاق خود سازی مقام	برتر از جنت بباید ساخت مأوای دکر
	باخریداران بها کن باغ جنت را که هست	مفلسانت را درین بازار سودای دکر
	هر کسی را از تو درجنت تماشائی بود	ما نمی خواهیم جز رویت تماشای دکر
	کرچنین مستان ببازار قیامت بکذریم	بر سر هر کو برانکیزیم غوغای دکر
امینای نجفی	ندیدم از فلك آسایشی مکر ایام	فکند عشرت ما را بروزکار دکر
میرزا جعفر	میانهٔ من و یوسف همین قدر فرق است	که او عزیز پدر بود و من ذلیل پدر
مولانا جلال الدین رومی	بیار ساقی بادت فدا سر و دستار	زهر کجا که دهد دست جام جان دست آر
	درآی مست و خرامان و ساغر اندر دست	روا مبین چو تو ساقی و ما چنین هشیار
	بیار جام که جانم ز آرزومندی	ز خویش نیز برآمد چه جای صبر و قرار
وله	عشق جانت و عشق تو جان تر	لطف درمان و از تو درمان تر
	کافر یهای زلف کافر تو	کشته زایمان جمله ایمان تر
شهزاده جم	کفتمش تیری زدی بر سینه کفت آری دکر	ای شکر کفتار من بالله کفتاری دکر
	ای قیامت کر قیام اینست و رفتن اینچنین	زود میرد همچو من پیش تو بسیاری دکر
	کر کشی صدبار جم بارا کو بدت صدبار او	ای صنم باری دکر باری دکر باری دکر
وله	رسید ازدیدن تو دیده را نور	زچشم نیکوانت چشم بد دور
	چو برخاك رهت افتاد خورشید	برآمد نعرهٔ نور علی نور
وله	چون شود درد من ترا ظاهر	نامه عاجز ازو قلم قاصر
	همچو من یك کدای بی سروپا	کی خطوری کند بران خاطر
	بی نوائی جم مکن تعییب	بی نوائیست کار هر شاعر
جمال الدین اصفهانی	بودهٔ یك قطره آب و پس شوی یك مشت خاك	درمیانه چیست این آشوب و چندین کارزار
حافظ	یوسف کمکشته بازآید زکنعان غم مخور	کلبهٔ احزان شود روزی کلستان غم مخور
	دور کردون کرد وروزی برمراد ما نکشت	دائما یکسان نباشد حال دوران غم مخور
وله	شکر آنرا که تو در عشرتی ای مرغ چمن	با اسیران قفس مژدهٔ کلزار بیار
	سعی نابرده درین راه بجائی نرسد	مزد اکر می طلبی طاعت استاد ببر
وله	چو ذکر خیر طلب می کنی سخن اینست	که در بهای سخن سیم و زر دریغ مدار
حیرتی قزوینی	عید آمد و افزود غمم را غم دیکر	ماتمزده را عید بود ماتم دیکر
خاقانی	مرا از زادن دختر چه خرمی باشد	که کاش مادر من هم نزادی از مادر
خسرو دهلوی	منم بخانه تن اینجا و جان بجای دکر	بدل توئی و سخن در زبان بجای دکر
	ببوستان روم از غم ولی چه سود که هست	دلم بجای دکر بوستان بجای دکر

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
خسرو دهلوی	جهان زیر و زبر بسکه پیش من کوئی	زمینست جای دکر و آسمان بجای دکر
	نشان بسوی تو پرسند و من ز بس غیرت	توجای دیکر و کویم نشان بجای دکر
	بکو چکونه توان زنده کفت خسرو را	که او بجای دکر ماند و جان بجای دکر
وله	رخ کل خوشست و ازوی رخت ای نکار خوشتر	چه بود کلی که رویت زد و صد بهار خوشتر
	چه روم بباغ و بستان چو بتو کلی نماند	زکلی که بی تو بینم بدو دیده خار خوشتر
	بیکی سخن که کوئی بزید دو باره مرده	که زآب زندکانی دولبت دو بار خوشتر
	منم وشبی و بادل همه شب حکایت تو	که غم دراز کفته بشبان تار خوشتر
	چو غلام تست خسرو زیدو مرد بفرما	توازین دو کوی پیشت که کدام کار خوشتر
وله	من نه آنم کز درت سر بر کنم تا زنده ام	کر اجل از کوی تو دورم کند معذور دار
دردی سمرقندی	نهم بر زخم پیکانش دمادم مرهم دیکر	که بهر تیر دیکر زنده باشم تا دم دیکر
رکن الدین	بهر بجا که من و دل بهم دچار شدیم	دلم براه دکر رفت و من براه دکر
مخفی زیب النساء	بهر یك قطرهٔ آبی جکرت بشکافند	ای صدف تشنه بمیر وسوی نیسان منکر
حکیم سعید خان	کر بجانان زندهٔ از رفتن جان غم مخور	جان ستانند از تو در مردن نه جانان غم مخور
سعدی	برك درختان سبز در نظر هوشیار	هر ورقی دفتریست معرفت کردکار
	روز بهاراست خیز تا بتماشا رویم	تکیه بر ایام نیست تا دکر آید بهار
	دور جوانی کذشت موی سیه شد سپید	برق یمانی بجست کرد نمود استوار
	وعده که کفتی شبی باتو بروز آورم	شب بکذشت از حساب روز برفت از شمار
	زحمت ای نیکنام پای برآید بسنك	شیشهٔ پنهان بیار تا بخوریم آشکار
وله	ای صبر پای دار که پیمان شکست یار	کارم زدست رفت و نیامد بدست یار
	برخاست آهم از دل و در خون نشست چشم	یارب زمن چه خاست که بی من نشست یار
	باما چو روزکار پراکندکی مکن	ما خود بسیم بی تو پراکنده روزکار
وله	نخست اندیشه کن وآنکاه کفتار	که نامحکم بود بی اصل دیوار
وله	چه داند خوابناك مست مخمور	که شب را چون بروز آورد رنجور
وله	راحت نفس رنج پایدار مخور	شب شراب نیرزد به بامداد خمار
وله	چه خوش کفت آن تهی دست سلحشور	جوی زر بهتر از پنجاه من زور
سلمان	می برد سودای چشم مستش از راهم دکر	از کجا پیدا شد این سودای ناکاهم دکر
	هست در من آتشی لیکن نمیدانم که چیست	این قدر دانم که همچون شمع می کاهم دکر
	هر شبی کویم که فردا ترك این سودا کنم	باز میکردد هوائی هر سحرکاهم دکر
	زندکانی در فراقت کر چنین خواهد کذشت	بعد از اینم زندکانی بس نمیخواهم دکر

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
سلمان	ای عمر رفته باز نمی آئی از سفر	وی بخت خفته هیچ نداری زما خبر
	ما همچنان هوای تو داریم در دماغ	ما همچنان خیال تو داریم در نظر
	دل رفت و عمر رفت و روان رفت بعد ازین	مائیم و آب چشم و رخ زرد و چشم تر
	رفتی و در پی تو نه تنها دلست و بس	جان عزیز نیز روانست بر اثر
سلطان سلیم اول	کشت چشم کافرش غارتکر ایمان دکر	فتنه ها افکند در دین مسلمانان دکر
	جان دهد هر کس چشد جام از کف ساقی درد	لیك یارب زخ این شربت مکن ازان دکر
صائب	ای زرویت هر نکاهی را کلستان دکر	در دل هر ذرهٔ خورشید تابان دکر
	بیقراری هر کرا پیچد بهم چون کردباد	می کند هر لحظه جولان در بیابان دکر
	لامکانی شو که تبدیل مکان آب و کل	نقل کردن باشد از زندان بزندان دکر
وله	ازسنکلاخ دنیا ای شیشه بار بکذر	چون سیل نو بهاران زین کوهسار بکذر
	برك نشاط عالم خاکی بخون سرشت است	چون باد بی تأمل زین لاله زار بکذر
	آبی که ماند در جو آخر غبار کردد	کر تشنهٔ محیطی از جویبار بکذر
وله	برق سبك عنان نرسد در شتاب عمر	زنهار دل مبند بمد شهاب عمر
	داغم ز عمر کوته و رعنائی امل	می بود کاش طول امل در حساب عمر
وله	بخیهٔ منت جراحت را کند ناسور تر	رشته از مریم مخواه و سوزن از عیسی مکیر
	میشود آخر بیابان مرك جویای سراب	رحم اکر بر پای خودداری پی دنیا مکیر
وله	ز شور عشق در وجدند ذرات جهان یکسر	اکر پائی نکوبی آستینی برفشان آخر
	نمی دانی چه کرکان ای شبان بی خبرداری	شمار کوسفندان کن برای امتحان آخر
وله	چون علم شد سر نکون لشکر پریشان می شود	پای چون لغزید امید از هواداران مدار
	در خزان از عندلیبان بانك افسوسی نخاست	چون ورق بر کشت چشم یاری از یاران مدار
وله	نکویت که دل از حاصل جهان بردار	بهر چه دست رهت نیست دل ازان بردار
وله	سود ندهد عامل بیداد کر را کار خیر	شاهد ظلم است از اهل عمل آثار خیر
وله	هر کس که در جبلت او نیست زادکی	تغییر وضع می کند از جاه بیشتر
وله	مروت نیست با پروردهٔ خود دشمنی کردن	اکر کارا بدست خود نچیند باغبان بهتر
وله	کاش در زندکی از خاك مرا برمیداشت	آنکه بر تربت من سایه فکند آخر کار
وله	(بقدر روزنه افتد بخانه نور قمر)	(حکمت شنیدن ازاب لقمان صوابتر)
عبد النبی	پیش عفوش قلت تقصیر ما تقصیر ماست	جرم بی اندازه میخواهد عطای بیشمار
عمادی	فرشته ایست بر این بام لاژورد اندود	که پیش آرزوی خلق می کشد دیوار
کاکا	امیدوار وصل را هجران نیابد در نظر	سوی وطن ره کرده را سهل است تشویش سفر

کلیم
این قدر دردل نشست ازدوست ازدشمن غبار — کز برون چون اخگرم کرد بد پیراهن غبار
کرد غم را بادل پرخته ما الفتیست — باشد آری آشنا باچشم پرویزن غبار
بسکه دل رنجید ازو چشم نیارد دیدنش — آید ازکرد سرادر دیدهٔ روزن غبار
آستان وصدر را هرگز زهم نشناختیم — بی تکلف هرکجا باشد کند مسکن غبار

کمال الدین
زبان عذر ندارم ازانکه پس خجلم — زنوع نوع صداع وزگونه گون تقصیر

مخلص کاشی
طاس حمام است این دنیای دون — هر زمان در دست ناپاك دگر

مغربی
یار ما هر ساعتی آید ببازاری دگر — تابود حسن وجمالشرا خریداری دگر
یار مارا هیچکس اورا نداند هرزمان — آید از خلوت برون درکسوت یاری دگر
کسوت دیگر بپوشد جلوهٔ دیگر کند — مظهر دیگر نماید بهر اظهاری دگر
چشم مستش مین چشم دلبران گردد که تا — مست چشم اوشود هر لحظه هشیاری دگر
روی اورا دیده گردد یار بیند هرنفس — در پی آن باشد اوتا بیندش باری دگر
من نیم تنها گرفتار واسیر زلف او — زلف اودارد بهر موئی گرفتاری دگر

نظامی
ازخراب تن نگردد روح دانا خاکسار — مرغ در پستی نیفتد از شکست شاخسار

نورجهان بیگم
ترانه نکمهٔ لعل است برلباس حریر — شداست قطرهٔ خون منت گریبانگیر

هاتف
نباشد چو داماد شایسته آن به — که درخانهٔ خود شود پیر دختر

لا
ای روی تو چون آتش وای موی تو چون مار — بی روی تو در نارم و بی موی تو بیمار
لا
دلرا بدل رهیست درین گنبد سپهر — از کینه کینه خیزد وازروی مهر مهر
لا
شاه خاور چو برآرد بفلك رایت نور — هر کسی میطلبد بهره چه نزدیك وچه دور
لا
بعید شاد همه خلق و من بعید زیار — چومن بعید زیارم مرا بعید چه کار
لا
افسوس زعیش تنگ وتشویش فراخی — آه از عمل دراز وکوتاهی عمر
لا
آوردمت ای عمر به پیری بکنار — زیراکه به پیری بکنار آید عمر
لا
جواهری که بیفکند ساعد قاش — برند دست بدست از برای گردن حور
لا
چو رنج برتوانی گرفتن از رنجور — قدم زرفتن و پرسیدنش دریغ مدار
لا
بیرون این قفس همه باغست ونو بهار — مرغان صفیر زن که گذشت ازحد انتظار
لا
که لب بسوی باده وکه دست سوی گل — که گوش سوی مطرب وکه چشم سوی یار
لا
یا برمراد برسر گردون نهیم پای — یامرد وار برسر همت نهیم سر
لا
حدیث وقف بجائی رسید درشیراز — که نیست جز سلس البول اندر و ادرار
لا
چون دست من بکنه عبارت نمی رسید — پوشیده خوشتراست کف پای اختصار
لا
مطبع رای رفیع تو باد بخت بلند — غلام بخت جوان تو باد عالم پیر

لا
دردیده می نیاید ازین غصه جز سرشك — بردل نمی نشست ازین وقعه جز غبار
لا
هزار فتنه برانگیخت نرگس خفته — نعوذ بالله اگرزان یکی شود بیدار
لا
زتیغ کشته هوا همچو میغ آتشبار — زنیزه کشته زمین همچو باغ آهنبر
لا
لذیذ بود حکایت دراز ترگفتیم — چنانکه حرف عصا گفت موسی اندرطور
لا
قاصدرسید ونامه رسید وخبر رسید — ای دل بگو ترا بکدامین کنم نثار
لا
در صد هزار قرن سپهر پیاده رو — نارد چوتو سوار بمیدان روزگار
لا
قضا ازآسمان چون فروهشت پر — همه عاقلان کور گشتند وکر
لا
اگر صد بماند وگر صد هزار — همین است روز وهمین است کار
لا
پسر اینچنین باید ازآن پدر — پدر را روان شاد باد از پسر
لا
دلبری که تند بشد از پیل وشیر — تو دیوانه خوانش مخوانش دلیر
زگردون چنان گردجاهش گذار — گز و نیست برتر مگر گردگار
لا
هرکه آمد درین سرای غرور — همرهش محنت است ومنزل گور
لا
ریك در کفش وکیك درشلوار — بهتر است از رفیق ناهموار
لا
عاشقم بی دلم غریب واسیر — کارم از دست رفت دستم گیر
لا
تیغ بباید زدنش بر جگر — هرکه زبانش دگر ودل دگر
لا
چو بازاندر کبوترخانه باشد — زحیلتها چه ماند با کبوتر
لا
چنان بود پدری کش چنین بود فرزند — چنین بود عرضی کش چنان بود جوهر
لا
(بی خار حسد نیست گل فضل وهنر — (چون یاربدست آمد خلوت زهمه بهتر
لا
(آتش کند هرآینه صافی عیار زر) — (جرم بازنده چه باشد که بدافتاد قمار)
لا
(دولت آنست که بیخون دل آید بکنار) — (یك لحظه بیخیالی وباقی همه حضور)

آفتابی
بیماری من چون سبب پرسش اوشد — می میرم ازین غم که چرا بهترم امروز

مولانا جلال الدین رومی
تو بگشا چشم نامهتاب بینی — تومه را نور بخشیدن میاموز
تو عقل خویش را ازمی نگه دار — تومی راعقل دزدیدن میاموز
یتیمان فرافشرا بخندان — یتیمان را تونالیدن میاموز

حافظ
مرا بکشتی باده درافکن ای ساقی — که گفته اند نکوئی کن و بآب انداز

خسرو دهلوی
تن پیرگشت وآرزوی دل جوان هنوز — جان بر لبست ونام توام برزبان هنوز

داعی
مردم زهجریار ومرا چشم تر هنوز — یعنی نکرده ام زتو قطع نظر هنوز

سعدی
ساقی سیمتن چه خسبی خیز — آب شادی بر آتش غم ریز
بوسهٔ برکنار ساغرده — پس بگردان شراب شهد آمیز
توبه راشور میکند درحلق — یارشیرین زبان شور انگیز

دشمنان را بحال خود بکذار / تا قیامت کنند رستاخیز — سعدی

منقلب درون جامهٔ ناز / چه خبر دارد از شبان دراز — وله

وقت ضرورت چو نماند کریز / دست بکیرد سر شمشیر تیز — وله

آبکینه همه جا هست ازان قدرش نیست / لعل دشوار بدست آید ازان هست عزیز — سلطان قزوینی

فغان که مایهٔ بیداری هزار شب است / حکایتی که ازان لب شنیده ام امروز — سلطان سلیم اول

یکره بسرم آمدی وکار تمام است / کر بر سرم آئی بکرم بارد کر باز — سلطان سلیمان اول

چو زمی خوری وروی تو کردد جهان فروز / خورشید بی فروغ شود چون چراغ روز — شابور

مست شراب صحبت جانانه ام هنوز / بیرون نرفته بوی کل از خانه ام هنوز — شفائی

آهسته صبا دست دران پیرهن انداز / یک کل ز کریبانش بدزد و بمن انداز — وله

سوز دلم ازیک دو سه ساغر ننشیند / یکباره مرا تشنه بچاه ذقن انداز

ای کل چو کریبان دری از مستی خوبی / پیراهن صد پاره بمرغ چمن انداز

دزدیده نکاهی که رقیبم نه پسندد / قربان سر نازکن وسوی من انداز

غمزهٔ در کار من کردی وکشتم نیم کش / ساقیا پیمانهٔ دیکر که هشیارم هنوز — فیضی هندی

کرت هواست که چون آفتاب نوردهی / چو شمع تا بسحر که بیک قدم برخیز — کمال

شبی چو روز فراق بتان سیاه ودراز / در ازتر ز امید و سیاه تر ز نیاز — مسعود سعد سلمان

(اکر زمانه نسازد تو با زمانه بساز)

وله

کر بی تو یکدو روز صبورم عجب مدار / چون شاخ نو بریده ندارم خبر هنوز — مسیح کاشی

بیکانه با بلبلم درین کلستان هنوز / نشنیده است نالهٔ ما باغبان هنوز — میرمغفور

زبان شکوه دراز ازغم زمانه مساز / زمانه را به بد اندیشیت بهانه مساز — نابی

زنطنز آمد رخت خرد ما ز نطنز / ز نطنزم ز نطنزم ز نطنزم ز نطنز — ادیب نطنزی

جام کبر اختر افتاده بافلاک انداز / روح شو عادیت خاک سوی خاک انداز — نظیری

کرچه ذرات جهان طور تجلی شده است / لیکن آن حسن نظر سوز نهانست هنوز — لا

مراچو منزل دل ساحت قناعت شد / بمال وجاه چه حاجت باین وآن چه نیاز — لا

سر پادشاهان کردن فراز / بدرکاه او بر زمین نیاز — لا

چو مژکان خوبان دو صف رزمساز / یکی در نشیب ویکی در فراز — لا

از نرکس خود پرس که زلفت چنداست / آهنک دراز شب ز بیماران پرس — اشهری

زاستغنای کوران سرمه از قیمت نمی افتد / چه خواهد شد اکر از چشم ناکس خوار باشد کس — تسلیم

کلعذاری زکلستان جهان مارا بس / زین چمن سایهٔ آن سرو روان مارا بس — حافظ

نقد بازار جهان بنکر وآزار جهان / کر شمارانه بس این سود وزیان مارا بس

بنشین برلب جوی وکذر عمر ببین / این اشارت زجهان کذران مارا بس

قصر فردوس بپاداش عمل می بخشند / ما که رندیم وکدا دیر مغان مارا بس

یکی جرعه که آزار کسش درپی نیست / زحمتی میکشم از مردم نادان که مپرس — وله

فلک بمردم نادان دهد زمام مراد / تو اهل فضلی ودانش همین کناهت بس — وله

کار دلم از دست رفت ای دلربا فریاد رس / تنها فراقم میکشد آخر بیا فریاد رس — خسرو دهلوی

ظلمیست شب تا صبحکه برما که نتوان کفت وه / بکذشت چون از اوج مه فریاد ما فریاد رس

تا چند بر من دمبدم از هجر عاشق کش ستم / بهر منت کر نیست غم بهر خدا فریاد رس

تا از تو دلبر مانده ام بیخواب وبیخور مانده ام / چون در غمت درمانده ام درمانده را فریاد رس

شد جام عیشم بی صفا جان شد لکدکوب جفا / بکذشت چون عمر از وفا ای بیوفا فریاد رس

آن هردو چشم دلستان از عالمی بربود جان / یک جان خسرو را ازان هر دو بلا فریاد رس

امشب مکر بوقت نمی خواند این خروس / عشاق بس نکرده هنوز از کنار وبوس — سعدی

پستان یار در شکن زلف تابدار / چون کوی عاج در خم چوکان آبنوس

یکشب که چشم فتنه بخوابست زینهار / بیدار باش تا نرود عمر در فسوس

تا نشنوی ز مسجد آدینه بانک صبح / یا از در سرای اتابک غریو کوس

لب از لب چو چشم خروس ابلهی بود / برداشتن بکفتهٔ بیهودهٔ خروس

شانه می آید بکار زلف در آشفتکی / آشنا یارا در ایام پریشانی بپرس — سلیم

در چشم کند خانه مکس را چو دهی روی / با سفله همان به که مدارا نکند کس — صائب

باین دو دیده ز حسنت چه می توان دیدن / هزار دیده نداریم صد هزار افسوس — کلیم کاشی

خوشیت کره افکند در دل همه کس / بکو حدیثی وبکشای مشکل همه کس — محتشم

بس قحط مردمیست درین دیر دون اساس / نسناس در حساب مصاحب بود ز ناس — مخلص

رفتم ز آستانت این روسیاهیم بس / اما بدل نرفتم این عذر خواهیم بس — مقصود

اول وآخر قرآن زچه با آمد وسین / یعنی اندر ره دین رهبر تو قرآن بس — لا

(اندرین ملک چو طاوس بکارند مکس) — لا

کلستانیست خرم دیده ام از عکس رخسارش / زمژکان خارها بکرفته از اطراف دیوارش — بنائی

بکن ای بخت یکره استخوانم زیر دیوارش / که غوغای سکان سازد ز حال من خبردارش — بیانی

ای دل متاع جان بلب لعل یار بخش / نقد خرد بجام می خوشکوار بخش — جامی

جامی: بجای رخ که منتظر جان سپردنم — جان مرا خلاص ازین انتظار بخش
جدائی: به پیش شمع اکر پروانه سوزد نیست دشوارش — چه باك ازسوختن آنرا که بربالین بود یارش
جمعی: کوشش تدبیر ما مانع تقدیر نیست — چون شدنی میشود زحمت بی جا مکش
حافظ: بدور لاله قدح کیر وبی ریا می باش — ببوی کل نفسی همدم صبا می باش
کرت هواست که چون جم بسر غیب رسی — بیا وهمدم جام جهان نما می باش
نکو بت که همه سال می پرستی کن — سه ماه می خور ونه ماه پارسا می باش
چو غنچه کرچه فروبستکیست کار جهان — تو همچو باد بهاری کره کشا می باش
وفا مجوی زکس ورسخن نمی شنوی — بهرزه طالب سیمرغ وکیمیا می باش

وله: فکر بلبل همه آنست که کل شد یارش — کل دراندیشه که چون عشوه کند درکارش
دلربائی همه آن نیست که عاشق بکشد — خواجه آنست که باشد غم خدمتکارش
صوفی سرخوش ازین دست که کج کرد کلاه — بدو جام دکر آشفته شود دستارش
جای آنست که خون موج زند در دل لعل — زین تغابن که که خزف میشکند بازارش

وله: زان باده که درمیکدهٔ عشق فروشند — مارا دوسه ساغر بده وکو رمضان باش
تا بردلش ازغصه غباری ننشیند — ای سیل سرشك ازعقب نامه روان باش
از راه تواضع بفلك رفت مسیحا — باذره تنزل کن وخورشید مکان باش

وله: زلف بریده راچوکنی تارتار بخش — تاری بعاشقان سیه روزکار بخش
ای آنکه ره بمشرب مقصود بردهٔ — زین بحر قطرهٔ بمن خاکسار بخش

وله: درعهد پادشاه خطابخش وجرم پوش — واعظ قرابه کش شد وزاهد پیاله نوش
عشق است ومفلسی وجوانی ونوبهار — عذرم پذیر وجرم بذیل کرم بپوش

وله: ما آزموده ایم درین شهر بخت خویش — بیرون کشیده باید ازین ورطه رخت خویش
وله: شب صحبت غنیمت دان وداد خوشدلی بستان — که مهتابی دلفروزاست وطرف جویباری خوش
وله: ای که اندر بند زلفش از پریشانی منال — مرغ زیرك چون بدام افتد تحمل بایدش
وله: هزار کونه سخن دردهان واب خاموش

حسابی: بخانهٔ اش روم واین کنم بهانهٔ خویش — که مست بودم وکردم کمان خانهٔ خویش
حزنی: بامن بکو که دل چو شکایت کند زتو — شرمنده ازکدام وفای توسازمش
حلمی: نخواهم سایه افتد بزمین ازنخل بالایش — که پندارم زپا افتادهٔ افتاده در پایش
خسرو دهلوی: هرکس نشسته شاد بکام وهوای خویش — بیچاره من اسیردل مبتلای خویش
فرداست اوبه بند جدائی دلا بیا — کامروز نوحهٔ بکنیم از برای خویش
یك چشم صد نمی شود از بهر دیدنت — تاصد خیال خویش نشانم بجای خویش
خسرو زخویش بهر تو بیکانه شد چنانك — کوئی که هیچ کاه نبود آشنای خویش

خسرو: عمرم شد وروزی برخت سیر ندیدم — زیرا که تو می آئی ومن میروم از هوش
سعدی: کر مرا دنیا نباشد خاکدانی کو مباش — نسر طایر همتم زاغ آشیانی کو مباش
خر نیم درآخر قسمت کیاهی کو مباد — ملك نیم برخوانچهٔ رزق استخوانی کو مباش
وه که آتش درجهان زد عشق شورانکیز من — چون من اندر آتش افتادم جهانی کو مباش
کر بدوزخ دربسوزم خاکساری کوبسوز — وربهشت اندر نیابم بوستانی کو مباش
سعدیا درکاه عزت راچه می باید سجود — کرد خاك آلودهٔ برآستانی کو مباش

وله: رفتی ونمی شوی فراموش — می آئی ومی روم من از هوش
پایت بکذار تا ببوسم — چون دست نمی رسد درآغوش

وله: مراد اهل حقیقت لباس ظاهر نیست — کمر بخدمت سلطان ببند وصوفی باش
وله: ای روبهك چرا ننشستی بجای خویش — باشیر پنجه کردی ودیدی سزای خویش
وله: یاچو دیدارم نمودی دل نبایستی ربود — یانبایستی نمود اول مرا دیدار خویش
شاپور: اکر دلدار بی مهراست من هم غیرتی دارم — کر او رفت ازنظر من نیز خواهم رفتن ازیادش
شرف الدین: نخواهم بکذرد سوی چمن باد ازسر کویش — که تا که بوی او کیرد کل وغیری کند بویش
وله: اکر صدبار برخیزد همان برخاك بنشیند — ببال دیکری هرکس بود چون تیر پروازش
وله: چوب راآب فرو می نبرد حکمت چیست — شرمش آید زفروبردن پروردهٔ خویش
وله: چون شیشهٔ شکسته وناك بریده ام — عاجز بدست کریهٔ بی اختیار خویش
وله: همراه بد زرهزن بیکانه بدتراست — باهر نیازموده رفیق سفر مباش

صائب: ازهر صدا نبارم چون کوه لنکر خویش — بحر کران وقارم درپاس کوهر خویش
شمع حریم عشقم پروای کشتنم نیست — بسیار دیده ام من درزیر پا سر خویش
ازخشك سال ساحل اندیشهٔ ندارم — پیوسته درمحیطم از آب کوهر خویش

وله: انجام بت پرست بود به زخود پرست — درقید خود مباش وبقید فرنك باش
برصلح وجنك اهل جهان اعتماد نیست — چون صلح میکند مهیای جنك باش
کر پشت پا بعالم صورت نمی زنی — تاحشر درشکنجهٔ این کفش تنك باش

وله: دل زن چون دورشد وامیشود غمکین مباش — کور رافرزند بینا میشود غمکین مباش
کرترا ازکار کردن فرصت کفتار نیست — رفته رفته کار کویا میشود غمکین مباش
کرترا در پردهٔ دل هست حسن یوسفی — مشتری بسیار پیدا میشود غمکین مباش

وله: زخارزار تعلق کشیده دامان باش — بهرچه میکشدت دل ازان کریزان باش
قد نهال خم ازبار منت ثمراست — ثمرقبول مکن سروان کلستان باش
درین دوهفته که چون کل درین کلستانی — کشاده روی تر ازاوراز می پرستان باش

صائب

تمیز نیك وبد روزکار کار تو نیست
چو چشم آینه درخوب وزشت حیران باش

کدام جامه به از پرده پوشی خلق است
بپوش چشم خود ازعیب خلق عریان باش

کرت هواست که باخضر همنشین باشی
نهان زچشم سکندر چو آب حیوان باش

درون خانهٔ خود هر کدا شهنشاهیست
قدم برون منه ازحد خویش وسلطان باش

وله

شمع برخاك شهیدان کرنباشد کومباش
لاله درکوه بدخشان کرنباشد کومباش

فرش ما افتادکی اسباب ماآزادکیست
خانهٔ مارا نکهبان کرنباشد کومباش

زینت ظاهر چه کار آید دل افسرده را
نقش بردیوار زندان کرنباشد کومباش

طالب

درحفظ آبروزکهر باش سخت رو
کین آب رفته باز نیاید بجوی خویش

عاشق اصفهانی

فسانه از پی خوابش کنم بهانهٔ خویش
باین بهانه مکر کویمش فسانهٔ خویش

عرفی

پادامن درکش ای دل ازجهان ذلت مکش
سهو کردم بشکن واز دامنت منت مکش

وله

لاف مردی میزنی درانجمن بادوست باش
خویشتن را چون زنان بیهوده درخلوت مکش

وله

بعمرها نشوم پابرون زخانهٔ خویش
نکاهبان خودم من بر آستانهٔ خویش

وله

می آید ومی بارد از و ناز وتغافل
ای دیدهٔ امید بحسرت نکران باش

عصمت بخاری

سرخوش ازکوی خرابات کذر کردم دوش
بطلبکاری ترسابچهٔ باده فروش

پیشم آمد بسر کوچه پری رخساری
کافری عشوه کری زلف چو زنار بدوش

کفتم این کوی چه کویست وترا خانه کجاست
ای مه توخم ابروی ترا حلقه بکوش

کفت تسبیح بخاك افکن وزنار ببند
سنك برشیشهٔ تقوی زن و پیمانه بنوش

بعد ازان پیش من آتا بتو کویم رمزی
راه اینست اکر بر سخنم داری کوش

زود دیوانه وسرمست دویدم پیشش
بمقامی برسیدم که نه دین ماند ونه هوش

دیدم ازدور کروهی همه دیوانه ومست
وزتف بادهٔ عشق آمده درجوش وخروش

بی دف وساقی ومطرب همه دررقص وسماع
بی می وجام وصراحی همه درنوشانوش

چون سررشتهٔ ناموس بشد از دستم
خواستم تاسخنی پرسم ازان کفت خموش

این نه کعبه است که بی پاوسرائی بطواف
وین نه مسجد که درو بی ادب آئی بخروش

این خرابات مغانست درومستانند
ازدم صبح ازل تا بقیامت مدهوش

کر تراهست درین شیوه سر یکرنکی
دین ودانش بیکی جرعه چو عصمت بفروش

عماد کرمانی

هرکز نرود تا بصری دارم وسمعی
رفتار تو از چشم وکفتار تو از کوش

فیضی هندی

خوش آن غمی که بدلها نهان کند آتش
خوش آن دلی که درو آشیان کند آتش

که آتش است ندانم غمش که عاشق ازان
بیك شراره جهان تاجهان کند آتش

دلم که دید درآتش نشانهٔ رخ دوست
سزد که قبلهٔ خود جاودان کند آتش

یکی بپهلوی آتش خدا را بنشین
که سوزمن بتو خاطر نشان کند آتش

هزار نالهٔ سوزنده بر زبان دارم
سزد اکر بخودم همزبان کند آتش

فیضی هندی

دلم بعالم بالا همی کند پرواز
چنان که رو بسوی آسمان کند آتش

چکاند ازدل من قطره قطره خون غم عشق
کباب را سزد ار خونچکان کند آتش

بروز هجر دلم خون شد ازهجوم غمش
بدان نمونه که شب کاروان کند آتش

ستمبرا مزن آتش بجان من نه رواست
که درحریم چمن باغبان کند آتش

رخ چو برك کل ازخوی خویشتن مفروز
شنیدهٔ که بکلشن زیان کند آتش

بآزمایش سوزان دلم چه دست بری
ندیده ام که کسی امتحان کند آتش

چنین که آتش من دمبدم زبانه زند
مرا بسوز درون داستان کند آتش

وله

هرجا سخن طراز وعبارت فروش باش
دربزمکاه ماچو رسیدی خموش باش

بدمست را بکاسهٔ سرشیشه بشکنند
از جام ماچو باده بنوشی بهوش باش

وله

برسر تربت ما ناله وفریاد مکن
کشته آن نیست که دیکر شنوند آوازش

قدسی

دلم خون شد چو دیدم حلقه کشته کیسویش
کمان بردم که هریك چشم حیرانیست بررویش

قصاب

کردد بلند مرتبه زافتادکی غبار
خواهی که سرفرازشوی خاکسار باش

کلیم

علاج ناز طبیبان نمی توان کردن
وکرنه هرمرض مهلکی دوا دارد

محوی

رهی درپیش دارم کاخر عمراست انجامش
بهرجامی کم آسایش دهد منزل کنم نامش

مسیح کاشی

کرفلك یك صبحدم با من کران باشد سرش
شام بیرون میروم چون آفتاب از کشورش

میرمغفور

بشوق کوی توآیم چنان زخانهٔ خویش
که مرغ ازقفس آید بآشیانهٔ خویش

مقصود کاشی

صبا دارد بکف چوکان زلف عنبرافشانش
ببازی می زند هرلحظه بر کوی زنخدانش

مکتبی

بستر راحت چه اندازیم بهر خواب خوش
ما که چون دل دشمنی داریم درپهلوی خویش

ملك قمی

چمن بروی توهر حسرتی که خورد فرو
کره شد وبدر افتاد غنچه شد نامش

ناصرعلی

کریم را نرسد بهرهٔ زمایهٔ خویش
هماچه کونه نشیند بزیر سایهٔ خویش

زاری

زاری مکن که شیر اندك دهد
مادر مشفق بفرزند خموش

نظیری

آنچه در رخسار کل آبست درشمع آتشست
عندلیبت کرنمی خواهند رو پروانه باش

نورجهان بیکم

نام تو بردم وزدم آتش بجان خویش
در آتشم چو شمع زدست زبان خویش

وحشی

ترك ما کردی برو همصحبت اغیار باش
یار ماچون نیستی باهر که خواهی یار باش

وحید

چاره سازان جهان ازچارهٔ خود عاجزند
آب نتواند که شوید کرد از رخسار خویش

ملاولی

هرشب بفغان می برم ازچشم کسان خواب
نامردم آسوده نبینند بخوابش

یارك قزوینی

چو عندلیب برد کل بآشیانهٔ خویش
بدست خویش زند آتشی بخانهٔ خویش

لا

افغان که بعدصد طلب وجستجوی خویش
پرخون برم زچشمهٔ حیوان کدوی خویش

لا	دل وشتهٔ جان بسته بزلف چوکمندش	تا مائل غیری نشود سرو بلندش
لا	دعائی می کنم یارب باین آلوده دامانی	مکن شرمنده پیش قدسیانم ازدعای خویش
لا	بمستی داشت قصد کشتن من چشم شهلایش	قدش برخاست بهر عذروزلف افتاد برپایش
لا	راحت دنیا نیابی تا نسازی بادروغ	شب اگر خوابت نباید گوش برافسانه باش
لا	بدرد دوری اگر مبتلا شدیم سزاست	چوروز وصل نکفتیم شکر نعمت خویش
لا	بمی بکام دل دشمنان شود آنکس	که نشنود سخن دوستان نیك اندیش
لا	دیدار ترا چشم همی دارد چشم	گفتار ترا گوش همی دارد گوش
لا	چون نباشم درگلستان لاله گوهرگزمرو	چون درافتم ازچمن شمشاد گو هرگزمباش
لا	خوبان همه نور یك چراغند	پروانهٔ هر چراغ می باش
لا	عیب خودرا صلاح چون نکنی	باری ازعیب دیگران خاموش
لا	بی تابی دل هرنفسم سوی تو آرد	شرمنده ام ازآمدن بی سبب خویش
لا	درمانده ام بدرد دل بی علاج خویش	وین بدمزاجی دل کودك مزاج خویش
لا	کسرانه بینم روزمن جزسایه درپهلوی خویش	آن هم چو بینم سوی او کرداندازمن روی خویش
لا	بعد مردن بیر ای باد بجائی خاکم	که فشانند مصیبت زدکان برسر خویش
لا	(باهر که بدی کردی تامرك بیندیش)	(جون بنده خری بهر خطامفروشش)
لا	هزار جان مقدس فدای آن دل باد	که دست باز ندارد زدامن اخلاص
سعدی	منه گوش درقول صاحب غرض	که از کینه درسینه دارد مرض
عرفی	کر بکویم زنظر دوست نهانست غلط	ور بکویم که بهرد یده عیانست غلط
	میکشد زارم واصلا گنهی نیست مرا	ور بکویم که مرادشمن جانست غلط
	جز کمان هیچ ندارم بکف ازصدق خبر	ور بکویم که همین محض کمانست غلط
صائب	چراغ صبح بیك جلوه میشود خاموش	مرا بموسم پیری زاعتبار چه حظ
عرفی	زآسمان طلبیدم نشان راحت گفت	اگر سؤال غلط باشدازجواب چه حظ
عرفی	نشاط فارغ واندوه عاشق است شراب	اگر ملال نیفزاید ازشراب چه حظ
فیضی هندی	چوروی ساده نباشد زجام باده چه حظ	زبادهٔ که ننوشی بروی ساده چه حظ
حافظ	هنرنمی خرد ایام ازین شکسته دلم	کجا روم بتجارت بدین کساد متاع
	ز مسجدم بخرابات می فرستد عشق	حریف باده رسیدای رفیق توبه وداع
وله	رشتهٔ صبرم بمقراض غمت بریده شد	همچنان درآتش عشق تو خندانم چوشمع
راسخ	روشن شود چراغ همه کر زاتفاق	دلسوز هم شوند رفیقان چوتارشمع

(بسکه)

شاپور	بسکه میریزد سرشك ازچشم عریانم چوشمع	چاك زآب دیده میکردد کریبانم چوشمع
	رشتهٔ جان مرا تا عشق درسوزن کشید	شعله شد سوزن زسوزرشتهٔ جانم چوشمع
	برچراغ هردوعالم آستین افشان کذشت	جلوهٔ قدی که کشت ازیاددامانم چوشمع
صائب	زود عاجز شود ازدیدن یوسف چشمی	که بدیدار نکردد چو زلیخا قانع
لا	دارم امشب کرمیٔ درسرکه نشینم زپای	تا سراپای وجودخود نسوزانم چوشمع
سعدی	ابلهی کوروز روشن شمع کافوری نهند	زود بینی کش بشب روغن نباشد درچراغ
لا	(جهان دیده بسیار کوید دروغ)	
سلطان سلیم اول	کر لشکر عدو شود ازقاف تابقاف	بالله هیچ روی نمی تابم ازمصاف
	چون آفتاب ظلمت کفر ازجهان برم	کاهی که صبح تیغ برون آرم ازغلاف
	کر نعره برکشد زجکر شیر نر بجنك	دوزم دلش بسوزن پیکان جان شکاف
	کر روبرو شود بکه رزم مدعی	داند که نیست دعوی مردان زروی لاف
	باید براستی بمیان آمد ارنه خلق	کویند بیشمار سخن ازسر کذاف
	درپیش تیروتیغ عدو پایدار نیست	کار زرهکران نکند هرحصیر باف
	دارد حسود کین سلیمی وکرنه هست	مارا بمثل آینهٔ تیغ سینه صاف
صائب	مدار چشم ازین کورباطنان انصاف	که کشته است بعنقا هم آشیان انصاف
	بسیم قلب خریدند ماه کنعانرا	نمی دهند هنوز اهل کاروان انصاف
	شکر بسعی بهار اززمین شوره نرست	مجو ز مردم این تیره خاکدان انصاف
	زبس بفرق لکد خوردم وننالیدم	ببرد باری من داد آسمان انصاف
وله	زتلخروئی دریاست بی نیاز صدف	کند بار کهربار لب فراز صدف
	زخوان عالم بالاست روزی دل پاك	نمی کند دهن خود به بحرباز صدف
وله	مه وخورشیدرا درسجدهٔ خود دید درطفلی	کجا حسن زنان مصر کرددرهزن یوسف
وله	هرکه دستش بزبان سبقت کند مرداست مرد	ونه هرناقص جوانمرد است درمیدان لاف
ابوعلی سینا	صفای روح بود بادهٔ رحیق الحق	که رنك وبوش کند رنك وبوی کل رادق
	غلام آن می صافم که ازرخ خوبان	بیك دو جام برآرد هزار کونه عرق
	بطعم تلخ چو پند پدر ولیك مفید	به پیش مبطل باطل بنزددانا حق
	حلال کشته بفتوی عقل بردانا	حرام کشته باحکام شرع براحق
	چو بوعلی تو اکرمی خوری حکیمانه	بحق حق که وجودت شود بحق ملحق

بنان خشك قناعت كنيم وجامهٔ دلق ، كه بار منت خود به كه بار منت خلق — سعدى

اى بد بدار تو ام ديدهٔ كريان مشتاق ، زاشتياق اب لعلت بلبم جان مشتاق — سلمان

دل بعشق تو چو پروانه باتش مائل ، جان بدرد تو چو بيمار بدرمان مشتاق

آسمان كهنه سبو ئيست زميخانهٔ عشق ، بحر يك قطرهٔ تلخ است زپيمانهٔ عشق — صائب

عالمى حلقه صفت چشم برين در دارند ، تا روى كه كشايد در ميخانهٔ عشق

شيشهٔ چرخ چه پرواى شكستن دارد ، سنك طفلان چه كند با سر ديوانهٔ عشق

از پى رزق اهل عقل كرد جهان مى دوند ، از جكر خود بود روزى مهمان عشق — وله

ستاده اند باميد كوشهٔ چشمى ، هزار يوسف مصرى بر آستانهٔ عشق — وله

اكر شراب خورى جرعهٔ فشان بر خاك ، ازان كناه كه نفعى رسد بغير چه باك — حافظ

چرخ برهم زنم ار غير مرادم كردد ، من نه آنم كه زبونى كشم از چرخ فلك — وله

اكر تو زخم زنى به كه ديكرى مرهم ، وكر تو زهر دهى به كه ديكرى ترياك — وله

كربه شير است در كرفتن موش ، ليك موش است در مصاف پلنك — سعدى

زبسكه كرد نهان چرخ نقد جان در خاك ، هزار چشمهٔ حيوان بود روان در خاك — صائب

جماعتى كه نخوردند آب زنده دلى ، چو تخم سوخته مانند جاودان در خاك

زا كه دست تصرف بزير سنك بود ، چه سود ازين كه بود كنج بيكران در خاك

عاشق سر كشته را از كردش دوران چه باك ، موج دريا ديده را از شورش طوفان چه باك — وله

پاك دامانيست باغ دلكشا آزاده را ، يوسف بى جرم را از تنكى زندان چه باك

كرشمه نازك ولب نازك وسخن نازك ، زفرق تا بقدم همچو طبع من نازك — طالب

نارسيده بلبم جرعهٔ از ساغر عيش ، ميزند دست جفا جام مرادم بر سنك — لا

(آتش اندر بيشه چون افتد نه تر ماند نه خشك) ، (يك مرده بنام به صد زنده به ننك) — كاتبى — لا

رتبهٔ نشو ونما از بس بلند افتاده است ، خار اكر در پا رود ميرويد از دستار كل — اشرف

همچو آن شمعى كه از شمع دكر روشن شود ، كر عصا بر شاخ كل بكذارى آرد بار كل

مرا بتجربه معلوم شد در آخر حال ، كه قدر مرد بعلم است وقدر علم بمال — جلال دوانى

بعهد كل شدم از توبهٔ شراب خجل ، كه كس مباد زكردار ناصواب خجل — حافظ

پاى مالك است ومنزل چون بهشت ، دست باكاه وخرما بر نخيل — وله

بكجا روم چكنم چاره از كجا جويم ، كه كشته ام زغم ودرد روزكار ملول — وله

بجمع مال خود عمرت همه رفت ، مكر در كور خواهى خوردن آن مال — خسرو دهلوى

برچهار بحر

اى رخ وابروى تو بدر وهلال ، شاهد خوبى تو حسن وجمال — رونق

طرهٔ كيسوى تو مشك ختن ، نركس جادوى تو چشم غزال

مظهر نور تو در ابر مطير ، جلوهٔ حسن تو براوج كمال

شاهد خوبى تو كشته پديد ، نيست بر ابروى تو هندوى خال

نير حسن تو براوج فلك ، مدحت روى تو از امر محال

منفعل از خط تو سبزه خطان ، رخ كل وخوش قد تو سرو جمال

بستهٔ كيسوى تو جان ودلم ، مى كشم از سوى تو رنج وملال

زينت كوى تو از اشك منست ، چشمهٔ ديده به از آب زلال

ساكن كوى تو ازآن تميز ، رونق خسته برامید وصال

فاعلاتن فاعلات فاعلات ، فاعلاتن فعلاتن فعلات

فاعلاتن مفاعلن فعلات ، مفتعلن مفتعلن فاعلات

ايام توعيداست دران روزه حرام ، بزم تو بهشت است دران باده حلال — لا

پيرهن كل تن كل وعارض كل ودلدار كل ، باغبان صنع بست دستهٔ زين چار كل — غنى

پيكر ساقى سراپا كوئى از كل ساختند ، دست كل پا كل بدن كل چهره كل رخسار كل

سوداى خطت كز تو رسد بردل چاكم ، سنبل شود وبوى دهد از سر خاكم — ابن كمال

زخوناب جكر چون لاله پرخون دامنى دارم ، بسينه چاكها از دست كل پيراهنى دارم — احمد استانبولى

بطاعات صدساله نتوان خريدن ، زمن وقت مستى نيازى كه دارم — اشرف استانبولى

نياز عاشقان معشوق را پرناز مى دارد ، تو سرتاپا وفا بودى زمن بيوفا كردم — مير اصلى

نسيم زلف تو از نو بهار ميشنوم ، نشان روى تو از لاله زار ميشنوم — اقدسى

فرصتم كى شد كه آرم دامن وصلش بكف ، از كريبان دست اكر برداشتم برسر زدم — امينا

بيا كه باسر زلف تو كارها دارم ، زعشق روى تو درسر خمارها دارم — انورى

بيا كه درپس زانو زچند روزه فراق ، هزار ساله فزون انتظارها دارم

بيا كه چون تو بيائى بوقت ديدن تو ، زديدكان قدمت رانثارها دارم

بيا كه بى رخ كلرنك و زلف كلبويت ، شكسته دردل ودرديده خارها دارم

كار جهان نكر كه جفاى كه ميكشم ، دل پيش عشق يار وبلاى كه ميكشم — وله

چو يار رخت سفر بست من چه كار كنم ، وداع عمر كنم يا وداع يار كنم — اهلى شيرازى

اهلی
شرمنده ز آسمان و زمینم که بهر تو / تا کی به سجده افتم و تا کی دعا کنم

آهی
می شدم در طلب او و نمی پرسیدم / خبر او ز کسی تا که نکوید دیدم

باذل
دل داشتیم دادیم جان بود عرض کردیم / چیزی که دوست خواهد صبر است و ماندایم

ثاولی چند
لاغر ببادا موی میانش چنان شدم / کز چشم خویش چون نظر خود نهان شدم

جامی
هر جا که کنم خانه همخانه ترا یابم / هر کز روم جائی کانجا نه ترا یابم

وله
نی بی تو رك زیستنی مرکم در دست من / اکنون بجای خویشتن حیرانم آیا چون کنم

میرزا جامی
بدام افتادنی در طالع پرواز می بینم / همان بهتر که بال خویشتن در آشیان بندم
کذارم دیده برهم چون کنم نظاره بر رویش / که با خاشاك مژکان رخنهای کلستان بندم

جمعی همدانی
به کریه زادم و با کریه از جهان رفتم / درین خرابه چنان آمدم چنان رفتم

مولانا جلال الدین رومی
ای توبه ام شکسته از تو کجا کریزم / ای در دلم نشسته از تو کجا کریزم
ای نور هر دو دیده بی تو چه کونه بینم / وی کردنم ببسته از تو کجا کریزم
کر بندم این بصر را ور بکسلم نظر را / از دل نه کسسته از تو کجا کریزم

وله
نظری بکار من کن که ز دست رفت کارم / بکسم مکن حوالت که بجز تو کس ندارم
چه کمی در آید آخر بشرابخانهٔ تو / اکر از شراب وصلت بپری ز سر خمارم
چونیم سزای شادی ز خودم مدار بی غم / که درین میان همیشه غم تست غمکسارم

وله
باز این پستی سوی بالا شدم / طالب آن کوهر زیبا شدم
چار بودم سه شدم اکنون دوام / از دوئی بکذشتم و یکتا شدم
غوزه بودم مدتی در باغ جان / جوش کردم بادهٔ حمرا شدم
مدتی کردم عطارد را بکی / مدتی همشیرهٔ جوزا شدم

حافظ
فاش میکویم و از کفتهٔ خود دلشادم / بندهٔ عشقم و از هر دو جهان آزادم
من ملك بودم و فردوس برین جایم بود / آدم آورد درین دیر خراب آبادم
طایر کلشن قدسم چه دهم شرح فراق / که درین دامکه حادثه چون افتادم
کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت / یارب ازماد کیتی بچه طالع زادم
نیست بر لوح دلم جز الف قامت یار / چه کنم حرف دکر یاد نداد اوستادم

وله
این چه شوراست که در دور قمر می بینم / همه آفاق پر از فتنه و شر می بینم
دختران را همه جنکست و جدل با مادر / پسران را همه بدخواه پدر می بینم
ابلهان را همه شربت ز کلابست و شکر / قوت دانا همه از خون جکر می بینم
اسب تازی شده مجروح بزیر پالان / طوق زرین همه در کردن خر می بینم

وله
دیدار شد میسر و بوس و کنار هم / از بخت شکر دارم و از روزکار هم

وله
در پس آینه طوطی صفتم داشته اند / هر که استاد ازل کفت بکو می کویم

حافظ
سخن درست بکویم نمی توانم دید / که می خورند حریفان و من نظاره کنم

وله
ذرهٔ خاکم و در کوی توام وقت خوش است / ترسم ای دوست که بادی ببرد ناکاهم

وله
پدرم روضهٔ رضوان بدو کندم بفروخت / ناخلف باشم اکر من بجوی نفروشم

وله
آنچه در مدت هجر تو کشیدم هیهات / در یکی نامه محالست که تقریر کنم

حافظ عجم
از قد همچون کمان آهی چو تیر انداختم / چرخ را کردم مکافات و معلق ساختم

حیدر معمائی
دی وعده کرد و نامد بی وعده آمد امروز / هم سوخت ز انتظارم هم ساخت شرمسارم

حیرتی کاشی
فراغتی فلکم داد قرض روزی چند / بدور عشق تو آن قرضها ادا کردم

خواجوی کرمانی
شب در اندیشهٔ آن غمزه دلم رفت بخواب / رخنها در جکرم بود چو بیدار شدم

خسرو دهلوی
من این آه جکرسوز از دل پیمان شکن دارم / چرا از دیکری نالم که درد از خویشتن دارم

وله
برون آ اندکی جانا که بسیار آرزو دارم / وداع عمر نزدیکست دیدار آرزو دارم

وله
بیا تا بی کل و صهبا نباشیم / که کل باشد بسی و ما نباشیم

وله
زین پای ادب نیست که در کوی تو آیم / سازم ز دو دیده قدم و سوی تو آیم

درویش دهکی
بر مثال صورت دیوار بیجان مانده ام / پشت بر دیوار و در روی تو حیران مانده ام

دیری
زمه بجد فارغم امروز و در میخانه می رقصم / بدستی شیشه و دستی دکر پیمانه می رقصم

وله
جدا ز روی تو نور بصر نمی خواهم / خوشم به تیره شب خود سحر نمی خواهم

وله
غیرت آنست که من هم ز میان برخیزم / با نکاه تو نکه را چو هم آغوش کنم

ذهنی کاشانی
غم چو شد سایه فکن سایه نشین من بودم / هر کجا پای ستم رفت زمین من بودم

رفیعی
عزم سفر کرد یار ما ز میان می رویم / او اکر از شهر رفت ما ز جهان میرویم

سید رکن الدین
یا باد آنکه ما جوان بودیم / بر خور از وصل دوستان بودیم
یاد باد آنکه ما و یار بهم / در کلستان و بوستان بودیم
بر بساط نشاط در همه وقت / خوشتر از هر که در جهان بودیم

زبانی
تا کی پی دیدار مه یوسف خویش / چون سنك نشان بر سر فرسنك نشینم

زکی همدانی
نه قدم راه شناس و نه طلب مقصد جوی / کرد بادم که درین بادیه سرکردانم

سلمان
بحق صحبت دیرین که تا از صحبت دورم / ز عمر خویش محرومم ز جان خویش مهجورم

وله
من هرچه دیده ام ز دل و دیده دیده ام / کاهی ز دل بود کله کاهی ز دیده ام

وله
عشق تو بود با من روزی که من نبودم / کم کشته بودم از خود عشق تو ره نمودم
خاشاك راه بودم در کوی دوست عمری / سیل محبت آمد ناکاه در ربودم

سعد بن زنکی
در رزم چو آهنیم و در بزم چو موم / بر دوست مبارکیم و بر دشمن شوم

سعدی
من از آن روز که در بند توام آزادم / پادشاهم چو بدست تو اسیر افتادم
همه غمهای جهان هیچ اثر می نکند / در من از بسکه بدیدار عزیزت شادم

سعدی	خرم آن روز که جان می رود اندر طلبت	تا بیابند عزیزان بمبارك بادم
	من که در هیچ مقامی نزدم خیمهٔ انس	پیش تو رخت بیفکندم و دل بنهادم
	تا خیال قد و بالای تو در چشم منست	گر خلایق همه سروند چو سرو آزادم
	سعدیا حب وطن گرچه حدیثی است صحیح	نتوان مرد بسختی که من اینجا زادم
ولە	رفیق مهربان و یار همدم	همه کس دوست میدارند و من هم
	نظر بر نیکوان رسمیست معهود	نه این بدعت من آوردم بعالم
	تو گر دعوی کنی پرهیزکاری	من این دعوی نمی دارم مسلم
	حدیث عشق اگر گوئی گناهست	گناه اول ز حوا بود و آدم
ولە	گر دست دهد هزار جانم	در پای مبارکت فشانم
	آخر بسرم گذر کن ای دوست	انکار که خاك آستانم
	هر حکم که بر سرم برانی	سهل است ز خویشتن مرانم
	تو خود سر وصل ما نداری	من عادت بخت خویش دانم
	هیهات که چون تو شاهبازی	تشریف دهد بآشیانم
	گر خانه محقر است و تاریك	بر دیدهٔ روشنت نشانم
	آخر نه من و تو دوست بودیم	عهد تو شکست و من همانم
ولە	در آن نفس که بمیرم در آرزوی تو باشم	باین امید دهم جان که خاك کوی تو باشم
	بوقت صبح قیامت که سر ز خاك برآرم	بگفتگوی تو خیزم بجستجوی تو باشم
	حدیث روضه نگویم گل بهشت نبویم	جمال حور نجویم دوان بکوی تو باشم
ولە	بتو ار نظر حرامست و بسی گناه دارم	چه کنم نمی توانم که نظر نگاه دارم
	نه فراغت نشستن نه شکیب رخت بستن	نه مقام ایستادن نه گریزگاه دارم
	تن من فدای جانت تن بنده و آستانت	چه مرا به ز گدائی چو تو پادشاه دارم
ولە	ما روی دوستان از بوستان آسوده ایم	گر بهار آید و گر باد خزان آسوده ایم
	رنجها بردیم و آسایش نبود اندر جهان	ترك آسایش گرفتیم این زمان آسوده ایم
ولە	دل پیش تو و دیده بجای دگرستم	تا خصم نداند که ترا می نگرستم
	می خواستمت پیشکشی لایق خدمت	جان نیز حقیر است ندانم چه فرستم
ولە	از دشمنان برند شکایت بدوستان	چون دوست دشمنست شکایت کجا بریم
ولە	گر تیغ بر کشد که محبان همی زنم	اول کسی که لاف محبت زند منم
ولە	هنرور که بختش نیاید بکام	بجائی رود کش ندانند نام
ولە	گر همین سوز بود بر من مسکین در گور	خاك اگر باز کنی سوخته یابی کفنم

سعدی	هزار مرتبه رفتم ز مصر جانب کنعان	بغیر چشم زلیخا کسی براه ندیدم
ولە	آن نه روئیست که من وصف جمالش دانم	این حدیث از دگری پرس که من حیرانم
حکیم سعید	ای خوش آن دم که بروی تو نظر باز کنم	حال من پرسی و من بیخودی آغاز کنم
سلطان سلیم اول	لشکر از تخت ستانبول سوی ایران تاختم	سرخ سر را غرقهٔ خون ملامت ساختم
	شد غلام همتم از جان و دل والی مصر	تا لوای خسروی بر نه فلك افراختم
	کرد از ملك عراق این مژده آهنگ حجاز	چنگ نصرت را چو در بزم ظفر بنواختم
	ماوراء النهر از غم شده غرقاب خون	چشم دشمن را ز کحل اصفهان پرداختم
	آب آمو از سر هر مو روان شد خصم را	شد عرق ریز تب غم چون نظر انداختم
	شاه هند از لشکر فرزانه ام شد پیل مات	بر بساط ملك چون شطرنج دولت باختم
	ای سلیمی شد بنامم سکهٔ ملك جهان	تا چو زر در بوتهٔ مهر و وفا بگداختم
سلطان سلیم اول	نه بی آن مدعیم از درماندگی خویشتن دارم	نمی میرم بلا از زندگی خویشتن دارم
	مگو بیدم که از چشمش به بیماری نترسیدی	که من خود حجاب از شرمندگی خویشتن دارم
	نمی خواهم سلیمی پادشاهی بندهٔ یارم	که من شاهنشهی از بندگی خویشتن دارم
سلیم اصفهانی	نیم غمگین اگر بخت سیه آواره ام دارد	چو خال روی خوبان خوش تمام هر کجا رفتم
سنجر	دم واپسین زلیخا بهمین ترانه دم زد	که بجذبهٔ محبت پسر از پدر گرفتم
سوزی	سوزی چه مرگ میطلبی از خدا که نیست	آسودگی نصیب تو در زیر خاك هم
شاپور طهرانی	شود شراره اگر قطره در دهان گیرم	کنم کباب کسی را که بر زبان گیرم
شجاع	من از نگاه تو محرومم از نظارهٔ تو	تو چشم بر من و من چشم بر زمین دارم
شرف هندی	تا خط و سلسلهٔ زلف تو پیوست بهم	داد اسباب پریشانی ما دست بهم
	دست بردم بدل خسته که تیرش بکشم	تیر دیگر زد و بر دوخت دل و دست بهم
شرف قزوینی	چو بردهٔ بر آن شوخ نامم ای بدگو	هر آنچه در حق من گفتهٔ بحل کردم
شفائی	در مجلس رندان می آشام شکفتیم	دلتنگ نشستیم و بیك جام شکفتیم
	مانند گیاهی که سر از راه برآید	زیر قدم محنت ایام شکفتیم
	دامان صبا در کف صد غنچه گرو بود	بی منت باد سحری شام شکفتیم
	چون غنچه که نشکفته و از شاخ بچینند	دور از وطن خویش بناکام شکفتیم
	در کنج لب درد چو تبخاله شفائی	پژمرده دمیدیم و بناکام شکفتیم
شکوهی	با زاغ غم یار و با آسودگی دشمن شدم	مرهم صد داغ بودم داغ صد گلخن شدم
	اشك شد دامان طلب لخت جگر مژگان نشین	فرصتم بادا که خویش آمادهٔ شیون شدم
	ناله از منقار بلبل شستم و از بوی نسیم	با فریب زلف و رویش آفت گلشن شدم
شوکت	دست رد را پر پرواز رمیدن دانم	که ز هر جای بیك جنبش مژگان رفتم

شوکت
اختلاف اهل مذهب از برای جنت است / بهر میراث است این جنگ برادرها بهم

شهیدی
بگمان ز رشک میرم که بود در انتظارش / بسر رهش سواری چو عنان کشیده بینم
حسدم کشد که ترسم زپیش دویده باشد / برهش بروی هرکس که عرق دویده بینم

وله
میخلد در جان من خاری ازان گل چون کنم / خار خار جان نه خار پاست تا بیرون کنم

صائب
ز خال گوشهٔ ابروی یار می ترسم / ازین ستارهٔ دنباله دار می ترسم

وله
در ته یک پیرهن از یار دور افتاده ام / آه کز نزدیکی بسیار دور افتاده ام

وله
می پرد چشم بخواب نیستی همچون شرار / از تو تا ای آتشین رخسار دور افتاده ام

وله
در آن شبها که از یاد تو ساغر بود در دستم / زهرناخن هلال عید دیگر بود در دستم

وله
اگرچه نیک نیم خاک پای نیکانم / عجب که تشنه بمانم سفال ریحانم

وله
شریف را بخسیسان رجوع می افتد / که برگ کاه بود داروی پریدن چشم

وله
زانقلاب چرخ میلرزم بآب روی خویش / جام لبریزم بدست رعشه دار افتاده ام

وله
روی برفته از من ز مسلمانی نیست / من که ابروی تو از قبلهٔ خود ساخته ام

وله
نیم خارج ازین بستان سرا هرچند غمناکم / اگر همخندهٔ گل نیستم همگریهٔ تاکم

طالب
گر سجود گل کنم بر سنت بلبل خطاست / من که در آتش پرستی امت پروانه ام

ظهوری
من دانم و دل داند این نامه چها دیدم / صد بار زبیتابی واکردم و پیچیدم

عاشق
کسی بطالع من طایری ندید و ندید / بگلشن و قفس و دام و آشیانه غریبم

عصمت بخاری
بروز وصل همی کشت ذوق دیدارم / کنون تصور آنروز کار می کشدم

فایض
بجست و جوی تو هردم زنا امیدی دل / نفس نفس بنشینم زمان زمان بروم

ملا فاخر
مشرب آینه داریم در آمیزش خلق / روی ازهر که نه بینیم نگاهش نکنیم

فردوسی
وزیر شاهی و اسبان پیل تن بکمندت / بگو که رخ بکه آرم پیاده ماندم و ماتم

فزونی
غم دکان هرجا گشاید مرد بازارش منم / هرکجا حسرت فروشد کس خریدارش منم

وله
در دل بی رحم خوبان چون کنم یارب اثر / آه مظلومان نیم اشک یتیمان نیستم

فنونی
ضعف تنم رسید بجائی که میتوان / بستن بجای نامه ببال کبوترم

فصیحی
کی میتوان داشت دریار آنچه ما میخواستیم / عافیت بودش متاع و ما بلا میخواستیم
بردموسی بهر آمین گفتنم همره بطور / او دعامی کرد و ما عذر دعا میخواستیم
کفر و دین مقصد شود از خدمت دیر و حرم / مشت خاکی داشتیم و کیمیا میخواستیم

دفانی مطلوب
خوش آن ساعت که خودرا بر سر دار فنا بینم / سرم گردد بلند و عالمی را زیر پا بینم

فقیر
از خاطر ما آنچه نرفت است توئی / در خاطر تو آنچه نیاید مائیم

فیضی هندی
بلند مرتبه زین خاک آستان شده ام / غبار کوی تو ام گر بر آسمان شده ام

وله
سر بر نزد ز شاخ امیدم گل مراد / تا کی هوس بکارم و حسرت درو کنم

قدری شیرازی
اگرچه تا بقیامت در انتظار تو باشم / زمن چو بگذری آنروز شرمسار تو باشم

قصاب
ما اسیران همه مرغان خوش الحان همیم / همزبان قفس و همدم بستان همیم
عندلیب و من و پروانه نداریم نزاع / آخر این قوم جگر سوخته یاران همیم
جمع گردیده بیک جا همه چون رشتهٔ شمع / همه دلسوز هم و سر بگریبان همیم
لیلی ما همه در عالم معنیست یکی / در حقیقت همه مجنون بیابان همیم

کاتبی
ای خوش آن روز که از تنگ دل و جان برهم / هر تعلق که بجز عشق بود زان برهم
درد سر تا بکی و محنت سامان تا چند / ترک سر گیرم و از محنت سامان برهم

کلیم
کس نمی داند که چون پروانه مأوایم کجاست / شمع حسنی هرکجا افروخت پیدا میشویم

وله
بوده مکتوب معمائی بنام زندگی / چون گشودم غنچهٔ دل واشد و جان یافتم

وله
بد طالعی ببین که من و دوست چون دو چشم / همسایه ایم و خانهٔ همرا ندیده ایم

کمال خجندی
گفت یار از غیر ما پوشان نظر گفتم بچشم / وانگهی دزدیده در ما می نگر گفتم بچشم
گفت اگر کردی شبی از روی چون ماهم جدا / تا سحر گاهان ستاره می شمر گفتم بچشم
گفت تیرم را بجا جا میدهی گفتم بجان / گفت بالا تر ازان جائی دگر گفتم بچشم
گفت اگر گرد دلت خشک از دم سوزان ما / باز میسازش چو شمع از دیده تر گفتم بچشم
گفت اگر بر آستانم آب خواهی روز اشک / هم بمژگانت بروب آن خاک در گفتم بچشم
گفت اگر سر در بیابان غمم خواهی نهاد / تشنگان را مژدهٔ از ما ببر گفتم بچشم
گفت اگر داری هوای درد وصل ما کمال / قعر این دریا بپا سر بسر گفتم بچشم

کمال اصفهانی
یاد باد آنکه حریفان همه باهم بودیم / دوستانی که همه یکدل و محرم بودیم

وله
هریکی عالمی از فضل و هنرمندی و باز / فارغ از نیک و بد گردش عالم بودیم
در لطافت همه چون باد صباست عنان / در وفا کوه صفت ثابت و محکم بودیم
آنچنان فارغ و آزاده بدیم از غم دل / که تو گفتی که نه از عالم و آدم بودیم

وله
گر جز سوی تو من دم چشم نظر کند / رویش سیاه کرده بعالم بر آورم

وله
چه می پرسی ز بی سامانیم عمریست چون کاکل / سیه بختم پریشان روزگارم خانه بر دوشم

ماده ورام
در و دیوار من آینه شد از کثرت شوق / هرکجا می نگرم روی ترا می بینم

مؤیدزاده
هر تیر که پر کز تو رسد بر دل چاکم / مرغی شود و رقص کند بر سر خاکم

محب علیشاه
گدائی در بتکانه منفعت دارد / رهم غلط شد و در کوی آشنا رفتم

محتشم
مفتون چشم کم نگه پرفن شوم / مجنون آهوانه نگه کردنت شوم

محمد قولی قزوینی
چو عینک میکنم اطفال مردم را نگهبانی / ز وصل خوبرویان چیز دیگر نیست منظورم

زیب النساء مخفی
نهال سرکش و گل بی وفا لاله دورنگ / درین چمن بچه امید آشیان بندم
از صد قدم بناوکی انداختی مرا / قربان دست و بازوی صید افکنت شوم

مسرور قزوینی
ای ساکنان کوی خرابات همتی / من میروم بکعبه شمار ادعا کنم

مشتاق

ازکوی تو روزی که ز بیداد تو رفتم
فریاد که اول قدم ازیاد تو رفتم

ملك

پیاله برسر کوثر شکست دست کناهم
فتیله بردل دوزخ نهاد شعلهٔ آهم

توحاضروکله بسیاروغیرکرم حکایت
تمام کوش وسراپازبان وجمله نکاهم

مغربی

تا مهر تو دیدیم ز ذرات کذشتیم
ازجمله صفات ازپی آن ذات کذشتیم

چون جمله جهان مظهر آیات وجودند
اندر طلب از مظهر آیات کذشتیم

باما سخن ازکشف وکرامات مکویید
چون مازسر کشف وکرامات کذشتیم

درخلوت تاریك ریاضات کشیدیم
در واقعه ازسبع سماوات کذشتیم

دیدیم که اینها همکی خواب وخیالست
مردانه ازین خواب وخیالات کذشتیم

ای شیخ اکر جمله کرامات تو اینست
خوش باش کزین جمله کمالات کذشتیم

دردسر ارشاد زما دور کن ای پیر
کز پیر ومریدی ومرادات کذشتیم

بسیار زاحوال ومقالات ملافید
باما که زاحوال ومقامات کذشتیم

ازخانقه وصومعه ومدرسه رستیم
زاوراد رهیدیم وزاوقات کذشتیم

از مدرسه ودرس ومقامات بجستیم
ازشبهه وتشکیك وموالات کذشتیم

ازکعبه وبتخانه وزنار وچلیپا
وز میکده وکوی خرابات کذشتیم

اینها بحقیقت همه آفات طریقند
مادرطلب ازجملهٔ آفات کذشتیم

ما ازپی نوری که بود مشرق انوار
ازمغربی کوکب ومشکات کذشتیم

وله

هرسوکه دویدم همه سوی تودیدم
هرجاکه رسیدیم همه کوی تودیدیم

هرقبله که بکزید دل از بهر عبادت
آن قبلهٔ دل را خم ابروی تودیدیم

تامهر رخت برهمه آفاق بتابید
ذرات جهانرا همه روسوی تودیدیم

درظاهر وباطن بمجاز و بحقیقت
خلق دوجهان راهمه روسوی تودیدیم

هرعاشق دیوانه که درجملهٔ کیتیست
برپای داش سلسلهٔ موی تو دیدیم

سرحلقهٔ رندان خرابات مغانرا
دل درشکن حلقهٔ کیسوی تو دیدیم

وله

دیدهٔ وام کنم ازتو برویت نکرم
زانکه شایستهٔ دیدار تو نبود نظرم

چون تراهرنفسی جلوه بحسنی دکراست
هرنفس زان نکران برتو بچشم دکرم

تازمن هست اثرازتو نیابم اثری
کاشکی دردوجهان هیچ نبودی اثرم

نتوانم بسرکوی تو کردن پرواز
تا زاقبال توحاصل نبود بال وپرم

بوی جانبخش تو همراه نسیم سحراست
زان سبب مردهٔ انفاس نسیم سحرم

وله

ازخانقه وصومعه ومدرسه رستیم
درکوی مغان بامی ومعشوق نشستیم

سجاده وتسبیح بیکسوی فکندیم
درخدمت ترسابچه زنار ببستیم

درکوی مغان نیست شدیم ازهمه هستی
چون نیست شدیم ازهمه هستی همه هستیم

مامست وخرابیم وطلبکار شرابیم
باآنکه چومامست وخرابیم خوشستیم

مغربی

اکرچه پادشه عالم کدای توام
تو ازبرای منی ومن ازبرای توام

جهان که بندهٔ ازبندکان حضرت تست
ازان فدای من آمد که من فدای توام

مرانکر که بمن ظاهراست جمله جهان
چراکه مظهر جام جهان نمای توام

نادم

برمراد دوست باصد مدعی سرمی کنم
بهر یك بت سجدهٔ یك شهر کافرمی کنم

وله

مامی نه ازبرای طرب نوش کرده ایم
خودرا بدین بهانه فراموش کرده ایم

نافع فی

باهرکه حرف دوستی اظهارمی کنم
خوابیده دشمنیست که بیدارمی کنم

نجاتی استانبولی

هرناوك نی کزتو رسد بردل چاکم
نائی شود وناله کند برسرخاکم

نسبتی

چوابرمن بهوای تو ازجهان رفتم
کلی نچیدم وکریان زکلستان رفتم

نطقی نیشابوری

خون میچکد هنوز زسرپنجهٔ امید
قفل درمرادانه آسان کشوده ام

نظامی

تدبیرکنم هرشب تادل زتوبرکیرم
چون روز برآرد سرمهرتوزسرکیرم

دل باتو برآویزم کآمیختهٔ باجان
جان دکرم باید تادل زتوبرکیرم

نفعی

بحرپرکوهرعشقم دل جوشان دارم
مایه ازخاك درباده فروشان دارم

یك شررکم نشد ازآتش عشقم دردل
کرچه ازدیده دودریای خروشان دارم

تکیه برتخت سلیمان نزنم ازهمت
هوس سلطنت خانه بدوشان درام

نورس افندی

ماکه پادرره پرشور خرابات زدیم
چارتکبیر بتش دیر مکافات زدیم

قدسیان درحرم عرش سراسیمه شدند
حلقه ازبس بدرقاضی حاجات زدیم

ساقی ازآتش می آب درآتشکده زد
ماصبوحی زده آتش بخرابات زدیم

چون ندیدیم زسالوس وریا منفعتی
چاك درخرقهٔ طامات وخرافات زدیم

نکرانیم بمستقبل وماضی نورس
پشت پا برسرمایأتی ومافات زدیم

وله

بارکفت ازعشق خاکی کن کهر کفتم بچشم
داغ مارادار پنهان درجکر کفتم بچشم

کفت اکر تیری زمژکان سنم اندازمت
دارپش درسینه یاجای دکر کفتم بچشم

کفت اکرآرد ترا کردی صبا ازکوی ما
دورچون کحلش مینداز ازنظر کفتم بچشم

کفت راه کوی ما اززایران شد پرغبار
خاك اورا کن بآب دیده ترکفتم بچشم

وله

نمی دانم کرا کم کرده ام کافتاده در عالم
چومجنون درجرس فریاد ودرنی ناله میجویم

نوری اصفهانی

کفتی که فلان هرکزاحوال تومی پرسد
این بخت اکر بودی بیزار نمی کشتم

واصل

کرچه ازنیکان نیم خود رابنیکان بسته ام
درریاض آفرینش رشتهٔ کلدسته ام

واعظ

زشرح اشتیاق دوست تاحرفی بیان کردم
سراپا خویشتن راچون قلم صرف زبان کردم

وحشی

دل نیست کبوتر که چوبرخاست نشیند
ازکوشهٔ بامی که پریدیم پریدیم

وله

دل پرحسرت کوی توبرکردیدم ورفتم
نشد پابوس روزی آستان بوسیدم ورفتم

وله

صدفصل بهار آمد وبیرون ننهم پای
ترسم که بیائی تو ودرخانه نباشم

وصال — داده چشمان تو در کشتن ما دست بهم / فتنه برخاست چو بنشست دو بدمست بهم
دو بنا کوش تو شد سبز و مرا بخت سیاه / تیره آن روز که این هردو دهد دست بهم
شیخ پیمانه شکن توبه بما تلقین کرد / آه ازین توبه و پیمانه که بشکست بهم
هردو ضد را بفسون رام توان کرد وصال / غیر آسودکی و عشق که ننشست بهم

هلالی — هرشبی کویم که فردا ترك این سودا کنم / باز چون فردا شود امروز را فردا کنم

امیرهمایون — خوش دمی کز دیدن آن سرو ناز از خود روم / با خود آیم پیشش استاده باز از خود روم

یغما — جدا ز لعل تو هر جام لعل کون که کشیدم / کذر نکرده ز لب خون شد و ز دیده چکیدم

وله — کدام باده ز مینای دهر شد بکلویم / که خون نکشت و ز مژکان فرو نریخت برویم
وله — رفتی تو و رفت از دل بی تاب توانم / باز آی که آید بتن خسته روانم

لا — خوشا وقتی که با دلدار بودیم / ز باغ وصل برخوردار بودیم
خوشا شبها که با آن ماه تا روز / چو بخت خویشتن بیدار بودیم
خوشا آن وقت و خرم آن زمانی / که با او محرم اسرار بودیم
خوشا آن نوبهار شادمانی / که با آن سرو کلرخسار بودیم
لا — بدستی جام و دستی دستهٔ کل / خرامان در صف کلزار بودیم
تمام دردم و پیش تو شکوه سر نکنم / تمام آتشم و دردات اثر نکنم
وفا شدم که فراموش کردهٔ از من / محبتم که بکر ددات کذر نکنم
لا — بسکه فرسود ز هجرت تن غم فرسایم / کر نهی طوق بکردن فتد اندر پایم
لا — نیست یکموی کناهم بمیان تو قسم / خبر از هیچ ندانم بدهان تو قسم
لا — ما چون کتاب بیهده کویا نمی شویم / تا همدمی بما نرسد وانمی شویم
لا — شوقی نکر که قطره بدریا همی برم / خرمهره پیش تو لؤلؤ لالا همی برم
لا — هم کنج داری هم خدم بیرون چه از کنج عدم / بر فرق آدم نه قدم بر بام عالم زن علم
لا — چون نامه ات رسید کشادم کریستم / آمد ز روز وصل تو یادم کریستم
لا — ما کوشه نشینان خرابات الستیم / تا بوی می هست درین میکده مستیم
لا — مانندهٔ شمعم که جهان افروزم / روشن دارم جهان و خود را سوزم
لا — من پیر ماه و سال نیم یار بی وفاست / بر من چو عمر می کذرد پیر از آن شدم
لا — دل بدستم بود میکشتم بکرد کوی یار / بیخبر بودم ندانستم کجا انداختم
لا — ای توبه مرحمت کن و تا پای خم بیا / آخر تو هم شکسته و ما هم شکسته ایم
لا — نه بهر درد من این چشم خونفشان بستم / نظر بغیر تو حیفست بهر آن بستم
لا — اکر بنطق درآیم توئی همه سخنم / و کر خموش شوم جز تو نیست در یادم
لا — دعای تو خواندم بهر جا رسیدم / ثنای تو کفتم بهر جا نشستم
لا — از کرفتاران این کلشن چه می پرسی که من / همچو سرو آزاد کارا پای در کل یافتم

لا — اول ز رشك محرمیم سرمه داغ بود / چون خواب رفته رفته بچشمش کران شدم
لا — دری که در بن کوش تو شاه می بینم / ستاره ایست که پهلوی ماه می بینم
لا — بشوق بزم وصالت دویده می آیم / ز بهر دیدن رویت چو دیده می آیم
لا — سرشکم آمد و عیبم بکفت رو باروی / شکایت از که کنم خانکیست غمازم
لا — مرا در خانه سروی هست کاندر سایهٔ قدش / فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم
لا — فرما اشارتی که دو چشم امید را / بر کوشهای آن خم ابرو نهاده ایم
لا — چون خاتم آن در معانی بکشودم / بوسیدم و بر مردمك دیده نهادم
لا — سراسر جوهرم چون تیغ اما در کف کیتی / ز من کاری نیاید حربهٔ نامرد را مانم
لا — چند کوئی که چه کردی شب هجران با خود / خار در دیده و آتش بکریبان کردم
لا — همه نعمت بسکان داده و دوات بخران / ما مکر بهر تماشای جهان آمده ایم
لا — شب نیست کز فراق تو صد میل آتشین / از سوز دل بدیدهٔ روزن نمی کشم
لا — حد قدرش بتصور نتوان دانستن / که کسی عرصهٔ افلاك نه پیموده بکام
لا — بوسیدم و بر مردمك دیده نهادم / پیچیدم و تعویذ دل سوخته کردم
لا — کرم بباغ ارم کرم بود و کرم بخورد / بکوش هر که بکفتم کرم بکفت کرم
لا — آه من حلقه شود در من و من حلقهٔ آه / میزنم بر در امید مکر باز کنم
لا — در غم افتادم و زاندوه غم آزاد شدم / در بلا ماندم و زاندوه بلا وارستم
لا — بخاکپای عزیزت قسم که در همه عمر / خلاف رای منیر تو یك نفس نزنم
لا — هر شب از سوز درون بر حال بیماری خویش / کاه می کریم چو شمع و که تبسم می کنم
لا — چه بودی کر بخفتی دیدکانم / ترا دیدی بخواب اندر روانم
لا — جایکاه خالی و سیم تمام / نسر طایر را در اندازد بدام
لا — بتقصیری که از حد بیش دارم / خجالت را شفیع خویش دارم
لا — از ضعیفی دست و تنکی جای / نیست ممکن که پیرهن بدرم
لا — من چنان بوده ام که اکنونی / تو چنان بودهٔ که اکنونم
لا — هست چهل سال که می پوشمش / کهنه نشد جامهٔ عریانیم
لا — هر که بیند مرا شکست دهد / ورق انتخاب را مانم
لا — شاید برسد بدامنت دست / صحرا صحرا غبار دارم

لا — (آه ازین طالع که در دریا بآتش سوختیم)
لا — (کیرم که خدا جامه دهد کواندام)
(حیران حقه بازی این هفت چنبرم)
لا — (اکر سمینم اکر لاغرم شکار توام)

ازرقی — برکف نهید لعل می کز خیال او / اندیشه لاله زار شود دیده کلستان
ور بکذرد پری بشب اندر شعاع او / از چشم آدمی نتواند شدن نهان
مانندهٔ سیاوش ساقی ز عکس آن / آتش پناه ساخته از بهر امتحان

ازرقی

زان شرابی باید اکنون روشن ویاقوت رنك — کز فروغش نیم کون ساغر شود یاقوت سان
ازصراحی چون بجام اندرشود کوئی مکر — در بلورین پیکری کردند یاقوت روان

اقدسی

عجبست ازتو سویم نکهی بناز کردن — تو کجا و براسیران دررحم باز کردن
سرقاتلی بکردم که زشیون ملایك — بجنازهٔ شهیدش نتوان نماز کردن
زغمت جهان چنان شد که صبا نمی تواند — به تبسم نهانی لب غنچه باز کردن

انوری

ای باد صبحدم خبری ده زیار من — کز هجر اوشد است پراکنده کار من
او بود غمکسار من اندر همه جهان — اورفت ونیست جز غم اوغمکسار من
بیکار نیستم که مرا عشق اوست کار — بی یار نیستم چوغمش بود یار من

وله

بعمری آخرم روزی وفا کن — بیوسی حاجتم زان لب روا کن
برنجم ازتو رنجم را شفا بخش — بدردم ازتو دردم را دوا کن

وله

من توانم که نکویم بدکس درهمه عمر — نتوانم که نکویند بد من دکران

آهی

زنیرت چون نمردم برداشت آمد کران ازمن — ندانستم اکر کردم کناهی بکذران ازمن

میرزا جعفر

شده ام اسیر شوخی که وضو بمذهب او — چو بخون دل نباشد نتوان نماز کردن

مولانا جلال الدین رومی

یارب من بدانمی چیست مراد یار من — بسته ره کریز من برده دل وقرار من
یارب من بدانمی عاقبت این کجا رسد — یارب بس دراز شد این شب انتظار من
یارب من بدانمی تابکجام می کشد — بهرچه کارمی کشد هرطرفی مهار من
بازنکار می کشد چون شتران مهار من — بارکشیست کار او بارکشیست کار من
پیش روقطارها کرد مرا ومی کشد — آن شتران مست را جمله درین قطار من
اشترمست اومنم خار پرست اومنم — کاه کشد مهار من کاه شود سوار من
یارمن وحریف من خوب من ولطیف من — جست من وظریف من باغ من وبهار من
ای تن من خراب تو دیدهٔ من سحاب تو — ذرهٔ آفتاب تواین دل بی قرار من
نور دودیدهٔ منی دور مشو زچشم من — شعلهٔ سینهٔ منی کم مکن ازشرار من

وله

تاتوحریف من شدی ای مه دلستان من — همچو چراغ من جهد نور دل ازدهان من
ذره بذره چون کهر ازتف آفتاب تو — زرشده است سربسر این تن همچوکان من
پیشتر آدمی بنه آن بروسینه بریم — کرچه که دریکانکی جان تواست جان من
چون نکرم بغیرتو ای بدو دیده سیر تو — خاصه که دردودیده شد نورتو پاسبان من

وله

ای یار من ای یار من ای یار بی زنهار من — ای دلبر ودلدار من ای محرم وغمخوار من
ای درزمین مارا قمر ای نیمشب مارا سحر — ای درخطر مارا سپر ای ابرشکربار من
ای شبروانرا مشعله ای بیدلانرا سلسله — ای قبلهٔ هرقافله ای قافله سالار من
خوش میروی درجان من خوش میکنی درمان من — ای دین وای ایمان من ای بحر کوهردار من

مولانا جلال الدین رومی

جان منی جان منی جان من — آن منی آن منی آن من
شاه منی لایق سودای من — قند منی لایق دندان من

مولانا جلال الدین رومی

نور منی باش درین چشم من — چشم من وچشمهٔ حیوان من
ای رسن زلف توپابند من — چاه زنخدان توزندان من
ازدو پراکنده توچونی بکو — زلف تو وحال پریشان من

وله

باما صنما دل یکدله کن — کر دل ندهم آنکه کله کن
مجنون شده ام ازبهر خدا — زان زلف دوتابك سلسله کن
ای موسی جان چوپان شده — برطور بیاترك کله کن
نعلین هوا بنداز زپا — دردشت طوی پا آبله کن
درمذهب ما می نیست حرام — ازمفتی عشق رومسئله کن

شهزاده جم

کرعیان سازم ترا رازنهان خویشتن — شمع وش خودرا بسوزم اززبان خویشتن

جوهری

خوشبوی ترزعنبر ورنکین تر ازعقیق — صافی تر از ستاره وروشن تر از روان
روحیست بی کثافت وشمسیست بی کسوف — نوریست بی تغیر وناریست بی دخان

جمالی

مارا زخاك کویت پیراهنست برتن — آن هم زآب دیده صد چاك تابدامن

حافظ

دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن — درکوی اوکدائی برخسروی کزیدن
فرصت شمار صحبت کزاین دوراهه منزل — چون بکذریم دیکر نتوان بهم رسیدن

وله

صبح است ساقیا قدحی پرشراب کن — دور فلك درنك ندارد شتاب کن
زان پیشتر که عالم فانی شود خراب — مارا زجام بادهٔ کلکون خراب کن
روزی که چرخ ازکل ماکوزها کند — زنهار کاسهٔ سرما پرشراب کن

حزنی

توان بهجر توآسان وداع جان کردن — ولی وداع توآسان نمی توان کردن

حقیقی شیرازی

فکر زلفت کرچنین دایم فزون خواهد شد — زاهدانرا سبحه زنجیر جنون خواهد شدن
ماکه ازیك روزه فرقت اینچنین درآتشیم — روزکاری کرجداافتیم چون خواهد شدن

خاقانی

سروقد ولاله روی ماهرخ ومشکبوی — چنکزن وباده نوش رقص کن وشعرخوان
نسخهٔ اسرار غیب دفتر اوبرکنار — قاسم ارزاق خلق خامهٔ اودربنان

خسرو

ماه من در مکتب ومن برسرره منتظر — ای معلم یك زمان آن سرورا آزاد کن

وله

ماچون نمی رسیم بآن آرزوی دل — یارب توآرزوی دل ما بمارسان

خواجو

ای صبا غلغل بلبل بکلستان برسان — قصهٔ موربدرکاه سلیمان برسان
بلبلانرا خبری ازکل صدبرك بیار — تشنکانرا بلب چشمهٔ حیوان برسان
قصهٔ غصهٔ درویش اکر راه بود — بعقیمان سراپردهٔ سلطان برسان
سخن شکر شیرین برفرهاد بکوی — خبر یوسف کمکشته بکنعان برسان
داغ کرمان زدل خستهٔ خواجو برکیر — خبر درد دل ایوب بکرمان برسان

درویش دهکی — همچون سگ شکار در بن دشت بیکران — تا چند خون خوری ودوی بهر دیگران

راسخ — حسن مه را بانو سنجیدم بمیزان قیاس — پلهٔ مه برفلک رفت وتوماندی بر زمین

زایر — مانند آن درخت که رست ازمزار شیخ — هرکس رسیده تازه‌گره زد بکار من

سعدی — من گرسنه در برابرم سفرهٔ نان — همچون عزبم بردر حمام زنان

وله — بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران — کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران

وله — گرگدا پیشرو لشکر اسلام بود — کافر ازبیم توقع برود تادر چین

وله — خوش آن ساعت نشیند دوست بادوست — که ساکن گردد آشوب رقیبان

سزای دشمنان آن به که بینند — حبیبان روی برروی حبیبان

دوتن درجامهٔ چون پسته در پوست — بر آورده دوسر از یک گریبان

وله — آخر نگهی بسوی ما کن — دردی بتفقدی دوا کن

بسیار خلاف وعده کردی — آخر بغلط یکی وفا کن

مارا تو بخاطری همه روز — یکروز تو نیز یاد ما کن

سلمان — مفتاح فتوح ازدر میخانه طلب کن — کام دوجهان دراب جانانه طلب کن

آن یار که درصومعه جستی وندیدی — باشد که توان یافت بمیخانه طلب کن

ترکان چشم مستت آورده اند رسمی — ازخون شراب دادن وزدل کباب خوردن

میراحساب فردا خواهند کرد وخواهم — زامروز تابفردا می بی حساب خوردن

سلطان سلیم اول — ابروان تو وچشمان تو ای زهره جبین — آهوانند زده شاخ بشاخ ازسرکین

وله — مرده‌ام دروادی هجران بماند اعضای من — داغهای تازه زاغانند سرتا پای من

محمد قولی سلیم — فلک بجنگ فکند است تاجدارا ترا — خروس بازی این پیررا تماشا کن

صائب — روی درمیخانه کن وآرامش دلها ببین — عالمی را فارغ از اندیشهٔ فردا ببین

این تعین چون حباب ازبسته چشمهای تست — چشم بگشا هیچی خودرا درین دریا ببین

وله — زکات صحت چشم است خسته پرسیدن — نگاهبانی عمراست پیش پادیدن

جهان بهشت شد ازنو بهار باده بیار — که در بهشت حلال است باده نوشیدن

بپوش چشم زاوضاع روزگار که نیست — لباس عافیتی به زچشم پوشیدن

وله — چون غنچه هرکه درخون ننشست تابگردن — ازمی نشد چومینا سرشار تابگردن

چون شمع هرکه افراشت گردن بافسرزر — دراشک خود نشیند بسیار تابگردن

وله — پیش ازین بررفتگان افسوس میخوردند خلق — میخورند افسوس درایام مابرماندگان

وله — روی درنقصان گذاردماه چون گردد تمام — چون شود ابریز جامت ازخمار اندیشه کن

وله — لباس کهنه قدردرد مندان کم نمی سازد — اگرجوهرشناسی تیغ را عریان تماشا کن

وله — یازسیلاب حوادث رونباید تافتن — یانباید خانه درصحرای امکان ساختن

فیضی هندی — رفیق گر بود یکدل بسان شیشهٔ ساعت — نثار یکدگر جان درمحبت می توان کردن

فردوسی — فریبی دربساط دهر همچون مهرهٔ شطرنج — برای خانه تاکی جنگ باهمسایگان کردن

غنی — شکوهی نماند دران خاندان — که بانگ خروس آید از ماکیان

صادق — مرا بااین دوچشم ازدیدنش سیری نشد یارب — پی نظاره هرمو برتنم چشم دگرگردان

شیخ فیضی — تیره گون شد آسمان ازابر ومینا گون زمین — شد زمین چون آسمان وآسمان شد چون زمین

قتیل — هجر تو کرده بود سیه روزگار من — عمر اجل دراز که آمد بکار من

قراری — مرگ است دوری ازعدم تشویش هستی دیده را — یارب زخواب نیستی درحشر بیدارم مکن

قمرالدین — اختر بسحر یابه بنا گوش تو گوهر — باشبنمی افتاده ببرگ سمن است این

کاتبی — بگذارمی بسیم خریدن که جاهلیست — آتش بزر خریدن ودر خویشتن زدن

کلیم — بامن آمیزش اوالفت موجست وکنار — روزوشب بامن وپیوسته گریزان ازمن

وله — کوتاه گشته ازهمه جارشتهٔ امید — ازبسکه روزگار گره زد بکار من

کمال خجندی — چشم اگر اینست وابرو این ونازوشیوه این — الوداع ای زهدوتقوی الفراق ای عقل ودین

محتشم — شاهراه عدم چه هموار است — چشم پوشیده میتوان رفتن

مشفق — قاصدی مژدهٔ بیماری اغیار آورد — جان فدایش که رساند خبری بهتر ازین

معنی جوینی — از زلف پریشان تو آشفته تر من — درکوی تو سرگشته چوباد سحرم من

چون گل بهوای تو گریبان بدریده — شب تا بسحر غرقه بخون جگرم من

مؤمن — غبار نیست که برگرد عارض ترشست این — گذشته پادشه حسن گرداشکر شست این

بتی بالوح مزارم خطی نوشته بخونم — که این شهیدنگاه منست محضرشست این

نه جای آبله است آن بصفحهٔ گل رویش — با آیه آیهٔ مصحف قسم که جوهرشست این

کتاب نیست که می خواند او بمکتب خوبی — کند حساب شهیدان خویش دفترشست این

هرآنکه دیدشکاف دلم بسینه همی گفت — که مرحبا بحریفی که ضرب خنجرشست این

میلی — آموز تو آموخته هنگام دویدن — رم کردن وایستادن وواپس نگریدن

شمع ازمن وپروانه زمن گل زمن آموخت — افروختن وسوختن وجامه دریدن

میرنجات — قربان توشوم که ندانستهٔ هنوز — اخلاص من محبت من اعتقاد من

نظیری — چه خوشست ازدویکدل سرحرف بازکردن — سخن گذشته گفتن گله رادراز کردن

نه چنان گرفتهٔ جا بمیان جان شیرین — که توان ترا وجانرا زهم امتیاز کردن

وله — هرچند بی بهایم گنجشک این سرایم — قربان سرنیرزم برگرد دام گردان

وصال — بهل تا آرمت دستی بگردن — گاهی که گر بود بر گردن من

همایون یکتا
امشب وصل او خوشم ای صبح دم مزن
نگردد نرم از معزول کردیدن دل ظالم

لا
پیوند دولت آمد از چون توئی بریدن
لا
هلال روزه نمود از سپهر آینه کون
لا
هر که کوید عاشقم آتش فتد در جان من
لا
ای خاك درش وسمهٔ ابروی دل وجان
لا
تریاق وزهر هست مرا بر سر زبان
لا
نه پای رفتنی نه جای ماندن
لا
نه بیند زمن دشمن بدکمان
لا
بفرمانت توان ازجان کذشتن
لا
درد هان دار تا بود خندان
لا
از دشمن خود چنین نترسم
لا
هر مدتی نظر بکسی می کند سپهر
لا
خدای عز وجل بی سوابق نعمت
لا
باوجود لب جانبخش تو ای آب حیات
لا
بخت نبود یاورم سود نداشت کوششم
لا
تسبیح خارجی که نه در ذکر حیدر است
لا
شکفت تازه کلی در فضای روضهٔ دل
لا
دینار ودرهم بر میان بندی و کوئی بی زرم
لا
من نه باختیار خود می روم ازقفای او
لا
نه کرد بد که نه بد دید بدکنش آخر
لا
از روز کار نیست جز اینم مراد هیچ
لا
در کار خصم خفته نباشد بهیچ حال
لا
می چون بلبت رسد زشرم آب شود
لا
چون بیکی پاره پوست ملك توانی کرفت
لا
عضوی زتو کر دوست شود بادشمن
لا
آری چو بانك جلجل باز آید از هوا
لا
نوشتهٔ که بمن حال خویش را بنویس
لا
کسی ندیده فرازش مکر بچشم ضمیر

نوعی خبوشانی
(حیف دانا مردن وافسوس نادار زیستن)
لا
(این نه روئیست که در دیر بماند پنهان)

وی آسمان تو نبر شبی را سحر مکن
همان سخت است دندانی که افتد از دهن بیرون

سر مایهٔ سعادت روی ترا دیدن
چنانکه میکشی از آب زر بر آینه نون
زانکه میترسم که باشد عاشق جانان من
وی خار غمش شانهٔ کیسوی دل وجان
این بهر دوستان بود آن بهر دشمنان
درین ره حیف رفتن وای ماندن
بجز روی شمشیر وپشت کمان
چرا از جرم کس نتوان کذشتن
چون کرانی کند بکن دندان
کز دشمن یار ویار دشمن
هر نوبتی زمین بکسی می دهد زمان
چو کرد باتو نکوئی توهم نکوئی کن
حیفم آید سخن از چشمهٔ حیوان کفتن
چون نبود اجابتی هرزه بود دعای من
بر کردن سکان جهنم طناب کن
وزید باد طرب در هوای عرصهٔ جان
خواهی که اسلامت بود رو قطع این زنار کن
آن دو کمند عنبرین میکشدم کشان کشان
درین نصیحت نیکو ببین ونیکی کن
یارب توان مراد بروزی بمن رسان
زیرا چراغ دزد بود خواب پاسبان
پس باده ترا حلال باشد خوردن
حیف بود در دکان کوره ودم داشتن
دشمن شمر وتیغ دوکش زخم دوزن
کنجشك زود باز کریزد با شیان
نوشتنی نبود حال من بیا وببین
کسی زفته نشیبش مکر بپای کمان
(ازدوست یك اشارت ازما بسر دویدن)
(آشنارا حال این پس وای بر بیکانکان)

لا
(غافل از آتش افروخته نتوان بودن)

ای مردمان بکوئید آرام جان من کو
نامش همی نیارم بردن به پیش هر کس
در بوستان شادی هر کس بچیدن کل
هر کس بخانمانی دارند مهربانی

ای دلبر مه پیکر فریاد زدست تو
من بهر تو افتادم آواره وناشادم
بهر تو همی پویم آواره همی جویم
هر کس زتو کیرد نور در هجر منی مهجور
در حشر چو برخیزم کریبان تو بکریزم
جم بهر تو در دام است ازجام تو ناکام است

ای آفتاب آینه دار جمال تو
در اوج ناز و نعمتی ای آفتاب حسن

دولت عشق بین که چون از سر فخر واحتشام
داق کدای عشق را کنج بود در آستین
عشق تو سر نوشت من خاك درت بهشت من

کابن عیش می دمد ساقی کلعذار کو
آباد ازین خیال که دارد کدای شهر
آخر ای چشم جهان بین مرا نور از تو
جان شیرین منی تا شدهٔ دور از من
بخیالی شده راضی دل مسکین زوصال
آرزو می کند ای چشمهٔ نوشین حیات

کر مطرب بی رودی زند بی می ندارد آبرو
خوردن بکار وکوزهٔ باشد طریق صوفیان

ستاره ایست در کوش آن هلال ابرو

ای حاصل صد مدعا هر جنبش مژکان تو

غرق عرق شده رخ چون آفتاب تو
هر لوح مزاری زفرا مشکدهٔ خاك
سپاه غیرت حق باشکستکان یار است
سلمان
لا
میرسد چون عطسه بی تمهید کلبانك رحیل

لا
(یارب دعای خسته دلان مستجاب کن)

انوری
راحت فزای هر کس محنت رسان من کو
که که بناز کویم سرو روان من کو
آن کل که نشکنندش در بوستان من کو
من مهربان ندارم نامهربان من کو

شهزاده جم
وی هی صنما کافر فریاد زدست تو
هر کز نکنی یادم فریاد زدست تو
هر جای همی کویم فریاد زدست تو
سوزد چو چراغ ازدور فریاد زدست تو
بر دامنت آویزم فریاد زدست تو
دیوانه وبدنام است فریاد زدست تو

حافظ
مشك سیاه مجمره کردان خال تو
یارب مباد تا بقیامت زوال تو

وله
کوشهٔ تاج سلطنت می شکند کدای تو
زود بسلطنت رسد هر که بود کدای تو
مهر رخت سرشت من راحت من رضای تو

وله
باد بهار می وزد بادهٔ خوشکوار کو
وله
روزی بود که یاد کند پادشاه ازو

ریاضی سمرقندی
زروی حسن بخورشید میزند پهلو
سلمان
چند باشد سر سودازده مهجور از تو
شمع وار ازهوست سوخته ام دور از تو
بجوابی شده راضی من مهجور از تو
شربتی آب جکر تشنهٔ مخمور از تو

وله
ور بلبلی عیش کند بی کل مبادش رنك وبو
رندان درد آشام را پیمانه باید یاهو

شانی
سرمایهٔ صد آرزو هر خندهٔ پنهان تو
شهیدی
طوفان حسنی وهمه عالم خراب تو
صائب
دستیست برون آمده بهر طلب تو
وله
چو فتح روی دهد از پی سپاه مرو
وله
از سر انجام سفر در هر نفس غافل مشو

صائب
هرچه بخشد عالم ناسازمی کیرد زتو
وله
طومار دروداع عزیزان رفته است

امیرصالح
هرچه داری شب نوروز بمی سازکرو
فیضی هندی
خوش آن زمان که یکی بود خانهٔ من وتو
وله
محمل عمرم بملك نیستی نزدیك شد
خواجه حاجی محمد
ازشوق نرکس تو که هستیم مست ازو

مغربی
کاه ماهی وکه سماکی تو
هر زمان کسوت دکر پوشی
هیچکس مرترا نیاورد است
جز تو کس نیست تاترا بیند
زان کس نیستی که زان خودی
مغربی تو ترا نمی دانی

بیا دلا بکجا خوردهٔ شراب بکو
وله
جهان بشکل سرابست پیش آب وجود
وله
توکشتیٔ که زامواج بحر مضطربی
بتا چو غیر تو کس نیست تاترا بیند

نجیب الدین
ای جان پاك درشمر آب دیده شو
ای زهره برخلاف طبیعت بنال زار
ای سعد چرخ برسراین خاك خیمه زن

میرزانظام
پیش توجای دارم ومیرم از آرزوی تو
بسکه نظاره دشمنی منتظرم که یك زمان
شب همه شب زخون دل خاك درتو ترکنم

والهی قمی
ماراچه کار بادل وبااختیار دل
هلالی
سازم قدم زدیده وآیم بسوی تو
روی توخوب وخوی تو بدآه چون کنم
دورنهٔ که تاکنم شکوه زدرد دوریت
لا
درهجر توآب چشمم ازسر بکذشت
لا
(کرچرخ فلاك نان دهدم دندان کو)

شیخ ابوالحسن آذری
اکر غم راچو آتش دود بودی
کربار دکروصل توخواهم عجبی نیست

غیر صبرت هرچه کیری بازمی کیرد زتو
این مهاتی که عمر دراز است نام او

غم فردا چه خوری روز تو وروزی تو
نبود راه جدائی میانهٔ من وتو
ای اجل وقتست اکر آئی باستقبال او
چندان کریست دیده که شستیم دست ازو

می نکوئی چنین چرائی تو
بالباس دکر برآئی تو
خود بخود آمدی خدائی تو
زچه برقع نمی کشائی تو
هیچکس را نهٔ ترائی تو
بحقیقت بدانکه مائی تو

زچشم مست که کشتی چنین خراب بکو
بشکل آب چراشد عیان سراب بکو
کدام باد فکندت در اضطراب بکو
چراست روی تو پیوسته در حجاب بکو
ای صبر وقت نیست تواندر حجاب شو
کیسو ببر بتعزیت آفتاب شو
وی رشتهٔ مجره برازا طناب شو

شرم نمی کذاردم تانکرم بسوی تو
ملتفت کسی شوی تانکرم بروی تو
تانبرد بهیچ سو باد غبار کوی تو
مایکسان ازو دل ازو اختیار ازو
تاهر قدم بدیده کشم خاك کوی تو
ای کاش همچو روی تومی بود خوی تو
آه که میکشد مراهجر تو درحضور تو
اینست یکی زسرکذشتم بی تو
(کرکناه اینست نتوان کردن استغفار ازو)

جهان تاریك بودی جاودانه
باشد همه کس را هوس عمر دوباره

ای سرو راستین کله کج نهادهٔ
ازجنس آب وخاك نهٔ ازچه کوهری
نازکتری زبرك سمن ورنه کفتمی
وصف ترا چنانکه توئی چون کنم خیال
رفت آن سوار وصبر وخرد درركاب او
برخواستم که دست زنم درعنانش کفت
خود رامیان راه فکندم بعشوه کفت
موی سیاه را بهوس کرده ام سفید
ازروی یارظاهر ومظهر یکیست لیك
ای زده سنبل خوشت برسرکل کلالهٔ
بررخ چون کل توخوی ازتب وتاب وجوش می
من که زجام مهر تومست شدم بجرعهٔ

سرمست جام عشقم بی باده وپیاله
ای نحوی هوائی تاچند جاء زید
ای منطقی بی دین عمرت کذشت ضائع
دیکر حکیم کافر لعنت براعتقادش
مشغولهٔ اطبا درکفت وکوی قانون
مفتی قلم کرفته کانجا ضمان باشد
من این وآن ندانم سرمست جام عشقم
سرو توهمیشه نوجوان به
برکردن غمزه زلف بفکن
سایه بفکن ززلف برخال
بیماری آن دوزلف شادم
چون خاك شوم زپهلوی ما
باناله خوشست جم همیشه

ای ازفروغ رویت روشن چراغ دیده
همچون تونازنینی سرتاپا لطافت
میلی اکر ندارد باعارض توابرو
کربرلبم نهی لب یابم حیات باقی
آن آهوی سیه چشم ازدام مابرون شد

جامی
وی تازه کل که پرده زعارض کشادهٔ
وزنوع انس وجن نهٔ وازکه زادهٔ
برشکل سرورنجته ازسیم سادهٔ
کزهرچه درخیال من آید زیادهٔ
ای اشك خون کرفته توچون ایستادهٔ
زنیسان چراعنان دل ازدست دادهٔ
جامی بروچه درپی ماسر نهادهٔ
وله
روی سفیدرا بکنه کرده ام سیاه
وله
درحکم عقل این دکرآن دیکر آمده
سیدجلال
دیده ندیده جزرخت زیرکلاله لالهٔ
خوشتر ازانکه برفتد برسر لاله ژالهٔ
حال چه کونه باشد ارنوش کنم پیالهٔ

مولانا جلال الدین رومی
کفتم زمن چه خواهی کفتا که سوزوناله
وی مفری کسانی تاکی غم اماله
فکرت بقول شارع خاطرسوی بطاله
کوید بتوحوادث بردهرکون حواله
بحث فقیه نادان درشرکت کفاله
قاضی بفکر مانده کاین بیع شداقاله
مطرب بزن نوائی ساقی بده پیاله

شهزاده جم
اشکم برهش چوجو روان به
درکردن دزد ریسمان به
سلطان حبش بسایان به
ظالم همه دم چو ناتوان به
پیش سك کویت استخوان به
بلبل همه دم چو در فغان به

حافظ
مانندچشم مستت چشم جهان ندیده
کیتی نشان ندیده ایزد نیافریده
پیوسته ازچه باشد چون قدمن خمیده
آن دم که جان شیرین باشد بلب رسیده
یاران چه چاره سازیم بااین دل رمیده

حافظ	روش رفتم بدر میکده خواب آلوده	خرقه زدامن وسجاده شراب آلوده
	آمد افسوس کنان مغبچهٔ باده فروش	کفت بیدار شو ای رهرو خواب آلوده
	شست وشوئی بکن آنکه بخرابات خرام	تا نکردد ز تو این دیر خراب آلوده
	بطهارت کذران منزل پیری ومکن	خلعت شیب بتشریف شباب آلوده
	بهوای لب شیرین دهنان چندکنی	جوهر روح بیاقوت مذاب آلوده
	آشنایان ره عشق درین بحر عمیق	غرقه کشتند ونکشتند باب آلوده
	پاك وصافی شو وازچاه طبیعت بدر آی	که صفائی ندهد آب تراب آلوده
وله	عید است وموسم کل ساقی بیار باده	هنکام کل که دیدی بی می قدح نهاده
	صوفی کهدی نصیحت میکرد عاشقانرا	امروز دیدمش مست تقوی بباد داده
وله	برو این دام برمرغ دکر نه	وان سینه غم کرفت که توشاد دیدهٔ
خسرو دهلوی	آن دل خراب شد که توآباد دیدهٔ	چون طفل دوان از پی کنجشك پریده
وله	بس در طلب کوشش بی فایده کردیم	کارا مکاه خویش بویرانه ساخته
وله	مردم چه بیوفاست خوشا آهوان دشت	قلم بکارد تراشند وکنده باتیشه
وله	سزای هرکسی از راه نسبتی باشد	که عنقارا بلند است آشیانه
سعدی	ای صورتت زکوهر معنی خزینهٔ	مارا زداغ عشق تو بردل دفینهٔ
	دانی که آه سوختکان را بود اثر	مکذار نالهٔ که برآید زسینهٔ
	سر در نیاورم بسلاطین روز کار	کرمن زبندکان تو باشم کینهٔ
	تدبیر نیست جز سپرانداختن که خصم	سنکی بدست دارد وما آبکینهٔ
وله	ای که زدیده غائبی دردل مانشستهٔ	حسن توجلوه می کندو بن همه پرده بستهٔ
	خاطرعام بردهٔ خون خواص خوردهٔ	ماهمه صیدکردهٔ خود زکمند جستهٔ
وله	دی برزند زمشرق شمع فلك زبانه	ای ساقی صبوحی درده می شبانه
	عقلم بدزد لختی چند اختیار دانش	هوشم ببر زمانی تاکی غم زمانه
وله	درکری تو معروفم وازروی تو محروم	کرك دهن آلوده و یوسف ندریده
سلطان سلیم اول	سرتابه پای توهمه مطبوع طبع ماست	کویا برای خاطر ما آفریدهٔ
رکن الدین سنجری	آن حلقه کوئی برسما کرداز کرجوزا جدا	نمی ازان زیرقبایی بدیدار آمده
شفائی	دل داده ام از دست خدایا جکرم ده	پروانهٔ پرسوخته ام بال وپرم دهٔ
	کوبخت شفائی که دهد ساقی دوران	صد ساغر پیدر پی وکویم دکرم ده
صائب	آن خوش پسر برآمد ازخانه می کشیده	مائل باوفتادن چون میوهٔ رسیده
	مالیده آستین را تابوسکاه ساعد	تاناف پیرهن را چون صبحدم دریده

صائب	مژکان زشوخ چشمی برهم نهاده شمشیر	ازترس جان نکاهش درکوشهٔ خزیده
وله	برقی زابرجسته هرجاکه رم نموده	سروی زخاك رسته هرجا که آرمیده
صبری	بریده بادزبان کسی که دست مرا	زدامن تو بتیغ زبان جدا کرده
طالب	چنان هوازنم اشك من رطوبت یافت	که تافلك زلبم آه میرود بشناه
عرفی	خاك ازفلك بخواه ومراد اززمین بجوی	ماه از زمین بجوی ووفا زآسمان مخواه
عفتی بیکم	قامت سروکه درآب نمودار شده	کرده دعوی بقد یار ونکونسار شده
فیضی هندی	بزم نشاط دوران چون نیست جاودانه	ساقی بده پیاله مطرب بزن ترانه
	کاهی بسوی لیلی تانامهٔ بیارند	مرغان بفرق مجنون کردند آشیانه
وله	خواهی من دیوانه راشیرین شود شورجنون	سنك ستم تنها مزن دشنام هم چندی بده
وله	ای برق خنده ریز بکشتی شکستکان	معذور دارمت که بساحل نشستهٔ
فغانی	نخل قدت که ازچمن جان برآمده	شاخ کلی بصورت انسان برآمده
	ازفرق تاقدم همه جانست آن نهال	کویا زآب چشمهٔ حیوان برآمد
قیدی	ای قدم ننهاده هرکز ازدل تنکم برون	حیرتی دارمکه چون درهر دلی جاکردهٔ
کاتبی	قدبلند من ببین دستار پاره پاره	چون آشیان لقلق برکلهٔ مناره
کلیم	دلی شکفته نماندست درجهان ورهست	کلیست چیدنش از یاد باغبان رفته
کمال اصفهانی	ای رنك عارض تو آتش برآب بسته	وی چین طره هایت ازمشك ناب بسته
	جادوی غمزهٔ تو بکشاده دست صنعت	برعارض تو از خط نقشی برآب بسته
	نرکس زشرم چشمت در پیش سرفکنده	غنچه زدست حسنت بر رخ نقاب بسته
ماد هورام	دردیدهٔ جانم چوتوئی مردم دیده	عالم بتومی بینم وروی تو ندیده
مدهوش	مونیست درسرم همه خار محبت است	یك یك بپا خلیده وازسر بدرشده
معصوم	نه دیده قطرهٔ خون ازجکر برآورده	بدیدن تو دل از دیده سر برآورده
مغربی	آن ماه مشتری بت ببازار آمده	خودرا زدست خویش خریدار آمده
	آن کار خیست سوی کلستان شده روان	وان بلبلیست جانب کلزار آمده
	ازقد وقامت همه خوبان دلربا	آن سروقامت است برفتار آمده
	پنهان ازین چمن زسرا پردهٔ نهان	مطلوب خویش راست طلبکار آمده
	آن یك زروی اوست بتسبیح مشتغل	وین یك زموی اوست بزنار آمده
	یك باده بیش نیست در قداح کائنات	زافداح باده مختلف آثار آمده
نشاط	بیاغی داشت بلبل این ترانه	که دور از کل قفس به زآشیانه
نظامی	بحوالی دوچشمت حشم بلانشسته	چوقبیله کرد لیلی همه جابجانشسته

نظیری	ترسم که در روزجزا کیرند خلقی دامنت	بردبکران باری مکن جوری که برما کردهٔ
هلالی	بلبل بباغ وجغد بویرانه ساخته	هرکس بقدر همت خود خانه ساخته
وله	یارب ان زلفست برروی تویاخود باغبان	سنبل ترچیده و بر آفتاب انداخته
لا	خواهی شدی پشیمان ای شه زقتل بنده	یاداین سخن بکوشت نامرده وتوزنده
لا	دلاکدائی ورندی زپادشاهی به	دمی فراغت خاطر زهرچه خواهی به
لا	باجمله خوشیهای جهانم بی تو	جزآب روان نیامد اندر دیده
لا	کشاده چشم بدیدار اوزمین وزمان	نهاده کوش بکفتار اوسپهر وسپاه
لا	کلاه کوشهٔ خورشید چون نموداز دور	ستاره کان همه ازسرفرو نهند کلاه
لا	زعکس آتش تیغت زبیم بکریزد	بسان زیبق ازاصلاب دشمنان توباه
لا	بغیر کاهربا درزمان معدلتش	کسی بغصب نیارد ربود برکی کاه
لا	نی دیوبی جمازه برطول آن کذشته	نی غول بی قلاغوز درعرض اوچیده
لا	درهرچه بنکرم تو نمودار بودهٔ	ای نانموده رخ توچه بسیار بودهٔ
لا	دست کل پاکل بدن کل چهره کل رخسار کل	ای سرت ازپا عجب خودراکلستان کردهٔ
لا	ای صبحدم چه شدکه کریبان دریدهٔ	وی شب چه حالتست که کیسو بریدهٔ
لا	(این خارهم ازان کل برجیب جان خلیده)	(هرکس بخواب راحت من مبتلا نشسته)
لا	(جوی طالع زخروار هنر به)	(ازخلال آسوده است آنکس که بی دندان شده)
ابن یمین	چه سود آنکه کماهی مرده باشد	که باز آید بجوی رفته آبی
اثیر ادمانی	چه بدکردم چه شد ازمن چه دیدی	که ناکه روی ازمن درکشیدی
آذر	باآن کناه که بیکانه راکسی نکشد	توبی وفا همه یاران آشنا بکشی
اذرقی	میکنی جور وجفا مهر ووفا میکوئی	توچها میکنی ای شوخ چها میکوئی
انوری	ای غایت عیش این جهانی	ای اصل نشاط وشادمانی
	کر روح بودلطیف روحی	ورجان باشد عزیز جانی
	کفتی که چه کونهٔ تو بیما	دور ازتو بتا چنانکه دانی
	ازدرد توسخت ناتوانم	رنجی برکیر اکر توانی
وله	یك زمان ازغم نیاسایم همی	تاکه هستم باده پیمایم همی
	میکنم تدبیر کونا کون ولی	بستهٔ تقدیر نکشایم همی
	می روم هرجاومی جویم مراد	عاقبت نومید بازآیم همی
وله	مراوقتی خوش است امروز وحالی	قدحها پرکنید وشیشه خالی
	که داند تاچه خواهد بود فردا	بزن رودی بیاور باده حالی
	زطبع خود نخواهد کشت کردون	اکر روشکر کوئی یانالی

درمرا

انوری	کر مرا روز کار بایستی	کار با یار خود نکاریستی
	پس ازین روی انتظارم نیست	کاشکی روی انتظاریستی
وله	ای دیر بدست آمده بس زود برفتی	آتش زدی اندرمن وچون دود برفتی
	چون آرزوی تنکدلان دیررسیدی	چون دوستی سنکدلان زود برفتی
اوحدی	پیش دانا مسند جم خاك پاکهوازه است	پادشاهی عالم طفلیست یادیوانکی
جامی	بسکه درجان فکار وچشم بیدارم توئی	هرکه پیدا میشود ازدور پندارم توئی
وله	لی حبیب مدنی عربی قرشی	که بود دردوغمش مایهٔ شادی وخوشی
	فهم رازش نکنم اوعربی من عجمی	لاف مهرش چه زنم اوقرشی من حبشی
	ذره وارم بهواداری او رقص کنان	تاشد اوشهرهٔ آفاق بخورشید وشی
	کرچه صدرحله دوراست زپیش نظرم	وجهه فی نظری کل غداة وعشی
	صفت بادهٔ عشقش زمن مست مپرس	ذوق این می نشناسی بخدا تانچشی
	مصلحت نیست مرا سیری ازان آب حیات	ضاعف الله به کل زمان عطشی
	جامی ارباب وفا جزره عشقش نروند	سرمبادت کرازین راه قدم بازکشی
وله	کذشت شوکت محمود ودر زمانه نماند	جزاین فسانه که نشناخت قدر فردوسی
مولانا جلال الدین رومی	ای که ازین تنك قفس می پری	رخت به بالای فلك می بری
	زندکی تازه ببین بعد ازین	چند ازین زندکی سرسری
	درهوس مشتریت عمر رفت	ماه ببین وبره از مشتری
	دلق شبشناك براندا ختی	جان برهنه شده خود خوشتری
	درعوض دلق تن چارمیخ	بافته اند ازصفت ششتری
	جامهٔ این جسم غلامانه بود	کیرکنون پیرهن مهتری
	مرك حیاتست وحیاتست مرك	عکس نماید نظر کافری
وله	بوی باغ وکلستان آید همی	بوی یار مهربان آید همی
	از نثار جوهر یارم مرا	آب دریا تامیان آید همی
	زان درو دیوارهای کوی دوست	عاشقانرا بوی جان آید همی
	باخیال کلستانش خار زار	نرم ترازپرنیان آید همی
وله	صنما چه کونه کویم که تونورجان مائی	که چه طاقتست جانرا چوتونورخودنمائی
وله	بوصال می بنالم که چه بی وفا قرینی	بفراق می زارم که چه. یاربی وفائی
وله	مارا چومریم بی سبب ازشاخ می آید رطب	مارا چوعیسی بی طلب درمهد آید سروری
وله	کرباغ ازو واقف بدی ازشاخ ترخون آمدی	ورعقل ازو آکه بدی ازچشم جیحون آمدی
	کرسربرون کردی مهش روزی زقرص آفتاب	ذره بذره درهوا لیلی ومجنون آمدی

مولانا جلال الدین رومی

در غم یار یار بایستی / با غم را کنار بایستی
زانچه کردم کنون پشیمانم / دل امسال پار بایستی
تا بدانستمی ز دشمن دوست / زندکانی دوبار بایستی
چون بمیری بمیرد این هنرت / زین هنرهات عار بایستی

وله

زاول بامداد سرمستی / ورنه دستار کژ چرا بستی
صورت عقل جمله دلتنکیست / صورت عشق نیست جز مستی
باده خوردی و برفلك رفتی / مست کشتی وبند بشکستی

وله

ای بی تو حرام زندکانی / خود بی تو کدام زندکانی
بی روی خوش تو زنده بودن / مرکست بنام زندکانی
با زهر تو نوش وزهر دنیا / دانه تو ودام زندکانی
کوهر تو واین جهان چو حقه / باده تو وجام زندکانی

جلالی شهزاده جم

بنده غریب شهرتست ای تو غریب درجهان / از تو غریب کی بود رسم غریب پروری
چون دامنی ندارد پیراهن غریبی / چون دانه بکیرد ازخرمن غریبی
خواهی اکر بدانی احوال دردمندان / یکسو نظر بینداز از روزن غریبی
کس ماتمش نکیرد جز طالع سیاهم / مسکین جم اربمیرد در مسکن غریبی

حافظ

شهریست پرظریفان وزهرطرف نکاری / یاران صلای عشق است کرمیکنید کاری
در بوستان حریفان مانند لاله وکل / هر یك کرفته جامی بریاد روی یاری
چشمی که دیده باشد ازروح آفریده / زین خاکیان مبادا بردامنش غباری
چون من شکسته را ازپیش خود چه رانی / کم غایت توقع بوسیست یاکناری
می بیغش است بشتاب وقتی خوشست دریاب / سالی دکر که دارد امید نوبهاری
ازباده وصالت کرجرعه بنوشم / تازنده ام نورزم آیین هوشیاری
ماینده ایم وعاجز توحاکمی وقادر / کرمیکشی بزورم ورمیکشی بزاری
هرتاره موی حافظ دردست زلف شوخیست / مشکل بود نشستن در اینچنین دیاری

وله

پدید آمد رسوم بی وفائی / نماند ازکس نشان آشنائی
برند ازفاقه نزد هرخسیسی / کنون اهل هنر دست کدائی
کسی کوفاضلست امروز دردهر / نمی بیند زغم یکدم رهائی
ولیکن جاهلست اندر تنعم / متاع اوچوهست این دم بهائی
وکر شاعر بکوید شعر چون آب / که دلرا زان فزاید روشنائی
نبخشندش جوی ازبخل وامساك / اکرخود فی المثل باشد سنائی

وله

ای پادشه خوبان داد ازغم تنهائی / دل بی تو بجان آمد وقتست که باز آئی
ای درد توام درمان دربستر ناکامی / وی یاد توام مونس درکوشه تنهائی

حافظ

مشتاقی ومهجوری دور ازتوچنانم کرد / کزدست بخواهد شد دامان شکیبائی
دایم کل این بستان شاداب نمی ماند / دریاب ضعیفانرا دروقت توانائی

وله

جان فدای توکه هم جانی وهم جانانی / سرفدای تو وکرنه من وسرکردانی
تابماند زروشاداب نهال قدتو / واجب آنست که پرورده ما بنشانی
کرچه دوریم بیاد توقدح می نوشیم / بعد منزل نبود در سفر روحانی

وله

ای که مهجوری عشاق روا میداری / عاشقانرا زبرخویش جدا میداری
تشنه بادیه را هم بزلالی دریاب / بامیدی که درین ره بخدا میداری
ساغر ما که حریفان دکر می نوشند / ما تحمل بکنیم ارتو روا میداری
ای مکس حضرت سیمرغ نه جولانکه تست / عرض خود می بری وزحمت ما میداری
تو بتقصیر خود افتادی ازین درمحروم / ازکه می نالی وفریاد چرا میداری

وله

این خرقه که من دارم دررهن شراب اولی / وین دفتر بیمعنی غرق می ناب اولی
چون عمر تبه کردم چندانکه نکه کردم / درکنج خراباتی افتاده خراب اولی
چون پیر بشدی حافظ ازمیکده بیرون آی / رندی وهوسناکی درعهد شباب اولی

وله

بشنو این نکته که خودرا زغم آزاده کنی / خون خوری کرطلب روزی ننهاده کنی
تکیه برجای بزرکان نتوان زد بکزاف / مکر اسباب بزرکی همه آماده کنی
آخر الامر کل کوزه کران خواهی شد / حالیا فکر سبو کن که پرازباده کنی

وله

بصوت بلبل وقمری اکر ننوشی می / علاج کی کنمت آخر الدوا الکی
چوکل نقاب برافکند ومرغ زدهوهو / منه زدست پیاله چه میکنی هی هی
چوهست آب حیاتت بدست تشنه ممیر / فلاتمت ومن الماء کل شئ حی
نوشته اند برایوان جنة المأوی / که هرکه عشوه دنیی خرید وای بوی
سخن نماند سخن طی کنم شراب کجاست / بده بشادی روح روان حاتم طی

وله

سحرم هاتف میخانه بدولت خواهی / کفت باز آی که دیرینه این درکاهی
همچو جم جرعه می کش که زسرملکوت / پرتو جام جهان بین دهدت آکاهی
بردر میکده رندان قلندر باشند / که ستانند ودهند افسر شاهنشاهی

وله

سینه مالامال درداست ای دریغا مرهمی / دل زتنهائی بجان آمد خدایا همدمی
چشم آسایش که دارد ازسپهر تیزرو / ساقیا جامی بیاور تا بیاسایم همی
آدمی در عالم خاکی نمی آید بدست / عالمی دیکر بباید ساخت وزنو آدمی

وله

زدلبرم که رساند نوازش قلمی / کجاست پیك صبا کرهمی کند کرمی
نمی کنم کله لیکن ابر رحمت دوست / بکشتزار جکر تشنکان نداد نمی
بیا که وقت شناسان دوکون بفروشند / بیك پیاله می صاف وصحبت صنمی

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
حافظ	ساقیا سایهٔ ابراست و بهار و لب جوی	من نگویم چه کن ار اهل دلی خود تو بگوی
	روی جانان طلبی آینه را قابل ساز	ورنه هرگز گل و نسرین ندمد ز آهن و روی
	بیشتر زانکه شوی خاک در میکده ها	یکدو روزی بسراپردهٔ میخانه بپوی
وله	دلم که گوهر اسرار حسن و عشق در وست	توان بدست تو دادن گرش نکو داری
	دم از ممالک خوبی چو آفتاب زدن	ترا رسد که غلامان ماهرو داری
	دران شمایل مطبوع هیچ نتوان گفت	جز این قدر که رقیبان تند خو داری
وله	آن روز دیده بودم این فتنه ها که برخاست	کز سرکشی زمانی با ما نمی نشستی
	در حلقهٔ مغانم دوش آن پسر چه خوش گفت	با کافران چه کارت گر بت نمی پرستی
وله	مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی	پر کن قدح که بی می مجلس ندارد آبی
	عشق رخ چو ماهش در پرده راست ناید	مطرب بزن نوائی ساقی بده شرابی
وله	عمر بگذشت به بی حاصلی و بوالهوسی	ای پسر جام میم ده که به پیری برسی
وله	آندم که با تو باشم یک سال هست روزی	وآندم که بیتو باشم یکروز هست سالی
وله	هستند بگلستان برنا شاهد و ساقی را	لب گیری و رخ بوسی می نوشی و گل بوئی
وله	ساغری نوش کن و جرعه بر افلاک افشان	چند چند از غم ایام جگر خون باشی
وله	جهل من و علم تو فلک را چه تفاوت	انجا که بصر نیست چه خوبی و چه زشتی
وله	بگیر دامن جمعیتی و کاری ساز	که هیچ کار میسر نشد به تنهائی
حسن بیک	سحر آمدم بکویت بشکار رفته بودی	تو که سگ نبرده بودی بچه کار رفته بودی
میر حیدر	همه شب درین خیالم که رسم بوصل روزی	همه روز امیدوارم که شبی بخوابم آئی
خادم اصفهانی	بمن دشوار شد آخر ره میخانه پیمودن	باین پیری بکوی میفروشم خانه بایستی
خاقانی	گر بقدر سوزش دل چشم من بگریستی	بر دل من مرغ و ماهی تن بتن بگریستی
	دیدهای بخت من بیدار بایستی کنون	تا بدیدی حال من بر حال من بگریستی
	آنچه از من شد گر از ملک سلیمان کم شدی	بر سلیمان هم پری هم اهرمن بگریستی
خسرو دهلوی	ای بی غم از دل ما بسیار شد جدائی	شادی بر ویت از چه با غمگسار نائی
	داند چگونه باشد شبهای درد مندان	آنکس که خفت روزی بر بستر جدائی
	شبهای عاشقانرا شمع مراد نبود	در سوز خویش بیند پروانه روشنائی
	از حسرت جمالت جانم ز پا درآمد	ای دستگیر جانها آخر بگو کجائی
وله	بی من ای بیتو بجان آمده جانم چونی	از پی کاهش من روز بروز افزونی
	پیش ازین گرچه جفاهات بسی بود ولیک	نه چنین بود ازین پیشترک کاکنونی
	تو مرا در غم خواهی و منت در شادی	من چنانم که تو خواهی تو ندانم چونی

شاعر	مصراع اول	مصراع دوم
خسرو دهلوی	حال خونابهٔ خسرو دل خسرو داند	تو چه دانی که نه در آب و نه اندر خونی
وله	ای جان ز تن رفته بتن باز کی آئی	وی سرو خرامان بچمن باز کی آئی
	جان تو که از دیدن روی تو بمردم	تا زنده شوم باز بتن باز کی آئی
وله	کسی نماند که دیگر به تیغ ناز کشی	مگر که زنده کنی خلق را و باز کشی
خراب	بسکه نادیدنی از مردم دنیا دیدم	رشکها می برم از لذت نابینائی
رضی الدین	چو موسی بطور همت ارنی مگو و بگذر	که نیرزد این تمنا بجواب لن ترانی
رفیعی	بعمر خود مژه برهم نمی زند تصویر	مگر ز چشم من آموخت طرز حیرانی
روحی	نمی خواهم که کس یابد ز سر حالم آگاهی	وگرنه عالمی سوزم بیک آه سحرگاهی
رودکی	بوی جوی مولیان آید همی	بوی یار مهربان آید همی
	ریگ آموی و درشتیهای او	زیر پایم پرنیان آید همی
	ای بخارا شاد باش و شاد زی	شاه سویت میهمان آید همی
	شاه ماهست و بخارا آسمان	ماه سوی آسمان آید همی
	میر سرو است و بخارا بوستان	سرو سوی بوستان آید همی
سعدای اصفهانی	ای بصد معنی ز شاهان جهانت برتری	بر تو شاهی ختم و بر خیر البشر پیغمبری
سعدی	شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی	غنیمت است دمی روی دوستان بینی
	بشرط آنکه منت بنده وار در خدمت	کمر ببندم و تو شاه وار بنشینی
	چو صبرم از تو میسر نمیشود چه کنم	بخشم رفتم و باز آمدم بمسکینی
	بحکم آنکه مرا هیچ دوست چون تو بدست	نیفتد و تو به از من هزار بگزینی
	برنگ و بوی بهار ای فقیر قانع شو	چو باغبان نگذارد که سیب و گل چینی
	تفاوتی نکند گر ترش کنی ابرو	هزار تلخ بگوئی هنوز شیرینی
	میان ما و شما عشق در ازل بوداست	هزار سال برآید همان نخستینی
وله	ای صوفی سرگردان در بند نکونامی	تا درد نیاشامی زین درد نیارامی
	ملک صمدیت راچه سود و زیان دارد	گر حافظ قرآنی ور عابد اصنامی
	زهدت بچه کار آید گر راندهٔ درگاهی	کفرت چه زیان دارد گر نیک سرانجامی
	بیچارهٔ توفیق اند هم صالح و هم طالح	درماندهٔ تقدیر اند هم عارف و هم عامی
	جهدت نکند آزاد ای صید که در بندی	سودت نکند پرواز ای مرغ که در دامی
	جامی چه بقا دارد در رهگذر سنگی	دور فلک آن سنگست ای یار تو آن جامی
	این ملک خلل گیرد گر خود ملک رومی	وین روز بشام آید گر پادشه شامی
وله	ای نفس اگر بدیدهٔ تحقیق بنگری	درویشی اختیار کنی بر توانگری
	ای پادشاه وقت چو وقتت فرا رسد	تو نیز با گدای محلت برابری
	گر پنج نوبتت بدر قصر می زنند	نوبت بدیگری بگذاری و بگذری

سعدی

دنیا زنیست عشوه کر و دلستان ولی
باهیچکس بسر نبرد عهد شوهری
آهسته روکه برسر بسیار مردم است
این جرم خاك راکه توامروز برسری
آبستنی که این همه فرزند زاد و کشت
دیکر چه چشم داری ازو مهر مادری

وله

چونست حال بستان ای باد نوبهاری
کز بلبلان برآمد فریاد بیقراری
ای کنج نوشدارو برخستکان نکه کن
مرهم بدست ومارا مجروح میکذاری
یا خلوتی برآور یا برقعی فروهل
ورنه بشکل شیرین شور ازجهان برآری
هرساعت از لطیفی رویت عرق برآرد
چون برشکوفه بارد باران نوبهاری
عود است زیر دامن یاکل درآستینت
یامشك درکریبان بنمای تاچه داری

وله

خرم صباح آنکه تو در روی نظر کنی
فیروز روز آنکه تو بر وی کذر کنی
آزاده بندهٔ که بود در رکاب تو
خرم ولایتی که درانجا سفر کنی
ای آفتاب روشن وای سایهٔ همای
مارا نکاهی از تو تمامست اکر کنی
مقدور من سریست که در پایت افکنم
کر زانکه التفات بدین مختصر کنی
کفتی که دیر و زود بحالت نظر کنم
آری کنی چو برسر خاکم کذر کنی

وله

ای که بحسن قامت سرو بنده ام سهی
کر همه دشمنی کنی ازهمه دوستان بهی
جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی
شیر که پای بنده شد تن بنهد بروبهی
از نظرت کجا رود ور برود توهمرهی
رفت ورها نمی کند آمد وره نمی دهی
شاید اکر نظر کنی ای که زدردم آکهی
ورنکنی اثر کند درد دل سحرکهی
سعدی وعمرو و زید راهیچ محل نمی دهی
وین همه لاف میزنیم ازدهل میان تهی

وله

سرو سیمینا بصحرا میروی
نیك بدعهدی که بیما میروی
جان نخواهد بردن از تو هیچ دل
شهر بکرفتی بصحرا میروی
کر قدم برچشم من خواهی نهاد
دیده برره می نهم تا میروی
کر تماشا میکنی در خود نکر
کی بخوشتر زین تماشا میروی
دیدهٔ سعدی و دل همراه تست
تا نه پنداری که تنها میروی

وله

ای سرو حدیقهٔ معانی
جانی ولطیفهٔ جهانی
پیش تو باتفاق مردن
خوشتر که پس از تو زندکانی
آنرا که تو از سفر بیائی
حاجت نبود بارمغانی
کر ز آمدنت خبر بیارند
من جان بدهم بمژدکانی

وله

بسیار سفر باید تاپخته شود خامی
صوفی نشود صافی تادر نکشد جامی
کر پیر مناجاتی ور رند خراباتی
هریك قلمی رفتست بروی بسرانجامی
ای دردل ریش من مهرت چوروان درتن
آخر زدعا کوئی یاد آر بدشنامی
باشد که تو خود روزی ازماخبری پرسی
ورنه که برد هیهات ازما بتو پیغامی

سعدی

توهیچ عهد نبستی که عاقبت نشکستی
مرا برآتش سوزان نشاندی ونشستی
بنای مهر نمودی که پایدار نباشد
مرابه بند بستی خود از کمند بجستی
دلم شکستی ورفتی خلاف شرط محبت
باحتیاط رواکنون که آبکینه شکستی
کرت کسی بپرسند ملامتش نکنم من
توهم درآینه بنکر که خویشتن بپرستی

وله

ای برق اکر بکوشهٔ آن بام بکذری
جائی که باد زهره ندارد خبر بری
کو تشنکان بادیه را جان بلب رسید
توخفته درکجاوه بخواب خوش اندری
رفتی وهمچنان بخیال من اندری
کوئی که در برابر چشمم مصوری
بادل بعادهی چودل ما بدست تست
با مهر خویشتن زدل ما بدر بری

وله

کل نسبتی ندارد باروی دلفریبت
تودرمیان کلها چون کل میان خاری
کرقید می کشائی بندی نمی کریزد
دربند خوبرویان خوشتر که رستکاری
عمری دکر بباید بعد ازفراق مارا
کاین عمر صرف کردیم اندر امیدواری

وله

خبرت خراب ترکرد جراحت جدائی
چه خیال آب روشن که بتشنکان نمائی
توچه ارمغانی آری که بدوستان فرستی
چه ازان به ارمغانی که تو خویشتن بیائی
چه کنند اکر تحمل نکنند زیردستان
تو هران ستم که خواهی بکنی که پادشائی

وله

ای ماه سرو قامت شکرانهٔ سلامت
ازحال زیردستان میپرس کاه کاهی
شیری درین فضیلت کمتر شده زموری
کوهی درین ترازو کمتر شده زکاهی
سعدی بهرچه آید کردن بنه که شاید
پیش که دادخواهی ازدست پادشاهی

وله

همه عمر برندارم سرازین خمار مستی
که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی
تونه مثل آفتابی که حضور وغیبت افتد
همه کان روند وآیند و تو همچنان که هستی
نظری بدوستان کن که هزار بار ازان به
که تحیتی نویسی وهدیتی فرستی

وله

صاحب نظر نباشد دربند نیکنامی
خاصان چه باك دارند ازکفتکوی عامی
ای نقطهٔ سیاهی بالای خط سبزش
خوش دانهٔ ولیکن بس درکنار دامی
ترك عمل بکفتم وایمن شدم زعزلت
بی چیز را نباشد اندیشهٔ حرامی

وله

فدای جان تو کر من فدا شوم چه شود
برای عید بود کوسفند قربانی
مرا کناه نباشد نظر بروی جوانان
که پیر داند مقدار روزکار جوانی
من ای صبا ره رفتن بکوی دوست ندارم
تو میروی بسلامت سلام من برسانی

وله

هرسلطنت که خواهی میکن که دلپذیری
دردست خوبرویان دولت بود اسیری
کفتم مکر برفتی غایب شوی زچشمم
آن نیستی که رفتی آنی که درضمیری
اورا نمی توان دید ازمنتهای خوبی
ماخود نمی نمائیم ازغایت حقیری

سعدی	اکر حیات بخشی و کرم هلاك خواهی	سر بندکی بخدمت بنهم که پادشاهی
	من اکر هزار خدمت بکنم کناهکارم	تو اکر هزار چون من بکشی که بیکناهی
	بکسی نمی توانم که شکایت تو کویم	همه جانب تو کیرند و تو آن کنی که خواهی
وله	نه طریق دوستانست و نه شرط مهربانی	که بدوستان یکدل سر دست برفشانی
	دلم از تو چون برنجد که بوهم در نکنجد	که جواب تلخ کوئی تو بدین شکر دهانی
وله	بخت آیینه ندارم که دروی نکری	خاك بازار نیرزم برو می کذری
	من چنان عاشق رویت ز من بیخبرم	تو چنان فتنهٔ خویشی که زما بیخبری
وله	شاخی که سر بخانهٔ همسایه می برد	تلخی برآورد مکر ازبیخ برکنی
	بسیار بد نباید شهوت پرست را	کش دوستی شود متبدل بدشمنی
وله	شاهد آنست که زهراز قبلش نوش کنی	نه چو رنجی رسدت یار فراموش کنی
	شاهد آن وقت بباید که تو حاضر باشی	مطرب آن وقت بکوید که تو خاموش کنی
وله	ما سپر انداختیم کر تو کمان میکشی	کو دل ما خوش مباش کر تو بدین دلخوشی
	کفتی اکر در غمش پای نداری کریز	چون بتوانم کریخت چون تو کمندم کشی
وله	هر نوبتم که در نظر ای ماه بکذری	بار دوم ز بار نخستین نکوتری
وله	هر کس بتماشائی رفتند بصحرائی	مارا که تو منظوری خاطر نرود جائی
وله	ای دریغا کر شبی در برخرابت دیدمی	سر کران از خواب و سرمست از شرابت دیدمی
وله	چشم رضا و مرحمت بر همه باز می کنی	چونکه به بخت ما رسد این همه ناز میکنی
وله	تو بموسم جوانی بکن آنکه می توانی	که روزکار پیری نکند کسی جوانی
وله	کرم بجای فروماند کان چو بتوانی	مر نیست نه چندان که خود فرومانی
وله	هرکز حسد نبردم بر منصبی و مالی	الا بر آنکه دارد با دلبری وصالی
وله	دیدار می نمائی و پرهیز می کنی	بازار خویش و آتش ما تیز می کنی
وله	هرچه از دو نان بمنت خواستی	در تن افزودی واز جان کاستی
وله	اکر حنظل خوری از دست خوشخوی	به از شیرینی از دست ترشروی
وله	کربهٔ مسکین اکر پرداشتی	تخم کنجشك از جهان برداشتی
وله	آنرا که بجای تست هر دم کرمی	عذرش بنه ار کند بعمری ستمی
وله	کر بر سر و چشم من نشینی	نازت بکشم که نازنینی
وله	همه چشمیم تا برون آئی	همه کوشیم تا چه فرمائی
وله	کس عیب نیارد کفت آنرا که تو بپسندی	کس رد نتواند کرد آنرا که تو بکزینی
وله	در روی تو کفتم سخنی چند بکویم	رو باز کشادی و درنطق ببندی
وله	بانتظار عیادت که دوست می آید	خوشست بردل رنجور عشق بیماری
وله	کفته بودم چو بیائی غم دل با تو بکویم	چه بکویم که غم دل برود چون تو بیائی

سعدی	می توانی که نیائی زدر سعدی باز	لیك بیرون شدن از خاطر او نتوانی
سلمان	بصنوبر قد دلکشش اکر ای صبا کذری کنی	زهوای جان و حزینی دل خسته را خبری کنی
	بزیارتی چه بود اکر بر خاك من قدمی نهی	بعیادتی چه زیان دهد که بحال من نظری کنی
	سحری وصال تو از خدا بدعا شب طلبیده ام	مکر ای سحر نفسی زنی مکر ای دعا اثری کنی
سلطان سلیم اول	ای شوخ من یار توام تو دوستدار کیستی	هر وقت غمخوار توام تو غمکسار کیستی
	از حال خود تا آکهم خواهم بوصلت جان دهم	ای یار من ناوار هم در انتظار کیستی
	ای چنك در بزم صفا از درد می نالی چرا	آخر نظر کن بر قفا اندر کنار کیستی
وله	من کیم جانا که کویم غمکسار من توئی	بازامن بندهٔ از جان و یار من توئی
وله	چون سلیمی سلطنت دارم که دی کفتی بلطف	عاشق دیوانهٔ بی اعتبار من توئی
وله	دیکر بسوی ما نظری هم نمی کنی	کشتیم خاك ره کذری هم نمی کنی
سلیم اصفهانی	خدایا چون مرا در دوستی ارشاد میدادی	چه میشد اندکی از بیوفائی یاد میدادی
	بکارم این کره چون میزدی ای کاش همچون تیر	سر انکشت مراهم ناخن فولاد میدادی
سلیم	از زمان بخت من بی سایه شد از بس همای	می کند در خیل مرغان دعوی پیغمبری
شجاع الدین ا	نیست رشکم کرچه می بینند درویش بسی	کانچه من می بینم از رویش نمی بیند کسی
شرفی	خواستم بهر فراغت بجهان ماوائی	خوشتر از کوشهٔ میخانه ندیدم جائی
صائب	کرفتم سالها پنهان کنی با موچه میسازی	کرفتم مو براکردی سیه باروچه میسازی
وله	آنرا که نیست قسمت از روزی خدائی	دایم کرسنه چشم است چون کاسهٔ کدائی
وله	روز سیه مرك شود سرو مزارت	هر خار که از پای فقیری بدر آری
وله	در جهان آب و کل خضری دوچار من نشد	میروم از خویشتن شاید که پیش آید کسی
وله	شد از فشار کردون موی سفید و سر زد	شیری که خورده بودم در روزکار طفلی
وله	در وطن کر میشدی هر کس بآسانی عزیز	کی ز آغوش پدر یوسف بزندان آمدی
وله	چون سلیمان قدر دل اکنون چه میدانی که چیست	آن زمان انکشت میخائی که بی خاتم شوی
وله	پرتو یکتا بت افتاده بر دیوار و در	آفتابی سر برآورده است از هر روزنی
وله	دست چون افتاد خالی همت عالی بلاست	آنچه دارم در نظر در دست بودی کاشکی
صالحی	زدو دیده خون فشانم زغمت شب جدائی	چه کنم که هست اینها کل باغ آشنائی
	سر و برك کل ندارم چه روم بکشت کلشن	که شنیده ام ز کلها همه بوی بیوفائی
	مژهای چشم یارم بنظر چنان نماید	که میان سنبلستان چرد آهوی خطائی
	همه شب درین خیالم که رسم بوصل روزی	همه روز در امیدم که شبی بخوابم آئی
	چو سکان بر آستانت من ازان کرفته ام جا	که رقیب در نیاید به بهانهٔ کدائی

صالحی
نه کسی نشست با تو نه باکسی نشستی / همه جا کنند قربان ز کدام آشنائی
دل کافر و مسلمان بربودهٔ ندانم / که بچشم اهل عالم تو چه چیز می نمائی
نشود نصیب دشمن که شود هلاك تیغت / سر دوستان سلامت که تو خنجر آزمائی
زغبار صالحی را نبود قرار یکدم / بهوای سرو قدت شده ام چنین هوائی

ضمیری
چه کند خضر ندانم بحیات جاودانی / کهمرا ملال گیرد ز دو روزه میهمانی

عارضی
روز وصلی طلبم همچو شب هجر دراز / تا کنم شرح ستمها که تو با من کردی

عراقی
بهر که می نگرم صورت تو می بینم / ازین سبب همه در چشم من تو می آئی
جهان بچشم تو می بینم ای جهان کرام / برای آنکه توئی در دو دیده بینائی

غنی کشمیری
مدت شادی و غم نیست برابر بجهان / گریهٔ شمع شبی خندهٔ صبح است دمی

عنصری
نیستی دیوانه بر آتش چرا غلطی همی / نیستی پروانه گرد شمع چون جولان کنی

فردوسی
شبی در برت گر برآسودمی / سر از فخر بر آسمان سودمی
بقدر از نهم چرخ بگذشتمی / بپا فرق کیوان بفرسودمی
قلم در کف تیر بشکستمی / کلاه از سر مهر بربودمی
جمال تو گر زانك من دارمی / بجای تو گر زانك من بودمی
بر افتادگان رحم آوردمی / بدرماندگان بر ببخشودمی

قاآنی
مگر در بچهٔ نوری تو یا نتیجهٔ حوری / که فرق تا بقدم غرق در لطافت و نوری
مرا تو مردم چشمی چه غم که غایبی از من / حضور عین چه حاجت بود که عین حضوری
چو عکس ماه که افتد درون چشمهٔ روشن / بچشم من همه نزدیکی و زمن همه دوری
بلطف آب حیاتی بطیب باد بهاری / ببوی خاك بهشتی بنور آتش طوری
چو عشق رهزن عقلی چو عقل زینت روحی / چو روح زیور عمری چو عمر مایهٔ سوری

وله
دلبران اخترند و تو ماهی / نیکوان لشکرند و تو شاهی
چند گوئی دلت چه گونه بود / تو درون دلی خود آگاهی

فری
ای طره های خوبان از نافهٔ تو بوئی / هژده هزار عالم در عرصهٔ تو گوئی
چون شمع جمله روئی در بزمگاه دلها / وآنکه ز تو ندیده پروانه هیچ روئی
وی دست غیرت تو در چارسوی عشقت / سر های مرد ما را آویخته چو گوئی
نقش هزار لیلی از کاتبین تو رنگی / عقل هزار مجنون از جرعهٔ تو بوئی
من جز ترا نه بینم هر سو که چشم دارم / وآنکه ترا نه بیند چشمم بهیچ سوئی

کلیم
صدای آشنا زین شش جهت نشنیده ام هرگز / مگر گاهی که از کوه غمم می آید آوازی

وله
بدل صد آرزو داری بدوران کارسازی کن / چو گلچینی همان به کاشنای باغبان باشی

کمال اصفهانی
روئی چه گونه روئی روئی چو آفتابی / زلفی چه گونه زلفی هر حلقه پیچ وتابی
هر پرتوی ز رویش در چشم عقل نوری / هر حلقهٔ ز زلفش در حلق جان طنابی
گر عکس عارض او بر صحن عالم افتد / گردد ز سایهٔ او هر ذره آفتابی
در دور چشم مستش هست از شراب فتنه / افتاده همچو نرگس هر گوشهٔ خرابی

وله
احداث دهر و لطف تو و اشتیاق من / هر یك ازین سه گانه ندارد نهایتی

لاله خاتون
من اگر تو به زمی کرده ام ای سرو سهی / تو خود این تو به نکردی که بمن می ندهی

میر مشرب
هزاران شمع روشن می توان در یك نفس مردن / چراغ مردهٔ را زنده کن گر میکنی کاری

مظفر هروی
در مصر که بستانند و در بزم ببخشند / ملکی بسواری و جهانی بسؤالی
عادلتر و عالمتر از و هیچ ملك نیست / الا ملك العرش تبارك و تعالی

مغربی
ای آفتاب رویت هر سو فکنده تابی / وی از فروغ مهرت هر ذره آفتابی
از کیست قدر رویت چون نیست غیر تو کس / هر لحظه در لباسی هر لمحه در نقابی
ساقی و باده چون نیست الا یکی پس از چه / در هر طرف فتاده مستیست از شرابی
دست تو در گل ما مهر تو در دل ما / نوریست در ظلامی گنجیست در خرابی

وله
ترا که دیده نباشد نظر چه گونه کنی / بدین قدم که تو داری سفر چه گونه کنی
تراکه هیچ ز احوال خود خبر نبود / ز حال خود دگری را خبر چه گونه کنی
نکرده هیچ مریدی چه گونه شیخ شدی / پسر نبوده کسی را پدر چه گونه کنی

وله
تو میخواهی که تا تنها تو باشی / کسی دیگر نباشد تا تو باشی
چو بی ما نیستی یك لحظه موجود / نمی شاید که تو بی ما تو باشی
دوئی انجا نمی گنجد برون شو / که یا من باشم انجا یا تو باشی

نجیب الدین
خاطر از مهر کسان برداشتم از بهر تو / چون ترا گشتم تو خود خاطر ز ما برداشتی

نرگس هروی
هر شب ای دل گفتگوی زلف جانان میکنی / خود پریشانی و ما را هم پریشان میکنی

نظامی
این دولت سرمستم هشیار شود روزی / وین بخت گران خوابم بیدار شود روزی
هم باز شود این در هم روز شود این شب / دلبر نه چنین ماند دلدار شود روزی
خصمی که برغم من امروز نوازندش / در چشم عزیز او هم خوار شود روزی

وله
ای کرده گدایان درت دعوی شاهی / ای آمده شاهان بدرت بهر گدائی

نظیری
بر نیاید یك عزیز از مصر مردم پروری / پیر شد در چاه صد یوسف ز خط مشتری

وله
من شمع جانگدازم تو صبح دلگشائی / سوزم گرت نه بینم میرم چو رخ نمائی
نزدیك آنچنانم دور آنچنان که گفتم / نی تاب وصل دارم نی طاقت جدائی

نوابی
دلم بدست تو مرغیست در کف طفلی / که نی کشد نه گذارد نه سازدش قفسی

وحشی
شرح این قصهٔ جانسوز نگفتن تا کی / سوختم سوختم این راز نهفتن تا کی

وحشی
جائی دوم که جنس وفارا خرد کسی   نام متاع من بزبان آورد کسی

وحید میرزا طاهر
ازان ناخوانده در بزم تو چون مکتوب می آیم   که میدانم اگر مکتوب بفرستم نمی خوانی

هلالی
اگر بلطف بخوانی و گر بقهر برانی   تو پادشاهی و ما بنده ئیم تو دانی
ترا اگرچه نیاز کسی قبول نیفتد   من از جهان بتو نازم که نازنین جهانی
بهر کسی که نشستی مرا بخاک نشاندی   دگر بکس منشین تا بر آتشم ننشانی
بهر کجا که رسیدم زخوبی تو شنیدم   چو روی خوب تو دیدم هنوز بهتر ازانی
بغیر جان دگری نیست باتو در دل تنگم   امید هست که آن هم نماند و تو بمانی
طریق مهر تو ورزم بهر صفت که توانم   تو نیز مرحمتی کن بدین قدر که توانی

وله
نگه بجانب من هرگز از حیا نکنی   حیا کنی زمن و شرم از خدا نکنی

یغما
آن مه زمهر بربست طرف نقاب نیمی   امروز یار آمد زار آفتاب نیمی
از تاب سینهٔ گرم وزموج دیدهٔ تر   پیوسته ام درآتش نیمی در آب نیمی
گر ملك نشأتینم بخشد خدای سازم   نیمی فدای ساقی رهن شراب نیمی
دارم زدست رو بت روئی زدست خویت   نیم از طپانچه نیلی درخون خضاب نیمی
بینم مگر جمالت با صورت خیالت   چشمی مراست بیدار نیمی بخواب نیمی

وله
بجانان شرح دل ناگفته ماند ای نطق تقریری   زبانرا نیست یارای سخن ای خامه تحریری
تماشا رده از جا پای شوقم جلوهٔ ای رخ   زتنهائی دلم دیوانه شد ای زلف زنجیری
بیك زخم از تو قانع نیستم تعجیل ای قاتل   بجان مشتاق زخم دیگرم ای عمر تأخیری
ببخت خصم کردی چند طالع شرم ای کوکب   روی تا کی خلاف رای من ای چرخ تغییری
بود کان مه بفریادم رسد امداد ای افغان   شود کانشوخ دل رحمی کند ای ناله تأثیری

وله
وطن ناچار رندانرا در میخانه بایستی   حرم میخانه قندیل حرم پیمانه بایستی
عیار نقد اخلاص حرم جویان نشد ظاهر   بهر یکسال روزی کعبه آتشخانه بایستی
نبودی هر نظر شایستهٔ نظارهٔ لیلی   وگرنه درجهان هر عاقلی دیوانه بایستی
بحکمت دیر و مسجد شد مقام راهب و زاهد   که بلبل را گلستان جغد را ویرانه بایستی
دم مردن زمستی توبه کردم وندانستم   بجای توبه دردستم کنون پیمانه بایستی

وله
ساقیا زنده کن دلم از می   که من الماء کل شئ حی
باده خور یاد نیك و بد تا چند   ساده جو فکر خیر و شر تا کی
گرد کن شمع و جمع و یار و ندیم   چنگ قانون و نای و بربط و نی
در شبستان خرام خرم و شاد   که بهاران برفت و آمد دی
جام می گیر از کف ساقی   چند گوئی حکایت جم و کی

(کیرم)

یغما
کیرم از شهر بهامون شدم از رسوائی   که باندازهٔ رسوائی من صحرائی
کیستم من دل و دین باخته دره عشق   بی دلی بی هنری دربدری شیدائی
هر دو عالم نستانم بها افتد اگر   در کفم باغی و یاری و می و مینائی
دل بیدرد ندارد خبر از عالم عشق   حسن یوسف چه کند در حق نابینائی

وله
گرنه فدای آن سری ورنه بپای آن تنی   دل نه که سنگ پهلوئی سر نه که بار گردنی
قبلهٔ دیر و مسجدی کعبهٔ زهد و زاهدی   غارت دین و دانشی فتنهٔ کوی و برزنی
صدق و ارادت مرا این دو گواه عدل بس   گرهمه با تو دوستم وز همه ام تو دشمنی
بر رخ تست مرد و زن فتنه گران خط و ذقن   رهزن صد منیژهٔ چاه هزار بیژنی

وله
تا پای تواند رفت در کوی تو راه اولی   تا دیده تواند دید سوی تو نگاه اولی
چشمی که نه بر آن روی روئی که نه در آن کوی   از رنج سفید انسب از شرم سیاه اولی

یغمی
ای خوش آن شبها که با افسانه میلی داشتی   درد دل می گفتم و افسانه می پنداشتی

لا
اکسیر شاد ما نیست خاك دیار طفلی   بازیچه ایست عشرت از رهگذار طفلی
در برگ ریز پیری شد رخنهای آفت   هر خندهٔ که کردم در روزگار طفلی

لا
به نیم غمزه توانی که قتل عام کنی   نعوذ بالله اگر غمزه را تمام کنی

لا
جان بخشمت آن ساعت کز لب شکرم بخشی   دانم که تو از آن لب جان دگرم بخشی

لا
از کد از شمع باشد شعله را پایندگی   میکند از پهلوی مظلوم ظالم زندگی

لا
مثلی یاد دارم از یاری   کار هر مرد و مرد هر کاری

لا
چه خوش باشد که بعد از انتظاری   بامیدی رسد امیدواری

لا
چه شود دیده دل و بیهوده رانی   که دایم آزموده آزمائی

لا
سخن ناشنیده میدانی   ورق ناتوشته میخوانی

لا
حیف باشد که از برای زنی   پاره سازی بقدر پیرهنی

لا
گر سنگ همه لعل بدخشان بودی   پس قیمت لعل و سنگ یکسان بودی

لا
چو در خاك خواهد شدن هر تنی   چه از تخت شاهی چه از گلخنی

لا
غمی کز پیش شادمانی بری   به از شادئی کز پیش غم خوری

لا
دیوانه مخوان مرا بزاری   دیوانه توئی که عقل داری

لا
بیگانه چنان شدی که هرگز   گوئی که نبود آشنائی

لا
گر بمیری و دشمنان بخورند   به که محتاج دوستان باشی

لا
بشارت باد پاکان حرم را   که عزم کعبه دارد بت پرستی

لا
مرا مادر دعا کرد است گوئی   که از تو دور بادا آنچه خواهی

لا
هزاران آفرین از پای تا سر   که سر تا پا سزای آفرینی

لا
سفر کردم بامید غنیمت   غنیمت عمر بود و گشت فانی

کر انکشت سلیمانی نباشد — چه خاصیت دهد نقش نگینی
مرا از شکستن چنان عار ناید — که از ناکسان خواستن مومیائی
سوز دل من قلم نیارست نوشت — آری نبود کار نی آتشکاری
من همچو بادو خاکم و تو آفتاب و ابر — کلها ولالها دهم از تربیت کنی
عجب از وفای یاران که تفقدی نفرمود — نه بنامهٔ پیامی نه بخامهٔ سلامی
درین کلشن بجای خار و خس دام و قفس روید — مکر در تنکنای بیضه یابی مرغ آزادی
نفسی شادی ویك عصر مصیبت ستمست — مدت عیش باندازهٔ غم بایستی
بهر چه روی نهم یا بهر چه رای کنم — قو بست دست مرا تا تو یار من باشی
نکتهٔ دارم نهانی باد هان تو لی — وقت تنکست و نمی یابم مجال فرصتی
چو من بتو منم و تو بخود توئی مطلق — من آن منم که نیم من تو آن توئی که توئی
مفرحی بجکر خستکان عشق رسان — زکیمیای سعادت که در دهان داری
زمرك بیم ندارم ولی ازان ترسم — که من بمیرم و تو جان دیکران باشی
الفت مکیر همچو الف هیچ با کسی — تا وقت انقطاع الم او نمی کشی
دزدی نکردهٔ و کمی رانکشتهٔ — ای ساده دل چرا بزمستان سفر کنی
هرچند فکر میکنم از هرچه در جهان — نام نکوست حاصل ایام آدمی
اختیار مه نباشد آنکه در عقرب شود — کر خیار اورا بدی پیوسته در جوزاستی
در طوف حرم دیدم دی مغبچهٔ میکفت — این خانه بدین خوبی آتشکده بایستی
بهر چن که رسیدی کلی بچین و برو — بپای کل منشین آن قدر که خار شوی
اندر غزل خویش نهان خواهم کشت — تا بوسه زنم برلب تو چو نش نخوانی
بسیار بدی کردی و پند اشنیش نیك — نیکی چه بدی کرد که یکبار نکردی
ای زرّ تو خدا نهٔ و لیکن بخدا — ستار عیوب وقاضی الحاجاتی

(می ترسم از خدا و نمی ترسم از کسی) — (عنقا ندیده صورت عنقا کند همی)
(عالم نه مناصبست که ارزد بنزاعی) — (تنها مانی چو دوست بسیار کشی)
(جرعهٔ کافی بود از خم برای چاشنی) — (در هر سر بست شوری در هر دلیست دردی)
(چو کفر از کعبه برخیزد کجا ماند مسلمانی) — (بیزارم ازین زندکی ای مرك کجائی)
(جان کا فر بد وزخ ارزانی) — (کار بوزینه نیست نجاری)
(هر شب شب قدر است اکر قدر بدانی) — (کربه را با موش کی بود است مهر مادری)

بسم الله الرحمن الرحيم

الاشعار العربية

التشبيبات والمقطعات المتنوعة

في مدح النبي صلى الله تعالى عليه وسلم

حسان بن ثابت:
واحسن منك لم ترقط عين — واجمل منك لم تلد النساء
خلقت مبرأ من كل عيب — كأنك قد خلقت كما تشاء

علي القيرواني:
الناس من جهة التمثال اكفاء — ابوهم آدم والام حواء
فان يكن لهم في اصلهم شرف — يفاخرون به فالطين والماء
ما الفضل الا لاهل العلم انهم — على الهدى لمن استهدى ادلاء
وقيمة المرء ماقد كان يحسنه — والجاهلون لاهل العلم اعداء
ففز بعلم تعش حيا به ابدا — الناس موتى واهل العلم احياء

ابراهيم ادهم:
هجرت الخلق طرا في هواكا — وايتمت العيال لكي اراكا
ولو قطعتني اربا ثم اربا — لما حن الفؤاد الى سواكا

السري الموصلي:
نسب اضاء عموده في رفعة — كالبدر فيه ترفع وضياء
وشمائل شهد العداة بفضلها — والفضل ما شهدت به الاعداء

ابن نباتة:
اكتم اخبار الهوى عن عواذلي — وللطرف مني بالمدامع انباء
فيا عجبا مني لانسان مقلة — يحدث اخباري وفي فمه ماء

ابونواس:
دع عنك لومي فان اللوم اغراء — وداوني بالتي كانت هي الداء
صفراء لا تنزل الاحزان ساحتها — لو مسها حجر مسته سراء
من كف ذات حرفي زي ذي ذكر — لها محبان لوطي وزناء
قامت بابريقها والليل معتكر — فلاح من وجهها في البيت لالاء
فارسلت من فم الابريق صافية — كانما اخذها بالعين اغفاء
رقت عن الماء حتى ما يلائمها — لطافة وجفا عن شكلها الماء
فلو مزجت بها نورا لمازجها — حتى تولد انوار واضواء
دارت على فتية ذل الزمان لهم — فلا تصيبهم الا بما شاؤا
فقل لمن يدعي في العلم فلسفة — حفظت شيئا وغابت عنك اشياء

كوپريلى زاده عبدالله پاشا

الا بادر قد غلب العزاء ... وجد الوجد وامتنع اللقاء
وكنت اخاف ان تنأى وابكى ... فقد حق التخوف والبكاء
وطال الليل مذناءيت حتى ... كان الليل ليس له انقضاء
واسهرنى هواك فبت ارعى ... كواكبه ونام الاخلياء
اؤمل ان أراك ولست ادرى ... على بما سيجلبه القضاء
فهل من عيشنا مافات يرجى ... وهل نخلو اليك كما نشاء
فان تذهب بالفتنا الليالى ... فللايام والدهر اعتداء

ابن ليون الاندلسى

تعظيمك الناس تعظيم لنفسك فى ... قلوب الاعداء طرا والاوداء
من يعظم الناس يعظم فى النفوس بلا ... مؤنة وينل عز الاعزاء

ابو الاسود الدوءلى

لاتقبلن نميمة بلغتها ... وتحفظن من الذى انباكا
ان الذى القى اليك نميمة ... سينم عنك بمثلها قد حاكا

ابو العيص

افى كل عام مرضة بعد نقهة ... وتنعى ولا تنعى متى ذا الى متى
سيوشك يوم ان يجئ وليلة ... يسوقان حتفا راح نحوك اوغدا
فتمسى صريعا لاتجيب لدعوة ... ولاتسمع الداعى وان جد فى الدعا

محمد بن حازم

انت سماء ويدى ارضها ... والارض قد تأمل غيث السما
فازرع يدى عندى محمودة ... تحصد بها منى حسن الثنا

ابو العلا المعرى

اما ذكرنا آدم وفعاله ... وتزويجه ابنيه بنتيه بالخنا
علمنا بان الخلق من نسل فاجر ... وان جميع الناس من عنصر الزنا

ابو الفرج الواوا

فامزج بماءك نار كاسك واسقنى ... فلقد مزجت مدامعى بدمائى
واشرب على زهر الرياض مدامة ... تنفى الهموم لعاجل السراء
لطفت فصارت من لطيف محلها ... تجرى كجرى الروح فى الاعضاء
وكان مخنقة عليها جوهر ... مابين نار ازكيت وهواء
فكأنها وكأن حامل كأسها ... اذ قام يجلوها على الندماء
شمس الضحى رقصت فنقط وجهها ... بدر السماء بكواكب الجوزاء

ابو الحسن صاحب البريد

دار على العز والتأييد مبناها ... وللمكارم والعلياء مغناها
دار تباهى بها الدنيا وساكنها ... طرا وكم كانت الدنيا تمناها
فاليمن اصبح مقرونا بيمناها ... واليسر اصبح مقرونا بيسراها
من فوقها شرفات طال ادناها ... يدا الثريا فقل لى كيف اقصاها
لمابنى الناس فى دنياك دورهم ... بنيت فى دارك الغراء دنياها
ولو رضيت مكان البسط اعيننا ... لم تبق عين انا الا فرشناها
وهذه وزراء الملك قاطبة ... بيادق لم تزل مابينها شاها

ابو الحسن صاحب البريد

فانت ارفعها مجدا واسعدها ... جدا واجودها كفا واكفاها
وانت آدبها وانت اكتبها ... وانت سيدها وانت مولاها
كسوتنى من لباس العز اشرفه ... المال والعز والسلطان والجاها

لاادرى

اذا قل مال المرء قل صديقه ... ولم يحل فى عين الصديق لقاؤه
واصبح لايدرى وان كان حازما ... اقدامه خير ام وراؤه
فان مات لم يفقد ولم يحزنواله ... وان عاش لم يفرح به اولياؤه

لا

كل ماترتقى اليه بوهم ... من جلال وقدرة وسناء
فالذى ابدع البرية اعلى ... منه سبحان مبدع الاشياء

لا

لاتظهرن لعاذل اوعاذر ... حاليك فى الضراء والسراء
فلرحمة المتفجعين حرارة ... فى القلب مثل شماتة الاعداء

لا

اذا عقد القضاء عليك امرا ... فليس يحله الا القضاء
يدبر بالنجوم وليس يدرى ... ورب النجم يفعل مايشاء

المتنبى

فعدن كما اخذن مكرمات ... عليهن القلائد والملاب
يثبنك بالذى اوليت شكرا ... واين من الذى يولى الثواب
وليس مصيرهن اليك شينا ... ولافى صونهن لديك عاب
ولافى فقدهن بنى كلاب ... اذا ابصرن عزتك اعتراب
وكيف يتم بأسك فى اناس ... تصيبهم فتولمك المصاب
ترفق ايها المولى عليهم ... فان الرفق بالجانى عتاب
وانهم عبيدك حيث كانوا ... اذا تدعو لحادثة اجابوا
وعين المخطئين هم وليسوا ... باول معشر خطئوا فتابوا
وانت حياتهم غضبت عليهم ... وهجر حياتهم لهم عقاب
وما جهلت اياديك البوادى ... ولكن ربما خفى الصواب
وكم ذنب مولده دلال ... وكم بعد مولده اقتراب
وجرم جره سفهاء قوم. ... وحل بغير جارمه العذاب
ولكن ربهم اسرى اليهم ... فما نفع الوقوف ولاالذهاب
ولاليل اجن ولانهار ... ولاخيل حملن ولاركاب
رميتهم ببحر من حديد ... له فى البر خلفهم عباب
كذا فليسر من طلب الاعادى ... ومثل سراك فليكن الطلاب

المتنبى

بابى الشموس الجانحات غواربا ... اللابسات من الحرير جلاببا
الناهبات عيوننا وقلوبنا ... وجناتهن الناهبات الناهبا
الناعمات القاتلات المحييات ... المبديات من الدلال غرائبا

المتنبي

حاولن تفديتى وخفن مراقبا … فوضعن ايديهن فوق ترائبا
وبسمن عن برد خشيت اذيبه … من حر انفاسى فكنت الذائبا
يا حبذا المتحملون وحبذا … واد لثمت به الغزالة كاعبا
كيف الرجاء من الخطوب تخلصا … من بعد ما انشبن فى مخالبا

وله

اعيدوا صباحى فهو عند الكواعب … وردوا رقادى فهو لحظ الحبائب
فان نهارى ليلة مدلهمة … على مقلة من فقدكم فى غياهب
فياليت ما بينى وبين احبتى … من البعد ما بينى وبين المصائب
كثير حيات المرء مثل قليلها … يزول وباقى عمره مثل ذاهب
الى لعمرى قصد كل عجيبة … كانى عجيب فى عيون العجائب
باى بلاد لم اجر ذوائبى … واى مكان لم تطأه ركائبى

وله

حسن الحضارة مجلوب بتطرية … وفى البداوة حسن غير مجلوب
اين المعيز من الآرام ناظرة … وغير ناظرة فى الحسن والطيب
افدى ظباء فلاة ما عرفن بها … مضغ الكلام ولا صبغ الحواجب
ولا برزن من الحمام مائلة … اوراكهن صقيلات العراقيب
ومن هوى كل من ليست مموهة … تركت لون مشيبى غير مخضوب
ومن هوى الصدق فى قولى وعادته … رغبت عن شعر فى الوجه مكذوب

وله

وقد فارق الناس الاحبة قبلنا … واعيا دواء الموت كل طبيب
سبقنا الى الدنيا فلو عاش اهلها … منعنا بها من جيئة وذهوب
تملكها الآتى تملك سالب … وفارقها الماضى فراق سليب
وما كل وجه ابيض بمبارك … ولا كل جفن ضيق بنجيب
فرب كئيب ليس تندى جفونه … ورب كثير الدمع غير كئيب

وله

نحن بنو الدنيا فما بالنا … نعاف ما لا بد من شربه
تبخل ايدينا بارواحنا … على زمان هن من كسبه
فهذه الارواح من جوه … وهذه الاجساد من تربه
لو افكر العاشق فى منتهى … حسن الذى يسبيه لم يسبه
يموت راعى الضأن فى جهله … ميتة جالينوس فى طبه
وربما زاد على عمره … وزاد فى الامن على سربه

وله

دار الملم لها طيف تهددنى … ليلا فما صدقت عينى ولا كذبا
نأيته فدنا ادنيته فنأى … جششته فنبا قبلته فأبى

وله

اخف سلامى حب ما خف عنكم … واسكت كيما لا يكون جواب
وفى النفس حاجات وفيك فطانة … سكوتى بيان عندها وخطاب

صفى الدين الحلى

بدت لنا الراح فى تاج من الحبب … فمزقت حلة الظلماء باللهب
بكر اذا زوجت بالماء أولدها … اطفال در على مهد من الذهب
بقية من بقايا قوم نوح اذا … لاحت جلت ظلم الاحزان والكرب
بعيدة العهد بالمعصار لو نطقت … لحدثتنا بما فى سالف الحقب
باكرتها برفاق قد زهت بهم … قبل السلاف سلاف العلم والادب
بكل متشح بالفضل مؤتزر … كان فى لفظه ضربا من الضرب
بل رب ليل غدا فى الاهاب غدت … تنقض فيه كؤس الراح كالشهب
بذلت عقلى صداقا حين بت به … ازوج ابن سحاب بابنة العنب
بتنا بكاساتها صرعى ومطربنا … يعيد ارواحنا من شدة الطرب
بعث الم فلم نعلم لفرحتنا … من نفخة الصور او من نفخة القصب
بروضة طل فيها الطل أدمعه … والزهر مبتسم عن ثغره الشنب

كوپريلى زاده عبد الله پاشا

تصابى القلب وادكر الشبابا … فامسى ما يدارك طلابا
فقد اصبحت بعد هوى وجهل … على اللذات اكره ان اعابا
وشعر قلته غير انتحال … كسمط الدر ابعد ان يعابا
ودعوة معتف لم اله عنها … اذا ما سائل المكدين خابا
وامر حارت الالباب فيه … فتحت له من الحدثان بابا
ومأثرة افدت وربحت اسمى … لاخرى مثلها وابيت عابا
واورثنى العلاء ابى وجدى … سهير الدهر اذ مضيا وغابا
ولم ابرح اقى عرضى بمالى … واحمى المجد والحسب اللبابا
ارقت وشاقنى بالليل برق … كضوء النار يلتهب التهابا
فبت اشيمه من حيث يبدو … وانظر كيف يضطرب اضطرابا
فراح مع الجنوب له رباب … هزيم الرعد يصطحب اصطحابا
فعارضت الشمال له سحاب … عزاليه بمنهمر فصابا
سقيت به الديار ديار سلمى … وان امست منازلها خرابا

هشام بن ابراهيم المصرى

وكم ملك جانبته عن كراهة … لاغلاق باب او لتشديد حاجب
ولى فى غنى نفسى مراد ومذهب … اذا انصرفت عنى وجوه المذاهب

ابو اسود الدؤلى

وما كل ذى نصح بمؤتيك نصحه … وما كل مؤت نصحه بلبيب
ولكن اذا ما استجمعا عند واحد … فحق له من طاعة بنصيب

بديع همدانى

يكاد يحكيه صوب الغيث منسكبا … لو كان طلق المحيا يمطر الذهبا
والدهر لو لم يخن والشمس لو نطقت … والليث لو لم يصد والبحر لو عذبا

المجنون العامرى

فلو تلتقى فى الموت روحى وروحها … ومن بين رمسينا من الارض منكب
اظل صدى رمسى وان كنت رمة … لصوت صدى ليلى يهش ويطرب

مجنون العامرى	الا ايها البيت الذى لازوره	وان حله شخص الى حبيب
	هجرتك اشفاقا وزرتك خائفا	وفيك على الدهر منك رقيب
	سأستعتب الايام فيك لعلها	بيوم سرور فى الزمان تؤوب
	وافردت افراد الطريد وباعدت	بى النفس حاجات وهن قريب
وله	الا ياحمام الايك مالك باكيا	افا رقت الفا ام جفاك حبيب
	دعاك الهوى والشوق لما ترنمت	هتوف الضحى بين الغصون طروب
	فيا ساكنى اكناف نخلة كلكم	الى القلب من اجل الحبيب حبيب
	اظل غريب الدار فى ارض عامر	الى كل مهجور هناك غريب
	وان الكئيب الفرد من ابن الحمى	الى وان لم آته لحبيب
	ولاخير فى الدنيا اذا انت لم تزد	حبيبا ولم يطرق اليك حبيب
وله	دعا المجرمون الله يستغفرونه	بمكة وهنا ان تمحى ذنوبها
	ونادبت ان يارب اول سؤلتى	لنفسى ليلى ثم انت حسيبها
	فان اعط ليلى فى حياتى لايتب	الى الله خلق توبة لاتوبها
	نمر الصبا صفحا بساكن ذى الغضا	ويصدع قلبى ان يهب هبوبها
	اذا هبت الريح الشمال فانها	جوابى بما يهدى الى جنوبها
	قريبة عهد بالحبيب وانما	هوى كل نفس حيث كان حبيبها
	وحسب الليالى ان طرحنك مطرحا	بدار قلى تمسى وانت غريبها
	حلال لليلى شتمنا وانتقاصنا	هنيئا ومغفور لليلى ذنوبها
ابو نصر بن بنانه	حاشاك ان يدعيك العرب واحدها	يامن ثرى قدميه طينة العرب
	فان يكن لك وجه مثل اوجههم	عند العيان فليس الصفر كالذهب
	وان يكن لك نطق مثل نطقهم	فليس مثل كلام الله فى الكتب
ابو نواس	لدوا للموت وابنوا للخراب	فكلهم يصير الى الذهاب
	لمن نبنى ونحن الى تراب	نعود كما خلقنا من تراب
وله	قامت تربنى وامر الليل معتكر	صبحا تولد بين الماء والعنب
	كان صغرى وكبرى من فواقعها	حصباء در على ارض من الذهب
ابو محمد عبدالله بن الخازن	لنار الهم فى قلبى لهيب	فعفوا ايها الملك المسيب
	تجاوزت العقوبة منتهاها	فهب ذنبى لعفوك ياوهوب
	واحسن اننى احسنت ظنى	وارجو ان ظنى لايخيب
	ارضى ان اكون لقا مقيما	على خسف اذوب ولاثوب
	ابيت ومقلتى ابق كراها	وفى الحاظها صاب صبيب
	وقبدا لايلامنى طعامى	ولايتساغ لى الماء الشروب

ابو محمد عبدالله بن الخازن	وما عونى على بلواى الا	رجائى فيك والدمع السكوب
	فان تعطف على رجل غريب	فانى ذلك الرجل الغريب
	بلوت الناس من ناء ودان	وخالطنى القبائل والشعوب
	فكل عند مغمزه ركيك	وكل عند مشربه مشوب
	فجدلى بالرضا واقبل متابى	وعذرى اننى اسف كئيب
	طريح فى فنائك مستضام	غريب لايكلمنى غريب
	الممنع من نوادى العلم منعا	كانى ليس لى فيها نصيب
	واحرم من كلامك كل بدع	تناهبه النواظر والقلوب
	فلم لاينتهى ويكف عنى	عقابك بعد ما نهت الذنوب
ابو الوليد الشاطبى	هات المدام فقد ناح الحمام على	فقد الظلام وجيش الصبح فى غلب
	واعين الزهر من طول البكا رمدت	فكحلتها يمين الشمس بالذهب
	والكأس حلتها حمراء مذهبة	لكن أزرتها من لؤلؤ الحبب
	كم قلت للافق لما أن بدا صلفا	بشمسه عندما لاحت من الحجب
	ان تهت بالشمس يا أفق السماء فلى	شمسان وجه نديمى وابنة العنب
	قم اسقنيها وثغر الصبح مبتسم	والليل تبكيه عين البدر بالشهب
	والسحب قد لبست سود الثياب وقد	قامت لترثيه الاطيار فى القضب
وله	قم اسقنيها وليل الهم منهزم	والصبح اعلامه محمرة العذب
	والسحب قد نثرت فى الارض لؤلؤها	تضمه الشمس فى ثوب من الذهب
ابو الحسين الفليك	ووعدتنى حتى حسبتك صادقا	فجعلت من طمع اجئ واذهب
	فاذا حضرت انا وانت بمجلس	قالوا مسيلمة وهذا الاشعب
ابو الحسن النجانى الاندلسى	ان الذى يروى ولكنه	يحفظ ماروى ولايكتب
	كصخرة تنبع امواجها	تسقى الاراضى وهى لاتشرب
شمس المعالى قابوس	خطرات ذكرك تستثير مودتى	فأحس منها فى الفؤاد دبيبا
	لاعضو لى الا وفيه صبابة	فكان اعضائى خلقن قلوبا
ابن لبون الاندلسى	من عامل الناس بالانصاف شاركهم	فى مالهم واحبوه بلا سبب
	انصافك الناس عدل لاتزال به	تعلو الى ان ترى فى ارفع الرتب
الجاحظ	اترجو ان تكون وانت شيخ	كما قد كنت فى زمن الشباب
	لقد كذبتك نفسك ليس ثوب	دريس كالجديد من الثياب
الكميت	ولست اذا ولى الصديق بوده	بمكتئب ابكى عليه واندب

الكميت

ولكنه ان دام دمت وان يكن ... له مذهب عنى فلى عنه مذهب
الا ان خير الود ود تطوعت ... به النفس لاود أتى وهو متعب

ابن المعتز

قم باخليلى الى اللذات والطرب ... لاصبر لى عن بنات الكرم والعنب
امازرى الليل قدولت عساكره ... مهزومة وجيوش الصبح فى الطلب
كانما كاسنا من قشر لؤلؤة ... والماء من فضة والراح من ذهب

وله

بلوت اخلاء هذا الزمان ... واقللت بالهجر منهم نصيبى
وكلهم ان تصفحتهم ... صديق العيان عدو المغيب

ابو اسحق الصابى

قد كنت اعجب من مالى وكثرته ... وكيف تغفل عنى حرفة الادب
حتى انثنت وهى كالغضبى تلاحظنى ... شزرا فلم تبق لى شيئا من النشب
واستيقنت انها كانت على غلط ... واستدركته وافضت بى الى الحرب
الضب والنون قد يرجى اجتماعهما ... وليس يرجى اجتماع الفضل والذهب

قيس بن ذريح

وما احببت ارضكم ولكن ... اقبل اثر من وطئ الترابا
لقد لاقيت من كلف بلبنى ... بلاء ما اسيغ له الشرابا
اذا نادى المنادى اسم لبنى ... عييت فلا اطيق له جوابا

وله

يقر لعينى قربها ويزيدنى ... بها عجبا من كان عندى يعيبها
وكم قائل قد قال تب فعصيته ... وتلك لعمرى توبة لا اتوبها
فيا نفس صبرا لست والله فاعلمى ... باول نفس غاب عنها حبيبها

ابو فراس الحمدانى

اساء فزاده الاساءة حظوة ... حبيب على ما كان منه حبيب
يعد على الواشون ذنوبه ... ومن اين للوجه الجميل ذنوب

وله

بمن يثق الانسان فيما ينوبه ... ومن اين للحر الكريم صحاب
وقد صار هذا الناس الا اقلهم ... ذيابا على اجسادهن كلاب

زبان بن سيار

اذا المرء قاسى الدهر وابيض رأسه ... وثلم تثليم الاناء جوانبه
فللموت خير من حياة خسيسة ... تباعده طورا وطورا تقاربه

ابو العلا

من راعه سبب او هاله عجب ... فلى ثمانون عاما لا ارى عجبا
الدهر كالدهر والايام واحدة ... والناس كالناس والدنيا لمن غلبا

ابن المرزبان

لئن كنت لا اشكو هواك فاننى ... اخو زفرات والفؤاد كئيب
فان كان قلبى فيك يضنى صبابة ... وقد مرضت من مقلتيك قلوب
فاعجب موت المحبين فى الهوى ... ولكن بقاء العاشقين عجيب

ابو عكرمة الضبى

فلو ان ما بى بالحصى فلق الحصى ... وبالريح لم يسمع لهن هبوب

ولو اننى استغفر الله كلما ... ذكرتك لم تكتب على ذنوب
ولو ان انفاسى اصابت بحرها ... حديدا اذا ظل الحديد يذوب

ابن النقيب

لو لحن الموسر فى مجلس ... لقيل عنه انه يعرب
او فسا يوما لقالوا له ... من اين هذا نفس الطيب

ابن ابى جرة

ووعدتنى فظننت انك صادق ... وظللت من طمعى اجئ واذهب
فاذا حضرت انا وانت بمجلس ... قالوا مسيلمة وهذا اشعب

سعيد الوراق

بدينك يا حمامة دير زكى ... وبالانجيل عندك والصليب
قفى وتحملى منى سلاما ... الى قمر على غصن رطيب
وقولى سعدك المسكين يشكو ... لهيب جوى احر من اللهيب
فصله بنظرة لك من بعيد ... اذا ما كنت تمنع من قريب
وان اك مت فاكتب حول قبرى ... محب مات من هجر الحبيب
رقيب واحد تنغيص عيش ... فكيف بمن له الفا رقيب

قيس بن عاصم

يسود هذا المال غير مسود ... ويحرمه ليث فيصبح ثعلبا
واول ما يجفو الفقير لفقره ... بنوه ولم يرضوه فى فقره ابا
كان الفقير القوم فى الناس مذنب ... وان لم يكن من قبل ذلك اذنبا

ابن الرومى

اذا ما كساك الدهر سربال صحة ... ولم تخل من قوت يحل ويعذب
فلا تغبطن اهل الكثير فانما ... على قدر ما يعطيهم الدهر يسلب

ابن الاحنف

يمشى الفقير وكل شئ ضده ... والناس تغلق دونه ابوابها
وتراه مبغوضا وليس بمذنب ... ويرى العداوة لا يرى اسبابها
حتى الكلاب اذا رأت ذا ثروة ... خضعت لديه وحركت اذنابها
واذا رأت يوما فقيرا عابرا ... نبحت عليه وكشرت انيابها

الحصرى

اذا كان البياض لباس حزن ... باندلس فذاك من الصواب
الم ترنى لبست بياض شيبى ... لانى قد حزنت على الشباب

ابن شاطر السرقسطى

قد كنت لا ادرى لاية علة ... صار البياض لباس كل مصاب
حتى كسانى الدهر سحق ملاءة ... بيضاء من شيبى لفقد شبابى
فذا تبين لى اصابة من رأى ... لبس البياض على نوى الاحباب

جحظة

مازلت منتظرا لوعدك منفردا ... بالبيت مرتقبا لقرع الباب
ياكاذبا فى وعده بلسانه ... من لى بعض لسانك الكذاب

ابن مندوية

امسى رسولك رهنا لا فكاك له ... والرهن فى الحكم محلوب ومركوب
فالدر منه حرام ما نطيف به ... والظهر منه على الاحوال مرغوب

محمود الوراق

شيئان لو بكت الدماء عليهما … عيناك حتى يوذنا بذهاب
لم يبلغا المعشار من حقيهما … فقد الشباب وفرقة الاحباب

ابو محمد التميمي

فان امرئ قد سار خمسين حجة … الى منهل من ورده لقريب
فان كانت الستون سنك لم يكن … لدائك الان تموت طبيب

الامام الشافعي

خبت نار نفسى باشتعال مفارقى … واطلع ليلى اذ اضاء شهابها
ايا بومة قد عششت فوق هامتى … على الرغم منى حين طار غرابها
رأيت خراب العمر منى فزرتنى … وماواك من كل الديار خرابها
النعم عيشا بعد ماحل عارضى … طلايع شيب ليس يغنى خضابها
وغرة عمر المرء قبل مشيبه … وقد فنيت نفس تولى شبابها
اذا اصفر لون المرء وابيض شعره … تنغص من ايامه مستطابها
فدع عنك سوأت الامور فانها … حرام على نفس التقى ارتكابها
واد زكاة الجاه واعلم بانها … كمثل زكاة المال تم نصابها
واحسن الى الاحرار تملك رقابهم … وخير تجارات الكريم اكتسابها
ولا تمشين فى منكب الارض فاخرا … فعما قليل يحتويك ترابها
ومن يذق الدنيا فانى طعمتها … وسيق الى عذبها وعذابها
فلم ارها الا غرورا وباطلا … كما لاح فى ظهر الفلاة سرابها
وما هى الا جيفة مستحيلة … عليها كلاب همهن اجتذابها
فان تجتنبها كنت سلما لاهلها … وان تجتذبها نازعتك كلابها
فطوبى لنفس اوطنت دار فقرها … مغلقة الابواب مرخى حجابها

وله

بلوت بنى الدنيا فلم أر فيهم … سوى من غدا والبخل مل ٔ اهابه
فجردت من غمد القناعة صارما … قطعت رجائى منهم بذبابه
فلا ذا يرانى واقفا فى طريقه … ولا ذا يرانى قاعدا عند بابه
غنى بلا مال عن الناس كلهم … وليس الغنى الا عن الشئ لا به
اذ ظالم يستحسن الظلم مذهبا … ولج عتوا فى قبيح اكتسابه
فكله الى صرف الليالى فانها … ستبدى له مالم يكن فى حسابه
فكم قد رأينا ظالما متمردا … يرى النجم تيها تحت ظل ركابه
فعما قليل وهو فى غفلاته … اناخت صروف الحادثات ببابه
فاصبح لامال ولا جاه يرتجى … ولا حسنات تلتقى فى كتابه
وجوزى بالامر الذى كان فاعلا … وصب عليه الله سوط عذابه

وله

ما فى المقام لذى عقل وذى ادب … من راحة فدع الاوطان واغترب
سافر تجد عوضا عمن تفارقه … وانصب فان لذيذ العيش فى النصب
انى رأيت وقوف الماء يفسده … ان ساح طاب وان لم يجر لم يطب

امام لشافعى

والاسد لولا فراق الارض ما فترست … والسهم لولا فراق القوس لم يصب
والشمس لو وقفت فى الفلك دائمة … لملها الناس من عجم ومن عرب
والتبر كالترب ملقى فى اماكنه … والعود فى ارضه نوع من الحطب
فان تغرب هذا عز مطلبه … وان تغرب هذا عز فى الذهب

بشار بن برد

اذا كنت فى كل الامور معاتبا … خليلك لم تلق الذى لا تعاتبه
وان انت لم تشرب مرارا على القذى … ظمئت واى الناس تصفو مشاربه
فصل واحدا او صل اخاك فانه … مقارن ذنب مرة ومجانبه
ومن ذا الذى ترضى سجاياه كلها … كفى المرء نبلا ان تعد معايبه

وله

ولا كل ذى رأى يؤتيك نصحه … ولا كل موت نصحه بلبيب
ولكن اذا ما استجمعا عند واحد … فحق له من طاعة بنصيب

عمرو الورق

فلو كان لى قلبان عشت بواحد … وخلفت قلبا فى هواك يعذب
ولكنما احيا بقلب مروع … فلا العيش يصفو لى ولا الموت يقرب
تعلمت اسباب الرضا خوف هجرها … وعلمها حبى لها كيف تغضب
ولى الف وجه قد عرفت مكانه … ولكن بلا قلب الى اين اذهب

ابوالاسود ا

اذا كنت مظلوما فلا تلف راضيا … عن القوم حتى تأخذ النصف واغضب
وان كنت انت الظالم القوم فاطرح … مقالتهم واشغب كل مشغب
وقارب بذى جهل وباعد بعالم … جلوب عليك الحق من كل مجلب
وان حدبوا فاقعس وان هم تقاعسوا … ليستمكنوا مما وراءك فاحدب
ولا تدعى للجور واصبر على التى … بها كنت اقضى للبعيد على ابى
فانى امرؤ اخشى الهى واتقى … معادى وقد جربت مالم تجرب

ابوالفرج ايضا

دعوته فاجابنى مكارمه … ولو دعوت سوى نعماه لم تجب
وجدته الغيث مشغوفا بعادته … والروض يحيا عقب عادة السحب
لوفاته النسب الوضاح كان له … من فضله نسب يغنى عن النسب
اذا دعته ملوك الارض سيدها … طرا دعته المعالى سيد العرب

ابو عبنة

دنيا دعوتك مسرعا فاجبنى … وبما اصطفيتك فى الهوى فاثبنى
دومى ادم لك بالصفا على النوى … انى بعهدك واثق فثقى بى
ومن الدليل على اشتياق عبرتى … ومشيب رأسى قبل حين مشيبى
ابكى اليك اذا الحمامة طربت … ياحسن ذاك الى من تطريب
تبكى على فنن الغصون حزينة … حزن الحبيبة من فراق حبيب
وانا الغريب فلا الام على البكا … ان البكا حسن بكل غريب

صاحب بن عباد

اذا ادناك سلطان فزده ... من التعظيم واحذره وراقب
فما السلطان الا البحر عظما ... وقرب البحر محذور العواقب

منصور بن كليلغ

كتبت اليك بماء الجفون ... وقلبي بماء الهوى مشرب
فكفي تخط وقلبي يمل ... وعيني تمحو الذى اكتب

جميل

امنك سرى يا بثن طيف تأوبا ... هدوا فهاج القلب شوقا وانصبا
عجبت له ان زار في النوم مضجعي ... ولو زادني مستيقظا كان اعجبا

ذوالرمة

وقفت على ربع لمية ناقتي ... فما زلت ابكي عنده واخاطبه
واسقيه حتى كاد مما ابثه ... تكلمني احجاره وملاعبه

سعيد بن حميد

مستترا بالنقاب يبدو ... ضياء خديه في النقاب
كالشمس تبدو وقد طواها ... دونك ستر من السحاب

تميم ابن خذيمه

قالوا نكحت صغيرة فاجبتهم ... اشهى المطي الى ما لم يركب
كم بين حبة لؤلؤ مثقوبة ... نقبت وحبة لؤلؤ لم يثقب

ابن حازم

اذا قلت عن شئ نعم فأتمه ... فان نعم دين على الحر واجب
والا فقل لا تسترح وترح بها ... لئلا يظن الناس انك كاذب

ابو الحسين بن لنكك

زمان رأينا فيه كل العجائب ... واصبحت الاذناب فوق الذوائب
لو ان على الافلاك ما في قلوبنا ... تهافتت الافلاك من كل جانب

داود باشا

لئن غاص في بحر التفكر خاطري ... على درة من معضلات الرغائب
تركت ملوك الدهر في نيل ما ابتغوا ... وقلت العلا في الكتب لا في الكتائب

ابو حامد الانطاكي

ارجي دنو الوصل من بعد بعده ... كما قد رجي في الجدوب السحائب
واكثر في الهجر العتاب كانني ... لدهري في ظلم الغرام اعاتب
واهوى مواعيد المنى منك بالرضى ... وقد تمنع الامال وهي كواذب

ابو عثمان الخالدي

فديتك ما شبت من كبرة ... وهذا سني وهذا الحساب
ولكن هجرت فحل المشيب ... ولو قد وصلت لعاد الشباب

ابو فراس

فليتك تحلو والحيوة مريرة ... وليتك ترضى والانام غضاب
وياليت ما بيني وبينك عامرا ... وبيني وبين العالمين خراب

بديع الهمداني

شربنا شرابا طيبا عند طيب ... كذاك شراب الطيبين يطيب
شربنا واهرقنا على الارض جرعة ... وللارض من كأس الكرام نصيب

رقطاء

فلذا يحب ويستحق عفافه ... شغفا به قلبا به خلاب
اخلاقه غرر وفوقه ... فوق اذا ناضلته غلاب
سمح بهش وزو تلاف انهفا ... خل فليس بحقه بر تاب
لا باخل بل باذل خرق اذا ... بعتر رز لا يلبه باب

في وصف الخيل

لا ادري

له زهر طاوس وخطر حمامة ... وتدويم باز وانقضاض عقاب
وثوبان ظبي واجفل نعامة ... واهداب سيد وانسياب حباب
وصولة ضرغام وروع ثعالة ... ولحظ قطامي وحذر غراب
وجدل عنان وانثناء وبانة ... ووقد ضرام وانصباع شهاب
وهيج انخشول وتدفيف خيل ... وايماض برق والتماع سراب
واعصاف ريح واهتزاز يراعة ... ودرة نوء وانجياب سحاب

قتلوك ظلما واعتدوا ... في فعلهم حد الوجوب
ورموك اشلاء وذا ... امر قضته لك الغيوب
ان لم يكن لك سيدي ... قبر فقبرك في القلوب

لا

خنث الامام وهذا الخلق قاطبة ... وجرت حتى اتى المقدار في الكتب
جمعت شتى وقد اديتها جملا ... لانت اخسر من حمالة الحطب

لا

ما كل يوم ينال المرء فرصته ... ولا يسوغه المقدار ما وهبا
فاحزم الناس من ان نال فرصته ... لم يجعل السبب الموصول مقتضبا
لا تقطعن ذنب الافعى وترسلها ... ان كنت شهما فاتبع راسها الذنبا

لا

اذا كان جد المرء في الشئ مقبلا ... تأتت له الاشياء من كل جانب
وان ادبرت دنياه يوما توعرت ... عليه فاعيته وجوه المطالب

لا

امسى غلامك رهنا لا انفكاك له ... والرهن في الحكم مركوب ومحلوب
فالدر منه حرام ما نطيف به ... والظهر منه على الاحوال مركوب

لا

كتبت وفي فؤادي نار شوق ... لها لهب وفي جفني سحاب
فلولا النار بل الدمع خطي ... ولولا الدمع لاحترق الكتاب

لا

ان المطية لا يلذ ركوبها ... حتى تذلل بالزمام وتركبا
والدر ليس بنافع اربابه ... ما لم يؤلف بالنظام ويثقبا

لا

ارى كل نفس للمنايا دريئة ... وللعيش عسى كدحها ودؤوبها
تناضلها الايام من كل جانب ... فتخطئها يوما ويوم تصيبها

لا

احب بلاد الله ما بين منعج ... الى وسلمى ان تصوب سحابها
بلاد بها نيطت على تمائمي ... واول ارض من جلدي ترابها

لا

صل الراح بالراحات واقدح مسرة ... باقداحها واعكف على لذة الشرب
ولا تخش من ذنب فاوراق كرمها ... اكف غدت تستغفر الله للذنب

لا
لعمرك ماخضبت بيض شيبي
ولكني خشيت يراد مني

لا
صلوا الحد قبري بالطريق وودعوا
ولا تدفنوني بالعراء فربما

لا
عجبا للمسيح بين النصارى
اسلموه الى اليهود فقالوا
فاذا كان راضيا لاذا هم
واذا كان ساخطا لقضاهم

لا
عريت من الشباب وكنت غصنا
ونحت على الشباب بدمع عيني
فيا ليت الشباب يعود يوما

لا
قد كنت اسمع بالهوى فاكذب
حتى رميت بحلوه و بمره

لا
وذي سفه يوا جهني بجهل
يزيد سفاهة فازيد حلما

لا
يغدو الفقير وكل شئ ضده
وتراه ممقوتا وليس بمذنب
حتى الكلاب اذا رأت ذا بزة
و اذا رأت يوما فقيرا عاربا

لا
وحسبك ان المرء فى حال فقره
وماضرنى ان قال اخطأت جاهل
فقر الفتى يذهب انواره
والله ماالانسان فى قومه
وعد من الرحمن فضلا ونعمة
ولا تمنعن ذا حاجة جاء راغبا
قلب المحب مع الاحباب منهوب
يرضى و يغضب مااحلى تدلله
سألت احبتى ماكان ذنبى
اذا كان المحب قليل حظ

لا
خيالك فى عينى وذكرك فى فمى
وان كانت الاجساد منا تباعدت

رجاء ان يعود لى الشباب
عقول ذوى المشيب فلا تصاب
فليس لمن وارى التراب حبيب
بكى ان رأى قبر القريب غريب
والى اى والد نسبوه
انهم بعد قتله صلبوه
فاشكروهم لانهم عذبوه
فاعبدوهم لانهم غلبوه
كما يعرى من الورق القضيب
فما نفع البكاء ولا النحيب
فاخبره مافعل المشيب
وأرى المحب ومايقول فاعجب
من كان يتهم الهوى فيجرب
فاكره ان اكون له مجيبا
كعود زاده الاحراق طيبا
والارض تغلق دونه ابوابها
ويرى العداوة لايرى اسبابها
اصغت اليه وحركت اذنابها
نبحت عليه وكشرت انيابها
تحمقه الاقوام وهو لبيب
اذا قال كل الناس انت مصيب
مثل اصفرار الشمس حين تغيب
اذا بلى الفقر الا غريب
عليك اذا ماجاء للخير طالب
فانك لا تدرى متى انت راغب
وجسمه بيد الاسقام منهوب
وكل مايفعل المحبوب محبوب
اجابونى واحشائى تذوب
فما حسناته الا ذنوب
وحبك فى قلبى فاين تغيب
فان مداين القلوب قريب

لاكتم الاسرار لكن انمها
وان قليل العقل من بات ابلة
ما الناس الامع الدنيا وصاحبها
يعظمون اخا الدنيا فان وثبت
لا تسألن بنى آدم حاجة
الله يغضب ان تركت سؤاله
اذا لم يسالمك الزمان فحارب
ولا تحتقر كيد الضعيف فربما
فقد هد قدما عرش بلقيس هدهد
اذا كان رأس المال عمرك فاحترز
فبين اختلاف الليل والصبح معرك
كان الندامى والسقاة ودننا
شموس واقمار وفلك وانجم
تحب عدوى وتزعم اننى
وليس اخى من ودنى بلسانه
وصل الكتاب فلاعدمت أناملا
ففضضته وقرأته ووجدته
فكأنه موسى اعيد لامه
شتاء تلصق الاشداق منه
وارض تزلق الاقدام فيها
وذو يقظات مستمر مريرها
بصير باعقاب الامور كانما
وان يفر الحزم منه وانما
واذا بليت بجاهل متهكم
اوليته منى السكوت وربما
يغطى عيوب المرء كثرة ماله
ويزرى بعقل المرء قلة ماله
انطقتك الشباب لا الآداب
والصواب الذى اقول خطاء

لا
ولا تركت الاسرار تغلى على قلبى
تقلبه الاسرار جنبا الى جنب

لا
فكلما انقلبت يوما به انقلبوا
يوما عليه بما لا يشتهى وثبوا

لا
وسل الذى ابوابه لا تحجب
وبنى آدم حين يسئل يغضب

لا
وباعد اذا لم تنتفع بالاقارب
تموت الافاعى من سموم العقارب
وخرب دار قبل ذا هدم آرب
عليه من انضيع فى غير واجب
يكر علينا جيشه بالعجائب

لا
وكاساتنا فى الروض تملى وتشرب
ونور ونوار وشرق ومغرب

لا
أوردك ان الرأى لك عازب
ولكن اخى ماودنى وهو غائب

لا
عنبت به حتى تصوغ طيبا
لحنى أو جاع القلوب طبيبا
اوثوب يوسف قد أتى يعقوبا

لا
ويرد بجعل او لدان شيبا
فما تمشى بها الى دبيبا

لا
اذا الدهر لاقاه اضمحلت نوائبه
يخاطبه من كل امر عواقبه
مرأتى الامور المشكلات تجاربه

لا
يجد المحال من الامور صوابا
كان السكوت عن الجواب جوابا

لا
يصدق فيما قال وهو كذوبا
يحمقه الاقوام وهو لبيب

لا
وطوتنى عن الكلام الثياب
والخطا الذى تقول الصواب

لا

يا حسن من سرقت عيني وانتهبت … والعين تسرق احيانا وتنتهب

اذا يد سرقت فالقطع يلزمها … والقطع في سرق العينين لا يجب

لا

لو كان لي قلبان عشت بواحد … وتركت قلبا في هواكم يعذب

ولكن لي قلبا تملكه الهوى … فلا العيش يهنى لي ولا الموت اقرب

مثلت روحي كالعصفور في يد مرضع … يذوق حمام الموت والطفل يلعب

فلا الطفل ذو عقل يرق لما به … ولا الطير ذو ريش يطير فيهرب

يا معشر العشاق مت صبابة … كما مات بالهجران قيس معذب

لا

لا يوجد الرزق بالامعان في الطلب … ولا بكد ولا حرص ولا تعب

بل الحظوظ التي تعلو بصاحبها … لا بالخطوط التي في سائر الكتب

كم من غلام اديب فيصل ذكر … شهم مهيب كحد السيف ذي اشطب

يمسي ويضحي من الافلاس في تعب … يقلب الكف بالنيران واللهب

وآخر جاف طبع لا خلاق له … مذ يذب العقل ثورا نعتنا ذنب

لا يعرف الميم من واو اذا كتبا … ولا يميز بين التين والعنب

قد اقبلت نحوه الايام ضاحكة … واخذ منه الليالي كل ذي حسب

لا

تو قف عاشقان على ارتعاب … اراد الوصل من بعد اجتناب

فلا هذا يمل من عتاب هذا … ولا هذا يمل من الجواب

فلا عيش كوصل بعد هجر … ولا شيء الذ من العتاب

لا

عدوك من صديقك مستفاد … فلا تستكثرن من الصحاب

فان الداء اكثر ما تراه … يكون من الطعام والشراب

لا

لو كان عجبك مثل عقلك لم يكن … لك وزن خردلة من الاعجاب

او كان عقلك مثل عجبك لم يكن … احد يفوقك من ذوي الالباب

لا

وما نبالي اذا ارواحنا سلمت … بما فقدناه من مال ومن نسب

فالمال مكتسب والعز مرتجع … اذا النفوس وقاها الله من عطب

لا

يعد رفيع القوم من كان عاقلا … وان لم يكن في قومه بحسيب

اذا حل ارضا عاش فيها بعقله … وما عاقل في بلدة بغريب

لا

لا تمدحن امرأ حتى تجربه … ولا تذمه من غير تجريب

ان الرجال صناديق مقفلة … وما مفاتيحها الا التجاريب

له

تموت الاسد في الغابات جوعا … ولحم الضأن يرمى للكلاب

وخنزير ينام على سرير … وذو فضل ينام على التراب

وله

عقرت شو يهتي وفجعت قومي … لشاتهم وانت لهم ربيب

غذيت بدرها وربيت معها … فمن انباك ان اباك ذئب

اذا كان الطباع طباع سوء … فلا ادب يفيد ولا حليب

ان فاتني الذهب المسكوك وانقرضت … عقود در عليها عذلي عتبوا

فالخمر تبر تريني الدر من حبب … ترد مافاتني واتقاد لي الطرب

فالخمر بحر سروري والحباب به … در طفى ولآلي البحر قد رسبوا

وليست الكيميا في غيرها وجدت … وكلما قيل في ابوابها كذب

قيراط خمر على قنطار من حزن … يعود في الحال افراحا وينقلب

عناصر اربع في الكاس قد جمعت … وفوقها فلك السيار والشهب

ماء ونار هواء ارضها قدح … وطوقها فلك والانجم الحبب

صفراء فاقعة في الكاس صافية … كالتبر لامعة كانما سحب

راووق خمر الثريا عند مطلعها … وعند مغربها عنقوده العنب

امام زين العابدين رضي الله عنه

الا ايها المقصود في كل حاجة … شكوت اليك الضر فارحم شكايتي

الا يا رجائي انت تكشف كربتي … فهب لي ذنوبي كلها واقض حاجتي

اتيت باعمال قباح رديئة … وما في الورى عبد جنى كجنايتي

اتحرقني بالنار يا غاية المنى … فاين رجائي ثم اين مخافتي

ابراهيم الخواص

صبرت على اللذات لما تولت … والزمت نفسي صبرها فاستمرت

صبرت على بعض الاذى خوف كله … ودافعت عن نفسي لنفسي فعزت

وجرعتها المكروه حتى تدربت … ولو لم اجرعها اذن لاشمأزت

الا رب ذل ساق للنفس عزة … ويا رب نفس بالتذلل عزت

اذا ما مددت الكف التمس الغنى … الى غير من قال اسئلوني شلت

لسان الدين بن الخطيب الاندلسي

سأصبر جهدي ان في الصبر عزة … وارضى بدنياي وان هي قلت

بعدنا وان جاورتنا البيوت … وجئنا بوعظ ونحن صموت

واصواتنا سكنت دفعة … كجهر الصلاة تلاه القنوت

ومدت وقد انكرتنا الشباب … علينا نسا نسجها العنكبوت

لسان الدين

وكنا عظاما فصرنا عظاما … وكنا نقوت فها نحن قوت
وكنا شموس سماء العلا … غربنا فناحت علينا السموت
ومن كان منتظرا للزوال … فكيف يؤمل منه الثبوت
فكم اسلمت ذا الحسام الظبا … وذو البخت كم جدلته البخوت
وكم سيق لقبر في خرقة … فتى ملئت من كساه التخوت
فقل للعدا ذهب ابن الخطيب … وفات ومن ذا الذي لا يفوت
ومن كان يفرح منهم له … فقل يفرح من اليوم لا يموت
سيبلى الجديد اذا ما المدى … تتابع آحاده والسبوت
ولا تغترر بسراب الحياة … فانك عما قريب تموت

صفي الدين الحلي

ناب الزمان من الذنوب فوات … واغنم لذيذ العيش قبل فوات
تم السرور فقم بنا يا صاحبي … نستدرك الماضي بنهب الآتي
توج بكاسات الطلا هام الربا … في روضة مطاولة الزهرات
تغدو سلاف القطر دائرة بها … والكاس دائرة بكف سقاة
تلف النضار على العقار عنيتي … وفراغ راحاتي على الراحات
تزكى لاكياس النضار جهالة … من ذا احق بها من الكاسات
تبدت يدا من تاب عن رشف الطلا … والكاس متقد كخد فتاة
تابع الى اوقاتها داعي الصبا … والعجب لما فيها من الآيات
تم بها نقص السرور فانها … عند الكرام تتمة اللذات

بكر بن النطاح

اقول لمرتاد الندى عند مالك … تمسك بجدوى مالك وصلاته
فتى جعل الدنيا وقاء لعرضه … واسداء المعروف عند عداته
ولو خذلت امواله جود كفه … لقاسم من يرجوه شطر حياته
لو لم يجز في العمر قسما لطالب … وجازله الاعطاء من حسناته
لجاد بها من غير كفر لربه … واشركه في صومه وصلاته

ابو حامد الانطاكي

وقد مجنت وعلمت الجنون فما … ادعى بشيء سوى رب المجانات
وذلك اني رأيت العقل مطرحا … فجئت اهل زماني بالحماقات
افد الذين نأوا والدار دانية … وشتتوا بالجفا شمل المودات
كم قد نتفت سبالي في صدودهم … والصد اصعب من نتف السبالات
سقيا ورعيا لايام لنا سلفت … بالقصف قصرها طيب اللذاذات
اذ لا اروح ولا اغدو الى وطن … الا الى ربع خمار وحانات
لو نيل بالمجد في العلياء منزلة … لنلت بالمجد اعنان السماوات

ابو بكر الخالدي

يا نفس موتي فقد حد الأسى موتي … ما كنت اول صب غير مبخوت
بكى الى غداة البين حين رأى … دمعي تفض وحالي حال مبهوت

ابو بكر الخالدي

فدمعي ذوب ياقوت على ذهب … ودمعه ذوب در فوق ياقوت

ابن ليون الاندلسي

سلامة الانسان في وحدته … وانسه فيها وفي حرفته
ما بقي اليوم صديق ولا … من ترتجى النصرة في صحبته
فقر في بيتك تسلم ودع … من ابتلى بالناس في محنته

ابو نواس

عجبت من ابليس في تيهه … وخبث ما اضمر من نيته
تاه على آدم في سجدة … وصار قوادا لذريته

عبدان

في مشيبي شماتة لعداتي … وهو ناع منغص لحياتي
ويعيب الخضاب قوم وفيه … لي انس الى حضور وفاتي
لا ومن يعلم السرائر مني … ما به رمت خلة الغانيات
اغا رمت ان اغيب عني … ما تريديه كل يوم مراتي
فهو ناع الى نفسي ومن ذا … سره ان يرى وجوه النعاة

ابو تمام الطائي

ظبي من الترك من هندي ناظره … في كل جارحة منا جراحات
رشاقة الرمح من اعطافه وله … باسهم اللحظ في العشاق رشقات
صفا فابصرت وجهي في محاسنه … والمرء للمرء فيما قيل مرآت

برهان الدين القيراطي

افدي ليالي انس قد ظفرت بها … من الزمان وللايام غفلات
يطوف بالشمس فيما بيننا قمر … نيران خديه للعشاق جنات
جلا الحميا عروسا في الكؤس لها … من الحباب عقود لؤلؤيات
طابت فان تاه عنها ذهن شاربها … هداه من نشرها المسكي نفحات

وله

كم ليلة نادمت بدر سمائها … والشمس تشرق في اكف سقاتها
والبدر يستر بالغمام ويجتلي … كتنفس الحسناء في مرآتها
خالفت في الصهباء كل مفند … وسعيت مجتهدا الى حاناتها
فتجبر الخمار ابن دنانها … حتى اهتدى بالطيب من نفحاتها
فشممتها ورأيتها ولمستها … وشربتها وسمعت حسن صفاتها

ياصاح قد نطق الهزار مؤذنا … ابلبق بالاوتار طول سكاتها
فحذار تفاع الشمس من كاساتها … وقم صلاة اللهو في اوقاتها
ان كان عندك يا شراب بقية … مما تزيل به العقول فهاتها

لا

الا قاتل الله الحمامة غدوة … على الغصن ماذا هيجت حين غنت
فغنت بصوت اعجمي فهيجت … هواي الذي كانت ضلوعي اكنت
فلو قطرت عين امرئ من صبابة … دما قطرت عيني دما والمت
فما سكنت حتى اويت اصونها … وقلت ارى هذي الحمامة جنت

لا

ولى زفرات لو يد من قتلتنى
اذا قلت هذى زفرة اليوم قد مضت
ابا منشر الموتى أعنى على التى
لقد بخلت حتى لوانى سألتها

لا

لاتغبطن وزيرا للملوك وان
واعلم بان له يوم تمور به ال
هرون وهو اخوموسى وناصره

لا

شاور سواك اذانابتك نائبة
فالعين تلقا كفاها مانأى ودنى

لا

ولاينفع الآداب والعلم والحجى
كلمات لقمان الحكيم وابنه

لا

وبتضح الاحوال عندك ذا
اذا اعلمتك الحادثات بماضى

لا

اذا ان المره حين الطفل يأتى
دليل ان محياه قليل

لا

اذا عرضت للفتى لحية
فقد ضاق عقل الفتى عندنا

الحصكفى

ونديم بت اعذله
قلت ان الخمر مخبثة
قلت منها القئ قال نعم
قلت للازمات تشربها

ابن صامرة الاندلسى

اسعد بمالك فى الحياة ولاتكن
فالبخل بين الحادثين وانما

لا

ابظلمنى الزمان وانت فيه
ويروى من حياضك كل صاد

على

لئن كنت محتاجا الى الحلم اننى
ولى فرس للخير بالخير ملجم
فمن شاء تقويمى فانى مقوم
وماكنت ارضى الجهل جدا ولاابا
فان قال بعض الناس فيه سماجة

بشوق الى نادى التى قد نوات
فمن لى بأخرى فى غد قد اظلمت
بها نهلت نفسى سقاما وعلت
قذى العين من ساقى التراب اضنت

احله الدهر منهم فوق رتبته
ارض اطربا كما مارت لهيبته
لولا الوزارة لم يؤخذ بلحيته

يوما وان كنت من اهل المشورات
ولا ترى نفسها الا بمرآة

وصاحبها عند الكمال يموت
وكلهم تحت التراب صموت

بمر عشاء او بكر غداة
كذلك ينبك الزمان لآت

وتأخير الصلوة الى الممات
كما بين الاذان الى الصلوة

وطالت وصارت الى سرته
بمقدار ما زاد من لحيته

ويرى عذلى من العبث
قال حاشاها من الخبث
شرفت عن مخرج الخبث
قال طيب العيش فى الرفث

تبقى عليه حذار فقر حادث
مال البخيل لحادث او وارث

وتأكلنى الكلاب وانت ليث
واعطش فى حماك وانت غيث

الى الجهل فى بعض الاحايين احوج
ولى فرس للشر بالشر مسرج
ومن شاء تعويجى فانى معوج
ولكننى ارضى به حين احوج
لقد صدقوا والذل بالحر اسمج

اذا اختلجت عينى رأت من تحبه
وماذقت كاسا مذ علقت بحبها

الم تر ان المرء طول حياته
كذلك دود القز ينسج دائما

اذا تضايق امر فانتظر فرجا
عسى كربة امسيت فيها مقيمة

سجاياك ان عافيت اندى واسمح
وان كان بين الخطتين مزية
وماذا عسى الاعداء ان يتزيدوا
وان رجائى ان عندك غير ما
اقلنى بما بينى وبينك من رضا
ولاتلتفت قول الوشاة وزورهم
وقالوا سيجزيه فلان بذنبه
الا ان بطشا للمؤيد يرتمى
وبين ضلوعى من هواه تميمة
سلام عليه كيف دار به الهوى
ويهنيه ان مت السلو فاننى

قم ياغلام ودع مقالة من نصح
خفيت تباشير الصباح فاسقنى
صهباء مالمعت بكف مديرها
تالله مامزج المدام بمائها
هى صفوة كرم الكريم فاسرت
من كف فتان اللحاظ بوجهه

مضى ابن سعيد حيث لم يبق مشرق
وما كنت ادرى مافواضل كفه
سأبكيك مافاضت دموعى فان تغض
وما انا من رزء وان جل نازع
لئن حسنت فيك المراثى بذكرها

محمد بن وهيب

فدام لعينى ما حييت اختلاجها
فاشربه الا ودمعى مزاجها

ابو الفتح البستى

معنى بامر لايزال يعالجه
ويهلك غما وسط ما هو ناسجه

لا

فاضيق الامر ادناه الى الفرج
يكون لنا فيها رجاء ومخرج

ابو بكر بن عمار الاندلسى

وعذرك ان عاقبت اولى واوضح
فانت الى الادنى من الله اجنح
سوى ان ذنبى ثابت ومصحح
يخوض عدوى اليوم فيه ويمرح
له نحو روح الله باب مفتح
فكل اناء بالذى فيه يرشح
فقلت وقد يعفو فلان ويصفح
ولكن حلما للمؤيد يرجح
ستشفع لو ان الحمام مجلح
الى فيدنو اوعلى فينزح
اموت ولى شوق اليه مبرح

كمال الدين ابن النبى

فالديك قد صدع الدجا لما صدح
ماضل فى الظلماء من قدح القدح
لمقطب الا تهلل وانشرح
لكنه مزج المسرة بالفرح
سراؤها فى باخل الا سمح
عذر لمن خلع العذار أو افتضح

اشجع السلمى

ولامغرب الا له فيه مادح
على الناس غيثه الصفائح
فحسبك منى ماتكن الجوانح
ولا بسرور بعد فقدك فارح
فقد حسنت من قبل فيك المدائح

ابونواس

ما زلت آخذ روح الزق في لطف … واستبيح دما من غير مجروح
حتى انثنيت ولي روحان في جسد … والزق مطرح جسم بلا روح

وله

انت الذي تأخذ الايدي بحجزته … اذا الزمان على ابنائه كلحا
وكلت بالدهر عينا غير غافلة … من جود كفك تأسو كلما جرحا

الشيخ محيي الدين العربي

اذا رأت اهل بيتي الكيس ممتلئا … تبسمت ودنت مني تمازحني
وان رأته خليا من دراهمه … تجهمت وانثنت عني تقابحني

عضد الدولة

طربت الى الصبوح مع الصباح … وشرب الراح والغرر الملاح
وكان الثلج كالكافور نثرا … وناري بين نارنجي وراحي
فشمومي ومشروبي وناري … وثلجي والصباح مع الصباح
لهيب في لهيب في لهيب … صباح في صباح في صباح

عبدان

وقالوا في الهجاء عليك اثم … وليس الاثم الا في المديح
لاني ان مدحت مدحت زورا … واهجو حين اهجو بالصحيح

ابن المعتز

خل الزمان اذا تقاعس او جمح … واشك الهموم الى المدامة والقدح
ودع الزمان فكم رفيق صالح … قد رام اصلاح الزمان فما صلح

عبد الله بن الحجاج

اعوذ بثوبيك اللذين ارتداهما … كريم الثنا من جيبه المسك ينفح
فان كنت مأكولا فكن انت آكلي … وان كنت مذبوحا فكن انت تذبح

المسكين الدارمي

اخاك اخاك ان من لا اخا له … كساع الى الهيجاء بغير سلاح
وان ابن عم المرء فاعلم جناحه … وهل ينهض البازي بغير جناح

العتابي

تساوى اهل دهرك في المساوي … فما يستحسنون سوى القبيح
وصار الناس كلهم غثاء … فما يرجون للامر النجيح
واضحى الجود عندهم جنونا … فما يستعقلون سوى الشحيح
وكانوا يغضبون من الاهاجي … فصاروا يغضبون من المديح

ابو الفراس الحمداني

لم اؤاخذك بالجفاء لاني … واثق منك بالوفا الصحيح
فجميل العدو غير جميل … وقبيح الصديق غير قبيح

لا ادرى

ولا تعجبن لشيخ ابن … بمغنى اغن ون طفح
فان المدام تقوى العظام … وتشفي السقام وتنفي الترح
واصفى السرور اذا ما الوقور … اماط ستور الحيا واطرح
واحلى الغرام اذا المستهام … ازال اكتتام الهوى وافتضح
وجل في المحال واو بالمحال … ودع ما يقال وخذما صلح
وفارق اباك اذا ما اباك … ومد الشباك وصد من سنح

لا

وكان فؤادي خاليا قبل حبكم … وكان بذكر الخلق يلهو ويمزح
فلما دعا قلبي هواك اجابه … فلست اراه عن فنائك يبرح
رميت ببين منك ان كنت كاذبا … وان كنت في الدنيا بغيرك افرح
وان كان شئ في البلاد باسرها … اذا غبت عن عيني بعيني يملح
فان شئت واصلني وان شئت لا تصل … فلست ارى قلبي بغيرك يصلح

لا

ملكنا فكان العفو منا سجية … فلما ملكتم سال بالدمع ابطح
وحللتم قتل الاسارى وطالما … غدونا على الاسرى نمن ونصفح
وحسبكم هذا التفاوت بيننا … وكل اناء بالذي فيه ينضح

لا

اما لي في بلاد الله باب … يؤديني الى سبل النجاح
بلى في الارض متسع عريض … ولكني منعت من البراح
وما يغني العقاب عيان صيد … اذا كان العقاب بلا جناح

لا

وقالوا فلان في الورى لك شاتم … وانت له دون الخلائق تمدح
فقلت ذروه مابه وطباعه … فكل اناء بالذي فيه ينضح
اذا الكلب لا يؤذيك عند نبيحه … فذره الى يوم القيامة ينبح

لا

وليل كواكبه لا تسير … ولا هو منها يطبق البراحا
كيوم القيامة في طوله … على من يراقب فيه الصباحا

لا

لله در الشيب من واعظ … وناصح منهاجه واضح
كل امرئ يحجبه شانه … وحادث الدهر له فاضح

لا

وقالوا دع مراقبة الثريا … ونم فالليل مسود الجناح
فقلت وهل افاق القلب حتى … افرق بين ليلي والصباح

لا

ارى في منامي كل شئ يسوءني … ورؤياي بعد النوم ادهى واقبح
فان كان خيرا فهو اضغاث احلام … وان كان شرا جاءني قبل اصبح

لا

بلاد الله واسعة فضاء … ورزق الله في الدنيا فسيح
فقل للقاعدين على هوان … اذا ضاقت بكم ارض فسيحوا

عمرو بن معدي كرب

ليس الجمال بمئزر … فاعلم وان رديت بردا
ان الجمال معادن … ومناقب اورثن مجدا
اعددت للحدثان سا … بغة وعداء علندا
نهدا وذا شطب يقد … د البيض والابدان قدا
وعلمت اني يوم ذا … ك منازل كعبا ونهدا

عمرو بن معدى

قوم اذا لبسوا الحديـ … د تنمروا حلقا وقدا
كل امرئ يجرى الى … يوم الهياج بما استعدا
لما رأيت نساءنا … يفحصن بالمعزاء شدا
وبدت لميس كأنها … بدر السماء اذا تبدا
وبدت محاسنها التى … تخفى وكان الامر جدا
نازلت كبشهم ولم … ار من نزال الكبش بدا
هم ينذرون دمى وأنـ … ذر ان لقيت بان اشدا
كم من اخ لى صالح … بوأته بيدى لحدا
ما ان جزعت ولا هلعـ … ت ولا يرد بكاى زندا
البسته اثوابه … وخلقت يوم خلقت جلدا
اغنى غناء الذاهبيـ … ن اعد للاعداء عدا
ذهب الذين احبهم … وبقيت مثل السيف فردا

مجنون العامرى

اقول لاصحابى هى الشمس ضوءها … قريب ولكن فى تناولها بعد
لقد عارضتنا ريح ليلى بنفحة … على كبدى من طيب ارواحها برد
فازلت مغشيا على وقد مضت … اناة ولا عندى جواب ولا رد
اقلب بالايدى واهلى تعوانى … يفدوننى لو يستطيعون ان يفدوا
ولم يبق الا الجلد والعظم عاريا … ولا عظم لى ان دام ما بى ولا جلد
ادنياى مالى فى انقطاعى وغربتى … اليك ثوابا منك دين ولا نقد
عدينى بنفسى انت وعدا فربما … جلى كربة المكروب عن قلبه الوعد
وقد يبتلى قوم ولا كبليتى … ولا مثل وجدى فى الشقا بكم وجد
غزتنى جنود الحب من كل جانب … اذا حان من جند قفول اتى جند

وله

اذا قربت دارى كلفت وان نأت … اسفت فلا بالقرب اسلو ولا البعد
وان وعدت زاد الهوى لانتظارها … وان بخلت بالوعد مت على الوعد
ففى كل حب لا محالة فرحة … وحبك ما فيه سوى محكم الجهد

ابن الفياض

قم فاسقنى بين خفق النأى والعود … ولا تبع طيب موجود بمفقود
كاسا اذا ابصرت فى القوم محتشما … قال السرور له قم غير مطرود
نحن الشهود وخفق العود خاطبها … تزوج ابن سحاب بنت عنقود

ابو العتاهية

فتشت ذى الدنيا فليس بها … احد اراه لآخر حامد
حتى كأن الناس كلهم … قد أفرغوا فى قالب واحد

ورقة بن نوفل

لقد نصحت لاقوام وقلت لهم … انا النذير فلا يغرركم احد

ورقة

لا تعبدون الها غير خالقكم … فان دعوكم فقولوا بيننا جدد
سبحان ذى العرش سبحانا نعوذ به … وقبل قد سبح الجودى والجمد
مسخر كل ما تحت السماء له … لا ينبغى ان يناوى ملكه احد
لا شئ مما نرى تبقى بشاشته … يبقى الاله ويودى المال والولد
لم تغن عن هرمز يوما خزائنه … والخلد قد حاولت عاد فما خلدوا
ولا سليمان اذ دان الشعوب له … والجن والانس تجرى بينها البرد

كثير

لقد هجرت سعدى وطال صدودها … وعاود عينى دمعها وسهودها
وكنت اذا ما زرت سعدى بأرضها … ارى الارض تطوى لى ويدنو بعيدها
منعمة لم تلق بؤس معيشة … هى الخلد فى الدنيا لمن يستفيدها
هى الخلد ما دامت لاهلك جارة … وهل دام فى الدنيا لنفس خلودها
الا ليت شعرى بعدنا هل تغيرت … عن العهد ام امست كعهدى عهودها
اذا اذكرتها النفس جنت بذكرها … وريعت وحنت واستخف جليدها
فلو كان ما بى بالجبال لهدها … وان كان فى الدنيا شديدا هدودها
فكيف يود القلب من لا يوده … بلى قد تريد النفس من لا يريدها
فاصبحت ذا نفسين نفس مريضة … من اليأس ما ينفك هم يعودها
ونفس اذا ما كنت وحدى تقطعت … كما انسل من ذات النظام فريدها
فلم تبد لى يأسا ففى اليأس راحة … ولم تبد لى جودا فينفع جودها

جميل

ايا ليت ايام الصفاء جديد … ودهرا تولى يا بثين يعود
علقت الهوى منها وليدا فلم يزل … الى الان ينمى حبها ويزيد
فافنيت عيشى بانتظار نوالها … وابليت بذاك الدهر وهو جديد
فتبقى كما كنا نكون وانتم … صديق واذ ما تبذلين زهيد
فقد تلتقى الاهواء من بعد يأسها … وقد تطلب الحاجات وهى بعيد
يموت الهوى منى اذا ما لقيتها … ويحيى اذا فارقتها فيعود
فمن يعط فى الدنيا قريبا كمثلها … فذلك فى عيش الحياة رشيد

حاتم الطائى

هل الدهر الا اليوم او امس او غد … كذاك الزمان بيننا يتردد
يرد علينا ليلة بعد يومها … فلا نحن ما نبقى ولا الدهر ينفد
فاقسمت لا امشى على سر جارتى … يد الدهر ما دام الحمام يغرد
ولا اشترى مالا بغدر علمته … الا كل مال خالط الغدر انكد
اذا كان بعض المال ربا لاهله … فانى بحمد الله مالى معبد
يفك به العانى ويؤكل طيبا … ويعطى اذا من البخيل المصرد
اذا ما البخيل الخب اخمد ناره … اقول لمن يصلى بنارى اوقدوا

حاتم

توسع قليلا او يكن ثم حسبنا   وموقدها البادى اعف واجد
كذاك امور الناس راض دنية   وسام الى فرع العلا متورد
فمنهم جواد قد تلفت حوله   ومنهم لئيم دائم الطرف اقود
وداع دعانى دعوة فاجبته   وهل يدع الداعين الا اليلندد

يزيد بن معاويه

نالت على يدها ما لم تنله يدى   نقش على معصم اوهت به جلدى
كأنه طرق نمل فى اناملها   او روضة رصعتها السحب بالبرد
مليحة لو رأتها الشمس ما طلعت   من بعد رويتها يوما على احد
سألتها الوصل قالت لا تكن عبثا   من رام منا وصالا مات بالكمد
واسترجعت سألت عنى فقيل لها   ما فيه من رمق دقت يدا بيد

محمد بن اميه

اقول لهم كروا الحديث الذى مضى   وذكراك من بين الانام اريد
انا شده الا اعاد حديثه   كأنى بطئ الفهم حين يعيد

صبة بن الحباب

اراكم بقلبى من بلاد بعيدة   تراكم ترونى فى القلوب على البعد
فؤادى وطرفى يأسفان عليكم   وعندكم روحى وذكركم عندى
ولست الذ العيش حتى اراكم   ولو كنت فى الفردوس او جنة الخلد

على بن الجهم

قالوا حبست فقلت ليس بضائرى   حبسى واى مهند لا يغمد
والشمس لولا انها محجوبة   عن ناظريك لما اضاء الفرقد
والنار فى احجارها مخبوءة   لا تصطلى ان لم تثرها الازند
والحبس ما لم تغشه لدنية   شنعاء نعم المنزل المتودد
بيت يجدد للكريم كرامة   ويزار فيه ولا يزور ويحمد
لو لم يكن فى الحبس الا انه   لا تستذلك بالحجاب الاعبد
لا يوئسنك من تفرج نكبة   خطب رماك به الزمان الانكد
كم من عليل قد تخطاه الردى   فنجا ومات طبيبه والعود

كوپريلى زاده عبد الله باشا

سقى مسبلات المزن اين توجهت   نوى ام عمرو ما تروح وتغتدى
لحبى لها فى مضمر القلب قائم   بحسن دوام فى مغيبى ومشهدى
تذكرت من فارقته فتبادرت   دموعى مثل اللؤلؤ المتبدد
كأن لم يكن ما بيننا من زيارة   وما كان من عهد وحسن تودد
فلولا اتقاء الله يوم وداعه   قتلت اذا نفسى ولم اتردد
اعاذل قد اكثرت لومى سفاهة   على غير حق فاعذرينى او ابعدى
فان كنت لا تدرين ما بى من الهوى   فلا تعذلى فى مجزعى وتلددى
وقد كنت قبل اليوم والشمل جامع   احاذر مما كان يحدث فى غد

ابن المعتز

قمر تكامل فى نهاية حسنه   مثل القضيب على رشاقة قده

فالبدر يطلع من ضياء جبينه   والشمس تغرب فى شقائق خده
ملك الجمال بأسره فكأنما   حسن البرية كلها من عنده

ابو عامر الوزير

أمن بعد احكام التجارب ينبغى   لدى سقوط العير فى غابة الاسد
ولا انا ممن يغلب الحب عقله   ولا جاهل ما يدعيه اولو الحسد
فان كنت روحى قد وهبتك طائعا   وكيف ترد الروح ان فارق البدن

علم الدين البغدادى

فلا تحسبوا انى تغيرت بعدكم   عن العهد لا كان المغير للعهد
غرامى غرامى والهوى ذلك الهوى   ووجدى بكم وجدى وودى لكم ودى
وليس محبا من يدوم وداده   مع الوصل لكن من يدوم مع الصد

الامام الشافعى

محن الزمان كثيرة لا تنقضى   وسروره يأتيك كالاعياد
ملك الاكابر فاسترق رقابهم   وتراه رقا فى يد الاوغاد

الخياط المدنى

لمست بكفى كفه ابتغى الغنى   ولم ادر ان الجود من كفه يعدى
فلا انا مما قد أفاد ذوو الغنى   افدت واعدانى فاتلف ما عندى

الكميت

سألناه الجزيل فما تلكى   واعطى فوق منيتنا وزادا
واحسن ثم احسن ثم عدنا   فاحسن ثم احسن ثم عادا
مرارا لا اعود اليه الا   تبسم ضاحكا وثنى الوسادا

ابو كلثوم بن عمرو العتابى

دعينى تجئنى منيتى مطمئنة   ولم اتجشم هول تلك الموارد
فان كريمات المعالى مشوبة   بمستودعات من بطون الاساود
وان الذى يرقى من المجد والعلا   ملقى بانواع الاذى والمكائد

جرير

فان تك قد مللت الآن منى   فسوف ترى مجانبتى وبعدى
وسوف تلوم نفسك ان بقينا   وتبلو الناس والاخوان بعدى
فلا والله لا انساك حتى   اوسد مضجعى وازور لحدى

ابو بكر الخوارزمى

رأيت العقل ينفع وهو قصد   ويلقى فى المهالك اذ يزيد
كمثل الدرع ان خفت اجنت   وان ثقلت لحاملها جهيد
ومثل الماء يروى منه قدر   ويقتل منه بالفرق المزيد

المستعصم بالله

واخوان حسبتهم دروعا   فكانوها ولكن للاعادى
وخلتهم سهاما صائبات   فكانوها ولكن فى فؤادى
وقالوا قد صفت منا قلوب   فقد صدقوا ولكن من ودادى

قنالى زاده على افندى

فاضت عبرات مدامعى بالجود   هيهات قد استويت باعلى الجودى
من يطفى نار شوقنا كالدمع   يا ايتها الجفون جودى جودى

سعدى چلبى

ماحن حمامة فويق العود   الا وتحرق الحشا كالعود
ابكى واقول منذ فارقتكم   يا ازمنة الوصال عودى عودى

المتنبى

خليلى انى لا ارى غير شاعر فلم منهم الدعوى ومنى القصائد
فلا تعجبا ان السيوف كثيرة ولكن سيف الدولة اليوم واحد
له من كريم الطبع فى الحرب منتض ومن عادة الاحسان والصفح غامد
ولما رأيت الناس دون محله تيقنت ان الدهر للناس ناقد
اخو غزوات ماتغب سيوفه رقابهم الا وسيحان جامد
فلم يبق الا من حماها من الظبى لمى شفتيها والثدى النواهد
تبكى عليهن البطاريق فى الدجى وهن لدينا ملقيات كواسد
بذا قضت الايام ما بين اهلها مصائب قوم عند قوم فوائد
ومن شرف الايام انك فيهم على القتل موموق كانك شاكد
وان دما اجريته بك فاخر وان فؤادا رعته لك حامد
وكل يرى طرق الشجاعة والندى ولكن طبع النفس للنفس قائد
نهبت من الاعمار مالو حويته لهنئت الدنيا بانك خالد
فانت حسام الملك والله ضارب وانت لواء الدين والله عاقد
احبك ياشمس الزمان و بدره وان لامنى فيك السهى والفراقد
وذاك لان الفضل عندك باهر وليس لان العيش عندك بارد
فان قليل الحب بالعقل صالح وان كثير الحب بالجهل فاسد

وله

اكلما اغتال عبد السوء سيده اوخانه فله فى مصر تمهيد
صار الخصى امام الابقين بها فالحر مستعبد والعبد معبود
نامت نواظر مصر عن ثعالبها فقد بشمن وما تفنى العناقيد
العبد ليس لحر صالح باخ لوانه فى ثياب الحر مولود
لا تشتر العبد الا والعصا معه ان العبيد لانجاس مناكيد

وله

فان الجرح ينفر بعد حين اذا كان البناء على فساد
وان الماء تجرى من جماد وان النار تخرج من زناد

وله

فلا مجد فى الدنيا لمن قل ماله ولا مال فى الدنيا لمن قل مجده
وفى الناس من يرضى بميسور عيشه ومركوبه رجلاه والثوب جلده

ابو تمام الطائى

غدت تستجير الدمع خوف نوى غد وعاد قتادا عندها كل مرقد
وانقذها من غمرة الموت انه صدود فراق لاصدود تعمد
فاجرى لها الاشفاق دمعا موردا من الدم يجرى فوق خد مورد
هى البدر يغنيها تورد وجهها الى كل من لاقت وان لم تودد
ولكننى لم احو وفرا مجمعا ففزت به الا بشمل مبدد
ولم تعطنى الايام نوما مسكنا الذ به الا بنوم مشرد
وطول مقام المرء فى الحى مخلق لديباجتيه فاغترب تتجدد

فانى رأيت الشمس زيدت محبة الى الناس ان ليست عليهم بسرمد

لبيد

ولقد سئمت من الحياة وطولها وسؤال هذا الناس كيف لبيد
غلب الرجال وكان غير مغلب دهر طويل دائم ممدود
يوما ارى يأتى على وليلة وكلاهما بعد المضاء يعود
واراه يأتى مثل يوم لقيته لم ينتقص وضعفت وهو يزيد

قيس بن ذريح

تعلق روحى روحها قبل خلقنا ومن بعد ما كنا نطافا وفى المهد
فزاد كما زدنا فاصبح ناميا وليس اذا متنا بمنصرم العهد
ولكنه باق على كل حادث وزائرنا فى ظلمة القبر واللحد

حسين بن مطير

لو يعبد الناس يامهدى افضلهم ما كان فى الناس الا انت معبود
اضحت يمينك من جود مصورة لابل يمينك منها صور الجود
لوان من نوره مثقال خردلة فى السود طرا اذا لابيضت السود

وله

مخصرة الاوساط زانت عقودها باحسن مما زينتها عقودها
فصفر تراقيها وحمر اكفها وسود نواحيها وبيض خدودها

يزيد بن الطثرية

الا ياصبا نجد متى هجت من نجد لقد زادنى مسراك وجدا على وجد
ان هتفت ورقاء فى رونق الضحى على غصن غض النبات من الرند
بكيت كما يبكى الحزين صبابة وذبت من الوجد المبرح والجهد
وقد زعموا ان المحب اذا نأى يمل وان النأى يشفى من الوجد
بكل تداوينا فلم يشف ما بنا على ان قرب الدار خير من البعد

جعيفران

يااكرم الامة موجودا ويا اعز الناس مفقودا
لما سألت الناس عن سيد اصبح بين الناس محمودا
قالوا جميعا انه قاسم اشبه آباء له صيدا
لوعبد الناس سوى ربهم لكنت فى العالم معبودا

عباس بن الاحنف

يافوز لم اهجركم لملالة منى ولا لمقال واش حاسد
لكننى جربتكم فوجدتكم لاتصبرون على طعام واحد

ابو عطاء السندى

اما ابوك فعين الجود تعرفه وانت اشبه خلق الله بالجود
ماينبت العود الا فى ارومته ولا يكون الجنى الا من العود

ابو نواس

غذب قلبى ولا اقول بمن خافة لا اخاف من احد
اذا تفكرت فى هواى له لمست رأسى هل طار عن جسدى

وله

كأس اذا انحدرت من كف شاربها اعدته حمرتها فى العين والخد
فالخمر ياقوتة والكأس لؤلؤة من كف جارية ممشوقة القد
تسقيك من يدها درا ومن فمها خمرا فمالك من سكرين من بد

ابو نواس

سألت الندى هل انت حر فقال لا ... ولكنني عبد ليحيى بن خالد
فقلت شرا قال لا بل وراثة ... توارثني عن والد بعد والد

ابو الطمحان القينى

حنتني حانيات الدهر حتى ... كأنى خاتل يدنو لصيد
قريب الخطو يحسب من رآنى ... ولست مقيدا انى بقيد

ابو مسلم الخراسانى

ادركت بالحزم والكتمان ما عجزت ... عنه ملوك بنى مروان اذ حشدوا
مازلت اسعى بجهدى فى دمارهم ... والقوم فى غفلة والناس قد رقدوا
حتى ضربتهمو بالسيف فانتبهوا ... من نومة لم ينمها قبلهم احد
ومن رعى غنما فى ارض مسبعة ... ونام عنها تولى رعيها الاسد

ابو فراس الحمدانى

قد كنت عدتى التى اسطو بها ... ويدى اذا اشتد الزمان وساعدى
فرميت منك بغير ما املته ... والمرء يشرق بالزلال البارد
فصبرت كالولد التقى لبره ... اغضى على الم بضرب الوالد

وله

وانت الذى عرفتنى طرق العلا ... وانت الذى هديتنى كل مقصد
وانت الذى بلغتنى كل غاية ... صعدت اليها فوق اعناق حسدى
فيا لابسى النعمى التى جل قدرها ... لقد اخلقت تلك الثياب فجدد

ابن المعتز

لا تلق الا بليل من تعاشره ... فالشمس نمامة والليل قواد
كم عاشق وظلام الليل يستره ... لاقى احبته والناس رقاد

ابو الفرج الببغا

لقد عز العزاء على لما ... تصدى لى ليقتلنى الصدود
اذا بعد الحبيب فكل شئ ... من الدنيا ولذتها بعيد

ابو بكر الخباز

اذا استثقلت او ابغضت خلقا ... وسرك بعده حتى التناد
فشرده بقرض دريهمات ... فان القرض داعية البعاد

عبد العزيز الديرينى

احب بنيتى ووددت انى ... دفنت بنيتى فى قاع لحد
ومابى ان تهون على لكن ... مخافة ان تذوق الذل بعدى
فان زوجتها رجلا فقيرا ... اراها عنده والهم عندى
وان زوجتها رجلا غنيا ... فيلطم خدها ويسب جدى
سألت الله يأخذها قريبا ... ولو كانت احب الناس عندى

الشيخ الاكبر محيى الدين

يا غاية السؤل والمأمول يا سندى ... شوقى اليك شديد لا الى احد
ذبت اشتياقا ووجدا فى محبتكم ... فآه من طول شوقى آه من كمدى
يدى وضعت على قلبى مخافة ان ... ينشق صدرى لما خاننى جلدى
مازال يرفعها طورا ويخفضها ... حتى تكون يد الاخرى تشد يدى

ابو بشر الاندلسى

انما ازرى بقدرى اننى ... لست من بابة اهل البلد
ليس منهم غير ذى مقلية ... لذوى الباب او ذى الحسد

ابن بشير

يتحامون لقائى مثل ما ... يتحامون لقاء الاسد
مطاعى اثقل فى اعينهم ... وعلى انفسهم من احد
لو رأونى وسط بحر لم يكن ... احد يأخذ منهم بيدى

ابو محلم السعدى

اذا ما رماك الدهر فى الضيق فانتجع ... قديم الغنى فى الناس انك حامده
ولا تطلبن الخير ممن افاده ... حديثا ومن لا يورث المجد والده

ابن رشيق القيروانى

مما يزهدنى فى ارض اندلس ... تلقيب معتضد فيها ومعتمد
القاب مملكة فى غير موضعها ... كالهر يحكى انتفاخا صولة الاسد

المتلمس

وان يقيم على ارض يسام به ... الا الاذلان عير الحى والوتد
هذا على الخسف مربوط برمته ... وذا يشج فلا يرثى له احد

ابو الفرج الواوا الدمشقى

قلنا وقد فتكت فينا لواحظها ... كم ذا اما لقتيل الحب من قود
فامطرت لؤلؤا من نرجس وسقت ... وردا وعضت على العناب بالبرد

ابو اسحق الشيرازى

جاء الربيع ووردة ... ومضى الشتاء وبرده
فاشرب على وجه الحبيب ... ووجنتيه وخده

لا ادرى

لبس الرجال جديدهم فى عيدهم ... ولبست حزن ابى الحسين جديدا
ايسرنى عيد ولم ار وجهه ... فيه الا بعدا لذلك عيدا
فارقته وبقيت أخلد بعده ... لا كان ذاك بقا ولا تخليدا
من لم يمت جزعا لفقد حبيبه ... فهو الخؤن مودة وعهودا
مت مع حبيبك ان قدرت ولا تعش ... من بعد ذا لوعة مكمودا
ما ام خشف قد ملا احشاءها ... حذرا عليه وجفنه تسهيدا
ان نام لم تهجع وطافت حوله ... فيبيت مكلوا بها مرصودا
منى باوجع اذ رأيت نوائحا ... لابى الحسين وقد لطمن خدودا
ولقد عدمت ابا حسين جلادتى ... لما رأيت جمالك المفقودا
كنت الجليد على الرزايا كلها ... وعلى فراقك لم أجد تجليدا
ولئن بقيت وما هلكت فان لى ... أجلا وان لم أحصه معدودا
لا موت لى الا اذا الاجل انقضى ... فهناك لا أتجاوز المحدودا
حزنى عليك بقدر حبك لا أرى ... يوما على هذا وذاك مزيدا
ما هد ركنى بالسنين وانما ... اصبحت بعدك بالاس مهدودا
ياليت انى لم اكن لك والدا ... وكذاك انك لم تكن مولودا

لا

كفى حزنا انى اغيب وتشهد ... وما نلتقى والقلب حران مقصد
ومن عجب انى اذا الليل جننى ... اقوم من الشوق الشديد واقعد

احن اليكم مثل ماحن تائق ... الى الورد عطشان الفؤاد مصرد
ولى كبد حرى يعذبها الهوى ... ولى جسد يبلى ولا يتجدد

لا
ولو ان فى رأسين ادخر واحدا ... والقى الاعادى بعد ذاك واحد
لاقدمت فى الهيجاء اقدام باسل ... ولم اك هيابا بالدفع الشدائد
ولكن لى رأسا اذا مافقدته ... وفارقنى يوما فليس بعائد

لا
الم تر ان ثقاة الرجال ... اذا الدهر ساعدهم ساعدوا
وان خانه دهره اسلموه ... فلم يبق منهم له واحد
ولو علم الناس ان المريض ... يموت لما عاده عائد

لا
تغرب عن الاوطان فى طلب العلى ... وسافر ففى الاسفار خمس فوائد
تفرج هم واكتساب معيشة ... وعلم واداب وصحبة ماجد
تفوت الفتى خيرله من قيامه ... بدار هوان بين ذل وحاسد

لا
ومن عجب الدنيا ركونى وصبوتى ... اليها على سنى كانى وليدها
اجارى الليالى ليلة بعد ليلة ... مشيحا كانى تربها وطريدها
وتنقصنى فى كل يوم وليلة ... ونفسى على نقصانها تستزيدها

لا
اذا كنت ذارأى فكن ماعزمته ... فان فساد الرأى ان يترددا
وان كنت ذا عزم فانفذه عاجلا ... فان فساد العزم ان يتقيدا

لا
والله لوكانت الدنيا باجمعها ... تبقى علينا ويأتى رزقها رغدا
ماكان من حق حر ان يذل لها ... فكيف وهى متاع يضمحل غدا

لا
قدشارف السبعين من اعوامه ... ودنت منيته وحان حصاده
واسود مشرق لونه وتضعضعت ... اركانه وابيض منه سواده

لا
يفديه من نوب الزمان معاشر ... احرارهم لايلحقون بعبده
ابدت مقابحهم محاسن فعله ... والضد يظهر حسنه فى ضده

لا
فيا عجبا كيف يعصى الاله ... ام كيف يجحده الجاحد
وفى كل شئ له آية ... تدل على انه الواحد

لا
اذا مضى احد يتلوه احد ... وهكذا كان حكم الله يطرد
الدهر يبسط حينا ثم ينقبض ... والامر ينحل يوما ثم ينعقد

لا
ويكاد من كرم الطباع وايدهم ... يهب التمائم ليلة الميلاد
واذا امتطى مهلا فليس بنجه ... الانشيد مدائح الاجداد

لا
اثنان فى زمانك ذا ... لوتبتغى غير ذين لم تجد
هذا بخيل وعنده سعة ... وذا جواد بغير ذات يد

لا
يركب فى السهام نصول بتر ... ويرمى للعدا كرما وجودا
فللمرضى علاج من جراح ... واكفان لمن سكن اللحودا

لا
ومحارب من فرط جود بنانه ... عمت مكارمه الاقارب والعدا
صبغت نصول سهامه من عسجد ... كى لايفوته التقارب والندا

لا
كتمت الهوى حتى اذا نطقت به ... بوادر من دمع يسيل على خدى
وشاع الذى اضمرت غير منطق ... كان ضمير القلب يرشح من جلدى

لا
أيذهب عمرى هكذا لم انل بها ... مجالس تشفى قرح قلبى من الوجد
وقالوا تداوى ان فى الطب راحة ... ذللت نفسى بالدواء فلم يجد

لا
لامات حسادك بل خلدوا ... حتى يروا منك الذى يكمد
ولاخلاك الدهر من حاسد ... فان خير الناس من يحسد

لا
انى حسدت فزاد الله فى حسدى ... لاعاش من كان يوما غير محسود
لايحسد المرء الا من فضائله ... بالعلم والحلم او بالفضل والجود

لا
واذا اراد الله نشر فضيلة ... طويت اتاح لها لسان حسود
لولا اشتعال النار فيما جاورت ... ماكان يعرف طيب عرف العود

لا
يجد لايجد كل مجد ... فهل جد بلاجد بمجد
فكم عبد يقوم مقام حر ... وكم حر يقوم مقام عبد

لا
توهم واشينا بليل مزاره ... فهم ليسعى بيننا بالتباعد
فعانقته حتى اتحدنا تعانقا ... فلما اتانا مارأى غير واحد

لا
تالت ومدت يدا نحوى تودعنى ... وروعة البين تأبى ان امد يدا
اميت انت ام حى فقلت لها ... من لم يمت يوم بين لم يمت ابدا

لا
كلما قلت اعتق الشكر رقى ... صيرتنى لك المكارم عبدا
فائت عمر الزمان حتى أؤدى ... شكر احسانك الذى لايؤدى

ابو الفرج الببغا
ويوم كان الدهر سامحنى به ... فمار اسعه بيننا هبة الدهر
جرت فيه افراس الصبا بارتياحنا ... الى دير مران المعظم والعمر
بحيث هواء الغوطتين معطر ... النسيم بانفاس الرياحين والزهر
فكم روضة بالحسن ترفد روضة ... ومن نهر بالفيض يجرى الى نهر
وفى الهيكل المعمور فيه اقترعتها ... وصحبى حلالا بعد توفية الدهر
وزهت عن غير الدنانير قدرها ... فما زلت منها اشرب التبر بالتبر
وحل لنا ماكان منها محرما ... وهل يحذر المحذور فى بلد الكفر
فاهدت لى الايام فيه مودة ... دعتنى فى سر فلبيت فى سر

انى من شريف الطبع اصدق رغبة   يخاطبنى عن معدن النظم والنثر
فكان جوابى طاعة لامقالة   ومن ذا الذى لايستجيب الى اليسر
فلاقيت ملاء العين نبلا وهمة   مجلى الشجايا بالطلاقة والبشر
واخشعنى بالبر حتى حسبته   يريد اختداعى من جنانى ولا ادرى
وتنزه عن غير الصفا اجتماعنا   فكنت واياه كقلبين فى صدر
وشاء السرور ان يلينا بثالث   فلاطفنا بالبدر او بأخى البدر
مغطى الجفون ماشبهت من جماله   ومضنى القلوب بالتجيب وبالفجر
جنينا جنى الورد فى غير وقته   وزهرا زبا من روض خديه والثغر
وقابلنا دم من وجهه وشرابه   بشمسين فى جنحى دجا الليل والشعر
وغنى فصار السمع كالطرف آخذا   باوفر حظ من محاسنه الزهر
وامتعنا بو جنتيه بمثل ما   تمزج كفاه من الماء والخمر
سرور شكرنا منة الصحو اذ دعا   اليه ولم نشكر به منة السكر
كان الليالى نمن عنه فعندما   تنبهن نكثن الوفاء الى الغدر
مضى فكانى كنت فيه مهوّيا   تحدث عن طيف الخيال الذى يسرى
وهل يحصل الانسان من كل مابه   تسامحه الايام الاعلى الذكر

ابو عثمان الخالدى

اولم اكن مشبها للناس فى خلق   لقلت انى من جيل سوى البشر
اولم يكن ماء علمى قاهرا فكرى   لاحرقتنى من نيرانها فكرى
الفت من حادثات الدهر اكبرها   فما اعوج على اطفالها الاخر
لاشئ اعجب عندى فى تباينه   اذا تأملته من هذه الصور
لاعار يلحقنى انى بلانشب   واى عار على عين بلا حور
اصفو واكدر احيانا لمختبرى   وليس مستحسنا صفو بلا كدر
انى لأسير فى الآفاق من مثل   فرد وامّلا الابصار من قمر
اذا تشككت فيما انت مبصره   فلا تقل اننى فى الناس ذو بصر
وكيف يفرح انسان بعزته   اذا نضاها فلم تصدقه فى النظر
لقد فرحت بما عاينت من عدم   خوف القبيحين من كبر ومن بطر
وربما ابتهج الاعمى بحالته   لانه قد نجا من طيرة العور
وانت ابكى لشيب قد منيت به   يبكى على الشيب من يأسى على العمر
وقد نظرت الى الدنيا بمقلتها   فاستصغرتها جفونى غاية الصغر

ابو بكر الخالدى

وسحاب يجر فى الارض ذيلا   مطرف زره على الارض زرا
برقه لمحة ولكن له رعـ   ـد بطئ يكسو المسامع وقرا
كخلى منافق بهواه   فهو يبكى جهرا ويضحك سرا

ابو نواس

الا فاسقنى خمرا وقل لى هى الخمر   ولا تسقنى سرا اذا امكن الجهر
فما الغبن الا ان ترانى صاحيا   وما الغنم الا ان يتعتعنى السكر
فبح باسم من اهوى وزرنى من الكنى   فلا خير فى اللذات من دونها ستر
وخمارة نبهتها بعد هجعة   وقد غابت الجوزا والنغمس النسر
فقالت من الطراق قلنا عصابة   خفاف الاوادى تبتغى لهم خمر
ولابد ان يزنوا فقالت اوالفدا   باحور كالدينار فى طرفه سحر
فقلنا لها هاتيه ما ان لمثلنا   فديناك بالاهلين عن مثل ذا صبر
فجاءت به كالغصن يهتز ردفه   تخال به سحرا وليس به سحر
له شبه كالبدر ليلة تمه   مهفهف اعلى الكشح فى ثغره اسر
فقام اليه واحد بعد واحد   فكان به من طول غربتنا الفطر
فبتنا يرانا الله شر عصابة   نجر اذيال الفسوق ولا فخر

وله

تداول بالكبير من الصغير   وخذها من يدى رشا غرير
ودعنى من بكائك فى عراص   وفى اطلال منزلة ودور
ومن شرب بلا طرب ولهو   فان الخيل تشرب بالصفير
وليس الشرب الا بالملاهى   وبالحركات من مثنى وزير

وله

ادر يا سلامة كأس العقار   فانى خلى خليع العذار
شرابا اذا صب فى كاسه   يصب على الليل نور النهار
يسالبها الماء جريا لها   فيهدى به للعين وقت الخمار

وله

ارانى مع الاحيا حيا واكثرى   على الدهر ميت قد تخرمه الدهر
فما لم يمت عنى بمامات ناهض   فبعضى لبعض دون قبر البلا قبر
فيارب قد احسنت عودا وبدأة   الى فلم ينهض باحسانك الشكر
فمن ذاك ذا عذر اليك وحجة   فعذرى اقرارى بأن ليس لى عذر

وله

اباخير مأمول يرجى انا امرؤ   اسير رهينا فى سجونك مقبر
فان اك لم اذنب ففيم تعنتى   وان كنت ذا ذنب فعفوك اكبر

وله

ولما ان بدا فى الخد شعر   توقف عند منتصف العذار
فقلت للاثمى فيه تعجب   لنصف الليل فى نصف النهار

على بن ابى طالب كرم الله وجهه

عليك باخوان الصفاء فانهم   عمادا اذا استنجدتهم وظهور
وان قليلا الف خل وصاحب   وان عدوا واحدا لكثير

اذا ما اتاك الدهر يوما بنكبة   فهيئ لها صبرا واوسع لها صدرا
فان تصاريف الزمان عجيبة   فيوما ترى عسرا ويوما ترى يسرا

الصفى الحلى

وحامل الكأس ساجى الطرف ذو هيف — صاحى اللواحظ يثنى عطف مخمور
كأنما صاغه الرحمن تذكرة — لمن يشكك فى الولدان والحور
نظلت وجناه وهى ظالمة — وطرفه ساحر فى زى مسحور
راح بدت لكليم الوجد آنسها — من جانب الكأس لا من جانب الطور
تشعشعت فى يد الساقى واتقدت — بهازجاجتها من لطف تأثير
كأنها وضياء الشمس يحجبها — روح من النار فى جسم من النور

يحيى بن ابى طالب

تصبرت عنها كارها وهجرتها — وهجرانها عندى امر من الصبر
كأن فؤادى كلما من ذكرها — جناحا غراب رام نهضا الى وكر

ابو الشمقمق

اذا حججت بمال اصله دنس — فما حججت ولكن حجت العير
ما يقبل الله الا كل طيبة — ما كل من حج بيت الله مبرور

جعفر بن الفراء

من أنحل النفس احياها وروحها — ولم يبت طاويا منها على ضجر
ان الرياح اذا اشتدت عواصفها — فليس ترمى سوى العالى من الشجر

محمد الوراق

ان اللبيب اذا تفرق أمره — فتق الامور مناظرا ومشاورا
واخو الجهالة يستبد برأيه — فتراه يعتسف الامور مخاطرا

كمال الدين بن النبيه

باكر صبوحك اهنى العيش باكره — فقد ترنم فوق الايك طائره
والليل تجرى الدرارى فى مجرته — كالروض تطفو على نهر أزاهره
وكوكب الصبح نجاب على يده — مخلق تملأ الدنيا بشائره
فانهض الى ذوب ياقوت لها حبب — تنوب عن ثغر من تهوى جواهره
حمراء من وجنة الساقى لها شبه — فهل جناها مع العنقود عاصره
ساق تكون من صبح ومن غسق — فابيض خداه واسودت عذاره
بيض سوالفه لعس مراشفه — نعس نواظره خرس أساوره
مهفهف القد يبدى جسمه ترفا — مخصر الخصر عبل الردف وافره
كأنه بسواد اللحظ مكتحل — وركبت فوق صدغيه محاجره
فلو رأت مقلتاها روت آيته ال — كبرى لآمن بعد الكفر ساحره
خذ من زمانك ما اعطاك مغتنما — وانت ناه لهذا الدهر آمره
فالعمر كالكأس تستحلى اوائله — لكنه ربما مرت أواخره
واجسر على فرص اللذات محتقرا — عظيم ذنبك ان الله غافره

ابن خفاجة الاندلسى

عاثت بساحتك الظبا يا دار — ومحا محاسنك البلى والنار
فاذا تردد فى جنابك ناظر — طال اعتبار فيك واستعبار
ارض تقاذفت الخطوب بأهلها — وتمخضت بخرابها الاقدار
كتبت يد الحدثان فى عرصاتها — لا أنت انت ولا الديار ديار

عبدالله بن محمد العطار

وكاس يريك آية الصبح فى الدجى — فاولها شمس وآخرها بدر
مقطبة ما لم يزرها مزاجها — فان جاءها جاء التبسم والبشر
فيا عجبا للدهر لم يخل مهجة — من العشق حتى الماء يعشقه الخمر

الزمخشرى

واذا رأيت صعوبة فى مطلب — فاحمل صعوبته على الدينار
وابعثه فيما تشتهيه فانه — حجر يلين قوة الاحجار

وله

الا يا مستعير الكتب دعنى — فان اعارتى للكتب عار
ومعشوقى من الدنيا كتابى — فهل ابصرت معشوقا يعار

المهذب

ذودونى فانى خلعت عذارا — وجعلت سرى فى المجون جهارا
افرغ كيسى فى الكؤس واغتدى — ابيع على شرب العقار عقارا

ابن نباتة

كان لى مال وكيس — قبل تهيامى وسكرى
فسبكت المال طاسا — وصبغت الكيس خمرى

ابو يحيى بن المعتصم

مالى وللبدر لم يسمح بزورته — لعله ترك الاجلال اوهجرا
ان كان ذاك لذنب ما شعرت به — فاكرم الناس من يعفو اذا قدرا

ابن الزقاق الاندلسى

سقتنى بعيناها وفيها فلم ازل — يجاذبنى من ذا ومن هذه سكر
ترشفت فاها اذ ترشفت كأسها — فلا والهوى لم أدر أيهما الخمر

حماد عجرد

اخى كف عن لومى فانك لا تدرى — بما فعل الحب المبرح فى صدرى
اخى انت تلحانى وقلبك فارغ — وقلبى مشغول الجوانح بالفكر
اخى ان دائى ليس عندى دواؤه — ولكن دوائى عند قلب ابى بشر
دوائى ودائى عند من لو رأيته — بقلب عينيه لاقصرت عن زجرى
فاقسم لو اصبحت فى لوعة الهوى — لاقصرت عن لومى واطنبت فى عذرى
ولكن بلائى منك انك ناصح — وانك لا تدرى بانك لا تدرى

مضاض بن عمرو

كان لم يكن بين الحجون الى الصفا — انيس ولم يسمر بمكة سامر
بلى نحن كنا اهلها فابادنا — صروف الليالى والجدود العواثر
وابدلنا ربى بها دار غربة — بها الذئب يعوى والعدو المخامر
واخرجنا منها المليك بقدرة — كذلك بالناس تجرى المقادر
وسحت دموع العين تبكى لبلدة — بها حرم امن وفيها المشاعر

جبلة بن الايهم

تنصرت الاشراف من عار لطمة — وما كان فيها لو صبرت لها ضرر
تكنفنى فيها لجاج ونخوة — وبعت بها العين الصحيحة بالعور
فياليت امى لم تلدنى وليتنى — رجعت الى القول الذى قال لى عمر

جبلة بن الايهم

ويا ليتني ارعى المخاض بدمنة … وكنت اسيرا في ربيعة او مضر
ويا ليت بالشام ادنى معيشة … اجالس قومي ذاهب السمع والبصر

ابو تمام

وما مات حتى مات مضروب سيفه … من الضرب واعتلت عليه القنا السمر
وقد كان فوت المرء سهلا فرده … اليه الحفاظ المر والخلق الوعر
فاثبت في مستنقع الموت رجله … وقال لها من تحت اخمصك الحشر
غدا غدوة والحمد نسج ردائه … فلم ينصرف الا واكفانه الاجر
كان بني نبهان يوم مصابه … نجوم سماء خر من بينها البدر
يعزون عن ثاو يعزى به العلى … ويبكي عليه البأس والجود والشعر

ابراهيم بن مدبر

تسلى ليس طول الحبس عارا … وفيه لنا من الله اختيار
فلولا الحبس مابلي اصطبار … ولولا الليل ما عرف النهار
وما الايام الا معقبات … ولا السلطان الا مستعار
سيفرج ما ترين الى قليل … مقدرة وان طال الاسار

وله

يا واحدي من عباد الله كلهم … وياغنائي ويا كهفي ويا وزري
ويا رجائي ويا سؤلي ويا املي … ويا حياتي ويا سمعي ويا بصري
ويامناى ويا نوري ويا فرجي … ويا سروري ويا شمسي ويا قمري
لاتقبلي قول حساد علي ولا … والله ماصدقوا في القول والخبر

ابو دلف

الا رب ضيف طارق قد بسطته … وانسته قبل الضيافة بالبشر
اتاني يرجيني فما حال دونه … ودون القرى والعرف من نائلي ستري
وجدت له فضلا علي بقصده … الي وبرا زاد فيه على بري
فزودته ما لايقل بقاؤه … وزودني مدحا يدوم على الدهر

حسين بن مطير

وقد تغدر الدنيا فيضحي فقيرها … غنيا ويغني بعد بؤس فقيرها
فلا تقرب الامر الحرام فانه … حلاوته تفنى ويبقى مريرها
وكم قد رأينا من تغير عيشة … واخرى صفا بعد اكدرار غديرها

ويعلى بن الهبادية

الجهل اروح للفتى من عقله … يمسي ويصبح آمنا مسرورا
ترك العواقب جانبا عن فكره … ومشى رواحا في الهوى وبكورا
والعقل يعقله على حسراته … ويصده فيرده محسورا
وتراه مهما كثيرا غمه … يحيا اسيرا أو يموت فقيرا
لما علا الجهال في ايامنا … ورقوا ونالوا منزلا وسريرا
اخفيت علمي واطرحت فضائلي … علي اكون اذا جهلت اميرا

علي بن جبلة

هجرتك لم اهجرك من كفر نعمة … وهل يرتجى نيل الزيادة بالكفر
ولكنني لما اتيتك زائرا … فافرطت في بري عجزت عن الشكر

علي بن جبلة

فم الآن لا آتيك الا مسلما … ازورك في الشهرين يوما او الشهر
فان زدتني برا تزايدت جفوة … ولم تلقني طول الحياة وفي الحشر

ابو العتاهية

ليس لمن ليست له حيلة … موجودة خير من الصبر
فاخط مع الدهر اذا ما خطا … واجر مع الدهر كما يجري
من سابق الدهر كبا كبوة … لم يستقلها آخر الدهر

وله

ليت شعري فانني لست ادري … اي يوم يكون آخر عمري
وباي البلاد يقبض روحي … وباي البلاد يحفر قبري

ابن الخياط الدمشقي

لم يبق عندي ما يباع بحبة … وكفاك شاهد منظري عن مخبري
الا بقية ماء وجه صنتها … عن ان تباع وقد وجدتك المشتري

القاضي السعيد بن سناء الملك

ياليلة الوصل بل ياليلة العمر … احسنت الا الى المشتاق في القصر
ياليت نجمك لم تنقل ركائبه … اوليت صبحك لم يقدم من السفر
اوليت لم يصف فيك الشرق من كدر … فذلك الصفو عندي غاية الكدر
اوليت كلا من الشرقين ما ابتسما … اوليت كلا من النسرين لم يطر
اوليت قلبي وطرفي تحت ملك يدي … فزدت فيك سواد القلب والبصر
اوليت التي حبيبي سحر مقلته … على العشاء فابقاها بلا سحر
كانما حين وافت اجذبها … فانشق في الشرق منها الثوب عن دبر

العباس بن الاحنف

نزف البكاء دموع عينك فاستعر … عينا لغيرك دمعها مدرارا
من ذا يعيرك عينه تبكي بها … ارأيت عينا للبكاء تعار

وله

لعمرك ما يستريح المحب … حتى يبوح باسراره
فقد يكتم المرء اسراره … فتظهر في بعض اشعاره

وله

اذا مادعوت الصبر بعدك والبكاء … اجاب البكاء طوعا ولم يجب الصبر
فان ينقطع منك الرجاء فانه … سيبقى عليك الحزن مابقي الدهر

بدر الدين حبيب

عيناه قد شهدت باني مخطئ … وأتت بخط عذاره تذكارا
ياحاكم الحب اتئد في قتلتي … فالخط زور والشهود سكارا

البهاء الزهير

رعى الله ليلة وصل خلت … وما خالط الصفو فيها كدر
اتت بغتة وانقضت سرعة … وما قصرت مع ذاك القصر
بغير احتيال ولا كلفة … ولا موعد بيننا ينتظر
وقلت وقد كاد قلبي يطير … سرورا بنيل المنى والوطر
ايا قلب تعرف من قد اتاك … ويا عين تدرين من قد حضر
ويا قمر الافق عد راجعا … فقد حل في الارض عندي القمر

البهاء زهير	ويالبنى هكذا هكذا	وبالله بالله قف ياسحر
	فكانت كما اشتهى ليلة	وطال الحديث وطال السهر
	خلونا وما بيننا ثالث	فاصبح عند النسيم الخبر
بدر الدين الدماميني	تحدث ليل عارضه بانى	سأسلوه وينصرم المزار
	فقال جبينه لما تبدى	حديث الليل يمحوه النهار
عباس بن مرداس	ترى الرجل النحيف فتزدريه	وفى اثوابه اسد مضور
	ويعجبك الطرير فتبتليه	فيخلف ظنك الرجل الطرير
	بغاث الطير اطولها رقابا	ولم تطل البزاة ولا الصقور
	خشاش الطير اكثرها فراخا	وام الباز مقلاة نزور
	ضعاف الاسد اكثرها زئيرا	واضرمها اللواتى لاتزير
	وقد عظم البعير بغير لب	فلم يستغن بالعظم البعير
	يصرفه الصغير بكل ارض	ويبزله على الخسف الجرير
	ينوخ ثم يضرب بالهراوى	ولاعرف لديه ولانكير
	فما عظم الرجال لهم بزين	ولكن زينهم كرم وخير
النابغة	اخلاق مجدك جلت ماله خطر	فى البأس والجود بين الحلم والخفر
	متوج بالمعالى فوق مفرقه	وفى الوغى ضيغم فى صورة القمر
	اذا دجا الخطب جلاه بصارمه	كما يجلى زمان المحل بالمطر
الاعشى	كن كالسموأل اذ طاف الهمام به	فى جحفل كسواد الليل جرار
	بالابلق الفرد من تيماء منزله	حصن حصين وجار غير غدار
	فسامه خطتى خسف فقال له	قل مابدا لك انى مانع جارى
	فقال ثكل وغدر انت بينهما	فاختر وما فيهما حظ لمختار
	فشك غير طويل ثم قال له	اقتل اسيرك انى مانع جارى
	فقال تقدمة اذ رام يقتله	اشرف سموأل فانظر فى الدم الجارى
	أأقتل ابنك صبرا او تجئ بها	طوعا فانكر هذا اى انكار
	فشك اوداجه والصدر فى مضض	عليه منطويا كاللذع بالنار
	واختار ادراعه من ان يسب بها	ولم يكن عهده فيها بختار
	وقال لااشترى عارا بمكرمة	فاختار مكرمة الدنيا على العار
تأبط شرا	اذا المرء لم يحتل وقد جد جده	اضاع وقاسى الصعب وهو مقصر
	ولكن اخو الحزم الذى ليس نازلا	به الامر الا وهو للقصد مبصر
المعافى	ان التوانى انكح العجز بنته	وساق اليها حين انكحها مهرا
	فراشا وطيا ثم قال له اتكى	رويدا كما لاشك ان تلدا فقرا

محمد بن حازم	فان عاد فى ودى رجعت اوده	والا فانى لاحله اصرا
	اعد لمن ابدى العداوة مثلها	واجزى على الاحسان واحدة عشرا
شمس المعالى قابوس	قل للذى بصروف الدهر عيرنا	هل حارب الدهر الا من له خطر
	اما ترى البحر يعلو فوقه جيف	ويستقر باقصى قعره الدرر
	فان تكن نشبت ايدى الزمان بنا	ونالنا من تمادى بؤسه الضرر
	ففى السماء نجوم مالها عدد	وليس يكسف الا الشمس والقمر
ابو محمد عبد الله ابن الخازن	وزيرا ومما يعجب المجد انه	وزير عليه للسماح امير
	وماكان للجوزاء لولا جوازه	مجاز وللشعرى العبور عبور
	تساعده الاقدار فيما يريده	وتسعده الافلاك كيف تدور
	وفى يده اليمنى ثواب وجنة	وفى يده اليسرى ردى وسعير
الفقيه ابو محمد	ابا زائر البيت العتيق وتاركى	قتيل الهوى لو زرتنى كان اجدرا
	تحج احتسابا ثم تقتل مسلما	فديتك لاتحجج ولا تقتل الورى
ابو سعيد الرستمى	الى اى ارض ارحل العيس صاديا	وبحرك مورود وروضك ناضر
	فاقسمت مافى الارض غيرك ماجد	يزار ولا فى الارض غيرى شاعر
	يرد سناك البدر والبدر زاهر	ويقفو نداك البحر والبحر زاخر
صاحب بن عباد	رق الزجاج ورقت الخمر	فتشابها فتشاكل الامر
	فكانه خمر ولاقدح	وكانها قدح ولاخمر
ابو حسين بن انكك	جار الزمان علينا فى تصرفه	واى دهر على الاحرار لم يجر
	عندى من الدهر ما لوان ايسره	يلقى على فلك الدوار لم يدر
عبدان	قابل هديت ابا العلاء نصيحتى	بقبولها وبواجب الشكر
	لاتهجون اسن منك فربما	تهجو اباك وانت لاتدرى
وله	تبين فضل الفقر عندى على الغنى	بواحدة فيها عزاء لذى حجر
	متى مت لم آسف على فقد نعمة	يود الفتى من اجلها المد فى العمر
ابو بكر الخوارزمى	غريب على الايام وجدان مثله	واغرب منه بعد رؤيته الفقر
	فلاحر الا وهو عبد لجوده	ولاعبد الا وهو فى عدله حر
بشار	ياواحد العرب الذى	امسى وليس له نظير
	لوكان مثلك آخرا	ماكان فى الدنيا فقير
قيس بن ذريح	اذا عبتها شبهتها البدر طالعا	وحسبك من عيب لها شبه البدر
	اذا مامشت شبرا من الارض ارجفت	من البهر حتى ماتزيد على شبر
	لها كفل يرتج منها اذا مشت	ومتن كغصن البان منضم الخصر

قيس بن ذريج	الا ياغراب البين ويحك انبئى	بعلمك فى لبنى وانت خبير
	فان انت لم تخبر بشئ علمته	فلا طرت الا والجناح كسير
	ودرت باعداء حبيبك بينهم	كما قد ترانى بالحبيب ادور
مجنون العامرى	سبت عظامى لحمها فتركتها	معرقة تضحى اليه وتضجر
	واخليتها من لحمها وكانها	قوارير فى اجوافها الريح تصفر
	اذا سمعت ذكر الفراق تقطعت	علائقها مما تخاف وتحذر
	خذى بيدى ثم انهضى بى تبينى	بى الضر الا اننى اتستر
وله	امر على جدار ديار ليلى	اقبل ذا الديار وذا الجدارا
	وما حب الديار شغفن قلبى	ولكن حب من سكن الديارا
الشيخ محيى الدين العربى	وانا جميعا ان نصم يوم جمعة	ففى تاسع العشرين خذ ليلة القدر
	وان كان يوم السبت اول صومنا	فحادى وعشرين اعتمده بلا عسر
	وان كان صوم الشهر فى احد فخذ	ففى سابع العشرين ماشئت فاستقر
	وان هل بالاثنين فاعلم بانه	يوافيك نيل المجد فى تاسع العشر
	ويوم الثلاثا ان بدا الشهر فاعتمد	على خامس العشرين فاعمل بها تدرى
	وفى الاربعا ان هل يامن يرومها	فدونك فاطلب وصلها سابع العشر
	ويوم خميس ان بدا الشهر فاجتهد	ففى ثالث العشرين تظفر بالنصر
	وضابطها بالقول ليلة جمعة	توافيك بعد النصف فى ليلة الوتر
	بين التذلل والتدلل نقطة	فيها يتيه العالم النحرير
	هى نقطة الاكوان ان جاوزتها	كنت الحكيم وعلمك الاكبر
عبد الغنى النابلسى	رب شخص تقوده الاقدار	للمعالى ومالذاك اختيار
	غافلا والسعادة احتضنته	وهو منها مستوحش نفار
	يتعاطى القبيح عمدا فيلقا	ه جميلا ويستر الستار
	وفتى كابد العبادة حتى	مل من ذاك ليله والنهار
	يفعل الخير ثم يلقاه شرا	واذا رام جنة فهى نار
	حكم حارت البرية فيها	وحقيق بانها تحتار
	وعطايا من المهيمن دلت	انه الله فاعل مختار
الغزال الاندلسى	ارى اهل يسار اذا توفوا	بنوا تلك المقابر بالصخور
	أبوا الا مباهاة وفخرا	على الفقراء حتى فى القبور
	فان يكن التفاضل فى ذراها	فان العدل فيها فى القعور
	لعمر ابيهم لو ابصروهم	لما عرف الغنى من الفقير
	ولا عرفوا العبيد من الموالى	ولا عرفوا الاناث من الذكور
	اذا اكل الثرى هذا وهذا	فافضل الكبير على الحقير

ابن عطية الاندلسى	كن بذئب صائد مستأنسا	واذا ابصرت انسانا ففر
	انما الانسان بحر ماله	ساحل فاحذره اياك الغرر
	واجعل الناس كشخص واحد	ثم كن من ذلك الشخص حذر
ابو حيان الاندلسى	اذا وضع الاحسان فى الخب لم يفد	سوى كفره والحر يجزى به شكرا
	كغيث سقى افعى فجاءت بسمها	وصاحب اصدافا فاثمرت الدرا
عبد الوهاب المالكى	كان فؤادى وطرفى معا	هما طرفا غصن اخضر
	اذا اشتعل النار فى جانب	جرى الماء فى الجانب الآخر
ابن الرومى	افنى واعمى ذا الطبيب بطبه	وبكحله الاحياء والبصراء
	فاذا مررت رأيت من عميانه	امما على امواته قراء
ابو سليمان الخطابى	انست بوحدتى ولزمت بيتى	فدام الانس لى ونمى السرور
	وادبنى الزمان فلا ابالى	هجرت فلا ازار ولا ازور
	ولست سائلا مادمت حيا	اسار الخيل ام ركب الامير
وله	شر السباع العوادى دونه وزر	والناس شرهم مادونه وزر
	كم معشر سلموا لم يؤذهم سبع	ومانرى بشرا لم يؤذه بشر
عتاب ابن ورقاء	ان الليالى للانام مناهل	تطوى وتبسط بينها الاعمار
	فقصارهن من الهموم طويلة	وطوالهن مع السرور قصار
الثعالبى	عجوز تمنت ان تكون فتية	وقد يبس الجنبان واحدودب الظهر
	تروح الى العطار تبغى شبابها	وهل يصلح العطار ما افسد الدهر
الخليل	كتبت بخطى مانرى فى دفاترى	من الناس فى عصرى وعن كل غابر
	ولولا عزائى انه غير خالد	على الارض لاستودعه فى المقابر
صالح ابن عباس القدوسى	تاه على اخوانه كلهم	فصار لا يطرف من كبره
	اعاده الله الى حاله	فانه يحسن فى فقره
محمود الوراق	تكثر من الاخوان ما سطعت انهم	عماد اذا استنجدتهم وظهور
	فما بكثير الف خل وصاحب	وان عدوا واحدا لكثير
ابن قنبر	ان كنت لست معى فالذكر منك سوى	قلبى القريح وان غيبت عن بصرى
	العين تبصر من تهوى وتحرمه	وانما القلب لايخلو عن الفكر
على بن جبلة	ملك تندى انامله	كانبلاج النوء عن مطره
	مستهل عن مواهبه	كابتسام الروض عن زهره
	جبل عزت مناكبه	امنت عدنان فى ثغره
	انما الدنيا ابو دلف	بين مبداه ومحتضره

على ابن جبلة

فاذا ولى ابو دلف   ولت الدنيا على اثره
است ادرى ما اقول له   غيران الارض فى خضره
يا دواء الارض ان فسدت   ومديل اليسر من عسره
كل من فى الارض من عرب   بين باديه الى حضره
مستعير منك مكرمة   يكتسبها يوم مفتخره

محمد بن وهيب

ثلاثة تشرق الدنيا ببهجتهم   شمس الضحى وابو اسحق والقمر
يحكى افاعيله فى كل نائبة   الغيث والليث والصمصامة الذكر

سعيد بن حميد

تظنون انى قد تبدلت بعدكم   بديلا وبعض الظن اثم ومنكر
اذا كان قلبى فى يديك رهينة   فكيف بلا قلب اصافى واهجر

بيهس بن مهيب

هل بالديار التى بالقاع من احد   باق فيسمع صوت المدلج السارى
تلك المنازل من صفراء ليس بها   نار تضئ ولا اصوات سمار
عفت معارفها هوجا مغبرة   تسفى عليها تراب الابطح الهارى
حتى تنكرت منها كل معرفة   الا الرماد نخيلا بين احجار
طال الوقوف بها والعين تسبقنى   فوق الرداء بوادى دمعها الجارى
كذلك الدهر ان الدهر ذو غير   على الانام وذو نقص وامرار

ابو صخر الهذلى

اما والذى ابكى واضحك والذى   امات واحيا والذى امره الامر
لقد تركتنى احسد الوحش ان ارى   اليفين منها لا يروعهما الذعر
فيا حبها زدنى جوى كل ليلة   ويا سلوة الايام موعدك الحشر

المنخل بن حارث اليشكرى

ان كنت عاذلتى فسيرى   نحو العراق ولا تحورى
لا تسألى عن جل مالى   وانظرى كرمى وخيرى
وفوارس كأوار حر   النار احلاس الذكور
شدوا دوابر بيضهم   فى كل محكمة القتير
واستلأموا وتلببوا   ان التلبب للمغير
وعلى الجياد المضمرا   ت فوارس مثل الصقور
يخرجن من خلل الغبا   ر يجفن بالنعم الكثير
اقررت عينى من اولا   ئك والفوائح بالعبير
واذا الرياح تناوحت   بجوانب البيت الكسير
الفيتنى هش اليدى   ن بمرى قدحى او شجيرى
ولقد دخلت على الفتا   ة الخدر فى اليوم المطير
الكاعب الحسناء تر   فل فى الدمقس وفى الحرير
فدفعتها فتدافعت   مشى القطاة الى الغدير

ولثمتها فتنفست   كتنفس الظبى الغرير
فدنت وقالت يا منخ   خل ما بجسمك من حرور
ما شف جسمى غير حب   بك فاهدأى عنى وسيرى
واحبها وتحبنى   ويحب ناقتها بعيرى
ولقد شربت مدامة   ما بالصغير وبالكبير
فاذا انتشيت فاننى   رب الخورنق والسرير
واذا صحوت فاننى   رب الشويهة والبعير
يا هند من لمتيم   يا هند للعانى الاسير
يعكفن مثل اساود   التنوم لم تعكف بزور

كوپريلى زاده عبد الله پاشا

اطلت مواعدى ومطلت دينى   الى اجل يطول له انتظار
فصرت اعد شهرا بعد شهر   فقد طال الليالى والنهار
متى بقدومك العانى يهنى   وتونس يا سليم بك الديار

وله

ذهب الصفا فكل عيش اكدر   ورزيتى بك يا زبيدة اكبر
ذهب السرور وكل ما يلهى به   فالدهر بعدك حسرة وتذكر
اودت بك الايام غير ذميمة   فتركتنى ابكى عليك واسهر
انى اليبوت فلا أرى لى أنسا   وكان ربع الدار بعدك مقفر
فأبيت مستجرا بيثك واجما   وغروب عينى فى الرداء تحدر
ابكى واندب ما مضى من عيشنا   اذ نحن فى دعة وغصنك اخضر
والدار جامعة وانت صحيحة   والدهر سلم بالامانى تظفر
حتى تقسمنا الزمان بصرفه   فأبادنا ولكل ورد مصدر

للامام الشافعى

على ثياب لو تباع جميعها   بفلس لكان الفلس منهن اكثر
وفيهن نفس لو يقاس بقدرها   نفوس الورى كانت اجل واكبر

فرزدق

ندمت ندامة الكسعى لما   غدت منى مطلقة نوار
وكانت جنتى فخرجت منها   كادم حين اخرجه الضرار
ولوانى ملكت يدى وامرى   لكان على للقدر الخيار

حاتم

امارى ما يغنى الثراء عن الفتى   اذا حشرجت يوما وضاق بها الصدر
امارى ان المال غاد ورائح   ويبقى من المال الاقاويل والذكر
وقد علم الاقوام لو ان حاتما   اراد ثراء المال كان له وفر

ابو سعيد بن نوفة

ان كنت تأكل ما حضر   فاحضر فانك منتظر
والساعة اقتربت لفر   ط الجوع وانشق القمر

محمد بن جعفر

وكم نادمت من ذكر وانثى   ففضلت الاناث على الذكور
الا ان الاناث الذ قربا   والوط بالقلوب وبالصدور

الصنوبرى

ان كان فى الصيف ريحان وفاكهة   فالارض مستوقد والجو تنور
وان يكن فى الخريف النخل مخترفا   فالارض عريانة والجو مقرور
وان يكن فى الشتاء الغيث متصلا   فالارض محصورة والجو مأسور
ماالدهر الا الربيع المستنير اذا   اتى الربيع اتاك النور والنور
الارض ياقوتة والجو لؤلؤة   والنبت فيروزج والماء بلور

الاخطل

قوم اذا استنبح الاضياف كلبهم   قالوا لامهم بولى على النار
فتحبس البول شحا ان تجود به   فما تبول لهم الا بمقدار

ابو اسحق بن خفاجه

يا أهل أندلس لله دركم   ماء وظل وانهار واشجار
ما جنة الخلد الا فى دياركم   ولو تخيرت هذا كنت اختار
لاتختشوا بعد ذا أن تدخلوا سقر   فليس تدخل بعد الجنة النار

الامام الطرطوشى

الناس يهدون على قدرهم   لكننى اهدى على قدرى
يهدون ما يفنى وأهدى الذى   يبقى على الايام والدهر

المتنبى

ومن ينفق الساعات فى جمع ماله   مخافة فقر فالذى فعل الفقر
ويوم وصلناه بليل كانما   على افقه من برقه حلل حمر
وليل وصلناه بيوم كانما   على متنه من دجنه حلل خضر
وغيث ظننا تحته ان عامرا   علا لم يمت او فى السحاب له قبر
ومازلت حتى قادنى الشوق نحوه   يسايرنى فى كل ركب له ذكر
واستكبر الاخبار قبل لقائه   فلما التقينا صغر الخبر الخبر
وماقلت من شعر تكاد بيوته   اذا كتبت يبيض من نورها الحبر
اسامى وصبى والفؤاد وهمتى   اوداللواتى ذا اسمها منك والشطر
وما انا وحدى قلت ذا الشعر كله   ولكن لشعرى فيك من نفسه شعر
ازالت بك الايام عتبى كانما   بنوها لها ذنب وانت لها عذر

وله

ما كنت احسب قبل دفنك فى الثرى   ان الكواكب فى التراب تغور
ما كنت آمل قبل نعشك ان أرى   رضوى على ايدى الرجال تسير
خرجوا به ولكل باك خلفه   صعقات موسى يوم دك الطور
والشمس فى كبد السماء مريضة   والارض واجفة تكاد تمور
وحفيف اجنحة الملائك حوله   وعيون اهل اللاذقية صور
حتى اتوا جدثا كان ضريحه   فى قلب كل موحد محفور
بمزود كفن البلى من ملكه   مغف وائمد عينه الكافور

المتنبى

فيه الفصاحة والسماحة والتقى   والباس اجمع والحجا والخير
وكانما عيسى بن مريم ذكره   وكان عازر شخصه المقبور
يممت شاسع دارهم عن نية   ان المحب على البعاد يزور
وقنعت باللقيا واول نظرة   ان القليل من الحب كثير

وله

الصوم والفطر والاعياد والعصر   منيرة بك حتى الشمس والقمر
ما الدهر عندك الا روضة انف   يا من شمائله فى دهره زهر
ما ينتهى لك فى ايامه كرم   ولا انتهى لك فى اعوامه عمر
فان حظك من تكرارها شرف   وحظ غيرك منها الشيب والكبر

السيبانى

على المرء ان يسعى لما فيه جده   وليس عليه ان يساعده الدهر
فان نال بالسعى المنى تم قصده   وان خانه المقدور كان له العذر

ابو حسن الخشاب

احب من حبكم من كان يشبهكم   حتى لقد صرت اهوى الشمس والقمر
امر بالحجر القاسى فالثمه   لان قلبك قاس يشبه الحجر

حسان بن ثابت

ثناؤك فى الدنيا من المسك أعطر   وحظك فى الدنيا جزيل موفر
وكفك بحر والانامل انهر   رعى الله كفا فيه بحر وأنهر
أعيذك بالرحمن من كل حاسد   فلا زالت الحساد تغنى وتصفر
اسامى قصير فى مديحك سيدى   لانى فقير والفقير مقصر

لا

نبئت ان الباز علق مرة   عصفور بر ساقه المقدور
فتكلم العصفور فى اظفاره   والباز منهمك عليه يطير
فاتى لسان الحال يخبر قائلا   ها قد ظفرت واننى مأسور
مثلى فما يغنى لمثلك جوعة   ولئن اكلت فاننى محقور
فتبسم الباز المدل بنفسه   طربا واطلق ذلك العصفور

لا

رأيت شاة وذئبا وهى ماسكة   باذنه وهو منقاد لها سارى
فقلت أعجوبة ثم التفت أرى   مابين نابيه ملقى نصف دينار
فقلت للشاة ما ذا الالف بينكما   والذئب يسطو بانياب واظفار
تبسمت ثم قالت وهى ضاحكة   بالتبر يكسر ذاك الضيغم الضارى

لا

ولائمة لامتك يافضل فى الندى   فقلت لها هل يقدح اللوم فى البحر
اتنهين فضلا عن عطاياه للغنى   فمن ذا الذى ينهى السحاب عن القطر
كأن نوال الفضل فى كل بلدة   تحدر هذ المزن فى مهمه قفر
كأن وفود الناس فى كل وجهة   الى الفضل لاقوا عنده ليلة القدر

لا
أوليتني نعمان أبوح بشكرها | وكفيتني كل الامور باسرها
فلأشكرنك ماحييت وان امت | فلاشكرنك اعظمي في قبرها

لا
ففي كل باب منه در مؤلف | كنظم عقود زينتها الجواهر
فان نظم العقد الذي فيه جوهر | على غير تأليف فما الدر فاخر

لا
لعمرك ما الرزية فقد مال | ولا فرس يموت ولا بعير
ولكن الرزية فقد حر | يموت لموته خلق كثير

لا
عجبا لقوم يعجبون برأيهم | وارى بعقلهم الضعيف قصورا
هدموا قصورهم بدار بقائهم | وبنوا لعمرهم القصير قصورا

لا
وما احد عن السن الناس سالما | ولو انه ذاك النبي المطهر
وان كان مقداما يقولون اهوج | وان كان مفضالا يقال مبذر
وان كان سكيتا يقولون ابكم | وان كان منطيقا يقولون مهذر
وان كان صواما وبالليل قائما | يقولون زراق يرائي ويمكر
فلاتحتفل بالناس والذم والثنا | ولاتخش غير الله فالله اكبر

لا
يقولون كافات الشتاء كثيرة | وما هي الا واحد غير مفترا
اذا صح كاف الكيس فالكل حاصل | لديك وكل الصيد في جوف الفرا

لا
لم ار مثل الرفق في يمنه | يستخرج العذراء من خدرها
من يستعن بالرفق في امره | يستخرج الحية من جحرها

لا
العلم فيه جلالة ومهابة | والعلم انفع من كنوز الجوهر
تفنى الكنوز على الزمان وصرفه | والعلم يبقى باقيات الاعصر

لا
لبست صروف الدهر كهلا وناشئا | وجربت حاليه على العسر واليسر
فلم أر بعد الدين خيرا من الغنى | ولم أر بعد الكفر شرا من الفقر

لا
انى وجدت الغنى زينا لصاحبه | في اهله وفقير القوم محقور
ان المقلين لاتنسى ذنوبهم | وذنب ذى المال عند الناس مغفور

لا
جعلت فداك في رأسي خمار | وليس دواؤه الا العقار
وعندي من تحب فدتك نفسي | واقداح واكواب تدار
فبادر غير مأمور سريعا | فان بنا لموردك انتظار

لا
يد المعروف غنم حيث كانت | تحملها شكور اوكفور
ففي شكر الشكور لها جزاء | وعند الله ما جحد الكفور

لا
لا اقتضيك الى السماح لانه | لك عادة لكنما انا مذكر
وكن السحاب اذا تمسك بالحيا | رغبوا اليه بالدعاء فيمطر

لا
على كل حال فاجعل الحزم عدة | لما انت باغيه وعونا على الدهر
فان نلت امرا نلته بعزيمة | وان قصرت عنك الحظوظ فمن عذر

لا
لاتبك الفا نأى ولادارا | ودر مع الدهر كيف مادارا
واتخذ الناس كلهم سكنا | ومثل الارض كلها دارا
واصبر على خلق من تعاشره | وداره فاللبيب من دارا
ولاتضع فرصة السرور فما | تدري يوما تعيش ام دارا
وعلم بان المنون جائلة | وقد ادارت على الورى دارا
واقسمت لاتزال قانصة | ماكر عصر الحبا وما دارا
فكيف ترجى النجاة من شرك | لم ينج منه كسرى ولا دارا

لا
رأيت في النوم انى مالك فرسا | ولى وصيف وفي كمى دنانير
فقال قوم لهم فهم ومعرفة | خيرا رأيت وللمال التباسير

لا
اقصص منامك في دار الامير تجد | تفسير ذاك وللاحلام تفسير
نحن في افضل السرور ولكن | ليس الابكم يتم السرور
عيب ما نحن فيه يا اهل ودي | انكم غبتم ونحن حضور
فاجدوا المسير بل ان قدرتم | ان تطيروا مع الرياح فطيروا

لا
وقاسمني دهري بني مشاطرا | فلما تقضى شطره عاد في شطري
الا ليت امي لم تلدني وليتني | سبقتك اذ كنا الى غاية نجري
وقد كنت ذا ناب وظفر على العدا | فاصبحت لايخشون نابي ولاظفري

لا
لو كنت ريحا كانت الدبورا | او كنت غيما لم تكن مطيرا
او كنت ماء لم تكن نميرا | او كنت بردا كنت زمهريرا

لا
والله لولا صبية صغار | وجوههم كانها اقمار
لما رآني ملك جبار | ببابه ما طلع النهار

لا
وعسى الذي اهدى ليوسف اهله | واعزه في السجن وهو اسير
ان يستجيب لنا فيجمع شملنا | والله رب العالمين قدير

لا
رأيت احمد لما جاء من سفر | والشمس قد اثرت في وجهه اثرا
فانظر لما اثرته الشمس في قمر | والشمس لاينبغي ان تدرك القمرا

لا
لعمرك ان المال قد يجعل الفتى | سنيا وان الفقر بالمرء يزرى
وما رفع النفس الدنية كالغنى | ولاوضع النفس النفيسة كالفقر

لا
قالوا أترقد مذغبنا فقلت لهم | نعم واشفق من دمعي على بصري
ماحق طرف هداني نحو حسنكم | انى اعذبه بالدمع والسهر

لا — ورب ليل سهرناه وقد طلعت … بقية البدر في اولى تسايره
كأنما ادهم الظلماء حين نجا … من اشهب الصبح الفى نعل حافره

لا — ركوبك الامر مالم تبد فرصته … جهل ورأيك في الاقحام تغرير
فاعمل صوابا وخذ بالحزم مأثرة … فلن يذم لاهل الحزم تدبير

لا — من اخذ الحذر من المحذور … قل تجنبه على الدهور
فليحزم الحازم في الامور … فان كبا فالعذر للمعذور

لا — اياك والامر الذي ان توسعت … موارده ضاقت عليك المصادر
فما حسن ان يعذر المرء نفسه … وليس له من سائر الناس عاذر

لا — اذا كنت في امر ولم تر حيلة … فصبرك ان النجح يدرك بالصبر
كذاك عيون الماء تكدر مدة … وتصفو مرارا هكذا عادة الدهر

لا — اذا اعتذر المسئ اليك يوما … من التقصير عذر فتى مقر
فصنه عن عتابك واعف عنه … فان العفو شيمة كل حر

لا — اقبل معاذير من يأتيك معتذرا … ان بر عندك فيما قال او فجرا
فقد اطاعك من يرضيك ظاهره … وقد اجلك من يعصيك مستترا

لا — اغتفر زلتي لتحرز فضلى … واعف عني ولا يفوتك اجرى
لا تكلني الى التوسل بعذ … ر لعلى ان لا اقوم بعذرى

لا — تحيى بكم كل ارض تنزلون بها … كأنكم في بقاع الارض امطار
وتشتهى العين فيكم منظرا حسنا … كأنكم في عيون الناس اقمار

لا — ان الولاية معيار العقول بها … يبين من فيه نقص او به عور
فكم اصمت سميعا كان ذا أذن … قبل التولى واعمت من له بصر

لا — يغير الناس لعب الدهر طرا … وليس مغيرى احداث دهر
فصاحب الولى يسر قلبي … وما بغض العدو يهم صدرى

لا — رأيت الدهر مختلفا يدور … فلا حزن يدوم ولا سرور
وكم بنت الملوك بها قصورا … فما بقى الملوك ولا القصور

لا — والدهر دهر الجاهليـ … ـن واما اهل العلم فاتر
لا سوق اكسد فيه من … سوق المحابر والدفاتر

لا — الآمرون بمعروف ومكرمة … والزاجرون عن الفحشاء والنكر
مؤيدون لدين الحق ثم هم … خلائف الرسل في التبليغ والنذر

لا — وان مابي بالجبال لهدها … وبالنار اطفاها وبالماء لم يجر
وبالخلق لم يخلق وبالارض لم تكن … وبالشمس لم تطلع وبالبدر لم يسر

لا — يقول جبان القوم في حال سكره … وقد شرب الصهباء هل من مبارز
وابن الخيول الاعوجيات في الوغى … انا قل فيها كل ليث مناهز
ففي السكر قيس وابن معدى وعامر … وفي الصحو تلقاه كبعض العجائز

علي بن هشام — تغيرت بعدى والزمان مغير … وخست بعهدى والملوك تخيس
واظهرت لي هجرا واخفيت بغضة … وقربت وعدا واللسان عبوس
ومما شجاني انني يوم زرتكم … حجبت واعدائي لديك جلوس
وفي دون ذا ما يستدل به الفتى … على الغدر من احبابه ويقيس
كفرت بدين الحب ان طرت بابكم … وتلك يمين ما علمت غموس
فان ذهبت نفسي عليكم تشوقا … فقد ذهبت للعاشقين نفوس
ولو كان نجمي في السعود وصلتكم … ولكن نجوم العاشقين نحوس

مالك بن حارث — خليلى ان العداية ازمعت … على الصدر والهجران فاستدنيا أعنسى
فلا صبر لي بعد الفراق على الجفا … ولا راحة الا التوسد في رمسي
فصبر محب عن حبيب يحبه … محال وهل جسم يعيش بلا نفس

ابن سكرة — جاء الشتاء وعندى من حوائجه … سبع اذا القطر عن حاجاتنا حبسا
كن وكيس وكانون وكاس طلا … بعد الكباب وكس ناعم وكسا

المتنبي — انوك من عبد ومن عرسه … من حكم العبد على نفسه
فلا ترج الخير عند امرئ … مرت يد النخاس في رأسه

ابوحيان — ارحت روحى من لايناس بالناس … لما غنيت عن الاكياس بالياس
وصرت في البيت وحدى لا أرى احدا … بنات فكرى وكتبي هن جلاسى

ابن ابو اندلسى — من يبتغى الود من الناس … يكن لما قالوه بالناسى
اغض عن الناس تنل ودهم … انك لا تغنى عن الناس

ابراهيم موصلى — انت الذي قام الملوك وقصروا … عنه وانت على سرير جالس
اصبحت راعينا وحارس امرنا … فالله من عرض الردى لك حارس

احمد بن الحفيب

وانی وان احسنت فی القول مرة … فنك ومن احسانك امتارهاجسی

تعلمت مما قلته وفعلته … فاهديت حلوا من جناى لغارس

احمد بن ابی فتن

هل انت منقذ شلوی من يدی زمن … اضحی بقد اديمی قد منتهس

دعوتك الدعوة الاولی وبی رمق … وهذه دعوتی والدهر مفترس

علی بن جبلة

دجلة تسقی وابو غانم … يطعم من تسقی من الناس

الناس جسم وامام الهدی … رأس وانت العين فی الرأس

خبزارزی

علی ثياب فوق قيمتها فلس … وفيهن نفس دون قيمتها الانس

فثوبك صبح تحت اذياله دجی … وثوبی ليل تحت اذياله شمس

ابو فراس الحمدانی

لمن اعاتب مالی اين يذهب بی … قد صرح الدهر لی بالمنع والياس

ابغی الوفاء بدهر لا وفاء له … كانی جاهل بالدهر والناس

لا

الحمد لله ليس لی فرس … ولا علی باب منزلی حرس

ولا غلام اذا هتفت به … بادر نحوی كانه قبس

ابنی غلامی وزوجتی امتی … ملكتها بالملاس والعرس

غنيت باليأس واعتصمت به … عن كل فرد بوجهه عبس

فما يرانی ببابه ابدا … طلق المحيا سمح ولا شرس

لا

ورب ذی ثقة قد كان لی سكنا … وكنت منه مكان العين فی الرأس

ولی واعرض عنی اذ أفاد غنی … وخانه سوء بنيان وآساس

حتی اذا ما قضی من ماله وطرا … فيما احب من اللذات والكاس

غدا الی بوجه ضاحك طلق … وعاد فی وده من بعد افلاس

مقلوب

اس ارملا اذا عرا … وارع اذا المرء اسا

اسند اخا نباهة … ابن اخاء دنسا

اسل جناب غاشم … مشاغب ان جلسا

اسر اذا هب مرأ … وارم به اذا رسا

اسكن تقوی فعسی … يسعف وقت نكسا

لا

قد كان صاحب هذا القصر مغتبطا … فی ظل عيش يخاف الناس من باسه

فبينما هو مسرور بلذته … فی مجلس اللهو مغبوط بجلاسه

اذ جاءه بغتة ما لا مرد له … فخر ميتا وزال التاج عن رأسه

لا

غضی عيونك يا عيون النرجس … فقد استحيت بأن اقبل مونسی

فاجابنی منهن باقة نرجس … بفصاحة من السن لم تخرس

قبل حبيبك كيف فان من … آدابنا الكتمان سر المجلس

لا

طلبت هدية لك باحتيال … علی ما كان من حسی وبسی

فلما لم اجد شيئا نفيسا … يكون هديتی اهديت نفسی

لا

خلق اللسان لنطقه وبيانه … لا للسكوت وذاك حظ الاخرس

فاذا جلست فكن مجيبا سائلا … ان الكلام يزين رب المجلس

لا

قالوا تغير هذا الدهر قلت لهم … الله باق وما بالدهر من بأس

الشمس تطلع والافلاك دائرة … وما تغير الا انفس الناس

لا

ان العيون رمتك اذ فاجأتها … وعليك من شهد الثياب لباس

اما الطعام فكل لنفسك ما اشتهت … واجعل ثيابك ما اشتهاه الناس

لا

لعمرك ما الانسان الا ابن يومه … علی ما تجلی يومه لا ابن امسه

وما الفخر بالعظم الرميم وانما … فخار الذی يبغی الفخار بنفسه

بشار بن برد

اظلت علينا منك يوما سحابة … اضاءت لنا برق وابطا رشاشها

فلا غيمها يجلی فييأس طامع … ولا غيثها يهمی فتروی عطاشها

لا

ومن استحق الارتقاء فرقه … ومن استحط فحطه فی حشه

واعلم بان التبر فی عرق الثری … خاف الی ان يستثار بنبشه

وفضيلة الدينار يظهر سرها … من حكه لا من ملاحة نقشه

لا

لبست الخميصة ابغی الخبيصه … وانشبت شصی فی كل شيصه

ولو نصف الدهر فی حكمه … لما ملك الحكم اهل النقيصه

لا

لا تحقرن الرای وهو موافق … حكم الصواب اذا اتی من ناقص

والدر هو اجل شی يقتنی … ما حط قيمته هوان الغائص

لا

فرحمة الله علی آدم … رحمة من عم ومن خصصا

لو كان يدری انه خارج … مثلك من احليله لاختصی

لا

يلومونی ان بعت بالرخص منزلی … ولم يعلموا جارا هناك ينغص

فقلت لهم كفوا الملام فانما … بجيرانها تغلو الديار وترخص

مجنون العامری

كان فؤادی فی مخالب طائر … اذا ذكرت ليلی يشد بها قبضا

كان فجاج الارض حلقة خاتم … علی فما تزداد طولا ولا عرضا

بورزيق بغدادى

اسمع النصحى ولا تغضب على قا … ابغى بقولى لا مالا ولا عوضا
الذكر يبقى ويفنى ما سواه وكم … سواك قد نال ملكا فانقضى ومضى
فى هذه الدار فى هذا الرواق على … هذا السرير رأيت الملك فانقرضا

لا

شاتمنى عبد بنى مسمع … فصنت عنه النفس والعرضا
ولم اجبه لاحتقارى له … من ذا يعض الكلب ان عضا

ابن لبون الاندلسى

دع مدح نفسك ان اردت زكائها … فبمدح نفسك من مقامك تسقط
ما انت تخفضها يزيد علائها … والعكس فانظر آ عالك احوط

ابو الحسين بن الكك

لا بارك الله دنيا فقيتها … لبست تنى عنداب بقيراط
دنيا تأبت على الاحرار قاطبة … وطاوعت كل صفعان وضراط

لا

سامح اخاك اذا خلط … منه الاصابة بالغلط
من ذا الذى ما ساء قط … ومن له الحسنى فقط
كالشوك يبدو فى الغصو … ن مع الجنى الملتقط

لا

لى صاحب جعل المساوى ربه … تصور معناها وصيغة لفظها
فكانه ملك الشمال موكلى … ابدا بكتب السيئات وحفظها

ابو القاسم السهيلى

يامن يرى ما فى الضمير ويسمع … انت المعد لكل ما يتوقع
يامن يرجى للشدائد كلها … يامن اليه المشتكى والمفزع
يامن خزائن رزقه فى قول كن … امنن فان الخير عندك اجمع
مالى سوى فقرى اليك وسيلة … فبالافتقار اليك فقرى ادفع
مالى سوى قرعى لبابك حيلة … فان رددت فاى باب أقرع
من الذى ادعو واهتف باسمه … ان كان فضلك عن فقيرك يمنع
حاشا لجودك ان يقنط عاصيا … الفضل اجزل والمواهب اوسع

ابن جبير الاندلسى

عجبت للمرء فى دنياه تطمعه … فى العيش والاجل المحتوم يقطعه
يمسى ويصبح فى عشواء يخبطها … اعمى البصيرة والامال تخدعه
يغتر بالدهر مسرورا بصحبته … وقد تيقن ان الدهر يصرعه
ويجمع المال حرصا لا يفارقه … وقد درى انه للغير يجمعه
تراه يشفق من تضييع درهمه … وليس يشفق من دين يضيعه
واسوء الناس تدبيرا لعاقبة … من انفق العمر فيما ليس ينفعه

الحسين بن طيه الاسدى

ألما على معن وقولا لقبره … سقتك الغوادى مربعا ثم مربعا
فيا قبر معن كنت اول حفرة … من الارض خطت للمكارم مضجعا
ويا قبر معن كيف واريت جوده … وقد كان منه البر والبحر مترعا
ولكن حويت الجود والجود ميت … ولو كان حيا ضقت حتى تصدعا
فلما مضى معن مضى الجود والندى … واصبح عرنين المكارم اجدعا
فتى عاش فى معروفه بعد موته … أناس بهم بالبر قد كان اوسعا
كانا خلقنا للنوى وكانما … حرام على الايام ان تتجمعا

ابن عطية الاندلسى

باربع فاقت الامصار قرطبة … وهن قنطرة الوادى وجامعها
هاتان ثنتان والزهراء ثالثة … والعلم اكبر شئ وهو رابعها

ابو عبد الله المعافرى

ودعت قلبى ساعة التوديع … واطعت قلبى وهو غير مطيعى
ان لم اشيعهم فقد شيعتهم … بمشيعين تنفسى ودموعى

ابن مرج الاندلسى

مثل الرزق الذى تطلبه … مثل الظل الذى يمشى معك
انت لا تدركه متبعا … واذا وليت عنه تبعك

ابن لبون الاندلسى

كل ما قدفات لا ارد له … فلتكن عن ذا مصروف الطمع
ايعود الحسن من بعد الصبا … قلما ادبر شئ فرجع

سابعه ابن برى

يخادع ريب الدهر عن نفسه الفتى … سفاها وريب الدهر عنها يخادعه
ويطمع فى سوف ويهلك دونها … وكم من حريص اهلكته مطامعه

عبد الكريم جبلى

وما الخلق فى التمثال الا كثلجة … وانت بها الماء الذى هو نابع
فما الثلج فى تحقيقنا غير مائه … وغيران فى حكم دعته الشرائع
ولكن بذوب الثلج يرفع حكمه … ويوضع الحكم الماء والامر واقع

ابو يعلى

تجاهلت لما لم ارالعقل شافعا … وانكرت لما كنت بالعلم ضائعا
وما نافعى عقلى وفضلى وفطنتى … اذا بت صفر الكف والبطن جائعا

ابن ظريف

واتبع ليلى حيث سارت واودعت … وما الناس الا الف ومودع
كان زماما من الفؤاد معلقا … تقود به حيث استمرت فاتبع

لبيد

بلينا وما تبلى النجوم الطوالع … وتبقى الجبال بعدنا والمصانع
وقد كنت فى اكناف دار مضنة … ففارقنى جار باربد نافع
فلا جزع ان فرق الدهر بيننا … فكل امرئ يوما له الدهر فاجع
وما الناس الا كالديار واهلها … بها يوم حلوها وتغدو بلاقع
ويمضون ارسالا وتخلف بعدهم … كما ضم احدى الراحتين الاصابع
وما المرء الا كالشهاب وضوئه … يحور رمادا بعد اذ هو ساطع

لبيد

وما المرء الا مضمرات من التقى   وما المال الا عاريات وودائع
اليس ورائى ان تراخت منيتى   لزوم العصا تحنى عليها الاصابع
اخبر اخبار القرون التى مضت   ادب كأنى كلما قمت راكع
فاصبحت مثل السيف اخلق جفنه   تقادم عهد القين والنصل قاطع
فلا تبعدن ان المنية موعد   علينا فدان للطلوع وطالع
اعاذل ما يدريك الا تظنينا   اذا رحل الفتيان من هو راجع
اتجزع مما احدث الدهر بالفتى   واى كريم لاتصبه القوارع
لعمرك ماتدرى الضوارب بالحصى   ولا زاجرات الطير ماالله صانع

قطرى بن الفجاءة

اقول لها وقد طارت شعاعا   من الابطال ويحك لاتراعى
فانك لو سألت بقاء يوم   على الاجل الذى لك لم تطاعى
فصبرا فى مجال الموت صبرا   فما نيل الخلود بمستطاع
ولا ثوب البقاء بثوب عز   فيطوى عن اخى الخنع اليراع
سبيل الموت غاية كل حى   فداعيه لاهل الارض داع
ومن لايعتبط يسأم ويهرم   وتسلمه المنون الى انقطاع
وما للمرء خير فى حياة   اذا ما عد من سقط المتاع

ابو الاسود الدؤلى

بليت بصاحب ان أدن شبرا   يزدنى فى مباعدة ذراعا
وان امدده فى الوصل ذرعى   يزدنى فوق قيس الذرع باعا
ابت نفسى له الا اتباعا   وتأبى نفسه الا امتناعا
كلانا جاهد ادنو وينأى   فذلك ما استطعت وما استطاعا

وله

احبب اذا احببت حبا مقاربا   فانك لاتدرى متى انت نازع
وابغض اذا ابغضت بغضا مقاربا   فانك لا تدرى متى انت راجع
وكن معدن الحلم واصفح عن الخنا   فانك راء ما عملت وسامع

السرى الرفاء

بروحى من رد التحية ضاحكا   فجدد بعد اليأس فى الوصل مطمعى
وحالت دموع العين بينى وبينها   كان دموع العين تعشقه معى

ابن الاحنف

اعيش الدهر ان عشت   بقلب منك مرتاع
وان حل بى البعد   سيبغانى لك الناعى

مجنون العامرى

سأتبع ليلى حيث حلت وخيمت   وما الناس الا آلف ومودع
كان زماما فى الفؤاد معلقا   تقود به حيث استمرت وأتبع

قيس بن ذريح

بت والهم يا لبينى ضجيعى   وجرت مذنبات عنى دموعى
يالبينى فدتك نفسى واهلى   هل لدهر مضى لنا من رجوع

ابو ذؤيب الهذلى

امن المنون وريبها تتوجع   والدهر ليس بمعتب من يجزع
قالت امامة ما لجسمك شاحبا   منذ ابتذلت ومثل مالك ينفع

ابو ذؤيب

ام ما لجسمك لايلائم مضجعا   الا اقض عليك ذاك المضجع
فاجبتها ان ما لجسمك انه   اودى بنى من البلاد فودعوا
اودى بنى فاعقبونى حسرة   عند الرقاد وعبرة لاتقلع
فالعين بعدهم كان حداقها   كحلت بشوك فهى عورى تدمع
فغبرت بعدهم بعيش ناصب   واخال انى لاحق مستتبع
سبقوا هوى واعنقوا لهواهم   فتخرموا ولكل جنب مصرع
ولقد حرصت بان ادافع عنهم   فاذا المنية اقبلت لاتدفع
واذا المنية انشبت اظفارها   الفيت كل تميمة لاتنفع
وتجلدى للشامتين اريهم   انى لريب الدهر لا اتضعضع
حتى كانى للحوادث مروة   بصفا المشرق كل يوم تقرع
والدهر لايبقى على حدثانه   جون السحاب له حدائد اربع

ابو الفتح ذو الكفايتين

انضت عقود ام افيضت مدامع   وهذى دموع ام نفوس هوامع
على الملك قوام وللدين حافظ   وللمال وهاب وللجار مانع
اسود ولكن الحراب عرينها   شموس ولكن الصفوف مطامع
اشاحوا وما شحوا وثابوا وما نبوا   وكانت لهم تحت المنايا منافع
اذلهم ذل الهزيمة فانحنت   قناة الظهور واستقام الاخادع
وكان لهم لبس المعصفر عادة   فخاطت لهم منه السيوف القواطع
بطرتم فطرتم والعصا زجر من عصا   وتقويم عبد الهون بالهون نافع
تبسمت والخيل العتاق عوابس   واقدمت والبيض الرقاق هوالع
صدعت بصبح النصر ليل جموعهم   وكيف بقاء الليل والصبح صارع
فما الرمح منآد ولا النصر خاذل   ولا اضل خوان ولا السهم طالع
ومقترحات فى القوافى بدائه   بدائع الاحسان فيها ودائع
كلام شكور اطلقت من عنانه   صنايع يخجلن النار نواضع
خدمت بقول ذاو من قبل قبله   خدمت وغنى والقول للفعل شافع

احمد بن الجليل

ورد العفاة المعطشون فاصدروا   ربا وطاب لهم لديك المكرع
واراك تمطر جانبا عن جانب   وفناء ارضى من سمائك بلقع
أانقص منزلتى تؤخر حاجتى   ام ليس عندك لى لخير مطمع

ابن منقذ

لا تستكن للهم وائت جسامه   بعزيمة فى الخطب لاتتضعضع
فاذا أتى ما ليس يدفع فالقه   بالصبر فهو دواء ما لا يدفع

ابو الفراس الحمدانى

رويدك لا تصل يدها بباعك   ولا تغر السباع على رباعك
ولا تعن العدو على انى   يمينك ان قطعت فمن ذراعك

ابو هريرة	من رسولى اليك ام من شفيعى	ياشبيه الهلال عند الطلوع
	انت فى القلب شاهد ليس تخلو	من ضميرى وانت بين ضلوعى
ابو بكر الخالدى	فديت من زرعت فى القلب لحظته	صبابة وسقا بالدمع مازرعا
	او ان قلبى وفاه محبته	احبه بقلوب العالمين معا
لا	ايا دهر ان الموت قدر بيننا	ولاشك ان الموت للناس مرجع
	فلا العلم مناع ولا الجهد دافع	ولا الملك يفديه ولا المال ينفع
	سواء على جمع الايام مصابه	ولكن على الشبان ذلك اوجع
	فواحسرتا ان يغرب اللحد والثرى	شموس خدود فى النجش تطلع
	تكفن فى تحت الجنادل بتة	قدود كغصن البان فى الروض ترتع
	ويقبر صدع فاحم متجعد	وكان له مثل العبير تضوع
	ايا عجبا يستأصل الفرس ناميا	ومخضرة الاوراق ليست تقطع
	الارحم الله الشبية حيث ما	اصول اماثيها عن القلب تقلع
لا	يامنزلا لعب الزمان باهله	فاباد هم بتفرق لا يجمع
	ان الذين عهدتهم بك مرة	كان الزمان بهم يضر وينفع
	اصبحت تفزع من رآك وطالما	كنا اليك من المهاول نضرع
	ذهب الذين يعاش فى اكنافهم	وبقى الذين حياتهم لا تنفع
لا	واذكر ايام الحمى ثم انثنى	على كبدى من خشية ان تصدعا
	فليست عشيات الحمى برواجع	عليك ولكن خل عينيك تدمعا
	بكت عينى اليسرى فلما نهيتها	عن الجهل بعد الحلم اسبلتا معا
لا	هو الدهر لا يبقى عليه مقدم	جواد ولا وغد من الناس اوضع
	بكل اراه فاجعا غير انه	الى الحر والعلق النفيس مسارع
لا	يفنى الحريص بجمع المال مدته	وللحوادث والوراث ما يدع
	كدودة القز ماتبنيه يهلكها	وغيرها بالذى تبنيه ينتفع
	أمن المروة ان ابيت مسهدا	قلقا ابل ملابسى بدموعى
	وتبيت ريان الجفون من الكرى	وابيت منك بليلة الملسوع
	اوصيك فى نظم الكلام بخمسة	ان كنت للموصى الشفيق سميعا
	لا تغفلن سبب الكلام ووقته	والكيف والكم والمكان جميعا
	تعصى الاله وانت تظهر حبه	هذا محال فى القياس بديع
	لوكان حبك صادقا لاطعته	ان المحب لمن يحب يطيع

لا	عليك بذى الاقدار فاكسب ثناءهم	فمالك فى غير الاكارم ضائع
	ومامال من اعطى الكرام بناقص	ولكنه عند الكرام ودائع
لا	قل لعبيد الله ذاك الذى	قد غير السلطان اطباعه
	ابتاع ودى وهو ذو عسرة	حتى اذا نال الغنى باعه
لا	تواضع تكن كالنجم لاح لناظر	على صفحات الماء وهو رفيع
	ولا تك كالدخان يعلو بنفسه	الى طبقات الجو وهو وضيع
لا	ربى وربك بعد الجوع اشبعنى	ورزق ربك آت غير مدفوع
	واوعليك اتكالى فى الطعام اذا	لكنت اول مدفون من الجوع
احمد بن علويه	ان شئت ان تبلى امرأ ببلية	وتحرمه سيب العطايا السوابغ
	فعده وماطله فانك بالغ	به فى الاذى والضر اقصى المبالغ
ابن الرومى	رأيت الدهر يرفع كل وغد	ويخفض كل ذى شيم شريفه
	كمثل البحر يرسب فيه حى	ولا ينفك تطفو فيه جيفه
	وكالميزان يخفض كل واف	ويرفع كل ذى زنة خفيفه
وله	دهر علا قدر الوضيع به	وترى الشريف يحطه شرفه
	كالبحر يرسب فيه لؤلؤه	سفلا وتعلو فوقه جيفه
ابو عبد الله	ان كان يظلمنى دهرى فان له	سجية ظلم اهل الفضل والشرف
	ان كنت فى سمل فالبدر فى سدف	والخمر فى خزف والدر فى الصدف
ابو سعيد الرستمى	خلع كانوار الربيع مدبج	وموشم ومنمنم ومفوف
	بهرت عيون الناظرين وابرزت	حسنا يكاد البرق منه يخطف
	اونالت الشمس المنيرة حسنها	ماكانت الشمس المنيرة تكسف
	ولئن كبرت عن الملابس والحلى	وبك الملابس والحلى تتشرف
	فالبيت يكسى وهو اشرف بقعة	فى كل عام مرة ويسجف
	كالشمس حفت بالسعود وحوله	خدم كامثال الكواب وقف
	وكان مجلسه عروس تجتلى	والمادحون به قيان تعزف
	ماتشتهى الآذان تسمعه وما	تهوى العيون من المناظر تطرف
وله	اوماترى حسن الزمان وطيبه	والجو صاف والجنان تزخرف
	عاد الربيع اليك فى كانونه	فشتاؤه للحسن صيف صيف
	شمس محجبة وظل سجسج	وغمامة سح وروض رفرف
	وعلى الجبال من الثلوج اكالل	وعلى السماء من السحاب مطرف

ابو الفراس الحمدانى

ان الغنى هو الغنى بنفسه … ولوانه عارى المناكب حاف

ماكل ما فوق البسيطة كافيا … واذا قنعت فبكل شئ كاف

وتعاف لى طمع الحريص فتوتى … ومروتى وقناعتى وعفافى

على چلبى استانبولى

قد زانه الرحمن جل ثناؤه … ببدايع وروايع وظرايف

علامة فاق الورى بحقايق … ودقايق وعوارف ومعارف

ابو العلا المعرى

ياطالب الرزق الهنئ بقوة … هيهات انت بباطل مشغوف

رعت الاسود بقوة جيف الفلا … ورعى الذباب الشهد وهو ضعيف

حسن بن سهل

لاتبخلن بدنيا وهى مقبلة … فليس ينقصها التبذير والسرف

فان تولت فأحرى أن تجود بها … فالحمد منها اذا ماادبرت خلف

ذهب الذين يعاش فى اكنافهم … وبقيت فى خلف بلا اكناف

ابو الحسين بن لنكك

بطيالس وقلانس محشوة … يتعاشرون بقلة الانصاف

ماشئت من حلل وفرة مركب … ابواب دور مالها اجواف

لا

لبيت تخفق الارياح منه … احب الى من قصر منيف

ولبس عباءة وتقر عينى … احب الى من لبس الشفوف

واكل كسيرة فى كسر بيتى … احب الى من اكل الرغيف

واصوات الرياح بكل فج … احب الى من نقر الدفوف

وكلب ينبح الطراق دونى … احب الى من قط الوف

وبكر يتبع الاطلال صعب … احب الى من بغل ردوف

وخرق من بنى عمى نحيف … احب الى من علج عنيف

خشونة عيشتى فى البدو اشهى … الى نفسى من العيش الظريف

فما ابغى سوى وطنى بديلا … فحسبى ذاك من وطن شريف

لا

تلونت حتى لست ادرى من العمى … اريح جنوب انت ام ريح عاصف

قريب بعيد جاهل متبصر … سخى بخيل مستقيم مخالف

صدوق كذوب لست ادرى اخابله … ايجفوه من تلوينه ام بلاطف

واست بذى غش ولست بناصح … وانى من عجبى لشانك واقف

كذاك لسانى شاتم لك مادح … كما ان قلبى جاهل بك عارف

لا

تزندق معلنا ليقول قوم … اذا ذكروه زنديق ظريف

فقد بقى التزندق فيه وسما … وماقيل الظريف ولا اللطيف

لا

كان الوزير نظام الملك لؤلؤة … يتيمة صاغها الرحمن من شرف

عزت ولم يعرف الانسان قيمتها … فردها غيرة منه الى الصدف

ومعاشر السلطان شبه سفينة … فى البحر ترجف دائما من خوفه

ان ادخلت من مائه فى جوفها … يغتالها مع مائه فى جوفه

هوانى له حتم تعطف اوجفا … ومشرب به عذب تكدر اوصفا

وكلت الى المحبوب امرى كله … فان شاء احيانى وان شاء اتلفا

صفى الدين حلى

ففى ودعينا قبل وشك التفرق … فما انا من يحيى الى حين نلتقى

قضى الدهر بالتفريق فالصطبرى له … ولاتذممى افعاله وترفقى

العطوى

جمعت مالا ففكر هل جمعت له … يا جامع المال اياما تفرقه

المال عندك مخزون لوارثه … ما المال مالك الاحين تنفقه

جعفر بن علبة

هواى مع الركب اليمانين مصعد … جنيب وجثمانى بمكة موثق

عجبت لمسراها وانى تخلصت … الى وباب السجن دونى مغلق

المت فحيت ثم قامت فودعت … فلما تولت كادت النفس تزهق

فلاتحسبى انى تخشعت بعدكم … لشئ ولا انى من الموت افرق

المتنبى

قالوا لنا مات اسحاق فقلت لهم … هذا الدواء الذى يشفى من الحمق

ان مات مات بلا فقد ولا اسف … او عاش عاش بلا خلق ولا خلق

وله

وجدت المدامة غلابة … تهيج للقلب اشواقه

وقد مدت امس بها موتة … ولا يشتهى الموت من ذاقه

الامام الشافعى

بالجد يدنو كل امر شاسع … والجد يفتح كل باب مغلق

فاذا سمعت بأن مجدودا حوى … عودا واثمر فى يديه فحقق

واذا سمعت بأن محروما أتى … ماء ليشربه فغاض فصدق

لوكان بالحيل الغنى لوجدتنى … بنجوم اقطار السماء تعلق

لكن من رزق الحجا حرم الغنى … ضدان مفترقان اى تفرق

ومن الدليل على القضاء وحكمه … بؤس اللبيب وطيب عيش الاحمق

واحق خلق الله بالهم امرؤ … ذوهمة يبلى برزق ضيق

فاربما مرت بقلبى ضجرة … فأوه منها اننى لم يخلق

العاصمى

هاتوا الصبوح فوجه الصبح لافينا … وانفوا الكرى بالحميا عن ماء باقينا

هاتوا مشعشعة حمراء صافية … كأنها عصرت من خد ساقينا

كأنها الشمس ذرت من مشارقها … منيرة ثم غارت فى تراقينا

هاتوا نبادر الى اللذات هادمها … فان هادمها يوما يلاقينا

تعلوا النجوم اذا دار الكؤس بنا … ان الكؤس اذا دارت مراقينا

لاتحرمونا كؤس الراح سادتنا … فنحن روض وايديكم سواقينا

مسلم بن الوليد

قبل اناملة فلسن انامل … لكنهن مفاتح الارزاق

مسلم بن الوليد	واذكر صنائعه فلسن صنائعا	لكنهن قلائد الاعناق
	كالشمس فى كبد السماء محلها	وشعاعها قد شاع فى الآفاق
قيس بن ذريح	يقولون لبنى فتنة كنت قبلها	بخير فلا تندم عليها وطلق
	فطاوعت اعدائى وعاصيت ناصحى	واقررت عين الشامت المتملق
	كانى ارى الناس المحبين بعدها	عصارة ماء الحنظل المتفلق
	فتنكر عينى بعدها كل منظر	ويكره سمعى بعدها كل منطق
وله	تكذبنى بالود لبنى وليتها	تكلف منى مثله فتذوق
	ولو تعلمين الغيب ايقنت اننى	لكم والهدايا المشعرات صديق
	تتوق اليك النفس ثم اردها	حياء ومثلى بالحياء حقيق
	اذود سوام النفس عنك وماله	على احد الا عليك طريق
	شهدت على نفسى بانك غادة	رداح وان الوجه منك عتيق
	وانك لا تجزين مى صحابة	ولا انا للهجران منك اطيق
	وانك قسمت الفؤاد فنصفه	رهين ونصف فى الحبال وثيق
	كان الهوى بين الحيازيم والحشا	وبين التراقى واللهات حريق
	فان كنت لما تعلمى العلم فاسألى	وبعض لبعض فى الفعال يفوق
	سلى هل قلانى من خليل صحبته	وهل ذم رحلى فى الرفاق رفيق
	وهل يجتوى القوم الكرام صحابتى	اذا اغبر مخشى الفجاج عميق
	واكتم اسرار الهوى فاميتها	اذا باح مزاح بهن بروق
	هل الصبر الاّن اصد فلا ارى	بارضك الاّن يكون طريق
ابو محجن	اذا مت فادفنى الى جنب كرمة	تروى عظامى بعد موتى عروقها
	ولا تدفننى بالفلاة فاننى	اخاف اذا مامت ان لا اذوقها
	اباكرها عند الشروق وتارة	يعاجلنى عند المساء غبوقها
	وللكاس والصهباء حق معظم	فمن حقها ان لا تضاع حقوقها
ابن حيوس	ومهفهف يغنى بلحظ جفونه	عن كاسه الملأى وعن ابريقه
	فعل المدام ولونها ومذاقها	فى مقلتيه ووجنتيه وريقه
الحصرى	لو كنت زائرتى لراعك منظرى	ورأيت بى ما يصنع التفريق
	وللحال من دمعى وحر تنفسى	بينى وبينك لجة وحريق
الصفر بن عمر العامدى	قلت للذين جفونى اذ لهجت بهم	دون الانام وخير القول اصدقه
	احبكم وهلاكى فى محبتكم	كعابد النار يهواها وتحرقه
ابو نواس	وما الناس الا هالك وابن هالك	وذو نسب فى الهالكين عريق

ابو نواس	اذا امتحن الدنيا لبيب تكشفت	له عن عدو فى ثياب صديق
امام حسين	اغن عن المخلوق بالخالق	تغن عن الكاذب بالصادق
	واسترزق الرحمن من فضله	فليس غير الله بالرازق
	من ظن ان الناس يغنونه	فليس بالرحمن بالواثق
عبد الرحمن بن حسان	وللزنبور والبازى جميعا	لدى الطيران اجنحة وخفق
	ولكن بين ما يصطاد باز	وما يصطاده الزنبور فرق
المبرد	اذا تاه الصديق عليك كبرا	فته كبرا على ذاك الصديق
	فايجاب الحقوق لغير راع	حقوقك رأس تضييع الحقوق
ابن المعتز	اتانى برء لم اكن فيه طامعا	كمثل اسير حل بعد وثاقه
	فان كنت لم اجزع من الموت جزعة	فانى مججت الموت بعد مذاقه
ابن نباتة	واذا عجزت عن العدو فداره	وامزح له ان المزاح وفاق
	فالنار بالماء الذى هو ضدها	تعطى النضاج وطبعها الاحراق
خبز ارزى	سبحان من قدر الاشياء منزلها	وصير الناس مرفوضا ومرموقا
	فعاقل فطن اعيت مذاهبه	واحمق جاهل تلقاه مرزوقا
	هذا الذى ترك الاوهام حائرة	وصير العالم النحرير زنديقا
سالم الانبارى	تمتع من الدنيا بساعتك التى	ظفرت بها مالم تعقك العوائق
	فلا يومك الماضى عليك بعائد	ولا يومك الآتى به انت واثق
ابن بسام	لقد صبرت على المكروه اسمعه	من معشر فيك لولا انت ما نطقوا
	وفيك داريت قوما لا خلاق لهم	لولاك ما كنت ادرى انهم خلقوا
ابن المولى	سلا دار ليلى هل تبين فتنطق	وانى ترد القول بيداء سملق
	وانى ترد القول دار كانها	لطول بلاها والتقادم مهرق
	عفتها الرياح الدامسات مع البلى	باذيالها والرائح المتبعق
	بكل شآبيب من الماء خلفها	شآبيب ماء مزنها متألق
	اذا ريق منها هريقت سجاله	اعيد لها كر فى ماء وريق
	فاصبح يرمى بالرباب كانما	بارجله منه نعام معلق
	فلا تبك اطلال الديار فانها	خيال لمن لا يرفع الشوق عواق
	وان شفاها ان ترى متفجعا	باطلال دار او يقودك معلق
	فلا تجزعن للبين كل جماعة	وجدك مكتوب عليها التفرق
	وخذ بالتعزى كل ما انت لابس	جديدا على الايام بال ومخلق
	فصبر الفتى عما تولى فانه	من الامر اولى بالسداد واوفق
	وانك بالاشفاق لا ترفع الردى	ولا الحين مجلوب فمالك تشفق

الشاعر	الصدر	العجز
ابن المولى	كان لم يرعك اوانت امن	لاحداثه فيما يغادى و يطرق
	وقال خليلى والبكا لى غالب	اقاض عليك ذا الاسى والتشوق
	وقد طال توقانى اكفكف عبرة	على دمنة كادت لها النفس تزهق
	وانسان عينى فى دوائر لجة	من الماء يبد وتارة ثم يغرق
	وللدمع من عينى شريجا صبابة	مرش الرجا والجائل المترقرق
	وكنت اخا عشق ولم يك صاحبى	فيعذرنى مما يصب ويعشق
	وقد يعذر الصب السقيم ذوى الهوى	ويلحى المحبين الصديق فيخرق
	وعاب رجال ان علقت وقد بدا	لهم بعض ما اهوى وذو الحلم يعلق
اسحق موصلى	يامن شكا عبثا الينا شوقه	شكوى المحب وليس بالمشتاق
	لوكنت مشتاقا الى تريدنى	ما طبت نفسا ساعة بفراق
	وحفظتنى حفظ الخليل خليله	ووفيت لى بالعهد والميثاق
	هيهات قد حدثت امور بعدنا	وشغلت باللذات عن اسحق
الوليد بن يزيد	اسعدة هل اليك لنا سبيل	وهل حتى القيامة من تلاق
	بلى ولعل دهرا ان يؤاتى	بموت من حليلك او طلاق
	فاصبح شامتا وتقر عينى	ويجمع شملنا بعد افتراق
ابو الشيص	ياليت شعرى متى تجدى على وقد	اصبحت رب دنانير واوراق
	تجدى على اذا ما قيل من راق	والتفت الساق عند الموت بالساق
	يوم لعمرى تهم الناس انفسهم	وليس ينفع فيه رقية الراقى
سيف الدولة	راقبتنى العيون فيك فاشفقت	ولم اخل قط من اشفاق
	ورأيت العذول تحسدنى	فيك مجدا بانفس الاعلاق
	فتمنيت ان تكونى بعيدا	والذى بيننا من الود باق
	رب هجر يكون من خوف هجر	وفراق يكون خوف فراق
ابو الفرج البيغا	يامن تشابه منه الخلق والخلق	فما تسافر الا نحوه الحدق
	تزيل دمعى من خديك مختلس	وسقم جسمى من جفنيك مسترق
	لم يبق لى رمق اشكو هواك به	وانما يشتكى من به رمق
المروان الاندلسى	والبدر فى جو السماء قد انطوت	طرفاه حتى عاد مثل الزورق
	فتراه من تحت المحاق كانما	غرق الكثير وبعضه لم يغرق
صاحب بن عباد	بدا لنا كالبدر فى شروقه	يشكو غزالا لج فى عقوقه
	ياعجبا والدهر فى طروقه	من عاشق احسن من معشوقه
لا	كنا واسباب الهوى متفقه	بتنا من الورد معا فى ورقة
	فالان اذا اسبابه مفترقه	قد صارت الارض علينا حلقة

الصدر	العجز	الشاعر
كنا جميعا والدار تجمعنا	مثل حروف للجمع ملتصقه	لا
واليوم صار الوداع يجعلنا	مثل حروف الوداع مفترقه	
لسان الهوى من مقلتى لك ناطق	يخبر عنى اننى لك عاشق	لا
ولى شاهد من طرف قلبى معذب	وقلبى جريح من فراقك خافق	
وكم أكتم الحب الذى قد أذابنى	وقلبى قريح والدموع سوابق	
وما كنت أدرى قبل حبك ما الهوى	ولكن قضاء الرحمن فى الخلق سابق	
هلال بن بدر وابل بن غمامة	وفيض بن بحر بل شعاع بن شارق	لا
غرار بن صمصام وفجر بن صبحة	وشبل بن ضرغام ولمع بن بارق	
ارحم على بروح فيك قد تلفت	عند الفراق وهذا آخر الرمق	لا
وان مضى الكل منى لم يكن عجبا	وانما عجبى فى البعض كيف بقى	
خصائص من تشاوره ثلاث	فخذ منها جميعا بالوثيقة	لا
وداء خالص ووفور عقل	ومعرفة بحالك فى الحقيقة	
فمن حصلت له هذى المعانى	فتابع رأيه والزم طريقه	
ارى ذا الغنى فى الناس يسعون حوله	وان قال قولا تابعوه وصدقوا	لا
فذلك دأب الناس مادام ذا غنى	وان مال عنه المال يوما تفرقوا	
الروح والراحة فى الحمق	وفى زوال العقل والخرق	لا
فمن اراد العيش فى راحة	فيلزم الجهل مع الحمق	
تأمل فى ربيع الارض وانظر	الى آثار ما صنع المليك	ابن محارب القمى
على قضب الزبرجد شاهدات	بان الله ليس له شريك	
مأرب قضاها الشباب هنالكا	وحبب اوطان الرجال اليهم	ابن الرومى
اذا ذكروا اوطانهم ذكرتهم	عهود الصبا فيها فحنوا لذلكا	
اصبحت الدنيا لنا عبرة	فالحمد لله على ذلكا	الكنانى
قد اجمع الناس على ذمها	وما ارى منهم لها تاركا	
يامن بسط الارض واجرى الافلاك	ادراك كماله كمال الادراك	فضولى
فى الارض وفى السماء لا رب سواك	ما نعبد يا واحدا الا اياك	
لا تشمتن حاسدى ان نكبة عرضت	فالدهر ليس على حال بمترك	ابن حزم الظاهرى
ذو الفضل كالتبر ملقى تحت متربة	طورا وطورا يرى تاجا على ملك	
الموت بين الخلق مشترك	لا سوقة يبقى ولا ملك	ابو العتاهية
ماضر اصحاب القليل وما	اغنى عن الاملاك ما ملكوا	
اريدك بالسلام فاتقيهم	فاعمد بالسلام الى سواك	ابن الاحنف

ابن الاحنف

واكثر فيهم ضحكى ليخفى … فسنى ضاحك والقلب باك

ابو عيينة

الا فى سبيل الله ماحل بى منك … وصبرك عنى حين لاصبرلى عنك
وتركك جسمى بعداخذك مهجتى … ضئيلا فهل كان من قبل ذاتركى
فهل حاكم فى الحب يحكم بيننا … فيأخذلى حقى و ينصفنى منك

ابو اسود الدؤلى

لاتقبلن نميمة بلغتها … وتحفظن من الذى انباكها
ان الذى القى اليك نميمة … سينم عنك بمثلها قدحاكها

ابن برج الاندلسى

الابشروا بالصبح منى باكيا … اضربه الليل الطويل مع البكا
فى الصبح للصب المتيم راحة … اذاالليل اجرى دمعه واذا اشتكى
ولاعجب ان يمسك الصبح عبرتى … فلم يزل الكافور للدم ممسكا

ابن سكرة

لقد بان الشباب وكان غصنا … له ثمرا واوراق تظلك
وكان البعض منك فات فاعلم … متى مامات بعضك فات كلك

ابو طاهر

هى الدنيا اشبهها بشهد … يسم وجيفة طليت بمسك
هى الدنيا كمثل الطفل يبنا … يقهقه اذ بكى من بعد ضحك

ابو حسين الهمدانى

دار علت دار الملوك بهمة … كعلو صاحبها على الاملاك
فكانها من حسنها و بهائها … بنيت قواعدها على الافلاك

ابو الفتح البستى

جعلت هديتى لكم سواكم … ولم اقصد به احدا سواكا
بعثت اليك عودا من اراك … رجاء ان اعود وان اراكا

لا

النمل تعذر فى اهداء ماحملت … والعبد يعذر فى اهداء ماملكا
ولو اطاق لاهدى الفرقدين معا … والشمس والبدر والعيوق والفلكا

لا

اذا المرء لم يعتق من المال نفسه … تملكه المال الذى هو مالكه
الا انما مالى الذى انا منفق … وليس لى المال الذى انا تاركه

لا

احبك حبين حب الوداد … وحبا لانك اهل لذاك
فاما الذى هو حب الهوى … فحب شغلت به عن سواك
واما الذى انت اهل له … فكشفك للحجب حتى اراك
فما الحمد فى ذا ولاذاك لى … ولكن لك الحمد فى ذا وذاك

لا

لاتيأسن اذا ماكنت ذا ادب … على خمولك ان ترقى الى الفلك
فبينما الذهب الابريز مطرحا … فى ارضة اذغدا تاجا على الملك

المتنبى

نعد المشرفية والعوالى … وتقتلنا المنون بلا قتال
ونرتبط السوابق مقربات … وما ينجين عن خبب الليالى
ومن لم يعشق الدنيا قديما … ولكن لاسبيل الى الوصال
نصيبك فى حياتك من حبيب … نصيبك فى منامك من خيال
وما احد يخلد فى البرايا … بل الدنيا تؤول الى زوال
يمر بقبرك العافى فيبكى … ويشغله البكاء عن السؤال
وما اهداك للجدوى عليه … لو انك تقدرين على فعال
نزلت على الكراهة فى مكان … بعدت عن النعامى والشمال
تحجب عنك رائحة الخزامى … وتمنع عنك انداء الطلال
بدار كل ساكنها غريب … طويل الهجر منبت الحبال
حصان مثل ماء المزن فيه … كتوم السر صادقة المقال
ولو كان النساء كمن فقدنا … لفضلت النساء على الرجال
وما التأنيث لاسم الشمس عار … ولا التذكير فخر للهلال
وافجع من فقدنا من وجدنا … قبيل الفقد مفقود المثال
اسيف الدولة استنجد بصبر … وكيف بمثل صبرك للجبال
وانت تعلم الناس التعزى … وخوض الموت فى الحرب السجال
وحالات الزمان عليك شتى … وحالك واحد فى كل حال
رأيتك فى الذين ارى ملوكا … كأنك مستقيم فى محال
فان تفق الانام وانت منهم … فان المسك بعض دم الغزال

وله

فان تك فى قبر فانك فى الحشا … وان تك طفلا فالاسى ليس بالطفل
ومثلك لايبكى على قدر سنه … ولكن على قدر المخيلة والاصل
عزاؤك سيف الدولة المقتدى به … فانك نصل والشدائد للنصل
ولم ار اعصى منك للحزن عبرة … واثبت عقلا والقلوب بلاعقل
تخون المنايا عهده فى سليله … وتنصره بين الفوارس والرجل
ويبقى على مر الحوادث صبره … ويبدو كما يبدو الفرند على الصقل
وما الموت الاسارق دق شخصه … يصول بلاكف ويسعى بلارجل
يردابا الشبل الخميس عن ابنه … ويسلمه عند الولادة للنمل
ايفطمه التوراب قبل فطامه … ويأكله قبل البلوغ الى الاكل
اذا ما تأملت الزمان وصرفه … تيقنت ان الموت ضرب من القتل
وقد ذقت حلواء البنين على الصبا … فلا تحسبنى قلت ماقلت عن جهل

وله

وماشكرت لان المال فرحنى … سيان عندى اكثار واقلال
لايدرك المجد الاسيد فطن … لمايشق على السادات فعال

المتنبي

لطفت رأيك في بري وتكرمتي … ان الكريم على العلياء يحتال
لولا المشقة ساد الناس كلهم … الجود يفقر والاقدام قتال
وانما يبلغ الانسان طاقته … ما كل ماشية بالرجل شملال
انا لفي زمن ترك القبيح به … من اكثر الناس انعام وافضال
ذكر الفتى عمره الثاني وحاجته … مافاته وفضول العيش اشغال

وله

والهجر اقتل لي مما اراقبه … انا الغريق فما خوفي من البلل
قد ذقت شدة ايامي ولذتها … فما حصلت على صاب ولا عسل
وقد اراني الشباب الروح في بدني … وقد اراني المشيب الروح في بدلي
يا ايها المحسن المشكور من جهتي … والشكر من قبل الاحسان لا قبلي
خذ ما تراه ودع شيئا سمعت به … في طلعة الشمس ما يغنيك عن زحل
اقل انل اقطع احمل عل سل اعد … زد هش بش تفضل ادن سر صل

وله

ارى كل ذي ملك اليك مصيره … كانك بحر والملوك جداول
اذا مطرت منهم ومنك سحائب … فوابلهم طل وطلك وابل
يدبر شرق الارض والغرب كفه … وليس لها وقتا عن الجود شاغل

وله

ذريني انل ما لا ينال من العلى … فصعب العلى في الصعب والسهل في السهل
تريد بن اثمان المعالي رخيصة … ولا بد دون الشهد من ابر النحل

ابن نباتة

قد جدت لي باللها حتى ضجرت بها … وكدت من ضجري اثني على البخل
لم يبق جودك لي شيئا اؤمله … تركتني ازك الدنيا بلا امل

ابو سعيد الرستمي

الم تر ايام الربيع تبسمت … اجارع من انوارها وخمايل
كان غصون النرجس الغض بينها … نشاوى كرى اعناقهن موايل
كان شقيق الارض بين كواعب … عليهن من صبغ الجساد غلايل
وقد حلت سوسانها في نحورها … رواضع الا انهن حوامل
وضمر خيل الضيمران كانها … مرازب فوق الهام منها اكالل
ونور قضبان الخلاف فابرزت … اصابع لم يخلق لهن انامل
تخال ازاهير الرياض خلالها … مصابيح ليل مالهن فتايل
فمن اقحوان ثغره متبسم … وورد على اكنافه الطل جايل
وقد ماج وادي الزندرود بفيضه … كما ماج للريح النقا المتهايل
كان نعاج الرمل في جنباته … يناطح بعض بعضها ويقاتل
كان هدير الموج فوق متونه … هدير قروم هاجهن الشوابل
سرى بين احشاء الثرى فتشابهت … احياته تسرى به ام جداول
اذا ماج فوق الارض اوهاج خلته … خيولك في الهيجا وهن صواهل
ابا ملكا فاق الملوك وبذهم … فراح سنانا والملوك عوامل

ابو سعيد الرستمي

ينير الدجى من وجهه وهو حالك … ويندى الثرى من كفه وهو ماحل
وذو لحظات كلهن فواضل … وذو حركات كلهن فضايل
دهاء لديه رأي اكثم فايل … وجود لديه حاتم الجود باخل
ضياعي نهبي قد تفرق شملها … فما في يدي منهن الا الانامل
فكم ضيعة مالت لابواب مالها … فتاني وغيري منه نشوان مايل
فهمي من الحظين هم وحسرة … وحاصلها اني على الهم حاصل
على عدل مولانا الامير توكلي … فاحسانه في الغرب والشرق شامل

وله

هي الدار ابناء الندى من حجيجها … نوازل في ساحاتها وقوافلا
قواعد اسمعيل رفع سمكها … لنا كيف لا نعتدهن معاقلا
فكم انفس تأوي اليها مغذة … وافئدة تهوي اليها حوافلا
وسامية الاعلام تلحظ دونها … سنا النجم في آفاقها متضائلا
فلو ابصرت دار العماد عمادها … لامست اعاليها حياء اسافلا
يناطح قرن الشمس من شرفاتها … صفوف ظباء فوقهن موائلا
وعول باطراف الجبال تقابلت … ومدت قرونا للنطاح موايلا
كاشكال طير الماء مدت جناحها … واشخص اعناقالها وحواصلا
وردت شعاع الشمس فارتد راجعا … وسدت هبوب الريح فارتد ناكلا
اذا ما ابن عباد مشى فوق ارضها … مشى الزهد في اكنافها متمايلا
كابس ناطت بالنجوم كواهلا … وعادت فالقت بالنجوم كلاكلا
وفيحاء لو مرت صبا الريح بينها … لضلت فظلت تستبير الدلايلا
هواء كايام الهوى فرط رقة … وقد فقد العشاق فيها العواذلا
وماء على الرضراض يجري كانه … صفايح تبر قد سبكن جداولا
كان بها من شدة الجري جنة … فقد البستهن الرياح سلاسلا
ولو اصبحت دارا لك الارض كلها … لضاقت بمن ينتات دارك آملا
ولو كنت تبنيها على قدر همة … سمت بك واستسرت اليك المراسلا
عقدت على الدنيا جدارا فحزتها … جميعا ولم تترك لغيرك طائلا
ووالله ما ارضى لك الدهر خادما … ولا البدر مثابا ولا البحر نائلا
ولا الفلك الدوار دارا ولا الورى … عبيدا ولا زهر النجوم قبائلا
اخذت بضبع الارض حتى رفعتها … الى غاية امسى بها النجم جاهلا
فان الذي يبنيه مثلك خالد … وسائر ما يبني الانام الى بلى

وله

وحسناء لم تأخذ من الشمس شيمة … سوى قرب مسراها وبعد منالها
واني لاهوى الشيب من اجل لونه … وان نفرت عني الدمى من فعالها

ابو سعيد الرستمي

اقام قنا الايام بعد اعوجاجها ... وحاط ذرى الاسلام بعد ابتذالها
عزايم لو القى على الارض ثقلها ... شكت منه مالم تشكه من جبالها
تأمل فما لاحظته من هباتها ... لدينا ومن لاحظته من عيالها
من النفر العالين فى السلم والوغى ... واهل العوالى والمعالى وآلها
اذا نزلوا اخضر الثرى من نزولها ... وان نازلوا احمر الثريا من نزالها
بيض كان الملح فوق متونها ... ودهم كان الزنج تحت جلالها
مسامح كل الغيث بعض نوالها ... وكل المعالى خلة من خلالها
سمت فوق آفاق السماء فاصبحت ... ثراها الثريا والسهى من نعالها
اليك ابن عباد بن عباس انثنت ... اعنة شكر الدهر بعد انفتالها
بك افتر ثغر الملك واهتز عطفه ... وجرت بك الدنيا ذيول اختيالها
تشكى الثرى اظلامها ومحولها ... فاغنيتها عن مزنها وهلالها

وله

فتى حاز رق المجد من كل جانب ... اليه وخلى كاهل الشكر ذا ثقل
بعفو بلا كد وصفو بلا قذى ... ونقد بلا وعد ووعد بلا مطل
اذا لم تكن لى انت عونا ومعديا ... على الزمن الحادى على فقل من لى
من الناس من يعطى المزيد على الفنا ... ويحرم مادون الغنى شاعر مثلى
كما الحقت واو بعمرو زيادة ... وضويق بسم الله فى الف الوصل

على بن ابى طالب

اذا كان دونى من بليت بجهله ... ابيت لجهلى ان اقابل بالجهل
وان كان مثلى فى محلى من النهى ... اخذت بحلمى لى اجل عن المثل
وان كنت ادنى منه فى الفضل والحجى ... عرفت له حق التقدم والفضل

وله

بلوت الناس قرنا بعد قرن ... فلم ار مثل مختال بمال
وذقت مرارة الاشياء طرا ... فما طعم امر من السؤال

الغزى

ماانت الا النصل والدهر غمده ... وما قيمة الا غماد لولا المناصل
محياك بدر والوجوه كواكب ... وكفك بحر والا كف جداول
اذا زدته فاستغن عن باب غيره ... فساقطة بالواجبات النوافل

الطغرائى

وبعض الرزايا يوجب الشكر وقعها ... عليك واحداث الزمان شكول
ولا غرو ان اجنى عليك فانما ... يصارم بالخطب الجليل جليل
واى قناة لم ترنح كعوبها ... واى حسام لم يصبه فلول
واى هلال لم يشنه محاقه ... واى شهاب لم يخنه افول

ابو بكر الخوارزمى

اكل بناء انت بانيه معجز ... بنيت المعالى ام بنيت المنازلا
فلا الانس يبنى مثلهن معالما ... ولا الجن تبنى مثلهن معاقلا
كأيس اضحت للغمام عمايما ... علوا وامست فى الظلام قنادلا

ابو بكر الخوارزمى

رحاب كان قد شاكلت صدر ربها ... وبيض كان قد نازعته الشمائلا
وبهو تباهى الارض منه سماءها ... باوسع منها آخرا واوائلا
وصحن يسير الطرف فيه ولم يكن ... ليقطعه بالسير الا مراحلا
تلوح نقوش الجص فى جدرانه ... كما زين الوشم الدقيق الانامل
وماء اذا ابصرت منه صفاءه ... حسبت نجوم الليل ذابت سوايلا
رأيت سيوفا قد سلان على الثرى ... وصارت لها ايدى الرياح صياقلا
وروض كعيش السائليك نضارة ... ووجهك بشرا حين تلحظ آملا
هى الدار امست مطرح العلم فاغتدى ... لها ناهل الامال ريان ناهلا
اذا ما انتحاها الركب لم يتطلبوا ... اليها دليلا غير من كان قافلا

ابو فراس الحمدانى

اكل خليل هكذا غير منصف ... وكل زمان بالكرام بخيل
نعم دعت الدنيا الى الغدر دعوة ... اجاب اليها عالم وجهول
وياحسرتى من لى بخل موافق ... اقول بشجوى مرة ويقول
وان وراء الستر اما بكاءها ... على وان طال الزمان طويل
فيا امتا لاتعدمى الصبر انه ... الى الخير والنجح القريب رسول
ويا امتا لاتحبطى الاجر انه ... على قدر الصبر الجميل جزيل
ومن لم يوق الله فهو ممزق ... ومن لم يعز الله فهو ذليل
وما لم يرده الله فى الامر كله ... فليس لمخلوق اليه سبيل

وله

اقول وقد ناحت بقربى حمامة ... ايا جارتا هل تشعرين بحالى
معاذ الهوى ماذقت طارقة الهوى ... ولا خطرات منك الهموم ببالى
ايحمل محزون الفؤاد قوادم ... على غصن نائى المسافة عالى
اياجارتا ما انصف الدهر بيننا ... تعالى اقاسمك الهموم تعالى
تعالى ترى روحا لدى ضعيفة ... تردد فى جسم يعذب بالى
ايضحك مأسور وتبكى طليقة ... ويسكت محزون ويندب سالى
لقد كنت اولى منك بالدمع فاعلمى ... ولكن دمعى بالحوادث غالى

وله

فوالله ماقصرت فى طلب العلى ... ولكن كأن الدهر عنى غافل
مواعيد ايام تماطلنى بها ... مرآة ازمان ودهر مخاتل
تدافعنى الايام عما اريده ... كما دفع الدين الغريم المماطل
وما كل طلاب من الناس بالغ ... ولا كل سيار الى المجد واصل
وان مقيما منهج العجز خائب ... وان مربغا خائب الجهد نائل
وما المرء الا حيث يجعل نفسه ... وانى لها فوق السماكين جاعل
اصاغرنا فى المكرمات اكابر ... وآخرنا فى المأثرات اوائل
اذا صلت صولا لم اجد لى مواصلا ... وان قلت قولا لم اجد من يقاول

ابوفراس

مصابى جليل والعزاء جميل ... وظنى ان الله سوف يزيل
تطول بى الساعات وهى قصيرة ... وفى كل دهر لايسرك طول
تناسانى الاصحاب الا عصابة ... ستلحق بالاخرى غدا وتحول
ومن ذا الذى يبقى على العهد انهم ... وان كثرت دعواهم لقليل
اقلب طرفى لاارى غير صاحب ... يميل مع النعماء حيث تميل

وله

ولو نيلت الدنيا بفضل منحتها ... فضائل تحويها وتبقى فضائل
ولكنها الايام تجرى بما جرت ... فتسفل اعلاها وتعلوا الاسافل
لقد قل من يلقى من الناس مجملا ... واخشى قريبا ان يقل المجامل

وله

نفسى فداؤك قد بعث ... ت بمهدى بيدى الرسول
اهديت نفسى انما ... يهدى الجليل الى الجليل
وجعلت ما ملكت يدى ... صلة المبشر بالقبول

وله

اذا لم يعنك الله فيما تريده ... فليس لمخلوق اليه سبيل
وان هو لم يرشدك فى كل مسلك ... ضللت ولو ان السماك دليل

مروان بن ابى حفصة

هم القوم ان قالوا اصابوا وان دعوا ... اجابوا وان اعطوا اطابوا واجزلوا
ولا يستطيع الفاعلون فعالهم ... ولو احسنوا فى النائبات واجملوا

عكاشة العمى

الا ليت شعرى هل يعودن ما مضى ... وهل راجع ما مات من صلة الحبل
وهل اجلس فى مثل مجلسنا الذى ... نعمنا به يوم السعادة بالوصل
عشية صبت لذة الوصل طيبها ... علينا وافنان الجنان جنى البذل
وقد دار ساقينا بكأس روية ... ترحل احزان الكئيب مع العقل
وشج شموسا بالمزاج فطيرت ... كألسنة الحيات خافت من القتل
فبتنا وعين الكأس سح دموعها ... لكل فتى يهتز للمجد كالنصل
وقينتنا كالظبى تسمح بالهوى ... وبث تباريح الفؤاد على رسل
اذا ما حكت بالعود رجع لسانها ... رايت لسان العود من كفها على
فلم أر كاللذات امطرت الهوى ... ولا مثل يومى ذاك صادفه مثلى

محمد بن امية

رب وعد منك لا انساه لى ... اوجب الشكر وان لم تفعلى
اقطع الدهر بظن حسن ... واجلى غمرة ما تنجلى
كلما املت يوما صالحا ... عرض المكروه لى فى املى
وارى الايام لا تدنى الذى ... ارتجى منك وتدنى اجلى

ابو تمام الطائى

فلقيت بين يديه حلو عطائه ... ولقيت بين يدى مر سؤاله
واذا امرؤ اسدى اليك صنيعة ... من جاهه فكانها من ماله

عباس بن الاحنف

لقد زعمت عنى بانى اردتها ... على نفسها تبا لذلك من فعل
سلوا عن قميصى مثل شاهد يوسف ... فان قميصى لم يكن قد من قبلى

زهير بن ابى سلمى

تزيد الارض اما مت خفا ... وتحيى ان حييت بها ثقيلا
نزلت بمستقر العرض منها ... وتمنع جانبيها ان يزولا

سعيد بن حميد

قربت ولا نرجو اللقاء ولا نرى ... لنا حيلة يدنيك منا احتيالها
فاصبحت كالشمس المنيرة ضوؤها ... قريب ولكن اين منا منالها
فضاعنة ضنت بها عن بذا النوى ... علينا ولكن قد يلم خيالها
تقربها الامال ثم تعوقها ... مماطلة الدنيا بها واعتلالها
ولكنها امنية فلعلها ... يجود بها صرف النوى وانتقالها

بكر بن النطاح

اذا كان الشتاء فانت شمس ... وان كان المصيف فانت ظل
وما ندرى اذا اعطيت مالا ... اتكثر فى سماحك ام تقل

على بن عبد الله بن جعفر

ولما بدا لى انها لا تودنى ... وان هواها ليس عنى بمنجل
تمنيت ان تهوى سواى لعلها ... تذوق حرارات الهوى فترق لى

ابن جبير

الناس شبه ظروف حشوها صبر ... وفوق افواهها شئ من العسل
تحلو لذائقها حتى اذا انكشفت ... له تبين ما تحويه من زغل

ابن زهر الاندلسى

وموسدين على الاكف خدودهم ... قد غالهم صرف الزمان وغالنى
ما زلت اسقيهم واشرب فضلهم ... حتى سكرت ونالهم ما نالنى
والخمر تعلم كيف تأخذ ثارها ... انى املت اناءها فامالنى

النابغة

تخف الارض اما غبت عنها ... ويبقى ما بقيت به ثقيلا
لانك مستقر العز منها ... فتمنع جانبيها ان تزولا

لسان الدين الخطيب

امحت بالعتب لم احذر مواقعه ... انا الغريق فما خوفى من البلل
ولست اجحد ما خولت من نعم ... لكنها النفس لا تنفك عن امل
ولست ايأس من وعد وعدت به ... وانما خلق الانسان من عجل

اسحق الموصلى

هى المقادير تجرى فى اعنتها ... فاصبر فليس لها صبر على حال
يوما تريك خسيس الاصل ترفعه ... الى العلاء ويوما تخفض العالى

وله

قفى ودعينا يا سعاد بنظرة ... فقد حان منا يا سعاد رحيل
فيا جنة الدنيا ويا غاية المنى ... ويا سؤل نفس هل اليك سبيل
وكنت اذا ما جئت جئت بعلة ... فأفنيت علاتى فكيف اقول
فما كل يوم لى بارضك حاجة ... ولا كل يوم لى اليك وصول

المتوكل خليفة

اما زحها فتغضب ثم ترضى ... فكل فعالها حسن جميل
فان غضبت فأحسن ذى دلال ... وان رضيت فليس لها عديل

امين الدين بن ابى الوفاء

يا نازلا منى فؤادا راحلا ... ومن العجائب نازلا فى راحل
اضرمت قلب متيم اهلكته ... وسكنته والنار مثوى القاتل

ابن بشار

رأيت مواعيد النساء كأنها ... سراب لمرتاد المناهل حافل
ومنتظر الموعود منهن كالذى ... يؤمل يوما ان تلين الجنادل

عبد الله بن المعتز

نسير الى الآجال فى كل ساعة ... فايامنا تطوى وهن مراحل
ولم ار مثل الموت حقا كأنه ... اذا ما تخطته الامانى باطل

ابو نواس

واذا الكريم رأى الخمول نزيله ... فى بلدة فالحزم أن يترحلا
كالبدر لما ان تطاول جد فى ... طلب الكمال فحازه متنقلا
سفها بحلمك ان رضيت بمشرب ... رنق ورزق الله قد ملأ الملا
فارق ترق كالسيف سل فبان لى ... متنيه ما اغفا القراب وخملا
لاتحسبن وهاب نفسك ميتة ... ما الموت الا أن تعيش مذللا

فضل بن يحيى البرمكى

اذا ملكت كفى منالا ولم أنل ... فلا انبسطت كفى ولا نهضت رجلى
على الله اخلاف الذى قد بذلته ... فلا مبق لى بخلى ومتلفى بذلى
ارونى بخيلا بال مجدا ببخله ... وهاتوا كريما مات من كثرة البذل

عبد الله باشا

واست بناسيها وان طال عهدها ... ولا مبدل عنها وان هى تبدل
ولن يغلب الحب الفتى وهو حازم ... وهل يتبع الحر الهوى وهو يعقل

ابو اسماعيل

لاتسهرن اذا ما الرزق ضاق ونم ... مادمت فى ظل امن ساكن البال
فبين غفوة عين وانتباهتها ... يقلب الدهر من حال الى حال

امرؤ القيس

فلو ان ما اسعى لادنى معيشة ... كفانى ولم اطلب قليلا من المال
ولكنما اسعى لمجد مؤثل ... وقد يدرك المجد المؤثل امثالى

يزيد بن معاويه عليه اللعنة

ليت اشياخى ببدر شهدوا ... جزع الخزرج من وقع الاسل
لاهلوا واستهلوا فرحا ... ثم قالوا يا يزيد لا تشل
لعبت هاشم بالملك فلا ... خبر جاء ولا وحى نزل
فجزيناهم بيد مثلها ... واقمنا ميل بدر فاعتدل
لست من خندف ان لم انتقم ... من بنى احمد ما كان فعل

الحطيئة

اعوذ بجدك انى امرؤ ... سقتنى الاعادى اليك السجالا
فانك خير من الزبرقان ... اشد نكالا وارجى نوالا
نحن على هداك المليك ... فان لكل مقام مقالا
ولا تأخذنى بقول الوشاة ... فان لكل زمان رجالا

الحطيئة

فان كان ما زعموا صادقا ... فسيقت اليك نسائى رجالا
حواسر لا يشتكين الوجا ... يخفضن آلا ويرفعن آلا

ابو العتاهيه

طول التعاشر بين الناس مملول ... ما لابن آدم ان فتشت معقول
يا راعى الشاة لا تغفل رعايتها ... فانت عن كل ما استرعيت مسؤل
انى لفى منزل ما زلت اعمره ... على يقين بانى عنه منقول
وليس من موضع يأتيه ذو نفس ... الا وللموت سيف فيه مسلول
لم يشغل الموت عنا مذ اعد لنا ... وكلنا عنه باللذات مشغول
ومن يمت فهو مقطوع ومجتنب ... والحى ما عاش مغشى وموصول
كل ما بدا لك فالاكال فانية ... وكل ذى اكل لابد مأكول

سموءل بن عاديا

اذا المرء لم يدنس من اللوم عرضه ... فكل رداء يرتديه جميل
وان هو لم يحمل على النفس ضيمها ... فليس الى حسن الثناء سبيل
تعيرنا انا قليل عدادنا ... فقلت لها ان الكرام قليل
وما قل من كانت بقاياه مثلنا ... شباب تسامى للعلى وكهول
وما ضرنا انا قليل وجارنا ... عزيز وجار الاكثرين ذليل
لنا جبل يحتله من نجيره ... منيف يرد الطرف وهو كليل
رسا اصله تحت الثرى وسما به ... الى النجم فرع لا ينال طويل
وما مات منا سيد حتف انفه ... ولا طل منا حيث كان قتيل
فنحن كماء المزن ما فى نصابنا ... كهام ولا فينا يعد بخيل
وننكر ان شئنا على الناس قولهم ... ولا ينكرون القول حين نقول
سلى ان جهلت الناس عنا وعنهم ... وليس سواء عالم وجهول

صالح بن القدوس

واكثر من تلقى يسرك قوله ... ولكن قليل من يسرك فعله
وقد كان حسن الظن بعض مذاهبى ... فادبنى هذا الزمان واهله

اسحق الموصلى

لاشىء اعظم من ذنبى سوى املى ... لعفوك اليوم عن ذنبى وعن زللى
فان يكن ذا وذا فى القدر قد عظما ... لانت اعظم من ذنبى ومن املى

ناصر الدين حسن الكنانى

تعالى الله خالقها وجوها ... فما اخذت من الحيوان حالا
لقد صلبت وخفت من حياء ... وغير خلقها حتى استحالا
وجوه ليت لى منها حذاء ... وليت لبغلتى منها نعالا

الكميت بن خالد

ما انت فى الجود ان عدت فضائله ... ولا ابن مامة الا البحر والوشل
انسيتنا فى الندى امثال اولنا ... فانت للجود فيما بعدنا مثل

ابو الفرج الببغا

قصرت العجز عن اوصاف نعمته ... عجزا ونطق عن آثارها حالى
وواصلتنى صلات رحت منه بها ... اختال ما بين عز الجاه والمال
فلينظر الهم عقبى ما صبرت له ... اذ كان من بعض حسادى وعذالى

ابو خروج البيغار

يا عارضا لم اشم مذ كنت بارقة … الا رايت بغيث منه هطال
رويد جودك قد ضاقت به همى … ورد عنى برغم الهم اقلالى
لم يبق لى امل ارجو نداك به … دهرى لانك قد افنيت آمالى

ابو حامد الانطاكى

علل فؤادك فالدنيا تعاليل … لايشغلنك عن اللهو الاباطيل
ولا يصدك عن امر هممت به … من العواذل لاقال ولا قيل
فخير يومبك يوم انت فيه اذا … ميزت فى الناس محسود ومعذول
وان اتوك فقالوا الزم خليفتنا … فقل لهم اننى عن ذاك مشغول
فان ذلك امر مع نفاسته … ونيله بفناء العمر موصول
وارض الخمول فما يحظى بلذته … الا امرؤ خامل فى الناس مجهول
ولا تبع عاجل الدنيا بآجل ما … ترجو فذلك امر شانه الطول
واسفك دم القهوة الصهباء تحى بها … روحا فان دم الصهباء مطلول
ياخائف الاثم فيها حين يشربها … لا تقنطن فعفو الله مأمول

التنوخى

اجب الى بنهر معقل الذى … فيه لقلبى من همومى معقل
عذب اذا ما عب فيه ناهل … فكانه فى ريق حب ينهل
متسلسل فكانه لصفائه … دمع بخدى كاعب يتسلسل
واذا الرياح جرين فوق متونه … فكانه درع جلاها صيقل
وكان دجلة ان تغطغط موجها … ملك يعظم خيفة ويبجل
وكانها ياقوتة او اعين … زرق يلام بينها ويوصل
عذبت فما يدرى اماء ماؤها … عند المذاقة اورحيق سلسل
ولها بمد تعد جزر ذاهب … جيشان يدبر ذا وهذا يقبل
واذا نظرت الى الابلة خلفها … من جنة الفردوس حين تخيل
كم من منزل من نهرها آل السرو … ربانها فى غيره لاتنزل
وكانما تلك القصور عرائس … والروض حلى فهى فيه ترفل
غنت قيان الطير فى ارجائها … هزجا يقال له الثقيل الاول
وتعانقت تلك الغصون فاذكرت … يوم الوداع وغيرهم تترجل
راع الربيع بها فحاكت كفه … حللا بها عقد الهموم تحلل
فمدبج وموشح ومدثر … ومقمد ومحبر ومهلل
فتخال ذا عينا وذا ثغرا وذا … خطا بعض مرة ويقبل

ابو الحسين بن لنكك

زمان قد تفرغ للفضول … يسود كل ذى حمق جهول
فان احببتم فيه ارتفاعا … فكونوا جاهلين بلا عقول

ابو القاسم

عزاء وان كان المصاب جليلا … وصبرا وان لم يغن عنك فتيلا
وخفض ابا عيسى عليك ولا تفض … دموعا وان كان البكاء جميلا

وان نفق الطرف الذى او بكيته … دما كان فى حكم الوفاء قليلا

ابو القاسم بن ابى العلا

واعززته دهرا فلما سطا به الـ … ـردى لم اجد بدا فصرت مذيلا
على انها الايام شتى صروفها … تذل عزيزا او تعز ذليلا

ابو القاسم الدمشقى

ان الملوك بلاء حيثما حلوا … فلا يكن لك فى اكنافهم ظل
ان جئت تنصحهم ظنوك تخدعهم … واستثقلوك كما يستثقل الكل
فاستغنى بالله عن ابوابهم ابدا … ان الوقوف على ابوابهم ذل

ابراهيم الصولى

لفضل بن سهل يد … تقاصر عنها المثل
فباطنها للندى … وظاهرها للقبل

فرزدق

ووالله ما قصرت فى طلب العلى … ولكن كان الدهر عنى غافل
تدافعنى الايام عما اريغه … كما دفع الدين الغريم المماطل
وما كل طلاب من الناس بالغ … ولا كل سيار الى المجد واصل
اصاغرنا فى المكرمات اكابر … اواخرنا فى المؤثرات اوائل

حسان بن ثابت

اذا تذكرت شجوا من اخى ثقة … فاذكر اخاك ابابكر بما فعلا
الثانى التالى المحمود مشهده … واول الناس منهم صدق الرسلا

العامية

تأمل فى الوجود بعين فكر … ترالدنيا الدنية كالخيال
ومن فيها جميعا سوف يفنى … ويبقى وجه ربك ذو الجلال

ابو عبد الله الحميدى

لقاء الناس ليس يفيد شيئا … سوى الهذيان من قيل وقال
فاقلل من لقاء الناس الا … لاخذ العلم او اصلاح حال

الامام فخر الدين

نهاية اقدام العقول عقال … واكثر سعى العاملين ضلال
وارواحنا فى وحشة من جسومنا … وحاصل دنيانا اذى ووبال
ولم نستفد من بحثنا طول عمرنا … سوى ان جمعنا فيه قيل وقال
وكم من رجال قد رأينا ودولة … فبادوا جميعا مسرعين وزالوا
وكم من جبال قد علت شرفاتها … رجال فزالوا والجبال جبال

لبيد بن ربيعه

الا كل شىء ما خلا الله باطل … وكل نعيم لامحالة زائل
وكل ابن انثى لو تطاول عمره … الى الغاية القصوى فللقبر عائل
وكل اناس سوف تدخل بينهم … دويهية تصفر منها الانامل
وكل امرئ يوما سيعرف سعيه … اذا حصلت عند الاله الحصائل

بهاء زهير

لاترقب النجم فى امر تحاوله … فالله يفعل لاجدى ولا حمل
مع السعادة ما للنجم من اثر … فلا يضرك مريخ ولا زحل

بفضل الله انا لانبالى … وان كان العدو رمى بجهله
وليس يضرنا الحساد شيئا … فسوء المكر ملتحق باهله

اصبر على غيض العدو
النار تأكل نفسها

دع المقادير تجرى فى اعنتها
مابين لمحة عين انت راقبها

فقلت له اهلا وسهلا ومرحبا
فقبلته الفا وقابلت بالدعاء

اذا الطفل لم يكتب نجيباه تخلف
فموسى الذى رباه جبريل كافر

اليكم كل مكرمة تؤل
كفاكم من مديح الناس طرا

ان الدراهم فى المواطن كلها
فهى اللسان لمن اراد فصاحة

احفظ عرى مالك تحظى به
وان يقولوا باخل بالعطا
واحفظ على نفسك من ذلة

لاتسألن الى صديق حاجة
واستغن بالشئ القليل فانه
من عف خف على الصديق لقاؤه
واخوك من وفرت ما فى كفه

باتوا على قلل الجبال تحرسهم
واستنزلوا من اعالى عز معقلهم
ناداهمو اصارخ من بعدما دفنوا
فافصح القبر عنهم حين ساءلهم
قد طالما اكلوا دهرا وما شربوا

اتبنى بناء الخالدين وانما
لقد كان فى ظل الاراك كفاية

ولا تجزع اذا اعسرت يوما
وان العسر يتبعه يسار
فلو ان العقول تسوق رزقا

ويوم كاخلاق الملوك تلونا
اشبهه اياك بامن صفاته

فان صبرك قاتله
ان لم تجد ما تأكله

ولا تبيتن الا خالى البال
يحول الله من حال الى الحال

بخير كتاب جاء من خير مرسل
وبالشكر الفا للجناب المفضل

فيه اجتهاد مربيه وخاب المؤمل
وموسى الذى رباه فرعون مرسل

اذا ما قيل امكم البتول
فقال الخلق جدكم الرسول

تكسو الرجال مهابة وجمالا
وهى السلاح لمن اراد قتالا

ولا تفرط فيه تبق ذليل
فالبخل خير من سؤال البخيل
يرى عزيز القوم فيها ذليل

فيحول عنك كالزمان يحول
ماصان عرضك لايقال قليل
واخو الحوائج وجهه مملول
ومتى علقت به فانت ثقيل

غلب الرجال فلم تنفعهم القلل
فاسكنوا حفرة يابئس مانزلوا
اين الاسرة والتيجان والكلل
تلك الوجوه عليها الدود يقتتل
فاصبحوا بعد ذاك الاكل قد اكلوا

بقاؤك فيها ان عقلت قليل
لمن كل يوم يقتضيه رحيل

فقد ايسرت فى الزمن الطويل
وقول الله اصدق كل قيل
لكان المال عند ذوى العقول

فصحو وتغييم وطل ووابل
دنو واعراض ومنع ونائل

يقولون معن لازكاة لماله
اذا حال حول لم تجد فى دياره
تراه اذا ما جئته متهللا
تعود بسط الكف حتى لوانه
فلو لم يكن فى كفه غير نفسه

كسوتنى حلة تبلى محاسنها
ان نلت حسن الثنا قد نلت مكرمة
ان الثناء ليحيى ذكر صاحبه
لاتزهد الدهر فى عرف بدأت به

لو أن دارك انبتت لك واحتشت
وأتاك يوسف يستعيرك ابرة

كن عالما وارض بصف النعال
فان تصدرت بلا آلة

قبح الله دهرا خصنى بخصاصة
تنوب صديقى نائبات زمانه
فوا اسفا امكرمات اروّمها

النفس ملأ من المعالى
فليت مالى كمثل فضلى

الم تر ان الجود من عهد آدم
ولو ان أما مسها جوع طفلها
ولو قيل للمعروف نادى اخا العلا
ولو انفقت جدواك من رمل عالج

اذا لم يكن للمرء فى دولة امرئ
وماذاك من بغض له غير أنه

اقبل ارضا سار فيها جمالها
وكنت لاارضى بوصل منقطع

قاتل الله النصارا واليهود لانهم
فقدوا اطباء وحسابا لهم

ارا حاجة الناس قوتا وملبسا
فالعمر الا ساعتان فساعة

وكيف يزكى المال من هو باذله
من المال الا ذكره وجمائله
كانك تعطيه الذى انت نائله
اراد انقباضا لم تطعه اناملة
لجاد بها فليتق الله سائله

فسوف اكسوك من حسن الثنا حللا
وليس تبغى بما قدمته بدلا
كالغيث يحيى نداه السهل والجبلا
كل امرئ سوف يجزى بالذى فعلا

ابرا يضيق بها فناء المنزل
ليخيط قد قميصه لم تفعل

ولا تكن صدرا بغير الكمال
صيرت ذاك الصدر صف النعال

واقعدنى عما سعى فيه امثالى
فيقعدنى عن رفده قلة المال
فينهضنى عزمى ويقعدنى حالى

والكيس صفر الجياب خالى
وليت فضلى كمثل مالى

تحدر حتى صار يعطه الفضل
غذته باسم الفضل لاغتذى الطفل
لنادى باعلى الصوت يافضل يافضل
لاصبح من جدواك قد نفد الرمل

نصيب ولا حظ تمنى زوالها
يرجى سواها فهو يهوى انتقالها

فكيف بدار دار فيها جمالها
فها انا راض لو أتانى خيالها

خدمو الملوك وحولوا الاحوالا
فتقا سموا الارواح والاموالا

وسائر حاجات النفوس فضولها
تولت واخرى انت ترجو حصولها

لا فكم كل هذا الكد من اجل ساعة   وليس يقينا ان تنال وصولها

لا اذا عاش الفتى ستين عاما   فنصف العمر تمحقه الليالى
ونصف النصف يذهب ليس يدرى   لغفلته يمينا عن شمال
وثلث النصف آمال وحرص   وشغل بالمكاسب والعيال
وباقى العمر اسقام وشيب   وهم بارتحال وانتقال
فحب المرء طول العمر جهل   وقسمته على هذا المثال

لا رضينا قسمة الجبار فينا   لنا علم وللاعداء مال
فان المال يفنى عن قريب   وان العلم باق لا يزال

لا رأيت الهوى حلوا اذا اجتمع الشمل   ومرا على الهجران لا بل هو القتل
ومن لم يذق للهجر طعما فانه   اذا ذاق طعم الحب لم يدر ما الوصل
وقد ذقت طعميه على القرب والنوى   فابعده قتل واقربه خبل

لا ولو قيل طأ فى النار اعلم انه   رضى لك اومدن لنا من وصالك
لقدمت رجلى نحوها ووطئتها   سرورا لانى قد خطرت ببالك

لا اياجنة الدنيا ويا غاية المنى   ويامؤل نفسى هل اليك سبيل
اراجعة نفسى الى فاغتدى   مع الركب لم يقتل عليك قتيل
فاكل يوم لى بارضك حاجة   ولا كل يوم لى اليك رسول

لا يغوص البحر من طلب اللآلى   ومن طلب العلى سهر الليالى
تروم المجد ثم تنام عنه   لقد اطمعت نفسك بالمحال

لا لئن حرمتنى كل ما كنت ارتجى   واخلفنى منها الذى كنت آمل
فما كل ما يخشى الفتى نازلا به   ولا كل ما يرجو الفتى هو نائل
ووالله ما فرطت فى وجه حيلة   ولكن ما قد قدر الله نازل
وقد يسلم الانسان من حيث يتقى   ويؤتى الفتى من امنه وهو غافل

لا لكل ولاية لا بد عزل   وصرف الدهر عقد ثم حل
واحسن سيرة تبقى لوال   على الايام احسان وعدل

لا أرى زمنا نوكاه اسعد اهله   ولكنما يشقى به كل عاقل
مشى فوقه رجلاه والرأس تحته   فكب الاعالى بارتفاع الاسافل

لا انى اذا امكننى ساعة سعة   زينت بالبذل اوصافى واحوالى
اما شكور فزينى اعانته   اوالكفور فعرضى صنت بالمال

لا امرت بان اقيم على انتظار   لرأيك انه رأى الاصيل
وراقبت الرسول وقلت انى   سيأتينى فما جاء الرسول

لا فليس لغير امرك لى مقام   ولا عن غير اذنك لى رحيل
وقد او قفت عزمى والمطايا   فقل شيئا لافعل ما تقول

لا فهبنى مسيئا كالذى قلت ظالما   فعفوا جميلا كى يكون لك الفضل
فان لم اكن للعفو منك لسوء ما   اتيت به اهلا فأنت له اهل

لا ماذا تريد بقوم ان هم غضبوا   جاروا عليك وان ارضيتهم ملوا
فان اتيتهم تبغى نوالهم   رجعت منقبضا من دينك الكل
فاستغن بالله عن ابوابهم كرما   ان الوقوف على ابوابهم ذل

لا دع الناس ما شاؤا يقولون اننى   لاكثر ما قالوا على حمول
وما كل من اسخطته انا معتب   ولا كل ما يروى على اقول

لا اروح القلب ببعض الهزل   تجاهلا منى بغير الجهل
امزج فيه مزح اهل الفضل   والمزح احيانا جلاء العقل

لا لوان كل يسير رد مختصرا   لم يقبل الله يوما للورى عملا
والمرء يهدى على مقدار قدرته   والنمل يعذر فى القدر الذى حملا

لا واذا اهتز للندى كان بحرا   واذ اهتز للوغا كان فضلا
واذا الارض اظلمت كان شمسا   واذا الارض امحلت كان وبلا

لا وللشعراء السنة حداد   على العورات موفية دلائله
اذا وضعت مكاويهم عليها   وان كذبوا فليس لهن حيله
ومن عقل الفتى ان يتقيهم   ويدفعهم مدافعة جميله

لا هالوا عليه الترب ثم انثنوا   عنه وخلوه واعماله
لم يقض النوح من داره   عليه حتى اقتسموا ماله

لا ابقيت مالك ميراثا لوارثه   فليت شعرى ما ابقى لك المال
القوم بعدك فى حال تسرهم   فكيف بعدهم حالت بك الحال

لا وكنت أظن أن جبال رضوى   تزول وان ودك لا يزول
ولكن القلوب لها انقلاب   وحالات ابن آدم تستحيل

لا فلقد دفعت الى الهموم تنوبنى   منها ثلاث شدائد جمعن لى
أسف على ماضى الزمان وحيرة   فى الحال منه ووحشة المستقبل
مان وصلت الى زمان آخر   الا بكيت على الزمان الاول

لا لاتعجبن لطالب نال العلى   كهلا واخفض فى الزمان الاول
فالخمر تحكم فى العقول مسنة   وتداس اول عصرها بالارجل

لا

ولو كان هول الموت لاشئ بعده … لهان علينا الامر واحتقر الهول
ولكنه حشر ونشر وجنة … ونار ومالا يستقل به القول

لا

يكفى اللبيب اشارة مكتومة … وسواه يدعى بالنداء العالى
وسواهما بالزجر من قبل العصا … ثم العصا هى رابع الاحوال

لا

فهبنى مسيئا كالذى قلت ظالما … فعفوا جميلا كى يكون لك الفضل
فان لم اكن للعفو منك لسوء ما … اتيت به اهلا فأنت له أهل

المتنبى

ولما التقينا والنوى ورقيبنا … غفولان عنا ظلت ابكى وتبسم
فلم ار بدرا ضاحكا قبل وجهها … ولم تر قبلى ميتا يتكلم
ظلوم كمتنيها لصب كخصرها … ضعيف القوى من فعلها يتظلم
بفرع يعيد الليل والصبح نير … ووجه يعيد الصبح والليل مظلم

وله

فاحسن وجه فى الورى وجه محسن … وايمن كف فيهم كف منعم
واشرفهم من كان اشرف همة … واكبر اقداما على كل معظم

وله

عجبت لمن له قد وحد … وينبو نبوة القضم الكهام
ومن يجد الطريق الى المعالى … فلا يذر المطى بلا سنام
ولم ار فى عيوب الناس شيئا … كنقص القادرين على التمام
اقمت بارض مصر فلا ورائى … تخب بى المطى ولا امامى
وملنى الفراش وكان جنبى … يمل لقاءه فى كل عام
قليل عائدى سقم فؤادى … كثير حاسدى صعب مرامى
عليل الجسم ممتنع القيام … شديد السكر من غير المدام
وزائرتى كان بها حياء … فليس تزور الا فى الظلام
بذلت لها المطارف والحشايا … فعافتها وباتت فى عظامى
يضيق الجلد عن نفسى وعنها … فتوسعه بانواع السقام
اذا ما فارقتنى غسلتنى … كانا عاكفان على حرام
كان الصبح يطردها فتجرى … مدامعها باربعة سجام
اراقب وقتها من غير شوق … مراقبة المشوق المستهام
ويصدق وعدها والصدق شر … اذا القاك فى الكرب العظام
يقول لى الطبيب اكلت شيئا … وداؤك فى شرابك والطعام
وما فى طبه انى جواد … اضر بجسمه طول الجمام
تعود ان تغبر فى السرايا … ويدخل من قتام فى قتام
فامسك لا يطال له فيرعى … ولاهو فى العليق ولا اللجام

المتنبى

على قدر اهل العزم تأتى العزائم … وتأتى على قدر الكرام المكارم
وتعظم فى عين الصغير صغارها … وتصغر فى عين العظام العظائم
وقد حاكموها والمنايا حواكم … فما مات مظلوم ولا عاش ظالم
ومن طلب الفتح الجليل فانما … مفاتيحه البيض الخفاف الصوارم
نثرتهم فوق الاحيدب نثرة … كما نثرت فوق العروس الدراهم

وله

فؤاد ما تسليه المدام … وعمر مثل ما تهب اللئام
ودهر ناسه ناس صغار … وان كانت لهم جثث ضخام
ارانب غير انهم ملوك … مفتحة عيونهم نيام
وشبه الشئ منجذب اليه … واشبهنا بدنيا الطغام
ولو لم يعل الا مستحق … تعالى الجيش وانحط القتام
اذا كان الشباب السكر والشيب … هما فالحياة هى الحمام
وما كل بمعذور ببخل … ولا كل على بخل يلام
تلذ له المروة وهى تؤذى … ومن يعشق يلذ له الغرام
تعلقها هوى قيس لليلى … وواصلها فليس به سقام
اقامت فى الرقاب له اياد … هى الاطواق والناس الحمام
قبيل يحملون من المعالى … كما حملت من الجسد العظام
لقد حسنت بك الاوقات حتى … كانك فى فم الدهر ابتسام
واعطيت الذى لم يعط خلق … عليك صلاة ربك والسلام

وله

المجد عوفى اذ عوفيت والكرم … وزال عنك الى اعدائك الالم
وراجع الشمس نور كان فارقها … كانما فقده فى جسمه سقم
وما اخصك فى برء بتهنئة … اذا سلمت فكل الناس قد سلموا

وله

على قدر اهل العزم تأتى العزائم … وتأتى على قدر الكرام المكارم
وتعظم فى عين الصغير صغارها … وتصغر فى عين العظيم العظائم

الحكيم بن عبدك

اغفيت قبل الصبح نوم مسهد … فى ساعة ماكنت قبل انامها
فرأيت انك رعتنى بوليدة … مغناجة حسن لدى قيامها
وببدرة حملت الى وبغلة … شهباء ناجية تصك لجامها
فسألت ربى ان يثيبك جنة … عوضا يصيبك بردها وسلامها

ابو تمام

ينال الفتى من رزقه وهو جاهل … ويكدى الفتى فى دهره وهو عالم
ولو كانت الارزاق تجرى على الحجى … هلكن اذا من جهلهن البهائم
فلم يجتمع شرق وغرب لقاصد … ولا المجد فى كف امرئ والدراهم

ابو الفتح البستي

يامن يرى خدمة السلطان عدته / ما ارش ذلك الا الذل والندم
فجسمه تعب والنفس خائفة / وعرضه عرضة والدين منثلم
هذا اذا شرفت ايام دولته / نعوذ بالله ان زلت به القدم

وله

الى حتفى مشى قدمى / ارى قدمى اراق دمى
فلم انفك من ندم / وليس بنافعى ندمى

مجنون العامري

تعلقت ليلى وهى ذات تمائم / ولم يبد للاتراب من ثديها حجم
صغيرين نرعى البهم ياليت اننا / الى اليوم لم نكبر ولم تكبر البهم

ابن رشيق

صنم من الكافور بات معانقى / فى بردتين تعفف وتكرم
فذكرت ليلة وصله فى هجره / فجرت بقايا ادمعى كالعندم
فطفقت امسح مقلتى بجيده / من عادة الكافور امساك الدم

ابو فراس الحمداني

نفى النوم عن عينى خيال مسلم / تأوب من اسماء والركب نوم
وخطب من الايام انسانى الهوى / واحلى مابى الموت والموت علقم
ووالله ماشيبت الا علالة / ومن نار عز الحب قلبى يضر
لذيذ الكرى حتى اراك محرم / ونار الاسى بين الحشا تتضرم
واترك ان ابكى عليك تطيرا / وقلبى يبكى والجوانح تلطم
طوارق خطب مايغب وفودها / واحداث ايام تفد وتتمم
فما عرفتنى غير ما انا عارف / ولا علمتنى غير ماكنت اعلم
اذا لم يكن ينجى الفرار من الردى / على حالة للصبر فالصبر احزم

وله

وشادن قال لى لما رأى سقمى / وضعف جسمى والدمع الذى انسجما
اخذت دمعك من خدى وجسمك من / خصرى وسقمك من طرفى الذى سقما

عبدان

الشيب تخشى من ملال خرائد / وهن لعلات الفؤاد مراهم
اذا كنت ذا مال فانت محبب / اليهن صيد الغانيات الدراهم

ابو الحسين بن فارس

اذا كنت فى حاجة مرسلا / وانت بها كلف مغرم
فارسل حكيما ولا توصه / وذاك الحكيم هو الدرهم

ابو بكر الخوارزمي

الست ترى السيف كيف انثلم / وركن الخلافة كيف انهدم
طوى الحسن بن بويه الردى / ابدرى الردى اى جيش هزم
طويل القناة قصير العداة / ذميم العداة حميد الشيم
سريع اللسان سريع البنان / سريع السنان سريع القلم

ابو بكر الخوارزمي

يكيل الرجال باقدارها / ويرعى البيوتات رعى الحرم
جواد عليهم بخيل بهم / اذا ساء خص وان سر عم
فيادهر سحقا ولا تحتشم / فقد ذهب الرجل المحتشم
وخط الفناء على قبره / بكف البلى وبنان السقم
اذا تم امر بدا نقصه / توقع زوالا اذا قيل تم

المتوكل بن عبد الله الكناني

ابى قلبى فما يهوى سواها / وان كانت مودتها غراما
ينام الليل كل خلى هم / وتأبى العين منحدر انسجاما
فلست بزائل مادمت حيا / مسرا من تذكرها هياما
ترجيها وقد شحطت نواها / ومنتك المنى عاما فعاما
خدلجة لها كفل وثير / ينوء بها اذا قامت قياما
مخصرة ترى فى الكشح منها / على تثقيل اسفلها انهضاما
اذا ابتسمت تلألأ ضوء برق / تهلل فى الدجنة ثم داما
وان قامت تأمل راثياها / غمامة صيف ولجت غماما
اذا تمشى تقول دبيب شول / تمرج ساعة ثم استقاما
وان جلست فدمية بيت عيد / تصان ولا ترى الا لماما
فلو اشكو الذى اشكو اليها / الى حجر لراجعنى الكلاما
احب دنوها وتحب نأيى / وتعتام التنائى لى اعتياما
فلا وابيك لا انساك حتى / تجاوب هامتى فى القبر هاما

جحظة البرمكي

مرضت فلم يكن فى الارض حر / يشرفنى ببر اوسلام
وضنوا بالعيادة وهى اجر / كان عيادتى بذل الطعام

ابن الرومي

تذكر بالرقاع اذا نسينا / وتذكر حين تمطلنا الكرام
فان الام لم ترضع صبيا / مع الاشفاق اوسكت الغلام

وله

ارى فضل مال المرء داء لعرضه / كما ان فضل الزاد داء لجسمه
فليس لداء العرض شئ كبذله / وليس لداء الجسم شئ كحسمه

البحتري

سحاب خطانى جوده وهو مسبل / وبحر عدانى فيضه وهو مفعم
وبدر اضاء الارض شرقا ومغربا / وموضع رحلى منه اغبر مظلم

امام زين العابدين

يامن يجيب دعا المضطر فى الظلم / ياكاشف الضر والبلوى مع السقم
قد نام وفدك حول البيت وانتبهوا / وانت ياحى ياقيوم لم تنم
ادعوك ربى حزينا هائما قلقا / فارحم بكائى بحق البيت والحرم
ان كان جودك لا يرجوه ذو سفه / فمن يجود على العاصين بالكرم

مجير الدين بن تميم

وليلة بت اسقى فى غياهبها / راحا تسل شبابى من يد الهرم
مازلت اشربها حتى نظرت الى / غزالة الصبح ترعى نرجس الظلم

ابن خفاجة

ترى يوسفا فى ثوبه حسن صورة   ونسمع داودا به مترنما
بأطيب افياء وانضر صفحة   وأعطر اخلاقا واحلى ترنما

ابن المعتز

اذا كنت ذا ثروة فى الورى   فانت المسود فى العالم
ويكفيك من نسب صورة   تخبرك انك من آدم

عمرو بن قميئة

كانى وقد جاوزت تسعين حجة   خلعت بها عنى عنان لجام
على الراحتين مرة وعلى العصا   انوء ثلاثا بعد هن قيام
رمتنى بنات الدهر من حيث لا ارى   فما بال من يرمى وليس برام
فلو اننا ارمى بنبل رميتها   ولكننا ارمى بغير سهام
اذا ما رآنى الناس قالوا الم يكن   حديثا جديد البرى غير كهام
وافنى وما افنى من الدهر ليلة   وما يفن ما افنيت سلك نظام
واهلكنى تأميل يوم وليلة   وتأميل عام بعد ذاك وعام

ابن صادة الاندلسى

اما الوراقة فهى انكد حرفة   اغصانها وثمارها الحرمان
شبهت صاحبها بابرة خائط   تكسو العراة وجسمها عريان

نصيب

الفت نعم حتى كانك لم تكن   عرفت من الاشياء شيئا سوى نعم
وعاديت لا حتى كانك لم تكن   سمعت بلا فى سالف الدهر والامم

حسن بن مطير

راى الله للفضل بن يحيى فضيلة   ففضله والله بالناس اعلم
له يوم بؤس فيه للناس ابؤس   ويوم نعيم فيه للناس انعم
فيمطر يوم الجود من كفه الندى   ويمطر يوم البؤس من كفه الدم
ولو ان يوم الجود خلى يمينه   على الناس لم يصبح على الارض معدم
ولو ان يوم البؤس خلى شماله   على الناس لم يصبح على الارض مجرم

المعرى

الى الله اشكو اننى كل ليلة   اذا نمت لم اعدم خواطر اوهام
فان كان شرا فهو لاشك واقع   وان كان خيرا فهو اضغاث احلام

الحاجب المصحفى

هبنى اسأت فاين العفو والكرم   اذ قادنى نحوك الاذعان والندم
ياخير من مدت الايدى اليه اما   ترثى لشيخ نعاه عندك القلم
بالغت فى السخط فاصفح صفح مقتدر   ان الملوك اذا ما استرحموا رحموا

عبد الملك الجزرى

يا جاهلا بعد ما زلت به القدم   تبغى التكرم لما فاتك الكرم
ندمت اذ لم تعد منى بطائلة   وقلما ينفع الاذعان والندم
نفسى اذا جمحت ليست براجعة   ولو تشفع فيك العرب والعجم

على بن ابى طالب

لو عشت الف عام فى سجدة لربى   شكرا لفضل يوم لم اقض بالتمام
والعام الف شهر والشهر الف يوم   واليوم الف حين والحين الف عام

ناصح الدين بن سعيد بن دها

لا تجعلن الهزل دابا فهو منقصة   والجد يعلو به بين الورى القيم
ولا يغرنك من ملك تبسمه   ما تسحب السحب الا حين تبتسم

كثير

الناس اتباع من دامت له نعم   والويل للمرء ان زلت به القدم
المال زين ومن قلت دراهمه   حى كمن مات الا انه صنم
لما رأيت اخلاى وخالصتى   والكل مستتر عنى ومحتشم
ابدوا جفاء واعراضا فقلت لهم   اذنبت ذنبا فقالوا ذنبك العدم

طريح

فصاحة سحبان وخط ابن مقلة   وحكمة لقمان وزهد ابن ادهم
اذا اجتمعت فى المرء والمرء مفلس   وان كان حرا لا يساوى بدرهم

شيبانى

الامر امرك باديا او عائدا   والحكم حكمك محدثا وقديما
فاذا رضيت رضيت ذلك جنة   واذا سخطت عملت ذاك جحيما
ولو اننى فى ملحد ودعوتنى   لاجبت امرك فى التراب رميما

عماد اشرف

وله نسخة قد انتسخت   من فؤادى ولقبت بفم
فيه ماء الحيوة شاربه   خضر لم يصل الى الظلم

يزيد بن معاوية

اقول لصحب ضمت الكاس شملهم   وداعى صبابات الهوى يترنم
ولا تتركوا يوم السرور الى غد   لعل غدا يأتى بما ليس تعلم
الا ان اهنى العيش ما سمحت به   صروف الليالى والحوادث نوم

ابو العباس النامى

لا يكتم النصر يوما انت شاهده   واليوم من نقعه قد كان ينكتم
يحدث الذئب ذيبا وهو مبتهج   ويخبر النسر نسرا وهو مبتسم
قد ارضعتك بثدى الحرب درتها   ومحك ابن رضاع ليس ينفطم
الست من معشر قامت مدائحهم   على القنا وهى الارواح تنتظم
من آل حمدان حيث الملك مقتبل   والمال مقتسم والحمد مغتنم
قوما اذا حكموا يوما لانفسهم   جار السماح عليهم فى الذى حكموا
امن علا ام ندى ادعوك ام بهما   فانت ذا والحيا والصارم الخذم
ان لم اقم اسما للمدح من فكرى   فشك فيه يقينى انك الامم
اذا طلبتك لم الحقك فى امد   ما حيلتى قد تناهى دونك الكلم
وما على اذا ما كنت ناظمها   فعطلت كلما قالوا وما نظموا

ابو الفرج الواوا

قم يا غلام الى المدام   قم داونى منها بجام
قم فاسقنى برق الثغو   ر فقد مضى برق الظلام

ابو الفرج الوادا

بادر الى صرف الحميا ... سابقا صرف الحمام
تغنم الفـفلات من ... زمن يجور على الكرام
لما بدت روح الضياء ... تدب فى جسم الظلام
وغدت نجوم الليل و ... هى تفر من حدق الانام
والديك يتلو دائما ... هجو النيام على القيام
ناقضت ماقال المؤذ ... ذن بالفعال وبالكلام
هو قال حى على الصلا ... ة وقلت حى على المدام
لما رأيت الهم يطر ... ق من اتاه بلا سلام
ضيف يزور فليس يأ ... كل غير لحمى اوعظامى
والعصر قدحل السلا ... ح على الكرام من اللئام
داويته بالراح ان ... ن الراح ترياق الكرام

بكر بن النطاح

يا طالبا للكيمياء ونفعه ... مدح ابن عبس الكيمياء الاعظم
لولم يكن فى الارض الادرهم ... ومدحته لأتاك ذاك الدرهم

القاضى التنوخى

وليلة مشتاق كان نجومها ... قد اغتصبت عين الكرى وهى نوم
وكان عيون الساهرى لطولها ... اذا شخصت للانجم الزهر انجم
كأن سواد الليل والفجر ضاحك ... يلوح ويخفى اسود متبسم

صاحب بن عباد

وقهوة قد حضرت بختمها ... فقلت للندمان عند شمها
لانقبضن بالماء روح جسمها ... فحسبها ماشربت من كرمها

وله

وقائلة لم عرتك الهموم ... وامرك ممتثل فى الامم
فقلت دعينى على غصتى ... فان الهموم بقدر الهمم

بشار

اذا بلغ الرأى المشورة فاستعن ... برأى نصيح اونصاحة حازم
ولاتجعل الشورى عليك غضاضة ... فان الخوافى قوة للقوادم
وماخير كف امسك الغل اختها ... وماخير سيف لم يؤيد بقائم

ابو على سينا

لقد طفت فى تلك المعاهد كلها ... وسيرت طرفى بين تلك المعالم
فلم أر ألا واضعا كف حائر ... على ذقن او قارعا سن نادم

الشيخ بدر الدين بن الصاحب

تأمل ترى الشطرنج كالدهر دولة ... نهارا وليلا ثم بؤسا وانعما
محركها باق وتفنى جميعها ... وبعد الفنا تحيى وتبعث اعظما

الوزير ظهير الدين

لاعذبن العين غير مفكر ... فيها بكت بالدمع اوفاضت دما
ولاهجرن من الرقاد لذيذه ... حتى يعود على الجفون محرما

ابو شجاع

هى اوقعتنى فى حبائل فتنة ... لولم تكن نظرت لكنت مسلما
سفكت دمى فلاسفحن دموعها ... وهى التى بدأت فكانت اظلما

ابو نواس

يارب ان عظمت ذنوبى كثرة ... فلقد علمت بان عفوك اعظم
ان كان لايرجوك الا محسن ... فمن الذى يدعو ويرجوا المجرم
ادعوك رب كما امرت تضرعا ... فاذا رددت يدى فمن ذا يرحم
مالى اليك وسيلة الا الرجا ... وجميل عفوك ثم انى مسلم

وله

الا خذها كمصباح الظلام ... سليلة اسود جعد سجام
معتقة كما او فى لنوح ... سوى خمسين عاما الف عام
اقامت فى الدنان ولم يصرها ... ولكن زانها طول المقام
فخذها ان اردت لذيذ عيش ... ولا تعدل خليلى بالمدام
وان قالوا حرام قل حرام ... ولكن اللذاذة فى الحرام
وخذ من كف جارية وصيف ... وخيم الدل ملثوغ الكلام
لها شكل الاناث وبين بين ... ترى فيه تكاريه الغلام
فاحيانا بقطبى حاجبيها ... واحيانا تثنى كالحسام
وغن اذا طربت فدتك نفسى ... وقد كلتك اسباب المنام

وله

اتدرى من تلوم على المدام ... فتى فيها أصم عن الملام
انا ابن الراح مالى عن غذاها ... الى وقت المنية من فطام
اجل عن اللئيم الراح حتى ... كأن الراح تعصر من عظامى
واسقيها من الفتيان مثلى ... فتختار الكريمة للكرام
ومبراثية تمشى اختيالا ... من التكريه فاتكة الكلام
حكت زى الغلام ولم اقسها ... اليه ولاكرامة للغلام
رأيت الناس يزدادون خيرا ... ونحن نزاد شرا كل عام

وله

اموت ولاتدرى وانت قتلتنى ... ولو كنت تدرى كنت لاشك ترحم
اهابك ان اشكو اليك صبابتى ... فلا انا ابديها ولا انت تعلم
لسانى وقلبى يكتمان هواكم ... ولكن دمعى بالهوى يتكلم

وله

اذا ذكرت اياديك التى سلفت ... وسوء فعلى وزلاتى ومجترمى
اكاد اقتل نفسى ثم يمنعنى ... علمى بانك مجبول على الكرم

عباس بن مرداس السلمى

رأيتك ياخير البرية كلها ... نشرت كتابا جاء بالحق معلما
شرعت لنا دين الهدى بعد جورنا ... عن الحق لما اصبح الحق مظلما
ونورت بالبرهان امرا مدنسا ... واطفأت بالاسلام نارا تضرما
فمن مبلغ عنى النبى محمدا ... وكل امرئ يجزى بما كان قدما

عباس بن مرداس

لقيت سبيل الحق بعد اعوجاجه   وقد كان قدما ركنه قد تهدما

يحيى البرمكي

ستعلم فى الحساب اذا التقينا   غدا يوم القيام من الظلوم
وينقطع التلذذ عن اناس   من الدنيا وتنقطع الهموم
تنام ولم تنم عنك المنايا   تنبه للمنية يانؤوم
تروم الخلد فى دار المنايا   وكم قد رام غيرك ماتروم
الى ديان يوم الدين نمضى   وعند الله تجتمع الخصوم

ابن صاحب تكريت

ارح لراح غدت فى الكاس تبتسم   واغنم سلافاتها فالراح تغتنم
قالوا هى النار قلت الماء يلهبها   والنار ليست مع الاموات تلتئم
فقيل روح بلاجسم فقلت لهم   انى تقطب احيانا وتبتسم
فقيل بل جوهر فرد فقلت لهم   الجوهر الفرد شىء ليس ينقسم
مدامة قرقف راح معتقة   سلف سلاف عروس ريقها شبم
حمراء طالعة صفراء فاقعة   بيضاء ساطعة تدنولها الامم
تحيى بها امم يتشابهها كرم   تجلى بها ظلم يبرى بها سقم
عذراء بكر عجوز ناجها حبب   شمطاء يجلو سنالا لأنها الظلم
تسبى فتحمر عند السبى من خجل   وتكتسى الحبب الصافى وتبتسم
وتكتسى حمرة خوفا اذا مزجت   بالماء والبكر عند الوطىء تحتشم
تخال ان حباب الكاس اجنحة   للنمل فوق عيون النحل تزدحم
ظنت سليمانها الساقى فذ مزجت   قرأ الحباب ادخلوا لا يحطمنكم
مازلت انفق اموالى واشربها   حتى استغاث ادى الكرم والكرم

ابن فارض

امنية ظفرت روحى بها زمنا   واليوم احسبها اضغاث احلام
اودعت قلبى الى من ليس يحفظه   ابصرت خلقى وماطالعت اقدامى

امام الشافعى

عجبا لرجلك كيف يلحقها الالم   مادام تسعى قط الا فى الكرم
لكنه تصديق قول نبينا   لاخير فى بدن يعيش بلاسقم

لا

نهارك يا مغرور سهو وغفلة   وليلك نوم والردى لك لازم
يغرك مايفنى وتفرح بالمنى   كما غر باللذات فى النوم حالم
وتتعب فيما سوف تكره غبه   كذلك فى الدنيا تعيش البهائم

لا

انى حلفت برب البيت والحرم   هل فوقها حلفة ترجى لذى قسم
ان لا اعير كتابا فيه لى ارب   الا اخا ثقة عندى وذا كرم

لا

لاتظلمن اذا ما كنت مقتدرا   فالظلم آخره يأتيك بالندم
تنام عينك والمظلوم منتبه   يدعو عليك وعين الله لم تنم

لا ادرى

كيفية المرء ليس المرء يدركها   فكيف كيفية الجبار فى القدم
هو الذى احدث الاشياء مبتدعا   فكيف يدركه مستحدث النسم

لا

ان طال ليلى بعدهم فلطوله   عذر وذاك لما اقاسى منهم
لم تسر فيه نجومه لكنها   وقفت لتسمع ما احدث عنهم

لا

اخط ذاك ام رشحات صب   الفظ ذاك ام قطر الغمام
تجمع من سواد اللفظ معنى   اغر الصبح ضوء فى الظلام

لا

لايكتم السر الاكل ذى ثقة   والسر عند خيار الناس مكتوم
السر عندى فى بيت له غلق   قد ضاع مفتاحه والباب مختوم

لا

تشير فادرى ماتقول بطرفها   واطرق طرفى عند ذاك فتفهم
تكلم منا فى الوجوه عيوننا   فنحن سكوت والهوى يتكلم

لا

ايا رب ان البرد اصبح كالحا   وانت بحالى اعلم مالاتعلم
وان كنت يوما فى جهنم مدخلى   ففى مثل هذا اليوم طابت جهنم

لا

قدمت الى الكريم بغير زاد   من الحسنات بالقلب السليم
وحمل الزاد اقبح كل شىء   اذا كان القدوم الى الكريم

لا

كنا اذا جئنا لمن قبلكم   انصف بالترحيب بعد القيام
والآن صرفا حين نأتيكم   نقنع منكم بلطيف الكلام
لاغير الله بكم خشية   من ان يجى من لايرد السلام

لا

اشتاقكم حتى اذا نهض الغرام   لمقامكم قعدت بى الايام
والله انى لو وصفت صبابتى   فنى المداد وفلت الاقلام

لا

يا من يحب انين العبد فى الندم   يا من لديه دواء الداء والسقم
نام العيون وعين العبد ساهرة   تبكى على الباب وسط الليل فى الظلم
اذنبت كل ذنوب فاعترفت بها   لكن عرفتك بالتوحيد والشيم
لا اقطعن رجائى منك ياسندى   يا غافر الذنب للراجين بالكرم
ارحم بفضلك لاتنظر الى زللى   ان الكريم كثير العفو عن خدم

لا

قد بلينا فى عصرنا بولاة   يظلمون الانام ظلما عما
يأكلون التراث اكلا لما   ويحبون المال حبا جما

لا

لاتشتمن امرء من ان يكون له   ام من الروم او سوداء عجماء
فانما امهات القوم اوعية   مستودعات وللاحساب اباء

لا

جاء الشتاء وليس عندى درهم   وبدون ذلك قد يصاب المسلم
وتقطع الناس الثياب وغيرها   وكاننى بازاء مكة محرم

لادرى

لعمرى لئن كان الفؤاد من الهوى
على دماء البدن ان كان حبها
تلم ملمات فينسين بعدها
فأقسم ما صافيت بعدك خلة

لا

تبا لطالب دنيا لابقاء لها
صفاؤها كدر سراؤها ضرر
شبابها هرم راحاتها سقم
لا يستفيق من الانكار صاحبها
فخل عنها ولا تركن لزهرتها
واعمل لدار نعيم لانفاد له

لا

الا انما الدنيا كاحلام نائم
تأمل اذا حاولت بالامس لذة

لا

يامن سهرت الليالى فى الدعاء له
انظر الى بعين او نظرت بها
حتى اقول لصرف الدهر كيف ترى

لا

لما رأيت اخلائى وخالصتى
ابدوا جفاء واعراضا فقلت لهم

لا

طشتى الارض ومنديلى الهوا
هل سمعتم او رأيتم احدا

لا

عقبان روع والسروج وكورها
وبدور تم والترائك فى الوغى
جادوا بممنوح التلاد وجودوا
وتجاوبت اسيافهم وجيادهم

لا

متى تضع الكرامة فى لئيم
وقد ذهبت صنيعته ضياعا

لا

حسدوا الفتى اذ لم ينالوا سعيه
كضرائر الحسناء قلن لوجهها

لا

اما تستحى باخالق الخلق كلهم
اترزق اولاد اللئام كما ترى

لا

ارحنى بيأس او بتعجيل حاجة
ولانك كالعذراء يوم نكاحها

بغى سقمها انى اذا لسقيم
على النأى فى طول الزمان يريم
ويذكر منها العهد وهو قديم
ولالك عندى فى الفؤاد قسيم

كانما هى فى تصريفها حلم
امانها غدر انوارها ظلم
لذاتها ندم وجدانها عدم
او كان ما منحت ماضمنت ارم
فانها نعم فى طيها نقم
ولا يخاف به موت ولا هرم

وما خير عيش لايكون بدائم
فافنيتها هل انت الا كحالم

حتى انتهى امره السامى على الامم
الى الليالى نجت من قبضة الظلم
تقابل السادة الاحرار بالخدم

الكل منقبض عنى ومحتشم
اذنبت ذنبا فقالوا ذنبك العدم

وعلى الخبز من الجوع احتلامى
آكل الخبز سواى فى المنام

وليوث حرب والقنا آجام
هالاتها والسائرون غمام
ضربا بجديه الطلى والهام
فالارض تمطر والسماء تغام

فانك قد اسأت الى الكرامه
وكان جزاء فاعلها الندامه

فالقوم اعداء له وخصوم
حسدا وبغضا انه لذميم

اناجيك عريانا وانت كريم
وتترك شيخا من سراة تميم

فكلتاهما للمرء روح منعم
اذا استؤذنت فى نفسها لم تكلم

اعلل بالكرى نفسى لعلى
ويمنعنى الكرى قلق وشوقى

فان كنت لاتدرى فتلك مصيبة
لسانى وقلبى يكتمان هواكم

فدتك اقوال الوشاة كثيرة
فلا تقبلى ما قيل عنى لديكم
وما كل قول قيل عنى صادق
هم ارجفوا بالوصل بينى وبينكم
فليت اراجيف الوشاة حقيقة

الرأى قبل شجاعة الشجعان
فاذا هما اجتمعا لنفس مرة
ولربما طعن الفتى اقرانه
لولا العقول لكان ادنى ضيغم

اما الشباب فتعرى من محاسنه
بضمه المسك ضم المستهام به
قد كنت اشفق من دمعى على بصرى
وهكذا كنت فى اهلى وفى وطنى
محسد الفضل مكذوب على اثرى
لا اشرئب الى مالم يفت طمعا
ولا اسر بما غيرى الحميد به
لو استطعت ركبت الناس كلهم
فالعيس اعقل من قوم رأيتهم
خف الزمان على اطراف انمله
جزت بنى الحسن الحسنى فانهم
ان كوتبوا اوالقوا اوحوربوا وجدوا
ياصائد الجحفل المرهوب جانبه
وواهبا كل وقت وقت نائله
قد شرف الله ارضا انت ساكنها

ابلى الهوى اسفا يوم النوى بدنى
روح تردد فى مثل الخلال اذا
كفى بجسمى نحولا اننى رجل

لادرى

يمنعنى يزورنك المنام
اليك فلا اراك ولا انام

لا

وان كنت تدرى فالمصيبة اعظم
ولكن طرفى بالدموع يترجم

طغرائى

وهن ظهور مالهن بطون
فان تخاليط الوشاة فنون
ولا كل ذى نصح اتاك امين
وظن بنا فيما حكوه ظنون
وليت ظنون الكاشحين يقين

المتنبى

هو اول وهى المحل الثانى
بلغا من العلياء كل مكان
بالرأى قبل تطاعن الاقران
ادنى الى شرف من الانسان

وله

اذا نضاها ويكسى الحسن عريانا
حتى يصير على الاعكان اعكانا
فاليوم كل عزيز بعدكم هانا
ان النفيس غريب حيثما كانا
القى الكمى ويلقانى اذا حانا
ولا ابيت على مافات حسرانا
ولو حملت الى الدهر ملآنا
الى سعيد بن عبد الله بعرانا
عما راه من الاحسان عميانا
حتى توهمن للازمان ازمانا
فى قومهم مثلهم فى الغر عدنانا
فى الخط واللفظ والهيجاء فرسانا
ان الليوث تصيد الناس احدانا
وانما يهب الوهاب احيانا
وشرف الناس اذ سواك انسانا

وله

وفرق الهجر بين الجفن والوسن
اثارت الريح عنه الثوب لم يبن
لولا مخاطبتى اياك لم ترنى

ابو حامد الانطاكي

ازهد اذا الدنيا أناتك المنى … فهناك زهدك من شروط الدين
فازهد فى الدنيا اذا ما رمتها … فأبت عليك كعفة العنين

ابو القاسم ابى العلا

تبكى عليك العطايا والصلاة كما … تبكى عليك الرعايا والسلاطين
قام السعاة وكان الخوف اقعدهم … فاستيقظوا بعد مات الملاعين
لا يعجب الناس منهم ان هم انتشروا … مضى سليمان فانحل الشياطين

ابو عمارة الصورى

ثقيل براه الله اثقل من برا … ففى كل قلب بغضة منه كامنه
مشى فدعا من ثقله الحوت ربه … فقال الهى زدت فى الاض ثامنه

ابو الفتح البستى

اذا احسست فى نظمى فتورا … وحظى والبلاغة والبيان
فلا ترتب بفهمى ان رقصى … على مقدار ايقاع الزمان

وله

اشفق على الفضة والعين … تسلم من القلة والدين
فقوة العين بانسانها … وقوة الانسان بالعين

ابو نواس

قف لا تحلل عن راح وريحان … خذا البراح وتلك الراح من شانى
لا تبرحن فقد كرت فواقرها … واشرب عقارا كعين الديك ندمانى
من سلسبيل اذا ما الماء خالطها … فاحت كما فاح تفاح بلبنان
صهباء ناصعة صفراء فاقعة … للمرء نافعة من عصر دهقان
والمسك ان مزجت والسكران قتلت … والويل ان تركت صرفا اشبان
فى الدن اذ عتقت حوابين قد منعت … تحكى اذا صفقت اكاليل مرجان
تجول فى طوقها كالشمس طالعة … يكفيك من ذوقها من غير ادمان
بلفعن مترعة صفراء مقدمة … كأن جلبيبها من سبك عقيان
كانما أنبتت قضبان كرمتها … يوم القطا قلهاهامات حيشان
لم تدن منها يد من يوم قطفتها … ولم تعذب بدخان لنيران
حتى اذا اعصرت ذابت سلالتها … فى قمر معصرة كالعندم الآنى
وحولها حارص ذو صلعة شكس … علج يدور اخو طمر وتبان
دبابة فى عظام الرأس ملهبة … لا انستكين لانسى ولا جان
سلالة الطعم اسفنط معتقة … بشر بها يعل حواكان اوصانى
مشمولة مزة كالمسك قرقفة … تطير الهم عن حيزوم حران
هى العروس اذا داريت مزجتها … وان عنفت عليها اخت شيطان
فلألأت من شفير الكاس فى يده … مثل اليواقيت من مثنى ووحدان
تنزوا جناد بها فى وجه شاربها … مثل الدباهاجه طش بقيعان
ليست كمثل نبيذ التمر او عسل … اوالزبيب من المستنكه القانى
حتى اذا اصطفق الاقداح وانبسطت … بيض القوافين من اعناق كيزان

ابو نواس

وكرت الراح كرا غير ذى نفس … قام النديم الى اذنى فناجانى
كيف الطريق الى اهل فارشده … فانسل ايس على رجليه نعلان

وله

رأيتك فى المنام كسوت جلدى … ثيابا جمة وقضيت دينى
فصدق يا فدتك النفس رؤيا … رأيتها فى المنام كذاك عينى

وله

رأيت الشئ حين يصان يزكو … ونقصان المدام على الصيبان
سوى لون وحسن صفا اديم … وروح قد ثوى والجسم فان

وله

اذا كنت فى ارض عزيزا وان نأت … فلا تكثرن منها نزاعا الى الوطن
فما هى الا بلدة بعد بلدة … وخيرهما ما كان عونا على الزمن

ابن هندو

اذا هبت رياحك فاغتنمها … فان لكل خافقة سكون
ولا تغفل عن الاحسان فيها … فما تدرى السكون متى يكون

عبد القدوس

قل للذى لست ادرى من تلونه … اناصح ام على غش يداجينى
انى لاكثر مما سمتنى عجبا … يد تشج واخرى منك تأسونى
تذمنى عند اقوام وتمدحنى … فى آخرين وكل منك تأتينى
هذان شيئان قد نافيت بينهما … فاكفف لسانك من شتمى وتزيينى

ابو طالب

والله ان يصلوا اليك بجمعهم … حتى اوسد فى التراب دفينا
فامضى لامرك قد زعمت ناصحى … فلقد صدقت وكنت قبل امينا
ولقد علمت بان دين محمد … من خير اديان البرية دينا
لولا الملامة او حذار مسبة … لوجدتنى سمحا بذاك يقينا

الملك الناصر

هم الملوك اذا ارادوا ذكرها … من بعدهم فبألسن البنيان
او ما ترى الهرمين قد بقيا وكم … ملك محته حوادث الازمان
ان البناء اذا تعاظم قدره … اضحى يدل على عظيم الشان

ابو البقاء الاندلسى

اتى العيد واعتادوا الاحبة بعضهم … ببعض واحباب المتيم قد بانوا
واضحى وقد ضحوا بقربانهم وما … لديه سوى حمر المدامع قربان

الصفدى

يا غائبا فى الثرى تبلى محاسنه … الله يوليك غفرانا واحسانا
ان كنت جرعت كاس الموت واحدة … ففى كل يوم اذوق الموت الوانا

اسحق الموصلى

ما كنت اعلم ما فى البين من حرق … حتى تنادوا بان قد جيء بالسفن
قامت تودعنى والدمع يغلبها … فهمهمت بعض ما قالت ولم تبن
مالت الى وضمتنى لترشفنى … كما يميل نسيم الريح بالغصن
واعرضت ثم قالت وهى باكية … ياليت معرفتى اياك لم تكن

ابن نباتة

وهل ينفع الفتيان حسن وجوههم … اذا كانت الاعراض غير حسان
فلا تجعل الحسن الدليل على الفتى … فما كل مصقول الحديد يمانى

ابن نباتة

نسبوه حسنا للهلال وحسنه … للبدر ينسب لا بليت ببينه
فاذا بدا فالى هلال اصله … واذا رنا فهو الغزال بعينه

جرير

ان العيون التى فى طرفها مرض … قتلننا ثم لم يحيين قتلانا
يصرعن ذا اللب حتى لا حراك له … وهن اضعف خلق الله اركانا

ابو العتاهية

الهى لا تعذبنى فانى … مقر بالذى قد كان منى
فمالى حيلة الا رجائى … لعفوك ان عفوت وحسن ظنى
وكم من زلة لى فى الخطايا … وانت على ذو فضل ومن
اذا فكرت فى ندمى عليها … عضضت انا ملى وقرعت سنى
اجن بزهرة الدنيا جنونا … واقطع طول عمرى بالتمنى
ولو انى صدقت الزهد عنها … قلبت لاهلها ظهر المجن
يظن الناس بى خيرا وانى … لشر الخلق ان لم تعف عنى

عروة بن حزام

متى تكشفا عنى القميص تبينا … بى الضر من عفراء يافتيان
اذا تريا لحما قليلا واعظما … بلين وقلبا دائم الرجفان
على كبدى من حب عفراء قرحة … وعينان من وجدى بها تكفان
كأن قطاة علقت بجناحها … على كبدى من شدة الخفقان
فيارب انت المستعان على الذى … تحملت من عفراء منذ زمان
فياليت محيانا جميعا وليتنا … اذا نحن متنا ضمنا كفنان
تكنفنى الواشون من كل جانب … ولو كان واش واحد لكفانى
ولو كان واش باليمامة ارضه … احاذره من شؤمه لاتانى

امام زين العابدين

ورب جوهر علم لو ابوح به … لقيل لى انت ممن يعبد الوثنا
ولاستحل رجال مسلمون دمى … يرون اقبح ما يأتونه حسنا

الاحنف العكبرى

واحلم فى المنام بكل خير … فاصبح لا اراه ولا يرانى
ولو ابصرت شرا فى منامى … لوافى الشر من قبل الاذان

ابو الفضل

سقيا لعيش مضى والدهر يجمعنا … ونحن نحكى عناقا شكل تنوين
فصرت اذ علقت كفى حبائلكم … بسهم هجرك تنوى ثم تنوينى

ابو عيينه

جسمى معى غير ان الروح عندكم … فالروح فى وطن والجسم فى وطن
فليعجب الناس منى ان لى جسدا … لا روح فيه ولى روح بلا بدن

قيس بن ذريح

وانى لاهوى النوم فى غير حينه … لعل لقاء فى المنام يكون
تحدثنى الاحلام انى اراكم … فياليت احلام المنام يقين

الامام الشافعى

انا نعزيك لا انا على ثقة … من الحياة ولكن سنة الدين
فما المعزى بباق بعد ميته … ولا المعزى وان عاش الى حين

للامام الشافعى

قنعت بالقوت من زمانى … وصنت نفسى عن الهوان
خوفا من الناس ان يقولوا … فضل فلان على فلان

لسان الدين الاندلسى

بث بينى يثنى فيض جفنى … شغفى شفنى فشبت بينى
فتنتنى بغنج ظبى نجنى … تبذنى نقض يثنى بجن
بزة زينت قضيب تثنى … فضبت بغيتى ففزت بفن
خفت تشتت بينى فجفتنى … نغفة تثنى فخب ظنى

وله

مولاى ان اذنبت تنكر ان يرى … منك الكمال ومنى النقصان
والعفو عن سبب الذنوب مسبب … او لا الجناية لم يكن غفران

ابو الخير

جرى قلم الكتاب بما يكون … فسيان التحرك والسكون
جنون منك ان تسعى لرزق … ويرزق فى غشاوته الجنين

ابو اسحق الحساوى

سحر البيان بنانى صار يعقده … والنفث فى عقده من منطق الحسن
لا انشد المرء يلقانى ويبصرنى … انا المعيدى فاسمع بى ولا ترنى

المنصور الحلاج

اانت ام انا هذا العين فى العين … حاشاى حاشاى من اثبات اثنين
بينى وبينك انى ينازعنى … فارفع بلطفك انى من البين

بشار

ياقوم اذنى لبعض القوم عاشقة … والاذن تعشق قبل العين احيانا
قالوا بمن لا ترى تهذى فقلت لهم … الاذن كالعين توفى القلب ماكانا

وله

ياليتنى كنت تفاحا مفلجة … او كنت من قضب الريحان ريحانا
حتى اذا وجدت ريحى فاعجبها … ونحن فى خلوة مثلت انسانا

ابراهيم بن المهدى

ذنبى اليك عظيم … وانت اعظم منه
فخذ بحقك او لا … فاصفح بعفوك عنه
ان لم اكن فى فعالى … من الكرام فكنه

ابن مقلة

تخالف الناس والزمان … فحيث كان الزمان كانوا
عادانى الدهر نصف يوم … فانكشف الناس لى وبانوا
ياايها المعرضون عنى … عودوا فقد عاد لى الزمان

على بن جبله

انت الزمان الذى يجرى تصرفه … على الانام بتشديد وتليين
لو لم تكن كانت الايام قد فنيت … والمكرمات ومات المجد مذ حين
صورك الله من مجد ومن كرم … وصور الناس من ماء ومن طين

ابو محمد التيمى

لا تخضعن لمخلوق على طمع … فان ذاك مضر منك بالدين
وارغب الى الله مما فى خزائنه … فانما هو بين الكاف والنون
اما ترى كل من ترجو وتأمله … من الخلائق مسكين ابن مسكين

عبد الصمد بن بابك	اشكو اليك زمانا ظل يعركني	عرك الاديم ومن يعدى من الزمن
	وصاحبا لست مغبوطا بصحبته	دهرا فغادرنى فردا بلا سكن
	هبت له ريح اقبال فطار بها	نحو السرور والجانى الى الحزن
	نأى بجانبه عنى وصيرنى	مع الاسى ودواعى البين فى قرن
	وباع صفو وداد كنت اقصره	عليه مجتهدا فى السر والعلن
	وكان غالى به حينا فارخصه	يامن رأى صفو ود بيع بالثمن
	فليس فى الارض مغبون بصفقته	ان لم يكن ذاك منسوبا الى الغبن
	كانه كان مطويا على احن	ولم يكن من عيون الشعر انشدنى
	ان الكرام اذا ما ايسروا ذكروا	من كان يألفهم فى المنزل الخشن
مجنون العامرى	قالت جننت على رأسى فقلت لها	الحب اعظم مما بالمجانين
	الحب ليس يفيق الدهر صاحبه	وانما يصرع الانسان فى الحين
	لو تعلمين اذا ما غبت ما سقمى	وكيف تسهر عينى لم تلومينى
وله	واجهشت للتوباد حين رأيته	وكبر للرحمن حين رآنى
	واذريت دمع العين لما عرفته	ونادى باعلى صوته فدعانى
	فقلت له قد كان حولك جيرة	وعهدى بذاك الصرم منذ زمان
	وقلت له اين الذين عهدتهم	بقربك فى حفظ وطيب امان
	فقال مضوا واستودعونى ديارهم	ومن ذا الذى يبقى على الحدثان
	وانى لابكى اليوم من حذرى غدا	فراقك والحيان مؤتلفان
	سجالا وتهتانا ووبلا وديمة	وسحا وتسجالا وتنهملان
وله	ومستخبر عن سر ليلى رددته	جماعة اعدائى بكت لى عيونها
	يقولون خبرنا فانت امينها	فقد جن من وجدى بليلى جنونها
وله	وبى من هوى ليلى الذى لو ابثه	بعمياء من ليلى بغير يقين
	ارى النفس عن ليلى ابت ان تطيعنى	وما انا ان اخبرتهم بأمين
ابو العلا	ابا العلا سليمانا	ان العمى حباك احسانا
	لو ابصرت هذا الورى	لم ير انسانك انسانا
ابو فراس الحمدانى	ماكنت مذ كنت الاطوع خلانى	ليست مؤاخذة الاخوان من شانى
	يجنى الخليل فاستحلى جنايته	حتى على عفوى واحسانى
	اذا خليلى لم يكثر اساءته	فاين موقع احسانى وغفرانى
	يجنى على واحنوا صافحا ابدا	لاشئ احسن من حان على جان

لاادرى	اذا رمت تحيى سليما من الاذى	ودينك موفور وعرضك صين
	لسانك لاتذكر به عورة امرئ	وعندك عورات وللناس السن
	وعينك ان ابدت اليك مساويا	لقوم فقل ياعين للناس اعين
	وعاشر بمعروف وكن متوددا	ولاتلق الابالتى هى احسن
لا	كتبت اليكم اشتكى حرقة الهوى	بخط ضعيف والخطوط فنون
	فقال خليلى ماخطك هكذا	رقيقا ضئيلا مايكاد يبين
	فقلت حكانى فى نحول ورقة	كذاك خطوط العاشقين تكون
لا	وابو على مات فى اسهاله	ومبرسما قدمات افلاطون
	ماان دواء الموت الا عند من	قد قال للمعدوم كن فيكون
لا	هون اليك فان كل شديدة	ان لم تشددها عليك تهون
	وتيقنن ان الذى هو كائن	بالكره منك وبالرضا سيكون
لا	اقرن برأيك رأى الغير واستشر	فالرأى لا يخفى على اثنين
	المرء مرآة تراه وجهه	ويرى قفاه بجمع مرآتين
لا	شفاء الحب تقبيل ولمس	وسحب بالبطون على البطون
	وزهر تذرف العينان منه	واخذ بالمناكب والقرون
لا	حق العيادة يوم بعد يومين	وجلسة لك مثل اللحظ بالعين
	لاتبرمن مريضا فى مسائلة	يكفيك من ذاك تسأل بحرفين
لا	تمتع بالرقاد على شمال	فسوف يطول نومك باليمين
	ومتع من يحبك باجتماع	فانت من الفراق على يقين
لا	هددت بالسلطان فيك وانما	اخشى صدودك لا من السلطان
	اهوى الملامة فيك حتى لودرى	اخذا لرشا منى الذى يلحانى
لا	قلوب العاشقين لها عيون	ترى مالا يراه الناظرونا
	واجنحة تطير بغير ريش	الى ملكوت رب العالمينا
لا	ولاتخضعن لمخلوق على طمع	فان ذلك وهن منك فى الدين
	واسترزق الله مما فى خزائنه	فانما الامر بين الكاف والنون
لا	ان الذى انت ترجوه وتأمله	من البرية مسكين ابن مسكين
	ماحسن الدين والدنيا اذا اجتمعا	لابارك الله فى دنيا بلا دين
لا	اذا رمت الامانى قبل وقت	فلست لواجد قبل الاوان
	وكان سؤال موسى قبل وقت	فصار جواب ذلك لن ترانى

اذا هز اللئيم السكر يوما … بدا في بذل مال فيه ضنا
يجود بماله في الشرب سكرا … ويأكل كفه في الصحو حزنا

قيل ان الاله قد ولدا … قيل ان الرسول قد كهنا
مانجى الله والرسول معا … من لسان الورى فكيف انا

الناس يعطون اموالا ومبسرة … وانت اعطيتني يارب صبيانا
خذهم اليك فكل صار في خلق … وانت اعطيته يارب عريانا
قد كنت كلفتني في امهم ثمنا … فخذهم عاجلا يارب مجانا

فياعجبا لمن ربيت طفلا … القمه باطراف البنان
اعلمه الرماية كل يوم … فلما اشتد ساعده رماني
وكم علمته نظم القوافي … فلما قال قافية هجاني

لا تصبون الى وطن … فيه تضام وتمتهن
وارحل عن الدار التي … تعلي الوهاد على القنن
وجب البلاد فايها … ارضاك فاختره وطن

اذا كنت جماعا لمالك ممسكا … فانت عليه خازن وامين
تؤديه مذموما الى غير حامد … فيأكله عفوا وانت دفين

اذا اعطى القليل فتى شريف … فان قليل مايعطيه زين
وان تكن العطية من دني … فان كثيرها عار وشين

قلت يوما لدار قوم تناءوا … أين سكانك الكرام لدينا
فاجابت هنا أقاموا قليلا … ثم ساروا ولست اعلم أينا

ان طال ليلي بعدهم فلطوله … عذر وذاك لما أقاسي منهم
لم تسر فيه نجومه لكنها … وقفت لتسمع ماأحدث عنهم

العين تبدي الذي في نفس صاحبها … من المحبة او بغض اذا كانا
فالعين تنطق والافواه صامتة … حتى ترى من ضمير القلب تبيانا

مانظرت عيني سواك منظرا … مستحسنا الا عرضت دونه
وما تمنيت لقاء غائب … الا سألت الله ان تكونه

الهي مضت للعمر سبعون حجة … ولي حركات بعدها وسكون
فياليت شعري أين أو كيف أو متى … يكون الذي لابد أن سيكون

تمتع بها ماساعفتك ولا تكن … جزوعا اذا بانت فسوف تبين
وخنها وان كانت تفي لك انها … على قدم الايام سوف تخون
وان هي اعطتك الليان فانها … لغيرك من طلابها ستلين

(وان)

وان حلفت ان ليس تنقض عهدها … فليس لمخضوب البنان يمين
وان سبكت يوم الفراق دموعها … فليس لعمر الله ذاك يقين

هي القناعة الزمها تعش ملكا … لو لم يكن منك الا راحة البدن
وانظر لمن ملك الدنيا باجمعها … هل راح منها بغير القطن والكفن

ان يسمعوا ريبة طاروا بها فرحا … مني وما سمعوا من صالح دفنوا
صم اذا سمعوا خيرا ذكرت به … وان ذكرت بسوء عندهم اذنوا

ان قل مالي فلا خل يصاحبني … ان زاد مالي فكل الناس خلاني
فكم عدو لاجل المال صاحبني … وكم صديق لفقد المال عاداني

فاربعة تظهرن اسرار حالتي … وتغنيني من شرحها وبياني
صعود زفيري وانحدار مدامعي … وصفرة لوني واحتراق جناني

دع الوقوف على الاطلال والدمن … فليس ينفع مسكون بلا سكن
اما تراني لا اثني على طلل … بعد الفراق ولا آوي الى وطن
وكيف يأنس قلبي بالديار وقد … اصاب فيها الردى من كان يؤنسني
ان الذين اذاقوني فراقهم … افنيت بعدهم دمعي من الحزن
لله من لعبت ايدي المنون به … ضنا بما فيه ان يبقى على الزمن
جعلت روحي له من روحه عوضا … مقيمة معه في ذلك الكفن
فصار كالحي اذ روحي تحل به … وصرت كالميت اذ لا روح في بدني
وكيف تصحب روحي بعده جسدي … وكان ان غاب تأبى ان تصاحبني

هل تعلمين وراء الحب منزلة … تدني اليك فان الحب اقصاني
هذا كتاب فتى طالت بليته … يقول يامشتكى بثي واحزاني

لا تغبطن اخا الدنيا بمقدرة … فيها وان كان ذو عز وسلطان
يكفيك من غير الايام ماصنعت … حوادث الدهر بالفضل بن مروان
ان الليالي لم تحسن الى احد … الا اساءت اليه بعد احسان

عاداني الدهر بعض شهر … فاعرض الناس ثم بانوا
يا ايها المعرضون عني … عودوا فقد عاود الزمان

دخل الدنيا اناس قبلنا … رحلوا عنها وخلوها لنا
فنزلناها كما قد نزلوا … ونخليها لقوم بعدنا

مالا يكون فلا يكون بحيلة … ابدا وما هو كائن فيكون
سيكون ما هو كائن في وقته … واخو الجهالة متعب محزون
يسعى القوي فلا ينال بسعيه … حظا ويحظى عاجز ومهين

لا

لا عزمك خفض العيش فى دعة … نزوع نفس الى اهل واوطان
تلقى بكل بلاد انت ساكنها … اهلا باهل و جيرانا بجيران

ابراهيم بن ابو محمد

انا المذنب الخطاء والعفو واسع … واو لم يكن ذنب لماعرف العفو
قلت فابدت منى الكاس بعد ما … كرهت وما ان يستوى السكر والصحو
واولا حيا الكاس كان احتمال ما … بدهت به لاشك فيه وهو السرو
ولا سيما اذ كنت عند خليفة … وفى مجلس ما ان يجوز به اللغو
تنصلت من ذنبى تنصل ضارع … الى من لديه يغفر العمد والسهو

لا

دعوت الله ان تعلو محلا … علو البدر فى افق السماء
فلما ان علوت علوت عنى … فكان اذا على نفسى دعائى

ابو ابراهيم بن شاشى

المجد ماحرست اولاه اخراه … والفخر ما التف اقصاه بادناه
اليوم انجزت الامال ماوعدت … وادرك المجد اقصى ما تمناه
اليوم ردت على الدنيا بشاشتها … وارضى الملك والاسلام والله

ابن جبير الاندلسى

تنزه عن العوراء مهما سمعتها … صيانة نفس فهو بالحر اشبه
اذا انت جاوبت السفيه مشاتما … فمن يتلقى الشتم بالشتم اسفه

في مرثية ابيها صلى الله عليه وسلم

فاطمه رضى الله عنها

ماذا على من شم تربة احمد … ان لا يشم مدى الزمان غواليا
صبت على مصائب لوانها … صبت على الايام صرن ليا ليا

امام الشافعى

فوت الحوائج خير من اصابتها … ان كنت طالبها من غير اهليها
لا تسئلن لئيما حاجة ابدا … اوان فى نيلها الدنيا ومافيها

عكاشة

نعيم هل بكيت كما بكيت … وهل بعدى وفيت كما وفيت
الا ياليت شعرى كيف بعدى … اصطبارك اذ نأيت واذ نأيت
وكم من عبرة ذرفت فلما … خشيت عيون اهلى واستحيت
نهضت بها مكاتمة فلما … خلوت ذرفتها حتى اشتفيت
وقالت لصحبتى لما رمانى … هواك بدائه حتى انطويت
ارانى من هموم النفس ميتا … ولم أر فى نعيم ما نويت
فليت الموت عجل قبض روحى … جهارا فاسترحت وأين ليت

قيس بن ذريح

ايا ليت لبنى لم تكن لى خلة … ولم ترنى لبنى ولم ادر ماهيا
تمر الليالى والشهور ولا ارى … ولوعى بها يزداد الا تماديا
خليلى مالى قد بليت ولا ارى … لبينى على الهجران الا كما هيا
الا يا غراب البين مالك كلما … ذكرت لبينى طرت لى عن شماليا

المتنبى

لقد كنت احسب قبل الخصى … ان الرؤس مقر النهى
فلما نظرت الى عقله … رأيت النهى كلها فى الخصى

على بن الجهم

ابلغ اخانا تولى الله صحبته … انى وان كنت لا القاه القاه
وان طرفى موصول برؤيته … وان تباعد عن مثواى مثواه
الله يعلم انى لست اذكره … وكيف يذكره من ليس ينساه

مجنون العامرى

الله يعلم ان النفس قد هلكت … باليأس منك ولكنى امنيها
وساعة منك الهوها واو قصرت … اشهى الى من الدنيا وما فيها

ابو مالك الصمة

أرى الدهر بالتفريق والبين مولع … وللجمع ما بين المحبين آبيا
فاف عليه من زمان كاننى … خلقت واياه نطيل التعاديا

ابو ايوب المرزبانى وزير ابو جعفر المنصور

الا ياليتنى لم الق ماقد لقيته … وكنت بادنى عيشة الناس راضيا
رأيت علو المرء يدعو انحطاطه … ويضحى وسط الحال من كان ناجيا

عبد الغنى نابلسى

اهدت سليمان يوم العرض هدهدة … جرادة قد أتته وهى فى فيها
وانشدت بلسان الحال قائلة … ان الهدايا على مقدار مهديها
لو كان يهدى الى الانسان قيمته … لكان يهدى لك الدنيا ومافيها

ابو فراس الحمدانى

ياليلة لست انسى طيبها ابدا … كأن كل سرور حاضر فيها
باتت وبت وبات الزق ثالثنا … حتى الصباح تسقينى واسقيها
كان سود عناقيد بلمتها … اهدت سلافتها خمرا الى فيها

ابو اسحق الصابى

ايعلم قبر بالجنينة اننا … اقمنا به نبغى الندى والمعاليا
عطفنا فحيينا مساعيه انها … عظام المساعى لا العظام البواليا
مررنا به فاستوقفتنا رسومه … كما استوقف الروض الظباء الجواريا
ولما تحاجشنا البكا ولم نطق … عن الوجد اقلاعا عذرن البواكيا
وقفنا فارخصنا الدموع وربما … تكون على سوم الغرام عواليا
الا ايها القبر الذى ضم لحده … قضيبا على هام النوائب ماضيا
هل ابن هلال منه اودى كعهدنا … هلالا على ضوء المطالع باقيا
وتلك البنان المورقات على الندى … نواضب ماء ام بوارق ماهيا
ولولاك كان الصبر منا سجية … ترانا ورثناه الجدود الاواليا
رضيت بحكم الدهر فيك ضرورة … ومن ذا الذى يغدو بما شاء راضيا
اتيتك كى اسلوك فازددت لوعة … لان المراثى لا تسد المرازيا
واعلم ان ليس البكاء بنافع … عليك ولكنى امنى الامانيا

الشاعر		
زيتنا	لى صاحب لست احصى من محاسنه	شيئاً صغيرا ولا احصى مساويه
	وليس فيه من الخيرات واحدة	واكثر السوء لابل كله فيه
بشار	هززتك لا انى وجدتك ناسيا	لامرى ولا انى اردت التقاضيا
	ولكن رأيت السيف من بعد سله	الى الهز محتاجا وان كان ماضيا
ابونواس	اذا نحن اثنينا عليك بصالح	فانت كما نثنى وفوق الذى نثنى
	وان جرت الالفاظ يوما بمدحة	لغيرك انسانا فانت الذى نعنى
ابن الرومى	لله ايام تقضت لنا	ماكان احلاها واهناها
	مرت فلم يبق لنا بعدها	شئ سوى ان نتمناها
احمد بن محمد التلمسانى	لائمى فى ذكر احباب نأوا	لاتلم من اضعف الشوق قواه
	ان يوما جامعا شملى بهم	ذاك عيدى ليس لى عيد سواه
ابوحيان الاندلسى	عداتى لهم فضل على ومنة	فلا اذهب الرحمن عنى الاعاديا
	هم بحثوا عن ذلتى فاجتنبتها	وهم نافسونى فاكتسبت المعاليا
احمد بن لبون الاندلسى	ليس الصديق الذى يلقاك مبتسما	ولا الذى فى التهانى بالسرور يرى
	ان الصديق الذى يولى نصيحته	وان عرت شدة اغنى بما قدرا
المعتمد على الله	اليس من عجائب ان مثلى	يرى ما قل ممتنعا عليه
	وتوحد باسمه الدنيا جميعا	وما من ذاك شئ فى يديه
امام الشافعى	مرض الحبيب فزرته	فمرضت من حذرى عليه
	وشفى الحبيب فزارنى	فبرئت من نظرى اليه
كشاجم	صدح الديك فى الدجا فاسقينها	خمرة تترك الحليم سفيها
	لست ادرى من رقة وصفاء	هى فى الكاس ام هو الكاس فيها
ابن المحلل	من لزم الصمت اكتساهيبة	تخفى عن الناس مساويه
	لسان من يعقل فى قلبه	وقلب من يجهل فى فيه
فضولى	يا من بك النجاة من كان سواك	طوبى لمن اهتدى بنافيه رضاك
	برهانك فى الكمال يكفى لولاك	اولاك لمادار مدار الافلاك
عدى بن زيد	اذا كنت فى قوم فصاحب خيارهم	ولا تصحب الاردى فتردى مع الردى
	عن المرء لاتسأل وسل عن قرينه	فكل قرين بالمقارن يقتدى
لا	وكل له دين وسؤل ومذهب	ووصلكم سؤلى ودينى هواكم
	وانتم من الدنيا مرادى ومطلبى	مناى مناكم واختيارى رضاكم

الشاعر		
لا	لاتزر من تحب فى كل شهر	غير يوم ولا تزده عليه
	فاجتلاء الهلال فى الشهر يوم	ثم لا تنظر العيون اليه
لا	ارى الدنيا لمن هى فى يديه	عذابا كلما كثرت لديه
	تهين المكرمات لها بصغر	وتكرم كل من هانت عليه
لا	انما هذه الحياة متاع	فالجهول الجهول من يصطفيها
	ما مضى فات والمؤمل غيب	ولك الساعة التى انت فيها
لا	واترك حبها بغير بغض	ولكن كثرة الشركاء فيه
	اذا وقع الذباب على طعام	رفعت يدى ونفس تشتهيه
	وتجتنب الاسود ورود ماء	اذا كان الكلاب يلغن فيه
لا	وما من كاتب الاستبقى	كتابته وان فنيت يداه
	فلا تكتب بخطك غير شئ	يسرك فى القيامة ان تراه
لا	ان كان حكم الله العرش مثلاثى	يوم الجزاء قضاء فى بريته
	لا يرتجى احد بين الانام اذن	يرد رحمته اوروح جنته
لا	ياملك الموت وابن زهر	جاوزتما الحد والنهايه
	ترفقا بالورى قليلا	فى واحد منكما الكفايه
لا	هجم السرور على حتى اننى	من عظم ما قد سرنى ابكانى
	ياعين قد صار البكا لك عادة	تبكين فى فرح وفى احزان
لا	زعم المنجم والطبيب كلاهما	لاتبعث الاشياء قلت اليكما
	ان صح قولكما فلست بخاسر	ان صح قولى فالخسار عليكما
لا	ومنفق مال حاصل بيديه ان	اراد بطبخ الكيمياء تنميه
	ككلب راى فى الماء ظلا للقمة	بفيه فالقاها ليلقم ما فيه
لا	حياك قد دلتا عينى منك على	اشياء لولاهما ما كنت ادريها
	تظل فى نفسك البغضاء كامنة	والقلب يضمرها والعين تبديها
	والعين تعرف من عينى محدثها	ان كان من ضربها او من اعاديها
لا	ورب قبيحة ماحال بينى	وبين ركوبها الا الحياء
	فكان هو الدواء لها ولكن	اذا ذهب الحياء فلا دواء
لا	لاتشرب الراح الا من يديه رشا	تحكيه فى رقة المعنى وتحكيها
	ان المدامة لا يلتذ شاربها	حتى يكون نقى الخد ساقيها

﴿ الابيات العربية ﴾

عبدالله بن معاويه	لاتكشفن عن مساوى الناس ماستروا	فيهتك الله سترا عن مساويكا
لا	وعين الرضا عن كل عيب كليلة	ولكن عين السخط تبدى المساويا
لا	شكوت وما الشكوى لمثلى عادة	ولكن تفيض الدمع حين امتلائها
لا	اذا لم تخش عاقبة الليالى	ولم تستحى فاصنع ما تشاء
ابواسحق الصابى	روحه روحى وروحى روحه	ان يشاء شئت وان شئت يشاء
ابوفراس	الضب والنون قد يرجى اجتماعهما	وليس يرجى اجتماع الفضل والذهب
ابونواس	اذا لم اجد من بلدة ما اريده	فعندى لاخرى عزمة وركاب
ابومحمد التميمى	الذ الوصل ماكان اختلاسا	بمنع الحب اومنع الرقيب
ابوتمام الطائى	اذا ذهب القرن الذى انت منهم	وخلفت فى قرن فانت غريب
وله	الا انها الايام قد صرن كلها	عجائب حتى ليس فيها عجائب
وله	فقد كنت كالسائل الايام مجتهدا	عن ليلة القدر فى شعبان اورجب
وله	محاسن من مجدمتى تقرنوا بها	محاسن اقوام تكن كالمعايب
هدبة	ليس الحجاب بمقص عنك لى املا	ان السماء ترجى حين تحتجب
اشجع	ولست بفراح اذا الدهر سرنى	ولا جازع من صرفه المتقلب
العطوى	وان وجود الجود فى كل بلدة	اذا لم يكن يحيى بها لغريب
ابن المعتز	فلا عجب ولا امر بديع	جنايات العيون على القلوب
لبيد	لاى غايات رجائى بعد ما	رأيت اترابى وقد صاروا ترابا
الموسوى	ذهب الذين يعاش فى اكنافهم	وبقيت فى خلف كجلد الاجرب
الشيبانى	وفى الوطن المألوف للناس لذة	وان لم ينلنا العز الا التقلب
ابن الرومى	لاعضو لى الا وفيه مودة	وكان اعضائى خلقن قلوبا
خبزارزى	وامتناع النفس مما تشتهى	خشية الانفاق نقص فى النسب
قيس بن ذريح	ليس للشعاب حظ	فى غزال عند ذئب
	وكل ملمات الزمان وجدتها	سوى فرقة الاحباب هينة الخطب

حاجز بن عوف	فان تأتنى الدنيا بيومى بفجاءة	تجدنى وقد قضيت منها مآربى
ابوالعبر	ياليت لى من جلد وجهك رقعة	فاقد منها حافرا للاشهب
طريح	واذا استوت للنمل اجنحة	حتى نطير فقد دنا عطبه
على بن عيسى	ما الناس الامع الدنيا وصاحبها	فانما انقلبت يوما به انقلبوا
بحترى	لوكنت شاهدنا وماصنع الهوى	بقلوبنا لحسدت من لم يحبب
نابغة الذبيانى	لانك شمس والملوك كواكب	اذا طلعت لم يبد منهن كوكب
المانى	لو يكتب الناس اسماء الملوك اذا	اعطوك موضع بسم الله فى الحسب
مسعود	اراك بقلبى فى ضميرى ممثلا	فان غبت عن عينى فانك فى قلبى
سعدى	اذا يئس الانسان طال لسانه	كسنور مغلوب يصول على الكلب
محمد بن جابر	اذا ما امرؤ من ذنبه جاء تائبا	اليك فلم تغفر له فلك الذنب
دعامة	اذا ماجعلت السر عند مضيع	فانك ممن ضيع السر اذنب
ربطة	كل امرئ لمحال الدهر مكذوب	وكل من غالب الايام مغلوب
ابن سكرة	اذا مامات بعضك فابك بعضا	فبعض الشئ من بعض قريب
ابوالفتح البستى	اذا ملك لم يكن ذاهبه	فدعه فدولته ذاهبه
ابن نباتة	ذكرت والكاس فى كفى لياليكم	فالكاس فى راحة والقلب فى تعب
المتنبى	وللسر منى موضع لاينا له	نديم ولايفضى اليه شراب
وله	اعز مكان فى الدنيا سرج سابح	وخير جليس فى الزمان كتاب
وله	وفى النفس حاجات وفيك فطانة	سكوتى بيان عندها وخطاب
وله	فرب كئيب ليس تندى جفونه	ورب كثير الدمع غير كئيب
وله	وكيف تعلك الدنيا بشئ	وانت بعلة الدنيا طبيب
وله	وهبت على مقدار كفى زماننا	ونفسى على مقدار كفيك تطلب
وله	احن الى اهلى واهوى لقاءهم	واين من المشتاق عنقاء مغرب
وله	كان كل سؤال فى مسامعه	قميص يوسف فى اجفان يعقوب
وله	فان تكن تغلب العلياء عنصرها	فان فى الخمر معنى ليس فى العنب
وله	وفى ما تهوى النفوس استماعه	وفى الشعر مافدضمه حبل حاطب
لا	الم تر ان العقل زين لاهله	ولكن تمام العقل طول التجارب
لا	سبق القضاء بأننى لك عاشق	حتى الممات واين منك مذاهبى
لا	نبئت انى اما غبت تشتمنى	قل ما بدالك فالمحبوب مسبوب
لا	وليس الفتى ماحير الخطب صبره	ولكنه من حار فى صبره الخطب
لا	كانك من كل النفوس مركب	فانت الى كل النفوس حبيب
لا	اذا لم يكن فى الحب سخط ولارضى	فاين حلاوة الرسايل والكتب
لا	تبرعت لى بالجود حتى ولهتنى	واعطيتنى حتى حسبتك تلعب

لا وكم من سمى ليس مثل سميه
لا الله اخر مدتى فتأخرت
لا اذا لم يكن الا الاسنة مركب
لا اتاه الردى فى زى عاف وانما
لا اذا جاء نصر الله والفتح هين
لا اذا جادت الدنيا عليك فجدبها
لا اذا اعتذر الجانى محى العذر ذنبه
لا امور تفرح السفهاء منها
لا اذا كان ربى عالما بسريرتى
لا انى مدحتك كاذبا فاثبتنى
لا بلاد بها عق الشباب تمائمى
لا بصير باعقاب الامور كانما
لا تستر بالخطاب واى شئ
لا تلجى الضرورات فى الامور الى
لا تودعدوى ونزعم اننى
لا خذ ما رأيت ودع شيئا سمعت به
لا خف ما امنت ولا تركن الى احد
لا ان العدو وان ابدى مسالمة
لا سوء حظى اتانى منك هجرا
لا فان كانت الاجسام منا تباعدت
لا لوان خفة عقله فى رجله
لا وقد تسلب الايام حالات اهلها
لا ولربما منع الكريم ومابه
لا ومن ذا الذى ترضى سجاياه كلها
لا ولاخير فى طول الحياة اذا امرؤ
لا وما المرء الا كالهلال وضوءه
لا ولاخير فيمن لا يوطن نفسه
لا عواقب الصبر فيما قال قائلهم
لا لا تغبطن اديبا ماله نشب
لا قد يلام البرئ من غير ذنب
لا فانهض الى الارض فالدنيا باجمعها
لا هنيئا لمن ذاق للدهر لوعة

وان كان يدعى باسمه فيجيب
حتى رأيت من الزمان عجائبا
فما حيلة المضطر الا ركوبها
ابى جوده ان يرجع الموت خائبا
على المرء معسور الامور وصعبها
على الناس طرا انها تتقلب
وكل امرئ لا يقبل العذر مذنب
ويخشى من عواقبها اللبيب
فما الناس فى عينى باعظم من ربى
لما مدحتك ما يثاب الكاذب
واول ارض مس جلدى ترابها
يخاطبه من كل امر عواقبه
ادل على المشيب من الخضاب
سلوك مالا يليق بالادب
صديقك هذا من بديع الغرائب
فالعين صادقة والسمع كذاب
فما نصحتك الا بعد تجريبى
اذا رأى منك يوما غرة وثبا
فعلى الحظ لا عليك العتاب
فان المدى بين القلوب قريب
سبق الغزال ولم يفته الارنب
وتعدو على اسد الرجال الثعالب
بخل ولكن سوء حظ الطالب
كفى المرء نبلا ان تعد معايبه
مضى ثم لم يذكر بخير عواقبه
يوافى تمام الشهر ثم يغيب
على نائبات الدهر حين تنوب
محمودة قلت اخشى ان تخربنا
لاخير فى ادب الا مع النشب
وتغطى من المسئ الذنوب
مدت اليك نواصيها بلاتعب
ولم تأخذ الايام منه نصيبا

ومن يكن الغراب له دليلا
كانك لم تسبق من الدهر ليلة
اذا كنت فى قوم ولم تك منهم
ومن يشفى الغليل من البلايا
وليس عجيب ان اموت صبابة
فانك ما غلت بل المعالى
وراعى الشاة يحمى الذئب عنها
ولا تغترر بالدهر خدنا فانه
عليك بهذا السيف فاقض ديونه
وكم من موقف حسن احيلت
ضمان على الاقبال ما انت طالب
وان يشرب السم الذعاف اخوانهى
سقام الحمق ليس له دواء
لا تغبطن الكثرين فانما
يا نائمين وعين الدهر موقظة
يا راقدا فى ليل غفلة انتبه
يا اكرم الناس وعدا حشوه خلف
يزيد تفضلا وازيد شكرا
رب مهزول سمين عرضه
لو ان لى من جلد وجهك رقعة
رمتنى بسهم اقصد القلب وانثنت
وما نلت الا الحلم كفى مطعما
ولا تقرض الى الاخوان حبة
اقرر بذنبك ثم اطلب تجاوزنا
خيالك فى عينى وذكرك فى فمى
لا (واى كريم لم تصبه النوائب)
لا (الفى اباه بهذا الكسب يكتسب)
لا (رضيت من الغنائم بالاياب)
لا (اجب دعوتى باولى الاجابة)
فياليت انى مت قبل فراقها
تزهى بك الخلعة الميمون طائرها
داء قديم وامر غير مبتدع

لا يمر به على جيف الكلاب
لا اذا انت ادركت الذى كنت تطلب
لا فكل ما علفت من خبيث وطيب
لا اذا كان البلاء من الطبيب
لا ولكن حبونى فى الفراق عجيب
لا وانك ما مرضت بل القلوب
لا فكيف اذ الرعاة لها ذئاب
لا يحب بلا معنى ويقلى بلا سبب
لا فلا سيف دين عند كفك واجب
لا محاسنه تعد من الذنوب
لا وحتم على الايام انك غالب
لا مدلا بترياق لديه مجرب
لا وداء الجهل ليس له طبيب
لا على قدر ما يكسوهم الدهر يسلب
لا قوموا فقد قامت الايام للحرب
لا فالصبح اسفر من وراء حجاب
لا واكثر الناس قولا كله كذب
لا وذلك دأبه ابدا ودأبى
لا وسمين الجسم مهزول الحسب
لا لجعلت منها حافرا للاشهب
لا وقد عاودت جرحابه وندوبا
لا ولاذقت الاماء عينى مشربا
لا لان القرض مقراض المحبة
لا عنه فان يحود الذئب ذئبان
لا ومثواك فى قلبى فاين تغيب
لا (وكل ما يفعل المحبوب محبوب)
لا (ذهبت فلا ادرى اين ذاهب)
لا (وهل كان فى الايام غير العجائب)
لا (من يزرع الشوك لم يحصد به عنبا)
قيس بن ذريح فهل ينفعن بعد التفرق ليت
لا كرهو خلعة بيت الله بالبيت
لا جور الزمان على اهل المروات

قدمات قوم وماماتت مكارمهم	وعاش قوم وهم فى الناس اموات	لادرى
رأيت الناس فى امر الهدايا	كبيع السوق خذمنى وهات	لا
يريك الرضا والغل حشو جفونه	وقد تنطق العينان والفم ساكت	لا
اترجوان اموت وانت حى	ولست بميت حتى تموت	لا
فللمرء احوال وللحال فرصة	وللدهر اوقات وللوقت حادث	لا
من راقب الناس لم يظفر بحاجته	وفاز بالطيبات الفاتك اللهج	بشار
ولا يرانى على ماساء مكتئبا	ولا يرانى على ماسر مبتهجا	زبير الاسدى
فقل للاعور الدجال هذا	زمانك ان عزمت على الخروج	لا
واذا هممت ورود امر فالتمس	من قبل مورده طريق المخرج	لا
وفى الحلم ضعف والعقوبة هيبة	اذا كنت تخشى كيد من عنه تصفح	قيس بن زهير
ومالعيش الا فى الخمول مع الغنا	وعافية تغدو بها وتروح	البريرى
وعلى القلوب من القلوب شواهد	بالود قبل تشاهد الارواح	بكر بن النطاح
ومن يك مثلى ذاعيال ومقترا	من المال يطرح نفسه كل مطرح	عروة بن الورد
قد قلت لما رأيت الموت يطلبنى	ياليتنى درهم فى كف صباح	صباح
سافر بنفسك كى تصيب غنيمة	ان الجلوس مع العيال قبيح	لا
وكدت اطير من شوقى اليكم	فكيف يطير مقصوص الجناح	لا
هجوت زهيرا ثم انى مدحته	وما زالت الاشراف تهجى وتمدح	لا
قالت ملا الناس الا انت قلت لها	كذاك يسفل فى الميزان من رجحا	لا
فكن فى الملك ياخير البرايا	سليمانا وكن فى العمر نوحا	لا
احب الصالحين ولست منهم	لعل الله يرزقنى صلاحا	لا
ما ان مدحت محمدا بمقالتى	لكن مدحت مقالتى بمحمد	حسان بن ثابت
وان امرءا امسى واصبح سالما	من الناس الا ماجنى لسعيد	وله
كاس اذا انحدرت من حلق شاربها	رأيت حمرتها فى العين والخد	ابو نواس
ليس على الله بمستنكر	ان يجمع العالم فى واحد	وله
اذا انت لم تطرب ولم تدر ما الهوى	فكن حجرا من يابس الصخر جلمدا	ابن ابى مليكة
وفى الموت لى من لوعة الحب راحة	ولكننى اخشى ندامتها بعدى	احمد بن يوسف
الفت هواك حتى صرت اهذى	بذكرك فى الركوع وفى السجود	خبز ارزى
تفضل بالقبول على انى	بعثت بما يقال لعبد عبدك	وله
محارب يفرحون بعز قيس	كما فرح الخصى بمن يقود	طاهر بن الحسين
وضيقت فيه من عناق معانقى	فظن وشاتى اننى نائم وحدى	ابن طباطبا
فانها الريح لاتستطيع تحبسها	اذ انت لست سليمان بن داود	الصاحب بن عباد
شباب وشيب وافتقار وثروة	فلله هذا الدهر كيف ترددا	اعشى

ومن سره ان لايرى مايسوءه	فلا يتخذ شيئا يخاف له فقدا	ابن الرومى
قالوا حبست فقلت ليس بضائرى	حبسى واى مهند لايغمد	وله
ومالسرور بعد عزك بهجة	وما لجواد بعد جودك جود	فرزدق
ان العرانين تلقاها محسدة	ولاترى من لئام الناس حسادا	المغيرة
فاحملت من ناقة فوق ظهرها	ابر واوفى ذمة من محمد	سارية الصحابى
لابقومى شرفت بل شرفوا بى	وبجدى فخرت لابجدودى	المتنبى
ذكى تظنيه طليعة عينه	يرى قلبه فى يومه ماترى غدا	وله
وما الدهر الا من رواة قلائدى	اذا قلت شعرا اصبح الدهر منشدا	وله
عجبا له حفظ العنان بانمل	ماحفظها الاشياء من عاداتها	وله
تكلفت الشوى والنقل بعده	سل الجوعان كيف الخبز وحده	سعدى
اشكو الى الله مالقى من الكمد	حسبى بربى فلا اشكو الى احد	الواثق بالله
هواها هوى لايعرف القلب غيره	فليس له قبل وليس له بعد	عروة
وقد تلتقى الاشتات بعد تفرق	وقد تدرك الحاجات وهى بعيد	جميل
فاصبحت مما كان بينى وبينها	سوى ذكرها كالقابض الماء باليد	ابو دهل
تمنيت ان اسقى بكفيه شربة	تذكرنى ماقد نسيت من العهد	حسين بن الضحاك
سقى الله عيشا لم ابت فيه ليلة	من الدهر الا من حبيب على وعد	
والله لو ان القلوب كقلبها	مارق للولد الضعيف الوالد	عباس بن الاحنف
اذا امتنع القريب فلم تنله	على قرب فذاك هو البعيد	وله
ابكى الذين اذا قونى مودتهم	حتى اذا ايقظونى للهوى رقدوا	وله
خليفة مات لم يحزن له احد	وآخر قام لم يفرح به احد	دعبل
واعلم بان الذى اوتيت من حكم	عليك فى رزقك المقسوم معدود	على بن محمد الكاتب
اذا كان غير الله للمرء عدة	اتته الرزايا من وجوه الفوائد	ابو فراس الحمدانى
الشمس تبدو ضياء وهى نازحة	والسحب تروى ومن اوطانها البعد	ابو فرج البيغا
هذا جناح ابى على	وما جنيت على احد	ابو العلا
ففى كل شئ له آية	تدل على انه واحد	لا
لولا الدموع وفيضهن لاحرقت	ارض الوداع حرارة الاكباد	لا
انتم نجوم الارض مجدا ورفعة	اذا واحد يخفى فيظهر واحد	لا
كل العداوة قد ترجى ازالته	الا العداوة من عادك من حسد	لا
لك الخير فاسمع اننى لك ناصح	مضى امس فاسمع اليوم ينفع فى غد	لا
سليمان ذو ملك تفقد هدهدا	واصغر ما فى الطائرات هداهد	لا
الاقبح الرحمن كل مماذق	يكون اخا فى الخصب دون الشدائد	لا
لوكان بذل المال والجود مخلدا	من الناس انسانا لكنت المخلدا	لا

ولولاهوى الاوطان ماحن نازح	لادرى
اذا ما تقاطعنا و نحن ببلدة	لا
تزود من الايام خيرا فانه	لا
الظلم نار فلاتحقر صغيرتها	لا
ولوكانت الدنيا تدوم لواحد	لا
بنونا بنوا بنائنا وبناتنا	لا
الخير يبقى وان طال الزمان به	لا
اذا صوت العصفور طار فؤاده	لا
يفارقنى من لا اطيق فراقه	لا
انت كل الناس عندى فاذا	لا
اذالم يكن عون من الله للفتى	لا
اذاقل مال المرء لانت قناته	لا
يسعى عليك كما يسعى اليك فلا	لا
ولا تمدن للعلياء منك يدا	لا
ان دام هذا ولم يحصل له غير	لا
اذاضاع شئ بين امو بنتها	لا
لوان اكفانهم من حراوجههم	لا
ليس الفؤاد محل شوقك وحده	لا
فقدتسجع الورقاء وهى حمامة	لا
اوعبد الناس سوى ربهم	لا
مواهب لوانى تكلفت نسخها	لا
اريد وصاله و يريد هجرى	لا
انما انفسنا عارية	لا
اذا ما اراد الله اهلاك نملة	لا
سبكناه ونحسبه لجينا	لا
لعمرك ما الايام الا معارة	لا
هم يحسدونى على موتى فواحزنى	لا
ومالامرء طول الخلود وانما	لا
وان لى فى كل منبت شعرة	لا
(كذلك الله يفعل ما يريد)	ابونواس
(وفى عنق الحسناء يستحسن العقد)	المتنبي
(كل امرئ يعدو بما استعدا)	العجاج

واولا لقى الاحباب ما ان مفرد	
فافضل قرب الدار منا على البعد	
اذامامضى يوما فليس بعائد	
فرب جذوة نار احرقت بلدا	
لكان فيها رسول الله مخلدا	
بنوهن ابناء الرجال الاباعد	
والشراخبث مااودعت من زاد	
ولكن حديد الناب عند الثرائد	
ويصحبنى فى الناس من لااريده	
غبت عن عينى لم القى احد	
فاول مايجنى عليه اجتهاده	
وهان على الادنى فكيف الاباعد	
تأمن غوائل ذى وجهين كياد	
حتى تقول لك العلياء هات يدك	
لم يبك ميت ولم يفرح بمولود	
فاحديهما لاشك ذلك آخذه	
قاموا الى الحشر فيها مثل مارقدوا	
كل الجوارح فى هواك فؤاد	
وقد تنطق الاوتار وهى جماد	
لكنت فى العالم معبودا	
لافلست فى اقلامها ومدادها	
فاترك ما اريد لما يريد	
والعوارى حكمها ان تسترد	
سمت بجناحيها الى الجو تصعد	
فابدى الكير عن خبث الحديد	
فما اسطعت من معروفها فتزود	
حتى على الموت لااخلو من الحسد	
يخلده طول الثناء فيخلد	
لسانا لما استوفيت واجب حمده	
(الجود بالنفس اقصى غاية الجود)	لا
(الليل نمامة والليل قواد)	لا
(تنوعت الاسباب والداء واحد)	لا

اطمت مطامعى فاستعبدتنى
خليلى قد غشيت من كثرة البكا
ارادوا ليخفوا قبره عن عدوه
لوزرته لرأيت الناس فى رجل
بلغنا السماء نجدة وتكرما
واسوء ايام الفتى يوم لايرى
يزيدك وجهه حسنا
ماجاءنا احد منذمات يخبرنا
ونحن اناس لاتوسط بيننا
شكرتك قبل الخير ان كنت واثقا
ذرينى للغنى اسعى فانى
وعينان قال الله كونا فكانتا
قالت كبرت وشبت قلت لها
يحاول فتق غيم وهو يأبى
وان لزوم قعر البيت موت
ومكلف الايام ضد طباعها
على المرء ان يسعى لمافيه نفعه
فامسك ندى كفيك عنى ولاتزد
اذا محاسنى اللاتى اتيت بها
اضاعونى فاى فتى اضاعوا
تداويت من ليلى بليلى من الهوى
يقولون لى الخلان لوزرت قبرها
رعيت الذى قدكان بينى و بينكم
هو الذى ليس بعد الله من احد
ورحت فوق جواد كالعقاب جرى
ومن يغرس المعروف يجن ثماره
وماكل ماتهوى النفوس بنافع
وفى السماء نجوم غير ذى عدد
ان الامور اذا دنت لزوالها
وعاجز الرأى مضياع لفرصته
طالبتها حولين لا لبلى بها

واوانى قنعت لكنت حرا	ابو العتاهية
فهل عند غيرى عبرة استعيرها	عتبة بن الحباب بن المنذر
فطيب تراب القبر دل على القبر	مسلم بن الوليد
والدهر فى ساعة والارض فى دار	المعرى
وانا لنرجو فوق ذلك مظهرا	نابغة
له احدا يزرى عليه و ينكر	الحارثى
اذا ما زدته نظرا	ابونواس
فى جنة جسمه قدكان اونار	وله
لنا الصدر دون العالمين اوالقبر	ابوفراس
بانى بعد الخير لاشك شاكر	محمد بن عمران
رأيت الناس شرهم الفقير	عروة
فعولين بالالباب مانفعل الخمر	ذوالرمة
هذا غبار وقائع الدهر	ابن المعتز
كعنين يريد نكاح بكر	و له
وان السير فى الارض النشور	زيد بن المهلب
منطلب فى الماء جذوة نار	التهامى
وليس عليه ان يساعده الدهر	ابو ركوة الاندلسى
فقدخفت ان اطغى وان اتجبرا	مروان بن ابى الجنوب
كانت ذنوبى فقل لى كيف اعتذر	البحترى
ليوم كريهة وسداد ثغر	العرجى
كما يتداوى شارب الخمر بالخمر	مجنون
فقلت وهل غير الفؤادلها قبر	محمد بن عبدالملك
من الود حتى غيبتك المقابر	اعشى
سواه فى الناس محمود ومشكور	ابوحامد الانطاكى
والجود فى سرجه والمجد والخير	السلامى
فعاجله اجر وآجله ذكر	زهير المصرى
وماكل مايخشى النفوس بضائر	عبيدالله بن عبدالله
وليس يخسف الاالشمس والقمر	ابو المعالى قابوسى
فشوا هد الادبار فيها تظهر	ابو الفتح البستى
حتى اذافات امر عاتب القدرا	الرباشى
ليل ولاهذا النهار نهار	عكاشة العمى

لا	ولو ان لى فى كل منبت شعرة	لسانا يبث الشكر فيك لقصرا	
لا	اذا كان وجه العذر ليس ببين	فان اطراح العذر خير من العذر	
لا	غنى النفس ما يكفيك من سد حاجة	فان زاد شيئا عاد ذاك الغنى فقرا	
لا	فلا شكرنك ماحييت وان امت	فلتشكرنك اعظمى فى قبرها	
لا	وكن كما شئت من قرب ومن بعد	فالقلب يرعاك ان لم يرعك البصر	
لا	نهانى النهى والفضل عن وصل مثلها	وكم مثلها فارقتها وهى تصفر	
لا	ليس له ماخلا اسمه نسب	كانه آدم ابو البشر	
لا	لسانك غواص ولفظك جوهر	وصدرك بحر بالفضائل زاخر	
لا	اذا العشرون من شعبان ولت	فلا تشرب باقداح صغار	
لا	الليث يقدر ان لا يضر فتى	وليس يقدر دفع الخوف من ضرره	
لا	لا تحسب المجد تمرا انت آكله	لن تبلغ المجد حتى تلعق الصبرا	
لا	لو كل كلب عوى القمته حجرا	لاصبح الصخر قيراطا بدينار	
لا	اعمل بقولى ولا تنظر الى عملى	ينفعك قولى ولا يضررك تقصيرى	
لا	ماذا تقولين فيمن شفه ارق	من اجل حبك حتى صار حيرانا	
لا	عباراتنا شتى وحسنك واحد	وكل الى ذاك الجمال يشير	
لا	الموت باب وكل الناس داخله	فليت شعرى بعد الباب ما الدار	
لا	والشيب ينهض فى السواد كانه	ليل يسير بجانبيه نهار	
لا	اقلب عينى لا ارى من احبه	وفى الدار ممن لا احب كثير	
لا	العلم انفس شئ انت ذاخره	من يدرس العلم لم يدرس مفاخره	
عبدالله باشا	(ورثنا العلا عن كابر بعد كابر)	(وليس يدرى الفتى ما يحدث القدر)	وله
المتنبى	(وما خير الحياة بلا سرور)	(ان القليل من الحبيب كثير)	وله
وله	(واول فرح الخيل المهار)	(وفى الماضى لمن بقى اعتبار)	وله
لا	(واى نعيم لا يكدره الدهر)	(كلام الليل يمحوه النهار)	لا
عبد الباقى	الم تدر نصف المنصب المن عند من	له عفة والعز اكثره العز	
لا	ظلمت امرءا كلفته غير خلقه	وهل كانت الاخلاق الا غرائزا	
لا	من لم يعدنا اذا مرضنا	ان مات لم نشهد الجنازة	
ابن المعتز	ابوك ابى وانت اخى ولكن	تفاضلت المناكب والرؤس	
ابو فراس	ابغى الوفاء بدهر لا وفاء له	كاننى جاهل بالدهر والناس	
ابونواس	حث المدام وغنا ناعلى طرب	الآن طاب الهوى يا معشر الناس	
الحكم بن ابى فتن	لو قسم الله جزأ من محاسنه	فى الناس طرا اتم الحسن فى الناس	
اصبعى	ان الجديدين فى طول اختلافهما	لا يفسدان ولكن يفسد الناس	

ونمشى حفاة فى ثراها تأدبا	نرى اننا نمشى بواد مقدس	زهير مصرى
ان الزمان ولا تفنى عجائبه	ابقى لنا ذنبا واستأصل الرأس	سعيد بن عبد الرحمن
الناس جسم وامام الهدى	رأس وانت العين فى الرأس	منصور النمرى
من يفعل الخير لا يعدم جوازيه	لا يذهب العرف بين الله والناس	الحطيئة
ترجو النجاة ولم تسلك مسالكها	ان السفينة لا تجرى على اليبس	ابو العتاهية
تتقابل الانوار فى جنباتها	فالليل فيها كالنهار المشمس	لا
اضحت بقاء الخير قاعا صفصفا	وغدت مدارس اثرها مدروسا	لا
لو كان آصف حيا كان متخذا	من نور آرائه فى الليل نبراسا	لا
الكاس والكيس لا يقضى اجتماعها	ففرغ الكيس حتى تملأ الكاسا	لا
لا تترك الحزم فى امر تحاذره	فان سلمت فما للحزم من بأس	لا
اشرب على وجه الشقائق حمرة	مثل الشقائق حمرة فى الكاس	لا
اسأت اذ احسنت ظنى بكم	والحزم سوء الظن بالناس	لا
واجهد لنفسك واستكمل فضائلها	فانت بالنفس لا بالجسم انسان	لا
ولو اشمت موتاهم رغيفا	وقد سكنوا القبور اذا لعاشوا	ابونواس
اذا كان رب البيت بالدف مولع	فشيمة اهل البيت كلهم الرقص	لا
ان كان رفضا حب آل محمد	فليشهد الثقلان انى رافض	شافعى ابرانى
اجامل اقواما حياء وقد ارى	صدورهم تغلى على مراضها	شماخ
وما غربت نجوم الليل لكن	نقلن من السماء الى الرياض	لا
مثل دعاء مستجاب ان علا	او كدعاء نازل ان هبطا	الناشى
اذا ضاق امر او تعذر مطلب	فعند اله العالمين مباسط	لا
العلم اعلى من الاموال منزلة	لانه حافظ والمال محفوظ	لا
الا كل سمح غيرك اليوم باطل	وكل مديح فى سواك مضيع	المتنبى
ان الجديد اذا ما زيد فى خلق	تبين الناس ان الثوب مرقوع	ابو القاسم الاعمى
اذا انقيت على قرحة	فكل بلاء بها مولع	حمدونى
ولرب عبد فى الهوى	يستعبد الحر المطاع	خبزارزى
اذا لم تستطع شيئا فدعه	وجاوزه الى ما تستطيع	عمرو بن معدى كرب
اذا لم تكن حافظا واعيا	فجمعك للكتب لا ينفع	محمد بن بشير
يمشى الكرام على آثار غيرهم	وانت تخلق ما تأتى وتبتدع	المتنبى
ولست مقارعا جيشا ولكن	برأيى يستضئ ذوو القراع	موسوى
اذا كنت تجفونى وانت ذخيرتى	وموضع حاجاتى فما انا صانع	البريرى
وكيف ارى ليلى بعين ارى بها	سواها وما طهرتها بالمدامع	مجنون العامرى
فلو كان قلبى من حديد لذابه	فلو كان من صم الصفا لتصدعا	الاشهب

و اذا الحبيب اتى بذنب واحد	جائت محاسنه بالف شفيع	لادرى
ابصرت ياعينى مالم تبصرى	وسمعت يا اذنى ما لم تسمعى	لا
واعلم انى فاتر الرأى مخطئ	ولكن قضا لا اطيق دفاعه	لا
قدزال ملك سليمان فعاوده	والشمس تنحط فى المجرى وترتفع	لا
اذا لم تصن عرضا ولم تخش خالقا	وتستحى مخلوقا فماشئت فاصنع	لا
اباجود معن ناج معنا بحاجتى	فليس الى معن سواك شفيع	لا
وماشاب رأسى من سنين تتابعت	على ولكن شيبته الوقائع	لا
ولا المال والاهلان الاوديعة	ولابد يوما ان ترد الودائع	لا
وفرسان هيجاء تجيش صدورها	باحقادها حتى تضيق دروعها	لا
ايتها النفس اجملى جزعا	ان الذى تحذرين قد وقعا	لا
النفس تطمع والاسباب عاجزة	والمرء يهلك بين اليأس والطمع	لا
ومن يأمن الدنيا يكن مثل قابض	على الماء خانته فروج الاصابع	لا
فلا رجاء الوصل ماعشت ساعة	ولولا خيال الطيف لم اتهجع	لا
وليس لرحل حطه الله رافع	وليس لشئ شانه الله دافع	لا
وللنجم من بعد الرجوع استقامة	وللشمس من بعد الغروب طلوع	لا
من كان فوق محل الشمس رتبته	فليس يرفعه شئ ولا يضع	لا
تمن اليه افئدة البرايا	وتهوا الخلائق للسماع	لا
سرورى ان تبقى بخير ونعمة	وانى من الدنيا بذلك قانع	لا
قد يجمع المال غير آكله	ويأكل المال غير من جمعه	لا
ولابد من شكوى الى ذى مروة	يواسيك او يسليك او يتوجع	لا
الرأى كالسيف ينبوان ضربت به	فى غمده واذا جردته قطعا	لا
(كل سر جاوز الاثنين شاع)	(اتسع الخرق على الراقع)	لا
ولا تعجبن اذا ما صرفت	فلا عدل فيك ولا معرفه	ابن عنين
انى رأيتك فى نومى تعانقنى	كما تعانق لام الكاتب الالفا	ابونواس
انا ابن جلا وطلاع الثنايا	متى اضع العمامة تعرفونى	سحيم
مالنا فى الندى عليك اختيار	كل ما يمنح الشريف شريف	متنبى
(والجوع يرضى الاسود بالجيف)		وله
اذا كنت فى فكرى وقلبى ومقلتى	فاى مكان من مكانك الطف	لا
وعمرك لابد من ان يزول	فان كان يوما وان كان الفا	لا
المال يرفع سقفا لاعماد له	والفقر يهدم بيت العز والشرف	لا
فلولاكم ماعرفنا الهوى	ولولا الهوى ماعرفناكم	لا
ومن الدليل على القضاء وكونه	بؤس اللبيب وطيب عيش الاحمق	امام الشافعى
كان بكأسها نارا تلظى	فلولا الماء كان لها حريق	ابن المعتز

اهيب قلبى افاض الماء من بصرى	والعود يقطر ماء حين يحترق	جرير
لعمرك ماضاقت بلاد باهلها	ولكن اخلاق الرجال تضيق	ابن هيثم
اذا امتحن الدنيا لبيب تكشفت	له عن عدو فى ثياب صديق	ابونواس
اذا انت فتشت القلوب وجدتها	قلوب اعادى فى جسوم اصادق	الشريف الرضى
ولم ارشيئا مثل دارة المنى	توسعها الامال والعمر ضيق	عماد الكتاب
وما الحسن فى وجه الفتى شرف له	اذا لم يكن فى فعله والخلائق	المتنبى
تغير حالى والليالى بحالها	وشبت وماشاب الزمان الغرانق	وله
فضل الفتى يغر والحسود بسبه	والعود لولا طيبه ماحرقا	ابوتمام
اذا ضاق صدر المرء عن سر نفسه	فصدر الذى يستودع السر اضيق	لا
شبهته والسيف فى كفه	بالبدر اذ يلعب بالبرق	لا
النصر ليس باجناد مجندة	لكنه بسعادات وتوفيق	لا
احفظ لسانك لاتقول فتبتلى	ان البلاء موكل بالمنطق	لا
لايألف الدرهم المضروب صرتنا	بلا يمر عليها وهو منطلق	لا
وبى علاقة وجد ليس يعلمها	الا الذى خلق الانسان من علق	لا
خلق الورى من طينة ولانت من	طين المكارم والعلا مخلوق	لا
اذا لم يكن عندى نوال هجرتنى	وان كان لى مال فانت صديقى	لا
خطوت الى بيتى برجل لواننى	فرشت لها العينين لم اقض حقها	لا
ولو انى وصفت اليك شوقى	لكل الوصف من بعض اشتياق	لا
اذا المرء لم يعتق من المال نفسه	تملكه المال الذى هو مالكه	ابو العتاهية
يصيب ومايدرى ويخطى ومادرى	وكيف يكون النوك الا كذلكا	ابو الاسود الدؤلى
واستخف الفلك الدوار همته	فلو وفى اغنت الدنيا عن الفلك	ابو فرج البيغا
اذا لم يعنك الله فيما تريده	فليس لمخلوق اليه سبيل	ابونواس
فظللت اطلب وصلها بتذلل	والشيب يغمزها بان لاتفعلى	ابن المعتز
سادة الناس كالجبال وانتم	كالنجوم التى تفوق الجبالا	ابن الرومى
فاسدد الى يدا تعود بطنها	بذل النوال وظهرها التقبيلا	وله
الموت اهون من عيش لدى زمن	يعلى اللئيم ويدنى الاشرف العالى	ابو عباس الاندلسى
الجود افلسهم واذهب مالهم	فاليوم ان راموا السماحة يبخلوا	ابو الشمقمق
واصبحت معزولا وقد كنت واليا	وشتان مابين الولاية والعزل	ابو العيينة
هب الدنيا تصير اليك عفوا	اليس مصير ذلك الى الزوال	ابو العتاهية
فلا تغرركم نعم توالت	فان الدهر حال بعد حال	بسامى
خليلى فيما عشتما هل رأيتما	قتيلا بكى من حب قاتله قبلى	جميل
ومالى حق واجب غير اننى	اليكم بكم فى حاجتى اتوسل	جحظة
اقل جبال الارض طور وانه	لاعظم عند الله قدرا ومنزلا	سعدى

الصدر	العجز	القائل
عربت من مال وحسير جمته	كما عربت مما تعز المغازل	نابغة
والمرء ساع لامر ليس يدركه	والعيش شح واشفاق وتأميل	عبدة بن الطيب
لا تكذبن فما الدنيا باجمعها	من الشباب بيوم واحد بدل	محمد بن حازم
اريد لانسى ذكرها فكانما	تمثل لى ليلى بكل سبيلى	كثير
تأمل سطور الكائنات فانها	من الملاء الاعلى اليك رسائل	محى الدين العربى
انا الوفى لاحبابى وان غدروا	انا المقيم على عهدى وان رحلوا	زهير المصرى
فما كل مخضوب البنان بثينة	ولا كل مسلوب الفؤاد جميل	وله
ان النساء متى تنهون عن خلق	فانه واقع لا بد مفعول	الغنوى
لقد ربيت جروا طول عمر	فلما صار كلبا عض رجلى	الامام ابو حنيفة
ان الهلال اذا رأيت نموه	ايقنت ان سيكون بدرا كاملا	ابو تمام
نقل فؤادك حيث شئت من الهوى	ما الحب الا للحبيب الاول	وله
هيهات لا يأتى الزمان بمثله	ان الزمان بمثله لبخيل	وله
ولو ان مافى كفه غير نفسه	لجاد بها فليتق الله سائله	وله
واذا اتتك مذمتى من ناقص	فهى الشهادة لى بانى كامل	وله
وما عشت من بعد الاحبة سلوة	ولكننى للنائبات حمول	وله
وليس يصح فى الاوهام شئ	متى احتاج النهار الى دليل	وله
(لولا المشقة ساد الناس كلهم)	(ولا رأى فى الحب للعاقل)	وله
(هيهات تكتم فى الظلام مشاعل)	(وربما صحت الاجسام بالعلل)	وله
(ومن يسد طريق العارض الهطل)	(وللسيوف كما للناس آجال)	

الصدر	العجز	القائل
ولم ادر ما الهجران حتى تباعدت	وما كنت ادرى ما الصبابة قبلها	عبد الله باشا
اريد رجوعا نحوكم فيصدنى	اذا رمته دين على ثقيل	يحيى بن ابى طالب
يموت ردى الشعر من قبل اهله	وجيده يبقى وان مات قائله	دعبل
ما احسن الدين والدنيا اذا اجتمعا	واقبح الجهل والافلاس بالرجل	لا
أرى العقل بؤسا فى المعيشة للفتى	ولا عيش الا ما حباك به الجهل	لا
الفقر يزرى بأقوام ذوى حسب	وقد يسود غير السيد المال	لا
فما اكثر الاصحاب حين نعدهم	ولكنهم فى النائبات قليل	لا
فان ساءنى ذكراك لى بمساءة	فقد سرنى انى خطرت ببالكا	لا
شفيعى اليك الله لا رب غيره	وليس الى رد الشفيع سبيل	لا
كفى المرء نقصا ان يقال بانه	معلم صبيان وان كان فاضلا	لا
فانصف مظلوم واومن خائف	وشيد مهدوم وقوم مائل	لا
هو الشمس قدرا والملوك كواكب	هو البحر جودا والكرام جداول	لا
وغير التقى يأمر الناس بالتقى	طبيب يداوى الناس وهو عليل	لا
لئن ضقت عنى فالبلاد فسيحة	وحسبك عارا اننى عنك راحل	لا

(واو كان)

الصدر	العجز	القائل
واو كان لى فى ذاك ذنب علمته	لقطعت نفسى بالملامة والعذل	لادرى
فلا توغلن اذا ما سبحت	فان السلامة فى الساحل	لا
وان احق الناس باللوم شاعر	يلوم على بخل الرجال ويبخل	لا
وللدر حسن حيث علق عقده	ولكنه فى جيد حسناء اجمل	لا
السيف يسمعهم قولى بصولته	والسيف اصدق قولا انما قالا	لا
مواعد منك لا يقضى القضاء لها	اخاف ان ينقضى من قبلها اجلى	لا
مشى رجليه نحو مصرعه	ليقضى الله امرا كان مفعولا	لا
وما ينفع الاصل من هاشم	اذا كانت النفس من باهله	لا
تلوم على القطيعة من اتاها	وانت سننتها للناس قبلى	لا
تسود اعلاها وتأبى اصولها	وليس الى رد الشباب سبيل	لا
لا يسكن المرء فى ارض يهان به	الا من العجز او من قلة الحيل	لا
وهذا دعاء لا يرد لانه	دعاء لاصناف البرية شامل	لا
وفى الهيجاء ما جربت نفسى	ولكن فى الهزيمة كالغزال	لا
العذر عند كرام الناس مقبول	وكل عيب بذيل العفو مسبول	لا
وجوه لبت لى منها حذاء	وليت لفعلتى منها نعالا	لا
بقدر الكد تكتسب المعالى	ومن طلب العلا سهر الليالى	لا
لئن كنت سلطانا هب الذنب واعفنى	وان كنت جلادا خذ السيف واقتلنى	لا
(المرء مادام حيا خادم امل)	(المرء تواق الى مالم ينل)	لا

الصدر	العجز	القائل
واغفر عوراء الكريم ادخاره	واعرض عن شتم اللئيم تكرما	حاتم الطائى
وقبلت رسم الدار حبا لاهلها	ومن لم يجد الا صعيدا تيمما	ابن خفاجة
وغير بعيد ان انال بك السها	سموا اذا كان اعتناؤك سلما	وله
وما لى من ذنب اليه علمته	سوى اننى قد جئته غير صائم	الحزين
ياشقيق النفس من حكم	نمت عن ليلى ولم انم	والبه
وما ينفع المقبور عمران قبره	اذا كان فيه جسمه يتهدم	مساور الوراق
لم تند كفاك من بذل النوال كما	لم ينب سيفك مذ قلدته بدم	ابن وهيب
فان تك قد عزلت فلا عجيب	ضياء الشمس يعزله الظلام	ابن الرعد
فما ذقت الا ماء جفنى مشربا	وما نلت الا لحم كفى مطعما	ابو بكر قهستانى
اوشاهد المطرود سطوة بأسه	فى صلب آدم للسجود تقدما	امير منجك
تبوح بسرك ضيقا به	وتبغى بسرك من يكتم	بشار
اذا المقادير لم تقبل مساعدة	على بلوغ المنى لم تنفع الهمم	البديهى
ان كان اقرارى بما لم اجنه	رضيك عنى قلت انى ظالم	التنوخى
ارانى ولا كفران لله راجعا	بخفى حنين من نوال ابن حاتم	ربيعة الرقى

سالم بن وابصة	الحلم بالعجز ذل انت عارفه	والحلم عن قدرة فضل من الكرم
الموسوى	بموت قوم ولا يأسى لهم احد	وواحد موته هم لا قوام
العتبى	الصبر يحمد فى المصائب كلها	الا عليك فانه مذموم
ثعلبة بن عمر	اذا ما قضيت الدين لم يكن	قضاء ولكن ذاك غرم على غرم
معن بن زائدة	دعينى انهب الاموال حتى	اعف الاكرمين عن اللئام
الحطيئة	ومن يجعل المعروف من دون عرضه	يضره ومن لا يتق الشتم يشتم
المتنبى	اذا ساء فعل المرء سائت ظنونه	وصدق ما يعتاده من توهم
وله	ولم ار فى عيوب الناس شيئا	كنقص القادرين على التمام
وله	يرى الجبناء ان الجبن حزم	وتلك خديعة الطبع اللئيم
وله	والظلم من شيم النفوس فان تجد	ذا عفة فلعلة لا يظلم
وله	شيخ يرى الصلوات الخمس نافلة	ويستحل دم الحجاج فى الحرم
وله	واطمعتنى فى نيل ما لا اناله	بما نلت حتى صرت اطمع فى النجم
وله	ذو العقل يشقى فى النعيم بفضله	واخو الحماقة فى الشقاء ينعم
وله	فما اخصك فى برء بتهنئة	اذا سلمت فكل الناس قد سلموا
وله	وما الجمع بين الماء والنار فى يدى	بابعد من ان اجمع الحظ والفهما
	فالخيل والليل والبيداء تعرفنى	والضرب والطعن والقرطاس والقلم
وله	(ولكن صدم الشر بالشر احزم)	اشد من السقم الذى اذهب السقما
وله	فكان قيس هلكه هلك واحد	ولكنه بنيان قوم تهدما
عبدة بن الطيب	لو يقدرون مشوا على وجناتهم	وجباههم فضلا عن الاقدام
ابو تمام	مات المعالى والعلوم بموته	فعلى المعالى والعلوم سلام
ابا الحسن العلوى	حب الرياسة داء لا دواء له	وقل ما تجد الراضين بالقسم
لا	ان صاح يوما حسبت الصخر منحدرا	والريح عاصفة والبحر يلتطم
لا	ومثلك ليس يجهل حق مثلى	ومثلى لا يضيعه الكرام
لا	ولو قدرت على الاتيان جئتكم	سعيا على الرأس لا مشيا على القدم
لا	سئمت تكاليف الحيوة ومن يعش	ثمانين حولا لا محالة يسأم
لا	نامت عيونك والمظلوم منتبه	يدعو عليك وعين الله لم تنم
لا	وربما ضحك المكروب من عجب	السن تضحك والاحشاء تضطرم
لا	ان العفيف اذا اعان لخائن	كان العفيف شريكه بمآثم
لا	متى يبلغ البنيان يوما تمامه	اذا كنت تبنيه وغيرك يهدم
لا	وكان رجائى ان اعود ممتعا	فصار رجائى ان اعود مسلما

لا	لا يبلغ المرء فى اوطانه شرفا	حتى يكيل تراب الارض بالقدم
لا	وان النار من عودين تزكى	وان الحرب اولها كلام
لا	هى الغاية القصوى فان فات نيلها	فكل منى الدنيا على حرام
لا	وما الدهر الادولة ثم صولة	وما العيش الاصحة وسقام
لا	تعلم فان الجهل من عند نفسه	فليس عليه منة لمعلم
لا	تأن ولا تعجل بلومك صاحبا	لعل له عذرا وانت تلوم
لا	غيرجنى وانا المعاقب فيكم	فكأننى سبابة المتندم
لا	وما من يد الا يد الله فوقه	وما ظالم الا سيبلى بظالم
لا	من كف ساق لو سقاك بكفه	سما لكان شفاء كل سقام
لا	هون عليك اذا ما نعمة فقدت	ففى خزائن ربى بعدها نعم
لا	اذا ما ضاق صدرك فى حديث	فافشته الرجال فمن تلوم
لا	نجاة المرء فى صدق الكلام	لان الصدق منجاة المرام
لا	اذا عاقبتنى فى كل ذنب	فما فضل الكريم على اللئيم
لا	اذا ابدأت بالاحسان ثم	وما الاحسان الا بالتمام
لا	وقف الهوى بى حيث انت فليس لى	متأخر عنه ولا متقدم
لا	فنفسك اكرمها فانك ان تهن	عليك فلن تلقى لها الدهر مكرما
لا	لسان الفتى نصف ونصف فؤاده	ولم يبق الاصورة اللحم والدم
لا	صلى وصام لامر كان آمله	حتى حواه فما صلى ولا صاما
لا	ما اظن الزمان يأتى بهذا	غيرانى رأيته بمنامى
لا	ولو جمع الأئمة فى مقام	تكون به لكنت لهم اماما
لا	رأيت انتقام المرء يزرى بعقله	وان لم يقع الا بأهل الجرائم
لا	لا طيب للعيش ما دامت منغصة	اوقاته بادكار الموت والهرم
لا	واذا تأملت البقاع وجدتها	تثرى كما تثرى الرجال وتعدم
لا	اذا اعتذر الجانى محا الذنب كله	وكل امرء لا يقبل العذر مجرم
لا	وقد نطق الاشياء وهى صوامت	وما كل نطق المخبرين كلام
لا	(على قدر اهل العزم تأتى العزائم)	(رأى الاعمى وقد سمع الاصم)
لا	(ومافيه الاغماد لولا المناصل)	(ان الزمان بمثله لعقيم)
ابن احنف	العنكبوت بنت بيتا على وهن	تأوى اليه ومالى مثله وطن
ابن نباته	لبست من الحوادث كل ثوب	سوى ثوب المذلة والهوان

الصدر	العجز	القائل
اسمع بقلبك ان الاذن كاذبة	وانظر بعقلك ان الطرف خوان	امام ماوردی
ما كل ما يتمنى المرء يدركه	تجرى الرياح بما لاتشتهى السفن	المتنبى
لاتنس حاجتنا لقيت مغفرة	قدطال مكثى عن اهلى واوطانى	جرير
ان الكرام اذا ما اسهلوا ذكروا	من كان يألفهم فى المنزل الخشن	عبدالصمد بن بابك
الناس فى غفلاتهم	ورحى المنية تطحن	ابن العتاهية
يارب حسانة منهن قدفعلت	سوأ وقد يفعل الاسواء حسان	ابن الرومى
اذا شئت ان تلقى المحاسن كلها	ففى وجه من تهوى جميع المحاسن	المعرى
كيف لم تحمل الامانة ارض	حملت فوقها ابا مروان	بها زهير
وخصلة قل فيها من يخالفنى	الرزق والحمق ملزومان فى قرن	لا
خاب امرؤ ظل يرجوان ينال غنى	بالعقل ما عاش فى دهر المجانين	لا
ثلاثة ليس لها امان	البحر والسلطان والزمان	لا
ولو نعطى الخيار لما افترقنا	ولكن لاخيار مع الزمان	لا
لو كان ما بى فى صخر لانحله	فكيف يحمله خلق من الطين	لا
طوبى لأعين قوم انت بينهم	القوم فى نزهة من وجهك الحسن	لا
يقولون الزمان به فساد	وهم فسدوا وما فسد الزمان	لا
واطيب الارض ماللقلب فيه هوى	سم الخياط مع الاحباب ميدان	لا
كفاك قول الناس فيما ملكته	لقد كان هذا مرة لفلان	لا
ففى المساوى بدى التساوى	فلا معين ولا معين	لا
ليس اللسان محل ذكرك وحده	كل الجوارح فى دعاك لسان	لا
شجاع اذا ما امكنت لى فرصة	وان لم يكن لى فرصة فجبان	لا
ولو كان البكاء بقدر حزنى	لاجريت العيون من العيون	لا
جراحات السنان لها التيام	ولا يلتام ما جرح اللسان	لا
كل من تلقاه يشكو دهره	ليت شعرى هذه الدنيا لمن	لا
ولاعيب فيهم غيران ضيوفهم	تلام بنسيان المحبة والوطن	لا
فما اقبح الدنيا اذا كنت غائبا	وما احسن الدنيا بحيث تكون	لا
لاتكن محسن ظن ابدا	ان حسن الظن من سوء الفطن	لا
وحسن الظن عجز فى امور	وسوء الظن يأخذ باليقين	لا
بالرفق مارس ولاين من تخالفه	وغالظن اذا لم ينفع اللين	لا
سنور الضمائر مهتوكة	اذا ما تلاحظت الاعين	لا
سرى وسرك لم يشعر به احد	الا الاله والا انت ثم انا	لا
اتانى هواها قبل ان اعرف الهوى	فصادق قلبى خاليا فتمكنا	لا

(كل)

الصدر	العجز	القائل
كل امرئ راجع يوما لشيمته	وان تخلق اخلاقا الى حين	لا
للمادح الجزل من ذى المدح منقبة	اذا مدحتك وصفا قدمدحت انا	لا
فلو ان السماء دنت لمجد	ومكرمة دنت لهم السماء	فرزدق
نعيب زماننا والعيب فينا	ولو نطق الزمان بنا هجانا	كشاجم
رأيت كثير ما يهدى قليلا	لقدرك فاقتصرت على الدعاء	محمد بن ابى حكيم
اذا كسب الناس المعالى بالندى	فانك تعطى فى نداك المعاليا	المتنبى
واخرج من بين البيوت لعلنى	احدث عنك النفس فى السر خاليا	قيس بن ذريح
وما طلب المعيشة فى التمنى	ولكن الق دلوك فى الدلاء	ابو الاسود الدؤلى
اذا عوقب الجانى على قدر جرمه	فتعنيفه بعد العقاب من ازبا	لا
اذا ما المدح صار بلاثواب	من الممدوح كان هو الهجاء	لا
اشاب الصغير وافنى الكبير	بكر الغداة ومر العشى	لا
اخلاء اذا استغنيت عنهم	واعداء اذا نزل البلاء	لا
اذا دخل الهدية دار قوم	تطايرت الامانة من كواها	لا
فقضت حاجتى معجلة	فجعتنى بلذة الشكوى	لا
دعوى الاخاء على الرخاء كثيرة	وفى الشدائد تعرف الاخوان	لا
اذا انت عبت المرء ثم اتيته	فانت ومن تزرى عليه سواء	لا
كل المصائب قد تمر على الفتى	فتهون غير شماتة الاعداء	لا
ولأصبرن على الزمان وجوره	حتى يعود كما اريد واشتهى	لا
اذا رمتم قتلى وانتم احبة	فماذا الذى اخشى اذا كنتم عدى	لا
ان الشراب له شرط سمعت به	ان لايعاد حديث السكر فى الصحو	لا
ايا عجبا لبحر ظل يسقى	جميع الناس لم يبلل لهاتى	لا
واذا خشيت من الامور مقدرا	وفررت منه فنحوه تتوجه	ابن الرومى
فان زعمت بان الحب معصية	فالحب احسن مايعصى به الله	عباس بن الاحنف
ليس له عيب سوى انه	لاتقع العين على شبهه	المتنبى
وان الظلم من كل قبيح	واقبح ما يكون من النبيه	لا
وقد يجمع الله الشتيتين بعدما	يظنان كل الظن ان لا تلاقيا	ابن خفاجة
ومن الحزم ان اكون لنفسى	قبل موتى فيما ملكت وصيا	ابو العتاهية
النفس تكلف بالدنيا وقد علمت	ان السلامة منها ترك ما فيها	سابق البربرى
ان كان سفك دمى اقصى مرادكم	فما غلت نظرة منكم بسفك دمى	لسان الدين الاندلسى
وربما انتفع الفتى بعدوه	كالسم احيانا يكون دواء	الطغرائى
لاتأسفن من الدنيا على امل	فليس باقيه الا مثل ماضيه	ابن المعتز
فلو جعلت نفس لنفس وقاية	لجدت بنفسى ان تكون فداكا	قس بن ساعدة

ابو على الحسين	ولو ساعدت حالتى همتى	لكنت ترى غير ما قد ترى
قاضى يحيى بن سعيد	نثنى عليه وجل الحظ فيه لنا	كفى العبيد كما لامدح مولاها
شهاب سهروردى	تركت للناس دنياهم ودينهم	شغلا بذكرك يا دينى ودنيائى
لا	فلم ار كالايمان للمرء واعظا	ولا كصروف الدهر المرء هاديا
لا	تزين الفتى اخلاقه وتشينه	وتذكر اخلاق الفتى وهو لا يدرى
لا	آثاره تنبيك عن اخباره	حتى كانك بالعيان تراه
لا	مافى الفؤاد ولا فى الجسم جارحة	الا وحبك فيها قبل ما فيها
لا	نسيت مودتى اذ طال عهدى	نعم قد قيل طول العهد ينسى
لا	كلى وكلك ممزوج ومتصل	وكل عارضة تؤذيك تؤذينى
لا	ومتى ذممت الدهر بعد لقائه	وعطائه فعلى حد المفترى
لا	انى احيى عدوى عند رؤيته	لادفع الشر عنى بالتحيات
لا	حافر البئر فى طريق اخيه	واقع فيه لامحالة فيه
لا	اذا كنت فى حاجة مرسلا	فأرسل حكيما ولا توصه
لا	ليس من مات فاستراح بميت	انما الميت ميت الاحياء
لا	موت التقى حياة لانفاد له	قدمات قوم وهم فى الناس احياء
لا	لكل داء دواء يستطب به	الا الحماقة اعيت من يداويها
لا	فسحقا لابناء الزمان فالهم	سجية احرار وطبع وفاء
لا	اذا طنت الاذان قلت ذكرتنى	اذا اختلجت عينى رجوت التلاقيا
لا	لو كنت اهدى على قدرى وقدركم	لكنت اهدى لك الدنيا وما فيها
لا	شيئان يعجز ذو الرياضة عنهما	رأى النسا وامارة الصبيان
لا	سقونى وقالوا لا تغنى ولو سقوا	جبال حنين ما سقونى لغنت
لا	الا انما الدنيا على المرء فتنة	على كل حال اقبلت او تولت
لا	او اسخطتك حياتى	قتلت نفسى لترضى
لا	فؤادى وا فؤادى وا فؤادى	فؤادى هائم فى كل وادى

تمت

مطبعهٔ عامره ده طبع وتمثيل قلندى
سنه ١٢٩٢